

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
ȘCOALA DOCTORALĂ ȘTIINȚE UMANISTICE

CONSORTIU: Universitatea de Stat din Moldova (USM), Institutul de Istorie (II), Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” (IFR), Biblioteca Științifică „Andrei Lupan” (Institut) (BȘ), Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți (USARB), Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul (USC)

Cu titlu de manuscris

CZU: 81`42:82-92:659.1(=135.1)(043)

FERAFONTOV ANA

**FUNCȚII ȘI VALORI ALE LIMBAJULUI ÎN PAMFLETUL
PUBLICISTIC ROMÂNESC**

621.06 – teoria textului, analiza discursului, stilistică

Teză de doctor în filologie

Conducător științific

Molea Viorica

Dr. hab., conf. univ.

Autor

Ferafontov Ana

CHIȘINĂU, 2023

© **Ferafontov Ana, 2023**

CUPRINS:

CUPRINS	3
ADNOTARE	5
LISTA TABELELOR	8
LISTA FIGURILOR	9
LISTA ABREVIERILOR	10
INTRODUCERE	11
1. PAMFLETUL CA TEXT PUBLICISTIC.....	19
1.1. Definiții și trăsături ale pamfletului	19
1.1.1. Pamfletul ca specie a textului publicistic: concept și reconsiderare	19
1.1.2. Definiții ale pamfletului	22
1.1.3. Trăsăturile de bază ale pamfletului	33
1.2. Valoarea documentară și literară a pamfletului	37
1.2.1. Evoluția pamfletului în spațiul european	37
1.2.2. Evoluția pamfletului în spațiul românesc.....	42
1.2.3. Perspective actuale ale pamfletului	54
1.2.3.1. Forme noi ale pamfletului	54
1.2.3.2. Rolul imaginii în receptarea pamfletului	60
1.3. Tipologia discursului pamfletar	61
1.4. Concluzii la capitolul 1	64
2. FUNCȚII ALE LIMBAJULUI ÎN DISCURSUL PAMFLETAR	66
2.1. Funcția expresivă a limbajului în discursul pamfletar	67
2.2. Elemente de violență a limbajului și impactul acestora asupra receptorului	72
2.2.1. Registrele agresivității discursive.....	72
2.2.2. Deformarea onomastică.....	83
2.3. Comicul în discursul pamfletar și funcțiile acestuia	86
2.3.1. Comicul – funcția de bază a pamfletului.....	86
2.3.2. Satira – critică și morală.....	93
2.3.3. Ironia – negația afirmației	97
2.3.4. Sarcasmul – formă extremă a ironiei.....	104
2.3.5. Grotescul – tehnica exagerării.....	105
2.4. Funcția de manipulare a limbajului pamfletar	107
2.5. Concluzii la capitolul 2	111
3. VALOAREA CREATIVITĂȚII LIMBAJULUI ÎN DISCURSUL PAMFLETAR.....	113

3.1. Noțiunea de creativitate a limbajului	113
3.1.1. Teorii ale creativității	113
3.1.2. Creativitatea limbajului	114
3.2. Valoarea creativității discursului pamfletar	115
3.2.1. Creativitatea ca trăsătură a personalității pamfletarului	115
3.2.2. Elemente de creativitate a limbajului în discursul pamfletar	119
3.2.2.1. Ocazionalismele.....	119
3.2.2.2. Pseudonimele.....	122
3.2.2.3. Numele de personaje	124
3.2.2.4. Discursul repetat	126
3.2.2.5. Alte mijloace de limbaj	131
3.3. Titlul de pamflet din perspectiva creativității limbajului.....	139
3.3.1. Titlul – element paratextual principal	139
3.3.2. Varietatea titlurilor de pamflet	148
3.4. Concluzii la capitolul 3	150
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	152
BIBLIOGRAFIE	158
ANEXE.....	176
DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII	294
CURRICULUM VITAE AL AUTORULUI.....	295

ADNOTARE

Ferafontov Ana: Funcții și valori ale limbajului în pamfletul publicistic românesc, teză de doctor în filologie, Chișinău, 2023

Structura tezei: introducere, 3 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia (care include 211 surse), 9 anexe, 146 de pagini de text de bază, 3 figuri, 4 tabele, declarația privind asumarea răspunderii și CV-ul autorului.

Cuvinte-cheie: pamflet, limbaj, discurs, funcții, valoare, comic, expresivitate, registre ale agresivității verbale, titlul pamfletului, creativitatea limbajului.

Scopul lucrării îl constituie determinarea valorilor stilistice și pragmatice ale limbajului în pamfletul publicistic românesc, precum și relevarea impactului pe care îl exercită limbajului acestuia asupra cititorilor. Scopul se concretizează în următoarele **obiective:** definirea pamfletului și a principalelor trăsături ale acestuia, examinarea evoluției genului pamfletar în spațiul românesc; selectarea și analiza unor texte reprezentative pentru tema cercetată pentru a argumenta tezele lansate; identificarea funcțiilor limbajului în pamfletul publicistic în baza textelor analizate; evaluarea impactului agresivității discursive asupra receptării pamfletului în baza celor nouă registre ale violenței verbale identificate de cercetătoarea R. Cesereanu și a fenomenului deformării onomastice; stabilirea funcțiilor comicului în construcția semnificațiilor textuale și identificarea principalelor tipuri de comic utilizate de pamfletari; evaluarea valorii elementelor de creativitate a limbajului în realizarea intenției pamfletare.

Noutatea științifică a lucrării rezidă în constatările originale privind impactul limbajului pamfletar asupra publicului și în reconsiderarea pamfletului prin prisma perspectivelor noi oferite de resursele media. **Originalitatea lucrării** constă în orientarea aplicativă a cercetării pamfletului, bazată pe niște texte reprezentative din perioada contemporană, strâns legate de condițiile social-politice actuale ale Republicii Moldova și României. Totodată, originalitatea tezei rezidă în elaborarea unor materiale sintetice (sub formă de tabele și figuri) privind diferite aspecte ale pamfletului.

Rezultatele obținute au fost reflectate în 11 lucrări științifice publicate și în comunicatele prezentate în cadrul mai multor manifestări științifice naționale și internaționale.

Importanța teoretică. Prezentul studiu are o abordare interdisciplinară, valorificând perspectivele lingvisticii textului, ale analizei discursului, ale pragmaticii și ale stilisticii. Această abordare deschide noi piste de cercetare pentru pamfletul românesc, inclusiv în varianta sa audiovizuală, în aspecte precum: strategii discursive de seducție și manipulare, raportul „pamflet – imagine”, creativitatea limbajului în textele publicistice de opinie, rolul metagrafelor în realizarea funcțiilor limbajului etc.

Valoarea aplicativă. Rezultatele obținute pot fi utilizate în studiul funcțiilor limbajului, lingvisticii pragmatice, al stilisticii de către studenții la filologie și specialiștii în domeniu, ca reper în procesele de judecată pentru rezolvarea conflictelor privind calomnia, discriminarea, apărarea dreptului la imagine etc.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele cercetării au fost implementate în cadrul unor conferințe naționale și internaționale, prin prezentarea de comunicări și publicarea acestora în reviste științifice naționale și în culegerile forurilor științifice.

АННОТАЦИЯ

Ферафонтов Ана: «Функции и значение языка в румынском публицистическом памфлете», диссертация на соискание ученой степени доктора филологических наук, Кишинэу, 2023 год

Структура диссертации: введение, 3 главы, обобщающие выводы и рекомендации, библиография (включающая в себя 211 источника), 9 приложений, 146 страниц основного текста, 3 рисунка, 4 таблицы, декларация об ответственности и резюме автора.

Ключевые слова: памфлет, язык, дискурс, функции, значение, комическое, выразительность, регистры речевой агрессии, название памфлета, креативность языка.

Целью работы является определение стилистического и прагматического значения языка в румынском публицистическом памфлете и выявление воздействия языка памфлета на читателей. Поставленная цель достигается решением следующих **задач**: определение памфлета и его основных черт, изучение эволюции памфлетного жанра в румынском пространстве; отбор и анализ репрезентативных текстов по исследуемой теме с целью аргументации выдвинутых тезисов; выявление функций языка в публицистическом памфлете на основе проанализированных текстов; оценка влияния дискурсивной агрессии на восприятие памфлета на основе девяти регистров вербального насилия, выделенных исследователем Р. Чесеряну, и феномена ономастической деформации; определение функций комического в построении текстовых смыслов и выявление основных видов комического, используемых памфлетистами; оценка значения элементов креативности языка в реализации замысла памфлета.

Научная новизна работы заключается в оригинальных выводах о воздействии памфлетного языка на публику и в пересмотре памфлета через призму новых перспектив, предлагаемых медиаресурсами. **Оригинальность работы** заключается в прикладной направленности изучения памфлета, которое основывается на репрезентативных текстах, относящихся к современному периоду и тесно связанных с текущей общественно-политической ситуацией в Республике Молдова и Румынии. В то же время оригинальность диссертации заключается в разработке синтетических материалов (в виде таблиц и рисунков) по различным аспектам памфлета.

Результаты исследования нашли отражение в 11 опубликованных научных работах и в докладах, представленных на многочисленных национальных и международных научных мероприятиях.

Теоретическая значимость. В настоящем исследовании используется междисциплинарный подход с применением принципов лингвистики текста, анализа дискурса, прагматики и стилистики. Этот подход открывает новые возможности для изучения румынского памфлета, в том числе в его аудиовизуальной версии, с точки зрения таких аспектов, как дискурсивные стратегии соблазнения и манипуляции, отношение «памфлет – изображение», креативность языка в текстах *аналитико-публицистического* жанра, роль метаграфов в реализации функций языка и т. д.

Прикладная значимость. Полученные результаты могут быть использованы при изучении функций языка, прагматической лингвистики, стилистики студентами-филологами и специалистами в соответствующей области, а также в качестве пособия в рамках судебных процессов для разрешения конфликтов, связанных с клеветой, дискриминацией, защитой прав на образ и т. д.

Внедрение научных результатов. Результаты исследования были реализованы в ходе национальных и международных конференций путем представления докладов и публикации их в национальных научных журналах и сборниках научных форумов.

ANNOTATION

Ferafontov Ana: FUNCTIONS AND VALUES OF LANGUAGE IN THE ROMANIAN PUBLICISTIC PAMPHLET, Doctoral Thesis in Philology, Chisinau, 2023

Thesis structure: introduction, 3 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography (which includes 211 sources), 9 appendices, 146 pages of main text, 3 figures, 4 tables, statement of responsibility and the author's CV.

Keywords: pamphlet, language, discourse, functions, value, comic, expressiveness, verbal aggression registers, pamphlet title, language creativity.

The aim of the paper is to determine the stylistic and pragmatic values of the language of the Romanian publicistic pamphlet and to reveal the impact that the pamphletic language has on the readers. The aim is achieved through the following **objectives**: to define pamphlet and its main features, to examine the evolution of the pamphlet genre in the Romanian space; to select and analyze texts that are representative of the topic under study in order to support the hypotheses that have been put forward; to identify the functions of language in the publicistic pamphlet basing on the analyzed texts; to evaluate the impact of discursive aggression on the perception of pamphlet basing on the nine registers of verbal violence identified by the researcher R. Cesereanu and the phenomenon of onomastic deformation; to determine the functions of the comic in the construction of textual meanings and to identify the main types of the comic used by pamphleteers; to assess the significance of language creativity elements in achieving the pamphlet's intention.

The scientific novelty of the paper lies in its original findings regarding the impact of the pamphletic language on the public and in reconsidering pamphlet through the prism of the new perspectives offered by the media resources. **The originality of the paper** lies in the applied orientation of the pamphlet study, based on the representative texts of the modern period, closely related to the current social and political situation in the Republic of Moldova and Romania. At the same time, the originality of the thesis lies in the elaboration of synthetic materials (in the form of tables and figures) on various aspects of pamphlet.

The results of the study have been reflected in 11 published scientific papers and in the reports presented at numerous national and international scientific events.

Theoretical importance. The present study uses an interdisciplinary approach, based on the perspectives of text linguistics, discourse analysis, pragmatics and stylistics. This approach opens up new opportunities for studying the Romanian pamphlet, including its audiovisual version, from the point of view of such aspects as: discursive strategies of seduction and manipulation, the pamphlet – image relationship, language creativity in opinion publicistic texts, the role of metagraphs in realizing language functions etc.

Application value. The obtained results can be used in the study of language functions, pragmatic linguistics, stylistics by philology students and specialists in the field, as well as a guideline for court processes to resolve conflicts regarding slander, discrimination, defending the right to image, etc.

Implementation of scientific results. The research results have been implemented at national and international conferences by presenting reports and publishing them in national scientific journals and scientific forums' collections.

LISTA TABELELOR

Tabelul 1.1. Formele pamfletului	20
Tabelul 1.2. Pamflete de proporții	33
Tabelul 1.3. Repere-cheie în istoria pamfletului românesc	50
Tabelul 1.4. Distincția pamflet – pseudopamflet.....	64

LISTA FIGURILOR

Figura 1.1. Evoluția genului pamfletar	42
Figura 1.2. Elemente de pamflet în revista „Chipărușul”	52
Figura 3.1. Elemente de creativitate a limbajului în pamflet.....	138

LISTA ABREVIERILOR

<i>A1</i>	–	Anexa 1
<i>AC</i>	–	Academia Cațavencu
<i>KK</i>	–	Kamikaze
<i>P</i>	–	pamflet
<i>trad. n.</i>	–	traducerea noastră
<i>ZdG</i>	–	Ziarul de Gardă
<i>ZN</i>	–	Ziarul Național

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei. Actualitatea acestei cercetări rezidă în abordarea pamfletului prin prisma elucidării funcțiilor și a specificului limbajului acestuia. Având în vedere faptul că în spațiul românesc pamfletului i-au fost dedicate puține studii și, mai ales, că funcțiile limbajului în pamflet nu au fost studiate în detaliu, ci tangențial, considerăm că cercetarea de față are o importanță majoră în clarificarea funcțiilor limbajului pamfletar și a rolului acestora în receptarea pamfletului în perioada contemporană. Această lucrare reprezintă o cercetare minuțioasă și complexă a temei pamfletului, având o orientare aplicativă și bazându-se pe texte actuale și reprezentative pentru spațiul românesc. Iar abordarea interdisciplinară, pe care se întemeiază studiul, valorifică perspectivele lingvisticii textului, analizei discursului, pragmaticii și stilisticii.

Originalitatea lucrării de doctorat constă în proiectarea tezelor teoretice asupra unor texte din perioada contemporană, care reflectă și sunt strâns legate de condițiile social-politice ale Republicii Moldova și României. De asemenea, un element de originalitate îl constituie abordarea interdisciplinară a fenomenului, ce deschide noi piste de cercetare a pamfletului românesc, inclusiv în varianta sa audiovizuală.

Necesitatea acestei cercetări este motivată de insuficiența reperelor teoretice în definirea pamfletului, delimitarea acestuia de alte noțiuni apropiate semantic precum satira sau polemica, identificarea trăsăturilor pamfletului, inclusiv de limbaj, și descrierea impactului pamfletului asupra formării opiniei publice. Prin urmare, eforturile noastre s-au îndreptat spre completarea aspectelor valorificate insuficient.

Considerăm utilă această lucrare pentru cercetătorii preocupați de următoarele aspecte: funcțiile limbajului, lingvistica pragmatică, stilistică, limbajul violent, categoria comicului, speciile publicistice de opinie etc. Partea aplicativă a lucrării prezintă interes datorită actualității textelor selectate pentru analiză, care abordează și interpretează evenimente de ordin social-politic din spațiul românesc contemporan.

În ultimele decenii în spațiul occidental s-au conturat două direcții de cercetare asupra pamfletului: perspectiva teoriei enunțării, a gramaticii discursive și a teoriei figurilor (pamfletul ca strategie argumentativă) și perspectiva istoriei sociale (pamfletul ca discurs actual). Cel mai valoros aport la cercetarea pamfletului îi aparține Grupului de cercetare de la Universitatea McGill din Canada (Bernard Andrès, Georges Vignoux, Yves Avril), condus de Marc Angenot, care și-a desfășurat activitatea la sfârșitul deceniului opt al secolului al XX-lea și care a fost interesat de pamflet din punctul de vedere al teoriei enunțării, al gramaticii discursive, al procedeelelor stilistice

și al rolului acestora în receptarea pamfletului. Marc Angenot a realizat cel mai cuprinzător studiu asupra pamfletului din perspectiva teoriei enunțării și a stilisticii, intitulat *La Parole Pamphlétaire* (1982), care cuprinde o cercetare minuțioasă ce acoperă o perioadă de o sută de ani din istoria pamfletului (1868-1968) și este citat frecvent drept sursă de bază în studiile asupra pamfletului. Au urmat cercetări referitoare la activitatea pamfletară a diferitor autori cunoscuți, cum ar fi Céline, Bloy, Mirbeau.

Treptat, cercetările privind fenomenul pamfletar s-au diversificat, fiind abordate aspecte de natură contextuală, precum: profilul pamfletarului, raportul pamflet – dreptul la liberă exprimare, formele de manifestare a pamfletului, originile pamfletului, condițiile ce favorizează apariția pamfletelor și impactul pamfletului asupra societății.

În spațiul românesc există un număr relativ mic de studii despre pamflet, dar care tratează fenomenul pamfletului din perspective diferite. Un merit deosebit îi revine lui George Nițu, lucrarea sa *Pamfletul în literatura română* (1994) fiind prima încercare de tratare complexă și sistematică a pamfletului ca gen literar. Lucrarea în cauză tinde spre enciclopedism, însumând o serie de exemple și de nume de autori din toate perioadele existenței pamfletului și caracterizându-se prin structurări complexe, care necesită un efort intelectual sporit pentru distingerea termenilor și a perioadelor.

Trebuie remarcat studiul lui Cornel Munteanu *Pamfletul ca discurs literar* (1999), care este foarte divers din punctul de vedere al aspectelor abordate, foarte bine structurat și documentat, reprezentând o contribuție valoroasă la cercetarea pamfletului în spațiul românesc. Autorul abordează pamfletul din punct de vedere etimologic, semantic și lexicografic, după care descrie premisele apariției pamfletului și zonele de interferență. De asemenea, Cornel Munteanu abordează paradigmele pamfletului (strategii, procedee) și caracteristicile textului pamfletar, acordând o atenție sporită definirii și tipologizării pamfletului.

Studiul lui Cătălin Mihuleac *Pamfletul și tableta. Jurnalism sau literatură?* (2009) conține o analiză a pamfletului din anii 2000, referindu-se la autori precum Alex. Ștefănescu, Mircea Dinescu, Mircea Mihăieș, Cristian Tudor Popescu, Ioan Groșan și Tudor Octavian. Autorul realizează descrierea individuală a activității pamfletare pentru fiecare dintre publiciștii nominalizați. Cătălin Mihuleac remarcă impactul pamfletului asupra opiniei publice, subliniind importanța acestei specii pentru presă, și exprimă speranța unor transformări în ceea ce privește limbajul și temele abordate de pamfletari.

Trebuie să menționăm și studiul Magdei Răduță „*Nici mănuși, nici milă. ” Trei pamfletari interbelici* (2013), în care autoarea face o scurtă prezentare generală a pamfletului, referindu-se la

aspecte precum: definiții, etimologie, reprezentanți, evoluția genului, direcții de cercetare asupra pamfletului în spațiul occidental, studii românești despre pamflet, și analizează activitatea pamfletară a lui T. Arghezi, N.D. Cocea și I. Vinea.

Studiile lui G. Nițu, C. Munteanu, C. Mihuleac și M. Răduță au constituit repere fundamentale în realizarea prezentei cercetări, furnizând baza teoretică necesară pentru înțelegerea fenomenului pamfletar în complexitatea sa.

Dintre cercetările care se referă în particular la pamfletul arghezian le menționăm pe următoarele două: Ștefan Melancu *Apocalipsa cuvântului. Pamfletul arghezian* (2001) și Minodora Sălcudean *Tudor Arghezi. Discursul polemic* (2009).

Trebuie să adăugăm, de asemenea, că au fost realizate și antologii de pamflete din literatura română: Nicolae Rotund *Două secole de pamflet românesc* (2004), Vlad Hogeia *Antologia pamfletului românesc*, în două volume (2005), și *Capodopere ale pamfletului românesc* (2011), Magda Răduță „*Îi urăsc, mă!*” *O antologie a pamfletului. De la cronicarii munteni la Pamfil Șeicaru* (2017).

În ultimul deceniu nu s-au realizat studii ample asupra pamfletului românesc contemporan, ci s-au scris doar articole tratând subiecte înguste (Ion Vasile Șerban *Pamfletul între fond și formă* (2001) [114], Rodica Zafiu *De pamflet* (2013) [124], Iulian Comănescu *Două feluri de pamflet* (2014) [30], Xenia Negrea *Libertatea de opinie, libertatea de pamflet și „prezumția de creativitate”* (2014) [89] etc.), fapt pentru care am inițiat această cercetare în speranța elucidării unor noi perspective ale pamfletului contemporan.

Obiectul de cercetare al prezentei lucrări îl constituie pamfletul propriu-zis, abordat din perspectiva particularităților sale de limbaj, punându-se accent pe funcțiile acestora în realizarea discursului. Am început cercetarea prin studierea pamfletului din diferite perspective: definiție, etimologie, evoluție, tipologie, starea pamfletului la etapa actuală în contextul dreptului la liberă exprimare. A urmat procesul de selectare a textelor pentru partea aplicativă și analiza acestora din perspectiva funcțiilor și valorilor limbajului, acordând atenție unor aspecte precum: agresivitatea limbajului, comicul, expresivitatea, creativitatea elementelor de limbaj etc. Studiarea textelor din perspectiva limbajului și a stilului autorului ne-a condus spre atingerea scopului și a obiectivelor propuse în cadrul acestei cercetări, obținând rezultatele scontate.

Problema științifică soluționată constă în determinarea particularităților de limbaj ale pamfletului publicistic românesc actual, fapt ce duce la evidențierea funcțiilor expresivă și conativă ale acestuia, în vederea stabilirii influenței discursului pamfletar asupra publicului.

Scopul lucrării constă în determinarea valorilor stilistice și pragmatice ale limbajului în pamfletul publicistic românesc actual, precum și în relevarea impactului pe care îl exercită limbajul acestuia asupra cititorilor. Pentru realizarea scopului propus au fost stabilite următoarele **obiective**:

- 1) definirea pamfletului și a principalelor trăsături ale acestuia;
- 2) selectarea și analiza unor texte reprezentative pentru tema cercetată pentru a argumenta tezele lansate;
- 3) examinarea evoluției genului pamfletar în spațiul românesc în raport cu evoluția acestuia în spațiul european și identificarea perspectivelor actuale ale pamfletului;
- 4) identificarea funcțiilor limbajului în pamfletul publicistic în baza textelor analizate;
- 5) evaluarea impactului agresivității verbale asupra receptării pamfletului în baza celor nouă registre ale violenței verbale identificate de cercetătoarea R. Cesereanu și a fenomenului deformării onomastice;
- 6) stabilirea funcțiilor comicului în construcția semnificațiilor textuale și identificarea principalelor tipuri de comic utilizate de pamfletari;
- 7) evaluarea valorii elementelor de creativitate a limbajului pamfletului în realizarea intenției pamfletare.

Ipoteza de cercetare este următoarea: limbajul utilizat în pamfletul publicistic românesc țintește convingerea cititorilor și formarea opiniei publice în raport cu evenimentele actuale, în special cele social-politice, fără a influența negativ cultura societății. Cercetarea se bazează pe următoarele teze principale:

- 1) pamfletul, ca specie publicistică, a suferit modificări de-a lungul timpului și, în prezent, apare rareori în stare pură, de multe ori fiind vorba de o interferență a acestuia cu editorialul, tableta, satira ș.a.;
- 2) tonalitatea pamfletară este asigurată, în special, de agresivitatea limbajului, de componenta comică și de atitudinea persiflantă;
- 3) particularitățile de limbaj ale pamfletului ținesc, în special, seducerea cititorului, constituind o strategie prin care autorul urmărește să atragă simpatia cititorului, ca să-l poată convinge mai ușor;
- 4) creativitatea este esențială pentru pamflet, determinând atractivitatea textului și gradul de influență asupra cititorilor.

Metodologia de cercetare. Prezenta lucrare a fost realizată pornind de la consultarea diferitor surse bibliografice, analiza și sinteza informațiilor găsite în vederea identificării unor repere teoretice pentru inițierea cercetării. Pentru primul capitol am studiat surse care tratează

fenomenul pamfletului din diferite perspective, cei mai importanți autori în acest sens fiind C. Munteanu, C. Mihuleac, G. Nițu, M. Răduță, M. Angenot, C. Passard, Ch. le Bart, Y. Avril, M. Hastings etc. Pentru analiza funcțiilor de limbaj ale pamfletului am studiat lucrările lui E. Coșeriu [36, 37, 38, 39, 40, 41], R. Zafiu [125, 126, 127], R. Jakobson [69], V. Molea [79, 80, 81, 82], E. Bojoga [15], A.-M. Botezatu [18], Al. Cosmescu [35], V. Dospinescu [46], J. Bonenfant [133], De Jonge, L. Nicolas [135] etc., iar pentru cercetarea mai detaliată a limbajului publicistic am consultat lucrările lui Al. Andriescu [5, 6], O. Boc [13], D. Bogdan-Dascălu [14], A. Dănilă [45], M. Petcu [94], N. Stanciu [109], Ю.В. Верещинская [160], Т.Г. Добросклонская [161], П.П. Каминский [164], С.С. Распопова [168], Л.П. Шестеркина, М.Н. Булаева [171] etc. În ceea ce privește aspectul violenței verbale, cea mai importantă autoare este R. Cesereanu [21], iar în ceea ce privește comicul sunt relevanți următorii autori: M. Popa [95], H. Bergson [12], V. Jankélévitch [70], N. Stejerean [108], A. Cofan [26, 27], N.-A. Copăcel [34], E. Crecicovschi [42], M.A. Dagmar [43], I. Gheorghită [60], L. Hoinărescu [66], A. Partenie [93], L. Perrin [150], E. Ziadeh [155], Н.И. Зыкун [162], Т.Б. Любимова [166], Ю.Н. Толутанова [169] etc. Aspectul creativității limbajului pamfletar a fost studiat în baza lucrărilor lui E. Coșeriu [40, 41], R. Zafiu [125], V. Molea [79, 80], E. Oglină [91], O. Cenac [20], M. Roco [102], R. Popescu [96], M. Borcilă [16], G. Genette [138], M. Mareș [76] ș.a. Alte lucrări utile pentru cercetarea noastră s-au dovedit a fi cele semnate de: Al. Gherasim și N. Cara [61], L. Hoarță Cărașu [63, 64], Cr. Munteanu [85, 86], G. Necula [88], N. Roșcovan [103, 104], V.I. Rus [106], E. Ungureanu [118, 119], R. Wellek și A. Warren [123], Ch. Vandendorpe [153], J. Dubois [178], O. Ducrot și J.-M. Schaeffer [179], A. Marino [186], G. Mounin [187] etc.

Analiza trăsăturilor de limbaj ale pamfletului, în particular a funcțiilor limbajului și a creativității, a fost efectuată în baza a 123 de texte din anii 2017-2021 selectate din patru publicații periodice: două ziare naționale de importanță majoră din Republica Moldova – *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă*, și două reviste satirice din România – *Academia Cațavencu* și *Kamikaze*. Selectarea acestor texte a fost motivată de necesitatea studierii pamfletului din Republica Moldova și România la etapa actuală în vederea determinării particularităților de limbaj și a funcțiilor acestora, precum și de imperativul asigurării unui grad înalt de precizie acestei cercetări.

Textele alese pentru analiză, în mare parte, sunt semnate cu pseudonime, doar unele (în special cele din revista *Academia Cațavencu*) fiind semnate cu numele adevărate, de jurnaliști precum: Eugen Cișmașu, Laurențiu Mușoiu sau Mihai Enciu, de exemplu. Am evitat selectarea textelor unor autori de pamflete consacrați, cum ar fi: Alex. Ștefănescu, Mircea Dinescu, Cristian Tudor Popescu etc., având în vedere că o cercetare minuțioasă a activității pamfletare a acestora a

fost realizată de C. Mihuleac în *Pamfletul și tableta. Jurnalism sau literatură?* Prin urmare, criteriul care a stat la baza selectării textelor pentru analiză a fost cel al publicației, și nu cel al autorului. Alegerea revistelor românești *Academia Cațavencu* și *Kamikaze* este motivată de orientarea satirică a acestora, revistele conținând din abundență elemente de pamflet. În ceea ce privește *Ziarul de Gardă*, trebuie să menționăm că acesta are o rubrică special destinată pamfletelor (intitulată „Pamflet”), ceea ce constituie un argument în selectarea acestuia în cadrul cercetării noastre. *Ziarul Național*, deși nu are o rubrică destinată pamfletului și nici nu este de orientare satirică, conține totuși pamflete veritabile, care sunt reprezentative atât din punctul de vedere al stilisticii, cât și din punctul de vedere al temelor abordate.

Pentru facilitarea operării cu exemple din pamfletele analizate, am optat pentru includerea tuturor textelor selectate (123 de texte) din cele patru publicații (*Academia Cațavencu*, *Kamikaze*, *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă*) într-o anexă separată (Anexa 1). Pentru toate exemplele citate trimiterile la textele preluate din cele patru publicații se face după cum urmează: **A1, x**, unde „A1” este abrevierea pentru Anexa 1, iar „x” este numărul pamfletului din anexă. Această modalitate de citare a exemplurilor facilitează înțelegerea contextului și permite interpretarea exactă a aspectelor abordate.

În analiza textelor am încercat o abordare analitică și interpretativă, examinând exemplele prin prisma aspectelor care ne-au interesat. Astfel, am selectat exemple pentru: demonstrarea violenței discursului pamfletar, identificarea funcțiilor comicului și evaluarea rolului acestora în construcția discursului pamfletar, identificarea elementelor care denotă creativitatea pamfletarului etc. În procesul de analiză a textelor am aplicat principiul deducției și cel al inducției, pentru a confirma ipotezele stabilite.

În lucrarea noastră am încercat o abordare interdisciplinară, analizând textele selectate ca strategii discursive de convingere și manipulare a receptorului, acordând o atenție sporită elementelor stilistice, care au diferite valori contextuale: ironice, depreciative, batjocoritoare, persiflante, denigratoare etc. Am urmărit rolul limbajului în materializarea intenției pamfletare și am acordat o atenție deosebită elementelor vulgare în vederea descoperirii impactului limbajului violent asupra publicului-cititor. De asemenea, în analiza textelor am ținut cont de factorii extralingvistici, întrucât aceștia influențează esențial producerea pamfletului și forma acestuia.

Sumarul compartimentelor tezei. Teza este structurată în următoarele compartimente: introducere, trei capitole, împărțite în paragrafe, concluzii generale și recomandări, bibliografia, ce însumează 211 surse, anexe, declarația privind asumarea răspunderii și CV-ul autorului.

Capitolul 1, intitulat *Pamfletul ca text publicistic*, conține o prezentare generală a pamfletului din perspectiva evoluției genului în spațiul european și în cel românesc, fiind accentuată valoarea documentară și literară a pamfletului. Cea mai mare importanță în capitolul 1 o are segmentul de definire a pamfletului și de determinare a principalelor trăsături ale acestuia, fiind efectuat un parcurs analitic al reperelor teoretice existente în literatura de specialitate în limbile română, franceză și rusă. De asemenea, am examinat tipologia pamfletului în baza clasificărilor existente și am optat pentru distingerea argumentată a pamfletului veritabil de pseudopamflet. Am stabilit că pamfletele veritabile se caracterizează printr-un grad sporit de creativitate și generează plăcere estetică, în timp ce pseudopamfletele reprezintă, mai degrabă, texte calomnioase și lipsite de tact. Tot în capitolul 1 am evaluat perspectivele pamfletului în mediul internetului, analizând posibilitățile de evoluție a genului pamfletar inclusiv în varianta sa audio.

Capitolul 2 – *Funcții ale limbajului în discursul pamfletar* – cuprinde o analiză a limbajului pamfletului în baza a 123 de texte din anii 2017-2021, selectate din cele patru publicații menționate anterior – *Ziarul Național*, *Ziarul de Gardă*, *Academia Cașavencu* și *Kamikaze*. În acest capitol am scos în evidență trei elemente fundamentale ale limbajului pamfletar, care asigură conativitatea: expresivitatea, violența și comicul, care împreună definesc specificitatea pamfletului. Am stabilit că funcția expresivă se realizează grație unor elemente de ordin lexical (cuvintele marcate stilistic, împrumuturile etc.), fonetic (rima, repetarea sunetelor și a grupurilor de sunete etc.) și sintactic (interogațiile, exclamațiile, elipsa, exploatarea posibilităților grafice etc.). În vederea evaluării impactului violenței limbajului asupra receptorului, am analizat registrele agresivității discursive (în baza clasificării propuse de R. Cesereanu) și deformarea onomastică în textele selectate. Totodată, am acordat o atenție sporită analizei comicului în discursul pamfletar, examinând câteva tipuri ale comicului întâlnite frecvent (satira, ironia, sarcasmul și grotescul) pentru determinarea funcțiilor acestora. Capitolul se încheie cu un paragraf privind funcția de manipulare a limbajului în pamflet, fiind evidențiate ca procedee de manipulare limbajul violent și ironia.

Capitolul 3, intitulat *Valoarea creativității limbajului în discursul pamfletar*, tratează în principal limbajul pamfletului din perspectiva creativității, descriind câteva procedee de bază: ocazionalismele, pseudonimele, numele de personaje, discursul repetat, metaplasmele, metagrafele, metasememele etc. Creativitatea se manifestă la toate nivelurile limbii, fiind deosebit de productivă la nivel lexico-semantic, deoarece limba oferă o infinitate de posibilități de îmbinare a lexemelor. Capitolul este structurat pe ideea potrivit căreia creativitatea limbajului în pamflete

se datorează personalității pamfletarului, astfel că arta pamfletară nu poate fi exersată decât de persoanele care posedă un temperament special, potrivit pentru această activitate. Creativitatea pamfletarului se manifestă prin tendința de a depăși clișeele și de a crea structuri originale, purtătoare de semnificații ascunse, prin îmbinarea diferitor elemente lexicale, exploatarea posibilităților grafice, construcția unor imagini inedite. De asemenea, o atenție sporită este acordată titlului de pamflet, având în vedere că acesta funcționează în calitate de „reclamă” pentru text, iar creativitatea este determinantă în acest sens. Ținând cont de dificultatea evaluării gradului de creativitate într-un text, ne sprijinim pe ideea că nivelul de creativitate se demonstrează prin impactul pe care mesajul îl are asupra receptorului: dacă receptorul este sedus și dacă lectura pamfletului îi provoacă plăcere estetică, rezultă că textul se caracterizează prin creativitate sporită și scopul autorului este atins.

Concluziile și recomandările de la sfârșitul tezei conțin principalele idei deduse din fiecare capitol și fiecare paragraf și expunerea succintă a rezultatelor atinse în urma realizării acestui studiu. De asemenea, sunt prezentate unele repere asupra perspectivei pamfletului, fiind scoasă în evidență evoluția acestuia în spațiul online. Pamfletul rămâne în continuare o prezență vie în publicistica românească, extinzându-se în spațiul virtual în variantă audiovizuală. Datorită mijloacelor pe care le oferă internetul, pamfletarii au la dispoziție mai multe instrumente și o deschidere mai mare către un public numeros și divers.

Ținem să menționăm că în cadrul cercetării noastre am utilizat termenul „pamfletar” nu doar cu sensul de „care este caracteristic pamfletului”, dar și pentru desemnarea autorului acestui tip de text și, în acest sens, invocăm următoarele argumente:

- dicționarele înregistrează cuvântul „pamfletar” cu sensul de „autor de pamflete”, indicându-l drept sinonim pentru cuvântul „pamfletist”. Totodată, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, ediția a 3-a*, indică doar cuvântul „pamfletar”, nu și „pamfletist”;
- studiile în domeniu operează cu cuvântul „pamfletar” pentru desemnarea autorului de pamflete, chiar dacă scrierea de pamflete nu reprezintă activitatea de bază a acestuia [4, 65, 101, 113].

În ceea ce privește noțiunea „stil de pamflet”, trebuie să precizăm că aceasta apare nu doar în studiile românești asupra pamfletului [29, 125], dar și în alte cercetări [136, 140, 146], uneori fiind denumită diferit.

1. PAMFLETUL CA TEXT PUBLICISTIC

1.1. Definiții și trăsături ale pamfletului

1.1.1. Pamfletul ca specie a textului publicistic: concept și reconsiderare

De-a lungul timpului, pamfletului i-au fost atribuite etichete precum: gen minor, gen controversat, gen de umor, gen hibrid, literatură de frontieră, gen scurt al literaturii, gen jurnalistic de opinie, literatură satirică, literatură periculoasă etc. Toate acestea denotă natura complexă și paradoxală a pamfletului, care este un fenomen foarte răspândit în spațiul românesc. Pamfletul este o specie a genului publicistic de opinie, care atacă o persoană sau un grup de persoane, de cele mai multe ori din mediul politic, un regim, anumite concepții, aspecte negative ale societății, cu scopul de a le demasca, de a le denigra, de a le condamna. Pamfletul se caracterizează prin agresivitate accentuată și violență verbală, fiind ancorat în pasiune și în tăria convingerii.

Cuvântul „pamflet” provine din franțuzescul „pamphlet”, iar în franceză acesta se trage din engleză (*pamphlet*). Etimologia cuvântului nu este clară, cercetătorii optând pentru două ipoteze¹. Conform celei dintâi, „pamflet” s-ar trage din *Pamphiletus*, diminutiv pentru *Pamphilus*, personaj dintr-o comedie latină în versuri ce datează din secolul al XII-lea – *Pamphilus seu de Amore*² („Pamfilus sau despre dragoste”). O altă ipoteză sugerează că „pamflet” provine din greacă, de la *pamphlectos*, format din *pan* – tot, și *phlego* – a arde. Metafora focului caracterizează temperamentul pamfletarului și semnifică intenția acestuia de a arde totul în calea sa, de a distruge adversarul, acționând cu impulsivitate. Ambele opinii referitoare la etimologia cuvântului „pamflet” sunt destul de răspândite, totuși prima este acceptată de către mai mulți cercetători (C. Munteanu, C. Mihuleac, M. Răduță, I. Comănescu, Y. Bellenger, J. Bonenfant).

Pamfletul apare în diferite forme: poezie (T. Arghezi – *Stihuri pestrițe*, V. Hugo – *Les châtiments*), roman (T. Arghezi – *Cimitirul Buna-Vestire*, J. Nocher – *Les pamphlets atomiques*), scrisoare (I. Heliade-Rădulescu – *Scrisoare către cenzor*, E. Zola – *J'accuse*, V. Belinski – *Scrisoare către Gogol*), articol (pamflete publicate în *Academia Cațavencu*, *România Mare*, *Ziarul Național*, *Ziarul de Gardă* etc.). Actualmente se practică pe larg pamfletul-articol, dar apar și alte forme de manifestare a spiritului pamfletar, cum ar fi, de exemplu, emisiunile radio/TV, programele umoristice sau chiar rapul.

¹ Se vehiculează și ideea că în franceză „pamphlet” s-ar trage din vechiul „palme-feuille” (sau „palme-feuillet”), care ar corespunde sensului de „foaie care încapă în palmă” [100, p. 22; 30].

² „Denumirea acestei comedii, foarte cunoscută datorită personajului de bătrân intermediar în intrigile amoroase, servește la desemnarea, în Anglia, începând cu sfârșitul secolului al XVI-lea, a unei scurte scrieri satirice.” [Apud 132]

Tabelul 1.1. Formele pamfletului

Forma pamfletului	Exemple
Poezie	T. Arghezi „Stihuri pestrițe” V. Hugo „Joyeuse vie” (Les châtiments)
Roman	T. Arghezi „Cimitirul Buna-Vestire” J. Nocher „Les Pamphlets atomiques”
Scrisoare	I. Heliade-Rădulescu „Scrisoare către cenzor” E. Zola „J'accuse” V. Belinski „Scrisoare către Gogol”
Articol	Articole în <i>Ziarul Național</i> , <i>Ziarul de Gardă</i> , <i>Academia Cațavencu</i> , <i>Cațavencii</i> , <i>Kamikaze</i> , <i>România Mare</i>
Emisiuni TV	„Ora de ras” cu Anatol Durbală și Constantin Cheianu (Republica Moldova) „În gura presei” cu Mircea Badea, „Lumea lui Banciu” cu Radu Banciu, „Starea Nației” cu Dragoș Pătraru (România)
Producție muzicală	Cristian Poe (Youtube)

Sursa: elaborat de autoare

Pamfletul ca fenomen există încă din Antichitate, avându-și originile în pledoariile oratorilor antici. Mai târziu, pamfletul se răspândește sub formă de scrieri anonime, îndreptate împotriva regelui, conducătorilor țării, ai bisericii. Treptat, odată cu dezvoltarea presei, pamfletul pătrunde în ziare și reviste, devenind o armă ideologică și literară de importanță majoră.

În prezent, datorită multiplelor posibilități pe care le oferă internetul, pamfletul se întâlnește nu doar în presa scrisă, dar și în mediul online sub diferite forme și, pe lângă celelalte funcții pe care le îndeplinește, devine din ce în ce mai mult o sursă de divertisment.

În spațiul occidental s-au efectuat studii ample asupra pamfletului și, după cum constată cercetătoarea Magda Răduță, în ultimele decenii s-au conturat două direcții de cercetare: perspectiva teoriei enunțării, a gramaticii discursive și a teoriei figurilor (pamfletul ca strategie argumentativă) și perspectiva istoriei sociale (pamfletul ca discurs actual). Punctul culminant în cercetarea pamfletului în spațiul occidental îl constituie sfârșitul deceniului opt al secolului al XX-lea, prin activitatea Grupului de cercetare de la Universitatea McGill din Canada (Bernard Andrès, Georges Vignoux, Yves Avril), în frunte cu Marc Angenot, care a fost interesat de pamflet din perspectiva teoriei enunțării, a gramaticii discursive, de procedeele stilistice și de rolul acestora în receptarea pamfletului. Cel mai cuprinzător studiu asupra pamfletului din perspectiva teoriei enunțării și a stilisticii este cel realizat de Marc Angenot – *La Parole Pamphlétaire* (1982), care cuprinde o cercetare minuțioasă ce acoperă o perioadă de o sută de ani din istoria pamfletului (1868-1968).

Activității Grupului de cercetare de la Universitatea McGill din Canada în domeniul pamfletului au urmat cercetări asupra activității pamfletare a diferitor autori cunoscuți, cum ar fi Céline, Bloy, Mirbeau.

Treptat cercetările asupra fenomenului pamfletar s-au diversificat, fiind abordate aspecte de natură contextuală, precum: profilul pamfletarului, raportul pamflet – dreptul la libera exprimare, formele de manifestare a pamfletului, originile pamfletului, condițiile ce favorizează apariția pamfletelor și impactul pamfletului asupra societății.

În spațiul românesc s-au efectuat puține studii asupra pamfletului, acestea fiind diferite ca abordare. Trebuie să-l menționăm, în primul rând, pe George Nițu, lucrarea sa *Pamfletul în literatura română* (1994) fiind primul studiu complex al pamfletului ca gen literar. G. Nițu lansează ipoteza că pamfletul își are rădăcinile în folclor, „unde se găsește matca sa arhetipală, bazată pe funcția primordială a logosului” [90, p. 5]. Cercetătorul abordează pamfletul prin prisma raportului monolog – bocet – descântec – blestem, livrând o serie de exemple și de nume de autori din toate perioadele existenței pamfletului, ceea ce conferă lucrării un caracter enciclopedic.

Merită o atenție deosebită studiul lui Cornel Munteanu *Pamfletul ca discurs literar* (1999), care, în opinia noastră, este cel mai cuprinzător din punctul de vedere al aspectelor abordate, cel mai bine structurat și cel mai elaborat din tot ce s-a scris asupra pamfletului în spațiul românesc. Autorul realizează o cercetare complexă, în care elucidează diferite aspecte ale fenomenului pamfletar, nestudiate până atunci, operând cu exemple reprezentative, relevante din perspectiva literarității. Cercetătorul își începe demersul științific prin abordarea pamfletului din perspectivă etimologică, semantică și lexicografică, după care tratează premisele apariției pamfletului și zonele de interferență (delimitarea discursului pamfletar de cel oratoric, publicistic și polemic). De asemenea, Cornel Munteanu abordează paradigmele pamfletului (strategii, procedee) și caracteristicile textului pamfletar, un efort considerabil fiind îndreptat spre definirea și tipologizarea pamfletului.

Studiul lui Cătălin Mihuleac *Pamfletul și tableta. Jurnalism sau literatură?* (2009) acoperă anii 2000, punând în evidență cei mai reprezentativi pamfletari contemporani: Alex. Ștefănescu, Mircea Dinescu, Mircea Mihăieș, Cristian Tudor Popescu, Ioan Groșan și Tudor Octavian. Autorul studiului face o diferențiere între tabletă și pamflet, livrând exemple din diferite perioade. Totodată, C. Mihuleac conturează profilul fiecărui pamfletar în parte: Mircea Dinescu – adolescentul de serviciu al pamfletului românesc actual, Cristian Tudor Popescu – terapia prin text, Mircea Mihăieș – pamfletarul care își urăște personajele, Alex. Ștefănescu – poetul și prozatorul rătăcit în critica literară, Ioan Groșan – „pamfletele light”, marcă înregistrată, Tudor Octavian – inventatorul de subiecte. De asemenea, C. Mihuleac remarcă impactul pamfletului asupra opiniei publice, subliniind importanța acestei specii pentru presă, și exprimă speranța unor transformări și evoluții în ceea ce privește limbajul și temele abordate de pamfletari.

Trebuie să menționăm și studiul Magdei Răduță „*Nici mănuși, nici milă.*” *Trei pamfletari interbelici* (2013), care a fost apreciat drept unul original, scris dintr-o perspectivă modernă, cu interpretări surprinzătoare ale textelor [7]. Autoarea analizează activitatea pamfletară a lui T. Arghezi, a lui N.D. Cocea și a lui I. Vineanu, nu înainte de a face o prezentare generală a pamfletului, referindu-se la aspecte precum: definiții, etimologie, reprezentanți, evoluția genului și direcțiile de cercetare a pamfletului în spațiul occidental, studiile românești asupra pamfletului. Lingvistica susține că „pamfletul e simultan «gen scurt» al literaturii și gen jurnalistic de opinie, text violent cu scop vizibil și recuperabil din realul cel mai concret (politic, social, religios), dar și desfășurare stilistică de proporții, manifestare a discursului argumentativ, dar și prilej de narativizare și ficționalizare” [101, p. 8]. M. Răduță subliniază caracterul dual al pamfletului, recunoscând oscilarea acestuia între publicistică și literatură, dar și între stilistica violenței și stilistica creativității.

Printre cercetările care se referă, în particular, la pamfletul arghezian le menționăm pe următoarele două: Ștefan Melancu – *Apocalipsa cuvântului. Pamfletul arghezian* (2001) și Minodora Sălcudean – *Tudor Arghezi. Discursul polemic* (2009).

Trebuie să adăugăm, de asemenea, că au fost realizate și antologii de pamflete din literatura română: Nicolae Rotund – *Două secole de pamflet românesc* (2004), Vlad Hogeana – *Antologia pamfletului românesc*, în două volume (2005) și *Capodopere ale pamfletului românesc* (2011), Magda Răduță – „*Îți urăsc, mă!*” *O antologie a pamfletului. De la cronicarii munteni la Pamfil Șeicaru* (2017).

În ultimul deceniu nu s-au realizat studii ample despre pamfletul românesc contemporan, ci s-au scris doar articole tratând probleme înguste (Ion Vasile Șerban *Pamfletul între fond și formă* (2001), Rodica Zafiu *De pamflet* (2013), Iulian Comănescu *Două feluri de pamflet* (2014), Xenia Negrea *Libertatea de opinie, libertatea de pamflet și „prezumția de creativitate”* (2014) etc.), fapt pentru care am inițiat această cercetare, în speranța extinderii aspectelor abordate în domeniu și a descoperirii tendințelor noi ale pamfletului contemporan.

1.1.2. Definiții ale pamfletului

Pamfletul oferă un câmp larg de cercetare, întrucât reprezintă un corpus heteroclit, aflat la intersecția genurilor. Anume această eterogenitate a corpusului pamfletar constituie un obstacol în fixarea unei definiții exacte și exhaustive. Așadar, stabilirea unei definiții pentru pamflet este o sarcină deloc ușoară, ba chiar imposibilă, conform unor cercetători. De exemplu, Silviu Iosifescu, în studiul său *Literatura de frontieră*, afirmă că orice încercare de a defini pamfletul este sortită

eșecului: „E dificil să-l delimitezi și perfect naiv să cauți definiții” [68, p. 325]. Cu toate acestea, în parcursul nostru de cercetare vom încerca o sinteză a definițiilor pamfletului propuse de către cercetătorii în domeniu și vom trece în revistă principalele trăsături ale pamfletului.

Stabilirea unei definiții precise pentru pamflet este îngreunată de oscilarea acestuia între publicistică și literatură. Fiind un gen de graniță, pamfletul înglobează trăsături specifice atât stilului publicistic, cât și celui literar-artistic. Tendința de a caracteriza o anumită figură omenească apropie pamfletul de literatură, iar abordarea actualității (în special a celei politice) și practicarea instrumentelor mass-mediei justifică statutul de specie publicistică al pamfletului.

Referindu-se la interferența stilurilor publicistic și literar, cercetătoarea O. Gîrlea afirmă: „Toate aceste procedee (de lexicologie, morfologie, poetică, modalități de descriere a personajelor prin poreclă, aprecieri personale) denotă o dedublare a textului publicistic, care devine pe alocuri unul exclusiv literar” [62, p. 244]. Cercetătoarea subliniază eterogenitatea limbajului publicistic și imposibilitatea de a delimita strict stilurile. Prin urmare, în pofida caracteristicilor sale artistice, pamfletul poate fi considerat specie publicistică.

Dicționarele de istorie literară plasează pamfletul în câmpul de cercetare al literaturii, identificându-l drept specie literară prin care autorul atacă cu vehemență o persoană (sau un grup de persoane), un regim, un fapt, o idee, anumite aspecte ale realității, utilizând în acest scop o serie de mijloace: satira, ironia, sarcasmul, caricatura, violența verbală etc.

În *Dicționarul-antologie de istorie și teorie literară* se propune următoarea definiție pentru pamflet: „specie literară (în versuri sau în proză), cu caracter satiric, în care scriitorul atacă violent o persoană, un regim, anumite concepții politice retrograde etc. Se distinge prin violența limbajului și prin caracterul direct al atacului conținut” [175, p. 371]. Această definiție pune în evidență tonalitatea violentă și caracterul direct al atacului pamfletar, identificându-le drept două trăsături fundamentale ale speciei.

O definiție similară găsim în *Dicționarul de terminologie literară*: „specie literară (în proză sau în versuri) în care autorul stigmatizează anumite tare morale, concepții politice retrograde, negative, aspecte ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane etc. Pamfletului îi este caracteristică violența verbală, satira, caricatura, sarcasmul; el nu explică, nu demonstrează, ci acuză, valoarea sa dându-i-o tăria convingerii, temperamentul pasional” [177, p. 233]. Această definiție subliniază caracterul comic al pamfletului, care, alături de violența verbală, reprezintă o trăsătură de bază a discursului pamfletar. Totodată, definiția accentuează tonalitatea de acuzare și temperamentul pamfletarului, acestea fiind, conform mai multor cercetători, niște elemente-cheie ale pamfletului.

Fără a încadra pamfletul în literatură, *Le nouveau Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française* îl definește drept „scurtă scriere satirică, care atacă cu violență guvernarea, instituțiile, religia, o personalitate cunoscută” [183, p. 1829]. Această definiție laconică relevă doar caracterul satiric și violent al pamfletului ca trăsături de bază și numește obiectul acestuia: guvernarea, instituțiile, religia, o personalitate cunoscută.

Cercetătorul Frédéric Saenen, autorul cărții *Dictionnaire du pamphlet: de la révolution à Internet*, vede pamfletul exclusiv ca specie literară, enumerând opt caracteristici de bază ale acestuia: „(1) gen literar în totalitate, (2) al cărui suport este broșura sau cartea, (3) scris de un singur autor (mai rar de către un grup) – (4) autor care, în reacție cu actualitatea sau o situație trăită, (5) lansează, pentru a-și apăra argumentele, un ansamblu de tehnici retorice și stilistice (6) și adoptă un ton trecând de la fermitate poruncitoare la violență verbală pură, (7) fie contra unui adversar pe care caută să-l rănească, chiar să-l desființeze prin cuvânt, fie în favoarea unei cauze pe care o consideră adevărată și dreaptă, (8) asumându-și riscuri și pericole” [Apud 129]. Această definiție generală cuprinde trei aspecte esențiale: apartenența la gen („gen literar în totalitate”), metodologia utilizată de pamfletar („ansamblu de tehnici retorice și stilistice”) și scopul urmărit („contra unui adversar pe care caută să-l rănească”, „să-l desființeze prin cuvânt”, „în favoarea unei cauze pe care o consideră adevărată și dreaptă”).

Cercetătorii francezi Ch. Goémé și G. Schrenck încadrează pamfletul în categoria de „literatură periculoasă” [139]. Această „reputație” a pamfletului se trage din începuturile istoriei sale, când pamfletul era o scriere anonimă transmisă pe ascuns, din mâini în mâini, ca nu cumva să fie descoperit autorul acesteia. Fiind o scriere „incomodă”, „deranjantă”, directă, pamfletul atrăgea reacții negative și răzbunări din partea celor pamfletizați, de aceea era mai sigur pentru autorii pamfletelor să rămână necunoscuți.

Cercetătorul G. Nițu consideră pamfletul un gen literar care, în urma atingerii scopului său de a exercita o forță asupra societății, se transformă în artă: „Gen proteic și polivalent, pamfletul constituie, atunci când slujește unor idealuri nobile, o zestre de preț a umanității, fiind un gen literar care, deși este consacrat târziu, mai ales prin forța prin care l-a impus presa în marile dispute politico-religioase și literare ale timpului, reprezintă o mărturie a trecerii efemerului în eternitatea artei” [90, p. 5]. Astfel, consemnând întâmplări legate de actualitate și conferindu-le încărcătură afectivă, pamfletarul face ca producțiile sale să devină istorie vie. Pamfletele veritabile reprezintă documente cu valoare nu doar istorică, ci și literară și culturală. Pamfletele arată relațiile dintre membrii unei societăți și descoperă mecanismul de interacțiune între diferiți factori de decizie ai statului. Totodată, G. Nițu afirmă că sursa pamfletului este folclorul: „Originile pamfletului,

rădăcinile lui istorice sunt străvechi și pornesc din folclor, unde se găsește matca sa arhetipală, bazată pe funcția primordială a logოსului” [90, p. 8] și dezvoltă o întreagă teorie de evoluție a pamfletului pornind de la producția populară. În opinia cercetătorului, pamfletul se trage din corelația monolog – bocet – descântec – blestem, nucleul său fiind invectiva. Aceeași idee privind originea pamfletului din folclor se găsește și la Virgiliu Ene, în opinia căruia pamfletul este o „specie literară care-și are rădăcinile adânc implantate în folclorul și literatura română veche” [48, p. 146]. Această ipoteză își are rostul mai ales dacă luăm în considerare faptul că până la apariția tiparului pamfletele au circulat pe cale orală și au rămas în patrimoniul folcloric al popoarelor. Atunci când încă nu exista conceptul de pamflet, invectiva era foarte prezentă în producțiile folclorice.

Pe de altă parte, cercetătorii recunosc, în numeroase contexte, statutul de specie publicistică al pamfletului. De exemplu, M. Anghelescu afirmă că pamfletul este „o prezență vie în publicistica noastră” și are o vechime de cel puțin două secole [7], iar cercetătoarea rusă A.O. Ierusalimskaia susține că pamfletul este „cea mai tăioasă și dinamică specie publicistică”, care posedă înalte calități artistice și care urmărește în principal să convingă cititorul în mod efectiv și sigur [163]. Pamfletul este dinamic tocmai datorită expresivității limbajului și tăios în special din cauza direcției atacului, care se manifestă inclusiv prin exploatarea lexicului violent și injurios.

S. Preda este de părere că pamfletul ar aparține mai mult literaturii, de unde a fost preluat și dezvoltat de publicistică: „Inventiv și mereu surprinzător în expresie, pamfletul pare a se apropia mai mult de literatură. Jurnalismul l-a preluat și i-a impus o anumită actualitate, atacul nimicitor săvârșindu-se asupra unei persoane reale, cu grad cât mai mare de notorietate” [98, p. 105]. S. Preda subliniază trăsătura care îndreptățește încadrarea pamfletului în publicistică: actualitatea și exploatarea realității. Deși conține o doză de ficționalitate, care-i conferă literaritate, pamfletul este totuși ancorat în realitate: vizează un obiect real, bine cunoscut de societate, și tocmai datorită acestui fapt devine interesant. Totodată, cercetătorul consideră că anume jurnalismul a „impus genul ca atare”, altminteri „pamfletul ar fi rămas un procedeu literar ca oricare altul” [98, p. 105]. O perioadă destul de îndelungată pamfletul a fost etichetat ca gen minor, iar grație jurnalismului el s-a afirmat ca specie autonomă și i-a fost recunoscută valoarea artistică.

Lingvista M. Răduță este de părere că din gazetărie pamfletul a pătruns în literatură, iar din literatură – în publicistică [101, p. 11], unde excelează în prezent, și face următoarea constatare: „Pamfletul e simultan «gen scurt» al literaturii și gen jurnalistic de opinie, text violent cu scop vizibil și recuperabil din realul cel mai concret (politic, social, religios), dar și desfășurare stilistică de proporții, manifestare a discursului argumentativ, dar și prilej de narativizare și ficționalizare.

Dihotomiile sunt structurale, aşadar, şi foarte greu de evitat: pamfletul se află la frontiera dintre heteronomie şi autonomie, el are un nucleu recognoscibil şi actual (un om, o faptă, o atitudine: există pamflet *ad personam*, după cum există şi *ad rem*), dar şi o încărcătură stilistică «ornamentală», e deopotrivă text şi context, inseparabile la analiză.” [101, p. 8]. Cercetătoarea recunoaşte natura duală a pamfletului: el este şi specie literară, şi publicistică, îmbinând elemente de ficţiune cu referinţe la concretul imediat. Obiectul pamfletului este întotdeauna uşor de recunoscut şi actual, iar elementele de suprafaţă ale limbajului se remarcă prin artistism înalt. Efectele limbajului sunt în concordanţă cu intenţiile comunicative ale pamfletarului, iar scopul pamfletului, după M. Răduţă, este următorul: „Discurs activ şi violent, pamfletul nu urmăreşte să îndrepte nimic: răul e făcut, definitiv şi irevocabil; ceea ce îi mai rămâne acestui gen al spumegatelor indignări e să denunţe, acid, ipocrizia şi proastele alcătuiri” [101, p. 244]. Această afirmaţie justifică statutul de „strigăt al neputinţei” al pamfletului: acesta nu poate şi nici nu are scopul să rezolve o situaţie de criză, el doar denunţă şi condamnă în numele unui adevăr indubitabil.

În aceeaşi cheie defineşte pamfletul M. Angenot, cel mai de seamă cercetător occidental al pamfletului, menţionând rolul de semnalizator al acestuia: „Pamfletul este un revelator, el semnalează momentul în care un sistem de valori se sparge, se prăbuşeşte sub contradicţii. El face comuniune cu autorul în neînţelegere, resentiment, disperare şi neputinţă. În dezintegrarea imaginarului social pamfletul semnalează punctele de ireversibilitate, fără a ajunge la depăşirea crizei” [128]. Definiţia lui Angenot subliniază valoarea pamfletului pentru momentele critice ale unei societăţi şi, totodată, neputinţa pamfletarului de a schimba lucrurile. Pamfletul este doar un semnal, nu şi un instrument în depăşirea situaţiilor de criză.

Caracterul hibrid al pamfletului este recunoscut şi de cercetătoarea X. Negrea, care susţine că pamfletul „este o formă de exprimare artistică, este unul dintre punctele în care scriitura literară şi jurnalistică se intersectează” [89]. Totodată, lingvista adoptă o abordare îndrăzneată a fenomenului pamfletar, definind pamfletul modern ca „o formă supremă de încredere în limbaj” şi ca „un text construit pe stilistica cinismului” [*Idem*]. Şi întrucât substanţa pamfletului, în opinia cercetătoarei, este cinismul, pamfletul se caracterizează printr-o tonalitate gravă, fără nuanţe ludice, fiind, până la urmă, o formă de exorcizare intelectuală. Încrederea în limbaj a pamfletarului se materializează în mânăuirea unui limbaj violent, cu accente de invectivă şi atacul direct al ţintei.

În *Micul dicţionar de jurnalism* A. Matei-Săvulescu defineşte pamfletul după cum urmează: „specie literară care apare încă din Antichitate. 1. Satiră. Diatribă. Text care conţine un atac virulent expresie a indignării nemăsurate a autorului (Juvenal: *Indignatio fecit versum*).

2. Specie a jurnalismului de opinie (mai) rar întâlnită azi datorită rigorilor privind injuria, calomnia, dreptul la imagine. Pamfletul se caracterizează prin ton sarcastic, ironie virulentă, exacerbarea defectelor persoanei atacate, îmbinarea umorului cu ironia sarcastică, toate acestea urmărind anihilarea adversarului prin reducerea lui la dimensiunile ridicolului” [Apud 89]. Pe de o parte, această definiție pune semnul egalității între pamflet și satiră, deși acestea sunt noțiuni diferite, iar pe de altă parte, subliniază dualitatea pamfletului: el poate fi atât specie literară (care își trage rădăcinile încă din Antichitate), cât și specie publicistică (practicată pe larg în prezent în publicistica românească, în special prin intermediul internetului). Totodată, autoarea menționează ideea despre limitarea libertății pamfletarului din cauza rigorilor de ordin juridic. Această problemă a ajuns în atenția mai multor cercetători și merită a fi luată în considerare la definirea statutului actual al pamfletului.

Fiind o scriitură îndrăzneță, violentă, „incomodă”, pamfletul a atras dintotdeauna nemulțumiri din partea unor persoane sau grupuri de persoane care s-au simțit ofensate și umilite de pamfletari. Unii pamfletari au suportat consecințe grave după ce și-au permis să atace direct anumite persoane importante din spațiul public. De exemplu, T. Arghezi, începând cu anul 1912, a publicat mai multe articole polemice și pamflete acide, cel mai cunoscut fiind pamfletul *Baroane*, scris în 1943, prin care îl ataca pe reprezentantul german la București – baronul Manfred von Killinger. În acest pamflet apar cuvinte injurioase la adresa baronului: „mojic”, „mitocan”, „bădăran”, „nobilă spurcăciune”, „căzătură” ș.a. Cea mai mare parte dintre atacurile lui Arghezi este îndreptată asupra aspectului fizic al baronului, deprecierea defectelor fizice constituind un mijloc deseori utilizat de pamfletari pentru distrugerea adversarului:

„Botul nu-ți mai e așa gros, fâlcile ți-s mai puțin dolofane și ai început, Doamne!, să și surâzi cu buzele alea groase, șterse de unsoare. Ceafa ți s-a mai tras, gușa s-a mai moderat, burta caută un relief mai aproape de spinare. Nici părțile de dindărăt nu mai sunt atât de expresiv dominante, dedesuptul croielii scurte.”

„roșcovanule, boboșatule, umflatule”

„Picioarele tale se scâldau în Olt, și mirosea până la Calafat”

„Mocirlă și bale rămân după tine în munți” [189].

După această sfidare Arghezi a fost arestat și închis în lagărul de la Târgu Jiu pentru un an.

Un exemplu de pamflet care a provocat mari tulburări în societate este *Furia și orgoliul*, scris de jurnalista italiană Oriana Fallaci în urma atentatului terorist din 11 septembrie 2001. Acest pamflet este o scriere virulentă, reprezentând o declarație de război împotriva fundamentalismului islamic. Prin invective alimentate de ură, scriitoarea acuză ipocrizia conducătorilor europeni,

critică viziunea politică a societății occidentale și refuzul occidentalilor de a privi realitatea așa cum este. Drept urmare, în 2002, împotriva jurnalistei a fost intentat un proces pentru incitare la ură rasială. Unul dintre avocații jurnalistei, fiind conștient de caracterul pamfletar al cărții, a cerut pentru clienta sa „dreptul de a urî” [148]. Așadar, aceasta s-ar numi „libertatea cuvântului”: pamfletarul are dreptul de a avea orice opinie și de a o exprima, recunoscându-și subiectivitatea și fără a pretinde la vreo reacție din partea publicului.

Lingvista Rodica Zafiu vorbește despre extinderea semantică a lexemului „pamflet”, afirmând că acesta este utilizat în publicistica românească la orice pas, fără discernământ. Cercetătoarea condamnă folosirea excesivă a termenului „pamflet” în contexte nepotrivite: „Pamfletul pare astăzi (și datorită unei tradiții literare care îi conferă o anume legitimitate) forma privilegiată și lipsită de responsabilități prin care injuria și informațiile neverificate se pot asocia cu o ipotetică valoare estetică” [124]. Aceeași idee o subliniază și cercetătorul Cédric Passard, care susține că mulți își însușesc postura de pamfletar pentru a evita răspunderea pentru defăimare [148]. Injuriile și calomniile devin astfel legitime, întrucât la sfârșitul emisiunilor sau articolelor apare de multe ori mențiunea: „Această emisiune este un pamflet și trebuie tratată ca atare” sau „Acest articol este un pamflet și trebuie tratat ca atare”, ca în exemplele următoare:

- „Acesta este un pamflet și trebuie tratat ca atare!” [206]
- „Atenție, acest videoclip este un pamflet. #Exprimarea liberă!” [207]
- „Această rubrică poate fi tratată și ca un pamflet, deși „aceste cuvinte ne doare”!” [208]
- [acesta este un pamflet, iar orice asemănare cu persoane reale este ~~pe bune~~ întâmplătoare] [209]
- „Ceea ce urmează este un pamflet și trebuie tratat ca atare.” [210]

Multe texte care „se autoproclamă” pamflete nu sunt, de fapt, pamflete, fiindcă nu au nici umor, nici satiră, nici tonalitate de pamflet. Prin urmare, R. Zafiu ajunge la următoarea constatare: „Pamfletul actual e, așadar, fie orice text umoristic, fie atacul la persoană autoprotejat de scuza estetică” [124].

Înainte literatura pamfletară era considerată deseori ca o literatură ilicită și, în pofida represiunilor, a rezistat, paradoxal, în timp. Cercetătorul francez C. Passard este de părere că în contextul democratizării societății și acordării dreptului la liberă exprimare, pamfletul pare totuși să se stingă: „Paradoxal, libertatea ar omorî pamfletul” [148]. Cauza declinului pamfletului în spațiul occidental ține tocmai de acordarea dreptului la opinie, deoarece odată cu dreptul la liberă exprimare pamfletarul a primit și un set de „norme” care reglementează limitele pamfletului. Astfel, cercetătorul susține că pamfletul constituie un câmp eficace pentru testarea limitelor

libertății de exprimare, întrucât constrângerile legale impuse pamfletului îl privează pe acesta de substanța sa pamfletară. Alți cercetători sunt de părere că pamfletul începe să dispară în spațiul occidental datorită civilizării și pacificării câmpului politic. În acest sens, politologul francez Christian Le Bart afirmă că pamfletul „a încetat să constituie un instrument esențial în competiția politică, întrucât nu mai corespunde structurării câmpului politic” [144]. Așadar, diminuarea violenței în societatea occidentală a generat rarefierea fenomenului pamfletar în publicistică.

În spațiul românesc agresivitatea verbală în publicistică se explică prin condițiile sociopolitice pe care le-a suportat poporul nostru în secolul al XX-lea și nevoia, după atâta timp de control și constrângeri, de a-și exprima liber ideile și gândurile. Cercetătoarea R. Cesereanu explică: „defularea lingvistică a fost o urmare firească, la nivel emoțional, după căderea regimului comunist în care funcționase atât cenzura, cât și faimoasa limbă de lemn” [22].

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, garantat de documente internaționale precum *Declarația universală a drepturilor omului*, *Convenția europeană a drepturilor omului* și *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*.

Dreptul la libertatea de exprimare este asigurat și de *Constituția Republicii Moldova*: „(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și *libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil*” (articolul 32) [32], precum și de *Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002* (articolul 43) [25]. *Constituția României* stipulează: „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile” (articolul 30) [33]. *Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare* face o precizare importantă: „Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, *inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează*” (articolul 3) [72]. De asemenea, libertatea de exprimare în presă este prevăzută de *Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018* și de *Legea presei nr. 243/1994*.

Chiar dacă atât reglementările internaționale, cât și cele naționale garantează libertatea de exprimare (Anexa 2), aceasta nu are o valoare absolută. Dreptul la liberă exprimare poate fi exercitat atâta timp cât nu încalcă alte drepturi sau, așa cum afirma John Stuart Mill, părintele filosofiei utilitariste, „libertatea ta se termină acolo unde începe libertatea celui alt” [205]. Limita dintre violarea onoarei și demnității unei persoane și dreptul la liberă exprimare și critică este atât de ambiguă, încât este dificil a spune câtă libertate de cuvânt are un pamfletar.

Mălin Bot, în cartea sa *Ziariști amenințați, ziariști bătuți*, afirmă că „mulți dintre cei care intră în lumea presei cred că există libertate totală” [17, p. 49]. Treptat, ei se confruntă cu o realitate

dură, că nicăieri nu există libertate deplină. Pamfletarii, în pofida riscurilor la care se expun, aleg să spună adevărul, căutând mijloace prin care să fie auziți. Este reprezentativă în acest sens afirmația lui T. Arghezi: „Viața noastră oscilează între două contradicții: datoria de a spune adevărul și necesitatea de a-l ascunde”. Dar ce este adevărul și cât de absolut este adevărul pamfletarilor, sunt, de asemenea, probleme care merită atenție.

Majoritatea surselor care tratează pamfletul subliniază legătura dintre pamflet și adevăr, misiunea pamfletarului fiind, desigur, cea de proclamare a adevărului: „Pamfletarul se află în slujba adevărului” [83]. De exemplu, Yves Avril afirmă, în sens metaforic, că pamfletul este „drumul care duce de la minciună la adevăr. Drumul este mai mult sau mai puțin direct, este o scurtătură sau o plimbare, o sută de metri sau un maraton, o excursie sau o croazieră în jurul lumii, dar la sfârșitul călătoriei, eroarea sau minciuna trebuie doborâte” [130]. Prin această definiție Y. Avril subliniază că, indiferent de aspectele de suprafață, pamfletul în esență sa are misiunea principală de a descoperi adevărul și de a demasca minciuna. Evident, scopul urmărit de pamflet este nobil, dar trebuie să ținem cont de faptul că adevărul pamfletarului este totuși unul subiectiv, fiind prezentat dintr-un singur punct de vedere. Pamfletarul prezintă lucrurile așa cum le vede el, fiind convins că deține adevărul. În același timp, pamfletarul este foarte dur cu alții, dar niciodată nu-și critică propriile acțiuni și comportamente.

O atenție deosebită în cercetarea misiunii pamfletului merită definițiile lui Paul-Louis Courier și cele ale lui Tudor Arghezi, care pot fi considerate o adevărată *ars poetica* a pamfletului.

Definițiile propuse de Courier în lucrarea sa *Pamphlet des pamphlets* (1824) constituie primele repere teoretice privind fenomenul pamfletului: „o scriere din puține pagini, doar o pagină sau două”; „pamfletul nu poate fi ceva bun. Cine zice pamflet zice o scriere plină de otravă... dintre cele mai detestabile”; „un gând formulat scurt și concis, cu dovezi, documente, exemple, odată tipărit, este un pamflet și cea mai bună acțiune, uneori curajoasă, pe care o poate face omul pentru lume. Căci dacă gândul tău e bun, va fi de folos, iar dacă este rău, va fi corectat și oricum va fi de folos” [134]. Utilizând o serie de elemente ironice, autorul descrie modul de receptare a pamfletului de către contemporanii săi, în special de cei care cădeau victime ale atacului pamfletarului: „Dumnezeule, salvează-ne de rău și de limbajul figurat!”, „Isuse, Salvatorul meu, salvează-ne de metaforă!”, „Eu nu l-am citit deloc; dar e un pamflet, și asta îmi este de ajuns”, „Mergeți, domnul meu, și nu mai păcătuți!” – adică nu mai scrieți pamflete [134]. Courier constată reputația rea a pamfletului și ignorarea valorii lui moralizatoare.

În aceeași ordine de idei, T. Arghezi subliniază gravitatea „păcatului” de a fi pamfletar: „Pamfletul nu e numai o crimă; este ceva cu mult mai primejdios și mai urât” și „pamfletul se

ocupă de ceea ce nu-l privește, și cu cât l-o privi ceva mai puțin, cu atât stăruie mai mult” [8, p. 356]. Întrucât pamfletul este o crimă, el atrage anumite consecințe: „Pamfletul ar fi ceva așa ca un hoit în ultima lui descompunere, de care, dacă te apropii, riști să-ți murdărești trupul tău, pur și sacru, cu drojdiile și poșircile purulente” [*Ibidem*, p. 355]. Practicând pamfletul, scriitorul își asumă niște riscuri serioase, atrage ură și răzbunare, își pune în pericol chiar și viața. La fel ca și Courier, Arghezi ironizează repulsia celor care cad victime ale pamfletului față de acest tip de scriere.

T. Arghezi definea pamfletul drept „un gen literar” și „un fel de-a slobozi condeiul în răspăr” [*Ibidem*, p. 356]. Probabil, cea mai cunoscută afirmație argheziană despre pamflet este următoarea: „Pamfletul se învârtește în jurul obiectului cu oarecare frumusețe de corb: între două zboruri circulare, ciupește, zgârie, înțeapă, rupe. Pamfletul lucrează cu undrea, cu peria de sârmă, cu răzătoarea sau cu fierăstrăul bijutierului; și uneori, în clipele supreme, cu sculele măcelăriei” [*Ibidem*, p. 357]. Așa cum corbul poate face acrobații spectaculoase în timpul zborului, dar totodată poate zgâria și rupe, la fel și pamfletarul poate face trucuri lingvistice geniale, urmărind să înțepe și să distrugă adversarul. Pamfletarul utilizează un instrumentar deloc blând, întrucât urmărește să pună în poziție ridicolă adversarul și să-l anihileze prin afirmațiile sale. O altă definiție argheziană pentru pamflet, destul de scurtă, dar expresivă, este următoarea: „Pamfletul e pumnul iritat de râvna de stăpânire a stupidității” [*Ibidem*, p. 358]. Această definiție indică mai degrabă spre creatorul pamfletului și spre scopul pe care acesta îl urmărește. Pamfletarul este o persoană care își asumă, din proprie inițiativă, să restabilească echilibrul în societate, să oprească, pe cât posibil, proastele întocmiri.

Cercetătorul Georges Vignoux prezintă o definiție generalizată pentru pamflet, menționând următoarele:

- „- pamfletul este o broșură, o carte mică;
- este o scriere satirică, polemică, uneori violentă;
- se inspiră din actualitate; obiectul său este în general politic;
- este, de asemenea, un ton, un stil pe care ocazional îl poate adopta romancierul, eseistul”

[154]. Astfel, pe lângă accepția obișnuită a pamfletului, definită de mai mulți savanți, G. Vignoux consideră pamfletul ca ton, ca stil, ce poate fi întâlnit în diferite specii și forme de scriere (de exemplu, romanul sau eseul). De asemenea, definiția evidențiază dimensiunea polemică a pamfletului: pamfletul presupune o ciocnire de idei și argumente, ajungându-se la invectivă acolo unde argumentele nu au forță.

Merită o atenție deosebită definiția pe care o propune Yves Avril pentru pamflet: „scriere de circumstanțe, care atacă mai mult sau mai puțin violent, unilateral, un individ sau un grup de indivizi, o idee sau un sistem ideologic a cărui impostură scriitorul o revelează sub presiunea unui adevăr urgent și eliberator” [130]. Considerăm că aceasta este una dintre cele mai cuprinzătoare definiții date pamfletului, întrucât cercetătorul punctează cele mai importante caracteristici ale pamfletului: legătura sa cu realitatea imediată, actualitatea, violența, unilateralitatea, obiectul atacat, scopul pamfletarului – demascarea imposturii sub presiunea unui sentiment de urgență. Y. Avril susține și că pamfletul este „o armă de război și scopul războiului este «de a zdrobi adversarul»” [130]. Pamfletul devine o armă în special în confruntările de pe scena politică: actorii politici recurg la tehnici mai puțin politicoase pentru a pune în lumină negativă adversarii, pentru a-i ridiculiza și a le denigra imaginea. Scopul lor este să demonstreze că spun adevărul, care este în contrast izbitor cu „minciunile” adversarilor.

Pamfletele nu sunt doar un produs al vieții social-politice dintr-o anumită perioadă, ci constituie și o manifestare a mentalității societății, după cum afirma M. Peronnet: „Pamfletele nu sunt numai expresia luptelor politice ale timpului, ci expresia mentalităților timpului și a travaliului imaginarului, care transformă o realitate într-o imagine metaforică sau simbolică și pe care o proiectează pe o altă realitate pentru a o descalifica” [Apud 84, p. 117]. Pamfletul transformă realitatea într-o imagine și o pune în contrast cu realitatea dorită, pentru a arăta ridicolul realității prezente.

Totodată, pamfletele sunt doar un semnalizator, ele indică problemele, dar nu propun soluții și nu explică prea mult, bazându-se pe emoție și forța convingerii.

Parcursul celor mai relevante definiții pentru pamflet ne-a permis să ajungem la concluzia că dificultatea de a defini pamfletul se datorează naturii sale: pe de o parte, actualitatea, senzaționalul și originalitatea îl încadrează în publicistica de opinie, pe de altă parte, ficționalitatea, plasticitatea limbajului și funcția estetică puternică îl apropie de literatură. Ca specie publicistică, pamfletul corespunde trăsăturilor de bază ale limbajului publicistic: accesibilitate, actualitate și noutate. În ceea ce privește accesibilitatea, discursul pamfletar se compune din elemente clare și cunoscute publicului, fiind evitate, de obicei, structurile complexe, cuvintele rar întâlnite, exagerarea neologismelor etc. Totodată, pamfletele veritabile necesită un anumit grad de cultură din partea receptorului, ironia fină, aluziile și alte figuri solicitând un efort de descifrare a mesajului. De asemenea, pamfletul este actual, el nu trăiește în afara contextului sociopolitic în care apare. Anume strânsa legătură cu realitatea face ca viața unui pamflet să fie scurtă, pamfletul fiind în vigoare atâta timp cât este valabil referentul său. De asemenea, pentru a capta și a reține

atenția publicului, pamfletul trebuie să vină cu o noutate, care constă atât în abordarea originală a unei probleme/situații, cât și în mânuirea dibace a limbajului. Trăsăturile de limbaj specifice îi conferă pamfletului literaritate și îi evidențiază funcția estetică, pamfletul transformându-se într-o operă cu valoare artistică și cu pretenții de autonomie.

Cercetările efectuate ne-au permis să constatăm că **pamfletul** este o specie hibridă, situată la frontiera dintre publicistică și literatură, care atacă o persoană sau mai multe din domeniul social-politic, anumite idei sau concepții (considerate greșite de către autor), cu scopul de a le demasca, de a le denigra, de a le condamna, și se caracterizează în special prin expresivitate, limbaj violent, tonalitate comică și atitudine persiflantă. Specificitatea pamfletului rezidă tocmai în tonul său: pamfletul este violent, impulsiv, absolut, direct, se referă la un obiect concret (de cele mai multe ori o persoană cunoscută din spațiul public) și are scopuri răutăcioase (să distrugă adversarul, să-l ridiculizeze și să-și impună punctul de vedere). În acest sens S. Iosifescu afirma: „Pamfletul e mereu – și nu numai atunci când posedă anvergura lui Arghezi și Caragiale – dominat de un timbru, are o structură compozițională și stilistică detectabilă” [68, p. 333].

1.1.3. Trăsăturile de bază ale pamfletului

Înțelegerea pamfletului nu este posibilă fără determinarea trăsăturilor principale ale acestuia (Anexa 3) și fără stabilirea relevanței lor pentru definirea speciei respective.

Concizia. Majoritatea definițiilor subliniază concizia pamfletului: „un gând formulat scurt și concis”, „o scriere din puține pagini, doar o pagină sau două” [134], „gen scurt” al literaturii [101, p. 8], „dimensiunile în general restrânse” [68, p. 326], „Referitor la forma pamfletului, o singură remarcă: concizia sa.” [132]. De obicei, pamfletele sunt scurte, dar există și pamflete de proporții, foarte puține la număr, cum ar fi *Cimitirul Buna-Vestire* de T. Arghezi (200 de pagini), care reprezintă un mesaj protestatar împotriva putreziciunii societății, sau *Napoléon le Petit* de V. Hugo (130 de pagini), în care autorul îl atacă pe Napoleon al III-lea, numindu-l „ultimul dintre oameni”, „criminal” și „furător” [190].

Tabelul 1.2. Pamflete de proporții

Autor	Titlul pamfletului	Volum (nr. de pagini)
T. Arghezi	Cimitirul Buna-Vestire	200 p.
V. Hugo	Napoléon le Petit	130 p.
d'Aubigné	Les Tragiques	9360 versuri
Bernanos	Les Grands cimetières sous la Lune	400+ p.
Lucien Rebatet	Décombres	700 p.

Sursa: elaborat de autoare

În *Pamphlet des pamphlets*, Courier scrie: „Şaisprezece pagini, sunteţi pamfletar şi mergeţi la gara Sainte-Pélagie. Faceţi de acestea şaisprezece sute şi veţi fi prezentat regelui” [134]. Autorul abordează raportul dintre forma pamfletului şi receptarea lui de către contemporanii săi (sfârşitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea): orice scriere scurtă (mai ales când conţinea o critică a autorităţilor) era dispreţuită, în timp ce scrierile de proporţii, indiferent de conţinutul lor, erau considerate lucrări valoroase. Pentru o scriere scurtă puteai fi trimis la închisoare, iar pentru o lucrare de proporţii ți se aduceau laude şi erai luat în seamă de rege.

Actualitatea. Pamfletul tratează subiecte importante şi la ordinea zilei, alimentând curiozitatea publicului dornic de a înţelege cum funcţionează lucrurile în societate. Pamfletarul trebuie să reacţioneze imediat şi să-şi exprime viziunea atâta timp cât subiectul este încă fierbinte şi prezintă interes pentru public. Însă, având în vedere legătura strânsă cu realitatea imediată, pamfletul îşi pierde repede actualitatea, odată cu consumarea evenimentului. În acest sens, P. Şeicaru scria: „Articolele de ziar se ofilesc repede; ceea ce fusese ecoul vibrant al unor evenimente sau al unui moment de intensă încordare a spiritului public nu mai prezintă niciun interes, așa cum rămân, noaptea, vitrinele, după ce s-au stins luminile.” [113, p. 50]. Odată cu consumarea evenimentului pe care îl abordează, pamfletul devine istorie şi nu mai prezintă un interes sporit. Pe de altă parte, datorită atributelor sale de ordin stilistic, pamfletul poate fi citit şi peste ani, fiind interesant prin strălucirea sa verbală. Când ne referim la actualitatea pamfletului, presupunem nu doar actualitatea subiectelor abordate, ci şi actualitatea limbajului. Pamfletul poate fi luat drept mostră de utilizare a limbajului la o anumită etapă, întrucât conţine o varietate de elemente aparţinând unor registre diferite: neologisme, cuvinte şi expresii populare, regionale, familiare, argotice, frazeologisme, ocazionalisme, anglicisme etc., precum şi numeroase lexeme ce denumesc persoane publice, localităţi, întreprinderi, organizaţii, publicaţii etc. Aşadar, un pamflet nu poate fi înţeles în afara contextului extralingvistic, fără a determina la ce fapte se referă, ce persoane abordează şi în ce condiţii sociopolitice apare. Totodată, pamfletul rămâne interesant posterităţii graţie valorii culturale şi istorice a limbajului.

Atacul direct la persoană. Pamfletul atacă în mod direct persoane, urmărind să distrugă imaginea celui atacat, să doboare în plan simbolic pe adversar şi să-l arunce în ridicol. Atacul se realizează în special prin utilizarea unui limbaj violent, prin procedeul deformării onomastice, dar şi prin comic şi alte mijloace.

Adaptabilitatea. Limbajul publicistic se află în dinamică, fiind în corespundere cu tendinţele novatoare şi urmărind întotdeauna să satisfacă aşteptările publicului. Cercetătorul V. Vişinescu afirmă că mesajul presei „se află într-o mişcare permanentă de adaptare a

principalelor structuri la cerințele economice și sociopsihoculturale ale momentului istoric respectiv” [122, p.V]. Specie publicistică de opinie, pamfletul caută să se adapteze necesităților și mentalității publicului, luând în considerare contextul social, politic, economic și cultural. Prin urmare, pamfletarii își ajustează textele atât din punctul de vedere al conținutului, urmărind să satisfacă așteptările publicului prin abordarea unor subiecte interesante și actuale, cât și din punctul de vedere al stilisticii, utilizând diverse mijloace de sporire a expresivității limbajului.

Adaptabilitatea ține și de statutul propriu-zis al pamfletului, de modul de receptare a acestuia de către societate: când pamfletul era considerat o scriere clandestină, pamfletarii redactau scrieri anonime pe care le răspândeau; în epoca medievală, când biserica avea o influență majoră asupra vieții sociale, pamfletul se infiltra în predici și scrieri religioase; în situația în care pamfletul este strict monitorizat sau chiar interzis în presă, pamfletarii caută alte mijloace de exprimare, mai ales pe internet, care oferă variate posibilități de manifestare.

Sinceritatea. În opinia lui N.D. Cocea, „esențiala trăsătură a pamfletului este *sinceritatea* și onestitatea lui” [Apud 77, p. 18]. Sinceritatea este o trăsătură determinativă pentru pamflet, care îl face credibil pentru public: „pamfletul, prin negativismul său fățiș, este întotdeauna sincer, calitate ce poate lipsi celor doi verișori ai săi, tableta și editorialul. Înjurătura este mereu sinceră, spre deosebire de laudă” [77, p. 23]. Pamfletul dă impresia că autorul este foarte sincer și spune exact ce gândește și tot ce gândește. Atitudinea de indignare, de dispreț și batjocură față de obiectul atacat nu pare a fi artificială, ci una cât se poate de naturală, iar modul de exprimare al pamfletarului – tăios și dur – conferă credibilitate discursului. Totodată, se pare că doar pamfletarul deține adevărul și încearcă din răspuțeri să-l facă cunoscut publicului, astfel că cititorul este interesat să afle acest adevăr, pentru care pamfletarul se expune riscului, făcând afirmații tari și directe.

Originalitatea. Pentru a avea impactul scontat asupra publicului, pamfletul trebuie să fie original și să surprindă. Dacă în cazul altor specii publicistice există anumite scheme de redactare (cum ar fi în cazul știrii sau al reportajului), în cazul pamfletului nu există repere de redactare. În acest sens pamfletul este considerat cea mai liberă specie publicistică – pamfletarul are libertate în exprimare, alegând mijloacele lingvistice după bunul său plac. Evident, această libertate nu este absolută, având în vedere necesitatea respectării imaginii persoanelor vizate.

Dimensiunea retorică. Pamfletarul ține un discurs prin care urmărește să convingă publicul, să reveleze un adevăr fundamental care să pară credibil. Pamfletarul se află în centrul scenei și încearcă, în mod foarte expresiv, să impresioneze publicul și să-i câștige încrederea și simpatia.

Unilateralitatea. După cum am mai menționat, pamfletarul prezintă situația doar dintr-un punct de vedere, așa cum o vede el. Pe de o parte, el încearcă să convingă că este sincer și spune adevărul, dar pe altă parte, acesta este doar adevărul său, care ar putea arăta altfel dacă ar fi privit din altă perspectivă. Pamfletarul nu prezintă argumente logice pentru a-și susține punctul de vedere, așa cum o face, de exemplu, polemistul, lui îi este îndeajuns să-și pună în aplicare talentul de pamfletar înflăcărat, pentru a convinge prin „cuvinte”, nu prin „idei”.

Umorul. Un pamflet nu poate exista fără o doză de umor, concretizată în lexeme și expresii ironice, sarcastice, grotești. Umorul înviează receptorul și, prin aceasta, creează o punte între emițător și receptor, făcându-l pe receptor să se simtă pe o undă cu pamfletarul și „complice” la ridiculizarea atacatului. Încadrând pamfletul în genurile umorului, Henri Montant prezintă următoarea explicație: „Umorul în general se adresează *primului nivel* de lectură. Este un reflex de inspirație, un strigăt. Pamfletul, dimpotrivă, reclamă o lentă maturizare a ideii. Acolo unde adversarul așteaptă un pumn în ficat, pamfletarul va răspunde cu o fiolă de venin [...]. Abuzul de insulte, de admonestări și de invective sfârșește prin a distruge frumusețea înjurăturii, vulgarizează și domolește răutatea verbului.” [Apud 98, p. 106]. Conform cercetătorului, pamfletul reclamă un receptor avizat, care să poată citi printre rânduri. Formele de comic specifice pamfletului, îndeosebi ironia și autoironia, necesită un anumit grad de inteligență pentru a fi înțelese. Comicul este o trăsătură fundamentală a pamfletului, fără de care textul ar deveni o simplă înșiruire de atacuri agresive. Datorită nuanțelor comice, violența verbală a pamfletului este atenuată și efectul lecturii este unul estetic. În mâinile unui pamfletar iscusit tonalitatea satirică devine un instrument de contracarare a răului și de instruire a societății în spiritul dreptății și al adevărului.

Plasticitatea limbajului caracterizează cel mai bine pamfletul și îl diferențiază de alte specii publicistice: „el e capabil să reziste pe termen lung, grație tocmai atributelor sale literare” [77, p. 12]. Cercetătorul G. Vignoux, dimpotrivă, consideră că pamfletul rezistă în timp mai degrabă datorită valorii sale istorice decât literare: „considerat ca un gen minor, condamnat la efemeritate, salvat uneori datorită la ceea ce reprezintă el din punct de vedere istoric, mai rar datorită eleganței stilului său” [154]. Chiar dacă valoarea istorică a pamfletului este de necontestat, fiind un document care certifică condițiile de viață și mentalitatea unei societăți într-un anumit punct istoric, considerăm totuși că acesta reușește să se impună și să-și păstreze valoarea în timp tocmai grație limbajului său.

Expresivitatea. Având în vedere că presa cultivă emoția, este evident că expresivitatea este cea care asigură conectarea cu publicul și „supraviețuirea” textului în spațiul publicistic. Fiind o specie publicistică de opinie, pamfletul trebuie să fie atractiv, bogat din punct de vedere stilistic

și cu un limbaj inovativ, întrucât urmărește să convingă, să seducă, să influențeze atitudinea receptorului față de anumite situații sau persoane. Pamfletarii mânuiesc un șir de mijloace prin care urmăresc să amplifice expresivitatea discursului și să fie convingători.

Pamfletul este terenul unde se întâlnesc tradiția și modernitatea, neologisme dintre cele mai sofisticate se învecinează cu arhaisme, regionalisme, cuvinte populare, argouri și ocazionalisme. Toate acestea au menirea să facă mesajul dinamic, expresiv, viu, pentru a prinde și surprinde publicul. Definitorie în acest sens este creativitatea pamfletarului, cât de iscusit se dovedește în combinarea diferitor tehnici de limbaj. Cu referire la limbajul mass-mediei, Violeta Ungureanu remarcă: „Un rol foarte important în difuzarea inovațiilor lexicale are presa, care este și un important factor cultural-educativ. Prin largă sa audiență, prin autoritatea pe care o impune, presa scrisă și audiovizuală ia parte la «educarea lingvistică» a publicului, dar și la diversificarea și difuzarea inovațiilor lexicale” [117, p. 349]. Cercetătoarea subliniază în special rolul educativ al limbajului presei: datorită largii sale audiențe și autorității sale, presa educă publicul în plan lingvistic. Constatăm că pamfletele abundă în lexeme cu tentă negativă, elemente vulgare, triviale, care descriu persoane, împrejurări, realități și că pamfletarii deseori sunt acuzați de exces de agresivitate în exprimare, lipsind în acest fel cititorul de dreptul la opinie. Evident, acuzarea pamfletarilor de agresivitate este fundamentată, întrucât mass-media trebuie să furnizeze modele de exprimare, pentru a cultiva o vorbire corectă în cadrul societății. Pe de altă parte, limbajul utilizat de pamfletari contribuie la conturarea tonului pamfletar al textului și la realizarea scopurilor pamfletului. În viziunea lui M. Hastings, mânia care stăpânește pamfletarul și-l face să ia penița în mână îndreptățește de fapt și scuză „neatenția” verbală și injuria [141]. Prin urmare, violența limbajului nu ar trebui considerată un defect al pamfletului, ci, dimpotrivă, o trăsătură definitorie. Tocmai limbajul vulgar, injurios, agresiv distinge pamfletul de alte specii publicistice, iar impunerea restricției de a utiliza un astfel de limbaj ar lipsi pamfletul de substanță.

1.2. Valoarea documentară și literară a pamfletului

1.2.1. Evoluția pamfletului în spațiul european

Pamfletul ca fenomen a existat cu mult înainte de atestarea cuvântului „pamflet” în română, franceză sau engleză. Este ceea ce Yvonne Bellenger numește „la chose avant le mot” (lucrul înaintea cuvântului), menționând că „pamfletul a existat cu siguranță înaintea «pamflet»-ului” [132]. Cercetătorii în domeniu [84, 90, 100, 132, 139 etc.] susțin că pamfletul ca fenomen a existat încă în Antichitate, fiind identificat la Aristofan (sec. V-IV î.Hr.), Eschine (sec. IV î.Hr.), Demostene (sec. IV î.Hr.), Menip din Gadara (sec. III î.Hr.), Horațiu (sec. I î.Hr.), Seneca (sec. I

î.Hr. – sec. I d.Hr.), Iuvenal (sec. I-II d.Hr.), Petronius și Persius (sec. II d.Hr.) ș.a. Demostene, cel mai mare orator al Antichității, s-a făcut remarcat prin *Filipicele* sale, prin care critica dur politica promovată de Filip al II-lea al Macedoniei. De asemenea, prin discursul său *Pentru coroană*, o adevărată capodoperă a oratoriei antice, Demostene a adus acuzații lui Eschine, în contextul procesului intentat de acesta împotriva sa:

„Vinovat de aceasta este Eschine, când a vărsat asupra mea, ca să zic așa, drojdia răutății și a fărâdelegilor lui, de care eu trebuie să mă spăl în fața celor care, tineri fiind, n-au putut urmări faptele petrecute atunci (...)”

„Eu însă, și împreună cu mine toți acești cetățeni, te numim pe tine, Eschine, om plătit cu bani de Filip și acum de Alexandru. Dacă nu crezi, întreabă-i; sau mai bine îi voi întreba eu pentru tine. Oare, atenieni, este stipendiatul sau oaspetele lui Alexandru?... Auzi cele ce spun? (...)” [90, p. 23].

Ca rezultat al acestui discurs, Eschine a fost exilat, iar Demostene a fost încoronat pentru merite aduse patriei. Astfel, anticii au intuit forța pamfletului în luptele politice și au recurs la acest instrument pentru satisfacerea intereselor personale.

Pe lângă anticii enumerați *supra*, în studiul său *Pamfletul în literatura română* G. Nițu îi menționează pe Isocrate (436-338 î.Hr.), „ale cărui pledoarii sunt pamflete curate”, și pe Lucian din Samosata (125-180 e.n.), pe care îl numește „Voltaire-ul antichității clasice” și „creatorul pamfletului literar și al dialogului satiric în proza universală” [90, p. 16]. Lucian din Samosata s-a afirmat ca pamfletar prin următoarele discursuri: *Alexandru sau profetul mincinos*, *Despre moartea lui Peregrinos*, *Împotriva unui ignorant biblioman*, *Profesorul de retorică*, în care pot fi remarcate ironia, violența și atitudinea disprețuitoare.

În Antichitate oratorii foloseau pamfletul ca un instrument de combatere a relelor întocmiri și de exprimare a poziției față de problemele majore ale societății. Pamfletul a constituit în acea perioadă un mijloc eficient de atragere a atenției asupra anumitor probleme și, în unele situații, de eradicare a acestora. Prin discursurile lor pamfletare oratorii antici au încercat să influențeze cursul vieții societății și de multe ori au reușit, cum s-a întâmplat, de exemplu, în cazul lui Demostene, care s-a implicat activ în problemele statului. Totodată, aceste discursuri reprezintă documente care certifică și descriu mentalitatea și viața societății din acea perioadă, după cum scrie și G. Nițu: „Oratorii antici ne introduc prin pledoariile lor pline de vervă și atacuri *ad personam* în viața personală și cotidiană a atenienilor, în viața politică a cetății.” [90, p. 20].

În Evul Mediu, înainte de apariția tiparului, au existat așa-numitele „gazete manuscris”, foi volante prin intermediul cărora se răspândeau noutățile și anunțurile, și unele dintre acestea erau

pamflete veritabile. În această perioadă practicarea pamfletului era condiționată de multiplele războaie și de controversele religioase. Potrivit lui C. Munteanu, spiritul pamfletar al Evului Mediu se face remarcant în *Satira Menippe*, în *Tragicele* lui Agripa d'Aubigné, pamfletele lui Mathurin Régnier, *Epistolele* lui Boileau și *Infernul* lui Marot [84, p. 51]. Un mijloc important de afirmare a pamfletului în această perioadă este predica religioasă cu elemente de pamflet. G. Nițu îl menționează în acest sens pe Girolamo Savonarola (1452-1498), un predicator din Quattrocento, care dorea să restabilească bunele moravuri și credința în societate [90, p. 19].

Modernitatea este epoca de aur a pamfletului, perioada în care apar cele mai multe pamflete, mai ales în Franța și Anglia, și pamfletul se conturează ca specie literară. În Epoca Modernă, în literatura engleză se afirmă pamfletari precum: John Milton, Daniel Defoe, Jonathan Swift, Richard Steele, Joseph Addison. În Anglia pamfletele s-au răspândit și în cadrul campaniilor politice. Cele mai multe broșuri au fost emise în legătură cu Legea săracilor (instituită în 1601), Legea cerealelor (instituită în 1815), răzcoalele din India și Irlanda etc. Cu referire la pamfletele englezești din secolul al XVIII-lea, cercetătoarea A.O. Ierusalimskaia afirmă că acestea „reflectau lupta dintre protestantism și catolicism, dintre capitalism și feudalism, dintre două partide parlamentare: vigii și torii” [163]. Astfel, pamfletul era o armă în lupta pentru stabilirea ordinii sociale și promovarea schimbărilor și comporta, de cele mai multe ori, accente politice sau religioase.

Perioada modernității este foarte productivă pentru pamfletul francez, fapt remarcant de majoritatea cercetătorilor în domeniu (M. Angenot, C. Passard, M. Hastings, M. Răduță ș.a.). Epoca de aur a pamfletului francez este considerată perioada Revoluției franceze din anii 1789-1799, când scrierile împotriva lui Ludovic al XVI-lea s-au înmulțit considerabil. M. Hastings relevă premisele răspândirii pamfletului în această perioadă: „instaurarea Republicii și stabilirea democrației oferă pamfletului o inedită libertate de expresie, în timp ce răspândirea presei și masificarea lecturii îi asigură o difuzare și un ecou fără precedent” [140]. În epoca modernă în Franța s-au manifestat ca pamfletari o serie de personalități, printre care: Voltaire, Honoré de Balzac, Victor Hugo, Charles Baudelaire.

Cel mai de seamă reprezentant al pamfletului francez al epocii este Paul-Louis Courier (1773-1825), considerat „ctitorul pamfletului ca formă literară” [84, p. 27] și „părintele pamfletului modern” [100, p. 19]. Lucrarea sa *Pamphlet des pamphlets* (1824) este citată de către mulți cercetători ca marcând începutul pamfletului profesionist [*Idem*] și fiind o adevărată *ars poetica* a pamfletului. Textul este construit sub formă de dialog, cu adresări către public și conține reflecții fundamentale privind definiția pamfletului: „pamfletul nu poate fi ceva bun. Cine zice

pamflet zice o scriere plină de otravă... dintre cele mai detestabile”; „un gând formulat scurt și concis, cu dovezi, documente, exemple, odată tipărit, este un pamflet și cea mai bună acțiune, uneori curajoasă, pe care o poate face omul pentru lume. Căci, dacă gândul tău e bun, va fi de folos, iar dacă este rău, va fi corectat și oricum va fi de folos” [134].

Paul-Louis Courier s-a remarcat ca un militant pentru restabilirea ordinii sociale, cu temperament de luptător, opunându-se tot mai mult clasei politice și scriind împotriva acestora pamflete necruțătoare. M. Sadoveanu a scris despre P.-L. Courier următoarele: „firea lui semeață și dură, inteligența rece ca o lamă concentrează în pagini de artă desăvârșită un venin fluid și paralizant. Courier n-are invectiva tare; nu izbește cu sunet și larmă. Înțepătura pe care o face e mortală, însă e ascunsă sub zâmbete și duhul blândeții. Vorbește limpede, liniștit și-n pilde, ca un țăran. Ideea însă e teribilă” [Apud 83, p. 369]. Modelul de personalitate al lui Courier a devenit un simbol pentru pamfletul francez, dar și pentru cel românesc. Abilitatea sa de a mânui limbajul a inspirat generații întregi de scriitori și jurnaliști.

În 1824, prin lucrarea *Pamphlet des pamphlets* a lui Paul-Louis Courier, în franceză este instituit oficial termenul „pamflet”. Până la acel moment și chiar după 1824, în franceză au circulat o serie de termeni care denumeau producțiile cu caracter pamfletar, unii dintre aceștia fiind preluați și în română:

- *factum* (pronunțat la început și „facton”) este utilizat începând cu prima jumătate a secolului al XVI-lea, mai întâi ca termen juridic, iar ulterior cu semnificația de scriere plată, grosolană și difamatoare. Scrierile de acest tip au avut un mare succes în rândul populației, fiind la fel de cunoscute ca și cele mai valoroase opere literare;

- *libelle/libelle diffamatoire (libel)* este, probabil, cel mai răspândit sinonim pentru pamflet. Cuvântul apare încă prin 1465 ca termen juridic și, treptat, capătă sensul de scriere scurtă cu caracter satiric, injurios și difamator. *Larousse du XIXe siècle* numește trei autori francezi de libelle care s-au remarcat în secolul al XVIII-lea: Fréron, La Beaumelle și Linguet, despre care cercetătorul Volker Kapp afirmă: „Pe planul istoriei literare, ei au contribuit la transformarea literaturii pamfletare în literatură politică.” [142, p. 156] Voltaire se opune cu vehemență scrierilor de tip libelle, numindu-le „mici cărți de înjurături”, care nu au nimic instructiv în ele, ci urmăresc doar să distrugă adversarul [*Idem*]. Împotriva scrierilor de tip libelle se pronunță și Louis de Jaucourt, care nu le recunoaște ca instrument onest în lupta politică;

- *diatribe (diatribă)* apare în secolul al XVII-lea, reprezentând o „disertație critică asupra unei lucrări, chestiune de doctrină (1638) înainte de a corespunde unei critici violente și injurioase” [146, p. 16]. Se caracterizează prin ton violent și de multe ori injurios;

- *tract*, care ar fi sinonim cu termenul „flyer”, provine din engleză și este asimilat în franceză în secolul al XIX-lea, cu sensul de „mică foaie de propagandă politică distribuită sau afișată, apoi orice foaie dată publicului” [146, p. 17]. Elaborarea și distribuția scrierilor de acest tip puteau fi pedepsite prin lege;

- *placard* (*placardă*) este mai vechi, fiind utilizat încă de prin 1364. Totuși, abia începând cu 1444 el este folosit cu sensul de scriere afișată pe un panou cu scopul de a informa publicul, în special scriere cu caracter difamator;

- *brocard* era utilizat în secolul al XVI-lea în Franța cu sensul de „termen injurios și satiric spus pentru a lua în derâdere pe cineva” [132] și presupunea întotdeauna ceva jignitor. Se distingea în special prin forma sa preponderent orală;

- *satire* (*satiră*) este foarte vechi, fiind utilizat încă în Antichitate cu sensul de „operă literară latină în care genurile, formele, metrii sunt amestecate și care critică moravurile publice” [146, p. 17]. Începând cu secolul al XIV-lea acest termen se folosește în franceză cu sensul de „poem în versuri în care autorul atacă viciile, straniețările contemporanilor săi” [*Idem*];

- *pasquin* (*pasquil* sau *pasquinade*) era utilizat cu sensul de scrieri injurioase contra papei, care erau afișate lângă Palazzo Braschi, pe statuia lui Pasquin (personaj satiric din Roma, secolul al XIV-lea);

- *poissonade* desemna un pamflet antiregal, a cărui denumire se trăgea de la numele de fată al marchizei Pompadour – Jeanne Antoinette Poisson³;

- *mazarinade* (*mazarinadă*) provine de la numele lui Jules Mazarin, prim-ministru al Franței timp de 19 ani (1642-1661), și desemnează o scriere injurioasă contra acestuia.

Evident, această listă nu este una exhaustivă, fiind necesară și constatarea că termenii enumerați sunt doar niște variante ale pamfletului, care erau utilizați în perioada în care cuvântul „pamflet” încă nu era atât de bine cunoscut și fixat în dicționare sau, într-o anumită perioadă, erau utilizați în paralel cu cuvântul „pamflet”. În al său *Dictionnaire du pamphlet: de la révolution à Internet*, cercetătorul Frédéric Saenen le numește „avataruri” [*Apud* 129].

În Rusia modernă pamfletul a cunoscut o dezvoltare destul de modestă, acest fapt datorându-se în special cenzurii țariste⁴. Printre cele mai cunoscute pamflete se numără *Călătorie*

³ Metresă a regelui Ludovic al XV-lea al Franței, având mare influență în politică.

⁴ Prima gazetă tipărită „Ведомости” (1702-1727), care avea un caracter preponderent informativ, se publica sub supravegherea directă a lui Petru I. Presa satirică, ce s-a dezvoltat în special în anii 1759-1774, era, de asemenea, controlată de țar. De exemplu, sub conducerea Ecaterinei a II-a a apărut revista „Всякая всячина”, care avea caracter satiric, dar critica doar ceea ce era în concordanță cu viziunea țarului [158].

de la Petersburg la Moscova⁵ de Aleksandr Radișev și *Scrisoare către Gogol* de Vissarion Belinski.

Odată cu dezvoltarea presei, în perioada contemporană pamfletul este utilizat pe larg în spațiul publicistic și literar. Printre pamfletarii francezi ai secolului al XX-lea se numără: Louis-Ferdinand Destouches, Maurice Clavel, Jean-François Revel etc. Pamfletari francezi contemporani sunt: Philippe Alexandre, Paul Chamberland (Québec), François Léotard, Eric Zemmour.

În Rusia pamfletul nu este foarte răspândit în secolul al XX-lea, din cauza cenzurii stricte din perioada regimului comunist, și nici în secolul nostru, în virtutea restricționării libertății presei în perioada actuală⁶.

Această incursiune în evoluția genului pamfletar ne-a permis să deducem principalele puncte-cheie în istoria pamfletului, prezentate în figura de mai jos:

Antichitate	Evul Mediu	Modernitate	Contemporaneitate
- Pledoarii ale oratorilor	- Predici - Gazete-manuscris	- Publicații în reviste/ziare - Tracturi	- Publicații în reviste/ziare - Publicații online (bloguri, forumuri etc.) - Emisiuni televizate - Producții muzicale

Figura 1.1. Evoluția genului pamfletar

Sursa: elaborat de autoare

1.2.2. Evoluția pamfletului în spațiul românesc

În română termenul „pamflet” apare relativ târziu în comparație cu franceza sau engleza, de exemplu. Dacă în engleză este atestat pentru prima dată în 1592, iar în franceză – în 1698⁷, atunci în limba română cuvântul „pamflet” apare pentru prima dată în 1851, într-o scrisoare a lui N. Bălcescu către C.A. Rossetti: „ce o să ziceți mai mult decât ai zis tu în acel pamflet?” [Apud 100, p. 25] (referindu-se la conflictele legate de I. Heliade-Rădulescu). Un an mai târziu termenul

⁵ Pentru acest pamflet A. Radișev a fost declarat de Ecaterina a II-a „un rebel” și a fost exilat în Siberia [158].

⁶ Conform raportului privind indicele libertății presei pentru anul 2022, prezentat de organizația neguvernamentală internațională „Reporterii fără Frontiere” (RSF), libertatea presei în Rusia a involuat, țara situându-se pe locul 155 într-un clasament de 180 de țări. [211]

⁷ Termenul „pamflet” apare în franceză mai devreme de 1698, dar este prezentat ca termen străin (englez). F.E.W. semnalează prima atestare a termenului în 1653 [132].

este utilizat de V. Alecsandri într-o scrisoare către N. Bălcescu, prin care menționează că revista sa *România literară* a fost interzisă fiind considerată un pamflet împotriva dinastiei: „Una din rezoanele pentru care mi-au închis gazeta a fost articolul tău *Răzvan-vodă*, carele, fiindcă a fost scris de tine, s-a socotit de către domnul Știrbey ca un pamflet împotriva lui” [Apud 100, p. 26]. Înainte să intre în circulație termenul „pamflet”, în limba română se utilizau cuvinte precum: ocară, calomnie, injurie, sfadă, diatribă, filipică, libel(le) (libelle diffamatoire). De exemplu, în 1837, M. Kogălniceanu, într-o scrisoare, folosește sintagma „libelle diffamatoire”, iar în 1855 îi scrie lui G. Sion: „Pamfletist aș fi fost dacă m-aș fi atins de personalități, dacă m-aș fi pus a cerceta cauzele individuale [...]. Pamflet este scrierea dumitale, domnule Sion, care, fără a-și cerca capacitatea reală, studiile asupra materiei [...], într-un articol sărac de idei, în care aroganța ține locul talentului, ignoranța pe acela al cunoștințelor, trivialitatea locul stilului, ai lovit simțământul onestului, ai jignit morala publică. [...] pamflet nu poate fi decât scrierea dumitale, care, precum singur ai recunoscut, a tratat în stil burlesc o chestie națională și socială” [Apud 100, p. 25]. Din această scrisoare a lui M. Kogălniceanu desprindem că în acea perioadă era deja fixat sensul cuvântului „pamflet” și era cunoscută forța lui distrugătoare („ai lovit simțământul onestului”, „ai jignit morala publică”).

În spațiul românesc primele tendințe pamfletare se înregistrează în cronicile muntenesti, în care cronicarii laudă domnitorii în a căror slujbă se află, dar discreditează inamicii acestora:

„Pentru aceia numele său s-au poreclit de i-au zis Vărzariul. O, rea sămânță au fost, că nu s-au făcut varză bună, ci de mic au răsărit fiul dracului. Deci cu reaoa a lui slujbă, ce să învățase încă din copilărie, ajuns-au la Matei-vodă vel-armaș, pre vremea ce era și Țucala vel-vestier. Acesta era om îndrăcit și făr’de rușine și iubitor a vărsa sângele oamenilor. Început-au a-și arăta veninul asupra săracilor, că să lăsa ca un șarpe mânios, de mușca pre unii și pre alții.” *Istoria Țării Rumânești de când au descălecat pravoslavnicii creștini* [Anonimul Cantacuzinesc]

„Turcii, auzind că s-au robii Duca-vodă, au pus domnu Moldovii pă Dumitrașco-vodă, care și mai nainte au fost domnu la Moldova. Dar rea chiverniseală făcea țărâi – că era un om fără frica lui Dumnezeu: jucaș, curvar, mincinos și alte rele avea într-însul; că oștile umblând pen țară, au adus țărâi mare foamete – cât și om pă om mânca.” *Istoriile domnilor Țării Rumânești* [Cronica Bălenilor]

Lingvista Magda Răduță descrie activitatea pamfletară a cronicarilor în felul următor: „Aprigi, răi de gură, cu voluptatea așternerii pe hârtie a celor mai cumplite fapte și a celor mai sordide defecte, cronicarii munteni fac pamflet fără să știe, angajați într-o luptă simbolică din care

cititorul de azi recuperează mai ales vârtejul umorilor, portretizările acide, dușmăniile și ranchiunele” [100, p. 35]. Cercetătoarea subliniază trăsăturile care conferă acestor cronici un ton pamfletar: violența limbajului, demascarea faptelor negative, scoaterea în evidență a defectelor celui atacat, spiritul revoltător, implicarea afectivă și subiectivitatea.

Susținem ideea că anume cronicile au constituit primele manifestări ale pamfletului în limba română, deși unele surse vehiculează ideea că primul pamflet politic din spațiul nostru este *Scrisoarea brăilenilor către Ștefan cel Mare*, scrisă în 1481, în slavonă:

„De la toți boierii brăileni și de la toți cnezii și de la toți rumânii, scriem ție, domnului moldovenesc, Ștefane voievod. Ai tu oare omenie, ai tu minte, ai tu creieri de-ți prăpădești cerneala și hârtia pentru un copil de curvă, fiul Călțunei, și zici că-ți este fiu? Dacă ți-e fiu și vrei să-i faci bine, atunci lasă-l să fie după moartea ta domn în locul tău, iar pe mumă-sa ia-o și ține-o să-ți fie doamnă; cum au ținut-o în țara noastră toți pescarii din Brăila, ține-o și tu să-ți fie doamnă. Și învață-ți țara ta cum să te slujească, iar de noi să te ferești; căci de cauți dușman, ai să-l găsești. Și așa să știi: domn avem, mare și bun, și avem pace din toate părțile; și să știi că toți pe capete vom veni asupra ta și vom sta pe lângă domnul nostru Basarab voievod, măcar de-ar fi să ne pierdem capetele” [87, p. 137]

Textul a fost scris pe versoul scrisorii lui Ștefan cel Mare prin care solicita brăilenilor să se alăture unui anume Mircea, pe care dorea să îl instaleze domn în Țara Românească. Nu se cunoaște autorul acestui text, dar presupunem că este o creație colectivă („de la toți boierii brăileni și de la toți cnezii și de la toți rumânii, scriem ție”). Acest text reflectă opțiunea boierilor munteni de a rămâne sub suzeranitatea otomană și de a nu se angaja în lupta antiotomană pusă la cale de Ștefan cel Mare.

În antologia lui Nicolae Rotund *Două secole de pamflet românesc* se menționează că primul pamfletar român este cronicarul Eftimie [Apud 101, p. 22], deși trebuie să facem precizarea că acesta a scris în slavonă.

După cronicari, următoarea figură pamfletară din spațiul românesc este Ionică Tăutu. Tema centrală a pamfletelor lui Tăutu o constituie abuzurile și nelegiuirile boierimii:

„Iubire de argint, această amică de răutăți, neadormită în șpiculații, zărind prilej de a câștiga subț stima vechilor voievozi, din vremi în vremi, din mult în mai mult, au prefăcut ocărmuire în orândă, slujbile patriei în negușitorii, cinurile în venit și toați în jac; căci, de câțiva ani, cari logofăt mari, vornic, vistiernic, ispravnic, samiș, ocolaș, vornicel și vătăman, s-au rănduit fără să nu-ș cumperi el slujba? Și cari dintru aceștie au împlinit datoriile slujbii sale fără să nu jăcuiască, ca să pui la loc banii ce au dat? și cini s-au cinstit

cu vreun cin fără dari di bani sau fără a sluji ani întregi în beciurile și în cozile butcelor dumneavoastră, sau fără a să cununa cu vreo slujnică din curte?

Răspundeți, boieri, și, di este vreunul, arătați-l, căci obște nici pre unul nu cunoașteți!”
(*Strigare norodului Moldaviii către boierii pribegiți și către mitropolitul*)

Alecu Russo a scris despre Tăutu că este un „pamfletist călduros și convins, în corespondență cu toate partizile, judecându-le toate și iar singur de o partidă: partida Țării. Fără Tăutu, istoria nu se poate înțelege” [Apud 100, p. 54]. Cercetătoarea M. Răduță îl numește „ultimul retor *en soi*” [100, p. 55], considerând că activitatea lui Tăutu marchează trecerea spre pamfletul dirijat de politicile redacționale și de preferințele publicului.

Modelul pamfletului lui Ionică Tăutu este de multe ori pus în comparație cu modelul lui Paul-Louis Courier. Trebuie să remarcăm totuși că stilul lui Tăutu este cu mult în urmă față de stilul lui Courier, aceasta explicându-se în principal prin nivelul de dezvoltare al presei românești față de cel al presei franceze și, implicit, prin nivelul de dezvoltare al limbii literare românești față de cel al limbii literare franceze. Presa românească este mai tânără cu aproape două secole decât cea mondială, dacă luăm în considerare că primele ziare românești (*Curierul românesc* și *Albina românească*) au apărut în 1829, în timp ce în Franța prima gazetă a apărut în 1631 [77, p. 32]. Despre diferența dintre stilul lui Tăutu și cel al lui Courier scrie și C. Mihuleac în studiul său *Pamfletul și tableta. Jurnalism sau literatură?*: „De pildă, Ionică Tăutu este contemporan cu Paul-Louis Courier, ba îi mai cunoaște foarte bine și opera. Dar, între calitatea literară a strigărilor celui dintâi, în număr de patru, și paginile ca niște «giuvaere fin cizelate», cum le caracteriza Sadoveanu în «Lumea» (1925), ale celui de-al doilea, e o distanță artistică de cel puțin două secole” [77, p. 32]. În pofida inferiorității stilului lui Tăutu față de cel al lui Courier, valoarea activității lui I. Tăutu pentru dezvoltarea genului pamfletar în spațiul românesc este incontestabilă.

Secolele XIX și XX au dăruit românilor a serie de scriitori care au practicat pamfletul și au contribuit la consolidarea libertății de expresie.

O figură de mare importanță în evoluția pamfletului este Ion Heliade-Rădulescu, considerat de cercetători drept „ctitor al pamfletului românesc modern” (Rotund, Mihuleac). Contribuția lui Rădulescu pentru presa românească și, în particular, pentru pamfletul românesc este de necontestat. M. Răduță apreciază pamfletul lui Rădulescu drept „unul dintre primele exemple de gen unde autorul manevrează conștient invectiva și ironia nemiloasă pentru discreditarea adversarului (de cele mai multe ori personal)” [100, p. 100]. I. Heliade-Rădulescu este tipul pamfletarului din temperament, e nemilos, acid, mânuind cu dibăcie invectiva, ironia, satira și portretizările. Lui Rădulescu îi aparțin pamflete precum *Ingratul*, *Domnul Sarsailă* *autorul* (deși

nu este un pamflet în întregime, având mai mult tendințe satirice), *Scrisoare către cenzor*, *Cuconu Drăgan*. Pamfletele lui Rădulescu sunt tăioase, pătrunse de ură și agresivitate, cu portretizări grotești, cu atacuri și injurii:

„Pribeag vei fi în lume, fără lăcaș, culcare,
Și cin’te va atinge se va simți turbat;
Nici viermii în mormântu-ți nu vor afla mâncare,
Că vor muri d-otravă din trupu-ți veninat.” (*Ingratul*)

„Te-ai socotit, oare, că o să te rabd până în sfârșit? Rabdă cineva pe tâlhari când le cade în mână, rabdă pe cei cunoscuți de nebuni, rabdă niște javre ce latră fără a cuteza vreodată să muște și fără a putea, nu însă și un om plătit a întâmpina ispitele oamenilor ticniți și se face el însuși ispita; în sfârșit, rabdă cretinul pe omul ce îl supără, nu însă și pe diavolul ce îl ispitește. Nu, domnule cenzor, nu te poci răbda.” (*Scrisoare către cenzor*)

Dimitrie Bolintineanu⁸ se remarcă drept un pamfletar intelectual, cu un stil academist, care demască nedreptățile din societatea aflată în modernizare. Chiar dacă accentele pamfletare sunt evidente în scrierile lui D. Bolintineanu, tonul lui rămâne destul de reținut:

„Oameni fără aspirațiuni naționale, fără conștiința libertății, fără amarea patriei, cloacă de orduri născută din desprețul și respingerea tutor partidelor, acoperindu-se cu ideea de liberalism ca să-și ascunză urâciunea, grupându-se pre lângă nunta de noapte ca să capete hrana pentru ziua viitoare.” (*Restaurațiunea*)

Fiind implicat activ în viața politică a țării și posedând un spirit rebel de pamfletar, Bolintineanu conștientizează că problemele trebuie rezolvate în profunzime, că nu este suficient a schimba oamenii la guvern, ci trebuie schimbat sistemul de la rădăcină.

Cezar Bolliac⁹, polemist înverșunat și spirit revoluționar, scrie cu multă ferveare despre „strămbătățile” societății. Discursul său pamfletar se caracterizează prin note descriptive, lirice, frenetice și, pe alocuri, triste:

„După Regulament, domnul țării trebuie să fie fiu și nepot de nobil, să fie pe viață și ales cu vot universal. [...] Care din foștii domni a fost fiu și nepot de nobil, care a fost pe viață, care a fost ales cu vot universal ș.c.?”

Noi facem legile ca să nu ție, facem școli ca să nu se poată învăța într-însele, facem tot ce nu voim să fie.” (*Mozaicul social*)

⁸ Autorul pamfletelor *Restaurațiunea*, *Situațiunea*, *De la albi la roșii și de la roșii la albi* etc.

⁹ S-a remarcat prin două scrieri pamfletare: *Mozaicul social* și *Răspuns la articolul „Poezie”*.

Cu referire la Mihai Eminescu¹⁰, lingvista M. Răduță vorbește despre „modelul pamfletului indirect” [100, p. 113], menționând caracterul temperat al articolelor eminesciene, care îmbină elemente ironice, caricaturale, parodice, didactice și, în același timp, acide. În pamfletul eminescian se conturează construcții de natură clasică, cu note didactice, cu portretizări și desfășurări verbale de proporții:

„Autori care nu știu a scrie o frază corectă (vezi Pseudo-Ureche), oameni de stat care nu pot justifica nici săvârșirea școalei primare, advocați fără știrea lui Dumnezeu, pictori orbi și sculptori fără de mâini, generali care nu știu a citi o hartă, subprefecți ieșiți din pușcărie, legiuitori recrutați dintre stâlpi de cafenele, jucători de cărți și oameni cu darul beției, caraghioși care înaintea erei liberale vindeau bilete la *café chantant*, iată banda ocultă care guvernează azi România, bandă care, până mai ieri republicană până la comunism, astăzi creează decorații, împărțindu-le între ei cu profunzime; ieri voind să răstoarne pe Domn, azi îl titluiesc rege; ieri proclamând republică la Ploiești, azi joacă cu aceeași măiestrie pe lingușitorii Curții.” (*Ca la noi la nimenea*)

Pamfletele lui Eminescu nu se înscriu în limitele pamfletului tradițional, impregnat de ură, atacuri răutăcioase și invective, ci se caracterizează mai degrabă printr-o aparentă obiectivitate (mai ales în cazul portretizărilor), în spatele căreia se ascunde ironia, și doar în anumite contexte se observă subiectivitatea autorului.

În cazul lui Ion Luca Caragiale, tonul pamfletar se resimte în toată activitatea sa, fiind vizibil surâsul ironic al autorului la adresa victimelor sale. Totuși, Caragiale nu scrie pamflete propriu-zise, dar utilizează în articolele sale elemente de pamflet, precum ironia, parodia, caricatura, limbajul violent etc.

„Bigot, netolerant, fanatic, e în stare să prigonească toată viața pe un om cu spiritul liber. Orice idee câtuși de puțin neasemănată formulelor liberalismului său o consideră ca o neagră erezie. Pentru d-l Sturdza, orice om care-și permite să judece sau să nu crează, fără a le cerceta, înguste propozițiuni talmudice de liberalism, patriotism, naționalism e un eretic care merită să aibă sfârșitul lui Arie.” (*Dim. A. Sturdza*)

Nicolae Cocea¹¹ a excelat în pamflet, acesta fiind domeniul în care a avut un adevărat succes. Trebuie remarcate varietatea tematică și constructivă, precum și valoarea literară a pamfletelor sale, N.D. Cocea fiind „unul dintre ctitorii pamfletului literar” [48, p. 163]. Pamfletele

¹⁰ Tendințele pamfletare ale lui Eminescu se identifică cel mai mult în articolele sale publicate în *Timpul* între 1877 și 1883.

¹¹ N.D. Cocea s-a remarcat printr-un spirit conflictuos, fiind chiar condamnat pentru delict de opinie.

sale sunt îndreptate împotriva societății din vremea sa și împotriva monarhiei, iar discursul său este direct și brutal:

„Trăiască Regele care, sumbru ca zeii Olimpului și implacabil ca destinul, făgăduiește norodului lui flămând de pâine și de dreptate eternizarea domniei brătieniste, «prin toate mijloacele disponibile și procedându-se cu toată rigorea» în contra recalcitranților.”
(*Trăiască Regele!*)

În viziunea lui Ion Vinea, scriitor cu viziuni avangardiste, pentru a face pamflet este nevoie de o personalitate aparte, invectiva fiind o dovadă a talentului literar și principalul instrument de creare a efectului pamfletar:

„Primul-ministru este însă omul tăcerii. Tăcere de sfînx: cu profunzimi tulburătoare pentru spectator. Și tocmai de aceea cuvintele d-sale, când sunt rostite, nu au, vai, nicio profunzime.” (*Când sfîncșii vorbesc*)

Eugen Lovinescu, ilustru critic literar, s-a pronunțat împotriva pamfletului, considerându-l un gen inferior și un „efect al lipsei de cultură” [74, p. 60]. Totuși Lovinescu însuși face pamflet, fiind nemilos și acid cu unele personalități literare contemporane:

„Suntem deprinși cu violența într-o literatură saturată de violență, și suntem cu deosebire deprinși cu violența dlui N. Iorga, explicabilă printr-o iritabilitate pe care, în definitiv, trebuie să i-o admitem în soldul debitor al unor mari merite culturale, iar într-o măsură oarecare și aparent îndreptățită prin faptul că toate dușmăniile și campaniile domniei sale sunt totdeauna prezentate într-un plan ideologic ce depășește pe oameni.” (*Brânza și talentul*)

Petre Pandrea este pamfletar prin temperament și excelează în special în portretizări. Discursul său pamfletar este îndrăzneț și violent și se distinge printr-o abordare lipsită de pesimism:

„Coiful clerical pleacă la isprăvi haiducești dintr-un eroism provenit din plictiseală și îmbuibare. Acești oameni n-au avut și nu au nimic sfânt, în afară de o burtă popească imensă, capabilă să îngurgiteze 100 de stridii, șapte porții de tocană, 3 sticle cu șampanie și o vadră de vin de Drăgășani. Tristețea care îi apucă pe la înserate sau dimineața, după orgii, sunt tristeți carnale, iar nu înfiorarea metafizică a unui suflet sensibil și ales!” (*Coif lângă biserică...*)

O atenție deosebită trebuie acordată lui Tudor Arghezi, o personalitate-cheie în istoria pamfletului românesc. Despre valoarea pamfletelor argheziene cercetătoarea M. Răduță menționează: „Textele sale pamfletare sunt reperul esențial pentru întreaga cercetare literară

asupra subiectului, iar fragmente din artele sale poetice au circulat și încă mai circulă în loc de definiții ale genului” [100, p. 168]. Reprezentative pentru activitatea argheziană sunt pamfletele *Baroane!*, pentru care, în 1943, a fost închis la Târgu-Jiu timp de trei luni, și *Cimitirul Buna-Vestire*, considerat cel mai bun roman al scriitorului. Criticul literar Mariana Ionescu scria despre acesta din urmă: „*Cimitirul Buna-Vestire* afirmă cea mai înaltă treaptă a alianțelor pamfletului în creația argheziană și, totodată, în literatura noastră. Modalitățile pamfletare caracteristic argheziene se regăsesc în prima dintre cele trei părți ale operei, dar au consecințe asupra tonalității întregii cărți” [189, p. 235]. În viziunea cercetătoarei, *Cimitirul Buna-Vestire* este cel mai reprezentativ pamflet din literatura românească. Tonalitatea pamfletară se resimte pe tot parcursul operei, deși elementele de pamflet abundă în prima parte a cărții.

T. Arghezi a scris pamflete la revistele *Facla*, *Viața românească*, *Teatru* și *Rampa*. În 1928 Arghezi a creat ziarul pamfletar *Bilete de papagal*¹² (Anexa 4), prin care promova literatura de calitate și talentele tinere (Eugen Ionesco, Urmuz, Geo Bogza, Sașa Pană ș.a.). Pamflete se conțin în volumele sale *Poarta neagră* și *Stihuri pestrițe*. Stilul pamfletar al lui Arghezi a fost admirat de posteritate și a fost luat drept model în „arta de a spurca frumos”.

O altă personalitate pe care trebuie să o menționăm este Pamfil Șeicaru, care s-a remarcat în istoria pamfletului prin visul său de a întocmi o antologie a pamfletului: „În 1939 intenționez să fac o antologie a pamfletului românesc și l-am rugat pe Iorga să-mi scrie prefața. Ideea l-a entuziasmat: găsea că spiritul pamfletar al românilor își află originea în ascendența noastră latină. Mi-a vorbit despre pamfletele care abundau la romani și mi-a schițat aproape prefața care urma să fie un adevărat studiu introductiv. Am strâns materialul și, în primăvara anului 1940, i l-am prezentat. I-am expus planul lucrării, arătându-i că înclinam spre folosirea strictă a cronologiei” [113, p. 138]. Până la urmă această antologie nu a apărut și visul lui Pamfil Șeicaru a rămas nerealizat. Totuși, P. Șeicaru a fost „unul dintre cei mai înzestrați pamfletari români” [4], atacurile sale fiind orientate spre stârpirea răului social și corectarea imediată. Unul dintre cele mai cunoscute pamflete ale sale este *Tudor Arghezi: teigheaua cuvintelor*, în care Șeicaru îl atacă pe Arghezi pentru volumul său de versuri *1907*, făcând referire inclusiv la aspectul lui fizic:

„Contrastul a fost descurajant: scurt, rotofei, cu mers de rață leșească, priviri inexpresive și o voce de demiscapeț. În total un chip vulgar de cârciumar care târșia șiret cuvintele, ca și când ar fi vroit să-ți surprindă gândurile.”

¹² Ziarul era de dimensiuni foarte mici, având 4 pagini 32×12 cm. Avea „desene în peniță de T. Arghezi și M. Iancu”. [182, p. 105]

Tabelul 1.3. Repere-cheie în istoria pamfletului românesc

Repere-cheie	Perioada	Comentarii
Cronicile muntenești	Sec. XV-XVII	Primele tendințe pamfletare
Ionică Tăutu	1798-1830	Primul pamfletar român „pamfletist călduros și convins, în corespondență cu toate partizile, judecându-le toate și iar singur de o partidă: partida Țării. Fără Tăutu, istoria nu se poate înțelege” [Apud 100, p. 54]
Ion Heliade-Rădulescu	1802-1872	„ctitor al pamfletului românesc modern” [77]
Tudor Arghezi	1880-1967	Cel mai de seamă reprezentant al pamfletului din spațiul românesc „Textele sale pamfletare sunt reperul esențial pentru întreaga cercetare literară asupra subiectului, iar fragmente din artele sale poetice au circulat și încă mai circulă în loc de definiții ale genului.” [100, p. 168]
Pamfil Șeicaru	1894-1980	S-a remarcat prin visul de a întocmi o antologie a pamfletului [113, p. 138]

Sursa: elaborat de autoare

Sfârșitul secolului al XX-lea – începutul secolului al XXI-lea constituie o nouă etapă în evoluția pamfletului românesc. În timp ce în Franța se vorbește despre declinul genului pamfletar, datorat civilizării și pacificării vieții politice [144], în spațiul românesc pamfletul cunoaște o dezvoltare considerabilă, fiind practicat de o serie de publiciști precum: Mircea Dinescu, Andrei Pleșu, Cristian Tudor Popescu, Lelia Munteanu, Tudor Octavian, Alex Ștefănescu, Mircea Mihăieș, Dorin Bușcu ș.a. De asemenea, datorită dezvoltării mass-mediei și tehnologiei informaționale, pamfletul capătă noi forme și moduri de exprimare, în special în mediul online.

Pentru Republica Moldova, secolele XIX-XX nu au fost productive în ceea ce privește dezvoltarea presei, pamfletul neavând condiții favorabile pentru răspândire, mai întâi din cauza cenzurii țariste, apoi a celei comuniste: „... politica țaristă era orientată constant spre menținerea în circuitul public a unor reviste de specialitate, tehnice, medicale etc., în scopul de a distrage opinia publică de la problemele sociale mari care frământau societatea din imperiu.” [44, p. 11].

La fel ca în perioada țaristă, în cea sovietică puterea exercita un control excesiv asupra presei în dorința de a preveni orice opoziție și de a orienta atenția oamenilor spre problemele minore legate de viața cotidiană. Totuși, chiar în condiții de cenzură, au existat unele încercări de satiră și pamflet, deși multe lucruri erau spuse voalat. Trebuie să menționăm în acest sens publicația *Chipăruș* (*Kunəpyu*), care a apărut la Chișinău între anii 1958 și 1996 și a fost cea mai cunoscută revistă de satiră moldovenească din perioada sovietică. Aceasta se autointitula „jurnal de satiră și umor în limba moldovenească” și „publicație a editurii de partid a Comitetului Central al Partidului Comunist al Moldovei” [1, p. 217]. Inițial revista era scrisă cu alfabet rusesc și conținea caricaturi, glume, unele chiar foarte „picante”, ironizări, pamflete, multă voie bună. Toate

încercările de satirizare și persiflare erau îndreptate spre taxarea acțiunilor dezaprobatore ale diferitor actori ai societății, dar nicidecum ale funcționarilor Comitetului Central al Partidului Comunist – liderii politici erau intangibili. *Chipărușul* a jucat un rol important „în calitate de instrument al răspândirii propagandei sovietice în spațiul RSSM, dar și de reflectare într-o manieră voalată și satirică a stării reale a lucrurilor” [112]. Din anul 1990, revista se autointitulează „publicație independentă de satiră și umor” [2], iar începând cu nr. 6 din 1990 apare exclusiv în grafie latină, bilunar. Din momentul în care *Chipărușul* a devenit publicație independentă, jurnaliștii au avut mai multă libertate de exprimare și au fost scrise inclusiv pamflete despre politicieni și URSS.

Cercetătoarea G. Stepanov, referindu-se la presa din RSSM, inclusiv la revista *Chipăruș*, susține că satira și umorul erau o modalitate de „umanizare a conținuturilor presei sovietice” [110]. Jurnaliștii recurgeau la satiră, umor, pamflet și alte mijloace similare pentru a face ca presa să fie actuală, interesantă și utilă populației.

a)

b)

c)

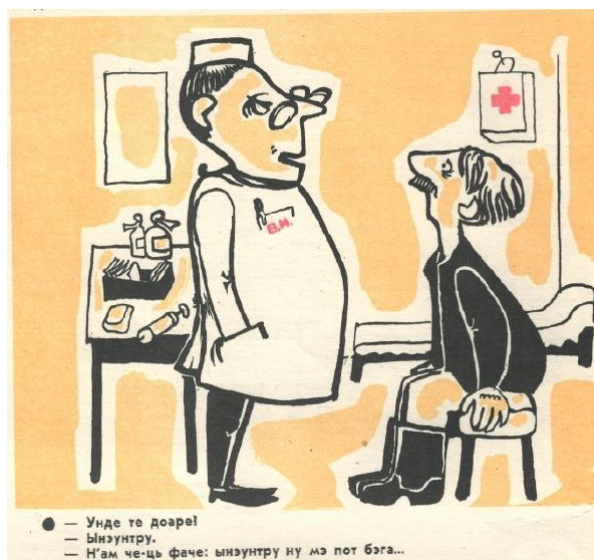

Figura 1.2. Elemente de pamflet în revista „Chipărușul”: a), b) – nr. 20 (398), octombrie 1973, c) – nr. 7 (199), aprilie 1966

De asemenea, trebuie să menționăm și alte publicații în care au apărut elemente de pamflet: revista *Cactus*, ziarul *Cucu*, suplimentul literar-artistic de satiră și umor al revistei *Atelier* – „Satiricon”, rubrica de umor „Țara lui Papură Vod(k)ă” din ziarul *Timpul*, suplimentul de umor „Timpul satiric” al ziarului *Timpul*.

Printre publicațiile mai recente din Republica Moldova în care identificăm pamflete și elemente de pamflet se numără: *Ziarul de Gardă*, *Jurnal de Chișinău*, *Săptămâna*, *Ziarul Național*. Jurnaliștii ridiculizează comportamentul și declarațiile politicianilor și viciile societății, uneori în mod foarte subtil, alteori ferm și dur.

Ca autori de pamflete din Republica Moldova îi putem menționa pe Constantin Tănase, Viorel Mihail, Aureliu Busuioc ș.a.

În cazul pamfletului lui C. Tănase există un specific aparte: textele se caracterizează printr-o tonalitate moderată, iar elementul violenței verbale se întâlnește rar. Jurnalistul a practicat ironia fină, scoțând la iveală metehnele sociale și încercând să ajute la îndreptarea proastelor întocmiri ale societății moldovenești. Cele mai acute probleme dezbătute sunt destinul limbii române în Republica Moldova, corupția și mediocritatea politicianilor, lipsa de verticalitate și de inițiativă a intelectualității, lipsa de cultură a societății etc. În următorul fragment, extras din pamfletul *Sărmanul Oleg*, observăm atitudinea batjocoritoare a autorului:

„De când tat’ s-o s-a transformat în președinte, viața bietului copil a devenit de nesuferit, o adevărată gripă... caviară! În viață nu-ți trebuie o mai mare pedeapsă de la Dumnezeu, decât cea de a fi fiul președintelui. Uite, dom’le, ce bine o duc oamenii de afaceri care nu-s feciori

de președinte – toate drumurile le sunt deschise, fiscul nu-i deranjează cu anii, au uitat ce înseamnă controale, nicio problemă la vamă, poftim, dom'le, bagă-te în politică până la gât, fă-ți partid de opoziție, critică președintele, acordă interviuri – nimeni n-o să te atingă cu nimic.

Ce să-i faci, însă? Așa i-a fost soarta bietului Oleg... Trebuie, sărmanul copil, să-și ducă crucea de fiu de președinte de țară până la... capătul mandatului lui tat's-o. Rabdă, Oleg, rabdă puțin, copilule, căci mare și drept e bunul Dumnezeu, mâine-poimâine tat't-o va înceta să fie președinte și atunci se vor termina și suferințele tale. Dar poate și ale noastre, mai știi? Așa să ne ajute Dumnezeu..." [115, p. 102]

Pentru persiflarea și aruncarea în derizoriu a personajului, autorul recurge la mai multe mijloace expresive. Cel mai evident dintre toate este ironia, rezultată din mai multe contexte, în special din îmbinările „bietul copil”, „sărmanul copil”, „bietul Oleg”, „crucea de fiu de președinte de țară”, prin care se mimează compasiunea și atitudinea protectivă a autorului față de personaj, dar din care, de fapt, se citește clar atitudinea ostilă a autorului față de personajul atacat. Se observă că prin repetarea cuvintelor „tată” (în forma familiară „tat's-o” și „tat't-o”) și „copil”/„fiu” („feciori”) se subliniază legătura dintre personajul atacat și tatăl său, consolidând ideea de complicitate a fiului la faptele dezaprobatore ale tatălui și invers. Prezența elementelor oralității „Uite, dom'le”, „poftim, dom'le”, „rabdă puțin, copilule”, „tat's-o”, „tat't-o”, „dom'le” contribuie, de asemenea, la conturarea stilului de pamflet, servind intențiilor comunicative ale autorului. Unele elemente lexicale demonstrează un grad înalt de creativitate lingvistică, cum ar fi epitetul sarcastic „adevărată gripă... caviară” sau metafora ironică „să-și ducă crucea de fiu de președinte de țară până la... capătul mandatului lui tat's-o”, în ambele cazuri procedându-se la persiflarea personajului. Concluzia cu care se încheie acest pamflet („Dar poate și ale noastre, mai știi? Așa să ne ajute Dumnezeu...”) exprimă clar atitudinea autorului față de situația relatată și dorința de a vedea schimbări: această țară are șanse de a scăpa de suferințe doar odată cu schimbarea clasei politice și a liderilor sus-puși.

În activitatea lui A. Busuioc identificăm mai puține elemente de pamflet, deși, atunci când a ales această cale de exprimare, scriitorul a făcut-o direct și dur, într-un stil vitriolant, sarcastic, dar în același timp, inteligent și sigur. Scriitorul a tratat subiecte precum: problema limbii și a identității naționale, distorsionarea sistemului de valori de către societate, lipsa de cultură a societății, corupția și ticăloșia politicianilor etc. În fragmentul de mai jos, preluat din textul *Maestre*, este abordată tema valorii și a nonvalorii:

„Așa, cu mâna pe inimă, stimați colegi, nu vi se vestejesc urechile când în te miri ce bombă luată în folosință de «crema națiunii» auziți, ori mai ales vedeți, cum zboară de la o masă la alta asemenea unei mingi la handbal venerabilul «maestre»? Când doi puțoi literari (nu am în vedere vârsta!) își comunică reciproc în gura mare produsul ultimelor nopți de inspirație:

«În această împărăție plină de necaz,
Oamenii de creație n-au niciun haz...
Bogății palpabile nu dobândesc,
De la guvernul distrofic cerșesc... etc.»

– Vai, ești cool, maestre!

– Țștia suntem noi, maestre!

[...] Azi prea mulți «miștocari» își oferă (și nu numaidecât pe gratis!) serviciile bieteii noastre literaturi, lovind implicit și în valorile noi ce le-ar periclita ființarea lor pășunistă, servită drept continuare a clasicismului.

Și dacă ar fi vorba doar de literatură! Și de birturile literare!” [19]

Alături de cuvinte de înaltă ținută (venerabil, creație, palpabil, periclita ș.a.), autorul inserează elemente de oralitate: cuvinte cu nuanță familiar-vulgară („puțoi”), depreciativă („ființarea lor pășunistă”) sau argotică („miștocar”), anglicisme („cool”), prin care ia în derândere un grup social, exprimând dispreț și batjocură.

Elemente de pamflet pot fi identificate sporadic și în scrierile altor personalități din Republica Moldova, în emisiuni televizate, în diverse proiecte de social media. Pamfletul din Republica Moldova, în comparație cu cel din România, se caracterizează prin limbaj mai puțin agresiv¹³, cu mai puține structuri regionale și argotice.

1.2.3. Perspective actuale ale pamfletului

1.2.3.1. Forme noi ale pamfletului

Întrucât în era digitală în care ne aflăm toate lucrurile se fac în și prin mediul online, inclusiv comunicarea, este evident că internetul constituie cel mai favorabil mediu pentru practicarea pamfletului, în acest sens fiind relevante blogurile (Alexandru Vakulovschi, Dumitru Crudu, Val Butnaru, Vsevolod Ciornei, Valentin Buda, Vitalie Cojocari, Vitalie Ciobanu ș.a.), diferitele platforme (de exemplu, Youtube), forumuri și rețele de socializare (de exemplu, Facebook).

¹³ Pentru mai multe detalii, a se vedea paragraful 2.2.1.

Pamfletul este valorificat și în emisiuni audiovizuale, cum ar fi „Ora de ras” cu Anatol Durbală și Constantin Cheianu (Republica Moldova), „În gura presei” cu Mircea Badea, „Lumea lui Banciu” cu Radu Banciu, „Starea Nației” cu Dragoș Pătraru (România). Deși încadrarea acestor emisiuni în categoria pamfletului este discutabilă, nu putem contesta că ele abundă în elemente de pamflet, cele mai evidente trăsături fiind atacul la persoană și ironizarea.

Dintre formele noi de manifestare, pamfletul muzical este una dintre cele mai neobișnuite, de obicei în stil hip-hop, răspândit pe diferite rețele și platforme de pe internet. Pentru pamfletari acesta este un canal „sigur” de comunicare, pentru că, practic, nu se supune rigorilor legislației privind dreptul la imagine și protecția demnității umane, întrucât este o producție artistică, iar creația artistică este protejată de legislație. Astfel, cântecul devine o formă privilegiată, deoarece autorul său are libertatea de a se exprima și de a crea, fiind absolvit de răspundere juridică. Se observă că pamfletul muzical prinde destul de bine în rândul utilizatorilor de internet. De exemplu, un pamflet despre BAC, intitulat „Am belit-o”, realizat de un elev, a adunat peste 20 de milioane de vizualizări pe Youtube [192], devenind chiar subiect de știre. Este uimitor ce impact poate avea un pamflet muzical pe internet, fiind disponibil pentru milioane de oameni și fiind accesibil pentru receptare repetată. Prin urmare, rolul acestui tip de pamflet în evoluția genului nu trebuie subestimat, întrucât este o perspectivă ce suscită interesul societății.

În Republica Moldova sunt încă destul de rare aceste producții muzicale cu stil de pamflet [202, 203, 204], printre cele mai reprezentative numărându-se cele interpretate de Cătălin Lungu în cadrul proiectului ZeroDoi [198, 199, 200, 201]. Aceste pamflete satirizează politicienii, viciile oamenilor, fenomenele negative care au loc în societate, se caracterizează prin nonconformism și conțin o notă moralizatoare.

Pentru acest demers științific am selectat cinci pamflete-rap de pe canalul de Youtube al lui Cristian Poe: *O cheamă Viorica* [193], *Dragnea la pușcărie* [194], *Mircea Badea – Mister K.O.* [195], *România In WW3* [196], *Țaranca la oraș* [197], pe care le vom analiza în vederea identificării elementelor care confirmă statutul de pamflet al acestor producții muzicale.

Evident, încadrarea acestor producții muzicale în categoria pamfletului este discutabilă, chiar dacă autorul însuși le numește „pamflet”. Totuși, considerăm că ele pot fi categorisite drept pamflete, deoarece poartă în ele verva pamfletară și posedă trăsături specifice pamfletului, dintre care vom menționa doar câteva.

1. Tratarea unui subiect de actualitate

Pamfletele-rap abordează fie personalități contemporane bine-cunoscute (Viorica Dăncilă, Liviu Dragnea, Mircea Badea), fie o problemă socială actuală/un aspect al societății contemporane

(comportamentul fetelor cu moravuri ușoare, lipsa virilității în rândul băieților din noua generație de tineri).

2. Atacul direct la persoană

Pamfletele selectate atacă direct anumite persoane (Viorica Dăncilă, Liviu Dragnea, Mircea Badea) sau clase (fetele de la țară cu moravuri ușoare, băieții „nebărbați”). Atacul direct se materializează prin numirea concretă a persoanei sau a grupului: „O cheamă Viorica, deșteaptă tare,/Ea e prim-ministru, țara-n curs de... dezvoltare” [193], „Liviule, Liviule, băiatule,/Marș la pușcărie, tu și-ntregul PSD” [194], „Sunt eu, Mirciulică, bombardierul de la Antenă” [195], „E război, fraților, e război, dar avem cei mai buni soldați – să vină băieții!” [196], „O cheamă Sânziana, e venită de la țară” [197]. Aceste pamflete au un obiect concret, ușor de recunoscut pentru receptor și de care receptorul se dovedește a fi interesat.

Uneori atacul la persoană se realizează prin *atacul trăsăturilor fizice*. Acest procedeu era deseori utilizat chiar de Arghezi, având rolul de a spori efectul luării în derâdere. Pamfletarul-rapper, de asemenea, atacă trăsăturile fizice ale persoanelor: „Hai, hai, Liviu, pune-ți dinții” [193], „Hai, hai, cin’ ți-a făcut freza/Că ai, Viorico,-un cap, de zici că ți-a murit coafeza” [193], „Cu dinții cariați, ..., mustața arsă” [194], „pământul de sub unghiute” [197], „miroase toată a maioneză” [197]. Prin deprecierea aspectului fizic pamfletarul insultă și mai mult atacatul, lovind puternic în imaginea acestuia.

Pamfletarul nu ocolește aspectele negative, punctele vulgare, el spune lucrurilor pe nume și merge direct în ofensivă. El urmărește să arunce în derizoriu persoana abordată și să-i denigreze imaginea, mânuind dibace limbajul vulgar, trivial. Aceste elemente lexicale afectează imaginea personajului și lovesc serios în autoritatea și personalitatea acestuia.

3. Abordarea unilaterală

Pamfletele-rap denotă o abordare unilaterală și subiectivă a obiectului, prezentând doar punctul de vedere al pamfletarului. Lipsește o analiză multiaspectuală a problemei, cu argumentări bine încheiate; rapperul subliniază o idee pe care o vrea înțeleasă și acceptată de public. De exemplu, prim-ministrul e incompetent și trebuie să demisioneze, conducătorul partidului e corupt și trebuie să ajungă la închisoare etc.

4. Implicarea afectivă

Spre deosebire de polemică, de exemplu, care se bazează pe argumente construite logic și funcție persuasivă, pamfletul-rap se bazează pe afectivitate. Astfel, pamfletarul se adresează emotivității receptorului și urmărește să producă senzații tari, pentru că, reușind să-l emoționeze,

îi poate atrage simpatia și îl poate convinge. Un rol esențial aici îl are temperamentul pamfletarului, pentru că nu oricine poate face pamflet, cu atât mai mult pamflet-rap.

5. Expresivitatea limbajului

Expresivitatea reprezintă o trăsătură de bază a pamfletului, care îi asigură conectarea cu publicul și atractivitatea. Toate speciile publicistice se caracterizează printr-un anumit grad de expresivitate, dar în pamflet expresivitatea atinge cote maxime. Pamfletarul-rapper ignoră de multe ori normele literare pentru a crea efecte stilistice impresionante.

În pamfletele-rap analizate expresivitatea se realizează la toate nivelurile, prin diverse procedee.

La nivel fonetic, expresivitatea se redă prin modificări fonetice ale cuvintelor, în principal prin apocopă: *anu'*, *cin'*, *lu'*, *mortu'*, *permisu'*, *poa'*, *săpunu'*, *scrisu'*, *Sfântu'*, *sportu'*, *telefonu'*, *tre'*, *unu'*. Recurgerea la acest procedeu este motivată de necesitatea de a rosti cuvintele într-un tempo grăbit și de a respecta măsura versurilor. Totodată, utilizarea apocopei conferă textului un ton colocvial.

Tot de aspectul fonetic al textului ține și rima, care face textul dinamic și ușor de reținut pentru receptor: „Mircea, bombardier, și-mi place sportu'/ Și în ring îmi place deseori să fac pe mortu'” [195], „Adevărul... nu-i ce s-a văzut în exterior./ Dacă mă întrebi pe mine, i-am dat o barbă-n picior.” [195], „Nu avem forță pe mare, nu avem nici avioane./ Dar avem BMW E46 – 12 batalioane.” [196]

În pamfletul-rap rima depășește funcția decorativă și contribuie la construcția semnificației textuale. Totodată, rima constituie și un test de creativitate pentru pamfletarul-rapper – în rap apar îmbinări dintre cele mai neașteptate, cu efect comic: *marțafoi – război* [196], *stomac – cardiac* [197], *țeapă – ceapă* [197], *freză – maioneză* [197], *viteză – geneză* [197], *gură – cultură* [193], *vecina – hemoglobina* [193].

Datorită rimei și acompaniamentului muzical, pamfletul-rap prinde bine în rândul ascultătorilor și este mult mai ușor de reținut. Și, spre deosebire de pamfletul obișnuit, poate fi ascultat de mai multe ori, transformându-se într-o sursă de divertisment.

De asemenea, la nivel fonetic am identificat un caz de omofonie, ca procedeu de amplificare a expresivității: „Marș la pușcărie, tu și-ntregul **PSD**!.../Mie de ce să-mi **pese de**?/De ce să-mi **pese de** tine?” [194]. Rostirea accentuată pe silabe a cuvintelor „să-mi pese de” subliniază ideea pe care o transmite pamfletarul-rapper: dacă partidului nu îi pasă de oameni, de ce oamenilor ar trebui să le pese de partid? Acest joc de cuvinte „PSD” și „pese de” creează un efect stilistic de surprindere și provoacă amuzament.

Un rol important în sporirea expresivității în plan lexical îl au interjecțiile: *hai!, poc!, he!, marș!, o!*, care redau emoții și atitudinea emițătorului (dispreț, indignare, ură), precum și repetițiile: „dormi, dormi, dormi” [195], „hai, hai, hai” [193], „de ce să-mi pese de?, de ce să-mi pese de?” [194], „la geneză, la geneză, la geneză” [197], care au rolul de a sublinia o idee, de a insista asupra unui punct de vedere, pentru ca textul să fie mai convingător. De asemenea, se observă și repetiții de fragmente mai mari, adică refrene, care sunt specifice pentru piesele muzicale – ele sporesc expresivitatea, dar participă și la structurarea textului, facilitând memorarea acestuia.

La nivel lexico-semantic, principala sursă de expresivitate este ironia, care generează umor grație contrastului dintre ceea ce se spune și ce se înțelege de fapt. O modalitate de creare a ironiei este copierea manierei de a vorbi a persoanei atacate: „Orice om ființă umană/ E supus ca să greșească./ Că ca mine nu e una/ Care știe să vorbească./ Ei zice că n-am școală,/ Scrie chiar și pe pancarte./ Nu e vina mea că-n română/ E prea multe «acoarde»” [193]. În acest fragment este imitată maniera de vorbire a personajului și rapperul a comis intenționat greșeli de exprimare: greșeli de acord („ei zice”, „e prea multe acoarde”), cacofonie („că ca mine”), exprimare ambiguă („Orice om ființă umană/E supus ca să greșească”), pentru a sublinia incompetența și lipsa de elocvență în exprimare ale personajului. Parodiarea manierei de a vorbi a personajului produce emoții pozitive receptorului, îl amuză și exercită funcție persuasivă.

Alte exemple de ironie:

- „Hai, hai, hai pune-ți dinții-n gură!/ Când ieși de la pârnaie,/ Vreau ministru la cultură” [193] – accederea unei persoane criticate pentru incompetență în comunicare și în îndeplinirea obligațiilor la funcția de ministru de cultură ar însemna o rușine pentru minister și pentru toată țara;

- „A-nvățat engleza-n Spania/De la profa de chineză” [193] – ironia este creată prin deprecierea competenței de comunicare în limba engleză a persoanei atacate, recurgând la absurd;

- „Liviule, Liviule, băiatule,/ Marș la pușcărie, tu și-ntregul PSD./ Te-așteaptă băieții cu biluțe pe ciomag,/ Ți-au pregătit patul, spun că te-așteaptă cu drag.” [194] – ironia apare în special din combinarea cuvintelor incompatibile „ciomag” – „drag”, precum și de „ți-au pregătit patul”, care împreună accentuează dorința unei părți a societății ca personajul în cauză să fie pus la închisoare – dorință pe care o verbalizează rapperul în numele societății;

- „Stele, de ce le văd, că nu e noapte?/ În jur se-aud acum sute de mii de șoapte.” [195] – aceste versuri reflectă momentul înfrângerii rușinoase a lui Mircea Badea în meciul cu Teodor Tedi Emi, pe care îl desconsidera înainte de meci. Ironia se conturează în special în primul vers,

care trimite la expresia „a vedea stele verzi”, folosită atunci când cineva primește o lovitură puternică. Tocmai asta s-a întâmplat cu personajul – a fost bătut rău de adversarul său;

- „Adevărul... nu-i ce s-a văzut din exterior./ Dacă mă întrebi pe mine: i-am dat o barbă-n picior./ M-am culcat pe burtă, eram prea obosit, vă jur/.../ I-am dat o barbă-n genunchi, după care am căzut/ Că eram prea obosit și am crezut că l-am bătut” [195] – ironia se creează prin distorsionarea realității de către personaj: el încearcă să-și îndreptățească înfrângerea încât ajunge ridicol, cică nu adversarul i-ar fi dat un picior în barbă, ci personajul i-ar fi dat „cu barba în picior”. Refuzul de a-și recunoaște înfrângerea și încercarea de a da explicații infantile sporește efectul umoristic, făcându-l pe atacant să cadă în ridicol;

- „E război, fraților, e război, dar avem cei mai buni soldați – să vină băieții!” [196] – efectul ironic se produce prin feminizarea substantivului „băieți”. Forma „băieții” folosită la începutul rapului numește obiectul atacat și dă ton ironic întregului text;

- „Poc! Poc! Dau cu poșeta după tine./ Poc! Poc! Infanteria pe patine./ Poc! Poc! Să nu vă puneți cu noi,/ Că avem curele Gucci și o să le rupem pe voi.” [196] – se ironizează comportamentul băieților din tânăra generație, care se preocupă mai mult de aspectul lor fizic (așa cum o fac fetele) decât de lucruri serioase și esențiale pentru bărbați. Războiul nu este pentru ei, căci ei știu de haine, accesorii, nu și de armată sau lupte.

După cum observăm, ironia este un element-cheie de realizare a expresivității în pamfletul-rap. Ironizarea situațiilor negative nu produce emoții negative receptorului, ci dimpotrivă, urmărește „să binedispună, să facă haz de necaz” [11]. Ironia servește expresivității și, în același timp, asigură rapului tonul pamfletar.

De asemenea, în pamfletele-rap cercetate apar cuvinte și expresii populare, familiare, regionale: *ăsta, ăștia, ciordeală, coaie, c*r, a da ortul popii, a f*te, marțafoi, mă-sa, păpușoi, a se pișa, zdreanță*, și numeroase argouri: *balcon* (sân), *baștan* (om bogat și influent), *a băga boala* (a speria), *bunăciune* (femeie sexy), *cocalar* (om de nimic), *a nu da doi bani* (a avea o părere proastă), *a da cu flit* (a ironiza/a alunga), *a face mișto* (a ironiza), *iarbă* (droguri), *oaie* (femeie proastă), *pârnaie* (închisoare), *a pune botul* (a fi de acord/a fi păcălit), *pupincurist* (lingușitor, slugarnic), *a i se rupe filmul* (a-și pierde cunoștința), *a termina* (a distruge), *yo* (eu), *zdreanță penală* (individ declasat, infractor). Aceste elemente, încărcate de semnificații peiorative, depreciative, ironice, zeflemitoare, vulgare, conferă textelor expresivitate, reliefând atitudinea de dezgust pentru problemele societății: corupția, iubirea de bani, incompetența, lipsa de educație, comportamente primitive etc.

Așadar, rapul este o formă nouă de pamflet, ce câștigă tot mai mult teren în spațiul media românesc. Grație internetului, pamfletul-rap este accesibil unui public larg și poate fi ascultat de mai multe ori, devenind o sursă de divertisment. Totodată, datorită faptului că rapul este o producție artistică, pamfletarul-rapper este ocrotit de lege și nu poartă răspundere pentru încălcarea dreptului la imagine sau calomnie, astfel că este liber să creeze. Ironia, elementele populare, familiare, argotice, figurile fonetice sporesc expresivitatea pamfletului-rap și îl fac atractiv pentru public, iar limbajul violent adaugă semnificație și originalitate.

1.2.3.2. Rolul imaginii în receptarea pamfletului

În afară de titlu și alte elemente paratextuale, pamfletele sunt însoțite uneori de imagini (caricaturi, fotografii, desene etc.), care au un rol important în receptarea mesajului. Imaginea anunță tema pamfletului, face referire la persoana atacată, de cele mai multe ori ilustrând obiectul pamfletizat. În toate cazurile imaginile cuprind minele amuzante ale persoanelor atacate (figurile 1-5 din Anexa 5). De multe ori pe imagini sunt inserate texte ce reprezintă replici atribuite personajelor, replici care pun personajele sub semnul ridicolului (figurile 6-9 din Anexa 5). În alte cazuri imaginile reprezintă niște caricaturi ale personajelor politice, având funcție umoristică (figurile 10-12 din Anexa 5).

Imaginile care însoțesc pamfletele au funcție comică și, desigur, de atragere a cititorului. Imaginea funcționează în calitate de reclamă pentru text, pentru a provoca cititorul să se oprească asupra textului, promițându-i satisfacerea interesului. În *Ziarul de Gardă*, *Academia Cațavencu* și *Kamikaze* pamfletele sunt însoțite de imagini, în timp ce în *Ziarul Național* nu apar imagini separate pentru fiecare pamflet, dar există o imagine care însoțește toate pamfletele (figura 13 din Anexa 5).

Datorită imaginii, pamfletul capătă mai multă credibilitate, întrucât elementul iconic are un efect mult mai puternic asupra receptorului decât textul, pentru că el ilustrează, nu doar verbalizează. În consecință, imaginea contribuie la convingerea cititorului: cititorul este atras de imagine, este convins să citească textul și reține mai bine mesajul. În acest sens, este esențial ca imaginea să corespundă cu textul și să existe o corelație între acestea, pentru ca cititorul să nu fie înșelat în așteptările sale. În pamfletele luate spre analiză în cadrul acestei cercetări am observat că, în mare parte, imaginile corespund cu textul propriu-zis și cu titlul. De asemenea, am constatat că imaginile ilustrează intenția pamfletarului, fiind uneori destul de răutăcioase și exprimând o atitudine batjocoritoare.

Având în vedere o serie de factori precum tendința de economie lingvistică (devenită tot mai persistentă în mass-media), ritmul accelerat al vieții cititorului (care se plictisește de mult text și vrea informație succintă și expresivă), concurența mare dintre publicații etc., putem presupune că pe viitor pamfletele vor fi însoțite tot mai mult de imagini și vor conține tot mai puțin text. Elementul iconic este esențial pentru exprimarea unor idei „tari”, a emoțiilor și, prin aceasta, pentru atragerea publicului.

1.3. Tipologia discursului pamfletar

Întrucât pamfletul este un fenomen complex, multiaspectual și variabil, realizarea unei taxonomii este o sarcină extrem de dificilă. Pamfletele sunt diferite ca formă, ca volum, ca moduri de abordare, ca tematică, ca stilistică etc. (Anexa 6). Unele pamflete au o pagină, altele – sute de pagini. Există pamflete sub formă de articole, sub formă de romane, sub formă de scrisori, sub formă de eseuri și chiar sub formă de poezie. Cele mai multe pamflete tratează subiecte de ordin social-politic, dar există și pamflete religioase, culturale etc. Unele pamflete sunt foarte agresive din punctul de vedere al limbajului, în timp ce în altele abia se întrevăd elemente de violență verbală.

S. Iosifescu menționează doar că pamfletele sunt multiforme [68], fără să specifice vreo tipologie.

M. Anghelescu împarte pamfletele în două categorii:

- 1) pamfletul literar (modelul lui Arghezi) – tinde la artă, autonomie;
- 2) pamfletul politic, gazetăresc (modelul lui Cocea) – este efemer sub raportul duratei [7].

Cercetătorul G. Vignoux deosebește două tipuri de pamflete:

- 1) pamfletul politic (afirmarea unei audiențe determinate în funcție de o situație instituțională);
- 2) pamfletul social (revendicarea unei audiențe nedelimitate, care permite extinderea dimensiunii publicului vizat) [154].

În studiul său asupra pamfletului G. Nițu prezintă următoarea clasificare pentru discursul pamfletar:

„Discurs pamfletar (monolog, monotip în esență) proiectat în:

- a) blestem (de sorginte populară, cultivat de profeții biblice, Arghezi etc.);
- b) comedie-pamflet (Aristofan);
- c) satira ménippée (creator – Menipp din Gadara);

d) scrisoare deschisă: directă (Zola), anonimă (Swift), imaginară (Voltaire), dialog închipuit (Lucian), articol de presă, eseu polemic (E. Lovinescu, G. Călinescu), parabolă (Brecht), ars poetica (Courier, Arghezi)” [90, p. 27].

În cadrul acestor tipuri G. Nițu identifică câteva subtipuri, cum ar fi pamfletele-memorii (*Memoriile* lui Saint-Simon) sau pamfletele-manifest (*Curierul din Hessa* de Georg Büchner).

Cea mai amplă tipologie a pamfletului o găsim la C. Munteanu – cercetătorul distinge următoarele tipuri de pamflet [84]:

- 1) după criteriul tematic: politic, social, religios, cultural etc.;
- 2) după criteriul ideologic: antidinastic, antimonarhic, antimonahal, antisemit, reformat, protestant etc.;
- 3) după criteriul structural: alegoric, parodic, retoric, parabolic, scrisoare, eseu;
- 4) după criteriul obiectual: general (argumente *ad rem*), individual (argumente *ad personam*, *ad hominem*);
- 5) după criteriul enunțiativ: oral (cu variațiile sale de polemică), scris (publicistic).

Această clasificare este foarte amplă și cuprinde pamfletul din toate timpurile, dar este necesar să specificăm că, odată cu trecerea timpului, unele tipuri de pamflete dispar (de exemplu, astăzi nu se mai produce pamflet antidinastic sau antimonarhic în spațiul românesc, pentru că nu mai reprezintă o realitate pentru poporul nostru).

O perspectivă interesantă este prezentată de către cercetătorul D. Mabrouk, care diferențiază „pamfletul” de „dimensiunea pamfletară” [146]. Primul termen semnifică texte scurte, a căror importanță este legată direct de un context (o situație de criză) și se caracterizează prin dimensiunea propagandistă. Prin cel de-al doilea termen se înțelege prezența unei tonalități pamfletare într-un text, fără ca acesta să fie considerat neapărat un pamflet. Această dimensiune pamfletară nu este suficientă pentru ca un text să fie considerat pamflet. Credem că această tipologizare explică dificultatea definirii pamfletului și a diferențierii lui de alte specii publicistice de opinie. Conform opiniei cercetătorului, există „pamflet pur” și „tonalitate pamfletară”, fapt care explică de ce unele texte ne-pamflete sunt considerate pamflete – deoarece conțin o dimensiune pamfletară, anumite elemente care le apropie de pamflet, dar în întregime nu sunt pamflete propriu-zise, deosebindu-se prin mijloacele și tehnicile de redactare.

Și Rodica Zafiu afirmă că astăzi „stilul de pamflet” este mai răspândit decât pamfletul însuși [127, p. 267]. Aceasta se explică prin tendința jurnaliștilor de a imita marii pamfletari, preluând doar niște instrumente și tehnici de suprafață, creând „pseudopamflete”. Prin urmare, R. Zafiu afirmă că există două modele de pamflet:

- 1) modelul arghezian (valori estetice) – pamflet;
- 2) modelul actual (preia datele de suprafață ale pamfletului) – stil de pamflet.

De aceeași opinie este și analistul media Iulian Comănescu, care distinge între pamflet veritabil și „last night show” [30], sau divertisment. În a doua categorie Comănescu include pamfletele televizate, care, în opinia sa, sunt mai mult emisiuni de divertisment decât pamflete. Analistul consideră că „pamfletul, ca atare, există doar ca gen literar/publicistic, și nu în sensul genurilor TV contemporane” [30]. După părerea lui Comănescu, pamfletele de tip divertisment nu vor trece testul timpului, nu vor rămâne în istoria literaturii sau a televiziunii.

S. Preda, de asemenea, vorbește despre două categorii:

- 1) pamflet – talent și pricepere;
- 2) elemente de pamflet – ridicol.

Această delimitare între pamflet și ne-pamflet, sau „pseudopamflet”, sau stil de pamflet, este în concordanță cu viziunea lui T. Arghezi asupra pamfletului. Potrivit lui Arghezi, există două tipuri de pamflet:

- 1) bun (dar rar);
- 2) imitație (foarte răspândit).

Referindu-se la această delimitare, T. Arghezi susținea că „pamfletul bun este rar” [8, p. 357], iar imitatori sunt foarte mulți. T. Arghezi pune un accent deosebit pe elementul de creativitate a pamfletarului, pe care o considera strict necesară în construcția unui pamflet veritabil. Cei care încearcă să imite un model ajung până la urmă să producă ceva fals, care doar se aseamănă cu un pamflet, dar nu este în realitate pamflet propriu-zis. În chinul lor de a plăsmui ceva original, acești imitatori devin ridicoli și sunt trădați chiar de limbajul lor, care conține mai multe structuri artificiale și forțate decât imagini bogate în semnificații. S. Preda susține, de asemenea, diferența dintre cele două tipuri de pamfletari – adevărați și imitatori. Nu orice jurnalist bun poate fi un pamfletar bun, întrucât este nevoie de o abilitate specială în mînuirea limbajului răutăcios. Desigur, e nevoie și de un temperament potrivit – o scriere pasionată, încărcată de afectivitate, obraznică poate fi elaborată doar de un pamfletar talentat, înflăcărat și implicat.

Referitor la distincția dintre pamfletarii veritabili și imitatori, C. Munteanu afirmă că „practica gazetarilor fără substanță și valoare a dus la o percepție trunchiată și denaturată a genului pamfletar” [84, p. 107]. Așadar, în mare parte, disprețul față de pamflet se datorează în special lipsei de talent în cazul unor pamfletari, care au făcut genul de rușine, după cum spunea Arghezi.

Susținem distincția dintre pamfletul veritabil și pseudopamflet, care se deduce din afirmațiile lui Arghezi și ale altor cercetători, și propunem o schemă cu principalele deosebiri dintre aceste noțiuni, sistematizate în tabelul ce urmează:

Tabelul 1.4. Distincția pamflet – pseudopamflet

Nr. crt.	Criterii distinctive	Pamflet	Pseudopamflet („ne-pamflet”)
1.	Atac la persoană	Nu persoana e ținta ultimă	Denigrarea și umilirea persoanei
2.	Scopuri bine definite	Interese sociale și literare	Interese economice și politice
3.	Valoare	Valoare estetică, literară, istorică	Nonvaloare
		Rezistă în timp	Nu trece testul timpului, este „de unică folosință” (<i>Zafiu</i>)
4.	Prezența autorului în text	Distanțare – transformarea obiectului vizat în obiect estetic (spectacol exterior)	Absența detașării
5.	Stilistica textului	Stilistică impresionantă	Stilistică forțată
6.	Efect estetic	Provoacă plăcere estetică	Provoacă repulsie
7.	Utilitate	Cheie moralizatoare	Text „lipsit de har” (<i>Comănescu</i>)
8.	Limbaj violent	Introducerea termenului brutal este atent pregătită și realizată printr-o figură	Aglomerări de termeni brutali, care generează vulgaritate
9.	Creativitate	Invenția personală activă	Imitație „Maimuțareală” (<i>Arghezi</i>)
10.	Ironia	Forme superioare ale ironiei (autoironie, ironie fină)	Ironia la nivel minimal

Sursa: elaborat de autoare

Distingerea unui pamflet adevărat de un „pseudopamflet” necesită un efort sporit din partea receptorului, dat fiind că la suprafață ambele texte par similare. Producțiile din publicistica actuală de multe ori depășesc limitele tradiționale ale pamfletului, caracterizându-se prin exces de agresivitate și vulgaritate și, de cele mai multe ori, introducerea limbajului violent nu urmărește îmbogățirea semantică a textului și descoperirea moralei, ci are ca scop principal jignirea persoanei atacate. Prin urmare, virulența lexicală, cuvintele și expresiile din limbajul familiar și chiar vulgar nu comportă înalte valori stilistice, ci, de cele mai multe, ori provoacă receptorului un sentiment de repulsie.

1.4. Concluzii la capitolul 1

Cercetările efectuate în acest capitol ne-au permis să constatăm următoarele:

1. Pamfletul ca fenomen a existat dintotdeauna, primele sale manifestări fiind identificate în pledoariile anticilor. În spațiul românesc primele tendințe pamfletare se găsesc în cronicile

muntenești. Perioada de aur a pamfletului mondial este considerată Epoca Modernă, în care pamfletul capătă amploare, în mare parte, datorită apariției tiparului.

2. Pamfletul este un gen hibrid, aflat la frontiera dintre literatură și publicistică, care atacă în mod direct și violent persoane cunoscute, grupuri, idei, urmărind să anihileze în plan simbolic atacatul. Pamfletele ținesc viața social-politică, uneori cea culturală, dar în majoritatea cazurilor sunt atacate persoane din mediul politic.

3. Deși pamfletul este genul publicistic cu cea mai mare libertate de exprimare, totuși el este limitat de constrângerile normative actuale privind respectarea dreptului la imagine. Tocmai din acest motiv pamfletarii se orientează spre noi forme de manifestare, internetul fiind în acest sens un mediu favorabil, întrucât el oferă încă destul de multă libertate de exprimare. Pamfletul are perspective mari în special în varianta sa audiovizuală, emisiunile de pamflet și cântecele-pamflet (mai ales rapul) fiind preferate de public.

4. Principalele trăsături ale pamfletului sunt: actualitatea, atacul direct la persoană, originalitatea, sinceritatea, adaptabilitatea, unilateralitatea, tenta umoristică, plasticitatea limbajului, expresivitatea, agresivitatea verbală. Abordarea actualității și strânsa legătură cu prezentul îndreptățesc statutul de gen publicistic al pamfletului, iar valorile sale stilistice și tendințele descriptive îi conferă literaritate.

5. Pamfletul poate lua forme diferite: articol, scrisoare, poezie, roman, cântec sau chiar emisiune televizată. S-au făcut mai multe încercări de clasificare a pamfletelor, dar în lucrarea noastră ne-am axat pe distincția pamflet – pseudopamflet (sau ne-pamflet), care are la bază ideea argheziană privind delimitarea pamfletului „bun” de cel „imitație”. Pamfletul veritabil se caracterizează printr-un grad sporit de creativitate și generează plăcere estetică, dar este destul de rar întâlnit. Pseudopamfletele se întâlnesc la tot pasul în publicistica contemporană, fiind de multe ori niște texte calomnioase grosolane și lipsite de tact.

2. FUNCȚII ALE LIMBAJULUI ÎN DISCURSUL PAMFLETAR

Pentru a aborda funcțiile limbajului în discursul pamfletar, vom porni de la schema comunicării elaborată de celebrul lingvist Roman Jakobson, cunoscută și sub denumirea „schema lui Jakobson”. În baza celor șase elemente ale comunicării identificate (emitter, receptor, mesaj, canal, cod și referent), savantul determină următoarele funcții:

- *funcția emotivă/expresivă* – este centrată pe emițător, exprimând ceea ce simte emițătorul, atitudinea sa față de mesaj;
- *funcția conativă/injonctivă* – este centrată pe receptor și exprimă intenția locutorului, încercând să convingă interlocutorul sau să-l motiveze la o anumită acțiune;
- *funcția poetică* – ține de mesaj, de atitudinea față de acesta, valorificând mesajul prin conferirea unei anumite structuri/formulări;
- *funcția referențială/denotativă/cognitivă* – vizează referentul, ceea despre ce se comunică (o situație, un obiect, o persoană etc.);
- *funcția metalingvistică* – se centrează pe cod, încercând să explice codul utilizat în procesul comunicării pentru a fi înțeles de interlocutor;
- *funcția fatică* – ține de canalul de comunicare și asigură continuitatea contactului dintre interlocutori.

Aceste funcții interacționează și se manifestă diferit în funcție de tipul discursului. În acest sens, R. Jakobson afirma următoarele: „Deși distingem șase aspecte esențiale ale vorbirii, ar fi greu să găsim vreun mesaj verbal care să îndeplinească numai o singură funcțiune. Diversitatea nu rezidă în monopolul uneia dintre aceste multiple funcțiuni, ci în ordinea ierarhică diferită a funcțiunilor. Structura verbală a unui mesaj depinde în primul rând de funcțiunea predominantă” [69, p. 88]. Funcțiile limbajului nu sunt de sine stătătoare și, indiferent de tipul discursului și de funcția predominantă, toate se manifestă într-o anumită măsură, diferențiind astfel mesajele unele de altele.

În cazul discursului pamfletar atestăm prezența tuturor funcțiilor limbajului, însă predominantă este funcția conativă: se încearcă influențarea receptorului prin impunerea unui punct de vedere, persuadarea și manipularea în vederea acceptării mesajului și a întreprinderii unor acțiuni. Această funcție se manifestă în pamflet preponderent prin:

- utilizarea unor structuri expresive, creative, inovative, chiar frapante – pentru a impresiona receptorul, pentru a-i suscita interesul și a-i câștiga simpatia;
- utilizarea lexicului violent – pentru a impune anumite idei, exprimându-le direct, chiar indecent, șocant;

- utilizarea ironiei – pentru a motiva receptorul la o gândire profundă a celor receptate și identificarea sensurilor ascunse.

Conativitatea ține nu doar de abilitățile și stilul pamfletarului, ci și, în special, de publicul căruia i se adresează, de nivelul de cultură, de orientarea politică, de condițiile sociale ale acestuia. Astfel, pamfletarii își selectează mijloacele de exprimare adaptându-și discursul la publicul-receptor.

2.1. Funcția expresivă a limbajului în discursul pamfletar

O funcție de bază a limbajului în discursul pamfletar este cea expresivă: pamfletarii mânuiesc o serie de mijloace prin care își exprimă emoțiile și atitudinea, pentru a surprinde publicul, a-l impresiona și a-l convinge. În viziunea lui Iorgu Iordan, „expresivitatea atârână înainte de toate, dacă nu exclusiv, de sensul cuvintelor și al sintagmelor” [67, p. 19]. Savantul corelează noțiunea de expresivitate strict cu nivelul semantic al limbii, mijloacele expresive fiind relevante din punctul de vedere al conținutului. Gh. Constantinescu-Dobridor definește expresivitatea ca „rezultat al îndepărtării cuvintelor de la utilizarea lor curentă, al trecerii acestora de la relațiile în care ne-am deprins să le întâlnim la alte relații” [174, p. 194]. Potrivit cercetătorului, expresivitatea este generată de utilizarea neobișnuită a cuvintelor sau, altfel spus, de abaterea de la utilizarea standard a lexemelor. Dintr-o altă perspectivă, Ioana Vid definește expresivitatea drept „pătrunderea, în grade diferite și în maniere diferite, a emițătorului în mesaj și, mai ales, exprimarea atitudinii sale de aprobare, de respingere față de conținutul mesajului propriu, în așa fel încât să poată provoca și în receptor aceeași atitudine” [121]. Această definiție se orientează spre relația dintre emițător și mesaj, expresivitatea fiind mijlocul prin care emițătorul „se comunică”: mijloacele expresive fie consolidează mesajul transmis, fie demonstrează detașarea emițătorului de mesaj. Totodată, prin intermediul expresivității, pamfletarul reușește să exercite acțiune asupra receptorului, inspirându-i o anumită atitudine față de text, față de personajul atacat și față de situația abordată.

Lingvista V. Molea remarcă, de asemenea, „expresivitatea implicită” a limbajului pamfletului „în virtutea funcției sociale pertinente pe care o conține” și subliniază utilizarea unui „limbaj emotiv, apropiat de cel artistic, preluat, cel mai adesea, din oralitatea familiar-coloquială, pe alocuri cu elemente vulgar-agresive” [80, p. 143]. Întrucât pamfletul se încadrează în „literatura de atitudine”, având o orientare socială evidentă, funcția expresivă a limbajului se manifestă plenar prin diferite elemente de oralitate cu conotație familiară, depreciativă, vulgară.

Elementul-cheie al expresivității este emoția pe care o transmite, prin urmare un pamflet este cu atât mai expresiv cu cât transmite emoții mai intense și conține imagini mai bogate. Pamfletele sunt expresive în special datorită faptului că ele comportă o mare încărcătură afectivă, fiind construite pe o retorică a afectivității. Totodată, pamfletele abundă în construcții inedite, îmbinări neobișnuite de lexeme, creând imagini originale, care au impact asupra publicului-cititor.

Expresivitatea se poate manifesta la diferite niveluri ale limbajului, dată fiind multitudinea de posibilități de îmbinare a elementelor limbii. Totuși, după cum rezultă și din afirmațiile cercetătorilor citați mai sus, cele mai multe elemente expresive se găsesc la nivel lexical.

În acest sens, o sursă de expresivitate în pamflet o constituie **cuvintele marcate stilistic**. Chiar dacă denumesc lucruri obișnuite din viața cotidiană, ele sporesc expresivitatea datorită faptului că se abat de la limbajul standard specific presei, care tinde spre o exprimare neutră și obiectivă. Pamfletarii renunță la limbajul neutru, specific stilului publicistic, în favoarea unui lexic divers, marcat stilistic, întrebuițând: cuvinte și expresii populare, regionalisme, cuvinte familiare, argouri, frazeologisme etc.:

- „Maia Sandu *a făcut-o boacănă* tare, *a dat în bară* sănătos, cerând retragerea tancurilor rusești de pe pieptul suveranității și independenței noastre” (A1, 4)¹⁴ – expresiile „a făcut-o boacănă” și „a dat în bară”, precum și metafora ironică „pieptul suveranității și independenței noastre” conferă textului tonalitate gravă, dar în același timp scoate în evidență intenția ironică a autorului. Spre deosebire de pamflet, un buletin de știri sau un reportaj ar reda această idee în limbaj neutru, excluzând orice emoție care să trădeze atitudinea emițătorului: „Maia Sandu a comis o eroare tactică cerând retragerea tancurilor rusești de pe teritoriul Republicii Moldova”;

- „Orice popor european și-ar dori să fie condus de trioul nostru fantastic, suntem invidiați pentru că destinul a fost atât de generos cu noi, căci nu merităm, *nemulțumitului i se ia darul*, așa că mai atent cu pianul criticii pe scările unei statalități ca vai de ea.” (A1, 37) – alături de alte elemente ironice, frazeologismul „nemulțumitului i se ia darul” subliniază atitudinea batjocoritoare a autorului față de obișnuința poporului moldovean de a accepta cu înțelegere orice comportament al liderilor politici și de a aproba tacit orice decizie a acestora.

Frecvent expresivitatea rezultă nu atât din utilizarea cuvintelor marcate stilistic, cât mai ales din îmbinarea diferitor registre discursive. Alături de cuvinte neologice, terminologice sau livrești sunt folosite cuvinte din limbajul popular, familiar, argotic, trivial, ca în exemplele următoare: „Voronin și Dodon au tot dreptul să se cupleze politic, fiindcă sunt *homogheni* din

¹⁴ În continuare, pentru toate exemplele preluate din textele selectate în cadrul acestei cercetări, referințele se vor face în modul următor: „A1, x”, unde A1 – Anexa 1, iar x – numărul pamfletului din lista textelor prezentate în Anexa 1.

punct de vedere *ideologic*” (A1, 22), „E un vis la care muncesc cu *sacrificiu* de atâția ani..., pentru a-l *materializa*, pentru a deveni *aievea!* – a recunoscut, cu *franchețea* dezarmantă de *ciobănaș* la oi m-aș duce, Andrei Năstase” (A1, 18). Astfel de contexte sunt expresive și relevă atitudinea reală a pamfletarului, făcând vizibilă intenția sa ironică și persiflantă.

În pamflete cuvintele marcate stilistic, expresiile și frazeologismele sunt utilizate destul de frecvent, întrucât pamfletul este o specie publicistică ce se caracterizează printr-o mare libertate de exprimare, autorul având numeroase posibilități de a-și manifesta emoțiile și atitudinea față de obiectul atacat. În majoritatea cazurilor aceste elemente sunt utilizate în scop ironic și trădează o atitudine disprețuitoare și batjocoritoare.

De asemenea, un element de expresivitate îl constituie și *împrumuturile din engleză*, care, în mare parte, nu au echivalente în limba română, deoarece denumesc realități noi și nu au fost traduse, fiind preluate în limba română în forma lor originală (*like* (A1, 64), *reality show* (A1, 111), *shopping* (A1, 113), *smoothie* (A1, 98)), sau reprezintă denumiri de rețele, de companii, care nu se traduc (*Facebook* (A1, 50), *Google* (A1, 120)). De obicei, utilizarea anglicismelor care au echivalente în română este motivată de intențiile comunicative ale pamfletarului, ca în exemplul următor:

„Cu *pet-ul* își face poze, *selfieuri*, natură moartă sau artă profund modernistă, căci femeia politică e artistă prin definiție.” (A1, 91) – în acest caz autorul recurge la anglicismul „pet” în locul echivalentului acestuia în română „animal de companie” pentru a caracteriza personajul din perspectivă sarcastică, reliefând tendința femeilor politice de a epata și de a demonstra că sunt progresiste. Totodată, ortografierea greșită a anglicismelor în acest enunț (corect: „petul”, „selfie-uri”) ar putea fi explicată prin intenția autorului de a conferi personajului provincialitate și lipsă de cultură. Dar nu excludem că aceste greșeli de ortografie au fost comise accidental, având în vedere că adaptarea anglicismelor în limba română este în proces continuu.

O particularitate a anglicismelor utilizate în pamfletele din *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă* este *ortografierea greșită a acestora*, fapt ce conferă discursului o tonalitate comică:

- „*Ieri am discutat despre nesimțirea himalaiană a lui Dodon care a spus că Andrei Năstase ar visa la funcția de președinte al Parlamentului ca vrabia la mălai. Este imposibil, e un feicniuz!*” (A1, 18) – în acest caz ortografierea eronată a anglicismului (corect: „fake news”) are funcția de întărire a ideii din prima parte a enunțului („Este imposibil”) și este în consonanță cu elementele ironice din enunțul anterior: epitetul „*nesimțirea himalaiană a lui Dodon*” și expresia frazeologică „*a visa ca vrabia la mălai*”;

- „Oamenii râd de dânsul, își bat joc, să vedeți cum comentează emisiunea lui, și se ridică părul în cap, are puține *laicuri*, dar nu se lasă, zice că *feisbucul* îi fură *laicurile*...” (A1, 17) – ortografierea greșită a cuvintelor englezești (corect: „like-uri”, „Facebook-ul”) în acest caz subliniază caracterul oral al enunțului (textul din care face parte acest context este construit sub formă de dialog) și are menirea să parodieze vorbirea personajului, făcându-l ridicol.

Având în vedere că unul dintre rolurile presei este educarea lingvistică a publicului și difuzarea inovațiilor lexicale, utilizarea anglicismelor în pamflete nu constituie un fapt condamnat, ci, dimpotrivă, certifică intrarea acestora în uzul vorbitorilor de limba română. Totodată, în unele contexte utilizarea anglicismelor este forțată și nu pare a fi motivată din perspectiva expresivității.

În pamfletele din Republica Moldova apar ocazional ***barbarisme rusești***, care, la fel, au menirea să facă textul mai expresiv:

„Deputatul democrat Constantin Țuțu aproape că nu s-a odihnit de Paști. A avut „*trenirofkă*”, nu, nu în ring.” (A1, 56) – utilizarea cuvântului rusesc „*trenirofkă*” în locul românescului „antrenament” este motivată din punctul de vedere al expresivității, servind pentru caracterizarea pe ton sarcastic a personajului. Autorul a încercat să descrie cât mai exact modul de vorbire al personajului atacat, luând în derâdere abilitățile de comunicare ale acestuia, abilități care nu corespund statutului de înalt demnitar de stat.

Barbarismele apar destul de des în pamfletele din *Ziarul de Gardă* în redarea discursului anumitor personaje, pentru a transmite cât mai exact modul de vorbire al acestora, care vădește lipsă de educație, naivitate și prostie. În *Ziarul Național* nu apar barbarisme de acest fel, limbajul în general având un aspect mult mai îngrijit. Totuși, este utilizat de mai multe ori cuvântul „*kuliok*” (A1, 5) cu referire la un personaj politic, ca un simbol național al corupției și al grosolăniei.

La nivel fonetic, expresivitatea se manifestă prin ***repetarea unor sunete sau grupuri de sunete***, procedeu care comportă de cele mai multe ori conotații ironice și persiflante:

- „... nici Maia Sandu nu atinge volumul ambițiilor lui Dodon, nu are haz, nu zâmbește, vorbește sacadat, ca și cum trage din mitralieră. Ritmul e ***tratata-tratatata-tratatatatata-trata!***” (A1, 36) – prin repetarea grupurilor de sunete „*tra*” și „*ta*” într-o continuitate ritmică se ironizează modul de vorbire a personajului;

- „Al vostru tram***vaivaivai***, Ion Buraga” (A1, 37) – repetarea grupului „*vai*” de trei ori în același cuvânt (care este un cuvânt inventat) are conotații comice și ludice;

- „S-a început căutatul petelor pe soare, plahotniuc***iștii***, dodoni***iștii***, șori***iștii*** vor să descurajeze poporul optimist...” (A1, 37) – enumerarea a trei cuvinte derivate cu același sufix („-

ist”) are tonalitate persiflatoare și subliniază că, deși au denumiri diferite, cele trei grupuri sunt de aceeași natură;

- „Azi susține **anarhia**, mâine **monarhia**, poimâine **democrația**, răspoimâine **autocrația**” (A1, 91) – repetarea pseudosufixelor „-arhia” și „-crația” în această ordine împreună cu aglomerarea contribuie la persiflarea personajului caracterizat, atribuindu-i lipsă de discernământ și instabilitate decizională.

Expresivitatea la nivel fonetic se manifestă preponderent în titluri, conferind textului tonalitate pamfletară și fiind o cheie de interpretare:

- „Nea Nelu, de la **IRR**, intră în istor**ie**!” (A1, 96) – utilizarea grupurilor de sunete „re” și „rie” conferă titlului ritmicitate și conturează o atitudine peiorativă față de personaj;
- „PSD a **dat**, PSD și PNL au **luat**, fie numele lor de **rahat**!” (A1, 88) – reluarea grupului de sunete „at” conferă titlului dinamism și subliniază atitudinea batjocoritoare a pamfletarului;
- „Plugușorul, pe **moment**, umflă prețul la **curent**!” (A1, 105) – utilizarea cuvintelor care rimează „moment” și „curent” face posibilă expunerea titlului în formă poetică și accentuează dezacordul și indignarea pamfletarului față de situația abordată, fiind un mod de a protesta;
- „**Vlah** în**va**ță limba **valahă**” (A1, 8) – alternarea fonemelor vocalice „a” produce o asonanță, iar alternarea fonemelor consonantice „v” generează o aliterație, creând efect ludic și comic, cu pronunțate nuanțe persiflante și batjocoritoare.

Expresivitatea este asigurată și de elementele sintactice ale textului, în special de elipsă:

- „Delir în PSD! Bulldogul Blaga, priponit în lesa controlului judiciar!” (A1, 92) – autorul își exprimă uimirea și atitudinea batjocoritoare față de personajul atacat;
- „România: țara cu prea mulți „dottori” și prea puțini doctori” (A1, 93) – autorul își exprimă dezamăgirea și disperarea în ceea ce privește sistemul medical al României.

Elipsa este caracteristică mai ales titlurilor și se utilizează, în principal, din motive de economie a limbajului, dat fiind faptul că expresivitatea titlurilor se află în proporționalitate directă cu lungimea lor.

La sporirea expresivității pamfletelor contribuie și **utilizarea exclamărilor și a interogațiilor retorice**, prin care autorii își exprimă emoțiile de uimire, dezamăgire, mânie, indignare, ură etc.:

- „Mai întâi dezoligarhizăm, apoi respectăm legile și construim statul de drept. Nu ne vom lăsa înșelați de legile și Constituția oligarhică!” (A1, 14) – exclamație care exprimă o atitudine persiflantă și batjocoritoare din partea autorului, având funcție ironică;

- „Într-adevăr, e o bătaie de joc: să-l pui pe cineva să învețe limba română de două ori! E discriminare curată!” (A1, 1) – ambele enunțuri exclamative au funcție ironică, autorul luând în zeflema categoria de populație vorbitoare de limba rusă care se consideră discriminată atunci când i se cere să învețe limba română. Al doilea enunț are rol de întărire a primului enunț, amplificând tonalitatea ironică;

- „De ce iubim pramatiile?” (A1, 89) – un titlu-întrebare care reflectă dezamăgirea autorului pentru inferioritatea liderilor politici ce decid soarta țării și care conferă o tonalitate de disperare și pesimism întregului text;

- „O ajuns Kuliokul să ne țină iarăși lecții de patriotism?!” (A1, 5) – interogație-exclamație prin care autorul își exprimă indignarea față de comportamentul unui personaj politic și atitudinea dezaprobată față de politica promovată de acesta.

Interogațiile și exclamațiile amplifică prezența autorului în text și transformă discursul din monolog într-un dialog cu cititorul, creând o „alianță” între emițător și receptor. Ele fac textul mai dinamic și îi accentuează oralitatea.

Pe lângă cele menționate *supra*, un rol major în asigurarea expresivității pamfletului îl au și ***alte procedee lingvistice***, dar acestea vor fi analizate detaliat în capitolul 3, în raport cu noțiunea de creativitate.

Putem conchide că elementele de ordin lexical, fonetic și sintactic utilizate de pamfletari contribuie la sporirea expresivității discursului pamfletar, exprimând emoțiile și atitudinile autorului, conferind discursului dinamism și funcționând ca mecanisme pentru seducerea și convingerea cititorului.

2.2. Elemente de violență a limbajului și impactul acestora asupra receptorului

2.2.1. Registrele agresivității discursive

Cea mai evidentă trăsătură a limbajului pamfletar este violența verbală, menționată în repetate rânduri în studiile efectuate asupra pamfletului [84, 81, 89, 101]. Această trăsătură distinctivă rezultă din utilizarea unui vocabular injurios, agresiv, trivial, obscen, licențios etc. Mioara Avram numește acest fenomen „huliganism verbal”, dezaproband acest comportament lingvistic. Lingvista militează pentru înlăturarea elementelor de prost gust din limbaj: „Educația morală și civică a limbajului trebuie să ducă la deprinderea unei exprimări civilizate, la înlăturarea grosolăniilor de tot felul care alcătuiesc adevărate acte de huliganism, chiar dacă este vorba numai de un huliganism verbal” [9].

Prin urmare, recurgerea pamfletarului la lexicul agresiv ar fi cauzată de incapacitatea de a prezenta argumente, de a polemiza în mod civilizat și de dorința de a convinge prin afirmații „tari”. În virtutea temperamentului său pasional, pamfletarul alege tehnica șocării cititorului prin invectivă și ton vehement și ceea ce urmărește el mai întâi de toate este emoția.

Presa are o responsabilitate deosebită pentru progresul limbii, deoarece ea oferă vorbitorilor modele de construcție a enunțurilor și promovează inovațiile lexicale. Presa „ia parte la «educarea lingvistică» a publicului, dar și la diversificarea și difuzarea inovațiilor lexicale” [117, p. 349]. Ștefan Rădulescu, de asemenea, se pronunță în favoarea unui stil îngrijit, subliniind rolul educativ al presei: „Dar a te exprima «liber» nu cred că înseamnă să vorbești și să scrii «oricum», așa cum democrația nu îți permite, după bunul plac, să dai cu parul ori de câte ori simți nevoia să te răcorești. Sau să înjuri, să jignești, să calomniezi, după chef, pe oricine. În virtutea prerogativelor sale, «presa» joacă un rol uriaș în viața spirituală, politică și social-culturală a unei țări. Dar ea nu doar «informează», ci și «educă»!” [99, p. 230]. Regimul democratic nu admite calomnierea și injuria, asigurând respectarea dreptului la imagine, și, prin urmare, nu permite o exprimare neglijentă în spațiul public. Astfel, în cazul exploatării lexicului vulgar, acesta este preluat de către cititori, în special de către adolescenți și tineri, și exercită un impact negativ asupra formării acestora. Tocmai de aceea se insistă pe imperativul „ecologizării lingvistice a spațiului public” [105].

Sușinem întru totul acest deziderat, dar este necesară o precizare. Când abordăm violența limbajului pamfletar, trebuie să facem distincție între pamfletul veritabil și pseudopamflet – orice text injurios etichetat drept pamflet, foarte răspândit în media românească. Pamfletul veritabil, deși recurge la lexicul injurios, o face cu talent și într-un mod care provoacă plăcere estetică, în schimb în pseudopamflet limbajul agresiv substituie comunicarea în general și provoacă cititorului repulsie.

În acest sens Minodora Sălcudean, autoarea studiului monografic *Tudor Arghezi: Discursul polemic*, afirmă că „violența argheziană este justificată de talent și artisticitate” [107, p. 111]. Cercetătoarea vine cu această afirmație după ce descoperă că ilustrul pamfletar legitima agresivitatea verbală datorită dublei sale acțiuni: „Teoretician atipic al pamfletului, Arghezi, asemenea lui Paul-Louis Courier, îi legitimează agresivitatea în calitate de semnal avertizor, socialmente vorbind, dar și ca provocare estetică prin care scriitorul operează virtual o selecție a publicului de masă, prin vizarea unui lector rafinat, apt să decodifice și să guste figuralitatea discursului” [107, p. 110]. Pe de o parte, violența verbală acționează în calitate de semnal avertizor, în sensul susținut de Marc Angenot, adică pamfletul urmărește să atragă atenția societății asupra

unor probleme importante în momente critice. Pe de altă parte, agresivitatea verbală funcționează ca exercițiu de estetică literară, care permite selectarea unui public avizat și capabil să decodifice acest tip de mesaj.

Cercetând minuțios stilul pamfletar a trei mari personalități – T. Arghezi, N.D. Cocea și I. Vineanu, Magda Răduță constată că „pamfletarul e cel care își asumă sarcina (de el însuși dată) de a-i face pe ceilalți să vadă lumina, și pentru aceasta alege forma cea mai puternică a persuasiunii – violența de limbaj” [101, p. 25]. În opinia lingvistei, pentru pamfletari limbajul violent constituie un instrument de convingere a publicului, fiind cea mai puternică formă de persuasiune. Limbajul violent este un mijloc prin care pamfletarul ajunge să-și atingă scopul – cel de a arăta oamenilor adevărul, de a scoate la lumină fapte ascunse și de a arăta fața reală a lucrurilor.

Așadar, putem constata că violența verbală personalizează discursul, îi sporește veridicitatea (invectiva întotdeauna pare sinceră) și prin aceasta îi conferă o anumită forță de convingere. De asemenea, limbajul violent asigură discursului un anumit grad de ambiguitate, în special în contextele ironice, îmbogățind semnificativ nivelul semantic al acestuia.

Marcantul publicist Constantin Tănase, care practicase pamfletul, opta pentru utilizarea rațională și ocazională a limbajului violent și doar de către jurnaliști care știu să o facă în mod elegant. Tănase afirma: „Pamfletul, satira în general, nu trebuie să devină domeniul suburbanului și injuriilor. Dacă esențele tari se țin în vase mici, în jurnalism «esențele tari» sunt bune dacă se folosesc în cantități mici” [116, p. 64]. Astfel, utilizarea ocazională și cu talent a limbajului injurios ar contribui la menținerea tonului ironic al textului și la întregirea spectacolului pamfletar, având efecte pozitive asupra publicului. În niciun caz pamfletul nu trebuie să se transforme într-un spațiu al injuriilor și calomnieri, căci astfel își pierde esența moralizatoare.

Într-un articol asupra libertății de exprimare în pamflet, Xenia Negrea pune semnul egalității între pamflet și violența verbală: „Pamfletul înseamnă violență lingvistică, o stilistică a încruntării, fără ca măcar obiectivul să fie stârnire a râsului.” [89]. E adevărat că violența este o trăsătură esențială a limbajului pamfletar, dar considerăm totuși că nu putem pune semnul egalității între aceste două noțiuni diferite. În sprijinul acestei opinii cităm o afirmație din studiul lui Cornel Munteanu: „Pamfletul nu implică numai violență, cum se crede în unele cercuri. Pamfletul poate avea, ca formă de manifestare, ironia. Depinde de atitudinea autorului în fața vieții, atitudine pe care o decid, firește, înclinările lui sufletești” [Apud 84, p. 209]. Așadar, pamfletul nu conține neapărat violență în exprimare; forma de exprimare depinde de personalitatea pamfletarului, de atitudinea și predispozițiile sale emoționale. De exemplu, T. Arghezi scrie pamflete acide, dar care cuceresc prin eleganța stilului, N.D. Cocea este brutal și scandalos în pamfletele sale, pamfletarii

români din anii 1990-2000 sunt extrem de violenți în exprimare, iar în perioada actuală se observă o „domolire” a limbajului injurios.

Pamfletele selectate în cadrul acestei cercetări se caracterizează printr-un limbaj dinamic, divers, cu elemente de violență (Anexa 7). Analiza elementelor de agresivitate a limbajului identificate se va face în baza celor nouă registre de violență lingvistică identificate de Ruxandra Cesereanu în studiul său *Imaginarul violent al românilor* – un amplu tratat despre mentalul violent al românilor. Deși considerăm oarecum legitimă critica lui Dan C. Mihăilescu referitoare la titlul lucrării [21, p. 558], potrivit căreia categoriile identificate de autoare nu sunt specifice doar românilor, ci întregii lumi, vom utiliza totuși clasificarea propusă de autoare, deoarece, chiar dacă aceste registre sunt general valabile pentru toată lumea, ele pot fi luate ca bază pentru caracterizarea mentalului românilor.

Cercetătoarea identifică nouă registre ale violenței lingvistice la români [21, p. 10], după cum urmează:

1) *registrul subuman* – țintește spre declasarea celui atacat prin atribuirea unui statut inferior celui uman, se manifestă frecvent prin atacuri asupra aspectului fizic al persoanei, umilind-o;

2) *registrul igienizant* – caracterizează individul drept o molimă, un virus, o infecție ce trebuie eradicată de urgență pentru ca să nu îmbolnăvească societatea;

3) *registrul infracțional* – insistă asupra decăderii sociale și morale a individului, atribuindu-i statutul de delincvent;

4) *registrul bestiariu* – recurge la animalizarea individului și teatralizarea discursului prin crearea ideii de circ, de menajerie sau de grădină zoologică;

5) *registrul religios* – poate fi religios-punitiv, desacralizant sau satanizator;

6) *registrul putridului și al excremențialului* – mizează în special pe tehnica fecalizării, individul atacat fiind văzut ca o dejecție;

7) *registrul sexual sau libidinos* – încalcă cele mai intime tabuuri, atacând organele sexuale ale individului sau practicile erotice ale acestuia;

8) *registrul funebru* – atacă corpul individului, în special aspectul senectuții, urmărind „anihilarea existențială” a acestuia;

9) *registrul xenofob și rasist* – proiectează atitudinea de respingere și dispreț față de persoane străine, aparținând altor popoare sau altor rase.

Pornind de la activitatea lui Mihai Eminescu la *Timpul* și încheind cu scrisorile primite de Ana Blandiana în anii 1990-1995, în baza unui eșantion foarte vast, R. Cesereanu constată

utilizarea preponderentă a patru registre: infracțional, bestiariu, putrid-excremental și libidinos [21, p. 15]. Rezultatele obținute în cadrul cercetării pe care am efectuat-o corespund doar parțial cu constatările efectuate de R. Cesereanu privind utilizarea celor patru registre de bază ale discursivității agresive.

Analiza textelor selectate pentru această cercetare ne-a permis să constatăm că limbajul utilizat de pamfletari se caracterizează prin violență sporită, în special în cazul săptămânalelor *Academia Cațavencu* și *Kamikaze*. Cel mai mult sunt exploatate *registrele infracțional, subuman, religios și sexual*.

Pamfletele atacă în mare parte clasa politică, care este învinuită în principal pentru corupție, incompetență și lipsă de onestitate. Pamfletarii apelează cel mai des la lexeme din **registru** *infracțional*, persoanele atacate fiind văzute ca delincvenți, imputându-li-se comiterea unor fapte ilicite. Politicienii sunt etichetați drept „mafioți” (A1, 19), „hoți” (A1, 109), „torționari” (A1, 88), „transfugi” (A1, 19). Unele persoane individuale sunt atacate prin etichete precum: „fugarul bancher” (A1, 26), „individ dubios” (A1, 6), „om rău” (A1, 111), „dictator” (A1, 87), „tiran” (A1, 87), „satrap” (A1, 87), „cel mai cretin politician ticălos” (A1, 120). Politicienii onești și bine intenționați luptă împotriva „mafiei” (A1, 18), a „oligarhilor” (A1, 45), a „bandiților” (A1, 35) etc.; prezumția de nevinovăție se aplică doar oamenilor buni, nu și „mafioților și transfugilor” (A1, 19). Atâta timp cât țara este condusă de un „Parlament mafiot” (A1, 11), de un „grup infracțional” (A1, 116), de un „Guvern mincinos” (A1, 88) sau de un „Guvern «kamikaze»” (A1, 16), nu este posibilă ieșirea din criză, iar insistarea exagerată a unor actori politici asupra alegerilor anticipate ar fi asemenea unui „viol” (A1, 11), întrucât acestea nu sunt dorite de toate entitățile implicate. Un fenomen condamnat vehement de către pamfletari este cel al lingușirii în funcțiile de conducere ale statului: „slugi oligarhice” (A1, 14), „lingăi” (A1, 87), „linge-blide” (A1, 87), „pupincurist” (A1, 87), „slugoi” (A1, 89), „sclav” (A1, 90). Tot în registrul infracțional se încadrează și următoarele lexeme: „lași” (A1, 1), „parvenit” (A1, 90), „pramatii” (A1, 89), „șnapani” (A1, 115), „pișicheri” (A1, 118), „ticăloși” (A1, 117), prin care se critică lipsa de verticalitate și de moralitate a politicianilor. Dintre cele patru publicații doar *Ziarul de Gardă* nu operează în pamflete cu termeni caracteristici registrului infracțional.

Termenii care se încadrează în registrul subuman ținesc *denigrarea obiectului* pamfletizat, atribuindu-i un statut inferior celui uman și exprimând dispreț. Astfel, politicienii sunt etichetați drept „idioti utili” (A1, 14), „scursori” (A1, 115), „proști” (A1, 110), „fraieri” (A1, 102), „semianalfabeți” (A1, 118), „gușați” (A1, 118). Anumite persoane individuale sunt numite: „prostănac” (A1, 92), „troll” (A1, 111), „clown” (A1, 111), „extraterestru” (A1, 116), „monstru”

(A1, 121), „moldovenist primitiv” (A1, 24), „castravete murat” (A1, 18), iar statului în general i se atribuie calificativul „debil” (A1, 20). Referindu-se la „cumpărarea” și transferarea deputaților dintr-un partid în altul, pamfletele din *Ziarul de Gardă* îi etichetează pe deputații socialiști drept „castraveci marinați în suc roșu” (A1, 46), făcându-se aluzie la pregătirea acestora pentru părăsirea Partidului Socialist în vederea aderării la Partidul Democrat. În sens ironic, unul dintre politicieni este numit „marionetă” (A1, 56), altul – „Borsetka” (A1, 67). Televiziunea este numită depreciativ „strânsură” (A1, 123), iar jurnaliștii sunt etichetați drept „niște bârfitori inutili” (A1, 79).

De asemenea, apar contexte mai largi din care se desprinde un ton evident negativ și batjocoritor la adresa unor persoane, punând la îndoială umanitatea lor: „craniul său este din plastic sau din alte materiale regenerabile, cu conținut handmade” (A1, 7), „politicienii nu au nevoie să strice bani pe măști, natura i-a dăruit din naștere cu niște faciesuri de Frankensteinii, numai bune să bage groaza-n oameni. Nici de felinar din doveac n-au nevoie, îl poartă pe umeri, cu lumânarea-n gură” (A1, 107), „oameni-stomac, de o lăcomie și ticăloșie abisale, gata oricând să taie gâtul vacii ca să-i taie talanga” (A1, 108). Alteori tonul negativ rezultă din forma cuvântului, de exemplu prin utilizarea diminutivelor pentru cuvinte care nu ar accepta această formă în mod obișnuit: „bășcăniță” (A1, 8), „pătriuță” (A1, 35), „republicuță” (A1, 5), „șmecheraș” (A1, 105), sau prin feminizarea ori masculinizarea cuvântului: „Guvernă” (A1, 32), „patrioată” (A1, 24), „eroin” (A1, 24), „marionet” (A1, 9).

Prin exploatarea **registrului bestiariu** se creează ideea că spațiul public este un circ, iar pe scenă sunt actorii politici și oamenii de vază ai societății care amuză publicul-spectator. Animalizarea este unul dintre procedeele preferate de către pamfletari, fiind realizată în baza unei analogii comportamentale, fizice sau de alt gen pentru descalificarea morală a persoanelor atacate. Politicienilor le sunt atribuite numeroase calitative animaliere: „jigodii” (A1, 16), „hiene” (A1, 89), „maimuțe” (A1, 90), „mistreți” (A1, 27), „proprietarul «găinilor»” (A1, 4), „zimbrii partidului” (A1, 9). Cei care nu sunt de acord cu regimul democrat de guvernare și se opun inițiativelor democraților sunt numiți „căpcăuni” (A1, 58), care trebuie înlăturați din cale. Pentru unele persoane se dau caracteristici individuale: „buldogul liberal” (A1, 92), „hidra oligarhică” (A1, 14), „curcan plahotniucist” (A1, 7), „hulubaș” (A1, 9), „cioroi zburlit, plouat” (A1, 9), „măgarul lui Buridan” (A1, 7), „ogar satisfăcut, potolit” (A1, 27). Etichetele individuale scot în evidență o anumită trăsătură negativă a persoanei atacate, de exemplu: „vulpe bătrână” (A1, 93) – șiretenia, „șarpe” (A1, 98) – viclenia, „capra” (A1, 98) – prostia. În unele cazuri întreaga societate este animalizată pentru sublinierea naivității, prostiei sau a altor defecte ale acesteia: „ca taurii la

poartă nouă” (A1, 30), „nu fiți naivi ca bourii și zimbrii” (A1, 30), „Și tot noi suntem cei care îi numim porci” (A1, 1).

Registrul religios este exploatat pe larg în toate cele patru publicații cercetate. Acest lucru s-ar datora, probabil, așa cum menționează R. Cesereanu, faptului că există o religie majoritară la nivel de stat și, prin urmare, există anumite concepții și prejudecăți pe care le împărtășește întreaga societate. De cele mai multe ori lexemele aparținând registrului religios comportă conotații ironice. Anumiți politicieni sunt luați în batjocură prin sintagme precum: „călugăr budist” (A1, 3), „patriarhul politicii moldave” (A1, 11), „trimisul cancelariei cerești” (A1, 26), „heruvim al Parlamentului și al partidului” (A1, 51), „mironosiț al Republicii Moldova” (A1, 51), „Premergător al Revoluției Române” (A1, 104), „preacuviosul din Pipera” (A1, 123). De asemenea, în legătură cu anumiți politicieni apar următoarele lexeme: „pustnic” (A1, 104), „moaște” (A1, 96), „drăcos” (A1, 87), „răspopit” (A1, 87), „pelerinaj” (A1, 119), „a înviat din moartea electorală” (A1, 108), „ca diavolul în Faust” (A1, 115), „oieromonah” (A1, 123), iar cu referire la societate în ansamblu apar următoarele etichete: „fanatici” (A1, 16), „habotnici” (A1, 102), „păcătoși” (A1, 112), „păgâni” (A1, 123). Despre unul dintre politicieni se spune că nu este „cheie de Biserică” (A1, 49), dar în alt context acesta este numit „Zeul Oligarh” (A1, 49), „Zeul nostru, al Miliardului și în vecii vecilor” (A1, 49), căruia bodyguardii săi i se închină precum unui „iconostas” (A1, 49). Acțiunile desfășurate de politicieni în ajunul campaniei electorale sunt considerate „pomeni pascale preelectorale” (A1, 56) și „pomeni electorale” (A1, 118), iar cu referire la partide sunt folosite sintagme precum: „Partidul Făcătorilor de Minuni” (A1, 25), „Partidul Nostru Cel de Toate Zilele” (A1, 25), „prea aplecătorii și fals cucernicii de la AUR” (A1, 102), „enoriașii fenesiști” (A1, 104), „fariseii și saducheii de partid” (A1, 104). Lui Vladimir Putin i se atribuie sintagma „pravoslavnicul Putin” (A1, 4) și chiar „dumnezeul cel rus” (A1, 52), iar rușii sunt numiți „pravoslavnici și aghesmuiți” (A1, 27). Menționăm că registrul religios este utilizat în aceeași măsură în toate publicațiile studiate, fiind foarte productiv în special în construcția ironiei.

În contrast cu registrul religios, cel **funebru** este abia vizibil în articolele analizate, iar în textele din săptămânalul *Kamikaze* lipsește. Puținele sintagme identificate atacă bătrânețea și ținesc extincția simbolică a persoanei sau dispariția fenomenului. În *Ziarul Național* am identificat cuvântul „senil” (A1, 27) și sintagma „groparul comuniștilor” (A1, 22) cu referire la doi politicieni. În *Ziarul de Gardă* am identificat două sintagme: „linșaj public” (A1, 54), căruia trebuie să fie supus orice politician care vrea să devină puternic, și „moartă din fașă” (A1, 55), cu referire la Uniunea Vamală, prin care se neagă orice perspectivă de dezvoltare a acesteia. În textele selectate din *Academia Cațavencu* am identificat sintagma „defunct politic” (A1, 103) și cuvântul „moaște”

(A1, 104) cu referire la unul dintre foștii lideri ai politicii române și sintagma „moartă și-ngropată” (A1, 88) cu referire la o formațiune politică, subliniindu-se lipsa de perspectivă a acesteia.

Deși în spațiul național există convingerea că despre Dumnezeu și despre moarte nu se glumește, vedem că pamfletarii totuși sfidează aceste limite: ei abordează orice și înfruntă fără frică pe oricine. Chiar dacă ambele registre, mai ales cel religios, sunt exploatate în texte, aceasta nu se face în scopul batjocoririi divinității, a credincioșilor și a aspectelor legate de viață și moarte, ci pentru amplificarea efectului ironic și pentru aruncarea în derizoriu a personajelor politice.

Registrul sexual este prezent în pamfletele din toate cele patru publicații, sexualizarea limbajului fiind o practică frecventă în publicistica românească după căderea URSS. Utilizarea acestui limbaj în pamflete urmărește, pe de o parte, batjocorirea obiectului atacat, prin violarea intimității, iar pe de altă parte, amuzamentul cititorilor. În pamfletul *Alegerile anticipate ca act sexual* (A1, 11), sexualul devine un leitmotiv, accentuând impuritatea și mizeria scenei politice. Alegerile anticipate sunt puse în echivalență cu „actul sexual” (A1, 11), sfârșitul crizelor ar însemna „orgasm” (A1, 11), investirea unui guvern în această perioadă ar fi similară unui „coitus interruptus” (A1, 11), unul dintre politicieni este catalogat drept „expert în coitusul politic” (A1, 11), „în afară de deputații PAS, restul deputaților nu stau prea bine cu libidoul politic” (A1, 11) și „plăcerea schimbării ar trebui să fie reciprocă? Altfel e viol, nu-i așa?” (A1, 11). Unul dintre președinți este etichetat ca fiind „libidinos” (A1, 87), iar altul – „prolific” (A1, 9). În alt context două personaje feminine sunt etichetate drept femei „cu ouă de oțel” (A1, 24), o laudă cu tentă de travesti și conotație ironică, iar „corupții, tâlharii și oligarhii (...) sug de treizeci de ani finanțele publice” (A1, 24). De asemenea, cu tentă sexuală este folosit și verbul „a (se) cupla”: „s-au cuplat platonice, antioligarhic” (A1, 22). Politicienii sunt numiți „curvete” (A1, 89), „curve” (A1, 102), „curvari” (A1, 104), „cocote” (A1, 109). Despre unii politicieni se spune că „au părăsit partidul de la țâța căruia au supt ani de zile și în poala căruia s-au lăfăit toată campania” (A1, 46). Cu referire la cei mai influenți politicieni se utilizează sintagma „liderii masculini ai politicii moldovenești” (A1, 45), iar femeile bărbaților politici, pe lângă toate celelalte atribute, trebuie să fie „sexy” (A1, 105). Am identificat și o serie de elemente argotice triviale utilizate cu referire la personaje politice: „a ars-o cu femei” (A1, 111), „mersul în limbă prin crevasa dintre bucle PSD-ului” (A1, 109), „se mârliță” (A1, 112), „bucălat” (A1, 112). De asemenea, apar și alte contexte cu semnificație sexuală, unele foarte vulgare: „gheu” (A1, 114), „plm” (A1, 87), „pizdă” (A1, 111), „penis” (A1, 111), „fut” (A1, 114), „ne cordește” (A1, 114). Cu tentă evident sexuală este utilizată și sintagma „cârnăciorul lui Șor” (A1, 71) – deși în text se vorbește propriu-zis despre cârnăciori care au fost distribuiți la unul dintre evenimentele organizate de Partidul Șor, utilizarea

substantivului „cârăncior” la singular chiar în titlul pamfletului induce o conotație de sexualizare și are efect ironic. Despre „erectorat” (A1, 119) se spune că „e mai excitat de pesedism decât de orice alt partid” (A1, 119), sexualizarea în acest context fiind o marcă evidentă a dezaprobării și indignării. Prin utilizarea frecventă a cuvintelor din registrul sexual sau libidinos clasa politică este acuzată de lipsă de integritate, jucând conform intereselor și acceptând oferte nu tocmai decente.

În ceea ce privește **registrul xenofob și rasist**, menționăm că acesta lipsește în *Ziarul de Gardă* și în *Kamikaze*, iar în *Ziarul Național* și în *Academia Cațavencu* apare doar ocazional. Astfel, în textele selectate am identificat contexte precum: „negrii matusalemici” (A1, 2), „cetățean cu ten măsliniu” (A1, 95), „hoardele româno-europenești” (A1, 22), „logica sa rectilinie marxist-leninistă” (A1, 18), „rusofon” (A1, 1), „venetici” (A1, 1), „fascist” (A1, 27) în raport cu anumite personaje și grupuri. O săteancă ce vorbea doar în limba rusă, deși toți consătenii ei vorbeau româna, este numită „rusca” (A1, 1), iar „vorbitoarii limbii lui Lenin” (A1, 1) sunt puși în contrast cu cei care vorbesc „limba fasciștilor români” (A1, 1). Adepții reunirii cu România sunt considerați „rusofobi” (A1, 13), iar cu referire la populația romă apar etichetări depreciative precum „magraoni” (A1, 95), „baragladine” (A1, 95), „romulance” (A1, 95). Evident, acest registru nu urmărește exprimarea aversiunii și urii față de alte rase și etnii și nicidecum nu are ca scop să trezească sentimente antirasiste și xenofobe în rândul publicului, ci mai degrabă țintește spre obținerea efectului ironic prin accentuarea problemelor de identitate și istorie națională.

Registrul igienizant lipsește în pamfletele din *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă*, în schimb în cele din *Academia Cațavencu* și *Kamikaze* se regăsesc o serie de termeni care fac aluzie la anumite „boli” de care sunt infectați unii indivizi. Unul dintre politicienii români este numit „virus” (A1, 99), „entitate parazitară bolșevică” (A1, 99), „bacterie” (A1, 99), „toxina pe care ficatul n-o recunoaște și n-o poate descompune” (A1, 99), care a depus „larve la fel de toxice ca el” (A1, 99). Comunismul este o „ciumă roșie” (A1, 88), iar o anumită grupare politică este considerată „mizerie” (A1, 89), „microbi” (A1, 109), „oameni nocivi pentru țară” (A1, 110).

Registrul putrid-excremental lipsește în *Ziarul Național*, în schimb este foarte vizibil în celelalte publicații. Cu referire la politicieni, în textele-pamflet apar cuvinte precum „aparatură urinară al președintelui” (A1, 70), „indigestie și stări de vomă” (A1, 46), „sudoarea” (A1, 54), „latrinele” (A1, 54), „lichid sudoripar” (A1, 61), „cerumen” (A1, 54), „pântecărind” (A1, 54), „rahat” (A1, 119), „își șterg mucii pe fața de masă” (A1, 99). Uniunea Europeană e „declarată în putrefacție” (A1, 79); în campaniile electorale un rol mare îl au „trolii din secția de zoi” (A1, 59); unul dintre politicieni a cântat la tobe „Am să beau până face mîța miau” (A1, 46); un țăran a atins jeepul unui deputat cu „măinile cu care tocmai cărase paiele cu bălegar” (A1, 56), iar sistemul

medical este „împuțit” (A1, 93), deoarece nu funcționează corespunzător. În *Kamikaze* apar câteva contexte foarte violente care se încadrează în acest registru: unul dintre partide „șterge urmele de rahat” (A1, 119), unii ziariști sunt „mâncători de căcat” (A1, 108), televiziunea „s-a șters la gură de căcat” (A1, 121), clasa politică conducătoare se face că „aversa de căcat revărsată dinspre CEDO” (A1, 109) nu o afectează, iar în adresarea către un personaj politic se folosește expresia „te caci în ea de diplomație” (A1, 113). Uneori limbajul acestui registru poate suscita simțul olfactiv al cititorului, ca în exemplul „ceva parcă a putred miroase” (A1, 48). Limbajul scabros participă la construcția imaginilor grotești și urmărește anihilarea simbolică a obiectului atacat, întrucât este extrem de violent și lovește foarte direct.

Pamfletul este un gen apocaliptic, care anunță iminența răului și se caracterizează prin negativism, tocmai de aceea limbajul său este agresiv, iar uneori – extrem de agresiv. În baza exemplurilor identificate în cele patru publicații, constatăm că elementele de violență a limbajului alimentează tonul vehement al discursului pamfletar. Sunt atacate toate instituțiile statului – parlamentul, președinția, guvernul, dar și opoziția, Biserica, mass-media. Cel mai mult sunt atacate persoanele care au influență în societate și partidele de la guvernare. Principala acuză adusă acestora este coruperea, urmărirea intereselor personale mai presus de cele naționale, promovarea unor politici ineficiente, lipsa verticalității și a consecvenței, iar în final – trădarea poporului. Prin urmare, pamfletarii urmăresc să distrugă imaginea persoanelor atacate, să le denigreze și astfel să invalideze competența politică a acestora.

Nu doar scena politică, ci și societatea în general sunt văzute ca niște spații decăzute, lipsite de integritate, dezonorate, perfide. Aceasta corespunde exact cu viziunea pamfletului clasic: trăim într-o *mundus inversus* – o lume în care valorile sunt răsturnate și răul este iminent. Criticarea societății în întregime prin atribuirea de calificative negative precum „bouri” (A1, 30), „zimbri” (A1, 30), „tauri” (A1, 30), „lași” (A1, 1) urmărește sancționarea viciilor prin umor și persiflare. Astfel, datorită funcției moralizatoare, pamfletele capătă valoare educativă: societatea nu trebuie să se comporte ca o turmă care se lasă manipulată și nu trebuie să permită clasei politice să practice corupția și să-și realizeze interesele proprii.

În unele situații, prin intermediul limbajului violent este adusă o laudă cu tentă ironică, de exemplu unul dintre politicieni este numit „expert în coitusul politic” (A1, 11) sau două femei politice sunt caracterizate ca având „ouă de oțel” (A1, 24). Pentru cititor devine clar că eroificarea personajelor, deși comportă o alură laudativă, este mai degrabă ironică, cititorului revenindu-i sarcina de a decodifica mesajul real transmis de pamfletar.

Receptarea mesajului pamfletar cu esențe agresive este o provocare pentru cititor, dar pamfletarii recurg la un astfel de limbaj pentru că urmăresc provocarea unor efecte. Cel mai evident efect al limbajului violent în pamflet este șocarea publicului pentru ca atragerea și persuasiunea lui să devină mai facile. Totodată, este posibilă și generarea unui efect terapeutic: descărcarea emoțională a cititorului prin asistarea la un spectacol de cruzime și agresivitate.

Recurgerea pamfletarilor la registrele menționate *supra* asigură îndeplinirea mai multor funcții: pe de o parte, conferă textului o tonalitate comică, iar pe de altă parte, îi impune cititorului niște păreri și astfel îl manipulează – limbajul violent sporește credibilitatea pamfletarului, întrucât pare puțin probabil ca cineva să-și asume batjocorirea cuiva nefiind sigur de cele afirmate sau fiind convins că minte.

Limbajul pamfletelor din cele patru publicații selectate este violent uneori și extrem de violent alteori. În mare parte, pamfletele atacă clasa politică și o acuză de corupție, incompetență, trădare. Spurcarea politicianilor se realizează prin recurgerea la un limbaj vulgar, licențios, cu elemente de ironie și persiflare. Pamfletarii exploatează cele nouă registre identificate de R. Cesereanu, cu anumite diferențe.

Agresivitatea limbajului în textele analizate este un indiciu al atitudinii pamfletarului – o atitudine de revoltă împotriva mersului prost al lucrurilor și a ordinii defectuoase. Pamfletarul tinde să iasă din șablon, să rupă convențiile în favoarea descoperirii adevărului și a feței reale a lucrurilor. Comicul ce rezultă din utilizarea limbajului violent îndeplinește, pe lângă amuzamentul publicului-cititor, și rolul de accentuare a diferenței dintre situația dorită și cea existentă, lăsând cititorul cu un gust amar în urma lecturii: pamfletarii excelează în note pesimiste și apocaliptice. Pamfletarii „nu iartă nimic”, astfel că adversarii sunt atacați din diferite unghiuri, chiar ajungându-se până la cele mai intime aspecte, cum ar fi sexualitatea sau scatologia. Prezentarea atitudinii pamfletare în mod obscen este șocantă pentru cititor, dar în același timp este memorabilă și are impact puternic. Astfel, chiar dacă pamfletele se caracterizează prin limbaj agresiv, deosebindu-se prin aceasta de alte specii jurnalistice, ele reprezintă totuși un punct de atracție pentru public, fiind citite cu mult interes. Interesul cititorilor se explică și prin dorința lor de a vedea lucrurile din altă perspectivă decât cea prezentată de obicei în presă.

Utilizarea limbajului violent nu constituie propriu-zis o problemă, succesul pamfletului depinzând de talentul și creativitatea autorului. Dacă pamfletarul reușește să îmbine armonios elementele vulgare cu cele neutre, rezultă un text viu, dinamic, mustos și atractiv, în pofida violenței sale. Totodată, deși limbajul agresiv are ca obiect referentul pe care pamfletarul vrea să-

l anihileze simbolic, el ține totuși mai mult de relația emițător–receptor, căci finalitatea principală a discursului pamfletar este obținerea adeziunii afective a receptorului și convingerea lui.

2.2.2. *Deformarea onomastică*

Un procedeu de violență verbală întâlnit frecvent în pamflet este deformarea onomastică (Anexa 8), care implică mai multe aspecte: psihologice, etnice, stilistice etc. Într-un articol [78] Ioan Milică susține că „agresarea numelui este un proces discursiv cu rol evaluativ, adică un proces prin care procedeele de deformare antroponimică înlesnesc «mutarea» numelui din clasa mărcilor de individualizare în clasa mărcilor de caracterizare”. Astfel, numele nu are doar rolul principal de a identifica persoana, ci mai contribuie și la caracterizarea acesteia, devenind purtător de semnificație și exprimând o atitudine.

Din perspectivă pragmatică și stilistică, deformarea onomastică exprimă o atitudine, dând dovadă de lipsă de respect, și se realizează prin mai multe mijloace. În pamfletele selectate în cadrul acestei cercetări se întâlnește frecvent **porecla**, pentru exprimarea atitudinii disprețuitoare față de anumite personaje politice:

- „Încerca să facă rău și îi ieșea bine, fără să vrea. Dădea un puci și ne scăpa de *Ceașcă*.” (A1, 115) – autorul a recurs la porecla „Ceașcă”, evitând intenționat utilizarea numelui deplin al personajului la care se referă, pentru a exprima o atitudine lipsită de respect, chiar batjocoritoare, la adresa acestuia;

- „*Buldogul* Vasile a fost pus în lesă de DNA pe motiv că a sifonat mălai la gri și negru în campania electorală.” (A1, 92) – în pamflet s-a recurs la porecla „Buldogul”, utilizată în spațiul românesc cu referire la politicianul Vasile Blaga, în locul numelui acestuia în scopul de a exprima o atitudine disprețuitoare față de persoana atacată;

- „«Ce dracu?!» – se miră Colesovnazadov, – parcă pierduse „*Kuliokul*” alegerile... Acum își bate capul de omenire.” Schimbând canalul, dădu iarăși de Dodon...” (A1, 5) – autorul a utilizat porecla denigratoare și sarcastică „Kuliokul” pentru desemnarea ex-președintelui țării, exprimând o atitudine batjocoritoare și disprețuitoare față de acesta;

- „Kirkorov chiar ar dori o poză nouă cu Vlad Plahotniuc sau Dodon sau Șor, principalul să participe și *Borsetka*.” (A1, 67) – porecla „Borsetka” utilizată de autorul pamfletului are rol sarcastic și exprimă disprețul față de personajul politic Constantin Botnari, făcând aluzie la funcția pe care o exercita acesta în cadrul formațiunii politice din care făcea parte.

Atacul este foarte evident în cazul poreclelor, întrucât ele presupun un grad maxim de ridiculizare a persoanei, prin accentuarea deformată a unor deficiențe.

Deformarea onomastică se realizează, de asemenea, prin **substituirea sau adăugarea unor elemente la nume**, în scopul persiflării și luării în batjocură:

- „Ca să calmeze spiritele, apăru *Han Șor* pe mătură în cerul Orheiului și le promise șorheienilor că va împrumuta 20 de milioane de lei de la BEM și le va construi centrale eoliene.” (A1, 27) – ortografierea numelui lui Ilan Șor în varianta „Han Șor” accentuează atitudinea batjocoritoare a autorului față de personaj, care își dă prea mare importanță în poziția în care se află;

- „PD are un candidat invizibil, iar după alegeri – va fi cumpărat cel care va fi ales. Probabil, va fi vorba despre pro-europeanul *Ivan Ceban*.” (A1, 57) – forma rusificată a numelui „Ion” – „Ivan”, în îmbinare cu cuvântul „pro-european” accentuează ipocrizia politică a personajului, care vrea să pară occidental, dar convingerile sale rămân totuși de orientare prorusă;

- „Tare-i bine că domnul Vlad este zeul nostru, al Miliardului și în vecii vecilor,” și-a făcut semnul crucii *Constantin Celfărădecarte*, șef de pază.” (A1, 49) – substituirea numelui „Țuțu” cu cuvântul inventat „Celfărădecarte” are conotație sarcastică, autorul acuzând personajul de ignoranță și lipsa capacităților necesare pentru deținerea unei funcții de demnitate publică;

- „Aceasta l-a surprins pe *Dodon-kuliok*, care țipa că Maia Sandu vrea să dea republicuța pe mâna europenilor destrăbălați, nu a rușilor pravoslavnici și aghezmuți” (A1, 27) – adăugarea cuvântului-barbarism „kuliok” la numele personajului se face în scopul denigrării acestuia, făcându-se aluzie la activitatea ilicită a personajului;

- „Viitorul salutat de el arată ca un stătuleț rarefiat, în care au loc preponderent *Igor Dodon cel Tare și Frânt, Vlad Plahotniuc cel Mare și Mic, Vladimir cel Înalt Prea-Socialist* și enoriașii lor cu lumânări și portretele lui *Ilan Șor cel Anchetat*.” (A1, 61) – prin adăugarea unor elemente suplimentare la numele personajelor menționate: „cel Tare și Frânt”, „cel Mare și Mic”, „cel Anchetat” se urmărește atribuirea unor etichete denigratoare, cu tonalitate persiflantă, în primele două cazuri utilizându-se ca procedeu oximoronul, pentru a ilustra contrastul dintre ceea ce vor să pară personajele („tare”, „mare”) și ceea ce sunt în realitate („frânt”, „mic”), iar în al doilea caz eticheta „cel Anchetat” făcând aluzie la reputația personajului, acuzat de mai multe încălcări ale legislației. Prin substituirea cuvintelor „Înalt Preasfințitul” cu „Înalt Prea-Socialist” este atacată autoritatea spirituală a țării, care este acuzată de încălcarea canoanelor bisericești prin susținerea unor forțe politice.

Tot aici am putea menționa și **compunerea**, care duce la formarea de nume prin îmbinarea numelui persoanei cu un alt cuvânt, de obicei cu conotație persiflantă:

- „Nu, oamenii nu mai vor pâine și circ, ei vor cârnăciori și concerte!”, a declarat în studioul Biblika TV bloggerul Teo *Cârnațlung*.” (A1, 71) – autorul a recurs la deformarea numelui prin adăugarea cuvântului „lung” la nume („Cârnaț”) în scopul ridiculizării personajului, fapt ce ar putea sugera că personajul este „lung” la vorbă, vorbește mult când este invitat la emisiuni. Totodată, cuvântul compus „Cârnațlung” ar putea fi interpretat ca având conotație sexuală, mai ales în contextul general al pamfletului.

Un alt mijloc utilizat de pamfletari pentru atacarea persoanelor prin deformarea numelor este **derivarea**, în special în cazul transformării substantivului propriu în substantiv comun: „S-a început căutatul petelor pe soare, *plahotniuciștii*, *dodoniștii*, *șoriștii* vor să descurajeze poporul optimist, povestindu-i istorii horror ...” (A1, 37) – formarea cuvintelor noi prin derivare cu ajutorul sufixului „-ist” de la substantivele proprii „Plahotniuc”, „Dodon” și „Șor” are conotație depreciativă și persiflantă. Totodată, personalitatea acestor personaje este devalorizată prin faptul că se folosește același sufix, făcându-se aluzie că cele trei personaje fac parte din aceeași categorie, se conduc de aceleași principii politice.

Tot cu ajutorul derivării se formează și hipocoristicele, destul de frecvente în pamflet: „dar ce-au făcut în ultimul an liberalii mă îndeamnă să cred că ăștia, de la *Alinuța* la *Florinel*, și-au propus să facă praf moștenirea Brătienilor, scuipându-și repetat în cap propriul electorat, până o fugi cu totul la URSS” (A1, 88) – utilizarea hipocoristicelor „Alinuța” și „Florinel” în locul numelor depline ale personajelor contribuie la devalorizarea personalității și autorității acestora, iar pronumele „ăștia”, care precedă cele două nume, consolidează atitudinea disprețuitoare a autorului. Dezmișterarea numelui unei persoane publice într-un text adresat publicului larg are o conotație persiflantă, fiind un indiciu al luării în derâdere.

În afară de acestea, cu scop de persiflare și creare a efectului comic, se recurge la **utilizarea numelui mic**: „Situația a fost salvată de bodyguarda-șefă, *Monica*” (A1, 49) , „Lasă-ne țara în pace, *Viorico!*” (A1, 113), „Mulțumim, *Liviu*, fără tine mai prindeam trei legislaturi PSD” (A1, 116). În toate cazurile utilizarea numelui mic în locul numelui deplin al persoanei denotă lipsă de respect și luarea în zeflema, exprimarea unei atitudini disprețuitoare.

În unele contexte poate fi identificată simularea respectului prin **utilizarea numelui mic și a patronimicului, conform modelului rusesc de politețe**: „Una a fost pe placul lui *Vladimir Gheorghevici*: candidatul invizibil!” (A1, 57), „Igor Dodon a dorit jumătate de oră la Rossia 1, să vorbească numai el singur, și să-l arate doar pe el (poate oleacă și pe *Zinaida Petrovna* sau *Ivan Ceban*) în cadru.” (A1, 53), sau prin **utilizarea unor formule de politețe alături de numele mic**:

„Păi, *doamna Monica*, cineva a mâncat o literă!” (A1, 49), „Nu vă cheamă cumva «*doamna Galia*»?” (A1, 17), „*tovarăşa Corina*” (A1, 87), „*doamna Viorica*” (A1, 106).

Un procedeu de deformare a numelor identificat în pamfletele selectate este **scrierea cu minusculă**: „O generație ce are deja reperele bruiate de oameni de sport ca *gigi becali*, de cântăreți ca *florin salam*, de scriitori ca *vadim tudor* și de actori ca *poponeț* vede acum în tine un om politic de succes.” (A1, 113) – scrierea cu minusculă în acest caz reprezintă un atac evident la persoană prin devalorizarea personalității indivizilor, exprimând dispreț.

Deformarea onomastică are conotație negativă, ea urmărește desconsiderarea obiectului prin persiflare și ridiculizare. Totodată, este o marcă a oralității și a ironiei, după cum menționează Ioan Milică [78], modificările operate în structura numelui dând ton ironic discursului pamfletar și asigurându-i un aspect colocvial. Fenomenul deformării numelui pune în evidență contradicția dintre real și aparent, exprimând ideea că oamenii nu sunt ceea ce par să fie și alimentând astfel viziunea pesimistă a pamfletarului: nimic în lumea asta nu poate fi îndreptat, răul este definitiv.

2.3. Comicul în discursul pamfletar și funcțiile acestuia

2.3.1. Comicul – funcția de bază a pamfletului

Comicul este o categorie estetică foarte vastă și adună în jurul său o serie numeroasă de termeni înrudiți, precum: umor, ironie, satiră, sarcasm, grotesc, burlesc, rizibil, caricatură, absurd, paradox, carnavalesc etc. Distingerea acestora este destul de complicată, întrucât uneori granițele dintre aceste noțiuni sunt abia perceptibile și frecvent are loc suprapunerea și combinarea diferitor forme de comic. Comicul poate fi de diferite tipuri: de limbaj, de situație, de nume, de caracter, de intenție, de moravuri. Aceste tipuri de comic se pot manifesta la diferite niveluri ale limbii, punând în evidență contrastul dintre normalitate și abatere. Sfera de manifestare a comicului este foarte vastă: orice persoană, orice întâmplare, orice fenomen pot deveni obiect al comicului.

Alături de alte modalități de exprimare, comicul contribuie la conturarea tonului pamfletar, trădând atitudinea batjocoritoare a emițătorului și predispoziția sa spre agresivitate. Atunci când se realizează prin comic, atacul obiectului pamfletizat se poate dovedi mai eficient și chiar mai periculos. Stârnind râsul, comicul duce, pe de o parte, la discreditarea adversarului și la sporirea vulnerabilității lui, iar pe de altă parte, la consolidarea autorității pamfletarului. Sarcina pamfletarului este să transforme personajul pamfletizat într-un obiect ridicol, urât și dezgustător. Astfel, pamfletarul își atinge scopul de anihilare simbolică a obiectului pamfletizat și, în același timp, reduce distanța dintre emițător și receptor, acesta din urmă fiind influențat să adopte o atitudine disprețuitoare față de obiectul pamfletizat.

Râsul comportă, de obicei, un anumit grad de răutate, deoarece întotdeauna se râde de ceva sau de cineva. Încă unii filosofi din Antichitate (Platon, Aristotel) condamnau râsul, considerându-l o plăcere obținută din nenorocirea altcuiva. Totuși, anticii îi atribuiau râsului „o redutabilă forță și capacitate corectivă” [92], utilizându-l ca pe un instrument în corectarea moravurilor societății. Și Biserica Evului Mediu dezaproba râsul, considerându-l imoral. Treptat însă, societatea a început să dezvolte toleranță față de râs, recunoscându-i efectele benefice. În pamflet râsul este un fenomen frecvent, făcând parte din strategia discursivă a pamfletarului. Dar din cauză că implică o atitudine de superioritate față de obiectul pamfletizat, râsul poate fi văzut ca o dovadă de insensibilitate și agresivitate, o practică inestetică și amorală. În literatura de specialitate este analizată opoziția râs pozitiv – râs negativ, adică unui comic înalt, de bun-simț, estetic, i se opune un comic de jos, de prost gust, grosolan. Prin urmare, râsul este considerat o practică pozitivă numai în cazul în care nu implică batjocură. În pamflet râsul este strâns legat de atitudinea de batjocură, dar trebuie să specificăm că aici întâlnim diferite forme ale comicului – de la simple aluzii nevinovate până la atacuri agresive. Astfel, nu întotdeauna comicul pamfletarului implică malițiozitate, interpretarea mesajului fiind responsabilitatea receptorului.

Este de menționat că efectul comicului depinde nu doar de pamfletar, ci și de receptor. În acest sens trebuie să punctăm că, în mare parte, comicul este determinat de cultură, prin urmare gradul de cultură al receptorului și experiențele sale sunt decisive în receptarea și decodificarea mesajului pamfletar, motiv pentru care pamfletul este destinat unui public avizat, care cunoaște realitățile abordate și are competențe de interpretare.

Comicul își găsește numeroase forme de manifestare în pamflet, constituind un instrument eficient în mâinile pamfletarului, utilizat pentru seducerea și convingerea publicului-cititor.

Un element de manifestare a comicului este ***alăturarea de termeni incompatibili***, opuși semantic, care, pe lângă efectele comice, contribuie și la caracterizarea pe ton persiflant a personajelor, inducând o atitudine depreciativă și batjocoritoare:

- „Sărmanul Putin, cum s-o mai fi tulburat sufletul său de *kaghebig sensibig, fragig*, cum suferă el din cauza declarației jignitoare a Maiei Sandu!” (A1, 4) – termenul „kaghebig” presupune o personalitate puternică, dură, nemiloasă, iar cuvintele „sensibig” și fragig”, dimpotrivă, presupun gingășie; această îmbinare de termeni opuși conferă discursului o evidentă notă batjocoritoare;

- „Deci, pentru un show politico-religios, pare să fie cel mai adecvat element: *bătăuș pocăit* care ajută femeile să ajungă la mănăstire.” (A1, 51) – utilizarea sintagmei „bătăuș pocăit” (bătăuș – „care caută motiv sau prilej de bătaie, căruia îi place să se bată” [191], iar pocăit – care se căiește de cele făcute, căruia îi pare rău) în legătură cu personajul politic Constantin Țuțu este

semnificativă, luând în derâdere îmbinarea de către acesta a activității profesionale cu gesturile religioase în cadrul campaniei politice.

Un alt procedeu preferat de autorii de pamflete este **exagerarea**:

- „Decizia Curții Constituționale precum că limba rusă nu poate fi tratată preferențial față de ucraineană, găgăuză, bulgară, idiș, indiană și celelalte limbi vorbite în republica-livadă părăsită a Uniunii *a căzut ca un asteroid de Tunguska* pe capul lumii ruse de la Lisabona până la Bladibostok.” (A1, 2) – punerea în echivalență a deciziei Curții Constituționale cu fenomenul Tunguska (explozie puternică cauzată de un meteorit) exprimă amploarea indignării populației ruse și ironizarea acesteia;

- „*Mai degrabă Nistrul și Prutul vor curge îndărăt, spre Carpați, decât Maia Sandu va renunța la alegeri anticipate*” (A1, 10) – schimbarea cursului râurilor este o hiperbolă care accentuează încrederea, ambiția și neclintirea personajului în planul stabilit;

- „Vestea trecerii în neființă (...) a îndurerat comunitatea literară, artistică și academică *de pe Terra* și pe cei care i-au cunoscut activitatea publicistică și politică *în univers*.” (A1, 12) – prin aceste dimensiuni incomensurabile (*Terra* și *univers*) se ironizează limbajul academic emfatic, reliefând lipsa de onestitate și vanitatea;

- „Dacă nu se va lua cât mai grabnic această măsură, frați români, ne paște o *catastrofă globală!*” (A1, 95) – potențiala dispariție a romilor din cauza discriminării pusă în echivalență cu o catastrofă globală este o exagerare comică ce exprimă atitudinea persiflantă a autorului;

- „Zilele trecute, Poliția de Frontieră a depistat un *caz abominabil*, de contrabandă, lângă punctul de hotar moldo-ucrainean Criva. *Asta e deja culmea, așa ceva nu au văzut nici regii contrabandelor*. Două pachete stranii de tot au fost descoperite de grăniceri, la 5 metri de frontieră. *Absolut neobișnuite!* Două pachete a câte 50 de mături: aranjate în straturi” (A1, 72) – exagerarea comică a unei presupuse contrabande de mături atacă justiția moldovenească, care nu pedepsește fraudele de proporții, dar trage la răspundere cu strictețe pe cei care admit încălcări neînsemnate.

Tendința de a exagera lucrurile este o trăsătură de personalitate a pamfletarului, care preferă afirmațiile „tari”, pentru a marca mai profund cititorul. Deformarea intenționată a mărimii și importanței lucrurilor produce efect comic și este un reper al viziunii de *mundus inversus* a pamfletarului: lucrurile rușinoase și nonvalorile sunt puse la loc de cinste, iar lucrurile cu adevărat importante sunt desconsiderate și batjocorite.

Echivocul este, de asemenea, un procedeu preferat de pamfletari tocmai pentru că le permite jocul cu sensul propriu și cel figurat, creând efect comic și delegând responsabilitatea înțelegerii mesajului pe seama cititorului:

- „Tovarăș președinte, după v-am auzit la telefon când ați zis că «Să fim atenți, din urma noastră trebuie să rămână *curat!*» și mă uitam că nu sunteți tare *murdar* din urmă, dar zic ia să vin și eu cu Karșeru să mai șterg.” (A1, 48) – cuvântul „curat” este utilizat în sens indirect, presupunând lipsa greșelilor strategice din partea echipei politice care susține președintele, iar cuvântul „murdar” este folosit în sens direct, pentru a desemna starea sanitară a unei încăperi în care președintele își desfășoară activitatea. Alternarea sensului direct și a celui indirect în acest context produce un efect comic și contribuie la caracterizarea personajului secundar ca fiind o persoană naivă;

- „Când nu era ocupat cu baie, ceaiul și *rahatul*, (...) mergea la shopping” (A1, 60) – chiar dacă în acest context cuvântul „rahat” pare a fi folosit pentru a denumi produsul de cofetărie turcesc, tonalitatea pamfletară a textului îi permite cititorului să înțeleagă și să interpreteze cuvântul cu semnificația lui negativă de „lucru fără importanță și valoare” sau „excrement”;

- „În același timp, caloșii moldovenești nu i se potrivesc domnului Vlad, căci are pielea fină la călcâie și face bătăături. Și cum să conduci o mare distracție națională dacă *te doare-n călcâi?*” (A1, 63) – deși expresia „a te durea în călcâi” pare a fi folosită în sens direct (durere fizică), contextul în care este utilizată lasă loc de interpretare, făcând aluzie la indiferența personajului față de treburile statului și nevoile poporului.

Echivocul este un procedeu eficient, întrucât, pe lângă generarea efectului comic, reține atenția receptorului și îl lasă să construiască el însuși semnificațiile textuale în baza cunoștințelor și experiențelor personale.

Menționăm ca procedeu de manifestare a comicului **comparația**, care este absurdă, pentru că asociază lucruri diferite, care nu se potrivesc:

- „era cât pe ce să rateze felicitarea tradițională a președintelui republicuței, fără de care felicitare *statalitatea noastră era pentru el ca buhaiul satului fără talangă sau ca un Martini fără măsline*, dacă vreți!” (A1, 5) – efectul comic rezultă din irelevanța comparației și din punerea în raport a doi termeni absolut diferiți și incompatibili;

- „*a punctat ferm, ca un castravete murat corect, liderul PPDA*” (A1, 18) – comicul rezultă, de asemenea, din irelevanța comparației, care pune în derizoriu personajul atacat, făcând referință la abilitățile sale în domeniul politic.

Un rol important în crearea comicului îl are **interferența de limbaje**, foarte frecventă în pamflet:

- „scriitor de literatură postbelică, autor a zeci de cărți de poezii, proză, teatru, eseuri și publicistică în limba sa maternă, care au lăsat o *dâră* lată, luminoasă pe firmamentul culturii

naționale autohtone, contribuind la educația patriotică a tinerei generații” (A1, 12) – utilizarea regionalismului „dără” cu sensul de „urmă” în acest context are funcția de a spori tonalitatea pamfletară a textului, fiind pentru cititor un indiciu al intenției ironice a autorului;

- „iar unioniștii vor deschide *crăcii* statalității pentru soldații NATO, care vor produce copii de culori netradiționale, antipravoslavnice, antistatale, antipatriotice” (A1, 21) – inserarea cuvântului popular „craci” alături de termenul specializat „statalitate” produce efect comic, descoperind intenția ironică a autorului;

- „Or vizitele dvs. la Procuratura Generală, la Președinție (în perioada de mandat al subsemnatului), la Tiraspol pot fi calificate drept *imixtiuni* și drept *băgare a nasului unde nu vă fierbe oala*” (A1, 28) – efectul comic rezultă din alăturarea neologismului „imixtiune” și a expresiei din registrul familiar „a-și băga nasul unde nu-i fierbe oala”, care sunt sinonime, accentuând, de fapt, aceeași idee.

În pamflet mai apar uneori, ca procedeu de redare a comicului, **digresiunea și parantezele comice**. De exemplu, în pamfletele *Je suis rusofon! Să trimitem rușii în Patria lor fiindcă vorbesc limba patriei lor? Da sau nu? (ZN)* și *Traian Băsescu recunoaște: „Toți bășiștii sunt lingăi!” (AC)*, care sunt redactate sub forma unui interviu, apar parantezele comice, în care sunt prezentate anumite explicații privind comportamentul personajelor, amplificând teatralitatea și dramatismul situației: „(Interviu cu Stelian Margarină, editorialist-laureat al publicației „Făcătorul de știri”) (A1, 1), „(lăcrimând înduioșată)” (A1, 1), „(își șterge o lacrimă) (A1, 87), „(plânge)” (A1, 87), „(ștergându-și șiroaiele de lacrimi)” (A1, 1).

Și în alte pamflete, paranteza apare sporadic ca o digresiune cu efect comic:

- „Iertător din fire, și fără a se supăra prea tare în ultimele două cincinale, la toate bancurile și aluziile tâmpite legate de așteptata sa ieșire în decor (a se citi intrare în legendă, dar fără popi și biserică, pe motiv de ateism științific)” (A1, 96) – paranteza conține niște indicații de interpretare a mesajului, având o evidentă funcție comică;

- „Mai bine era când se certau, cel puțin ieșea la iveală circulația sacoșelor („kulioașelor”) și genților cu bani” (A1, 12) – paranteza conține o precizare sarcastică, făcând aluzie la cazul ilicit de transmitere a unor bani într-o pungă, în care au fost implicați doi dintre cei mai importanți lideri politici din perioada respectivă;

- „BIP-Magazie l-a declarat pe generalul de miliție Boronin „om al secolului” (că al secolului XX, că al secolului XXI – nu se precizează)” (A1, 19) – paranteza conține o informație suplimentară și are funcție sarcastică, luând în zeflema personajul atacat și devalorizându-i meritele.

Din exemplele prezentate se poate observa că digresiunile și parantezele creează efect comic și suplimentează caracterul dramatic al textului, iar de multe ori plasează niște accente ironice/sarcastice, care vin în susținerea intenției de ridiculare a personajelor.

De asemenea, în pamfletele analizate se întâlnește **comicul de nume**, care rezultă:

a) fie din semnificația banală a numelui:

- „Cum să vii tu, activist Ukip, fascist și impertinent, care ai pus umărul, pe banii lui Putin, la scoaterea Regatului din Uniunea Europeană, și să-i spui cetățencei *Vitrina*, cetățencei *Justiția*, cetățencei *Mercedesa* sau cetățencei *Expertiza*: «Fă, fir-ați ale dreacu’, nu vă mai împuiati, că vă ia mama lui proces-verbal de contravenție și vă legăm trompele de nu vă vedeți!»?” (A1, 95) – în acest caz numele enumerate denumesc o anumită categorie de populație, fiind specifice romilor. Întrucât pamfletul abordează problemele populației rome, numele utilizate de autor sunt foarte sugestive;

- „Aici conexiunea s-a întrerupt, nu a mai putut fi restabilită și editorialistul *Stelian Margarină* nu a mai răspuns la mesajele noastre.” (A1, 1) – „Margarină” nu este un nume real, fiind atribuit unui personaj fictiv și îndeplinind funcție comică;

b) fie din opacitatea structurii onomastice îmbinată cu un aspect fonetic comic: Mărgărit Viroagă-Steinberg (A1, 106), Foxtrot Sobcor (A1, 14), Frosi Buraga (A1, 1), Ingwar Popoțan (A1, 14). Fiindu-le atribuite astfel de nume, personajele nu mai pot fi luate în serios de către cititor, iar toate afirmațiile și acțiunile lor sunt luate în râs.

Un alt procedeu de creare a efectului comic este **răsturnarea de situație**, care presupune negarea afirmației anterioare printr-o afirmație surprinzătoare:

- „Partidul Unității Naționale Sublime (Care Lipsește cu Desăvârșire)” (A1, 25) – textul din paranteze anulează prima parte a enunțului, fiind o aluzie la afirmația lui Caragiale „Industria română este admirabilă, e sublimă, putem zice, dar lipsește cu desăvârșire”, și exprimă ideea inexistenței unui partid unit sublim;

- „Ion Chicu a ținut foarte mult la libertatea de exprimare. A ținut în secret, firește, ca să nu-l descopere Dodon” (A1, 3) – al doilea enunț desființează ideea exprimată în primul enunț, această răsturnare de situație bazându-se pe echivocul rezultat din jocul de cuvinte „a ținut la” și „a ținut în secret”;

- „Cei din urmă vor fi cei dintâi! E drept că pe lumea cealaltă, dar să nu ne pierdem în detalii.” (A1, 123) – al doilea enunț este o explicație a celui dintâi enunț, doar că poartă caracter comic, întrucât desființează ideea că există dreptate în lumea asta;

- „Așa trebuie să fie! Sau poate că nu.” (A1, 123) – efectul comic rezultă din răsturnarea primei afirmații, care exprimă o idee categorică, prin cel de-al doilea enunț, care exprimă nesiguranța și îndoiala;

- „Ba chiar se respectă în Moldova drepturile omului, ba chiar la doi oameni și la femeile lor, și la copiii lor – drepturile lui Dodon și Plahotniuc se respectă în totalitate.” (A1, 52) – a doua parte a enunțului o infirmă pe prima prin faptul că precizează că, în Republica Moldova, legea funcționează doar în favoarea anumitor oameni, nu a tuturor cetățenilor țării, prin urmare, nu se respectă drepturile.

Acest procedeu urmărește producerea efectului comic prin introducerea unor informații surprinzătoare, care vin să distorsioneze sensul și să ia în zeflema personajele atacate. Pamfletarii preferă acest procedeu pentru că le permite să surprindă cititorul (surpriza este o condiție de bază a textului publicistic) și să-i mențină atenția.

De asemenea, în pamflete apare, destul de rar, *comicul de situație*, ca în următoarele exemple:

- „Când dau pe Gugăl, din plictiseală, ca să văd ce înseamnă «anabolizante», mai să-mi cadă pipa din gură.” (A1, 8);

- „Pentru că, din motive de securitate vamală, au trebuit să lase săbiile și topoarele acasă, două haite de cetățeni români pur sânge s-au încăierat weekendul trecut, după tradiții și obiceiuri, pe Aeroportul Luton, cu pumni, picioare, fuste în cap, flegme, înjurături și tot tacâmul.” (A1, 95).

În aceste cazuri comicul reiese din împrejurările surprinzătoare în care sunt puse personajele, din care rezultă un comportament al acestora ce stârnește râsul – un gest nevinovat ce redă surprinderea sau o avalanșă de gesturi haioase, care în final exprimă o atitudine (dezaprobare, luare în derâdere).

Comicul de limbaj se manifestă prin utilizarea unor structuri gramaticale construite greșit în mod intenționat, inclusiv prin acordul incorect:

- „Păi, de exemplu, pot să le zic *la primăriile* alea să cumpere acțiuni pe bursă când *e* acțiunile cu prețuri mici și să le vândă când *e* prețurile mari. În felul acesta, *în baza la* consultația mea, *ei va face miliarhuri* de bani, fără ca măcar să se angajeze oameni. Sau să se scoale oamenii dimineața *să vie* la serviciu. *Eu știu care a făcut* așa și a ajuns bine.” (A1, 106) – contextul conține mai multe greșeli de acord, fiind utilizat singularul în loc de plural („e” în loc de „sunt”, „va face” în loc de „vor face”), greșeli de declinare, fiind utilizată forma de dativ/genitiv cu prepoziția „la” („la primăriile” în loc de „primăriilor”, „în baza la consultația mea” în loc de „în baza consultației mele”), greșeli de conjugare („să vie” în loc de „să vină”), formă greșită de plural („miliarhuri” în

loc de „miliarde”), precum și construcții forțate lingvistic („Eu știu care a făcut așa” în loc de „Eu știu pe cineva care a făcut așa”);

- „Se va folosi Boris Johnson, care va arunca în obrazul *la europeni* ce prost *e cheltuiți* banii lor, care *o să spuie* că *d-asta* și vrea să iasă din UE, că fondurile *e prost risipite fără rost aiurea*.” (A1, 106) – enunțul conține mai multe greșeli: declinare greșită („la europeni” în loc de „europenilor”), de conjugare („o să spuie” în loc de „o să spună”), de acord („e cheltuiți” în loc de „sunt cheltuiți”, „e prost risipite” în loc de „sunt prost risipite”), de exprimare („e prost risipite fără rost aiurea” în loc de „sunt prost administrate/gestionate”).

Ambele exemple sunt preluate din pamfletul *Vorbim despre politică alături de un cititor extrem de bine informat, așa cum v-am obișnuit* (KK) și mimează felul de vorbire al unui personaj politic, greșelile de exprimare fiind comise intenționat pentru a-l caracteriza astfel încât să fie recunoscut de cititor. Deși, conform contextului, personajul este anonim, greșelile de limbaj îi trădează identitatea și, în consecință, personajul, care vrea să rămână necunoscut, dar se autodemască fără să înțeleagă, este luat în derâdere.

Procedeele trecute în revistă reprezintă doar câteva dintre cele mai importante surse ale comicului în pamflet. Toate împreună, ele construiesc semnificațiile textului, exprimă atitudinea emițătorului față de referent și exercită un impact puternic asupra receptorului. Prin comic pamfletarul reușește să cucerească simpatia și adeziunea cititorului, dat fiind faptul că a râde de cineva generează plăcere și predispune spre colaborare. Astfel, prin comic pamfletarul impune cititorului o anumită complicitate, antrenându-l în jocul său și, implicit, în agresivitatea sa.

Din punct de vedere moral, comicul este un „factor de corecție socială” [95, p. 60], întrucât prin stârnirea râsului urmărește nu doar binedispunerea receptorului, ci și, mai ales, atragerea atenției asupra anumitor aspecte negative ale vieții, ale societății, ale omului ca individ social și tragerea unor concluzii pe seama celor luați în derâdere. Așadar, scopul ultim al pamfletului îl constituie nu divertismentul, ci demascarea întocmirilor proaste și descoperirea moralei.

În pamflet comicul se manifestă prin diferite moduri – de la ironia fină, abia perceptibilă, până la grotescul vulgar, în care violența depășește comicul. În continuare ne propunem să descriem cele mai frecvente forme ale comicului identificate în pamflet și să le analizăm în baza exemplelor din cele patru publicații luate în considerare în cadrul acestui studiu.

2.3.2. Satira – critică și morală

Definită inițial drept scriere în versuri prin care autorul își exprimă indignarea și disprețul față de moravurile proaste și aspectele negative ale societății, satira (lat. *satura* sau *satira* –

„amestec de proză și versuri”; „muștrare”; „satură”) ajunge să denumească „orice scriere cu caracter de critică batjocoritoare, vehementă” [177, p. 292]. În *Le Dictionnaire du Littéraire* satira este definită drept „gen prin care se denunță viciile și prostiile oamenilor urmărind un scop moral și didactic” [172, p. 540]. Așadar, satira poate fi considerată drept un registru discursiv care include două elemente de bază: critica și funcția moralizatoare.

Legătura satirei cu pamfletul este incertă, deseori aceste noțiuni fiind confundate: pe de o parte, pamfletul se încadrează în literatura satirică, iar pe de altă parte, satira este o modalitate de construcție a pamfletului, un element esențial al acestuia.

Definițiile laconice din dicționare nu permit diferențierea pamfletului de alți termeni apropiați, cum ar fi satira, polemica (Anexa 9) sau tableta. În timp ce pamfletul apare ca „specie literară în versuri sau în proză, cu caracter *satiric*, într-un limbaj violent și agresiv” [191], satira este definită drept „scriere în versuri sau în proză în care sunt criticate defecte morale ale oamenilor sau aspecte negative ale societății, cu intenții moralizatoare; scriere sau discurs cu caracter batjocoritor, vehement” [191]. Mai multe definiții subliniază caracterul satiric al pamfletului [154, 175, 183], iar unele chiar pun semnul egalității între pamflet și satură [89].

Este necesar să facem o precizare: satira amendează obiceiuri, mentalități, situații, vicii, în timp ce pamfletul, de cele mai multe ori, are ca obiect o persoană sau un grup de persoane. Atacul la persoană este una dintre trăsăturile-cheie ale pamfletului și se explică prin faptul că pamfletarul urmărește anihilarea simbolică a unei persoane sau a unui grup de persoane. De asemenea, satira este mai distanțată, mai generală, ea se referă la societate în general sau la grupuri mari din societate, iar pamfletul este mai direct, mai bine fixat în spațiu și timp și se referă la persoane concrete [68].

O diferență majoră între aceste două noțiuni este atitudinea autorului: satira este optimistă, iar pamfletul este pesimist. Pamfletul se caracterizează prin negativism fățiș: totul este rău, lumea este întoarsă pe dos, nu există nicio speranță de îndreptare a lucrurilor (pamfletarul se simte neputincios în fața problemelor, el vede o lume care se prăbușește, fără să fie în stare să schimbe ceva, el doar „strigă” adevărul, nu propune soluții pentru a repara situația). Satira însă dintotdeauna a fost definită ca o scriere care critică moravurile publice având funcție educativă – ea urmărește să cultive valorile morale ale cititorului, să-l învețe să deosebească binele de rău.

Satira atacă comportamentul indivizilor, ideile lor și, în special, viciile lor, exprimând o atitudine batjocoritoare și persiflantă. Ea urmărește ca persoanele vizate să-și conștientizeze metehnele și să-și corecteze comportamentele. Pamfletul atacă cu batjocură și dispreț persoane, formațiuni politice, autorități etc., având forță distrugătoare. El urmărește să distrugă imaginea

celui atacat, fără să aștepte vreo reacție din partea acestuia. Satira este foarte prezentă în pamflet, întrucât, chiar dacă se critică o singură persoană, ținta finală este de fapt o instituție întreagă, toată clasa politică sau chiar toată societatea.

Cea mai atacată prin satiră este clasa politică, care este acuzată de incompetență, corupție, lipsă de unitate și gestionare proastă a lucrurilor la nivel de stat.

De exemplu, unul dintre pamfletele analizate satirizează indivizii care, după ce se eliberează din funcție de conducere (de orice nivel), continuă să se simtă și să acționeze de parcă ar fi șefi: „E sindromul postnapoleonian, așa numim noi. Peste 90 la sută din foștii șefi suferă de acest sindrom” (A1, 17). Prin urmare, acțiunile și vorbele lor devin inadecvate, chiar ridicole, deoarece nu corespund realității. De aici ar rezulta morala că fiecare trebuie să-și știe locul și să acționeze adecvat, în conformitate cu poziția pe care o are.

Într-un alt pamflet este satirizată lipsa de unitate a formațiunilor politice, în particular a unioniștilor: „Ce strategie abilă au construit politrucii roșii, instrumentalizând cu bună știință, vehiculând atât de pe stânga, cât și de pe dreapta ideea că unioniștii trebuie să se unească între ei. Că dacă nu se pot uni între ei, nu pot face Unirea. Aberant! Fals! Diversiune! Fiindcă, oricât s-ar uni, tot va ieși un unionist care va declara că este mai unionist decât ceilalți!” (A1, 21). Dacă partidele unioniste nu pot demonstra unitate în vederea formării unui singur bloc electoral, cu reprezentanți dintre cei mai de vază, atunci nu trebuie să aștepte ca alegătorii să le acorde multă încredere și să le voteze. De fapt, problema vizează toate partidele în general, care ar trebui să dea dovadă de unitate și sacrificiu pentru asigurarea binelui poporului. Concluzia care se trage de aici este evidentă: o clasă politică dezbinată nu poate consolida ideea de unitate națională.

Tot în satiric se încadrează și următorul exemplu: „Nu, nu e vorba de criterii de profesionism, Harvard, Oxford, Karolinska etc. Nu ajută aceste diplome și experiențe pentru o guvernare de durată în R. Moldova. Aici este important să fii consilier al președintelui care deține și majoritatea fotoliilor în parlament și să faci o ofertă bună asociațiilor politici ai președintelui” (A1, 43). Pamfletarul critică modul de accedere în funcții de demnitate publică, selecția candidaților efectuându-se nu conform principiului meritocrației, ci în funcție de relațiile personale cu oameni de influență. Pentru ca un stat să prospere, în funcții de conducere ar trebui să vină oameni care au studii solide, realizări remarcabile și competențe corespunzătoare.

În ceea ce privește societatea în întregime, pamfletarii critică mai multe aspecte: prostia, sărăcia, goliciunea spirituală, naivitatea, indiferența etc., după cum se poate vedea în următoarele exemple:

- „Știți, oamenii în ziua de azi își fac sesiuni foto, închiriază o sală decorată cum vor ei (cu brad sau cu atmosferă de Paști, sau cu lux, sau cu mașini scumpe) și se fotografiază ca să pună pe rețelele sociale aceste poze și să creadă lumea că așa e viața, taman exact așa.” (A1, 49). În acest exemplu este satirizată goana după aparențe: oamenii vor să pară mult mai buni, mai bogați și mai fericiți decât sunt în realitate, de aceea încearcă din răspuțeri să creeze iluzia fericirii pe rețelele de socializare, pentru a fi apreciați. Pleonasmul „taman exact așa”, în care se alătură un cuvânt popular și unul neologic, adaugă un plus de comic acestui context. Morala pe care o întrezărim aici este că ceea ce contează cu adevărat este realitatea, trebuie să învățăm a trăi fericirea în realitate și să fim noi înșine, fără să alergăm după aparențe;

- „molotovenii au văzut totul și și-au pierdut definitiv capacitatea de a se minuna ca taurii la poartă nouă”. Comicul rezultă din modificarea expresiei „ca bou la poartă nouă” (A1, 30) prin substituția cuvântului „bou” cu „taur”. Poporul trebuie să învețe să-și expună opiniile, să ia atitudine față de acțiunile politicianilor și să acționeze mai dur atunci când este necesar;

- „al dracului moltoveni, nu te uita că-s cei mai săraci din Europa, ei fură miliarde, bat recordul mondial pe cap de locuitor la ciordit din bugetul auster!” (A1, 23). Pe lângă faptul că sunt săraci și înapoiți în ceea ce privește dezvoltarea economico-socială, moldovenii sunt și foarte corupți, cazul furtului miliardului făcând înconjurul lumii. Pentru a eradica sărăcia și a oferi o șansă de dezvoltare economică, socială și culturală acestui popor, este necesară combaterea corupției și schimbarea mentalității;

- „În anul 2017 bradul de la Chișinău s-a instalat în conformitate cu tradițiile Republicii Moldova: statul care sărbătorește în fiecare sezon două Crăciunuri, doi Ani Noi, doi Sfinți Nicolai, două Boboteze, vorbind două limbi moldovenești, cu politicieni care au câte două cetățenii, miniștri care au câte două soții și parlamentari care stau în câte două luni, nu poate avea doar un brad, de aceea în Spectacolul Sărbătorilor de Iarnă 2017-2018 s-au înscris doi brazi.” (A1, 66). Pornind de la cazul bradului instalat în 2017 în centrul capitalei cu ocazia sărbătorilor de iarnă, din pamflet se desprinde o critică dură la adresa întregii societăți: standardele duble ale politicianilor, ipocrizia demnitarilor, imoralitatea, lipsa de caracter, indecizia în subiecte de istorie și religie etc. Concluzia pe care o tragem din acest context este că un stat care nu are bine pusă la punct ideea de etnie și limbă nu are cum să prospere; dacă nu există determinare în lucruri de importanță majoră, nu poate exista determinare nici în lucruri mărunte.

- „Femeia politică este, deci, o ființă complexă. Nici prea-prea, nici foarte-foarte, nici așa, dar nici așa, nici pe acolo, nici pe dincoace. E așa, dacă e să o luăm pe axa numerelor, undeva între 0,5 și 6. Procente la secțiile de votare. Ba chiar 9, dacă prinde un decolteu puțin mai larg. Sau 11,

peste contracandidat, în cazul în care a prins trenul «Dreptei Unite» la sector...” (A1, 91). Acesta este un fragment din pamfletul *Femeia politică în România: tendințe și comportamente* (AC), care satirizează mediocritatea, incompetența, instabilitatea și lipsa de viziune a femeilor din politica românească. Morala care se desprinde din acest pamflet este că politicianul care nu are o viziune politică clară și competențe necesare nu poate să conducă o țară, nu dă dovadă de verticalitate și nici nu știe să-i ghideze pe alții.

Ținând cont de exemplele citate *supra*, putem concluziona că în pamflet satira reprezintă o formă a comicului și implică o critică blândă la adresa societății în întregime sau a unor grupuri particulare, având, totodată, o funcție didactică și moralizatoare. Ea urmărește în principal să ajungă la conștiința celor vizați pentru a-i provoca la o schimbare a comportamentului.

2.3.3. Ironia – negația afirmației

În mod tradițional, ironia (lat. *ironia* – „simulare, prefăcătorie”) este definită drept figură retorică prin care se exprimă opusul a ceea ce se afirmă [137, p. 80; 177, p. 181; 180, p. 103; 181, p. 246].

Liviu Iulian Cocei afirmă că ironia „nu spune totul” și că „adevărul rămâne undeva în fundal” [24]. Ironia conferă pamfletului ambiguitate prin ștergerea granițelor dintre ceea ce își asumă și ceea ce nu își asumă pamfletarul. Prin intermediul ironiei pamfletarul jonglează cu sensurile, invitând receptorul să caute mesajul dincolo de cuvinte.

În prezent cercetările privind ironia au permis deschiderea unor noi perspective de interpretare a acesteia. De exemplu, P. Charaudeau și D. Maingueneau [173, p. 331] prezintă definiția ironiei din patru perspective:

- 1) ironia ca trop – „o antifrază sau cel puțin un decalaj mai mult sau mai puțin net între sensul literal și cel figurat” (trad. n.);
- 2) ironia ca mențiune – „un fel de citat prin care locutorul ar menționa o afirmație a unui personaj descalificat care ar spune ceva aparent deplasat în raport cu contextul” (trad. n.);
- 3) ironia ca polifonie, care pornește de la perspectiva definirii ironiei ca mențiune – „un locutor L prezintă enunțarea ca exprimând punctul de vedere al unui enunțător E, punct de vedere pentru care știm, pe de altă parte, că locutorul L nu-și asumă responsabilitatea și, în plus, îl consideră absurd” (trad. n.);
- 4) ironia ca paradox – „o enunțare paradoxală în care locutorul își invalidează propria enunțare chiar în momentul în care o rostește” (trad. n.).

Aceste perspective exprimă în esență aceeași idee: negarea afirmației făcute. În cadrul acestui studiu considerăm ironia o formă a comicului care exprimă un sens opus celui enunțat. Ironia este foarte eficientă în realizarea atacului direct, exprimând atitudinea de superioritate a emițătorului și tendința sa spre agresivitate. Ironia necesită o reacție rapidă din partea receptorului și o capacitate de descoperire a mecanismului ironic și de decodificare a mesajului real.

Pentru ca ironia să-și atingă scopul, este necesar ca emițătorul și receptorul să cunoască bine contextul extralingvistic și să împărtășească același sistem de valori. Evident, un cititor care nu împărtășește viziunea pamfletarului, deși va înțelege mesajul ironic, nu se va simți în rol de complice al pamfletarului, ci mai degrabă se va simți atacat și dezgustat.

Ironia are diferite forme, uneori fiind foarte fină, abia perceptibilă, alteori fiind destul de dură, îmbrăcând forma sarcasmului sau a zeflemei. Se poate vorbi despre ironie fină, autoironie, ironie impersonală ș.a.

Nu există niște indici specifici care să permită identificarea și interpretarea ironiei. În articolul *Unele aspecte structural-pragmatice ale textului ironic* autorii menționează două tipuri de indici: de conținut și de formă [73]. Dintre indicii de conținut am putea menționa hiperbola numită deplasată (nepotrivită), care prezintă o idee în manieră exagerată. Printre indicii formali ai ironiei se numără semnul exclamării, punctele de suspensie, parantezele ironice, conjuncțiile adversative.

În pamfletele din publicațiile analizate se conturează clar un ton preponderent ironic, ce interferează uneori cu satira, sarcasmul și grotescul. Deși pamfletarul încearcă să creeze aparența seriozității, implicând cititorul într-un joc al sensurilor, intenția ironică iese la suprafață în momentele în care devine clar că pamfletarul se contrazice. Cu cât este mai mare diferența dintre ceea ce gândește și ceea ce spune pamfletarul, cu atât ironia este mai perceptibilă. Contrastul dintre cele două realități generează efectul surprizei și face cititorul să se întrebe care este de fapt atitudinea reală a pamfletarului.

Pamfletele studiate denotă tendința spre ironizarea clasei politice prin atacuri ale capacităților intelectuale și ale aspectului fizic. Cad pradă ironiei pamfletare atât indivizi luați separat, cât și grupuri de persoane, în special politicieni, și chiar societatea în general.

Un exemplu de ironie fină este următorul context: „Poporul moldav apreciază la nivel înalt faptul că Federația Rusă, de-a lungul timpului, a susținut dreptul Republicii Moldova de a-și alege propria cale și de a spori rezistența față de cei care subminează suveranitatea sa” (A1, 28). Acest enunț ironizează poziția oficială pe care Republica Moldova a ocupat-o mulți ani la rând față de influența rusească asupra statalității și integrității sale. Chiar dacă unele forțe politice, în virtutea

servilismului și a lipsei de verticalitate, au evitat critica directă a acțiunilor autorităților rusești în ceea ce privește politica promovată în spațiul basarabean, adevărul este cu totul altul: măsurile întreprinse de guvernul rus au avut un impact negativ asupra integrității statului Republica Moldova și asupra dezvoltării ei economice și sociale. Enunțul următor celui citat mai sus vine să clarifice poziția ironică a pamfletarului: „Aceasta în pofida creării unei republici separatiste pe Nistru și a refuzului de a-și retrage trupele ruse de ocupație și depozitul de muniție și armament de pe teritoriul nostru.” (A1, 28), care arată mai degrabă ca înaintarea unor pretenții și demască indignarea și revolta pamfletarului.

Subiect de ironie devin vorbele, acțiunile, deciziile, ideile, comportamentele politicianilor:

- „Lista de vizite în statele arabe este lungă, totul pe banii câștigați cinstit de liderul socialist.” (A1, 60) – nota ironică este introdusă prin cuvântul „cinstit”, reprezentând un atac la integritatea politicianului;

- „Năstase nu are nevoie de această funcție pentru el personal, ci pentru mulțămintul nostru popor.” (A1, 18) – se ironizează declarațiile politicianului din care reiese că intențiile sale sunt îndreptate strict spre beneficiul cetățenilor;

- „Fiindcă denumirea partidelor contează mult mai mult decât componența lor, venim în ajutorul constructorilor de formațiuni politice cu un ghid corespunzător. Iată, din punctul nostru de vedere competent, care sunt denumirile de partide care se potrivesc cel mai bine în condițiile social-politice și economice actuale.” (A1, 25) – este ironizat raportul dintre vorbe și fapte în cazul partidelor politice, care își îndreaptă eforturile mai mult spre creșterea ratingului decât spre realizarea promisiunilor electorale;

- „Stimați compatrioți și compatreoni! Doar 24 de concurenți – 22 de partide/blocuri și 2 candidați independenți – s-au înscris în cursa electorală a alegerilor parlamentare anticipate.” (A1, 31) – ironia rezultă în special din folosirea cuvântului „doar”, fiind clară ideea că, de fapt, prea mulți concurenți s-au înscris în cursa electorală;

- „Noi nu putem urma legile orbește, dacă legea ne duce în răpă sau în abis, noi suntem oameni rezonabili, respectăm numai legile bune, care ne ajută să construim statul de drept. Abaterea rezonabilă de la Constituție în interesul supremației legii este o necesitate stringentă!” (A1, 16) – pamfletarul se pronunță împotriva acțiunilor demnitarilor – Constituția nu poate fi încălcată de nimeni și sub niciun motiv, chiar dacă este unul nobil;

- „Așa că lăsați nevoile cele lumești și băgați post și rugăciune înainte, în timpul regulamentar și după, căci aceasta este calea cea dreaptă și nu pregătirea tehnico-tactică a personalului, după modelul iudelor din vestul continentului nostru, căzute în greaua patimă a

vanității cea degrabă stricătoare de minți și suflete!” (A1, 123) – se ironizează perceperea situației în fotbalul românesc de către liderii acestuia: antrenorii nu-și asumă eșecul, ci caută scuze neadecvate.

Cele mai frecvente procedee ale performării ironice sunt: exagerarea, acumularea, paralelismul sintactic, antiteza, comparațiile ironice, interogațiile ironice, jocul de cuvinte etc.

Exagerând mărimea și importanța lucrurilor, pamfletarul face să se înțeleagă că ideea exprimată nu reprezintă punctul său de vedere, iar decalajul dintre aparență și realitate subliniază absurdul situației. Tot aici se încadrează enunțurile ironice care denotă fie o apreciere sau o laudă exagerată, fie o critică vădită, aceasta trădând falsul și prevenind receptorul cu privire la intenția emițătorului:

- „Să fii numit «omul anului» când te consideri *«omul secolului»* și – de ce nu? – al *mileniului și al erei noastre*, e frustrant de bună seamă, așa că nu e de mirare că unii dintre bipiști s-au simțit jigniți în *sentimentele lor importante de calibru mare* și au anunțat că renunță la distincție în semn de protest” (A1, 19) – în primul caz exagerarea rezultă din enumerarea „al secolului, al mileniului și al erei noastre”, culminând cu „al mileniului” și „al erei noastre”, fiind o persiflare vădită a personajului. În al doilea caz, sintagma „sentimentele lor de calibru mare” prezintă o exagerare, inducând ideea că trăirile interioare ale oamenilor sus-puși din societate sunt, de asemenea, mai intense decât ale oamenilor de rând;

- „Dodon avea intenții egoiste, corupționiste, partinice, iar Maia Sandu *ne este trimisă de Cel de Sus* cu intenții bune, nobile, autohtone: să se construiască un stat de drept în care să predomină supremația legii și toți să fie egali în fața legii! *Maia Sandu este Ștefan cel Mare al contemporaneității noastre!*” (A1, 16) – lauda exagerată față de personaj trebuie interpretată, de asemenea, ca un procedeu de ridiculizare a acestuia, fiind evidentă intenția ironică a autorului;

- „Cine s-a mai sacrificat multianual ca Năstase, luptând împotriva mafiei fără pârghee, doar cu două ciocănele de țambal? Și acum, când în sfârșit a cerut o pârghie, este tratat cu refuz, luat în râs, în loc să fie îmbrățișat! – se revoltă Colesovnazadov. Or poporul nostru nu a avut până acum un politician care să nu-și dorească nimic pentru el și să fie întreținut de familia lui. Socialiștii ar trebui să nu-și dea rând ca să-i strângă mâna!” (A1, 18) – acest fragment conține mai multe elemente ironice construite prin procedeul exagerării („s-a sacrificat multianual”, „luptând împotriva mafiei fără pârghee”, „în loc să fie îmbrățișat” etc.), autorul având intenția să pună în derizoriu personajul. Prin lauda exagerată autorul scoate în evidență înfumurarea personajului, declarațiile sale emfatice precum că lucrează absolut dezinteresat pentru binele acestei țări și depune eforturi enorme pentru a ajuta poporul.

În toate cazurile exagerarea trădează un atac la persoană și luarea în batjocură, pamfletarul detașându-se în același timp de afirmația făcută și lăsând interpretarea pe seama cititorului.

Este frecventă ironia construită în baza *paralelismului sintactic*, care opune personaje, trăsături, situații în baza unor asemănări și a unor diferențe, ca în exemplele ce urmează:

- „ieri era un hulubaș în mâna moale și caldă a poporului, azi e un cioroi zburlit, plouat, de pe gardul Președinției” (A1, 9) – caracterizarea ironică este construită în baza opoziției „hulubaș”/„cioroi”, aceste lexeme punând în contrast imaginea personajului în trecut și în prezent: „hulubașul” (diminutiv al regionalismului „hulub”) simbolizează pacea și reprezintă în acest caz o stare de bine a personajului, când îi mergea bine, iar „cioroiul” este simbolul ocultului și al morții, în acest context reprezentând sfârșitul carierei politice a personajului;

- „ieri se compara cu Ștefan cel Mare, iar de mâine va trebui să se compare cu Violeta Ivanov sau Andrei Năstase” (A1, 9) – acest paralelism este construit în aceeași cheie ca și cel de mai sus, opunând imaginea personajului din trecut și viitor. Contrastul dintre imaginea lui Ștefan cel Mare și cea a politicienilor contemporani menționați, în mod evident, are conotație persiflantă;

- „Până acum, Republica Moldova a avut viitor cu Dodon, iar de acum înainte va avea cu Maia Sandu...” (A1, 24) – paralelismul construit în baza opoziției celor două personaje scoate în evidență intenția ironică a autorului, care subliniază ideea că soarta țării rămâne aceeași, indiferent de declarațiile politicienilor.

Din exemplele citate observăm că paralelismul sintactic este construit în manieră antitetică, punând în contrast imagini: ieri–azi, hulubaș–cioroi etc. Aceste contraste sunt utilizate în scop ironic, punând în derizoriu personajele politice și arătând diferența dintre ceea ce ar trebui să fie și ceea ce sunt de fapt.

În acest context menționăm și *antiteza*, care este foarte apropiată de paralelismul sintactic și care pune în contrast două persoane/lucruri pentru a evidenția diferența dintre acestea: „Să preferi unui tătuc viguros, puhab, unui statalist cât Ceahlăul de mare, unui familist prolific o mămuică firavă, fără obligații matrimoniale și patrimoniale, cu pașaport românesc, e o trădare curată” (A1, 9). Ironia rezultă din accentuarea contrastului dintre trăsăturile celor două personaje, trăsături care sunt vehiculate eronat de mass-media și folosite pentru inducerea unor convingeri și manipularea maselor.

Uneori efectul ironic rezultă din *procedeul acumulării*:

- „Inundație, potop, fluvii și râuri, afluenți și pâraie de elogi la adresa Maiei și a Domnicăi sau viceversa” (A1, 24) – aglomerare descendentă îmbinată cu cuvinte neologice, care împreună creează efectul ironic;

- „Aflată în izolare, carantină și locdaun, corespondenta noastră permanentă...” (A1, 1) – aglomerare ascendentă pentru amplificarea seriozității și simularea unei situații reale;

- „Cine a biruit în toate războaiele din manuale și a eliberat o șesime din continentele planetei Pământ, cine produce cele mai rapide rachete și e în avangarda lumii în domeniul baletului, cine luptă cu țeava Gazpromului pentru valorile pravoslavnice și familia tradițională?” (A1, 2) – enumerare de mituri legate de reputația statului rusesc și ironizarea acestora prin împingerea lor în absurd;

- „Colesovnazadov hotărî să sărbătorească Revelionul *din timp, fără grabă, temeinic, riguros*” (A1, 5) – ironie rezultată din sintagma „a sărbători Revelionul din timp” (lucru imposibil) și aglomerarea „din timp, fără grabă, temeinic, riguros”, prin care se amplifică importanța acestui ritual;

- „Și parcă a făcut tot ce se cuvenea, conform tradiției autohtone: *a mers la Moscova cu iaurt și gogoșele, cu prinosuri suverane și temenele vasale, a escaladat Muntele Sfânt cu ofrande viticole, și-a făcut cucuie în frunte bătând mătânii la mănăstirile de pe Athos*, dar în van, nu a ajutat...” (A1, 9) – pamfletarul plasează în ridicol personajul, atribuindu-i o serie de acțiuni absurde, lipsite de logică, ce contravin categoric tradițiilor politice și etichetei diplomatice.

Un rol important în crearea efectului ironic îl au comparațiile deplasate, așa-numitele *comparații ironice*, care pun în echivalență lucruri de dimensiuni diferite, absolut nepotrivite:

- „era cât pe ce să rateze felicitarea tradițională a președintelui republicuței, fără de care felicitare *statalitatea* noastră era pentru el *ca buhaiul satului fără talangă sau ca un Martini fără măslin*e, dacă vreți!” (A1, 5) – comparație prin care o noțiune juridică („statalitate”) este echivalată cu o realitate banală („buhaiul satului fără talangă”/„Martini fără măslin”) pentru a sfida valoarea declarațiilor politice;

- „Marea Britanie aplică statalității noastre o lovitură perfidă, sub centură, vrând să-l lipsească pe al nostru Luca Filat de banii lui de buzunar, 644 de mii de dolari, pentru a-i vărsa în buzunarul Republicii Moldova, crezând că ne fac în felul acesta un serviciu, că ne ajută să întoarcem miliardul și să luptăm cu corupția. *E cum ai lupta cu alcoolismul amator spărgând paharele sau contra sexului pe bani – bortelind prezervativele.*” (A1, 15) – tonul ironic se resimte chiar de la începutul textului și devine mai evident datorită comparației, al cărei obiect este foarte desfășurat, exprimat în limbaj trivial și absolut nepotrivit contextului;

- „Cum ți se dă limba să o compari pe Maia Sandu cu Dodon?! – m-am revoltat eu. – *Compari merele cu perele, porcii cu porumbeii!*” (A1, 16) – compararea merelor cu perele pare deplasată tocmai pentru că acestea sunt două fructe asemănătoare conform proprietăților gustative.

De asemenea, compararea porcilor cu porumbeii nu relevă claritate: pe de o parte, compararea omului cu porcul are conotații negative, dar pe de altă parte, chiar dacă este un animal murdar, el este totuși domestic și aduce folos omului, iar porumbelul, deși este frumos și reprezintă simbolul păcii, este sălbatic.

Comparațiile ironice identificate urmăresc să pună în ridicol persoanele abordate sau să descopere absurdul situațiilor, când este vorba de anumite fapte. Compararea deplasată a unor fapte total diferite permite surprinderea cititorului și crearea efectului ironic.

De multe ori pamfletarii utilizează *interogații ironice*:

- „N-or ști ei românașii gramatică prea multă și prea bună, dar măcar știu ce înseamnă «împotriva», no?” (A1, 110);

- „V-ați întrebat vreodată cum ar arăta o lume în care oamenii s-ar fura între ei numai din acte, prin bănci? Unde ar mai fi spiritul de aventură caracteristic speciei umane, unde ar mai fi plăcerea de a trăi periculos?” (A1, 95);

- „cum să-i dai atâția ani de pușcărie unui investitor patriot care n-a făcut altceva decât locuri de muncă pentru români?!” (A1, 87).

Interogațiile constituie un mijloc eficient de construire a dialogului cu receptorul, solicitându-i implicare și aprobare, și, totodată, un mijloc facil de creare a efectului ironic, subliniind contrastul dintre realitatea dorită și cea existentă.

Un indicator grafic al ironiei frecvent întâlnit îl constituie *ghilimelele*:

- „După sublimarea miliardului din sistemul bancar, după spălătoria mafiei rusești, după fuga II Coordonatore, după «războiul civil» și trupele rusești de «pacificare», după ce Șor a promis că reface colhozurile și transformă republicuța în Monte Carlo al CSI-ului, după eliberarea «deținutului politic» Platon și lecțiile sale antimafie [...]” (A1, 30) – luarea între ghilimele a cuvintelor „războiul civil” și „pacificare” exprimă clar poziția autorului față de situația abordată, că în spatele acestor etichete prezentate de conducerea țării se află o altă realitate, care este total diferită;

- „Procuratura Generală a refuzat să comenteze aceste «zvonuri stupide»” (A1, 13) – cuvintele luate între ghilimele („zvonuri stupide”) exprimă dezacordul autorului față de poziția oficială adoptată de Procuratura Generală în situația la care se face referire, punând în evidență ridicolul reacției organului juridic superior;

- „Și-n vremea asta, politicienii, acuzați de procurori că au luat șpăgi de sute de mii de euro, fac nazuri pentru faptul că sunt agresați în spațiul public cu «însăilări de presupuneri și de aberații juridice» care încearcă să îi pună «într-o lumină nefavorabilă»” (A1, 103) – cuvintele luate

între ghilimele pun în ridicol politicienii care își neagă vina atunci când sunt acuzați de ilegalități, victimizându-se și susținând că acuzațiile care le sunt aduse sunt nefondate.

În aceste cazuri utilizarea ghilimelelor indică asupra intenției ironice, subliniind contrastul dintre ceea ce afirmă și ceea ce exprimă de fapt pamfletarul. Ghilimelele funcționează în calitate de semnalizatori ai substratului ironic al textului, indicând asupra jocului sensurilor inițiat de autor.

Conchidem că, pe de o parte, ironia este văzută ca o categorie a comicului menită să provoace surâsul receptorului și să-i permită înțelegerea mesajului, iar pe de altă parte, ironia este considerată o figură cu conotație negativă, întrucât exprimă porniri agresive și o atitudine de superioritate, fiind un instrument eficient de atac. Ironia se realizează prin diferite procedee, după cum le-am menționat *supra*: exagerarea, acumularea, comparațiile ironice, paralelismul sintactic, antiteza, interogațiile ironice, jocul de cuvinte etc. Deși urmărește inclusiv să provoace amuzamentul receptorului, scopul său principal este să transmită o idee – idee pe care emițătorul nu și-o asumă. Duplicitatea afirmației ironice [98, p. 92] permite detașarea pamfletarului de text și punerea înțelegerii textului în sarcina cititorului. Astfel, susținem afirmația lui N. Stejerean, care consideră că „de la adăpostul ironiei, ironiștii devin buni descriptori ai realității, beneficiind de obiectivitatea detașării pe care ironia le-o conferă” [108, p. 14]. Întrucât ironia conferă o „scuză” plauzibilă, pamfletarii își permit să fie sinceri și obiectivi, detașându-se de propriile afirmații.

2.3.4. Sarcasmul – formă extremă a ironiei

Atunci când ironia devine dură, prea directă, mușcătoare, ea îmbracă forma sarcasmului (lat. *sarcasmus* – „a sfâșia prin batjocură”). Mai mulți teoreticieni consideră sarcasmul drept o formă extremă a ironiei, care se caracterizează prin asprime și exprimă o atitudine vădit batjocoritoare. În *Dicționarul de teorie literară. Concepte operaționale și instrumente de analiză a textului literar* se menționează că „sarcasmul se distinge de ironie printr-un ton mai apăsător” [181, p. 422] și urmărește să blameze. Așadar, sarcasmul este mai dur, mai răutăcios și mai direct.

M. Anghelescu afirmă că sarcasmul este o „expresie critică și amară a nemulțumirii, incluzând de cele mai multe ori ca procedeu ironia prin declararea unor lucruri contrare celor gândite despre cel în cauză” [177, p. 291]. Cercetătorul consideră că, de cele mai multe ori, sarcasmul are ca procedeu ironia și implică o negație. Pe de altă parte, Manoli susține că sarcasmul se deosebește de ironie prin „tonalitatea sa afirmativă și impasibilă”, ironia caracterizându-se printr-un grad mai mare de expresivitate rafinată [185, p. 487]. Prin urmare, negația nu este obligatorie în cazul sarcasmului, în virtutea faptului că el este mai direct și nu solicită un efort mare de decodificare.

În pamflete sarcasmul este foarte frecvent, interferând cu ironia fină și alte forme ale comicului. Forma sarcasmului variază de la sintagme scurte („pandemicul, pinocchioșul premier” (A1, 3), „trăncănea «kuliokul»” (A1, 5)) până la fraze lungi și contexte mai largi („Dar trebuie să fii tare afectat de coronavirus la cap, ca general de poliție al unui stat debil (în sensul omologat de DEX), din a cărui BNM s-a scos un miliard în valută internațională, dacă asurzești lumea «cotcodăcînd» pentru 0,78 grame de cânepă, pe care le-ai capturat cu cinci ani în urmă” (A1, 20)).

Cele mai multe acuze sarcastice sunt aduse politicianilor și altor oameni bine-cunoscuți din societate. În toate cazurile, în contextele sarcastice, scopul pamfletarului este de a denigra imaginea persoanei, operând cu o critică dură și subiectivă. Sarcasmul atacă de multe ori fie aspectul fizic al obiectului, fie trăsăturile și comportamentele acestuia, fiind rău intenționat:

- „Sărea în ochi expresia sa facială de ogar satisfăcut, potolit, care și-a realizat visul.” (A1, 27) – persoana este atacată prin procedeul animalizării, fiindu-i anulat statutul uman;

- „este un mare talent al ipocriziei” (A1, 63) – se atacă direct o trăsătură negativă a persoanei prin folosirea gradului superlativ („mare talent”);

- „În timp ce țărani de la Grozești își scot hârlețele, târnăcoapele, sapele, topoarele, furcile, ca să se apuce de muncile agricole de primăvară, nisporeneanul-coordonator are de rezolvat probleme de importanță națională: cumpărutul de deputați.” (A1, 46) – politicianul este acuzat direct de mituirea unor politicieni în scopul satisfacerii propriilor interese;

- „«Oameni răi sunt mulți, mai ales în țările sărace», asta a citit el într-o carte, pe pagina ceea întreagă pe care a citit-o anul trecut.” (A1, 49) – atac asupra nivelului de cultură și inteligență al persoanei;

- „a devenit deputat de ceva vreme, și asta îi complică o grămadă de simțuri pe care nu și le-a dezvoltat, pentru că nu avea nevoie de ele în ring, sau pe la uciderile de prin pădurile Orheiului.” (A1, 56) – persoana este acuzată de incompetență profesională și, mai grav, de omor.

Sarcasmul implică malițiozitate, urmărește să jignească, să insulte, prin ridiculizarea trăsăturilor fizice/de caracter, a vorbelor și a comportamentelor personajelor, și, spre deosebire de ironie, nu presupune neapărat negarea afirmației. Sarcasmul este o manifestare a cruzimii, aplicând un limbaj descalificant, care depășește comicul.

2.3.5. Grotescul – tehnica exagerării

Grotescul (it. *grottesca* – „capricios, ridicol”) este definit drept o formă de comic „exagerat, bizar, neobișnuit, care produce o stare de dezgust” [177, p. 160]. În estetica romantică grotescul

apare în opoziție cu sublimul, uneori optându-se pentru îmbinarea acestora „în numele veracității în artă” [*Ibidem*, p. 159].

Cercetătoarea Alunița Cofan definește grotescul drept „categorie estetică revoluționară, care își dorește, satirizând și criticând ordinea putredă existentă, să reîntroneze, cumva, adevăratele valori” și menționează „natura paradoxală, hibridă și contradictorie a grotescului” [26]. Definiția propusă subliniază dualitatea conceptului (hibrid și contradictoriu) și scopul său final: de a restabili valorile răsturnate. Deși o face într-o manieră diferită, stranie, chiar ridicolă, grotescul urmărește restabilirea ordinii firești a lucrurilor și reinstaurarea valorilor.

În exemplele citate mai jos se poate observa amestecul dintre realități – lucruri absolut incompatibile, de dimensiuni și destinații diferite se pun împreună, se îmbină domenii și planuri diferite, creând efectul ridicolului și al absurdului:

- „frunză tapată și neștiutoare de gramatică” (A1, 110) – jignirea unei persoane politice prin atacarea aspectului său fizic (tapată) și a abilităților intelectuale;

- „a apărut la televizor șeful Securității, chiar capul monstrului cu o mie de urechi” (A1, 121) – atribuirea monstruoșității unei persoane pentru a descrie impactul său nociv și pericolul pe care îl prezintă pentru societate;

- „De exemplu, să luăm Partidul Schimbării... Ce să mai schimbi, stimabile, după treizeci de ani? E totul anchilozat, e calcar! Nici calgonul nu ajută!” (A1, 31) – pamfletarul descrie situația politică din țară ca fiind atât de anchilozată încât nu ar ajuta niciun mijloc fizic pentru redresarea acesteia și, în vederea argumentării ideii sale, recurge la menționarea unei soluții de uz casnic foarte eficiente în îndepărtarea calcarului de pe aparatele electrocasnice (Calgon);

- „Partidul Vorbelor Dulci e altceva, e un partid de tip nou, cu o clasă politică nouă, proaspătă, e zarzavat, e vărzare a politicii eficiente” (A1, 31) – pamfletarul pune în echivalență un partid (fictiv) cu zarzavatul și vărzarea, dorind să sugereze ideea de prospețime, de noutate, și prin aceasta creează efectul ridicol;

- „s-a instalat în corpul țărișoarei noastre ca o entitate parazitară bolșevică” (A1, 99) – acuză jignitoare care echivalează persoana cu o ființă parazitară, toxică pentru societate;

- „politicienii nu au nevoie să strice bani pe măști, natura i-a dăruit din naștere cu niște faciesuri de Frankenstein, numai bune să bage groaza-n oameni. Nici de felinar din dovleac n-au nevoie, îl poartă pe umeri, cu lumânarea-n gură” (A1, 107) – acuză jignitoare la adresa politicienilor prin atacarea aspectului fizic, punând în echivalență capetele lor cu niște dovleci;

- „el i-a surprins plăcut pe toți. Morților din Teleorman le-a redat câteva ore de viață în duminica referendumului” (A1, 116) – atacul persoanei prin acuzarea de fraudare a alegerilor prin includerea în liste a persoanelor decedate.

Exemplele citate ne permit să deducem că o trăsătură esențială a grotescului este asocierea de imagini incompatibile, care aparțin unor realități diferite și, prin aceasta, îndepărtarea de planul real și introducerea unor elemente fantastice. În susținerea acestei idei menționăm afirmația lui D. Nicolaev, care definește grotescul drept „principiu al reprezentării artistice a realității constând într-o suprapunere artificială a obiectelor aparținând unor planuri diferite ale realității, încălcarea verosimilului, combinarea a ceea ce nu se poate combina, exagerarea cu caracter fantastic, dezvoltarea contradicțiilor realității cu mijloacele paradoxului” [Apud 95, p.181].

Din motiv că îmbină realități diferite, incompatibile, expresiile grotești creează receptorului un fel de confuzie, întrucât necesită un efort intelectual sporit pentru decodificare. Imaginile exagerate, fantastice, monstruoase, lipsite pe alocuri de bun-simț creează efectul surprizei și reclamă un anumit grad de creativitate și inteligență pentru a fi percepute în profunzime. Confuzia generată de grotesc se datorează ștergerii granițelor dintre concepte și suprapunerii acestora, denaturării proporțiilor și a valorii lucrurilor. Pe de o parte, grotescul stârnește surâsul receptorului, iar pe de altă parte, îl face să gândească și să creeze imagini în mintea sa. În acest sens este relevantă afirmația cercetătoarei Cofan precum că „grotescul este un mod de a concepe (imagina), și nu de a percepe lumea” [26]. Grotescul este un tip de comic specific, care depășește râsul și provoacă la o mentalizare a realității prin prisma fantasticului și a neverosimilului. În pamflet grotescul apare destul de frecvent, fiind o marcă a creativității pamfletarului și a agresivității discursului.

2.4. Funcția de manipulare a limbajului pamfletar

Elementele de creativitate a limbajului întâlnite în pamflete și, mai ales, în titlurile pamfletelor urmăresc nu doar seducția publicului în vederea câștigării încrederii și a loialității sale, ci și, mai degrabă, manipularea acestuia, prin impunerea unor opinii și convingeri.

Manipularea este un fenomen obișnuit în mass-media, având în vedere că publicațiile și televiziunile sunt gestionate din umbră de persoane care urmăresc anumite interese și vor să influențeze societatea în perceperea realității. Din punct de vedere sociologic, manipularea poate fi definită drept „acțiune de a determina un actor social (persoană, grup, colectivitate) să gândească și să acționeze într-un mod compatibil cu interesele inițiatorului, iar nu cu interesele sale, prin utilizarea unor tehnici de persuasiune care distorsionează intenționat adevărul, lăsând însă impresia

libertății de gândire și decizie” [176, p. 332]. Așadar, manipularea este o agresiune a psihicului și se referă la tehnici care sunt aplicate pentru a influența societatea să gândească și să se comporte într-un anume fel.

În pofida faptului că presa trebuie să fie obiectivă și imparțială, se observă tendințe de manipulare prin îndepărtarea de limbajul standard neutru și introducerea unor note subiective prin inserarea de comentarii, prin utilizarea unui lexic marcat stilistic, a unor grafii neordinare etc. Pamfletul fiind o specie publicistică care se caracterizează prin maximă libertate de exprimare, autorii dispun de un complex de mijloace de manipulare subtile, prin care reușesc să suscite interesul cititorilor și să-i facă să adopte o anumită poziție față de evenimentele curente.

Lingvista V. Molea susține că manipularea se poate face prin intermediul limbajului oral: „eficiența manipulării prin limbă se poate obține accesând mijloace lingvistice încărcate de semnificații pragmatice și conotații stilistice epatante, care prind ușor la public, cu care acesta se identifică. Adică, un limbaj accesibil, foarte apropiat de mentalitatea și percepția celor mulți, limbajul oral” [80, p. 162]. Prin urmare, nu este necesară inventarea unor mecanisme complexe de manipulare, cel mai simplu mijloc pentru pamfletar fiind utilizarea unui limbaj oral, cu elemente populare, familiare, argotice, în care publicul se regăsește și pe care îl simte apropiat.

Analiza pamfletelor selectate pentru această cercetare ne-a permis să constatăm că printre cele mai importante instrumente de manipulare ale pamfletarului sunt lexicul violent, pe alocuri indecent și trivial, și ironia.

În unele contexte persoanelor le sunt atribuite caracteristici denigratoare și jignitoare: „*zvăpăiata* președintă” (A1, 10), „*junele general pârâcios*” (A1, 20), „*dl Ciuvică e un tip mai impulsiv... dictator al României, tiran și satrap al salariilor națiunii*” (A1, 87), „*ăla-i un lingău congenital, linge-blide*” (A1, 87), „*un pupincurist al tuturor regimurilor și un profitor pe banii oamenilor simpli*” (A1, 87), „*Marea Țoapă a politicii românești*” (A1, 108), „*A fost rasist, scârbos, misogin, crud, tâmpit, deplasat și deseori nebun de-a binelea*” (A1, 111), „*Trump este un ticălos*” (A1, 111), „*extraterestrul Cioloș*” (A1, 116), „*cel mai cretin politician ticălos*” (A1, 120). Prin astfel de etichetări pamfletarul îi impune publicului o atitudine negativă față de persoanele nominalizate, anulând de la bun început autoritatea și competența acestora. Autorii de pamflete nu doar că își permit să utilizeze lexeme cu tentă negativă în descrierea unor persoane, dar pe alocuri devin chiar foarte violenți, urmărind să jignească obiectul atacat și să-l desființeze în plan simbolic.

În registrul violent se include și procedeul animalizării, prin care pamfletarul atribuie obiectului atacat caracteristici animaliere, pentru a-l dezumaniza și a-l desființa și, în consecință, pentru a accentua disprețul și a provoca cititorul să adopte aceeași atitudine: „*capra* aia care a fost

la DNA” (A1, 98), „șarpele de Ponta” (A1, 98), „Ion Iliescu este o *toxină* pe care ficatul n-o recunoaște și n-o poate descompune” (A1, 99), „îmi aduci aminte de *cățelușa* mea atunci când cerșea de mâncare din poziția șezut” (A1, 113), „*cioroi* zburlit, plouat” (A1, 9), „*curcan* plahotniucist” (A1, 7), „*ogar* satisfăcut, potolit” (A1, 27), „*motan* încălțat care își camuflează excrementele” (A1, 36), „*lătratul* lui Gabriel Oprea” (A1, 90), „*buldogul* Blaga” (A1, 92), „Iliescu e *vulpe bătrână*” (A1, 93). În toate cazurile asocierea animalieră are conotație negativă, umilind persoana atacată și influențând cititorul să adopte o atitudine batjocoritoare față de aceasta.

Deseori pamfletarii recurg la *diminutive*, care denotă dispreț și persiflare și influențează cititorii să adopte această atitudine: „*tovărășelul* ăla zâmbăreț” (A1, 121), „*bășcănița* Irina Vlah” (A1, 13), „cu franchețea dezarmantă de *ciobănaș* la oi” (A1, 18), „*șmecheraș*” (A1, 105) etc. Persoanele în raport cu care se utilizează aceste diminutive sunt luate în derâdere, li se minimizează sau chiar li se anulează meritele și capacitățile.

Un instrument al manipulării este ironia, care atrage receptorul în jocul duplicității: receptorul înțelege că intenția emițătorului este total diferită de ceea ce afirmă și se lasă sedus de simularea seriozității:

- „O emisiune cu Traian Băsescu, față în față, este întotdeauna o *provocare jurnalistică de cea mai înaltă calitate intelectuală...*” (A1, 87) – această afirmație ironică reprezintă un atac la capacitățile politicianului și ironia rezultă din exprimarea emfatică „provocare jurnalistică de cea mai înaltă calitate intelectuală”;

- „cum să-i dai atâția ani de pușcărie unui *investitor patriot care n-a făcut altceva decât locuri de muncă pentru români?!?*” (A1, 87) – acest exemplu exprimă o ironie față de un personaj politic, comicul rezultând în special din contrastul dintre cuvintele afirmate și rezultatele reale ale activității acestuia;

- „declarația Maiei Sandu e cel puțin nepoliticoasă, nediplomatică, față de *gingașul nostru partener strategic*, care este Rusia” (A1, 4) – ironia rezultă din felul în care este caracterizată Rusia: ca țară parteneră de care ne leagă relații deosebite de prietenie și afecțiune, lucru evident exagerat și contradictoriu;

- „Dacă pier rromii, pier și o mulțime de vietăți care trăiesc în interacțiune cu aceștia, și nu mă refer la păduchi, *cum greșit ar putea crede indivizii cu tendințe rasiste*, ci la leii lui Sile Cămătaru, la fazanii, bibilicile și curcile crescute prin curtea palatelor cu turnulețe și, în primul rând, la cai” (A1, 95) – ironia rezultă tocmai din accentuarea ideii „cum greșit ar putea crede indivizii cu tendințe rasiste”, care evidențiază și mai mult atacul la grupul referent;

- „Femeile emancipate. Mai enervantă categorie de femei nu există. *În loc să caute de bărbați, de bucătărie, de copii, ele se bagă la facultăți, la proteste, la instituții oficiale, se dau cu părerea. Ar fi normal ca femeile nemăritate să aștepte când le va invita un bărbat la un film, să aștepte când le va spune cineva cu cine să voteze, dar nu să sară în față*, că așa vor rămâne fete bătrâne și rele.” (A1, 52) – acest fragment conține o ironie referitoare la implicarea și rolul femeii în societate. Deși aparent autorul susține poziția patriarhală de funcționare a societății, în realitate devine evident că mesajul său este cu totul diferit: femeile au dreptul de a se manifesta în societate și de a fi bune în orice domeniu: la studii, la serviciu, în diferite mișcări și activități de ordin social.

Un loc aparte îl ocupă *metaforele ironice*, prin care pamfletarul reușește să impună o atitudine batjocoritoare față de persoanele atacate:

- „Mareșalul Dodon” (A1, 17) – atribuirea celui mai înalt grad militar unui personaj politic controversat reprezintă un atac evident la persoană;

- „Un fel de heruvim al Parlamentului și al partidului” (A1, 51) – această metaforă ironică exprimă o atitudine batjocoritoare față de personajul atacat, având în vedere că trăsăturile de personalitate, abilitățile și meritele personajului nu îndreptățesc nici pe departe titlul atribuit;

- „Zeul Oligarh” (A1, 49) – în acest caz metafora ironică conține, de asemenea, un atac la persoană și transmite ideea că personajul îmbină puterea supremă în stat și bogăția absolută.

Un instrument de manipulare prin ironie îl constituie *exagerările*, hiperbola fiind o figură preferată: „Maia este Angela noastră!” (A1, 16), „Maia Sandu este *Ștefan cel Mare al contemporaneității noastre!*” (A1, 16), „*O femeie a neamului, Ștefana cea Mare a timpurilor noastre!*” (A1, 14). Aceste exemple conțin o laudă exagerată prin care personajului îi sunt atribuite caracteristici pozitive superioare, evidențiindu-i capacitățile intelectuale, abilitățile de conducere și administrare, forța interioară, dar contextul general al pamfletului demască atitudinea ironică a autorului.

Atribuirea de caracteristici care în mod evident contravin realității contribuie la punerea în derizoriu a persoanelor atacate și influențarea cititorului în desconsiderarea acestora. Lauda exagerată face parte din strategia pamfletarului, sugerându-i cititorului lipsa de onestitate în aceste afirmații.

În afară de cele indicate *supra*, trebuie să menționăm și *mărcile prezenței autorului în text*, care introduc o notă subiectivă și sporesc credibilitatea, având impact asupra receptorului:

- „*Mi se pare cam deșănțată, chiar perversă propunerea lui Han Șor ca el să întoarcă miliardul furat*” (A1, 23);

- „*Eu cred* că, acceptând propunerea lui Șor, republicuța se mai face o dată de răs” (A1, 23);
- „*Acum stau și mă gândesc* la pericolul NATO.” (A1, 21);
- „Încercați, *ca mine*, să vă puneți în pielea lui Dodon...” (A1, 9);
- „el era pentru respectarea strictă a Constituției, iar *din punctul meu de vedere* nu trebuie să fim dogmatici, formalști, fanatici, fundamentalști ai Legii Fundamentale” (A1, 16).

Astfel de formule consolidează oralitatea discursului, fiind eficiente în construirea unui dialog imaginar cu receptorul, pentru a-l influența să aibă mai multă încredere în informația prezentată și să accepte mai ușor ideile expuse.

Toate aceste tehnici sunt menite să inducă emoții, să formeze atitudini și să provoace anumite comportamente. Deși o face într-o manieră foarte subtilă, pamfletarul își propune să convingă publicul de adevărul afirmațiilor sale și să-i formeze o opinie față de subiectul abordat.

2.5. Concluzii la capitolul 2

Cercetarea funcțiilor limbajului în discursul pamfletar cu ajutorul textelor selectate din cele patru publicații luate în considerare ne-a permis formularea următoarelor constatări:

1. În discursul pamfletar se manifestă, într-o măsură diferită totuși, toate cele șase funcții ale limbajului identificate de R. Jakobson: emotivă, conativă, poetică, referențială, metalingvistică și fatică, dar funcția predominantă este cea conativă. Ea este exprimată preponderent prin utilizarea de către pamfletari a structurilor expresive, a lexicului violent și a ironiei.

2. Fiind o specie publicistică de opinie cu o încărcătură afectivă puternică, pamfletul se caracterizează prin expresivitate sporită grație elementelor care îl compun. Funcția expresivă este asigurată de elementele de ordin lexical (lexic marcat stilistic, împrumuturi, barbarisme etc.), fonetic (rima, repetarea unor sunete/grupuri de sunete) și sintactic (interogații, exclamații, elipsă, exploatarea posibilităților grafice etc.).

3. Violența este definitorie în cazul limbajului pamfletar, întrucât face parte din natura pamfletului, care este un gen apocaliptic și negativist, elementele de violență a limbajului alimentând tonul vehement al discursului pamfletar, asigurându-i caracterul direct și tăios. Caracterul violent al limbajului pamfletar rezultă din recurgerea la registrele agresivității verbale (subuman, igienizant, infracțional, bestiariu, religios, funebru, sexual sau libidinos, putrid și excremental, xenofob și rasist) și din exploatarea procedului deformării onomastice. Elementele violente exprimă atitudinea pamfletarului, profilul său afectiv, intențiile sale. Atât lexicul violent, injurios, obscen, care se încadrează în registrele agresivității discursive, cât și deformarea

onomastică exprimă clar atacul direct la persoană și constituie un instrument de distrugere simbolică a obiectului atacat. Însă, datorită iscusinței și creativității pamfletarului, violența limbajului nu constituie un impediment în receptarea și înțelegerea textului și în obținerea plăcerii estetice, ci dimpotrivă, conferă textului atractivitate, dinamism, emoție, provocând receptorul la o mentalizare a realității din alte perspective.

4. În pamflet comicul realizează mai multe funcții: contribuie la conturarea tonalității pamfletare, îmbogățește și diversifică nivelul semantic al textului, discreditează și persiflează obiectul atacat, exprimă atitudini și opinii. Prin comic pamfletarul exercită influență asupra cititorului, câștigându-i simpatia și suscitându-i interesul. Astfel, comicul este un liant între emițător și receptor, care îi pune pe cei doi actori ai actului comunicării de aceeași parte, făcându-i „aliați”. De asemenea, trebuie menționat faptul că, datorită impactului său puternic, comicul este un instrument de manipulare, impunându-i cititorului o opinie sau o anumită perspectivă. Totodată, comicul are funcție corectivă, întrucât atrage atenția asupra anumitor aspecte negative ale personalității umane sau ale societății și provoacă la o schimbare de gândire și de comportament. În pamflet regăsim diverse forme de manifestare a comicului, cu diferite grade de umor și răutate, și subliniem patru tipuri de bază ale comicului pamfletar: satira, ironia, sarcasmul și grotescul.

5. În cazul pamfletului funcția de manipulare a limbajului este foarte pregnantă, cele mai importante mijloace folosite în acest sens fiind limbajul violent, uneori extrem de violent, și ironia. Recurgând la elemente lexicale violente, pamfletarul îi impune cititorului o opinie, fiind prea direct și răutăcios pe alocuri. Prin ironie pamfletarul provoacă cititorul să citească printre rânduri, sugerând că ceea ce afirmă el este total opusul a ceea ce gândește de fapt. Pamfletarul nu-și asumă afirmațiile ironice, punând înțelegerea mesajului în responsabilitatea cititorului. Elementele de manipulare au menirea să acționeze în plan afectiv asupra receptorului, având forță de convingere.

3. VALOAREA CREATIVITĂȚII LIMBAJULUI ÎN DISCURSUL PAMFLETAR

3.1. Noțiunea de creativitate a limbajului

3.1.1. Teorii ale creativității

Creativitatea este o noțiune-cheie a secolului nostru, caracterizând domenii precum arta, știința, educația, tehnologia, businessul etc. Ea a început să fie studiată mai intens în a doua jumătate a secolului al XX-lea, găsindu-și numeroase definiții și interpretări în cadrul diferitor teorii. Totuși rolul creativității în diversele domenii ale societății moderne rămâne încă neelucidat integral și oferă spațiu vast pentru cercetare.

Creativitatea poate fi definită atât ca aptitudinea de a crea ceva original, nou, inventiv, cât și ca proces de creare a noului și originalului pornind de la lucruri obișnuite. Creativul constă în îmbinarea inedită a unor elemente banale, simple, dar care generează imagini neașteptate, uimitoare, șocante etc. De asemenea, creativitatea implică capacitatea de a găsi răspunsuri originale la diferite tipuri de întrebări, de a elabora soluții neobișnuite la probleme obișnuite.

Tocmai pentru că este o noțiune complexă și mai puțin exactă, creativitatea nu poate fi ușor măsurată. În acest sens, cercetătoarea Mihaela Roco susține: „Esența creativului constă în noutatea și originalitatea sa. De aceea nu avem standarde pentru a-l evalua.” [102, p. 14]

Data fiind complexitatea creativității, au fost elaborate mai multe teorii care explică esența și structura acestui fenomen, cum ar fi: teoria psihanalitică, teoria asociaționistă, teoria gestaltistă, teoria behavioristă, teoria umanistă, teoria culturală, teoria factorială, teoria cognitivă etc.

De exemplu, *teoria psihanalitică* își are originea în studiile lui S. Freud, care considera creativitatea ca fiind generată de tensiunea cauzată de tendințele și impulsurile refulate în inconștient. Potrivit adepților acestei teorii, creativitatea este definită drept „o formă de adaptare superioară, întrucât prin activitatea creatoare individul se autorealizează și devine util societății din care face parte” [97, p. 14]. În cadrul acestei teorii nu s-a ajuns la un consens în ceea ce privește localizarea creativității: conștient, preconștient sau inconștient.

Conform *teoriei asociaționiste*, creativitatea este un proces de asociație a elementelor ce rezultă în combinații noi, originale. Cu cât elementele asociate sunt mai puțin apropiate între ele, cu atât nivelul creativității este mai înalt. Sarnoff Andrei Mednick a elaborat *Testul de asociație îndepărtată* [97, p. 14], în baza căruia creativitatea poate fi evaluată după originalitatea și raritatea statistică a asociațiilor.

Adepții *teoriei umaniste* (A. Masiow, C. Moustakas, C. Rogers, R. May ș.a.) susțin că individul își poate valorifica unicitatea prin fenomenul creativității. În cadrul acestei teorii un

accent deosebit se pune pe mediul înconjurător, care îi permite individului să se autorealizeze, să-și valorifice potențialul creator.

În cadrul *teoriei culturale* este pusă în evidență importanța factorilor culturali în fenomenul creativității. Susținătorii acestei teorii (M.J. Stein, G. Murphy, S. Arieti, H.H. Anderson, M. Mead, M. Tumin, P. Matusseck) subliniază rolul societății în stimularea și dezvoltarea creativității individului. Cu cât societatea încurajează creativitatea divergentă și apreciază procesul, și nu produsul, cu atât mai mult stimulează forța creatoare.

Printre cei care au contribuit la dezvoltarea *teoriilor moderne ale creativității* se numără Teresa Amabile și Robert W. Weisberg. De exemplu, în opinia cercetătoarei Teresa Amabile, creativitatea presupune două elemente definitorii: noutatea și valabilitatea. Dacă un element este nou, dar nu este valabil, el este considerat bizar și nepotrivit. Dimpotrivă, dacă un element este considerat valabil, dar nu prezintă nicio noutate, el nu este creativ, ci doar bine executat.

Toate teoriile menționate au încercat să explice natura și mecanismele creativității, factorii care o influențează, interdependența dintre creativitate și trăsăturile de personalitate ale individului. Aceste teorii ne ajută să înțelegem fenomenul creativității în complexitatea lui și să-l raportăm la limbaj. În special teoria cognitivă ne relevă raportul dintre facultatea de a gândi creativ și tipul de personalitate, aspect care ne-a interesat în cercetarea pamfletului din perspectiva personalității pamfletarului. Așadar, creativitatea este aptitudinea de a crea ceva nou și original pornind de la elemente obișnuite, aptitudine care se datorează unor trăsături de personalitate speciale. Totodată, creativitatea este „un proces care rezultă dintr-o muncă nouă, considerată satisfăcătoare și utilă” [145] într-o anumită perioadă și pentru o anumită comunitate.

3.1.2. Creativitatea limbajului

Raportată la limbaj, creativitatea poate fi înțeleasă drept tendința de depășire a clișeelelor și a stereotipiei prin identificarea de noi mijloace de construcție a discursului și prin plasmuirea de structuri originale.

În teoria generativă, creativitatea limbajului este definită drept „aptitudine a oamenilor de a produce și de a înțelege fraze noi, care s-ar putea să nu fi fost pronunțate înainte, aplicând absolut inconștient reguli gramaticale” (*trad. n.*) [147]. Astfel, creativitatea este văzută drept un proces ce implică capacitatea oamenilor de a comunica și de a fi înțeleși, de a construi contexte noi, nemăîntâlnite anterior și, totodată, de a aplica în mod inconștient niște structuri existente de construcție a limbajului.

Marele savant Eugeniu Coșeriu tratează creativitatea în corelație cu alteritatea, pe care le consideră două legi universale ale limbajului [40]. Pornind de la concepția lui W. von Humboldt despre limbă ca *Ergon* (produs al activității) și *Energeia* (activitate), Coșeriu susține că principiul creativității presupune „faptul că limbajul este în esența sa activitate creatoare sau *energeia*” [Ibidem]. Limbajul oferă numeroase posibilități de creație, fiecare vorbitor punându-și în valoare capacitățile creatoare pentru a comunica și a se comunica. În opinia prof. Coșeriu, creativitatea este o activitate exercitată de către toți vorbitorii unei limbi, astfel că fiecare vorbitor este un „creator” de limbaj. Dat fiind caracterul social al limbii, ea este influențată de vorbitori și de schimbările care au loc în societate, existând o interdependență între viața limbii și viața socială. Toți vorbitorii limbii sunt responsabili pentru schimbările care se produc în limbă, adică pentru progresul acesteia, și toți dau dovadă de creativitate construind și interpretând contexte noi.

Creativitatea limbajului are o valoare deosebită în domeniul publicisticii, rolul său principal fiind atragerea și seducția publicului-cititor. Întrucât pamfletul este specia publicistică în care jurnalistul are cea mai mare libertate de exprimare, și creativitatea se manifestă aici cel mai pregnant. Pentru un pamflet bun creativitatea este o trăsătură esențială, după cum remarcă și T. Arghezi, atunci când vorbea despre „invenția personală”, evidențiind elementul de creativitate ca o condiție strict necesară în construcția unui pamflet veritabil. Sunt mulți imitatori care încearcă să facă pamflet, dar calitatea textelor le descoperă lipsa de talent: expresii clișeizate, îmbinări nefericite, construcții lipsite de sens, caracterul bombastic al stilului – toate trădează absența creativității și a talentului literar. Dimensiunea creatoare a demersului pamfletar este determinată de reperele stilistice ale textului, care se datorează personalității pamfletarului.

3.2. Valoarea creativității discursului pamfletar

3.2.1. Creativitatea ca trăsătură a personalității pamfletarului

Figura pamfletarului este o prezență vie în publicistica românească de mai bine de două secole și ea se asociază, de obicei, cu următoarele imagini:

- *exponent al opiniei publice* – pamfletarul își asumă rolul de portavoce a societății și se pronunță asupra unor probleme care îi preocupă pe toți membrii acesteia;
- *promotor al adevărului* – pamfletarul pretinde că deține adevărul și simte o necesitate acută de a-l face cunoscut societății, care, în viziunea sa, este oarbă în fața realității;
- *protestatar* – pamfletarul este un nonconformist, el se opune cu vehemență cursului lucrurilor și vrea să intervină pentru a răsturna ordinea rea existentă;

- *profet* – datorită modului de a vedea lumea, pamfletarul are o presimțire și se vede obligat să avertizeze societatea despre iminența răului viitor;
- *fire impulsivă* – pamfletarul se caracterizează prin temperament pasional, iritabilitate și impulsivitate, care îi determină acțiunile.

Aceste imagini reflectă modul în care societatea percepe figura pamfletarului, dar indică în același timp cum se autodefiniște pamfletarul și cum își înțelege rolul.

Temperamentul sau „firea omului”, cum este numit în limbajul comun, reprezintă latura dinamico-energetică a personalității, influențează manifestările psihocomportamentale ale omului și este înăscut, prin urmare nu poate fi modificat pe parcursul vieții. Arta pamfletară nu poate fi exersată decât de persoanele care posedă un temperament special de la naștere, potrivit pentru această activitate – un temperament pasional.

În *Introducere* la cartea lui N.D. Cocea *Pamflete și articole. Vinul de viață lungă*, M. Călinescu scria: „Temperamentul energic al scriitorului, efervescența continuă, pasiunea civică, interesul acut pentru viața socială, asociate unor înzestrări literare evidente, alcătuiesc coordonatele firești ale personalității unui gazetar de seamă” [23, p. XXVII]. Studiile în domeniu conțin numeroase referințe la aceste elemente fundamentale ale personalității pamfletarului, fără de care arta pamfletară ar fi imposibilă. Pamfletarul posedă un potențial energetic enorm, se află în frământare continuă, se implică în viața societății, dă dovadă de responsabilitate și angajament și, bineînțeles, are talent scriitoricesc.

În această ordine de idei, C. Munteanu afirmă: „Pamfletarul este, prin excelență, un pasional, care se mișcă pe paleta vastă a entuziasmului, de la admirație, frenezie, zel, la furoare, delir și pasiune în exces, până la fanatism” [84, p. 254]. Coordonatele emoționale menționate se caracterizează prin intensitate maximă, cercetătorul subliniind astfel temperamentul pasional al pamfletarului, care este într-o continuă efervescență, acționând întotdeauna cu forță.

Pe aceeași linie de interpretare se înscrie și afirmația lui C. Mihuleac precum că „pamfletarul e o ființă nervoasă” [77, p. 159]. Pamfletarul se caracterizează prin impulsivitate, caracteristică ce derivă din temperamentul său pasional. Este în firea pamfletarului să reacționeze imediat, să se exprime direct și tăios, să fie aprig și violent.

Substratul afectiv este esențial în scrierea unui pamflet, întrucât pamfletarul este o ființă puternic emoțională. El este stăpânit de ură, nemulțumire, indignare, răzvrătire, dezgust, negativism, disperare, neputință, sentimentul de urgență, care împreună generează dorința de a scrie, de a se elibera de această tensiune interioară. Emoțiile pamfletarului pot fi citite printre rânduri, pentru că în texte există suficiente indicii care trădează afectivitatea autorului. De

exemplu, nemulțumirea, indignarea și răzvrătirea pot fi identificate în enunțuri de tipul: „Dar noi, cetățenii contribuabili, ce câștigăm din aceasta?” (A1, 12) sau „Cum e să te pornești la Pro-Moldova și să ajungi la Pro-Șor și Pro-Dodon? Cât de amețit, cât de tulbure la cap trebuie să fii ca să rătăcești într-un asemenea hal?” (A1, 9), iar regretul – în formulări de tipul: „Mai bine era când se certau, cel puțin ieșea la iveală circulația sacoșelor („kulioașelor”) și genților cu bani” (A1, 12).

Afectivitatea se relevă și în modalitatea de selectare a lexicului. Pamfletarul pledează pentru un lexic expresiv, foarte divers, din care face combinații neobișnuite și plăsmuiește imagini complexe. Utilizarea limbajului violent exprimă, de asemenea, atitudinea pamfletarului: în primul rând, el își demonstrează atitudinea negativă (dispreț, dezgust, batjocură) față de obiectul atacat și, în al doilea rând, își exprimă propria emoție (ură, revoltă, indignare, nemulțumire, disperare).

Constatăm că afectivitatea este un indicator al subiectivității pamfletarului: el nu prezintă argumentări solide ale opiniilor sale, ci se bazează pe forța limbajului: folosește cu încredere limbajul violent, exagerările, ironia, este direct, dur, pe alocuri chiar agresiv.

O componentă importantă a personalității pamfletarului este atitudinea civică – el dă dovadă de responsabilitate și implicare în viața socială. În acest sens C. Mihuleac afirmă că „pamfletarul poate deveni, în situații critice, un reper al societății, care-și asumă responsabilități importante, nu lipsite de pericolozitate, tocmai în numele societății” [77, p. 89]. Această afirmație subliniază angajamentul adevărului pe care și-l asumă pamfletarul în numele tuturor, chiar dacă prin aceasta se expune unui risc major. Pamfletarul îndrăznește să spună lucrurilor pe nume: „E, totuși, ceva în neregulă cu poporul acesta...” (A1, 9), „Ați citit cumva restricțiile anti-Covid-19, stabilite de guvernul impropriu, de azi pe mâine, al lui Ciocoi? Nu v-a venit prin cap că sunt niște restricții PRO pandemie?” (A1, 10). El ia atitudine față de ceea ce se întâmplă în societate, este implicat și se află chiar în centrul evenimentelor. Tot la sentimentul de responsabilitate și angajament civic se referă și cercetătorul C. Munteanu, susținând că „pamfletarul este animat de un imperativ al forului său interior” [84, p. 121]. Pamfletarul este condus de un simț puternic de responsabilitate, care îl face să acționeze de urgență și în pofida riscului de a suferi de pe urma afirmațiilor sale.

Cercetătorul francez Christian Le Bart trece în revistă următoarele caracteristici ale personalității pamfletarului: obraznicia, utilizarea cu talent, dar cu brutalitate, a scrierii, critica fără concesiuni și în sens unic, independența [144]. În ceea ce privește critica fără concesiuni și în sens unic, trebuie să menționăm că pamfletarul descrie doar punctul său de vedere, în mod subiectiv și unilateral. Discursul său este îndreptat împotriva obiectului atacat, fără ca pamfletarul să se vadă pe sine, fără să-și critice propriile acțiuni. Referitor la independența pamfletarului, sunt de

menționat următoarele: în mod normal, intenția de a scrie un pamflet vine din vocația pamfletarului, sub presiunea sentimentului de „urgență” pe care i-l inspiră realitatea. În acest caz presupunem că pamfletarul este sincer și absolut independent, iar scrierea lui reflectă întocmai modul lui de gândire și vine din dorința de a denunța întocmirile strâmbe ale societății. Se întâmplă însă ca pamfletarul să nu fie atât de independent pe cât pare, iar producțiile sale să fie comanda cuiva, în susținerea unor interese politice sau economice. Astfel, atunci când sunt implicate anumite interese, pamfletarul pierde din independență și urmează să se încadreze în niște limite, mimând libertatea de exprimare. Amestecul dintre pamflet și interese nu este o tendință nouă, acest fenomen a existat dintotdeauna. Chiar și cronicarii munteni, considerați primii pamfletari în spațiul românesc, laudau domnii pe care îi slujeau, ca să obțină bunăvoința acestora, și denigrau pe adversarii lor.

Abordarea figurii pamfletarului din perspectiva talentului literar pune problema interdependenței dintre calitatea literară a pamfletului și succesul acestuia în rândul publicului. Cât de important este talentul literar, de vreme ce au scris pamflete nu doar scriitori arhicunoscuți precum Eminescu, Caragiale sau Arghezi, dar și personalități mai puțin cunoscute în spațiul literar precum Iacob Negruzzi, Constantin Mille sau Constantin Codreanu?

T. Arghezi susținea că talentul de scriitor este esențial pentru un pamfletar: „Numai că pamfletul bun este rar ca și poezia bună, totuși mai deasă. Imitatorii, al căror număr dezgustător face genul de ocară, sunt incapabili de invenția personală, condiție esențială a pamfletului bun. Ei maimuțăresc, ca în toate meseriile, obsedați de un fel de model, pe care, de la sine înțeleș, sfârșesc prin a-l tăgădui, tocmai când furia imitației se vădește mai arzătoare” [8, p. 357]. Potrivit lui Arghezi, doar pamfletarii veritabili sunt capabili de scrieri originale, creative și valoroase, dar mulți dintre cei care încearcă să facă pamflete produc niște imitații fără valoare, care denotă incapacitatea de mânuire dibace a limbajului. Aceeași idee este reluată de S. Preda, care utilizează sintagma „ascuțimea condeiului”: „E adevărat, nu oricine are darul insultei, nu oricine are haz când spune o glumă răutăcioasă. În pamflet, contează talentul și ascuțimea condeiului. Simplul act de voință încurajează, nu suplinește. Dimpotrivă (așa cum se întâmplă deseori), alergând după spirit, nu culegi decât prostie și ridicol” [98, p. 110]. S. Preda susține că dorința de a face pamflet trebuie să se articuleze cu talent și dibăcie scriitoricească, altfel se creează efectul imitației, care generează ridicol. Așadar, pe lângă temperament energic, atitudine angajatoare și fond afectiv potrivit, este nevoie de talent literar, care determină calitatea și valoarea pamfletului.

Susținând ideea argheziană despre creativitatea pamfletarului, lingvista V. Molea afirmă că „un pamflet nu va putea mișca mințile și sentimentele cititorilor, dacă nu se va remarca printr-

o construcție artistică deosebită, care să strălucească și să provoace, totodată, atitudinea rebelă, nonconformistă a omului” [80, p. 145]. Pentru a impresiona cititorul și a-i câștiga simpatia, pamfletarul trebuie să dea dovadă de abilități de exprimare deosebite, care să pună în evidență creativitatea și originalitatea viziunii sale. Pamfletul trebuie să fie atât de bun încât „să miște” cititorul, să-l impresioneze profund.

Iscușința și creativitatea pamfletarului se dovedesc prin instrumentele utilizate, prin intensitatea imaginilor construite și prin emoțiile pe care reușește să i le provoace cititorului. Evident, fiecare pamfletar are un stil individual de scriere și fiecare pamflet este unic din perspectivă lingvistică. În privința instrumentelor utilizate de pamfletar, T. Arghezi menționa „undreaua” (andreaua), „peria de sârmă”, „răzătoarea”, „fierăstrăul” și „sculele măcelăriei”, care prezintă în sens metaforic modul de lucru al pamfletarului: direct, brutal, categoric, răutăcios, violent. Pamfletarul recurge la limbajul violent, la ironie, sarcasm și numeroase figuri prin care reușește să „disece” obiectul atacat.

Pamfletarul este o personalitate complexă, care acționează sub influența unei afectivități puternice, cu o atitudine de responsabilitate și cu dorință de implicare civică. La baza personalității pamfletarului se află temperamentul său pasional și, bineînțeles, talentul literar, manifestat prin creativitate. Nu oricine poate deveni pamfletar veritabil, ci doar cel care are iscușință în arta scrierii și știe să creeze imagini originale și valoroase.

3.2.2. Elemente de creativitate a limbajului în discursul pamfletar

Creativitatea se manifestă la toate nivelurile limbii, fiind deosebit de productivă la nivel lexico-semantic, deoarece limba oferă o infinitate de posibilități de îmbinare a lexemelor. În această parte a lucrării noastre ne vom referi la câteva aspecte pe care le-am considerat esențiale pentru cercetarea creativității în discursul pamfletar: ocazionalismele, cuvintele inventate, pseudonimele, numele de personaje, discursul repetat, elementele de intertext și diferite figuri de limbaj.

3.2.2.1. Ocazionalismele

Un element important de creativitate la nivel lexical sunt *ocazionalismele*, care susțin tonul dinamic al discursului și deseori au conotații ironice sau sarcastice. Foarte răspândite sunt ocazionalismele formate cu sufixoidul „-ist”: *băsis*t (A1, 87), *dodonist* (A1, 3), *dodonoșorist* (A1, 10), *feisbuciști* (A1, 35), *Krollistă* (A1, 62), *pasiști* (A1, 21), *plahotniucist* (A1, 7), *putinist* (A1, 14), *șorist* (A1, 2), *trumpist* (A1, 3). De cele mai multe ori acestea sunt formate de la numele

proprii ale unor personalități și denumesc adepții și susținătorii acestora: „S-a început căutatul petelor pe soare, *plahotniuciștii*, *dodoniștii*, *șoriștii* vor să descurajeze poporul optimist, povestindu-i istorii horror despre invazia verișoarelor și verișorilor, a finelor și finilor, nepoatelor și nepoților, cumnatelor și cumnaților, nurorilor și ginerilor, surorilor și fraților în structurile prezidențiale, parlamentare, guvernamentale...” (A1, 37) – aceste trei ocazionalisme denumesc opoziția, care folosește dezinformarea pentru a-și atinge scopurile. Chiar dacă sunt derivate de la trei nume diferite (Plahotniuc, Dodon, Șor), aceste ocazionalisme au același sufix („-ist”), sugerând că, deși au identități diferite, aceste grupuri au aceeași ideologie politică și aceleași intenții.

Ocazionalismele formate cu sufixoidul „-ism” denumesc, de regulă, fie ideologii: *ceaușism* (A1, 116), *iliism* (A1, 116), fie fenomene sociale negative: *cumetrism* (A1, 68), *nănășism*: „Undeva, în culisele sărbătorii, se va organiza și un târg de Halloween, unde, printre dovleci gigantici, se vor vinde și produse hand-made: dosare făcute la comandă, fotolii de funcționar cu salariu asigurat, porții de nepotism, *cumetrism* și *nănășism*, drapele tricolore și albastre cu stelute aurii.” (A1, 68) – deși fac parte din aceeași serie cu cuvântul „nepotism” (care este înregistrat de dicționare cu mențiunea „familiar”), formațiunile „*cumetrism*” și „*nănășism*” sunt ocazionalisme, fiind utilizate în limbajul neoficial în spațiul internetului. Aceste lexeme denumesc fenomenul „rezolvării” problemelor prin intermediul relațiilor, prin uzarea de autoritate, poziție, influență.

Sunt răspândite ocazionalismele formate cu prefixoidul „pro-”¹⁵, element de compunere ce comportă sensul de „pentru, în favoarea...”: „pro-Dodon” (A1, 9), „proFSB” (A1, 6), „pro-Moldova” (A1, 9), „pro-moscovite” (A1, 52), „pro-personale” (A1, 63), „pro-Șor” (A1, 9) etc.

De asemenea, în pamflete se întâlnesc ocazionalisme creative formate cu ajutorul altor elemente de compunere:

- „Ceea ce ar însemna că acum suntem la jumătate de proces sau de act sexual, dacă e să ne exprimăm în termenii *nantoieni*.” (A1, 11) – „*nantoiian*” este utilizat cu sensul de „caracteristic, susținut de Oazu Nantoi” și are conotație persiflantă, autorul urmărind să ia în derâdere personajul;
- „Ieri am aflat că pandemicul, *pinocchiosul* premier Ion Chicu a ținut foarte mult la libertatea de exprimare.” (A1, 3) – ocazionalismul „*pinocchios*” are conotație sarcastică, fiind utilizat cu sensul de „mincinos” pentru a pune personajul în lumină negativă și a-l ridiculiza;
- „Așa cum moldovenii pe facebook nu s-au năpustit cu aprecierile și nu le-au oferit politicienilor de top plăcerea sublimă de a fi *mega-apreciați*, ba chiar câțiva, cu totul nerușinați, i-au criticat pentru sărăcia în care trăiește poporul și luxul în care trăiesc ei, politicienii s-au enervat

¹⁵ Toate explicațiile sensurilor în cadrul acestui capitol sunt preluate de pe <https://dexonline.ro/> [191].

și au schimbat filosofia.” (A1, 64) – ocazionalismul „**mega**-apreciați”, cu sensul de „foarte apreciați, respectați mult, onorați”, alături de alte procedee, contribuie la realizarea funcțiilor emotivă și conativă, demascând intențiile ironice ale autorului, exprimând o atitudine disprețuitoare față de activitatea politică a clasei de conducere și influențând cititorul să adopte această poziție de batjocură;

- „Plecat la odihnă la Antalia, președintele Igor Dodon a pozat falnic pe fundalul drapelului roșu cu semilună, fără să adie măcar că ar veni dintr-un stat cu steag tricolor cu stemă cu vultur cu cruce în cioc. Să-și țină vulturul pliscul la Chișinău, dar în lumea arabă – președinții *ultraortodocși* se odihnesc fără cruce.” (A1, 77) – autorul utilizează ocazionalismul „**ultra**ortodocși” cu sensul ironic de „credincioși falși” pentru a caracteriza din perspectivă negativă personajul, acuzându-l de ipocrizie, falsitate, lipsă de credință și de bun-simț;

- „Deocamdată, coordonatorul republicii uninominale și *uni-oligarhice* Moldova a decis să facă o pauză muzicală.” (A1, 46) – ocazionalismul „uni-oligarhică” utilizat în raport cu Republica Moldova denotă faptul că puterea în țară este deținută de un singur oligarh, care controlează totul și este foarte bogat.

În textele cercetate am identificat o serie de ocazionalisme exclusive, formate prin compunere, ce denotă un grad înalt de creativitate:

- „«Tare-i bine că domnul Vlad este zeul nostru, al Miliardului și în vecii vecilor,» și-a făcut semnul crucii Constantin *Celfărădecarte*, șef de pază.” (A1, 49) – ocazionalismul „Celfărădecarte” conferă ton sarcastic contextului, denumind un personaj lipsit de cultură și de inteligență și urmărind ridiculizarea acestuia;

- „Al vostru *libidinostrum*, Ion Buraga” (A1, 11) – ocazionalismul „libidinostrum” este utilizat în încheierea pamfletului, în corelare cu pseudonimul „Ion Buraga”. Deși nu are o semnificație anume, acest ocazionalism are menirea de a încheia discursul pamfletar pe un ton ironic, raportându-se la titlul pamfletului („Alegerile anticipate ca act sexual”) și la subiectul abordat (forțarea alegerilor anticipate);

- „În schimb, patronul de stat e o specie aparte. Nu are cine să-l dea afară. [...] O fi ungând și el. Dar nu e unsuros și nu poartă costum de cioclu. De ce o fi așa sprinten, de degajat? Poate pentru că nu a învățat mersul din manualele românești. Și nici economie de la *Iliescuromanghermannăstasegeoanăpontatăriceanudragnea*.” (A1, 122) – cel mai lung cuvânt compus identificat în pamfletele analizate, care are conotație umoristică, rezumând eșecul conducerii politicii românești și exprimând disperarea pamfletarului în legătură cu soarta politică a țării;

- „Visul despre o republică *Voroninfree* și *comunistfree*, pe care promisese să-l realizeze Filat, s-ar putea să-l realizeze un fost tânăr comunist, căruia Voronin i-a înmănat personal biletul de partid.” (A1, 22) – ocazionalismele „*Voroninfree*” și „*comunistfree*” au în componența lor elementul structural de origine engleză „free”, care înseamnă „fără, liber de”, și exprimă ideea de țară fără comunism și fără liderul comunist Voronin. În corelație cu cuvântul diminutival „republică” (care, de asemenea, este un ocazionalism), contribuie la conturarea intenției pamfletare și la luarea în derâdere a personajelor.

În afară de exemplele citate *supra*, am putea menționa multe alte exemple de ocazionalisme care denotă un grad sporit de creativitate și ingeniozitate: „*Moldexit*” (A1, 15), „*multipământeni*” (A1, 1), „*deputat-parășutist*” (A1, 34), „*posturi-pomană*” (A1, 109), „*nanocipi*” (A1, 13), „*spermatozoizi-campioni*” (A1, 95) etc. Ele au un rol semnificativ în realizarea funcției expresive, exprimând atitudinea autorului față de mesaj și față de personajele atacate. De cele mai multe ocazionalisme comportă note ironice, sarcastice, disprețuitoare, persiflante, ridiculizante etc.

3.2.2.2. *Pseudonimele*

Pamfletarii se dovedesc foarte creativi în inventarea de pseudonime, care le asigură anonimitatea și care sporesc efectul umoristic al pamfletelor. Cele patru publicații luate în considerare în cadrul acestui studiu au abordări diferite în ceea ce privește semnarea pamfletelor.

Articolele din *Academia Cațavencu* selectate în cadrul acestei cercetări sunt semnate de diferiți autori: Eugen Cișmașu – 10 texte, Laurențiu Mușoiu – 3 texte, Mihai Enciu, Corina Băcanu). În unele cazuri semnatarii folosesc pseudonime, cum ar fi „Nestor” și „Spartakus” – ambele sunt nume antice cu conotație pozitivă. Nestor este un personaj din mitologia greacă, nepot al lui Poseidon și rege al orașului Pylos, cărturar și strateg de război. Spartakus este un erou roman, un gladiator care a inițiat și a condus o răscoală a sclavilor în Imperiul Roman. Utilizarea unor pseudonime de o astfel de anvergură le atribuie importanță autorilor și suscită interesul publicului cititor. Totodată, „Spartakus” este un nume destul de răspândit în rețelele sociale, ceea ce conferă și mai multă ambiguitate.

În *Kamikaze* textele, în mare parte, sunt semnate, majoritatea purtând semnătura „N.D.” (A1, 107, 108, 109, 112 etc.), abrevierea inițialelor fiind o modalitate facilă de creare a pseudonimului.

Cele mai multe pamflete din *Ziarul de Gardă* sunt semnate „Marian Șura-Mura” (24 de texte – A1, 42, 43, 44, 56 etc.), care este un nume cu tentă umoristică. Structura „Șura-Mura” provine de la rusescul „шұры-мұры”, care are mai multe sensuri: 1) cochetare, 2) conversații

secrete, 3) tot felul de nimicuri. Semnarea textelor în acest mod conferă mesajului ambiguitate, descifrarea intenției pamfletarului fiind pusă în responsabilitatea cititorului. Alte două texte sunt semnate „Marian Șura-Mura în cooperare cu Charles Perrault” (A1, 57, 58) – trimiterea la un autor de povești clasic relevă caracterul ficțional al textului, atenționându-l pe cititor privind necesitatea citirii „printre rânduri” a mesajului. Trei texte sunt semnate „Marian Aud-și-Tac” (A1, 47, 48, 49), iar două texte – „Simion Nue Nae” (A1, 45, 46). În toate cazurile se evidențiază caracterul ludic al pseudonimului, relevând atitudinea ironică a pamfletarului și consolidând tonalitatea pamfletară a discursului.

Textele preluate din *Ziarul Național* reprezintă un caz special, majoritatea fiind semnate cu numele „Ion Buraga” (nume real), cu diferite atribute aferente: „Al vostru *hiemalț, ceaumist*, Ion Buraga” (A1, 2), „Al vostru *ceairograf, epuvantofob*, Ion Buraga” (A1, 3), „Al vostru *hekinahdegul, nardac*, Ion Buraga” (A1, 4), „Al vostru *ectotrop, ighemonicos*, Ion Buraga” (A1, 6), „Al vostru *grifond*, Ion Buraga” (A1, 33), „Al vostru *pilostrat*, Ion Buraga” (A1, 34), „Al vostru *ștromeleagd*, Ion Buraga” (A1, 29) etc.

Aceste calificative care apar pe lângă numele „Ion Buraga” au funcție umoristică, fiind lipsite de conținut semantic: „amfigurier” (A1, 35), „aschimodiest” (A1, 32), „calamandros” (A1, 31), „cherdament” (A1, 10), „coțobist” (A1, 7), „codobatur” (A1, 7), „cromagnon” (A1, 23), „cumbhac” (A1, 22), „endimion” (A1, 10), „pusilanimofob” (A1, 14), „serendipitar” (A1, 27), „trufandator” (A1, 26) etc. Aceste construcții sunt opace din punct de vedere semantic, nu permit identificarea autorului și nici asumarea de către acesta a responsabilității pentru afirmațiile făcute. Ele rămân un ornament artificial, cu valoare umoristică și teatrală.

În unele cazuri putem intui originea și, respectiv, sensul acestor structuri inventate: „ascaridolog” (A1, 30) („ascarid” + „-log”), „conflictolog” (A1, 18) („conflict” + „-log”), „narghileard” (A1, 20) („narghilea” + „-ard”), „orificios” (A1, 30) („orificiu” + „-os”), „tramvaivaivai” (A1, 37) („tramvai” + „vai” + „vai”) etc. Deși nu adaugă semnificații și de cele mai multe ori par să nu aibă nicio legătură cu mesajul, aceste structuri inventate au un rol important în realizarea intenției pamfletare, încheind discursul pe un ton umoristic.

De asemenea, în *Ziarul Național* am identificat câteva texte semnate „Frosi Buraga” (A1, 1, 5, 13 etc.), nume precedat de formula „Pentru conformitate:”, care are, de asemenea, funcție umoristică.

Într-un caz am identificat folosirea pseudonimului „Igor Dodon” în semnarea unei scrisori-pamflet: „Cu respect profund, / Igor Dodon, / Președintele Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, Președintele moldovenilor care iubesc PSRM” (A1, 28). Această formulă de încheiere

cuprinde mai multe elemente comice, dar folosirea numelui unui personaj politic contemporan în semnarea unui text care contravine convingerilor sale și ideilor pe care le susține constituie o jignire crasă la adresa acestuia. Totodată, acesta constituie un indiciu privind intențiile autorului și permite cititorului interpretarea în cheie ironică.

Pseudonimele identificate în textele selectate în cadrul acestei cercetări se caracterizează prin creativitate sporită, având funcție umoristică și asigurând tonul pamfletar al textelor. Pseudonimele nu permit identificarea autorului, nici asumarea de către acesta a declarațiilor făcute, dar provoacă amuzament și stimulează creativitatea cititorului. Pseudonimele din *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă* reprezintă niște formațiuni noi, originale, cu un grad înalt de creativitate.

3.2.2.3. Numele de personaje

În contextul creativității limbajului numele de personaje ocupă un loc important în pamflete. Pe lângă numele obișnuite ale unor personaje politice reale (Maia Sandu, Igor Dodon, Andrei Năstase, Viorica Dăncilă, Traian Băsescu, Liviu Dragnea etc.), în pamflete se întâlnesc multe nume de personaje inventate: „dr. P. Stuh” (A1, 18), „Expertiza” (A1, 95), „Foxtrot Sobcor” (A1, 14), „Mercedesa” (A1, 95), „Stelian Margarină” (A1, 1), „Visarion Falcă” (A1, 17), „Vitrina” (A1, 95) etc. Aceste construcții onomastice nu sunt alese de autori la întâmplare, ele au valoare comică și, de cele mai multe ori, comportă semnificații textuale ascunse.

Un exemplu relevant în acest sens îl constituie numele care apar în pamfletul *Diversitari și multiculturali: rromul, cel mai bun prieten al omului!* (AC): „Cum să vii tu, activist Ukup, fascist și impertinent, care ai pus umărul, pe banii lui Putin, la scoaterea Regatului din Uniunea Europeană, și să-i spui cetățencei *Vitrina*, cetățencei *Justiția*, cetățencei *Mercedesa* sau cetățencei *Expertiza*: «Fă, fir-ați ale dreacu’, nu vă mai împuiati, că vă ia mama lui proces-verbal de contravenție și vă legăm trompele de nu vă vedeți!»?” (A1, 95). Deși numele atribuite „cetățencelor” sunt generice, ele au în comun semul „specific romilor”, fiind tipice comunităților de romi. Autorul corelează numele de personaje cu tema textului, fiind abordată comunitatea romă și problemele legate de aceasta.

În mai multe articole din *Ziarul Național* apare personajul „Colesovnazadov”, numele având o structură complexă: „Coleso” (rusescul „колесо” – *roată*) + „v” (rusescul „в” – *în*) + „nazad” (rusescul „назад” – *înapoi*) + „-ov” (sufix specific numelor rusești), și denumind persoana care trăiește cu iluzia unui trecut fericit, împotrivindu-se schimbărilor sociale. Replicile și acțiunile personajului par ridicole, *Colesovnazadov* fiind tipul care idealizează trecutul și frânează progresul: „Ieri am polemizat vertiginos cu Colesovnazadov, el era pentru respectarea strictă a

Constituției, iar din punctul meu de vedere nu trebuie să fim dogmatici, formalști, fanatici, fundamentalști ai Legii Fundamentale, căci unele încălcări sau abateri constituționale rezonabile sunt necesare, altfel cum vom construi un stat de drept?” (A1, 16).

În textul *Cârnăciorul lui Șor la prezidențiale* (ZdG) apare, în calitate de respondent, personajul „Ileana Șoricuț”: „«Am auzit că în alte țări ale lumii primarii nu le dau cârnăciori pe gratis oamenilor, și oamenii rămân așa, cu hainele călcate și fără nimic primit pe degeaba», ne-a spus *Ileana Șoricuț*, angajată a Primăriei Orhei.” (A1, 71). Opțiunea autorului pentru acest nume poate fi ușor descifrată de cititorul avizat: „Șoricuț” este un diminutiv al numelui propriu „Șor” (liderul politic nr.1 din regiunea Orhei), iar „Ileana” este o variantă familiară a numelui „Elena”, care este foarte răspândit în spațiul românesc. Personajul denumit prin această îmbinare reprezintă o categorie de populație care acceptă și susține politica promovată de politicianul Ilan Șor. Numele poartă totuși conotație persiflantă, personajul feminin respectiv fiind caracterizat printr-un grad scăzut de inteligență și de cultură.

În următorul exemplu identificăm, de asemenea, creativitate sporită în selectarea numelui personajului: „Colesovnazadov era cât pe ce să leșine în fața ecranului, când *Antașa*, cum o dizmierda el hipocoristic, care întruchipa pentru el pe Janna Darc în jurnalism, ca Maia Sandu în politică, își lua temporar rămas-bun de la telespectatori, fiindcă nu e civilizată, nu e europenește să lupte cu oligarhia dormind în același pat cu ea.” (A1, 40). Cititorul avizat, care cunoaște realitățile sociopolitice din Republica Moldova, decodifică cu ușurință aluzia la jurnalista Natalia Morari, „Antașa” fiind o variantă modificată a numelui „Natașa”. În acest caz utilizarea numelui într-o astfel de variantă comportă evidente conotații sarcastice și batjocoritoare, fiind un atac la persoană. De asemenea, ne atrage atenția și numele „Janna Darc”, ortografiat greșit în mod intenționat (corect: Jeanne d’Arc sau Ioana d’Arc), pentru a conferi comparației conotații persiflante și umoristice.

Unele personaje au nume neobișnuite pentru societatea noastră, cu o structură fonetică ciudată și un conținut semantic opac: „Foxtrot Sobcor” (A1, 14), „Ingwar Popoțan” (A1, 14), sau cu o structură de format umoristic: „Stelian Margarină” (A1, 1), „Visarion Falcă” (A1, 17).

Utilizarea numelor de personaje fictive contribuie la completarea conținutului semantic al textului, de multe ori comportând conotații umoristice. Totodată, autorii recurg la acest procedeu pentru a se absolve de necesitatea asumării unor afirmații: „*Colesovnazadov consideră* că generalul de miliție Boronin este omul care nu a reușit încă să iasă bine din secolul XX și nu a intrat încă în secolul XXI. «Boronin este omul dintre secole», a subliniat vecinul meu tradițional” (A1, 19).

Astfel autorul evită să-și asume această declarație denigratoare, lasând-o în responsabilitatea unui oarecare „Colesovnazadov”, aceasta fiind o referință fictivă.

Exemplele citate în cadrul acestei secțiuni ne dovedesc faptul că în pamflet numele personajelor nu sunt selectate la întâmplare, ci realizează intențiile ironice, sarcastice, persiflante ale autorilor. Numele identificate în cadrul acestui studiu se caracterizează printr-un grad înalt de creativitate, fiind originale și în concordanță cu tema și mesajul textului.

3.2.2.4. Discursul repetat

Un element de creativitate în pamflet este discursul repetat, prin formele sale variate de reluare a unor fragmente de limbă. În accepția coșeriană, discursul repetat include „tot ceea ce în vorbirea unei comunități se repetă într-o formă mai mult sau mai puțin identică sub formă de discurs deja făcut sau combinare mai mult sau mai puțin fixă, ca fragment lung sau scurt, a «ceea ce s-a spus deja»” [39, p. 259]. Discursul repetat cuprinde proverbele, locuțiunile, expresiile idiomatice, citatele din opere literare și filme, sloganurile etc., adică tot ceea ce s-a mai spus vreodată și care are anumite sensuri și conotații specifice, purtând marca culturală a limbii.

Stelian Dumistrăcel abordează discursul repetat prin prisma celor patru „figuri de construcție” ale lui Quintilian: *detractio* (suprimarea), *adiectio* (adăugarea), *immutatio* (substituirea) și *transmutatio* (permutarea), prin care jurnaliștii „destructurează și restructurează pe cont propriu enunțuri, reflectând surse de diferite tipuri (titluri, citate din opere, parimii, idiotisme, sloganuri, formule fixe uzuale etc.)” [47, p. 114].

În cadrul acestei cercetări am încercat analiza aspectului creativității inclusiv prin prisma celor patru figuri ale lui Quintilian și am identificat o serie de exemple care denotă creativitate și înalte capacități de mânăuire a limbajului. Trebuie să menționăm că de cele mai multe ori se întâlnesc figurile construite pe baza adăugării și substituirii:

- „Noi nu putem urma legile orbește, dacă legea *ne duce în râpă sau în abis*” (A1, 16) – prin adăugarea cuvintelor „sau în abis” la expresia „a se duce de râpă”, care are sensul de „a se nimici, a se distruge”, se urmărește amplificarea efectului comic;
- „... încercai eu să-l cobor pe Colesovnazadov *cu picioarele pe pământul fertil al patriei*” (A1, 24) – adăugarea unor elemente în structura expresiei „a fi cu picioarele pe pământ”, care înseamnă „a avea simțul realității”, conferă discursului o notă de absurd, amplificând efectul comic;

- „A ajuns *de râsul găinilor de la avicola Floreni!*” (A1, 9) – prin completarea expresiei „de râsul găinilor”, care înseamnă „penibil, ridicol”, cu cuvintele „de la avicola Floreni” se realizează o adaptare a expresiei la realitatea contemporană, sporind comicitatea acesteia;
- „Platforma DA și NU Prea” (A1, 25) – modificarea denumirii „Platforma DA” prin adăugarea cuvintelor „și NU Prea” conferă o tonalitate sarcastică, denigrând imaginea formațiunii politice;
- „Partidul Democrat Orfan” (A1, 25) – modificarea denumirii formațiunii politice „Partidul Democrat” prin adăugarea cuvântului „Orfan” comportă semnificații sarcastice, făcând aluzie la pierderea liderului partidului în virtutea conjuncturii politice;
- „Partidul Liberal Democrat Pătimit” (A1, 25) – adăugarea cuvântului „Pătimit” la denumirea formațiunii politice „Partidul Liberal Democrat” urmărește crearea efectului comic, făcând trimitere la slăbirea forțelor partidului;
- „Partidul Șor Plus” (A1, 25) – modificarea denumirii formațiunii politice „Partidul Șor” prin adăugarea cuvântului „Plus” are conotație persiflantă, exprimând atitudinea batjocoritoare a autorului;
- „Nu avem timp de pierdut! Curățenia trebuie să înceapă de la propriul sistem!”, a subliniat ministra de Interne, Ana Revenco, aprobându-l în funcție *cât ai clipi din ochii ei pătrunzători* pe norocosul recipient de donații și împrumuturi.” (A1, 35) – valorificarea expresiei „cât ai clipi din ochi”, care are sensul de „numaidecât, imediat”, prin adăugarea cuvintelor „ei pătrunzători” urmărește luarea în zeflema a personajului, exprimând dezaprobarea față de acțiunile acestuia;
- „Alianța Unirii Repetate (AUR)” (A1, 25) – modificarea denumirii formațiunii politice „Alianța pentru Unirea Românilor” în scopul luării în derâdere a acesteia;
- „Dacă acest minunat popor, coborât din daci și din romani, ar avea timp, între un mic cu muștar și-o manea de import a auto-exilatului Salam, ar scorni azi o altă zicală, la fel de adevărată: *bolnavul cu trei Salvări rămâne cu infarctul netratat*” (A1, 93) – în acest context este valorificată expresia populară „copilul cu două moașe rămâne cu buricul netăiat”, care înseamnă că atunci când mai multe persoane se apucă de același lucru, lucrul rămâne nefăcut până la urmă. Modificările operate de autor în această expresie sugerează starea de dezamăgire față de sistemul medical românesc, care este cu mult sub standardele acceptabile;
- „Ca atare, până la decizia definitivă și irevocabilă, fosta *sinistră a Turismului* a anunțat că va dezvălui public, cu titlu de răzbunare și pe modelul schimbului de SMS-uri cu Sebastian Ghiță, conținutul câtorva discuții pe care le-a avut de-a lungul vremii” (A1, 98) – modificarea

sintagmei din limbajul administrativ-juridic „*ministră* a turismului” în forma „sinistră a turismului” este un procedeu folosit de autor pentru persiflarea personajului, cuvântul „sinistră” având o evidentă tonalitate negativă;

- „Cei mai activi participanți la festival vor primi și distincții de stat, în special Medalia «Corupția, ca glodul», Diploma «*Gloduri, nu vorbe*»” (A1, 47) – structura „Gloduri, nu vorbe” este o variantă modificată a sloganului „*Fapte, nu vorbe*”, promovat de Partidul Democrat din Moldova. Modificarea operată de autor are conotații grotești și urmărește aruncarea în derizoriu a activității partidului respectiv;

- „«Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau», zicea Lăpușneanu. Dar Dodon, Plahotniuc, Filip și Candu l-au depășit, zicând: «Dacă voi nu *ne vreți degeaba – să ne vrea alții, pe bani*».” (A1, 64) – modificarea zicerii lui Alexandru Lăpușneanu „Dacă voi nu mă vreți, *eu vă vreau*”, prin adăugarea și substituirea unor elemente, susține intenția ironică a autorului, luând în zeflema cele patru personaje citate.

Pamfletarii recurg la astfel de modificări în special pentru a crea efectul surprizei și a conferi textului expresivitate. Semnificațiile noi care rezultă din aceste operații poartă de cele mai multe ori nuanțe ironice, depreciative și persiflante.

Un termen apropiat de cel al discursului repetat este *intertextul*. Deși sunt foarte asemănătoare în multe aspecte, aceste două noțiuni diferă totuși (a se vedea Alexandrescu (Voicu) [3]), discursul repetat urmând a fi considerat o noțiune mai largă, „care înglobează intertextul” [119, p. 53].

Termenul de „intertextualitate” a fost lansat în 1966 de către Julia Kristeva în raportul său despre creația strălucitului reprezentant al formalismului rus M.M. Bahtin în revista *Critique*. Ulterior, numeroși alți specialiști au dedicat studii importante acestui concept, printre aceștia numărându-se: Roland Barthes, Umberto Eco, Gerard Genette, Jacques Derrida, Philippe Sollers, Jean Ricardou, Maurice Blanchot etc. În spațiul românesc s-au impus studiile semnate de Cristina Hăulică, Stelian Dumistrăcel, Maria Carpov, Ileana Alexandrescu, Smaranda Vultur ș.a. Problematika intertextualității intră în atenția lingviștilor români începând cu anii '80.

Textul nu este o structură închisă, ci este în permanență deschis către alte texte, către alte coduri, către alte semne. Sprijinindu-se pe acest adevăr, Barthes afirma: „Și chiar acesta este intertextul: imposibilitatea de a trăi în afara textului infinit – fie că acest text este Proust sau ziarul cotidian, sau ecranul televizual: cartea face sensul, sensul face viața.” [131]

Michael Riffaterre abordează problema intertextualității în legătură cu cititorul, definind-o astfel: „perceperea de către cititor a raporturilor dintre o operă și altele care au precedat-o sau i-

au succedat” [152]. Conform acestei definiții, receptarea textului este în strânsă corelație cu experiența anterioară, cititorul fiind capabil să realizeze legătura intertextuală doar dacă obiectul intertextual face parte din experiența sa.

În cartea sa *Eminescu și lirica românească azi*, I. Bot explică noțiunea de „intertextualitate” drept capacitate a textelor de a întreține un dialog între ele la nivel de idee, citând afirmația lui G. Genette: „relația de coprezență între două sau mai multe texte [...] prin prezența efectivă a unui text în altul”. În aceeași ordine de idei, J. Kristeva consideră că textul „este o permutare de texte, o intertextualitate: în spațiul unui text mai multe enunțuri luate din alte texte se încrucișează și se neutralizează” [71]. Se cunosc multe definiții ale noțiunii „intertextualitate”, dar nu întotdeauna știm să determinăm strict limitele acesteia. În *Introduction à l'intertextualité*, Nathalie Piégay-Gros scrie: „Nu numai că definițiile intertextualității sunt variabile, dar chiar limitele intertextului sunt nesigure: unde începe și unde se termină el? Trebuie oare să considerăm ca fenomen intertextual simpla prezență obiectivă a unui text în alt text, a cărei formă emblematică ar fi citatul? (...) se poate admite că avem intertextualitate de îndată ce e percepută o asemănare, oricare ar fi ea, între mai multe texte? Dar noțiunea de asemănare se dovedește destul de repede un criteriu ambiguu (...) Există pericolul de a considera că totul este intertext, inclusiv cea mai aleatorie reminiscență, sau chiar cea mai subiectivă impresie de lectură. Intertextualitatea ar deveni astfel alibiul «modernist», acoperit de o poleială teoretică, oferit lecturii impresioniste și subiective” [151]. Problema pusă în discuție de cercetătoare merită într-adevăr o atenție aparte, întrucât intertextualitatea este un concept subiectiv și uneori este destul de dificil să determinăm unde începe și unde se sfârșește intertextualitatea într-un text. Există pericolul să considerăm intertext orice asemănare oricât de mică între texte, fără să sesizăm că este imposibilă evitarea absolută a interacțiunii textelor – niciun text nu poate fi scris în afara a ceea ce s-a scris anterior. Totodată, în unul și același text persoane diferite ar putea vedea repere diferite ale intertextualității, în funcție de formarea și backgroundul intelectual al fiecăreia.

În prezent există o tipologie vastă a intertextualității, întrunind forme precum: citatul, parodia, pastișa, plagiatul, aluzia, compilația, clișeul, limbajul de lemn, ironia, imitația, stereotipul, parafraza, motivul, motto-ul etc. Majoritatea dintre acestea își găsesc loc în pamflet, inclusiv în titluri, și subliniază gradul sporit de creativitate a pamfletarului.

În textele selectate în cadrul acestei cercetări am identificat numeroase exemple de intertext. În toate cazurile este vorba de valorificarea unei afirmații cunoscute, procedeul trebuind să servească scopurilor pamfletare și să se potrivească contextului.

Una dintre formele intertextului cel mai frecvent întâlnite în pamflet este *citatul*. Pamfletarul reia exact o afirmație cunoscută aparținând unei personalități sau extrasă dintr-o operă, atribuindu-i semnificații noi:

- „Ați prins ideea, era ca diavolul în Faust («*Cine ești tu, la urma urmei, spune? O parte din acea putere, ce veșnic răul îl voiește și veșnic face numai bine!*»)” (A1, 115) – pamfletarul utilizează citatul din *Faust* pentru a-și exprima atitudinea ironică față de un personaj politic, care, în pofida intențiilor sale meschine ascunse, reușea să facă și anumite lucruri pozitive, fără să vrea și fără să le planifice;

- „Cei din urmă vor fi cei dintâi!” (A1, 123) – citarea unei afirmații biblice, dar într-un context total diferit de sensul scriptural, pentru a evidenția ridicolul personajelor atacate, care își scuză eșecurile prin niște argumente infantile și nefondate.

O formă camuflată a intertextului este *parafraza*, prin care se face referire la un alt text, modificându-l:

- „Curat neconstituțională, coane Valerică!” (A1, 109) – titlul unui pamflet din *Kamikaze* ce face aluzie la *O scrisoare pierdută* a lui Caragiale, trimițând la afirmația personajului Pristanda „curat murdar, coane Fănică”. Această asociere nu este una întâmplătoare: textul pamfletului îl atacă pe președintele Curții Constituționale – Valer Dorneanu, care este funcționar de stat ce apără dreptul, la fel ca Ghiță Pristanda din piesa lui Caragiale, care este polițist. Punerea în comparație a președintelui Curții Constituționale cu personajul comic are conotație negativă, reprezentând o batjocură la adresa acestuia;

- „Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la revoluția din '89, parcă-mi saltă inima de bucurie când îmi amintesc cum, chiar în seara zilei de 22 decembrie, a apărut la televizor șeful Securității, chiar capul monstrului cu o mie de urechi...” (A1, 121) – parafrizarea unui fragment din *Amintiri din copilărie* de I. Creangă (Partea a II-a): „NU ȘTIU ALȚII CUM SUNT, DAR EU, CÂND MĂ GÂNDESC la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, [...], parcă-mi saltă și acum inima de bucurie!” – o asemenea actualizare a textului lui Creangă are efect ironic, introducând cititorul în tema textului, exprimând dezaprobarea pamfletarului față de evenimentele menționate și față de acțiunile politicianilor în aceste circumstanțe;

- „PSD a dat, PSD plus PNL au luat, fie numele lor de rahat!” (A1, 88) – parafrizarea afirmației biblice „Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvântat” (Iov 1:21), care are efect comic și exprimă dispreț și batjocură față de formațiunile politice menționate, ideea transmisă fiind în discrepanță evidentă cu sensul afirmației biblice.

De asemenea, o formă frecventă a intertextului în pamflet este *referința*, care se utilizează pentru a actualiza anumite semnificații:

- „*Parcă nici cocoșul moșului, din Punguța cu doi bani, nu a reușit să verse din gușă atâtea bogății ca oul lui Vosganian – nota mea, de cititor frustrat că vicepreședintele Uniunii Scriitorilor nu și-a publicat panseul într-o revistă pentru copii, eventual sub titlul Să vă numărați ouăle!*” (A1, 120) – referință la povestea lui Ion Creangă și totodată referință la afirmația ex-premierului român Adrian Năstase, devenită virală, „Mai bine să vină să îmi numere ouăle”, care realizează funcție comică;

- „Doamna și vagabondul” (A1, 98) – referință la filmul de animație *Doamna și vagabondul* în chiar titlul pamfletului pentru a conferi tonalitate comică textului și pentru a arunca în derizoriu cele două personaje;

- „Plahotniuc: mai am un singur dor” (A1, 13) – referință la poezia eminesciană *Mai am un singur dor* urmărește să ia în derâdere personajul atacat, trăirile eului liric fiind diferite de cele ale personajului politic;

- „Asemeni lui Hercule, care a reușit să curețe într-o zi grajdurile lui Augias, necurățate timp de treizeci de ani, Maia Sandu va curăța Republica Moldova de corupți, tâlhari și oligarhi, care, ce coincidență, sug de treizeci de ani finanțele publice...” (A1, 24) – făcându-se referință la mitologia antică, prin comparația Maiei Sandu cu Hercule, se urmărește ironizarea și persiflarea personajului.

Exemplele selectate ne-au permis să constatăm că prezența unui text în alt text este un fenomen frecvent în cazul pamfletelor, autorii dând dovadă de creativitate în valorificarea acestora prin atribuirea de noi semnificații, de cele mai multe ori ironice și persiflante.

3.2.2.5. Alte mijloace de limbaj

Referindu-se la fenomenul creativității în producțiile scrise contemporane, lingvista Iraida Condrea menționează că „în avangardă ies figurile de limbaj bazate pe semnificații accidentale, pe aluzii, pe modificări semantice și metaplasme” [31, p. 162]. Mijloacele la care face referință cercetătoarea sunt utilizate pe larg în pamflet, fiind o modalitate de manifestare a personalității pamfletarului. Contextele care par accidentale ascund de fapt o semnificație cu tentă ironică sau depreciativă, pe care receptorul avizat știe să o decodifice:

- „Poate să cerem interzicerea limbii române și toți să vorbească rusește, ca în URSS? Atunci ei se simțeau acasă, iar majoritatea – în străinătate. Nouă nu ne va mai fi atât de greu să ne readaptăm, ca lor să se adapteze. Trebuie să dăm dovadă de *umanism*.” (A1, 1) – cuvântul

„umanism” înseamnă doctrina care are în centru omul, bunăstarea și demnitatea lui, iar cuvântul care urma să fie folosit în acest context este „umanitate”, adică sentimentul de bunăvoință, toleranță;

- „Cu abateri legislative rezonabile pot construi și eu un stat de drept! – *își adjudecă* Colesovnozadov ultimul cuvânt.” (A1, 16) – cuvântul „a adjudeca” este un termen juridic și înseamnă a atribui (prin hotărâre judecătorească) un bun scos la licitație persoanei care oferă prețul cel mai mare, prin urmare folosirea lui în acest context este oarecum forțată și, în consecință, comică;

- „Unioniștii se pot uni cu stataliștii, cu naționaliștii civici, cu socialiștii-putiniști, cu pașiștii, *dadașiștii*, cu oricine altul, dar în niciun caz unioniștii nu trebuie să se unească cu unioniștii, fiindcă se vor face de râs!” (A1, 21) – cuvântul „dadaist” este numele atribuit unui adept al dadaismului, curent literar și artistic, pamfletarul referindu-se, de fapt, la „daiști”, membrii Platformei Demnitate și Adevăr (DA).

Deși aceste *greșeli* par *accidentale*, ele comportă o evidentă tentă ironică, care intensifică tonul pamfletar al textului și adaugă semnificații. Autorii recurg deseori la această tehnică de comunicare pentru a crea efecte comice prin aluzii, elemente ludice, structuri ambigue.

Metaplasmele țin de nivelul de suprafață al textului și se referă la schimbarea fonetică și grafică a cuvintelor, generând sensuri noi sau accentuând anumite nuanțe de sens. Printre metaplasmele întâlnite în pamflete se numără: sincopa (*pomangii* (A1, 25), *prșidinti* (A1, 7)), epenteza (*patrioată* (A1, 24), *dadaști* (A1, 21), *hlândan* (A1, 20), *prezumție* (A1, 19)) și apocopa (*eroin* (A1, 24), *marionet* (A1, 9), *șefu'* (A1, 65), *sfântu'* (A1, 65)).

Tot la nivelul metaplasmei se situează și următoarele exemple: „BIP-Magazie” (A1, 19), în loc de *VIP Magazin*, „Bladibostok” (A1, 28), în loc de *Vladivostok*, „Boronin” (A1, 19), în loc de *Voronin*, „moltoveni”/„molotoveni” (A1, 23, 2), în loc de *moldoveni*. Aceste modificări au valoare depreciativă, batjocoritoare și completează semnificațiile textuale. De exemplu, în cazul lexemului „BIP-Magazie” este atacată calitatea revistei și se face aluzie la existența unor interese personale în editarea acesteia. Cuvântul „moltoveni” („molotoveni”) este un hibrid rezultat din contopirea termenilor „moldoveni” și „Molotov”, pamfletarul făcând aluzie la Pactul Ribbentrop-Molotov și la impactul acestuia asupra destinului Republicii Moldova.

Un procedeu de creativitate întâlnit în textele selectate în cadrul acestei cercetări, în special în *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă*, îl constituie *metagrafele*, care constau în modificarea aspectului grafic al cuvintelor în vederea creării unor efecte stilistice. Valorificarea posibilităților

grafice contribuie la punerea anumitor accente semantice, precum și la atragerea atenției cititorului, fiind o manifestare a spiritului rebel al pamfletarului:

- „Iar Nata Albot, dacă e **klumea**, bine a făcut că a demisionat, altfel cine avea să ne organizeze festivaluri cu plăcinte, cu bostani, cu iimanii...” (A1, 20) – ortografierea cuvintelor „ca lumea” într-un asemenea mod e un indiciu de creativitate și ingeniozitate a autorului, acesta construind un joc în baza relației omonimice: „ca lumea” – „cum trebuie, cum se cuvine” și „klumea” – denumire de organizație, implicit denumirea blogului și a paginii de Facebook a organizației. Evident, preferința autorului pentru această formă nu este aleatorie, urmărindu-se ironizarea personajului atacat Nata Albot, aceasta fiind chiar fondatoarea organizației „klumea”;

- „Ce clopoțel v-a zăngănit în superego-ul ăla de individ care vânează nimicuri la oamenii din jur (în loc să se uite mai atent în el însuși) atunci când ați dat share la o greșală făcută de **UN OM** dintr-o **NEATENȚIE**?” (A1, 110) – în acest context accentuarea cuvintelor „un om” și „neatenție” prin ortografierea acestora cu litere capitale se face în scopul ironizării personajului. Deși pare că autorul îi ia apărarea personajului, subliniindu-i latura umană, contextul general al pamfletului ne permite să decodificăm intențiile sale ironice;

- „CANDidatul și CANDiluatul PD la Primăria Chișinău” (A5, 54) – în acest titlu de pamflet autorul construiește un joc cu metagrafele „CANDidatul” și „CANDiluatul” (al doilea termen fiind unul inventat) în baza raportului de antonimie („a da – a lua”) pentru a pune în ridicol deciziile Partidului Democrat în contextul alegerilor locale din Chișinău din anul 2019, atunci când un candidat a fost întâi înaintat, apoi retras;

- „- Apropo de oameni de cultură, și dl Pleșu v-a cam **llll... ăudat** într-o vreme, v-a fost chiar și consilier, nu?” (A1, 87) – ortografierea cuvântului „lăudat” în acest mod denotă intenția ironică a autorului, lăsând impresia că a vrut să se spună altceva. Având în vedere contextul, cititorul poate deduce că autorul a dorit să scrie cuvântul „lins”, fapt bazat pe enunțurile anterioare și pe titlul textului – *Traian Băsescu recunoaște: „Toți bășiștii au fost niște lingăi!”* (AC). Întrucât textul în cauză este redactat sub forma unui interviu, redând vorbirea directă, opțiunea autorului pentru ortografierea cuvântului în acest mod, redând o bâlbâială, sporește caracterul oral al textului și conferă acestuia credibilitate.

Exploatarea posibilităților grafice, pe care M. Avram le numește „grafii nonconformiste” [10, p. 244], se efectuează în scopul variației limbajului, dar și al realizării funcțiilor expresivă și conativă. Ortografierea cuvintelor în moduri speciale, diferite de cele obișnuite, contribuie la exprimarea emoțiilor, atitudinilor, intențiilor autorului și la sporirea gradului de creativitate a textului, prin aceasta exercitând influență asupra cititorului. Diversificarea modului de ortografiere

reprezintă un element de bază al creativității în pamflet, fiind un procedeu tot mai des întâlnit în speciile publicistice și, mai ales, în spațiul virtual.

Dintre metataxe merită menționat **chiasmul** ca mijloc de exprimare a creativității discursive, prin care pamfletarul adaugă artistism și umor și, totodată, transpune ideea dualității unor fapte de ordin sociopolitic:

- „Acum stau și mă gândesc că Maia Sandu, în loc să-i mulțumească armatei ruse pentru că *ne apăra pe noi de transnistreni și pe transnistreni de noi*, ea o alungă ca pe niște găini, -câș!!! – sugerând că proprietarul «găinilor» ar fi ocupant.” (A1, 4) – în acest context chiasmul amplifică efectul comic, prezentând problema transnistreană într-o formă ușor ironică. Această formulare facilitează exprimarea atitudinii autorului față de problema transnistreană și față de relațiile moldo-ruse în general;

- „Partidul Consolidării Stabile sau Partidul Stabilității Consolidate” (A1, 25) – aceasta este una dintre denumirile de „partide noi” propuse de autor în textul *Ghid pentru constructorul de partid* (ZN). Chiasmul în baza căruia este construită această denumire reprezintă, în esență, un joc de cuvinte cu substrat comic, făcându-se aluzie la Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei. Opoziția „consolidare stabilă/stabilitate consolidată” relevă intenția ironică a autorului, infinitivul lung (consolidare) din primul termen făcând trimitere la un proces continuu, iar participiul (consolidată) din al doilea termen exprimând o acțiune terminată, un rezultat. Conjunția disjunctivă „sau”, care leagă cei doi termeni ai chiasmului, are, de asemenea, funcție comică, exprimând ideea că ordinea cuvintelor (consolidare stabilă sau stabilitate consolidată) nu are importanță, căci în ambele cazuri sună la fel de patetic, iar pentru succesul unui partid tocmai aceasta are importanță, după cum susține, pe o tonalitate ironică, autorul în textul în cauză: „Fiindcă denumirea partidelor contează mult mai mult decât componența lor” (A1, 25);

- „Securitatea a trecut de partea poporului. Și poporul de partea securității.” (A1, 121) – acest exemplu de chiasm pune în evidență atitudinea ironică și de indignare a autorului față de jocurile politice în cadrul revoluției din '89 din România: în momentul în care poporul credea că securității au trecut de partea sa, el era, de fapt, tras pe sfoară.

În toate cazurile chiasmul indică asupra unei dualități: ce pare și în ce constă, efectiv, o problemă; și are funcție ironică, punând la încercare capacitatea cititorului de a decodifica mesajul real transmis de autor.

Cel mai important element de creativitate în pamflet îl constituie **metasememele**, ca procedee de bază fiind **metaforizarea** și **hiperbolizarea**.

Pamfletarul folosește metafore, mai întâi de toate, pentru a construi structura semantică a textului, adăugându-i varii nuanțe: ironice, sarcastice, persiflante, denigratoare etc. Totodată, imaginile create cu ajutorul metaforelor conferă pamfletului literaritate și accentuează lirismul acestuia:

- „Interviu cu Stelian Margarină, editorialist-laureat al publicației «Făcătorul de știri»” (A1, 1) – denumirea publicației fictive „Făcătorul de știri”, inserată chiar la începutul textului, este o metaforă comică, ce dictează tonalitatea pamfletară a discursului, influențând cititorul să interpreteze mesajul în cheie ironică. Un rol important în acest context îl are și numele personajului – Stelian Margarină, care, de asemenea, îndeplinește funcție comică și dovedește caracterul ficțional al interviului;

- „Șordoniştii nu au dreptul moral să folosească numele *atletului statalității noastre*, Ștefan cel Mare și Sfânt, în scopuri politice!” (A1, 16) – metafora din acest enunț este utilizată în descrierea personajului (Ștefan cel Mare și Sfânt) în vederea creării efectului comic. Nu este prejudiciată în niciun fel imaginea domnitorului, sensul ironic plinuindu-se pe celelalte personaje – șordoniştii (acesta fiind un cuvânt inventat, compus din „șoriști” + „dodoniști” și desemnându-i pe susținătorii lui Șor și ai lui Dodon). Referirea la domnitor în acest context nu este arbitrară, autorul ironizând astfel obiceiul adeptilor lui Șor și Dodon de a-l cita pe Ștefan cel Mare și Sfânt în argumentarea poziției lor politice;

- „De aceea Maia Sandu i-a dat un bobârnac *trimisului cancelariei cerești pe plaiul mioritic* (spre deliciul rânjitor al «coordonatorului executiv») și l-a desemnat candidat la funcția de prim-ministru pe Igor Grosu.” (A1, 11) – atribuirea unui astfel de calificativ metaforic are o evidentă nuanță sarcastică la adresa personajului și, alături de expresia „a da un bobârnac”, conturează tonalitatea pamfletară a enunțului.

Recurgerea la hiperbole se explică prin tendința pamfletarului de a exagera, deformând realitatea. În acest sens E. Lovinescu definea pamfletarul drept „lentilă măritoare” [74, p. 56], iar P. Șeicaru afirma că „orice pamfletar exagerează, este în natura genului să accentueze deformat trăsăturile caracterului, să întrebuințeze culori tari” [113, p. 139]. Hiperbolizarea în pamflet este o modalitate de amplificare a imaginilor pentru crearea efectelor comice și realizarea funcției conative. În continuare prezentăm câteva exemple de hiperbole din textul *Degetare pentru polițiști acum, apoi monument pentru Andrei Năstase* (ZN), pe care autorul le construiește pentru ironizarea și persiflarea personajelor:

- „Ieri am discutat despre *nesimțirea himalaiană* a lui Dodon care a spus că Andrei Năstase ar visa la funcția de președinte al Parlamentului ca vrabia la mălai.” (A1, 18) – referirea

la Himalaya, cei mai înalți munți de pe glob, în raport cu „nesimțirea” personajului reprezintă o denigrare la adresa acestuia, comportând și conotații ironice;

- „*Afirmația* lui Dodon este cu atât mai *monstruoasă*, cu cât el cunoaște foarte bine, de la consilierii săi și de la cei din societatea civilă, că Năstase nu are nevoie de această funcție pentru el personal, ci pentru multpătimitul nostru popor.” (A1, 18) – calificarea unei afirmații ca fiind monstruoasă reprezintă o hiperbolizare, fiind gândită intenționat de autor pentru a alimenta efectul comic al contextului și pentru a lua în zeflema personajul prin criticarea declarațiilor sale de dedicare patriei;

- „Năstase visează «la o dimineață în care Republica Molotova ar fi liberă de Plahotniuc și gruparea sa criminală, ca după un lung și obositor coșmar». Și nu doar visează, ci și muncește cu *sacrificiu prometeic* pentru a-l materializa, a-l transpune în viață.” (A1, 18) – exagerarea efortului politicianului prin atribuirea calificativului „prometeic”, care înseamnă „măreț, grandios”, reprezintă un atac direct la personalitatea lui, fiind evidentă atitudinea persiflatoare a autorului.

Un alt metasemem identificat în pamflete, care relevă un grad sporit de creativitate, este **oximoronul**:

- „Acum lumea va zice: sărmanii moltoveni, până și *tâlharilor mizericordioși* li s-a făcut milă de ei, restituindu-le miliardul în scopuri caritabile.” (A1, 23) – alăturarea cuvintelor „tâlhari” și „mizericordioși”, care se exclud reciproc, este un procedeu de persiflare a politicienilor la care se face aluzie, cititorul avizat fiind în stare să descopere aluzia autorului și intenția lui ironică;

- „Partidul *Cleptomanului Altruist (Darnic)* sau Partidul Șor Plus” (A1, 25) – aceasta este una dintre denumirile de „partide noi” propuse de autor în articolul *Ghid pentru constructorul de partid* (ZN). Bineînțeles, sintagma oximoronică „cleptoman altruist/darnic” are conotație persiflantă, fiind un instrument de atac al personajului la care se face referire.

Contradicția dintre componentele structurilor oximoronice reflectă atitudinea pamfletarului față de obiectele atacate: conflictul dintre aparențe și realitate scoate în evidență ridicolul situațiilor și contrastul dintre realități. Totodată, oximoronul folosit în pamflet are conotații ironice și persiflante, prin care se urmărește denigrarea și luarea în derâdere a personajelor.

Valoare artistică creativă are și **litota**, după cum ne relevă următorul exemplu: „Au fost niște deportări, dar chiar să faci caz din asta un secol întreg...” (A1, 1). Diminuarea gravității fenomenului deportărilor, care reprezintă o traumă istorică de amploare, ale cărei consecințe negative afectează până în prezent populația, scoate în evidență ridicolul declarațiilor făcute de unii politicieni, care încearcă să acopere aceste atrocități istorice în favoarea programelor

electorale pe care le promovează. Diminuarea intenționată a importanței obiectului generează efect ironic, influențând receptorul să înțeleagă că autorul gândește total opusul a ceea ce afirmă.

De asemenea, ocazional apare **gradația**: „izolare, carantină și locdaun” (A1, 1), „pentru fiecare familie, pentru țara noastră, dar și pentru întreaga omenire” (A1, 5), „să fii numit «omul anului» când te consideri «omul secolului» și – de ce nu – al mileniului și al erei noastre” (A1, 19). În aceste exemple, gradația *in crescendo* în îmbinare cu hiperbolizarea denotă creativitate, adaugă semnificații și contribuie la exprimarea atitudinii pamfletare.

Unul dintre elementele de creativitate preferate de pamfletari este **jocul de cuvinte**, construit în baza diferitor raporturi semantice:

a) jocul bazat pe antonimie:

- „Cert este că *marele* președinte de stătuțel *micuț*, Igor Dodon, și-a pus scopul să se facă observat și să apară cât de curând posibil în niște poze cu Vladimir Putin.” (A1, 55) – prin opoziția „marele președinte – stătuțel micuț” se ia în derâdere personajul, fiindu-i criticată tendința de a-și da importanță neîntemeiat;

- „Băsescu? Și acum simt un nod în gât, mă scuzați dacă *recunoștința* pentru ce *a construit* e egalată de *dezamăgirea* pentru ce *a dărâmat*.” (A1, 116) – joc construit în baza unui dublu raport de antonimie: „recunoștință – dezamăgire” și „a construit – a dărâmat” pentru a exprima atitudinea de dezamăgire a autorului față de activitatea politică a personajului. Pe lângă faptul că realizează funcție expresivă, acest joc de cuvinte sugerează intenția autorului de denigrare a personajului;

- „Ca un Ștefan cel Mare al timpurilor noastre, Maia Sandu face fapte *mari* cu mijloace *mici*.” (A1, 14) – prin intermediul acestui joc bazat pe antonimele „mare – mic” se ironizează personajul, mai ales în contextul comparării sale cu domnitorul Ștefan cel Mare, care în Republica Moldova este un simbol al conducătorului desăvârșit. Lauda exagerată este un indiciu al intenției ironice a autorului;

b) jocul bazat pe omonimie:

- „Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că pisica moartă se află chiar în *curtea* ta, Dornene, în *Curtea* Constituțională.” (A1, 109) – jocul de omonime „curte” (spațiul din jurul unei case/gospodăriei) și „Curte” (instanță judecătorească) este utilizat abil de autor pentru a dezvălui lipsa de integritate a personajului și a-l lua în zeflemea;

c) jocul bazat pe tautologie:

- „Marea Religie a Toleranței, Creștinismul, care propovăduiește în tot felul de *pilde*, *pildulițe* și *pildușoare* iubirea față de aproape din principiu și nu din interes ...” (A1, 102) – aglomerarea tautologică „pilde, pildulițe, pildușoare” are conotație comică, exprimând ideea de

„foarte detaliat, în repetate rânduri, insistent, în diferite moduri”. Creativitatea autorului se manifestă mai ales în inventarea formelor diminutive „pilduliță” și „pildușoară”, care nu se încadrează în limbajul standard;

- „El va explica în detalii cum e să îți cumperi un palat, să trăiești în el, dar să te *prefaci* că nu-i al tău, dar pe urmă să te *prefaci* că te-ai *prefăcut* că nu-i al tău” (A1, 79) – acest joc tautologic cu verbul „a (se) prefăce” are funcție comică, prin care se ironizează personajul și se iau în derâdere încercările sale de a se eschiva de răspundere, ceea ce-l face ridicol.

De asemenea, trebuie amintit aici și **procedul ortografierii greșite a lexemelor**: „studii de *frezabilitate*” (A1, 106), „poliția ne *ocrotează*” (A1, 109), „*realizării* toarășului” (A1, 121), „ortodoxi” (A1, 64), „Așa că, dragi politicieni, dacă vreți să puneți gabja pe putere, ieșiți la o bere cu vecinul de la parter, *care* să îl ascultați cu atenție, sigur o să aibă de spus ceva de folos” (A1, 118) ș.a., care au preponderent funcție umoristică, dar contribuie și la caracterizarea pe ton sarcastic a personajelor, sporind credibilitatea și caracterul oral al discursului.

Pamfletarii se dovedesc creativi prin utilizarea **superlativului popular**: „milioooooon” (A1, 106), „Uauuu!” (A1, 106), „muuult mai bun” (A1, 115), „galben-galben” (A1, 72), „coapte-răscoapte” (A1, 72), care au rolul de a exagera și sunt foarte expresive.

Creativitatea pamfletarului se dovedește prin capacitatea de selectare a celor mai potrivite mijloace și de îmbinare a acestora în vederea construirii unui text expresiv, interesant și cu o mare forță de seducție. Analiza textelor selectate în cadrul cercetării noastre ne-a permis să deducem principalele procedee de creativitate întâlnite în pamflet, după cum sunt reprezentate în figura de mai jos:

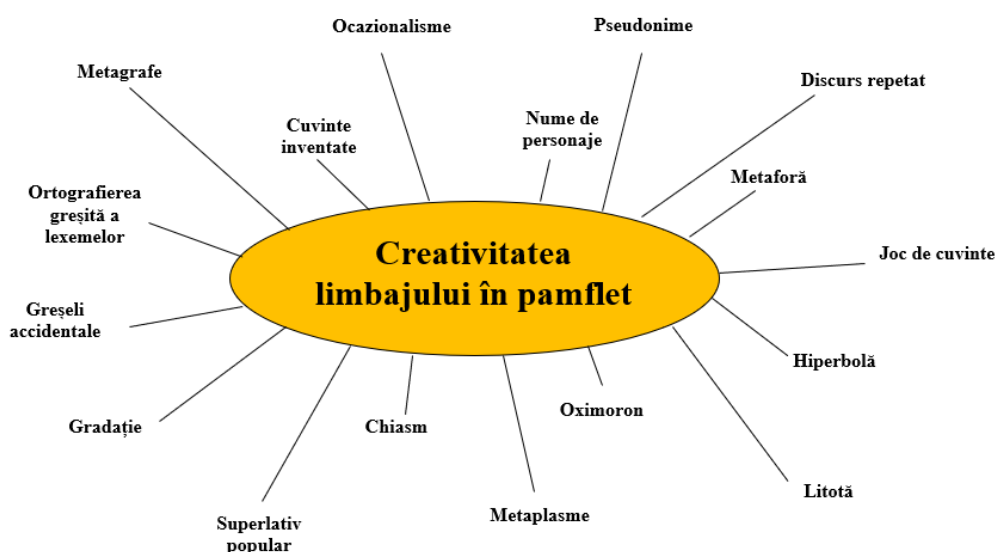

Figura 3.1. Elemente de creativitate a limbajului în pamflet

Sursa: elaborat de autoare

Printre cele mai relevante elemente de creativitate a limbajului în pamfletul publicistic se numără ocazionalismele, cuvintele inventate, pseudonimele, numele de personaje, discursul repetat (intertextul), metafora, hiperbola, metagrafele etc. Ele au rolul de a exercita o influență asupra receptorului, constituind repere de decodificare a mesajului. Datorită elementelor de creativitate a limbajului utilizate de pamfletar, publicul nu este doar un receptor pasiv, ci tinde să devină un emițător activ, participând la procesul de creare a limbii. Conchidem că procesul creativității în pamflet are următoarele finalități: de a comunica idei, intenții, atitudini și de a influența, de a seduce și de a manipula cititorul.

3.3. Titlul de pamflet din perspectiva creativității limbajului

3.3.1. Titlul – element paratextual principal

Elementele paratextuale au un rol semnificativ în recepționarea textului publicistic, întrucât exercită o influență directă asupra publicului. Ele nu au doar funcția de demarcare grafică a textelor, ci și joacă un rol important în informarea cititorului privind conținutul textului și atitudinea autorului față de referent. Conform cercetătorului Lane, menirea paratextului este „acționarea asupra cititorilor și încercarea de a le modifica reprezentările sau sistemul de convingeri într-o anumită direcție” [143]. În studiile franceze asupra titlurilor apare noțiunea „appareil titulaire” [148], iar în cele rusești – „заголовочный комплекс” [159, 165], noțiuni prin care se înțelege ansamblul constituit de supratitlu, titlu, subtitluri, intertitluri, șapou, motto – elemente paratextuale ce contribuie la structurarea textului și, prin aceasta, la facilitarea receptării mesajului. Deși în pamflete se întâlnesc uneori și subtitluri sau mottouri, titlul rămâne principalul element paratextual.

În mediul jurnalistic titlul ocupă un loc esențial, realizând mai multe funcții în același timp. Pe de o parte, el are o relativă independență față de text, fiind delimitat de acesta chiar și din punct de vedere formal, iar pe de altă parte, titlul este un element al textului și intră în relații complexe cu acesta. Titlul este întotdeauna în concordanță cu textul și se află pe aceeași linie tematică, împreună formând un întreg. Cercetătorul rus Bessonov afirmă că „în presă titlul ocupă cea mai tare poziție” [159], astfel că eficiența unui text depinde de titlul pe care îl are. Astfel se explică faptul că unele texte bune rămân în umbră din cauza titlurilor nepotrivite și, dimpotrivă, unele texte mai puțin reușite ajung să fie citite de către un număr mare de cititori tocmai datorită titlurilor incitante. Așadar, titlul face parte din elementele esențiale ale publicisticii, „controlând” atenția publicului.

Cercetările arată că circa 80% dintre cititori acordă atenție doar titlurilor [156, 170]. Astăzi ritmul tot mai grăbit al vieții nu lasă prea mult timp pentru lectură, astfel că uneori cititorii se mulțumesc să citească doar titlurile, iar acest lucru le este suficient pentru a-și forma o viziune generală asupra evenimentelor curente. Totodată, din cauza multitudinii surselor de informare, cititorul este în imposibilitatea de a le citi pe toate, fiind pus în situația de a alege doar ceea ce îl interesează. Prin urmare, el citește mai întâi titlurile publicațiilor și apoi decide asupra cărui text să-și oprească atenția. Astfel, titlul jurnalistic are menirea să atragă atenția cititorului, să-l intereseze, să-i trezească anumite emoții și să-l facă să citească textul, de aceea redactarea unui titlu este o sarcină dificilă și responsabilă. Pe lângă faptul că redă succint subiectul și tonalitatea textului, incitând la lectură, titlul are și funcție emotivă. Titlul poate anunța tema textului, poate transmite ideea principală, poate exprima o atitudine față de subiectul descris, poate ilustra o idee sau poate fi un instrument de manipulare. Cercetătoarea Shelevaya îl consideră o „verigă între cititor și text” [170], titlul fiind punctul ce leagă aceste două entități.

Așadar, există o serie de funcții pe care le realizează titlurile: informativă, comunicativă, expresivă, de demarcare structurală, de reclamă, de prognozare etc. Majoritatea cercetătorilor au constatat că titlul realizează trei funcții de bază: nominativă (identifică problematica textului și funcționează ca un nume pentru text), informativă (dezvăluie în mod comprimat conținutul textului) și pragmatică (exercită o influență asupra receptorului, îi trezește interesul pentru lectură) [111, 170].

În studiul cercetătorului rus Bessonov sunt menționate patru funcții:

- 1) informativă (titlul desemnează tema sau ideea principală a textului);
- 2) comunicativă (pe lângă informație, titlul transmite intențiile autorului);
- 3) de demarcare grafică (titlul este despărțit grafic de text cu ajutorul stilului de font și mărimii caracterelor);
- 4) de reclamă/expresivă (titlul atrage atenția cititorului asupra textului) [159, p. 14].

În baza acestor funcții, între titlu și text se stabilesc niște raporturi:

- 1) de reprezentare – titlul conține ideea esențială a textului;
- 2) de publicitate – titlul atrage atenția cititorului fără a-i da toate cărțile pe față, astfel că cititorul este interesat să afle mai multe din text;
- 3) dialogice (în cazul titlurilor interogative) – cititorul caută răspuns în text, astfel că tot textul este un răspuns la întrebarea din titlu;
- 4) inclusive – titlul este o parte componentă a textului în general [159].

Cercetătoarea M. Moskvets identifică trei tipuri de raporturi ce se stabilesc între titlu și text, și anume:

- 1) raporturi de reprezentare (titlul reprezintă conținutul textului – fie exhaustiv, fie parțial);
- 2) raporturi reprezentativ-dialogice (valabile în cazul titlurilor-citat și titlurilor-intrigă);
- 3) raporturi publicitar-dialogice (dominarea funcției de reclamă) [167].

Referindu-se la funcția informativă a titlului, cercetătoarea rusă Lazareva menționează că psihologii au descoperit existența unui mecanism „care reconstruiește structura unui masiv textual în baza unui material redus ca dimensiune” [165]. Acest mecanism îi permite cititorului să decodifice mesajul textului în baza titlului. Datorită unui transfer inter- și intrasenzorial, devine posibilă decodificarea informației ce urmează să ajungă la cunoștința cititorului. În privința acestui mecanism de comprimare a textului, cercetătorul L.M. Murzin susține că „textul inițial și textul comprimat au același conținut, ba chiar al doilea, de fapt, îndeplinește funcția de deictic față de primul” [Apud 165]. Așadar, potrivit cercetătorilor, titlul este un deictic al textului propriu-zis și realizează funcția informativ-orientativă.

Cercetătorii susțin că, de regulă, conținutul informativ al titlului se construiește după principiul „piramidei răsturnate”, conform căruia informația esențială și cea mai captivantă este poziționată în vârf, după care urmează informații mai puțin interesante, mai generale, care detaliază și descriu informația din vârf [159, 167]. Pentru pamfletari această tehnică este comodă, deoarece ei „aruncă” ceva senzațional în titlu, ca să intrige și să provoace la lectură, astfel că un titlu reușit este egal cu un pamflet citit. Titluri precum „Restricții pro-pandemie și vaccinuri pentru împușinarea populației”, „Toate satele din Moldova îl vor avea cetățean de onoare” sau „Nu mai sunt tichete de vacanță pentru bugetari, după comanda primului turist al țării” conțin elemente senzaționale ce stârnesc curiozitatea cititorului, care nu poate decodifica la primul contact vizual cu textul care este intenția autorului și nu poate ști dacă afirmația are un sens denotativ sau dacă are conotații ironice. Abia citind textul, receptorul își dă seama care este starea reală de lucruri, de exemplu că noutatea potrivit căreia nu mai sunt tichete de vacanță este una falsă.

Tehnica „piramidei răsturnate” este foarte comodă și pentru cititori: mai întâi cititorul vede titlul și, dacă acesta îl interesează, el coboară în text, în profunzime. Dacă titlul conține elemente creative care să captiveze și dacă subiectul este unul de interes pentru cititor, succesul pamfletului este garantat.

Cercetătoarea E. Varzari menționează că, din perspectiva participării titlului la construcția textului, există titluri cu implicația zero, care nu sunt legate de conținut, titluri referențiale, care fac referință la conținutul textului, și titluri pe care se bazează orientarea tematică/topicală a

cititorului [120]. În cazul pamfletelor constatăm că cel mai frecvent se întâlnesc titlurile referențiale și cele pe care se bazează orientarea tematică a cititorului.

Trebuie menționat că titlul este în vizorul cititorului nu doar înaintea lecturii textului, ci și în timpul și chiar după lectura acestuia. În această ordine de idei, cercetătoarea Lazareva [165] vorbește despre trei etape de recepționare a titlului:

1) în prima etapă, *pre-textuală*, cititorul face o prognoză a textului și decide dacă vrea să-l citească. Titlurile, subtitlurile, mottourile constituie elemente decisive în informarea receptorului privind conținutul textului;

2) în a doua etapă, *textuală*, titlul continuă să fie în atenția cititorului, facilitând înțelegerea textului – așadar titlul oferă cheia de interpretare a textului. Pe parcursul lecturării textului, cititorul revine în permanență la titlu și îl confruntă cu conținutul textului, urmărind dacă este respectat „contractul de lectură”;

3) în a treia etapă, *post-textuală*, cititorul revine la titlu pentru a constata dacă acesta este îndreptățit. Dacă cititorul este marcat profund de text, el memorizează titlul și ideea pe care o transmite acesta.

Titlul este, prin urmare, important pentru toate etapele de contact al cititorului cu textul. Bineînțeles, cel mai mare rol îl are la etapa pre-textuală, fiind decisiv pentru acceptarea textului de către cititor. Dar și în celelalte două etape titlul rămâne în atenția cititorului și reprezintă acea „linie” pe care se bazează înțelegerea și interpretarea textului. Titlul se poate repeta integral sau parțial în text. Datorită reluării titlului în text, în spațiul cognitiv al cititorului se construiește o spirală a semnificațiilor, care contribuie la o mai bună înțelegere și reținere a informației.

Întrucât titlul este primul element cu care se confruntă cititorul, este necesar ca el să fie expresiv și cât mai precis, creativitatea fiind un atribut esențial. Astfel, pentru a asigura atractivitatea și expresivitatea titlurilor, jurnaliștii utilizează un ansamblu de mijloace lingvistice și grafice. În contextul extinderii publicisticii în mediul online, titrarea a devenit o strategie importantă, astfel că în unele redacții există chiar specialiști în titrare – titrarea se transformă în artă și pretinde autonomie. Așa se întâmplă că de multe ori titlurile textelor sunt redactate de alte persoane decât autorul. Se insistă atât de mult pe calitatea titlurilor, pentru că de aceasta depinde numărul de cititori și, în consecință, beneficiile economice ale editurii. Așadar, interesele economice influențează redactarea titlurilor, dar bineînțeles că atunci când un publicist își intitulează textul, el se gândește mai întâi de toate la expresivitate, dorind ca textul său să aibă impact asupra publicului.

Cele mai importante aspecte în redactarea unui titlu sunt concretețea și concizia. Principala condiție este ca titlul să corespundă întru totul conținutului textului și să nu fie un indicator fals. În publicistica românească este exploatat titlul șocant, spectaculos, expresiv, care are scopul de a uimi, de a provoca la lectură. Astfel, cercetătoarea Cvasnîi-Cătănescu afirmă că „publicistica românească actuală întreține și supralicitează retorica titlului spectaculos și șocant, fondat pe multiple artificii lexico-semantică, gramaticale și figurative” [Apud 75]. Cu regret, uneori publiciștii recurg la șiretlicuri în formularea titlurilor doar pentru a atrage cât mai mulți cititori¹⁶. Așa se întâmplă că uneori cititorii rămân dezamăgiți în așteptările lor. În acest sens lingvista E. Varzari susține: „Autorul creează prin titlu un orizont al așteptării, pe care îl accentuează prin dezvoltarea progresiei tematice” [120]. Între cititor și text se încheie un „contract de lectură” și acesta este încălcat atunci când textul nu exprimă ceea ce promite la început prin titlu.

Concizia este asigurată de tendința spre economia mijloacelor în redactarea titlului jurnalistic. În mod normal titlul este constituit din expresii laconice, emițătorul încercând să transmită cât mai multă informație prin cât mai puține mijloace posibile. În acest sens cercetătoarea S. Sulac subliniază importanța conciziei: „există o dependență între «lungimea» și expresivitatea titlului de ziar. Cu cât titlul este mai laconic, cu atât e mai expresiv și se memorează mai ușor.” [111]. În trecut titlurile erau foarte lungi (în câteva niveluri/rânduri) și conțineau multă informație. Astfel se încerca a oferi cititorului un rezumat al textului, cu principalele puncte ale subiectului. În articolul său *Titlul jurnalistic*, Ilie Rad prezintă două exemple relevante în acest sens: în 1865 într-un ziar american a fost scrisă o știre despre asasinarea lui Abraham Lincoln al cărei titlu conținea 80 de cuvinte, iar în 1963 titlul unei știri despre asasinarea lui John Kennedy a avut 48 de cuvinte [28, p. 147]. Este uimitor și ilustrativă această deosebire – odată cu trecerea timpului și dezvoltarea mass-mediei, se stăruie tot mai mult asupra comprimării titlurilor. Prin urmare, titlul realizează tot mai puțin funcția de informare și funcționează tot mai mult ca o „reclamă” a textului, în special în cazul speciilor publicistice de opinie, în care se încadrează și pamfletul. În publicistică se folosesc atât titluri scurte, cât și titluri de dimensiuni mari, de câteva rânduri. În pamfletele selectate în cadrul acestei cercetări majoritatea titlurilor sunt scurte, cu mici excepții, fiind redactate într-un rând sau, cel mult, două. Pamfletarii țin cont de faptul că titlurile scurte sunt mai expresive și mai ușor de înțeles și nu „obosesc” cititorul.

Un mijloc de asigurare a conciziei titlului de pamflet este utilizarea abrevierilor – de obicei ele permit economisirea spațiului și totodată sporesc expresivitatea titlului. În titluri se utilizează abrevieri bine cunoscute publicului, care nu necesită explicații. O abreviere necunoscută/neclară

¹⁶ Rodica Zafiu numește aceasta „una din micile păcăleli ale genului” [125].

ar putea să deruteze cititorul și să-l facă să respingă textul, iar autorul nu și-ar atinge scopul. În titlurile pamfletelor selectate am identificat doar câteva abrevieri, acestea fiind sigle ale partidelor politice din Republica Moldova și România: „Chicu și recensământul simpatizanților *PSRM*” (A1, 3), „*PSD* n-a existat” (A1, 108), „După excluderea din *AUR*, senatoarea Diana Șoșoacă își va deschide cabinet parlamentar într-un salon de la Spitalul Obregia!” (A1, 101), sau sigle ale unor organisme și organizații străine sau internaționale: „*FSB* renunță la Noviciok sau cântecul de lebedă al lui Dodon” (A1, 6), „Diversiunea unirii unioniștilor sau copiii colorați ai soldaților *NATO* și ai jandarmilor români” (A1, 21).

Utilizarea siglelor partidelor politice și ale instituțiilor străine în locul scrierii pe lung a denumirii acestora nu are impact asupra sensului, ci reprezintă mai degrabă un mijloc de economisire a limbajului. Aceste abrevieri au intrat în uzul populației și sunt clare pentru cititori.

O răspândire largă în titlurile de pamflet o au antroponimele, pamfletarii dând dovadă de creativitate și în această privință. Dacă în titlu apare numele unei personalități cunoscute și de rang înalt, pentru cititor devine clar că textul relatează despre un eveniment important și este mai motivat să citească textul. Pentru și mai multă expresivitate, pamfletarii recurg la utilizarea poreclelor, ca în exemplul: „Delir în *PSD*! *Buldogul* Blaga, priponit în lesa controlului judiciar!” (A1, 92), sau la operarea de modificări în structura numelui, pentru a crea efecte comice, ca în exemplele: „Boronin, omul dintre secole” (A1, 19), „*Tukerberg* lansează un proiect în Moldova. Vine și Tesla din cosmos” (A1, 50), „Anul Dodon *cel Tare și Frânt*” (A1, 61). În aceste exemple utilizarea poreclelor și modificarea numelor denotă o atitudine ironico-sarcastică din partea autorului. Din text reiese clar atitudinea dezaprobatore a autorului față de anumite lucruri ce țin de activitatea persoanelor nominalizate, iar titlul asigură racordarea cititorului la tonalitatea potrivită.

Numele și prenumele apar în titlurile pamfletelor ca marcă a criticii, a persiflării, a dezaprobarii. Lingvista Adriana Dănilă afirmă în acest sens că pentru presa românească este specifică „referirea neprotocolară, familiară pentru diferite personalități, persoane oficiale sau cu funcție de conducere, care semnalează o atitudine critică, depreciativă din partea autorului textului respectiv” [45]. Evident, utilizarea unui nume bine-cunoscut asigură o atenție mai mare din partea publicului și, prin urmare, o creștere a ratingului, iar abordarea familiară a unei personalități indică cel mai bine asupra unei atitudini depreciative din partea autorului. În pamflete mai rar se utilizează prenumele, uneori fiind în formă diminutivală: „Nea *Nelu*, de la *IRR*, intră în istorie!” (A1, 96); „Curat neconstituțională, coane *Valerică*!” (A1, 109).

În schimb utilizarea numelui, fără prenume, este foarte frecventă și denotă o atitudine disprețuitoare și persiflantă, denumind obiectul atacat: „Îl poți scoate pe *Dragnea* din Teleorman, dar nu poți scoate Teleormanul din *Dragnea*” (A1, 90), „Economia lui *Cîțu*: Un sistem de Sănătate fără spitale merge și fără ministru” (A1, 97), „*Chicu* și recensământul simpatizanților PSRM” (A1, 3), „*Dodon* îi imită pe *Plahotniuc* și pe *Șor*” (A1, 67), „*Filip*, nemulțumit de presa lui *Plahotniuc*” (A1, 85).

În titlurile pamfletelor selectate, un element important de creativitate îl constituie cuvintele inventate formate prin derivare: „De la *pro-Moldova* la *pro-Dodon*” (A1, 9), „Restricții *pro-pandemie* și vaccinuri pentru împuținarea populației” (A1, 10), sau prin compunere: „După Brexit, *Moldexit* sau migrația odraslelor spre est” (A1, 15) („Moldova” + „exit”, după modelul „Brexit”), „Federația Rusă își schimbă denumirea. Devine *Moldorusia*” (A1, 86) („Moldova” + „Rusia”), „Maia Sandu între *Katiușa-cântec* și *Katiușa-bombă*” (A1, 4), „De la stat capturat la *stat-telenovelă*” (A1, 40). Acestea sunt deosebit de expresive, comportă anumite conotații – ironice, sarcastice, persiflante etc., și reprezintă un punct de atracție pentru cititor.

Evitând expresiile clișeizate, pamfletarii inventează cuvinte noi și creează astfel formulări inedite, care impresionează cititorul și se rețin ușor. Ele indică un grad superior de originalitate, fiind unice în limba română.

Tot în categoria inovațiilor creative se încadrează și împrumuturile, motivate sau mai puțin, scrise în diverse moduri și alternând cu cuvintele românești: „*Je suis* rusofon! Să trimitem rușii în Patria lor fiindcă vorbesc limba patriei lor? Da sau nu?” (A1, 1), „*#Mi tu/Je suis* Nata Albot” (A1, 20); „*Plahotniuc la shopping*” (A1, 46), „*Tăricene, arest in peace!*” (A1, 103).

Tot aici menționăm și modalitatea de ortografiere a anumitor cuvinte, detaliile grafice demonstrând, de asemenea, creativitatea pamfletarului: „*#Mi tu/Je suis* Nata Albot” (A1, 20), „*CANDidatul și CANDiluatul PD la Primăria Chișinău*” (A1, 54), „*Plahotniuc + Dodon = „Un amore grande*” (A1, 82).

De asemenea, este foarte răspândit jocul de cuvinte. Pamfletarii jonglează cu cuvinte pentru a stârni curiozitatea, a atrage atenția cititorilor, a uimi, dar și a face ca textul să fie mai bogat din punct de vedere semantic, a conferi conotații, de obicei, ironice. În unele cazuri acest joc se referă la nivelul de suprafață, adică ține de aspectul fonetic al cuvintelor, prin utilizarea, în special, a rimei, cum ar fi în următoarele exemple: „*Țuțu la închisoare: antrenamente la răcoare*” (A1, 73), „*Plugușorul, pe moment, umflă prețul la curent! Mânați, măi!...*” (A1, 105), „*Marina Tauber: Tennis cu Kroll, business cu Șor*” (A1, 62), „*Nea Nelu, de la IRR, intră în istorie!*” (A1, 96).

În alte cazuri jocul de cuvinte este generat de construcțiile tautologice: „*Fundamentaștii Legii Fundamentale*” (A1, 16), „Diversiunea unirii unioniștilor sau copiii colorați ai soldaților NATO și ai jandarmilor români” (A1, 21), „La urma urmei lui Țuțu” (A1, 56), sau de relațiile semantice dintre cuvinte (antonimie/paronimie/omonimie): „România, țara cu *prea mulți «dottori» și prea puțini doctori*” (A1, 93), „Domnul *a dat*, da mai mult *ne-a luat*” (A1, 123). În titlurile de pamflet, deosebit de productiv este jocul de cuvinte în cazul oximoronului: „*Farmecul pandemiei: Martini cu măslina*” (A1, 5), „*Restricții pro-pandemie și vaccinuri pentru împușinarea populației*” (A1, 10), „*Junele popor civil și hoții mizericordioși*” (A1, 23), „Anul Dodon cel *Tare și Frânt*” (A1, 61). Jocul de cuvinte îndeplinește, în primul rând, funcție expresivă, redând emoțiile și atitudinile autorului (indignare, dezamăgire, nemulțumire etc.), iar în al doilea rând, funcție conativă, exercitând o influență sporită asupra receptorului în înțelegerea și decodificarea textului.

Tot cu referire la titlurile de pamflet, menționăm că pamfletarii se dovedesc foarte creativi în jonglarea sensurilor unor cuvinte, în vederea sporirii ambiguității și inducerii tonalității ironice:

- „Pas la pescuit, Da la reproducere” (A1, 29) – ambiguitatea este generată de cuvintele „Pas” și „Da”, care pot fi interpretate atât în sens direct, cât și indirect, ca denumiri de formațiuni politice, și astfel înțelesul titlului este total diferit în cele două situații;

- „Einstein, socialiștii, șoriceii și definiția prostiei” (A1, 2) – cuvântul „șoriceii” generează confuzie, cititorul având posibilitatea să aleagă între două sensuri: fie „șoriceii” ca mamifere, fie „șoriceii” ca reprezentanți ai Partidului Șor;

- „Cârnăciorul lui Șor la prezidențiale” (A1, 71) – cuvântul „cârnăcior” poate fi interpretat atât în sens direct, ca simbol al acțiunilor personajului politic în campania electorală, cât și în sens indirect, ca lexem cu tentă sexuală (deși în text se menționează propriu-zis despre cârnăciori care au fost distribuiți la unul dintre evenimentele organizate de Partidul Șor, utilizarea substantivului „cârnăcior” la singular în titlul pamfletului induce o conotație de sexualizare și are efect comic).

Pamfletarii reușesc să creeze diferite imagini originale prin valorificarea unor expresii cunoscute, după cum vedem în exemplele de mai jos:

- „FSB renunță la Noviciok sau *cântecul de lebedă* al lui Dodon” (A1, 6) – titlu care prorocește prăbușirea carierei unui personaj politic, întrucât expresia „cântecul lebedei” înseamnă ultima operă sau manifestare (înainte de moarte) a unui mare creator sau interpret, idee care se trage din credința anticilor că cel mai frumos cântec al lebedei este cel de dinainte de moarte;

- „*Măgarul lui Buridan* și procurorul general” (A1, 7) – titlu prin care se critică dur activitatea procurorului general, expresia „măgarul lui Buridan” trăgându-se dintr-o fabulă a filosofului francez Jean Buridan și însemnând un om indecis, incapabil să ia o hotărâre fermă;

- „*Separarea puterilor în cap*” (A1, 33) – titlu care cuprinde modificarea expresiei juridice „separarea puterilor în stat”, având o tentă ironică, și care nu anunță exact obiectul pamfletizat, dar care sugerează clar că urmează o critică a modului de conducere a statului de către autorități prin încălcarea regimului separării puterilor în stat;

- „*Cui cu cui se scoate*: Vlad Ulinici sau Vladimir Novak, viceprim-ministru anticorupție” (A1, 35) – expresia „cui cu cui se scoate” înseamnă că un rău nou-apărut face să se uite un alt rău mai vechi și sugerează abordarea personajului Vlad Plahotniuc, cele două nume – Vlad Ulinici și Vladimir Novak – fiind două nume fictive ale acestuia, descoperite datorită unor investigații. Evident, cititorul neavizat, care nu cunoaște aceste detalii, nu ar reuși să descopere intenția ironică a pamfletarului și, prin urmare, titlul nu ar avea un impact prea mare asupra sa.

Pe lângă aceste exemple, am putea cita și metaforele, menite să confere titlurilor un sens mai bogat și să seducă cititorul:

- „*Dodon, groparul comuniștilor*” (A1, 22) – metaforă sarcastică ce sugerează impactul negativ al imaginii lui Igor Dodon asupra activității Partidului Comuniștilor, care ar avea de suferit de pe urma relaționării cu acesta, cooperare ce ar marca începutul unei căderi ireversibile;

- „*Partidul Vorbelor Dulci*” (A1, 31) – metaforă ironică ce sugerează forța manipulatorie a declarațiilor politice, din text fiind evidentă parodiarea „stilului” de comunicare al unui partid politic din Republica Moldova;

- „*Fabrica de scos petele în campania electorală*” (A1, 59) – metaforă prin care se sugerează abuzul de forță al autorităților pentru crearea unei imagini favorabile unui candidat sau unui grup politic în campaniile electorale; amestecând elemente fantastice și grotești, textul reia ideea din titlu, astfel că titlul constituie un reper de interpretare.

Un procedeu des utilizat în titlul publicistic este citarea, dar în titlurile de pamflete aceasta apare doar ca excepție și este o citare falsă, având funcție comică: „Traian Băsescu recunoaște: «Toți bășiștii au fost niște lingăi!»” (A1, 87). Cititorul depistează imediat intenția ironică a pamfletarului, întrucât devine evident că această afirmație nu poate aparține politicianului vizat, fiind o referință fictivă.

Citarea este mai rară în titlurile de pamflet din cauza că ele sunt mai mult expresive și incitative decât informative, iar citarea are funcția de a reda exact afirmațiile cuiva în vederea informării cititorului. În pamflete titlul are mai mult rolul de a exprima o atitudine decât de a informa cu privire la vreun lucru/eveniment/fenomen.

Titlul reușește să îmbine expresivitatea și concizia, fiind un element indispensabil în înțelegerea pamfletului și un reper al creativității pamfletare.

3.3.2. Varietatea titlurilor de pamflet

Titlurile se deosebesc între ele prin forma pe care o îmbracă și prin conținutul pe care îl transmit, fiind influențate de factori extralingvistici: specificul publicației, tematicile pe care le abordează, cercul de cititori pe care îi vizează, stilul publicistului etc.

Dacă privim titlurile din punct de vedere sintactic, observăm că ele sunt foarte diferite ca structură. Cercetătoarea rusă Bajenova numește următoarele tipuri: titluri-cuvinte, titluri-sintagme, titluri-enunțuri, titluri-părți de enunțuri (titluri fragmentare) [157].

În baza pamfletelor cercetate am constatat că *titlurile-sintagmă* apar destul de rar: „Mareșalul Dodon” (A1, 17), „Guvernul din stradă” (A1, 117), „Guvernul la feminin” (A1, 32), „Mersul la stat” (A1, 122), „Al treilea sex” (A1, 114), iar *titlurile-cuvinte* și mai rar, spre deloc, astfel că din exemplele selectate am identificat un singur caz: „Curpizdon” (A1, 112) – o invenție lexicală trivială. Aceasta s-ar explica prin dificultatea de a prezenta tema textului și atitudinea față de situația abordată printr-un cuvânt sau chiar printr-o sintagmă. Titlul scurt trebuie gândit foarte bine, astfel încât să fie clar și să reușească să intrige cititorul. De aceea în cazul titlurilor scurte pamfletarii recurg de multe ori la lexeme indecente și agresive sau la inventarea de formațiuni lexicale noi. Titlurile lungi îi oferă pamfletarului mai multe posibilități de creare a efectelor dorite, ceea ce explică preferința pamfletarului pentru titlurile desfășurate. De cele mai multe ori titlurile sunt enunțiative: „Simt că încep să-l ador pe Ponta” (A1, 115), „Vorbim despre politică alături de un cititor extrem de bine informat, așa cum v-am obișnuit” (A1, 106), „Plahotniuc și-a dus bodyguardii la biserică” (A1, 49).

O mare parte din titlurile enunțiative au ca procedeu *elipsa*, exprimată prin două puncte sau prin virgulă: „România, țara cu prea mulți «dottori» și prea puțini doctori” (A1, 93), „Diversitari și multiculturali: rromul, cel mai bun prieten al omului!” (A1, 95), „Filip, nemulțumit de presa lui Plahotniuc” (A1, 85).

Titlurile interogative sunt foarte răspândite și reprezintă o invitație la lectură pentru cititor, îi trezesc curiozitatea, îi oferă un motiv să se oprească asupra textului: „Cine-i mai deștept?” (A1, 26), „Cine discreditează industria autohtonă?” (A1, 38), „Ce fel de femei le plac bărbaților politici?” (A1, 45), „De ce iubim pramatiile?” (A1, 89), „Deja e bine, de ce să riscăm?” (A1, 34). Titlurile-întrebări sunt frecvent întâlnite în pamflete și au menirea să susțină intenția comunicativă a emițătorului. Prin punerea întrebărilor utilizând pronumele interogative „cine” și „ce”, pamfletarul urmărește să atragă atenția cititorului asupra subiectului, și anume asupra persoanei atacate, exprimându-și atitudinea față de aceasta. Prin celelalte tipuri de întrebări pamfletarul pune

în relief dualitatea unor situații sau aruncă o ipoteză, o opinie, o idee, solicitând cititorului să descopere răspunsul în text.

De obicei, *titlurile exclamative* transmit emoții, în cazul pamfletelor – uimire, indignare, mânie, iritare, nemulțumire, și, totodată, au conotație ironică: „O femeie a neamului, Ștefana cea Mare a timpurilor noastre!” (A1, 14), „Microcomunismul sau nu aruncați cu pietre în oligarhi!” (A1, 39), „Nu mai râdeți!” (A1, 119), „Te urăsc, Viorico!” (A1, 113), „PSD a dat, PSD plus PNL au luat, fie numele lor de rahat!” (A1, 88).

Referitor la *punctuație*, menționăm că în titlurile de pamflet se folosesc toate semnele de punctuație, în funcție de intenția pamfletarului. De multe ori acestea apar nu doar din necesitatea respectării normelor gramaticale, dar și pentru sporirea efectului stilistic:

- două puncte reprezintă o modalitate de redare a elipsei și conferă textului dinamism: *Farmecul pandemiei: Martini cu măslina* (A1, 5), *Țuțu la închisoare: antrenamente la răcoare* (A1, 73), *Plahotniuc: mai am un singur dor* (A1, 13), *Femeia politică în România: tendințe și comportamente* (A1, 91);

- trei puncte presupun o continuare, incită la lectură, sau o ezitare (cu efect ironic): *În lumea asta sunt femei...* „Azi în Republica Moldova sunt doi eroi și ambii sunt femei, cu ouă de oțel” (A1, 24), *Plugușorul, pe moment, umflă prețul la curent! Mânați, mări!*... (A1, 105);

- linia de pauză marchează elipsa verbului și mărește efectul mesajului: *Țuțu – mironosișul* (A1, 51), *Omul invizibil – candidatul democrat la Primărie* (A1, 57);

- ghilimelele marchează un accent pus de autor, o idee ce trebuie subliniată, de cele mai multe ori cu tentă ironică și persiflantă: *România, țara cu prea mulți „dottori” și prea puțini doctori* (A1, 93), „Un creștin nu trage în confrății săi cu arma cu lunetă” (A1, 27), *Dodon și florile „din suflet”* (A1, 48);

- bara oblică, identificată într-un singur caz, utilizată în context apropiat cu un simbol grafic (diez), contribuie la sporirea efectelor stilistice și reprezintă o inovație ortografică: *#Mi tu/Je suis Nata Albot* (A1, 20).

Elementele paratextuale, în particular titlul, pe de o parte, ajută la înțelegerea textului, iar pe de altă parte, devin clare doar după lectura textului. Titlul este un element esențial în decodificarea mesajului pamfletar și realizează următoarele funcții:

- 1) de informare – anunță tema sau ideea principală a textului;
- 2) de prognozare – exprimă atitudinea și intențiile auctoriale, stabilește tonalitatea discursului;

3) de publicitate – reprezintă cartea de vizită a pamfletului, atrage atenția cititorului, îi suscită interesul, îl îndeamnă la lectură;

4) de demarcare grafică – desparte pamfletul de alte texte și rubrici, marchează începutul pamfletului.

Titlul este o promisiune a conținutului ce urmează a fi dezvăluit în text. Întrucât funcționează cu rol de reclamă pentru text, este esențial ca titlul să fie bine gândit, bine întocmit, potrivit din toate punctele de vedere, ținând cont de contextul social, de publicul-țintă, de specificul textului etc. Titlul este atât de important pentru text, încât el joacă un rol semnificativ nu doar la primul contact al cititorului cu textul, dar și ulterior, în timpul lecturii și după aceea. Din aceste considerente, sarcina pamfletarului este să confere maximă expresivitate titlului prin intermediul diferitor mijloace de creativitate: figuri fonetice, jocuri de cuvinte, procedee sintactice, ironie, metaforă, oximoron, exploatarea punctuației etc.

3.4. Concluzii la capitolul 3

Studiul creativității pamfletare în baza textelor selectate ne permite să tragem următoarele concluzii:

1. Creativitatea limbajului presupune capacitatea de a depăși clișeele și stereotipia prin crearea de contexte noi, inedite. Pentru ca un element lingvistic să fie creativ, nu este suficient să fie nou, el trebuie să fie și adecvat contextului. Toate elementele noi se creează în baza unor structuri deja existente, noutatea constând în opțiunea de îmbinare a elementelor obișnuite în vederea creării unui produs original.

2. Creativitatea limbajului pamfletar se datorează, mai întâi de toate, personalității pamfletarului, care, pe lângă temperament pasional, posedă o iscusință deosebită în arta scrierii, fiind capabil de invenții inedite și expresive.

3. Creativitatea limbajului pamfletar rezidă în elaborarea unor structuri inedite, în baza elementelor existente în limbaj, prin următoarele procedee: alternarea registrelor îmbinând elemente din limbajul standard cu cuvinte marcate stilistic, utilizarea ocazionalismelor, inventarea de cuvinte noi, de pseudonime, de nume de personaje, admiterea unor erori de exprimare aparent accidentale, exploatarea discursului repetat, utilizarea metasememelor, a metaplasmelelor și a metagrafelor etc. Prin mijloacele utilizate, pamfletarii conferă valoare creativă textelor, aceasta contribuind la exercitarea influenței asupra receptorului: seducția, convingerea și manipularea acestuia.

4. Aspectul creativității este deosebit de important în cazul titlurilor de pamflet, care funcționează ca „reclamă” pentru text. Pentru a asigura creativitatea titlurilor, pamfletarii recurg la figuri fonetice (în special rima și repetarea unor sunete și grupuri de sunete), la exploatarea jocului de cuvinte, a punctuației și a posibilităților grafice, la variate modificări structurale etc. Titlurile creative asigură succesul pamfletului, suscitând interesul cititorului și provocându-l la lectură.

5. Întrucât creativitatea este o noțiune complexă, este dificil a evalua gradul de creativitate a discursului pamfletar. Putem presupune că nivelul de creativitate se demonstrează prin impactul pe care îl are mesajul asupra receptorului: dacă receptorul este sedus și atras de mesaj, dacă procesul receptării îi generează plăcere estetică, rezultă că mesajul are un grad înalt de creativitate și pamfletarul și-a atins scopul.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În urma cercetărilor efectuate asupra fenomenului pamfletar în spațiul românesc, am reușit să confirmăm ipoteza că limbajul utilizat în pamfletul publicistic românesc țintește convingerea cititorilor și formarea opiniei publice în raport cu evenimentele social-politice actuale, fără a influența negativ cultura societății. Pamfletul este un instrument de exprimare a atitudinii critice față de realitățile vieții și de promovare a schimbărilor sociale.

Eforturile noastre au fost îndreptate spre realizarea obiectivelor stabilite și ne-au condus spre atingerea următoarelor rezultate științifice:

1. Realizarea unei prezentări generale a pamfletului, fapt care a contribuit la clarificarea acestui fenomen în vederea stabilirii funcțiilor și valorilor limbajului pamfletar:

a) Sintetizarea definițiilor pamfletului propuse de numeroși cercetători și construirea unei definiții proprii în baza materialelor acumulate. Studiarea definițiilor propuse de către diferiți cercetători ne-a permis să constatăm că **pamfletul** este specie hibridă, situată la frontiera dintre publicistică și literatură, care atacă o persoană sau mai multe din domeniul social-politic, anumite idei sau concepții (considerate greșite de către autor), cu scopul de a le demasca, de a le denigra, de a le condamna, și se caracterizează în special prin expresivitate, limbaj violent, tonalitate comică și atitudine persiflantă. Abordarea actualității și referința la situații și persoane concrete încadrează pamfletul în publicistică, iar particularitățile stilistice ale discursului și recurgera la ficțiune îi legitimează statutul literar. Mediul publicistic le oferă pamfletarilor posibilități de manifestare, pentru a-și exprima atitudinea față de evenimentele din societate și, prin aceasta, a contribui la formarea opiniei publice.

b) Identificarea principalelor trăsături ale discursului pamfletar și întocmirea unui tabel sintetizator (Anexa 3). Printre trăsăturile de bază ale pamfletului se numără: concizia, actualitatea, adaptabilitatea, sinceritatea, originalitatea, unilateralitatea, umorul, expresivitatea și violența verbală. Ceea ce distinge un pamflet de alte specii publicistice este tonalitatea sa: pamfletul este violent, impulsiv, absolut, atacă direct, se referă la un obiect concret (de cele mai multe ori o persoană cunoscută din spațiul public) și are atitudine persiflantă (ia în derâdere obiectul atacat și îi denigrează imaginea).

c) Inventarierea tipurilor de pamflet identificate de cercetători și elaborarea unui tabel privind distincția pamflet – pseudopamflet (ne-pamflet). Identificarea tipurilor de pamflet a fost motivată de necesitatea definirii pamfletului și a înțelegerii acestui fenomen lingvistic în toată complexitatea sa. Realizarea acestui obiectiv ne-a condus spre distingerea pamfletului veritabil de pseudopamflet, idee inspirată din tezele argheziene privind delimitarea pamfletului „bun” de

pamfletul „imitație”. Pamfletele veritabile au o stilistică impresionantă, care se datorează creativității pamfletarului, în timp ce pseudopamfletele sunt niște texte calomnioase, cu o stilistică forțată.

2. *Realizarea unei selecții de texte-pamflet reprezentative pentru cercetarea noastră.* În baza reperelor teoretice privind definiția și trăsăturile de bază ale pamfletului, am selectat 123 de texte din anii 2017-2021 din patru publicații periodice: două ziare naționale din Republica Moldova – *Ziarul Național* și *Ziarul de Gardă*, și două reviste satirice din România – *Academia Cațavencu* și *Kamikaze* (Anexa 1), care ne-au ajutat în realizarea scopului acestei lucrări. Întrucât pamfletul se întâlnește frecvent în publicistica românească, am fost nevoiți să restrângem aria de selectare a textelor, bazându-ne pe criteriul publicației. Din aceste considerente, am optat pentru revistele satirice *Academia Cațavencu* și *Kamikaze*, care conțin numeroase texte-pamflet și elemente de pamflet. *Ziarul de Gardă* are rubrica „Pamflet”, fapt care ne-a motivat să-l luăm în considerare în cadrul acestei cercetări, iar *Ziarul Național* conține texte-pamflet, chiar dacă nu are un compartiment special dedicat acestui tip de scriere publicistică. Textele alese din cele patru publicații sunt reprezentative pentru tema cercetării noastre atât din punctul de vedere al stilisticii, cât și din punctul de vedere al subiectelor tratate.

3. *Realizarea unei sinteze a evoluției pamfletului în spațiul occidental și în cel românesc și întocmirea schemei de evoluție a genului pamfletar (figura 1.1).*

Pamfletul ca fenomen a existat dintotdeauna, găsindu-și originile încă la oratorii antici, deși termenul de pamflet a apărut mult mai târziu, de exemplu în limba română – abia în secolul al XIX-lea. O perioadă pamfletul a fost utilizat alături și împreună cu alți termeni apropiați, precum: libel, libelle diffamatoire, diatribă, broșură, tract etc. De-a lungul timpului pamfletul a fost denumit gen minor, gen de umor, gen hibrid, gen scurt al literaturii, gen jurnalistic de opinie, literatură periculoasă etc. Mult timp pamfletul a fost considerat o practică ilicită, circulând în societate prin intermediul foilor volante, anonime, prin care erau răspândite știri și anunțuri. În Evul Mediu un mijloc de manifestare a pamfletului îl constituiau predicile religioase, cu elemente de satiră și de morală, prin care erau denunțate relele porniri ale societății și criticate faptele condamnabile. În perioada modernă, datorită schimbărilor majore din societate, inclusiv datorită dezvoltării presei, pamfletul a devenit o armă în lupta pentru îmbunătățirea ordinii sociale și pentru promovarea schimbărilor, comportând de cele mai multe ori accente politice sau religioase.

În spațiul românesc primele accente pamfletare pot fi identificate la cronicarii munteni, urmând o serie de personalități care au practicat pamfletul într-o măsură mai mare sau mai mică. Printre cei mai reprezentativi se numără Ionică Tăutu, Ion Heliade-Rădulescu și Tudor Arghezi,

care definesc trei puncte-cheie în istoria pamfletului românesc. Fenomenul pamfletar a căpătat amploare în spațiul românesc în urma căderii regimului sovietic, violența verbală excesivă din acea perioadă fiind o urmare firească după ani întregi de constrângeri în exprimare. În prezent pamfletul românesc este mai „blând” decât cel de la începutul anilor 2000, dar evident că pe alocuri rămâne destul de acid, aceasta fiind o trăsătură esențială a genului.

În prezent se observă extinderea accepției termenului „pamflet”, astfel că orice text care conține informații denigratoare despre vreo persoană și este scris într-un stil răutăcios este etichetat drept pamflet. Acest fenomen are repercusiuni negative asupra evoluției genului, întrucât o astfel de definiție a pamfletului se îndepărtează mult de modelele pamfletare instituite de ctitorii speciei, printre care se numără P.-L. Courier și T. Arghezi.

În timp ce în spațiul occidental se vehiculează ipoteza declinului pamfletului datorită civilizării mediului politic, în spațiul românesc el continuă să fie practicat de numeroși publiciști. În contextul necesității respectării dreptului la imagine în mediul publicistic, pamfletarilor le sunt impuse niște limite de exprimare, fapt care îi motivează să caute noi căi de manifestare. În acest sens, internetul oferă destul de multă libertate de exprimare pamfletarilor, întrucât nu există un mecanism de reglementare și control. Totodată, internetul oferă acces către un public mult mai numeros și o deschidere internațională, ceea ce ne permite să presupunem că în viitorul apropiat, în contextul înăsprii restricțiilor anticalomniere, pamfletul va evolua preponderent în mediul online, prin diferite căi: pagini web ale publicațiilor, diferite platforme, bloguri, forumuri, rețele de socializare.

4. *Stabilirea funcțiilor și a valorilor limbajului în pamflet.* Analiza textelor selectate ne-a permis să constatăm că în pamflet se manifestă toate funcțiile limbajului, însă funcția dominantă este cea conativă. Conativitatea este asigurată, în principal, prin expresivitate, violență verbală și comic.

5. *Stabilirea funcțiilor și a valorilor violenței verbale (ale registrelor agresivității verbale și ale deformării onomastice) în receptarea pamfletului.* Am constatat că violența verbală este un mijloc de construcție a discursului pamfletar și un instrument de manipulare.

Violența verbală, considerată trăsătură distinctivă a pamfletului, rezultă din utilizarea unui limbaj injurios, agresiv, trivial, obscen etc. în scopul denigrării și luării în batjocură a persoanei atacate. Analiza textelor selectate ne-a permis să constatăm că limbajul utilizat de pamfletari se caracterizează prin violență sporită, în special în cazul săptămânalelor *Academia Cațavencu* și *Kamikaze*. Cel mai mult sunt exploatate registrele infracțional, subuman, religios și sexual.

Registrul funebru este, de asemenea, prezent, dar într-o măsură mai mică. În acest sens, am reușit să întocmim o listă a lexemelor negative identificate în pamfletele analizate (Anexa 7).

Limbajul negativ caracterizează atacurile asupra tuturor instituțiilor statului – parlamentul, președinția, guvernul, dar și opoziția, Biserica, cărora le sunt imputate următoarele: coruperea, urmărirea intereselor personale mai presus de cele naționale, promovarea unor politici ineficiente, lipsa verticalității și a consecvenței etc., iar în final – trădarea poporului. Nu doar scena politică, dar și societatea în general sunt văzute ca niște spații decăzute, lipsite de integritate, dezonorate, perfide. Aceasta corespunde exact cu viziunea pamfletului clasic: trăim într-o *mundus inversus* – o lume în care valorile sunt răsturnate și răul este iminent. Datorită funcției moralizatoare, pamfletele capătă valoare educativă: societatea nu trebuie să se comporte ca o turmă care se lasă manipulată și nu trebuie să permită clasei politice să practice corupția și să-și realizeze interesele proprii.

Un element de violență a limbajului îl constituie deformarea onomastică, care urmărește desconsiderarea obiectului prin ridiculizare. Fenomenul deformării numelui se realizează prin utilizarea poreclei, operarea de modificări în structura numelui, formarea de cuvinte noi prin derivare sau compunere pornind de la numele persoanei etc. și scoate în evidență atitudinea batjocoritoare a pamfletarului. Modificările operate în structura numelui dau ton ironic discursului pamfletar și îi asigură un aspect colocvial.

6. Identificarea tipurilor de comic utilizate de pamfletari (satira, ironia, sarcasmul și grotescul) și a funcțiilor acestora (de persiflare, de denigrare, de seducere, de convingere, de manipulare etc.) în baza textelor analizate.

Cercetarea efectuată ne-a permis să constatăm că în pamflet comicul este o strategie de convingere și, totodată, de manipulare a receptorului. Comicul contribuie la conturarea tonalității pamfletare, trădând atitudinea batjocoritoare a emițătorului și predispoziția sa spre agresivitate. În pamflet comicul se manifestă prin diferite moduri – de la ironia fină, abia perceptibilă, până la grotescul vulgar, în care violența depășește comicul. În cadrul acestei cercetări ne-am oprit asupra a patru tipuri de comic care se întâlnesc cel mai frecvent în pamflet: ironia, sarcasmul, satira și grotescul.

Satira implică o critică relativ blândă la adresa societății în întregime sau a unor grupuri particulare, având, totodată, o funcție didactică și moralizatoare. Ea urmărește în principal să ajungă la conștiința celor vizați pentru a-i provoca la o schimbare a comportamentului. În pamfletele selectate sunt satirizate aspecte precum: incompetența și corupția clasei politice, lipsa

de unitate a formațiunilor politice, prostia și naivitatea oamenilor, sărăcia materială și spirituală, goana după valori străine etc.

Ironia este văzută, pe de o parte, ca o categorie a comicului menită să provoace surâsul receptorului și să-i permită înțelegerea mesajului, iar pe de altă parte, ca o figură cu conotație negativă, întrucât exprimă porniri agresive și o atitudine de superioritate. Ironia se realizează prin diferite procedee: exagerarea, acumularea, comparațiile ironice, paralelismul sintactic, antiteza, interogațiile ironice, jocul de cuvinte etc. Deși urmărește inclusiv să provoace amuzamentul receptorului, scopul său principal este să transmită o idee – idee pe care emițătorul nu și-o asumă. Duplicitatea afirmației ironice permite detașarea pamfletarului de text și punerea înțelegerii textului în sarcina cititorului.

Sarcasmul implică malițiozitate și urmărește să jignească, să insulte și, spre deosebire de ironie, nu presupune neapărat negarea afirmației. În pamflete sarcasmul este foarte frecvent, interferând cu ironia fină și alte forme ale comicului. Cele mai multe acuze sarcastice sunt aduse politicienilor și altor oameni bine-cunoscuți din societate și urmăresc să denigreze imaginea persoanei, operând cu o critică dură și subiectivă. Prin sarcasm pamfletarul atacă în mod direct, uneori făcând remarci asupra aspectului fizic al persoanelor, alteori înfierând anumite trăsături de caracter, alteori îmbinând procedeele.

Grotescul presupune o asociere de imagini incompatibile, care aparțin unor realități diferite și, prin aceasta, țintește îndepărtarea de planul real și introducerea unor elemente fantastice. Suprapunerea unor realități incompatibile, ștergerea granițelor dintre concepte, denaturarea proporțiilor și a valorii lucrurilor generează confuzie cititorului, pe de o parte stârnind râsul, iar pe de altă parte provocându-l la o reflecție mai profundă.

7. Inventarierea elementelor creative identificate în limbajul pamfletar și interpretarea valorii acestora. În baza textelor analizate, am dedus câteva elemente de creativitate identificate în pamflet: ocazionalismele, cuvintele inventate, pseudonimele, numele de personaje, discursul repetat, metaforele, hiperbolele, metagrafele etc. și am identificat rolul acestora în construcția semnificațiilor textuale și în realizarea intenției pamfletare. Creativitatea este o trăsătură esențială a pamfletului, care îi asigură originalitate și expresivitate. Ea se dovedește prin capacitatea pamfletarului de a selecta cele mai potrivite mijloace și de a le îmbina în vederea construirii unui text expresiv, interesant și cu o mare forță de seducție. Elementele de creativitate a limbajului au rolul de a influența asupra receptorului, constituind chei de decodificare a mesajului. Datorită elementelor creative utilizate de pamfletar, publicul nu este doar un receptor pasiv, ci tinde să

devină un emițător activ, participând la procesul de creare a limbii. Creativitatea urmărește să comunice idei, opinii, să influențeze, să convingă și să manipuleze.

Creativitatea se manifestă pregnant în titlul de pamflet și are un rol esențial în atragerea atenției cititorului, fiind primul element în relația cu cititorul. De aceea este deosebit de important ca titlul să fie expresiv și cât mai precis, pentru a convinge cititorul să citească textul și pentru a-l orienta în ceea ce privește subiectul abordat și atitudinea pamfletarului. Astfel, pentru a asigura atractivitatea și expresivitatea titlurilor, pamfletarii utilizează un întreg ansamblu de mijloace lingvistice și grafice. Dacă titlul de pamflet reușește să îmbine expresivitatea și concizia, el reprezintă un punct de atracție pentru cititorul grăbit al secolului al XXI-lea.

Fără a pretinde exhaustivitate în teza de față, propunem următoarele recomandări de utilizare a rezultatelor cercetării:

- în studiul speciilor publicistice de opinie de către studenți și specialiști în formare în domeniul jurnalismului;
- în studiul funcțiilor limbajului, lingvisticii pragmatice, stilisticii de către studenți la filologie și specialiști în domeniu;
- în studiul limbajului, mecanismelor de seducție și manipulare, impactului violenței verbale asupra laturii psihoemoționale a individului de către studenți și specialiști în domeniul psihologiei și psihanalizei;
- ca reper în procesele de judecată pentru rezolvarea conflictelor privind calomnia, discriminarea, apărarea dreptului la imagine etc.¹⁷;
- în lucrările și expertizele analiștilor politici privind evoluția evenimentelor politice din spațiul național;
- în pregătirea cronicilor și a documentarelor cu referire la activitatea unor personaje politice din spațiul național.

Rezultatele obținute în cadrul acestei cercetări deschid noi perspective de studiere a pamfletului românesc în următoarele aspecte:

- strategii discursive de seducție și manipulare în speciile publicistice de opinie;
- creativitatea limbajului în textele publicistice de opinie, în particular în pamflet;
- raportul „pamflet – imagine” și relevanța elementului iconic în producția pamfletară;
- rolul metagrafelor în realizarea funcțiilor limbajului;
- noile variante ale pamfletului: emisiunile televizate și producțiile muzicale etc.

¹⁷ A se vedea: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.cncd.ro/wp-content/uploads/2021/08/Hotarare-205-2021.pdf – pag. 9.

BIBLIOGRAFIE

Bibliografie în limba română:

1. ACTA TERRAE FOGARASIENSIS X (redactor-șef Constantin Băjenaru). Făgăraș: Ed. Negru Vodă, 2021, ISSN 2810-3246. [citat 09.01.2021]. Disponibil: https://www.academia.edu/42471084/ACTA_TERRAE_FOGARASIENSIS_I_2012_-_Muzeul_Tarii_Fagarasului_Valer_Literat_-_Fagaras.
2. ADASCALIȚA, L. *Ediții periodice și asociații umoristico-satirice din Republica Moldova*. În: „Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor”, 1-3 aprilie 2020, Chișinău, Republica Moldova, vol. 2, p. 370-373. [citat 19.10.2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/370-373_1.pdf.
3. ALEXANDRESCU VOICU, I. *Relația dintre discursul repetat și intertext în literatura postmodernistă*. În: „Anuar de Lingvistică și Istorie Literară”, LVII, Secțiunea Studii și articole, p. 77. [citat 09.01.2021]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A30134>.
4. ANDO, A. *Pamfil Șeicaru. Autor și personaj literar: Rezumatul tz. de doct.* [citat 10.05.2022]. Disponibil: <https://cdn.uav.ro/documente/Universitate/Academic/Doctorat/Rezumate/rezumatul-tezei-andrei-ando-pdf.pdf>.
5. ANDRIESCU, Al. *Stil și limbaj*. Iași: Editura Junimea, 1977, 255 p.
6. ANDRIESCU, Al. *Limba presei în secolul al XIX-lea*. Iași: Editura Junimea, 1979, 204 p.
7. ANGHELESCU, M. *Pamfletul la ordinea zilei*. În: „România literară”, 2014, nr. 40. [citat 12.01.2020]. Disponibil: https://arhiva.romanialiterara.com/index.pl/pamfletul_la_ordinea_zilei.
8. ARGHEZI, T. *Opere. V. Publicistică (1919 – iulie 1928)*. București: Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, 2004, 1608 p., ISBN: 973-7934-19-9.
9. AVRAM, M. *Limbajul și educația*. În: „Limba română”, 1978, XXVII, nr. 1, p. 83-90. [citat 09.01.2021]. Disponibil: <http://dspace.bcu-iasi.ro/handle/123456789/5191>.
10. AVRAM, M. *Ortografie pentru toți*. București – Chișinău: Litera, 2002, 286 p., ISBN 9975-904-75-0.
11. BEJINARIU, L.-E. *Analiza discursului mediatic. Ironia ochilor în „3,14” din Dilema veche*. [citat 01.02.2021]. Disponibil: <http://www.dstoica.ro/wp-content/uploads/2014/01/IroniaDilema.pdf>.

12. BERGSON, H. *Râsul. Eseu despre semnificația comicului*. Trad. Mioara Dugheanu. București: Ed. Universal Dalsi, 1997, 136 p., ISBN 973-9166-67-9.
13. BOC, O. *Lingvistica integrală și textualitatea literară (câteva repere generale)*. În: „Limba Română”, Chișinău, 2006, anul XVI, nr. 4-6, p. 44-52, ISSN 0235-9111.
14. BOGDAN-DASCĂLU, D. *Limbajul publicistic actual. De la perspectiva funcțională la cea funcționalistă*. Timișoara: Editura Augusta, 2006, ISBN 973-695-217-2.
15. BOJOGA, E. *Limba română din Republica Moldova și problemele ei. Reflecțiile „reci” pe o temă „fierbinte” ale lui Eugeniu Coșeriu*. În: „Analele Universității «Ovidius» din Constanța”, Seria Filologie, 2016, XXVII (2), p. 89, ISSN 1223-7248. [cit 05.10.2021]. Disponibil: https://litere.univ-ovidius.ro/Anale/documente-z/articole-2016-2/8%20Bojoga_2_2016_art.pdf.
16. BORCILĂ, M. *Sextil Pușcariu și creativitatea lingvistică în semantica istorică a limbii române*. În: „Caietele Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, 2015, II, p. 87-116, ISSN 2393-526X. [cit 05.10.2021]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A22894>.
17. BOT, M. *Ziariști amenințați, ziariști bătuți*. București: Humanitas, 2004, 171 p., ISBN 973-50-0851-3.
18. BOTEZATU (TILIȚĂ), A.-M. *Fenomenul lingvistic al neologismelor în limbajul politic românesc actual: Rezumatul tz. de doct. în filologie*, Suceava, 2020. [cit 05.10.2021]. Disponibil: https://usv.ro/fisiere_utilizator/file/Doctorat/2020/sustineri/botezatu_tiliuta_ana_maria/rezumatul%20ro.pdf.
19. BUSUIOC, A. *În căutarea pierderii de timp*. Chișinău: Prut Internațional, 2011, 248 p., ISBN 978-9975-54-026-1.
20. CENAC, O. *Manifestări ale creativității limbajului uman în discursul publicitar românesc actual*. În: „Comunicare Interculturală și Literatură”, 23/2016, nr. 2, p. 180-190. [cit 05.10.2021]. Disponibil: <https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/cil/article/view/2576>.
21. CESEREANU, R. *Imaginarul violent al românilor*. București: Tracus Arte, 2016, 584 p., ISBN 978-606-664-635-2.
22. CESEREANU, R. *Imaginarul violent al românilor*. În: „România literară”, 2002, nr. 12. [cit 02.01.2022]. Disponibil: https://arhiva.romanialiterara.com/index.pl/imaginarul_violent_al_romnilor.
23. COCEA, N.D. *Pamflete și articole. Vinul de viață lungă*. București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1960, 402 p.

24. COCEI, L.I. *Ironia și distanța sau despre puterea gândirii care se ascunde*. În: „Danubius”, XXXVI(2018), p. 359-372. [citat 05.10.2021]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/340448295_IRONIA_SI_DISTANTA_SAU_DESPRE_PUTEREA_GANDIRII_CARE_SE_ASCUNDE_IRONY_AND_DISTANCE_OR_REGARDING_THE_POWER_OF_THOUGHT_THAT_IS_HIDING.
25. *Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002*. Republicat în: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, 2019, nr. 66-75, art. 132.
26. COFAN, A. *Conceptul de grotesc – fundamentare estetică și teoretică*. În: „Studia Romanica Posnaniensia”, Adam Mickiewicz University Press, Poznań, vol. XXXVI(2009), p. 165-177, ISBN 978-83-232-2035-0, ISSN 0137-2475. [citat 24.08.2021]. Disponibil: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/srp/article/view/3314>.
27. COFAN, A. *Teoreticieni și esteticieni ai grotescului*. [citat 24.08.2021]. Disponibil: https://www.academia.edu/4820321/Teoreticieni_%C8%99i_esteticieni_ai_grotescului.
28. COMAN, M. (coord.) *Manual de jurnalism*. Iași: Polirom, 2009, ediția a III-a, revăzută și adăugită, 688 p., ISBN 978-973-46-1239-0.
29. COMAN, R. *Aspects regarding the stylistics and rhetoric of the pamphlet. Cocea's journalistic writing – the irony techniques*. In: „Journal of Romanian Literary Studies”, 2019, nr. 16. [citat 24.08.2021]. Disponibil: <chrome-extension://efaidnbmninnibpcajpcgclclefindmkaj/http://old.upm.ro/jrls/JRLS-16/Rls%2016%2075.pdf>.
30. COMĂNESCU, I. Două feluri de pamflet. În: „Dilema Veche”, 2014, nr. 538. [citat 16.03.2021]. Disponibil: <https://dilemaveche.ro/sectiune/societate/mass-comedia/doua-feluri-de-pamflet-596456.html>.
31. CONDREA, I. *Curs de stilistică*. Chișinău: CEP USM, 2008, 196 p., ISBN 978-9975-70-743-5.
32. *Constituția Republicii Moldova din 29 iunie 1994*. Republicată în: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, 2016, nr.78, art. 140.
33. *Constituția României din 21 noiembrie 1991*. Republicată în: „Monitorul Oficial al României”, 2003, nr. 767.
34. COPĂCEL, N.-A. *Aspecte ale ironiei în discursul publicistic românesc actual din perspectiva rolului pragmatic al titlurilor*. În: „Creativity, Imaginary, Language. Actele Conferinței Internaționale de Științe Umaniste și Sociale «Creativitate. Imaginar. Limbaj»”, 2014, p. 156-170. [citat 10.11.2019]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V1821>.

35. COSMESCU, Al. *Abordări actuale în analiza discursului*. În: „Buletin de lingvistică”, 2010, nr. 11, p. 55-57. [citată 16.02.2019]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A6588>.
36. COȘERIU, E. *Deontologia și etica limbajului*. În: „Tezaur”, 2002, anul XII, nr. 10. [citată 24.08.2021]. Disponibil: <https://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2754>.
37. COȘERIU, E. *Istoria filozofiei limbajului. De la începuturi până la Rousseau*. București: Humanitas, 2011, 520 p., ISBN 978-973-50-3430-6.
38. COȘERIU, E. *Latinitatea orientală*. În: „Limba Română este patria mea. Studii, Comunicări, Documente”. Chișinău: Revista „Limba Română”, Fundația Culturală „Grai și Suflet”, 1996, p. 15-31, ISBN 7-79846-043-0.
39. COȘERIU, E. *Lecții de lingvistică generală*. Chișinău: ARC, 2000, 302 p., ISBN 9975-61-146-X.
40. COȘERIU, E. *Limba română – limbă romanică. Texte manuscrise de Nicolae Saramandu*. București: Editura Academiei Române, 2005, 180 p., ISBN 973-27-1292-9.
41. COȘERIU, E. *Omul și limbajul său: Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvisticii generale*. În: „Eugeniu Coșeriu”; antologie, argument, note, bibliogr. și ind. de Dorel Fîțaru, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2009, p. 411-465, ISBN 978-973-703-386-4.
42. CRECICOVSCHI, E. *Ironia neoromantică: considerații generale*. În: „Metaliteratură”, nr. 1-2(15), 2007, ISSN 1857-1905. [citată 05.10.2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/13651.
43. DAGMAR, M.A. ș.a. *Romanul comic în literaturile slave. Studii*. Editura Universității din București, 2015, 296 p., ISBN 978-606-16-0604-7.
44. DANILOV, M. (resp.) *Presa din Basarabia: analize, contexte, valori (1854 – 2004)*. Chișinău: Cartdidact, 2005, 144 p., ISBN 9975-940-89-7.
45. DĂNILĂ, A. *Observații privind componenta lexico-semantică în formularea titlului jurnalistic*. [citată 20.09.2020]. Disponibil: http://euromentor.ucdc.ro/NR1_v2/OBS%20privind.pdf.
46. DOSPINESCU, V. *Eugeniu Coșeriu și lingvistica textului*. În: „Limba Română”, 2008, nr. 5-6, anul XVIII. [citată 16.02.2019]. Disponibil: <http://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=454>.
47. DUMISTRĂCEL, S. *Limba publicistică din perspectiva stilurilor funcționale*. Iași: Institutul European, 2007, 276 p., ISBN 978-9736-114-403.
48. ENE, V. *N.D. Cocea*. București: Editura Tineretului, 1966, 184 p.

49. **FERAFONTOV, A.** *Mijloace de construcție a discursului pamfletar*. În: „Limba română actuală: Normă și diversitate stilistică. Simpozion științific cu participare internațională”, 11 mai 2018. Chișinău: CEP USM, 2018, p. 165-171, ISBN 978-9975-142-02-1.
50. **FERAFONTOV, A.** *Modalități de sporire a expresivității în limbajul pamfletar*. În: „Conferința științifică națională cu participare internațională «Integrare prin cercetare și inovare»”, Științe umanistice, 8-9 noiembrie 2018, Chișinău 2018, p. 101-104, ISBN 978-9975-142-48-9.
51. **FERAFONTOV, A.** *Evoluția genului pamfletar în spațiul românesc*. În: „Materialele simpozionului științific internațional «Anatol Ciobanu – omul cetății limba română. În memoriam: 85 de ani de la naștere»”, 17 mai 2019, Chișinău, p. 140-148, ISBN 978-9975-149-05-1.
52. **FERAFONTOV, A.** *Expresivitatea limbajului în pamfletul publicistic*. În: „Philologia”, LXI, nr. 3-4 (303-304), Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al MECC, CZU: 81’42:070, p. 90-94.
53. **FERAFONTOV, A.** *Pamfletul și libertatea de exprimare*. În: „Lumina verbului matern. Materiale ale conferinței științifice «Profesorul și savantul Irina Condrea – prezență remarcabilă în mediul academic și cultural din Republica Moldova»”, 25 octombrie 2019. Chișinău: USM, 2019, p. 171-177, ISBN 978-9975-149-53-2.
54. **FERAFONTOV, A.** *Repere teoretice privind definiția pamfletului*. În: „Conferința științifică națională cu participare internațională. «Integrare prin cercetare și inovare»”, Științe sociale, vol. II, 7-8 noiembrie 2019, Chișinău 2019, p. 237-240, ISBN 978-9975-149-51-8.
55. **FERAFONTOV, A.** *Funcții ale paratextului în pamfletul publicistic*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2020, nr. 10(140), p. 106-110, ISSN 1811-2668.
56. **FERAFONTOV, A.** *Rapul – o nouă formă de pamflet*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2021, nr. 4(144), p. 83-87, ISSN 1811-2668.
57. **FERAFONTOV, A.** *Elemente de creativitate a limbajului în pamfletul publicistic românesc*. În: „Volumul aniversar al Colocviului Internațional de Științe ale Limbajului «Eugeniu Coșeriu»” (CISL), ediția a XVI-a, 24-25 septembrie 2021, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău. CEP USM, 2021, p.326-331, ISBN 978-9975-158-66-4.
58. **FERAFONTOV, A.** *Registre ale comicului în discursul pamfletar*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2022, nr. 4(154), p. 58-64, ISSN 1811-2668.
59. **FERAFONTOV, A.** *Trăsături de bază ale discursului pamfletar*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2022, nr. 10(160), p. 73-76, ISSN 1811-2668.

60. GHEORGHITĂ, L. *Sistemul ierarhic de constituire a comicalului*. În: „Revista de științe socioumane”, nr. 3(19), 2011, ISSN 1857-0119/ISSNe 2587-330X. [cit. 24.08.2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/16608.
61. GHERASIM, Al., CARA, N. *Teoria textului. Antologie [pentru programe de masterat]*. Chișinău: CEP USM, 2008, 294 p., ISBN 978-9975-70-567-7.
62. GÎRLEA, O. *Interferența stilurilor. Publicistic vs literatură*. În: „Colocviul Internațional «Filologie modernă: realizări și perspective în contextul european. Abordări interdisciplinare în cercetarea lingvistică și literară»”, ediția a VI-a (coord. Inga Druță, Viorica Răileanu). Chișinău: Institutul de Filologie al AȘM, 2015, p. 238-244, ISBN 978-9975-4358-4-0.
63. HOARȚĂ CĂRĂUȘU, L. *Ipostaze ale „discursului repetat”*. [cit. 01.05.2022]. Disponibil: <http://www.webtest.ovipedia.ro/fisiere%20pdf/2008/Carausu.pdf>.
64. HOARȚĂ CĂRĂUȘU, L. *Retorică și pragmatică publicistică. „Figuri de construcție” și strategii persuasive în titlurile de articole din presa românească actuală*. [cit. 10.11.2019]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A841/pdf>.
65. HOGEA, V. *Capodopere ale pamfletului românesc*. București: Ed. Business Adviser, 2011, ISBN: 978-606-92913-0-6.
66. HOINĂRESCU, L. *Ipostaze și funcții ale ironiei în discursul parlamentar românesc (1866-1900)*. În: „Perspective comparative și diacronice asupra limbii române”, Secțiunea Pragmatică și stilistică, București, 2016, p. 133-144. [cit. 24.08.2021]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V2326>.
67. IORDAN, I. *Stilistica limbii române*. București: Editura Științifică, 1975, 406 p.
68. IOSIFESCU, S. *Literatura de frontieră*, ediția a II-a revăzută. București: Editura enciclopedică română, 1971, 408 p.
69. JAKOBSON, R. *Lingvistică și poetică*. În: „Probleme de stilistică: culegere de articole”. București: Editura Științifică, 1964, 176 p.
70. JANKÉLÉVITCH, V. *Ironia*. Trad. Florica Drăgan și V. Fanache. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 1994, 188 p., ISBN 973-35-0400-9.
71. KRISTEVA, J. *Problemele structurării textului*. În: „Pentru o teorie a textului. Antologie «Tel Quel»” 1960-1971. București: Univers, 1980, 433 p.
72. *Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare*. În: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, 2010, nr. 117-118, art. 355.

73. LENȚA, D., LENȚA, A. *Unele aspecte structural-pragmatice ale textului ironic*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, nr. 10(30), 2009, ISSN 1811-2668, ISSN 2345-1009. [cit 16.11.2019]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/7620.
74. LOVINESCU, E. *Critice*, vol. IV. București: Editura „Ancora”, S. Benveniste & Co, 1926, 207 p.
75. MANU MAGDA, M. *Noi aspecte ale titrării în media românească actuală*. [cit 11.10.2020]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V2327/pdf>.
76. MAREȘ, M. *Text, arhitect, paratext*. În: „Limba Română”, 2004, nr. 12, anul XIV. [cit 21.03.2021]. Disponibil: <http://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1943>.
77. MIHULEAC, C. *Pamfletul și tableta. Jurnalism sau literatură?* Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, 224 p., ISBN 978-973-703-463-2.
78. MILICĂ, I. *Agresarea numelui în discursul public*. În: „Mass-media și democrația în România postcomunistă”, Iași, 2011, p. 183-204. [cit 03.08.2020]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V314/pdf>.
79. MOLEA, V. *Niveluri și tipuri de expresivitate ale oralității*. În: „Limba română: diacronie și sincronie în studiul limbii române”, București, 2014, II, p. 121-128. [cit 13.07.2022]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V1147>.
80. MOLEA, V. *Oralitatea în textul publicistic actual românesc*. Chișinău: Prut Internațional, 2016, 252 p., ISBN 978-9975-54-272-2.
81. MOLEA, V. *Oralitatea în textul publicistic de opinie. Pamfletul*. În: „Philologia”, 2016, nr. 1-2 (283-284), p. 102-112. [cit 02.07.2019]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A23976/pdf>.
82. MOLEA, V. *O reevaluare a limbajului publicistic din perspectiva stilurilor funcționale*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2014, nr. 4(74), p. 18-23, ISSN 1811-2668.
83. MORAR (POPA), M.-A. *The art of pamphlet in Paul-Louis Courier's vision*. [cit 12.09.2022]. Disponibil: <https://ru.scribd.com/document/399295983/Lit-02-48>.
84. MUNTEANU, C. *Pamfletul ca discurs literar*. București: Minerva, 1999, 360 p., ISBN 973-21-1587-9.
85. MUNTEANU, Cr. *Discursul repetat și titlurile jurnalistice atipice*. În: „Limba Română”, 2013, XXIII (9-12), p. 11. [cit 10.10.2020]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A20755/pdf>.

86. MUNTEANU, Cr. *Despre „virtuțile stilistice” ale textului jurnalistic*. În: „Limba și comunicare”, nr. 5-6, anul XX, 2010. [citat 16.07.2019]. Disponibil: <https://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=968>.
87. MURGESCU, B. (coord.) *Istoria României în texte*. București: Corint, 2001, 412 p., ISBN 973-653-201-1.
88. NECULA, G. *Strategii comunicaționale subversive în vremuri de cenzură. Ironizarea clișeeilor*. În: „Philologica Jassyensia”, anul III, nr. 2, 2007, p. 83-103. [citat 05.10.2021]. Disponibil: <https://www.yumpu.com/ro/document/view/25294972/strategii-comunicaaionale-subversive-arn-vremuri-de-cenzura->.
89. NEGREA, X. *Libertate de opinie, libertate de pamflet și „prezumția de creativitate”*. [citat 28.02.2019]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V1822/pdf>.
90. NIȚU, Gh. *Pamfletul în literatura română*. Timișoara: Editura de Vest, 1994, 304 p., ISBN 973-36-0233-7.
91. OGLINDĂ, E. *Creativitate și schimbare lingvistică în viziunea lui E. Coșeriu*. În: „Limba Română”, Chișinău, 2012, nr. 11-12(209), p. 25-31. [citat 02.09.2022]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/19303.
92. PARASCHIV, M. *O doctrină a răsului în antichitatea greco-romană*. În: „Acta iassyensia comparationis”, 7/2009. [citat 14.03.2021]. Disponibil: http://literaturacomparata.ro/aic/?page_id=543&lang=ro.
93. PARTENIE, A. *De la umor referențial la umor eșuat. Perspective lingvistice*. În: „Actele Conferinței Internaționale de Științe Umaniste și Sociale «Creativitate. Imaginar. Limbaj»”, Secțiunea Lingvistică, Craiova, 2017, p. 216-229. [citat 14.03.2021]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/V3093>.
94. PETCU, M. *Istoria jurnalismului și a publicității în România*. Iași: Polirom, 2007, 211 p., ISBN 978-973-46-0788-4.
95. POPA, M. *Comicologia*. București: Ed. Univers, 1975, 479 p.
96. POPESCU, R. *Creativitate lexicală versus productivitate lexicală cu referire la textul publicitar românesc actual*. POSDRU ID 136077, Academia Română, CICCIRE III, 2014. [citat 04.04.2022]. Disponibil: chrome-extension://efaidnbmninnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.cesindcultura.acad.ro/images/fisiere/rezultate/doc/Rezumat%20lucrari%20stiintifice%20doctoranzi_136077/54.%20Popescu%20Ral uca_ro.pdf.

97. POPESCU, G. *Psihologia creativității*. București: Editura Fundației România de mâine, 2004, 144 p., ISBN 973-582-838-3.
98. PREDA, S. *Jurnalismul cultural și de opinie*. Iași: Polirom, 2006, 232 p., ISBN 978-973-0370-1.
99. RĂDULESCU, I.Ș. *Să vorbim și să scriem corect. Erori frecvente în limbajul cotidian*. București: NICULESCU SRL, 2002, 240 p., ISBN 973-568-538-8.
100. RĂDUȚĂ, M. „Îi urăsc, mă!” *O antologie a pamfletului. De la cronicarii munteni la Pamfil Șeicaru*. București: Humanitas, 2017, 288 p., ISBN 978-973-50-5651-3.
101. RĂDUȚĂ, M. „Nici mănuși, nici milă.” *Trei pamfletari interbelici*. Editura Universității din București, 2013, 264 p., ISBN 978-606-16-0306-0.
102. ROCO, M. *Creativitate și inteligență emoțională*. Iași: Polirom, 2001, 248 p., ISBN 973-683-654-1.
103. ROȘCOVAN, N. *Dimensiunea intertextuală a editorialului în limbile română, engleză și franceză*: tz. de doct. în filologie, Chișinău, 2017, 209 p., C.Z.U.: 81'42(043).
104. ROȘCOVAN, N. *Intertextualitate: geneza și evoluția conceptului. M. Bahtin, J. Kristeva, R. Barthes și G. Genette*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2012, nr. 10(60), p. 85-90, ISSN 1811-2668.
105. RUS, M.-L. „Familiaritatea” *exprimării în presă*. [cit. 22.09.2019]. Disponibil: <https://www.diacronia.ro/en/indexing/details/A22595>.
106. RUS, V.I. *Acțiune și interacțiune umoristică în comunitatea rurală românească*: Rezumatul tz. de doct. în filologie. Brașov, 2020. 65 p. [cit. 05.08.2020]. Disponibil: https://www.unitbv.ro/documente/cercetare/doctorat-postdoctorat/sustinere-teza/2020/rus-violeta/Rezumat_teza_Rus.pdf.
107. SĂLCUDEAN, M. *Tudor Arghezi: Discursul polemic*. Iași: Institutul European, 2009, 220 p., ISBN 978-973-611-596-7.
108. STEJEREAN, N. *Ironia – construct lingvistic cu funcționalitate pragmatică, stilistică și poetică*: Rezumatul tz. de doct. în filologie, Cluj-Napoca, 2014. [cit. 03.07.2020]. Disponibil: https://www.academia.edu/20308799/Mihaela_TOPAN_rezumatul_tezei_de_doctorat_romana_2014_05_28_13_29_30.
109. STANCIU, N. *Elemente sintactice populare în stilul publicistic*. [cit. 22.02.2018]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V3913/pdf>.

110. STEPANOV, G. *Practici de „umanizare” a jurnalismului din RSS Moldovenească*. În: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe economice și ale comunicării, 2022, nr. 11 (01), p. 72-77, ISSN 2587-4446. [citată 11.11.2022]. Disponibil: <https://economy.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/06/10.-p.-72-77Media-si-comunicare.pdf>.
111. SULAC, S. *Titlul – element al structurii textului jurnalistic*. În: „Limba Română”, 2004, nr. 12, anul XIV. [citată 11.10.2020]. Disponibil: <http://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1948>.
112. ȘCLEARUC, S. *Modul socialist de viață reflectat pe paginile revistei „Chipăruș” (1958-1968)*. În: „Sesiunea națională de comunicări științifice studențești”, Ediție dedicată aniversării a 70 de ani ai USM 21-22 aprilie 2016, Rezumatele comunicărilor. Chișinău: Universitatea de Stat din Moldova, CEP USM, 2016, p. 56-59. [citată 11.11.2022]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Conf_stud_2016_St_uman_st_sociale.pdf.
113. ȘEICARU, P. *Nicolae Iorga*. București: Editura CLIO, 1991, 144 p., ISBN 973-95092-1-5.
114. ȘERBAN, I.V. *Pamfletul între fond și formă*. În: „Observator cultural”, nr. 753, 2014. [citată 22.09.2018]. Disponibil: <https://www.observatorcultural.ro/articol/pamfletul-intre-fond-si-forma/>.
115. TĂNASE, C. *Blestemul de a fi*. Chișinău: Litera, 2009, 328 p., ISBN 978-9975-904-94-0.
116. TĂNASE, C. *Groapa cu lei*. Chișinău: Litera, 2014, 280 p., ISBN: 978-9975-74-379-2.
117. UNGUREANU, V. *Dinamica unităților lexicale în textul publicistic*. În: „Colocviul Internațional «Filologie modernă: realizări și perspective în contextul european. Abordări interdisciplinare în cercetarea lingvistică și literară»”, ediția a VI-a (coord. Inga Druță, Viorica Răileanu). Chișinău: Institutul de Filologie al AȘM, 2015, p. 347-351, ISBN 978-9975-4358-4-0.
118. UNGUREANU, E. *Dincolo de text: HYPERTEXTUL*. Chișinău: Arc, 2014, 280 p., ISBN 978-9975-61-777-2.
119. UNGUREANU, E. *Intertext și hypertext: Studiu semiotico-lingvistic*: tz. de doct. hab. în filologie. Chișinău, 2017, CZU.: 811.135.1: 004.55 (043.2). [citată 10.05.2022]. Disponibil: https://www.academia.edu/37107867/INTERTEXT_si_HYPERTEXT_studiu_semiotico_lingvistic.
120. VARZARI, E. *Aspecte pragmatice ale titlului de text*. În: „Studia Universitatis”, Seria Științe umanistice, 2010, nr. 10(40), p. 106-110, ISSN 1857-209X. [citată 11.10.2020].

Disponibil:

https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/15.Aspecte%20pragmatice%20ale%20titlului%20de%20text.pdf.

121. VID, I. *Există un stil publicistic?* În: „Studia in honorem magistri Vasile Frătilă”, Editura Universității de Vest din Timișoara, 2015, p. 545-551, ISBN 973-7608-46-1. [citat 10.11.2019]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/V1916>.

122. VIȘINESCU, V. *Valori lexicale și stilistice în publicistica literară românească*. București: Albatros, 1981. 312 p.

123. WELLEK, R., WARREN, A. *Teoria literaturii*. Trad. Rodica Tiniș. București: Editura pentru Literatură Universală, 1967, 488 p.

124. ZAFIU, R. *De pamflet*. În: „Dilema Veche”, nr. 512, 5-11 decembrie 2013. [citat 16.02.2018]. Disponibil: <http://dilemaveche.ro/sectiune/tile-show/articol/de-pamflet>.

125. ZAFIU, R. *Diversitate stilistică în româna actuală*. [online] [citat 18.07.2020]. Disponibil: <http://ebooks.unibuc.ro/filologie/Zafiu/1.htm>.

126. ZAFIU, R. *Evaluarea umorului verbal*. În: „Limba română – stadiul actual al cercetării” (coord. G. Pană Dindelegan). Editura Universității din București, 2007, 724 p. [citat 17.11.2020].

Disponibil: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/http://cachescan.bcub.ro/2009-05-27/560798.pdf](http://chromextension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/http://cachescan.bcub.ro/2009-05-27/560798.pdf).

127. ZAFIU, R. *Limba și politică*. București: Editura Universității din București, 2007, 468 p., ISBN 978-973-737-8.

Bibliografie în limba franceză:

128. ANGENOT, M. *La parole pamphlétaire*. În: „Études littéraires”, 1978, nr. 11(2), p. 255-264. [citat 18.11.2019]. Disponibil: <https://www.erudit.org/fr/revues/etudlitt/1978-v11-n2-etudlitt2207/500462ar.pdf>.

129. ANTON, S. *Les avatars du genre pamphlétaire*. În: „Acta fabula”, vol. 11, nr. 9. [citat 12.04.2018]. Disponibil: <https://www.fabula.org/acta/document5908.php>.

130. AVRIL, Y. *Le pamphlet: essai de définition et analyse de quelques-uns de ses procédés*. In: „Études littéraires”, 1978, nr. 11(2), p. 265-281. [citat 06.02.2019]. Disponibil: <https://www.erudit.org/fr/revues/etudlitt/1978-v11-n2-etudlitt2207/500463ar.pdf>.

131. BARTHES, R. *Théorie du texte*. In: „Enciclopedia Universalis”, EU, vol. 15, 1968, p. 1013-1017, trad. de Adriana Babeți în Secolul XX, 1981, nr. 8-9-10, p. 174-183. [citat 01.05.2021].

Disponibil:

[https://scholar.google.com/scholar?q=BARTHES,+R.+Texte+\(Th%C3%A9orie+du\)&hl=ro&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart](https://scholar.google.com/scholar?q=BARTHES,+R.+Texte+(Th%C3%A9orie+du)&hl=ro&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart).

132. BELLENGER, Y. *Le pamphlet avant la pamphlet: le mot et la chose*. [citat 17.10.2018]. Disponibil: http://www.persee.fr/doc/caief_0571-5865_1984_num_36_1_1923.

133. BONENFANT, J. *La force illocutionnaire dans la situation de discours pamphlétaire*. In: „Études littéraires”, 1978, nr. 11(2), p. 299-312. [citat 21.05.2018]. Disponibil: <https://www.erudit.org/fr/revues/etudlitt/1978-v11-n2-etudlitt2207/500465ar.pdf>.

134. COURIER, L.P. *Pamphlet des pamphlets*. [citat 20.02.2018]. Disponibil: <https://www.bmlisieux.com/litterature/courier/courie03.htm>.

135. DE JONGE, E., NICOLAS, L. *Limites et ambiguïtés du discours pamphlétaire. Vers l'abandon d'une pratique sociale?* In: „Mots. Les langages du politique”, 91/2009, p. 51-65. [citat 09.01.2018]. Disponibil: <http://journals.openedition.org/mots/19205>.

136. FERREIRA-LOPEZ, H. *Non: pamphlets, brûlots et autres textes polémiques*. Besançon: Bibliothèque municipale, 2016, 133 p., ISBN 9782906610415. [citat 15.09.2022]. Disponibil: <file:///C:/Users/ana.ferafontov/Downloads/130527da-7243-4718-8364-173fa5e02286.pdf>.

137. GEISSANT, A., GUTEVILLE, N., RAZACK, A. *Le comique*. Paris: Ellipses Éditions Marketing S.A., 2000, 128 p., ISBN 2-7298-02-0216-9.

138. GENETTE, G. *Palimpsestes. La littérature au second degré*. Éditions du Seuil, 1982. 466 p., ISBN 978-2-02-118400-6.

139. GOÉMÉ, Ch., SCHRENCK, G. *Le pamphlet*. In: „Albineana”, Cahiers d'Aubigné, 1993, nr. 5, p. 153-158. [citat 03.04.2019]. Disponibil: https://www.persee.fr/doc/albin_1154-5852_1993_num_5_1_1328.

140. HASTINGS, M. ş.a. *Les mutations du pamphlet dans la France contemporaine*. In: „Mots. Les langages du politique”, 91/2009, p. 5-17. [citat 08.03.2018]. Disponibil: <http://journals.openedition.org/mots/19159>.

141. HASTINGS, M. *De la vitupération. Le pamphlet et les régimes du „dire vrai” en politique*. In: „Mots. Les langages du politique”, 91/2009, p. 35-49. [citat 10.02.2018]. Disponibil: <http://journals.openedition.org/mots/19188>.

142. KAPP, V. *Satire et injure au XVIIIe siècle: le conflit entre la morale et la politique dans le débat sur les libelles*. In: „Cahiers de l'AIE”, 1984, 36, p. 155-165. [citat 10.02.2018]. Disponibil: http://www.persee.fr/doc/caief_0571-5865_1984_num_36_1_1928.

143. LANE, Ph. *Les frontières des textes et des discours: pour une approche linguistique et textuelle du paratexte*. [citat 13.04.2019]. Disponibil: <https://www.linguistiquefrancaise.org/articles/cmlf/pdf/2008/01/cmlf08299.pdf>.
144. LE BART, Ch. *Le pamphlet politique aujourd'hui. Une catégorie honteuse?* In: „Mots. Les langages du politique”, 91/2009, p. 67-81. [citat 10.02.2018]. Disponibil: <http://journals.openedition.org/mots/19217>.
145. LEBOUTET, L. *La créativité*. In: „L'année psychologique”, 1970, vol. 70, n°2, p. 579-625. [citat 27.10.2022]. Disponibil: https://www.persee.fr/doc/psy_0003-5033_1970_num_70_2_27914.
146. MABROUK, D. *L'articulation du comique et du politique dans les pamphlets de la deuxième moitié du XVIème siècle à partir de la collection réunie par Pierre de L'Estoile dans son Registre-Journal du règne de Henri III*, thèse de doctorat. Littératures. Université de la Sorbonne nouvelle - Paris III, 2009. Français. ffNNT : 2009PA030185ff. [citat 10.02.2018]. Disponibil: <https://tel.archives-ouvertes.fr/tel-00947641/document>.
147. PARET, M.-Ch. *Chomsky et le langage*. In: „Québec français”, 1983 (51), p. 82-83. [citat 13.06.2021]. Disponibil: <https://www.erudit.org/fr/revues/qf/1983-n51-qf1209838/55369ac/>.
148. PASSARD, C. *Le pamphlet meurt-il de liberté?* In: „Mots. Les langages du politique”, 91/2009, p. 19-33. [citat 10.02.2018]. Disponibil: <http://journals.openedition.org/mots/19175>.
149. PENALVER VICEA, M. *Le titre est-il un désignateur rigide?* [citat 26.06.2021]. Disponibil: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/1011557.pdf>.
150. PERRIN, L. *L'ironie mise en trope. Du sens des énoncés hyperbolyques et ironiques*. Paris: Éditions Kimé, 1996, 236 p., ISBN 2-84174-039-0.
151. PIEGAY-GROS, N. *Introduction à l'intertextualité*. Dunod: Nathan Université, 1996, 186 p., ISBN 978-2091912684.
152. RIFFATERRE, M. *Essais de stylistique structurale*. Paris: Flammarion, 1992, ISBN 9782082101684.
153. VANDENDORPE, Ch. *Du papyrus à l'hypertexte. Essai sur les mutations du texte et de la lecture*. Montréal: Boréal, 1999, 259 p., ISBN 2-89052-979-7.
154. VIGNOUX, G. *L'Argumentation pamphlétaire: effets de sens, effets de pouvoir*. In: „Études littéraires”, 1978, 11(2), p. 283-297. [citat 10.02.2018]. Disponibil: <https://www.erudit.org/fr/revues/etudlitt/1978-v11-n2-etudlitt2207/500464ar/>.

155. ZIADEH, E. *L'énoncé ironique dans la presse*. In: „Studia Universitatis Moldaviae”, Seria Științe umanistice, 2007, nr. 4, ISSN 1811-2668, ISSNе 2345-1009. [citat 23.05.2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/7223/datacite.

Bibliografie în limba rusă:

156. АЛЕЕВА, А.Б. *К вопросу о лексических особенностях британских газетных заголовков (на материале заголовков газет The Times и The Sun)*. В: „Вестник БДУ”, серия 4, 2006, № 1. [citat 03.05.2020]. Disponibil: <https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/39873/1/aleeva.pdf>.

157. БАЖЕНОВА, Т.М., ГАЛИНОВА, Е.А. *Синтаксические средства выразительности русских и французских газетных заголовков*. [citat 10.12.2019]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/sintaksicheskie-sredstva-vyrazitelnosti-russkih-i-frantsuzskih-gazetnyh-zagolovkov/viewer>.

158. БЕСПАЛОВА А. Г., КОРНИЛОВ Е. А., КОРОЧЕНСКИЙ А. П. и др. *История мировой журналистики*. Москва – Ростов-на-Дону: Издательский центр «МарТ», 2003, 432 с. [citat 03.05.2022]. Disponibil: <https://studfile.net/preview/3568105/>.

159. БЕССОНОВ, А. *Газетный заголовок в прагмалингвистическом аспекте: Автореферат диссертации*. [citat 25.09.2021]. Disponibil: <http://cheloveknauka.com/gazetnyy-zagolovok-v-pragmalingvisticheskom-aspekte>.

160. ВЕРЕЩИНСКАЯ, Ю.В. *Заголовки газетных статей в аспекте медиалингвистики (на материале испанского языка) / Ю.В.Верещинская //* „Филологические науки в МГИМО: Сборник научных трудов”, 2007, № 28 (43), с. 17-25.

161. ДОБРОСКЛОНСКАЯ, Т.Г. *Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ (современная английская медиаречь)*. Москва: ФЛИНТА, 2014. [citat 21.02.2019]. Disponibil: <http://www.ffl.msu.ru/research/publications/dobrosklonskaya/dobrosklonskaya-medialingvistika.pdf>.

162. ЗЫКУН, Н.И. *Сатирические жанры журналистики: проблемы типологии*. В: „Вестник томского университета”, Филология, 2015, № 1(33). [citat 06.07.2021]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/satiricheskie-zhanry-zhurnalistiki-problemy-tipologii/viewer>.

163. ИЕРУСАЛИМСКАЯ, А.О. *Поэтика английского памфлета XVIII века*. В: „Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского”, 2016, № 2, с. 217-221.

[citat 10.09.2019]. Disponibil: http://www.unn.ru/pages/e-library/vestnik/19931778_2016_-_2_unicode/30.pdf.

164. КАМИНСКИЙ, П.П. *Принципы исследования публицистики на современном этапе*. [citat 06.11.2019]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/v/printsipy-issledovaniya-publitsistiki-na-sovremennom-etape>.

165. ЛАЗАРЕВА, Э.А. *Заголовочный комплекс текста – средство организации и оптимизации восприятия*. [citat 11.10.2020]. Disponibil: <https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/23880/1/iurp-2006-40-18.pdf>.

166. ЛЮБИМОВА, Т.Б. *Комическое, его виды и жанры*. Москва: Издательство «Знание», 1990, 64 с., ISBN 5-07-001450-1.

167. МОСКАВЕЦ, М.Н. *Типы корреляции газетного заголовка и текста статьи (структурный критерий)*. В: „Вестник МГОУ”, серия Лингвистика, 2014, № 6, р. 65-71.

168. РАСПОПОВА, С.С. *О понятии «жанр» в теории журналистики*. В: „Вестник Челябинского государственного университета”, 2012, № 6 (260), стр. 114-117. [citat 10.09.2019]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/v/o-ponyatii-zhanr-v-teorii-zhurnalistiki>.

169. ТОЛУТАНОВА, Ю.Н. *Сатира в публицистике. Специфика и жанровые особенности фельетона как предмет многочисленных споров исследователей*. [citat 01.02.2021]. Disponibil: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/55020/89-Tolutanova.pdf?sequence=1>.

170. ШЕЛЕВАЯ, Н.А. *Газетные заголовки как средство воздействия на массовое сознание (на материале немецкоязычной прессы)*. [citat 18.12.2020]. Disponibil: http://vestnik.pstu.ru/mj/archives/?id=&folder_id=6242.

171. ШЕСТЕРКИНА, Л.П., БУЛАЕВА, М.Н. *Традиционные и специфические основы формирования системы жанров универсальной журналистики*. [citat 08.09.2018]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/v/traditsionnye-i-spetsificheskie-osnovy-formirovaniya-sistemy-zhanrov-universalnoy-zhurnalistiki>.

Dicționare:

172. ARON, P., SAINT-JACQUES, D., VIALA, A. *Le dictionnaire du Littéraire*. Paris: Presses Universitaires de France, 2002, 636 p., ISBN 2 13 0516904.

173. CHARAUDEAU, P., MAINGUENEAU, D. *Dictionnaire d'analyse du discours*. Paris: Éditions du Seuil, 2002, 670 p., ISBN 2-02-037845-0.

174. CONSTANTINESCU-DOBRIDOR, Gh. *Mic dicționar de terminologie lingvistică*. București: Ed. Albatros, 1980, 464 p.
175. *Dicționar-antologie de istorie și teorie literară*, ediția a III-a revăzută și adăugită (coord. Iurie Colesnic). Chișinău: Museum, 2003, 524 p., ISBN 9975-905-62-5.
176. *Dicționar de sociologie* (coord. Cătălin Zamfir, Lazăr Vlăsceanu). [citat 04.09.2022]. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/223514702/Dictionar-de-Sociologie-Catalin-Zamfir-Lazar-Vlasceanu-1998-376p>.
177. *Dicționar de terminologie literară* (coord. Emil Boldan). București: Editura Științifică, 1970, 348 p.
178. DUBOIS, J. ș.a. *Dictionnaire de linguistique*. Paris: Larousse, 2002, 516 p., ISBN 2-03532047-x.
179. DUCROT, O., SCHAEFFER, J.-M. *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*. București: Ed. Babel, 1996, 532 p., ISBN 973-48-1027-8.
180. GARDE-TAMINE, J., HUBERT, M.-Cl. *Dictionnaire de critique littéraire*. Armand Colin, 2002, 240 p., ISBN 2-200-26319-8.
181. GRATI, A., CORCINSCHI, N. *Dicționar de teorie literară. Concepte operaționale și instrumente de analiză a textului literar*. Chișinău: Arc, 2017, 500 p., ISBN 978-9975-0-0036-9.
182. HANGIU, I. *Dicționarul presei literare românești 1790-2000*. București: Editura Institutului Cultural Român, 2004, 922 p., ISBN 973-577-050-4.
183. *Le nouveau Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Nouvelle édition de Paul Robert*. Paris: Dictionnaire le Robert, 2005, 2952 p., ISBN 978-2850366680.
184. *Le petit Larousse illustré*. Paris: Larousse, 2004, 1818 p., ISBN 978-2035938688.
185. MANOLI, I. *Dictionnaire des termes littéraires*. Chișinău: ULIM, 2017, 630 p., ISBN 978-9975-56-458-8.
186. MARINO, A. *Dintr-un dicționar de idei literare*. Cluj-Napoca: Ed. Argonaut, 2010, 310 p., ISBN 978-973-109-253-9.
187. MOUNIN, G. *Dictionnaire de la linguistique*. Paris: Presses Universitaires de France, 1974, 340 p., ISBN 978-0785977414.

Literatură artistică:

188. ARGHEZI, T. *Cimitirul Buna-Vestire*. București: Ed. Curtea Veche, 2011, 254 p., ISBN: 978-973-124-673-4.

189. ARGHEZI, T. *Baroane*. [citat 22.09.2022]. Disponibil: <https://cultura.ro/pamfletul-baroane-opera-care-l-a-adus-pe-tudor-arghezi-in-lagarul-de-la-targu-jiu/>.

190. HUGO, V. *Napoléon le Petit*. [citat 28.09.2022]. Disponibil: <https://archive.org/details/napoleonlepetit00hugouoft/page/2>.

Surse:

191. <https://dexonline.ro/>.

192. *Am belit-o*. [citat 14.03.2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=OpheXZjDuZY&ab_channel=NoapteaT%C3%A2rziu.

193. *O cheamă Viorica*. [citat 14.03.2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=ONBIwdPbzCg&ab_channel=CristianPoe.

194. *Dragnea la pușcărie*. [citat 14.03.2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=3dFkSHIF_tA&ab_channel=CristianPoe.

195. *Mircea Badea – Mister K.O.* [citat 14.03.2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=N5aKHo_1jiY&ab_channel=CristianPoe.

196. *România In WW3*. [citat 14.03.2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=haGN57HyjzA&ab_channel=CristianPoe.

197. *Țaranca la oraș*. [citat 14.03.2021]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=5xi4wwB1TaE&ab_channel=CristianPoe.

198. *Cover #ZERODOI: "Aleluia" (Leonard Cohen - Hallelujah)*. [citat 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=Lyt3VMcrhjs&list=PLWt5EY8MDruOYMaQWToexFdkTp smfOf8O&index=14&ab_channel=%23ZERODOI.

199. *RAP BATTLE - Vladimir Voronin vs Traian Basescu | #ZERODOI*. [citat 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=HzcZaIMfpec&list=PLWt5EY8MDruOYMaQWToexFdkT psmfOf8O&index=16&ab_channel=%23ZERODOI.

200. *Oriunde ati fi | Parodie Muzicala (O-Zone)*. [citat 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=RfHTpBdWx0g&list=PLWt5EY8MDruOYMaQWToexFdk TpsmfOf8O&index=27&ab_channel=%23ZERODOI.

201. *RAP BATTLE - Carla's Dreams vs Igor Cuciuc | #ZERODOI*. [cit 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=7Jb6acltIug&list=PLWt5EY8MDruOYMaQWToexFdkTpsmfOf8O&index=10&ab_channel=%23ZERODOI.
202. *Sever - Tara asta | Official Video*. [cit 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=hnyvUsuz3gc&ab_channel=SeverOfficial.
203. *DODON INDIAN*. [cit 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=i3ouJHXRYmw&ab_channel=BRICIDIRECTING.
204. *Emilian Crețu - Durdum Pa Pa | Official Video*. [cit 19.09.2022]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=JVok2X8mTuM&ab_channel=EmilianCretu.
205. *El a spus primul: Libertatea ta se termină acolo unde începe libertatea celui alt!* [cit 20.09.2019]. Disponibil: <https://evenimentulistoric.ro/el-a-spus-primul-libertatea-ta-se-termina-acolo-unde-incepe-libertatea-celui-alt.html>
206. *„Acesta este un pamflet și trebuie tratat ca atare!”* [cit 19.09.2022]. Disponibil: <https://www.ziarbica.ro/acesta-este-un-pamflet-si-trebuie-tratat-ca-atare>.
207. *Podul de piatra s-a darmat - Pamflet Oituz 2018*. [cit 14.08.2020]. Disponibil: https://www.youtube.com/watch?v=S_O0RejJRNw.
208. *Caut meditator, pentru un deputat insuficient alfabetizat*. [cit 18.08.2020]. Disponibil: <https://presafarastapani.ro/caut-meditator-pentru-un-deputat-insuficient-alfabetizat/>.
209. *Ne-oamenii Bucurestiului meu*. [cit 18.08.2020]. Disponibil: <http://eucolorez.ro/ne-oamenii-bucurestiului-meu/>.
210. *Cum sa (nu) monetizam un blog de vin: studiu de caz “teoretic”*. [cit 13.08.2020]. Disponibil: <http://www.provin.ro/2013/01/16/cum-sa-nu-monetizam-un-blog-de-vin-studiu-de-caz-teoretic/#.XcwVc9UzYdU>.
211. *Țara în care libertatea presei este aproape inexistentă. Media, capturată de stat și cei bogați*. [cit 11.09.2021]. Disponibil: <https://www.gandul.ro/international/tara-in-care-libertatea-presei-este-aproape-inexistenta-media-capturata-de-stat-si-cei-bogati-17216501>.

ANEXE

Anexa 1. Textele selectate pentru analiză

1. Je suis rusofon! Să trimitem rușii în Patria lor fiindcă vorbesc limba patriei lor?

Da sau nu?

Trustia, elegii politikoase

(Interviu cu Stelian Margarină, editorialist-laureat al publicației “Făcătorul de știri”)

Domnica Manole, multîncercata președintă a Curții Constituționale, nu a reușit să închidă bine microfonul, că Stelian Margarină (SM) a și publicat un editorial emoționant, lacrimogen, despre reacția colegilor săi de redacție, vorbitori ai limbii lui Lenin, la decizia discriminatorie a CC, care spune că în gura statului nostru încap doar o singură limbă de comunicare interetnică și aceasta nu poate să fie cea rusă. Aflată în izolare, carantină și locdaun, corespondența noastră permanentă Frosi Buraga (FB) stă de vorbă online cu editorialistul respectiv.

FB (lăcrimând induioșată): Stimate colega, mulțumesc pentru editorialul din FS, care luați apărarea multipământenilor rusofoni. Am avut un șoc, mi s-a ridicat părul măciucă citindu-vă textul superb de coerent, sperios de profund și obiectiv și, conștientizând la ce suferințe și discriminări sunt supuși rusofonii din partea nesimțitorilor de majoritari, adică din partea noastră. Le suis rusofon de azi înainte.

SM: Și eu am avut un șoc de la ceea ce am scris: *am constatat de fapt că acești oameni nu au casă. În Rusia sunt privați drept moldoveni, deci străini sau chiar venetici. În Moldova (de est – n.n.) sunt ocupanți și minorității, iar noi știm bine, puterea aparține celor mulți. Cu alte cuvinte, “Închide gura și taci”. Sau dacă insiști să o deschizi, fii atent în ce limbă vorbești.* Și eu “Je suis rusofon”. Mi-ați dat o idee de titlu pentru editorialul următor.

FB (ștergându-și șiroaiele de lacrimi): Sărmanii, ce soartă crudă le-a hărăzit destinul! Bine că nu m-am machiat. Și ce-i de făcut ca ei să se simtă ca acasă? Poate să cerem interzicerea limbii române și toți să vorbească rusește, ca în URSS? Atunci ei se simțeau acasă, iar majoritatea – în străinătate. Nouă nu ne va mai fi atât de greu să ne readaptăm, ca lor să se adapteze. Trebuie să dăm dovadă de umanism.

SM: Așa-i! *Când mergem la Moscova, de ce respectăm rușii? De ce nu ne amintim de deportări și de Stalin? Pentru că ei sunt la ei acasă, nu-i așa? Iar vorbitorii de limbă rusă din Moldova (de est – n.n.) sunt, oare, vinovați că URSS a născut dictatori? Pe etnicii ruși din Moldova (de est – n.n.) de ce nu îi respectăm? Sunt vinovați ei sau părinții lor pentru ce s-a întâmplat? În Germania de ce nu urâți nemții, nu sunt ei urmașii lui Hitler? Da, durerea este mare, rănilor nu s-au cicatrizat. Dar trebuie să trăim mai departe și să învățăm să nu repetăm greșelile din trecut.*

FB: Doamne, sunteți întruchiparea înțelepciunii corecte politic, nu mă satur să vă ascult! Într-adevăr, nu s-a dus nimeni la Moscova să le spună rușilor că-s ocupanți și nici la Berlin să le spună nemților că-s naziști! Ce observație fină! Niște lași! Pe rușii din Rusia îi respectă, iar pe cei de acasă – nu! Le amintesc despre deportări! E cum ai aminti despre funie în casa sinucigașului, nici un pic de tact la țărani noștri! Umblă prin Europa și degeaba! Au fost niște deportări, dar chiar să faci caz din asta un secol întreg...

SM: *Ultima picătură care m-a determinat să scriu editorialul a fost o postare despre cum Republica Moldova a primit și adoptat cu brațele deschise rusofonii, iar aceștia, nerecunoscători, refuză să învețe limba română.*

FB: Mă revoltă și pe mine această afirmație. I-au primit? Nu i-a întrebat nimeni dacă pot să vină sau nu. Așa că nimeni nu-i dator cu recunoștință și nu-i obligat să învețe limba de stat.

SM: *În satul bunicilor mei era o singură femeie vorbitoare de rusă. Nici mama nu ține minte cum o cheamă și toată lumea o numea “rusca”. Să-ți mai spun că acea femeie toată viața a refuzat să vorbească în română?*

FB: O forțau să vorbească românește și ea a refuzat? Bravo ei!

SM: *Oamenii o tratau bine, venea în vizită, uneori, și bunicii mei. Ai mei vorbeau româna, ea în rusă. Așa s-au înțeles toată viața. De ce nu vorbea româna? Poate pentru că atunci nu ar mai fi fost “rusca” și ar fi devenit pur și simplu un sătean ca toți ceilalți. Sau pentru că a fost de atâtea ori ținta glumelor vecinilor, încât a început să urască limba română. Asta ne dorim?*

FB (nedumerită): Ce anume ne dorim? Concretizați, vă rog, căci dacă ea nu vorbea limba română, fiindcă îi plăcea să i se spună “rusca” și nu vroia să fie o locuitoare rurală ca toți ceilalți e una, e preferința

ei, căci, într-adevăr, cum să înlocuiești limba în care vorbea Lenin cu limba fasciștilor români. Iar dacă ura limba română, fiindcă cineva glumea pe seama ei, e cu totul altceva. Eu aș alege prima variantă. Mă mir că nu i-a acuzat pe buncii demitale de naționalism, ei ar fi trebuit, ca niște oameni civilizați, să vorbească cu ea în limba rusă. Totuși, ce persoană educată a fost rusca: nu le-a cerut sătenilor să vorbească rusește, a suferit în tăcere limba fascistă română. O eroină a zilei noastre.

SM: „Ospitalitate, tradiție, mister”, ziceați. Pe naiba. Vorbiți de străini și de cât de primitivi sunt moldovenii și îi trădați cu dispreț pe cei care au aceleași drepturi ca și voi.

FB: Vă referiți la mine? Eu nici nu am cont pe Facebook!

SM: Noi suntem Charlie Hebdo, noi plângem alături de Ucraina, noi suferim pentru Notre Dame de Paris. Și tot noi suntem cei care îi numim porci și i-am trimis în Siberia pe cei de alături, pentru că vorbesc limba mamei lor.

FB: Eu nu-s Charlie Hebdo, nu plâng de mila Ucrainei și nu sufăr pentru Notre Dame de Paris, eu sunt pentru valorile proslavnice și familia tradițională! I-ați pus pe toți într-o oală și ați produs o halababură în capul meu!

SM: Niciunul dintre colegii mei nu contestă necesitatea studierii limbii române și toți dintre ei o înțeleg perfect, iar mulți dintre ei o vorbesc și o scriu...

FB: De ce dar i-a durat decizia Curții Constituționale, cum relați Dvs. Intempestiv?

SM: Ei au așteptat din partea Curții Constituționale mai multă sensibilitate, să nu-i oblige să învețe limba de stat, ci să-i lase să o învețe de bunăvoie. Acum iese că trebuie să o învețe a doua oară!

FB: Într-adevăr, e o bătaie de joc: să-l pui pe cineva să învețe limba română de două ori! E discriminare curată! Nici Curtea Constituțională a Uniunii Sovietice nu ne-a obligat să învățăm limba rusă de două ori! Dar ce ziceți dacă un deputat/deputată sau un șef de departament, sau un șef de departament, sau un vânzător/vânzătoare de supermarket refuză să vorbească în limba de stat, prefăcînd limba mamei sale din Siberia, obligându-mă și pe mine să vorbesc limba mamei sale, nu limba mamei mele, nu ar fi logic să i se propună și poate chiar să i se plătească drumul ca să se întoarcă la mamă-sa? Nu ar fi uman și civilizat? Ca să nu se chinuiască și să se simtă discriminat aici...

SM: Poate încercăm să nu ne mai spunem unii altora cum să trăim, în ce limbă să vorbim, când să sărbătorim și la ce să ne uităm...

FM: Aveți perfecta dreptate! Îmi place că sunteți echidistant și obiectiv și ne chemați să coborâm de pe barricade! Nu îmi place nici mie să mă învețe cum se numește limba mea maternă cineva din Tambov, care nu e capabil să învețe în treizeci de ani “bună ziua”.

(Aici conexiunea s-a întrerupt, nu a mai putut fi restabilită și editorialistul Stelian Margarină nu a mai răspuns la mesajele noastre.)

Pentru conformitate: Frosi Buraga

Sursa: Ziarul Național, 31.01.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/je-suis-rusofon-sa-trimitem-rusii-in-patria-lor-fiindca-vorbesc-limba-patriei-lor-da-sau-nu/?fbclid=IwAR0-aTAmePQwjN1icsA1npNmB1d0U17Y5o0NrwgGjIhTC0EPFYVQgHUAzF8>

2. Einstein, socialiștii, șoriceii și definiția prostiei

Trustia, elegii politikoase

Negrii matusalemici s-au cutremurat în vesturile maiakovskiene. Decizia Curții Constituționale precum că limba rusă nu poate fi tratată preferențial față de ucraineană, găgăuză, bulgară, idiș, indiană și celelalte limbi vorbite în republica-livadă părăsită a Uniunii a căzut ca un asteroid de Tunguska pe capul lumii ruse de la Lisabona pînă la Bladibostok.

De ce nu? Cine a biruit în toate războaiele din manuale și au eliberat o șesime din continentele planetei Pământ, cine produce cele mai rapide rachete și e în avangarda lumii în domeniul baletului, cine luptă cu țeava Gazpromului pentru valorile proslavnice și familia tradițională? Dacă poate magistrații molotoveni au uitat în ce limbă vorbește Lenin veșnic viu în mauzoleu, ei trebuie să știe în ce limbă se exprimă Putin și Dmitri Kozak. Dacă nu, să întrebe de Dodon, căci el știe. Sau au pierdut simțul fricii? Le recomandăm totuși să se abțină de la consumul de ceai cu poloniu sau cu Noviciok.

Bostănosul Dodon, victimă nevinovată a colectivizării și a fertilizanților, a declarat, la rîndul său, constipat (și Bătrâncea a confirmat), că legea propusă de deputații săi cu cetățenie română va fi adoptată în

mod repetat (cu ajutorul șoriștilor suplimentari), la prima ședință a parlamentului. Și e firesc, căci de adoptarea ei depinde viitorul antropologic și financiar al trinomului Dodon, Șor și Plahotniuc sau viceversa, e paiul lor salvator din iazul Interpolului.

Acum stau și mă gândesc că intenția socialiștilor coincide cu definiția atribuită lui Einstein despre prostie: să repeți aceleași acțiuni în speranța că vei obține un rezultat diferit. După 15 noiembrie, coincidența nu mai pare întâmplătoare...

Al vostru hiemalț, ceaumist, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 24.01.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/einstein-socialistii-soriceii-si-definitia-prostiei/>

3. Chicu și recensământul simpatizanților PSRM

Trustia, elegii politikoase

Ieri am aflat că pandemicul, pinocchioșul premier Ion Chicu a ținut foarte mult la libertatea de exprimare. A ținut în secret, firește, ca să nu-l descopere Dodon.

Un șoc existențial similar am trăit doar când am aflat că virtuozul cântecelor de petrecere, Gică Petrescu, era aproape abstinent, Cel care ne îndemna cu vocea-i catifelată “Să tragem o beție/ de pomină să fie”, care cânta duios că vrea să moară “cu paharul lângă mine/ cu cobzarul lângă mine”, ducea un mod de viață dezamăgitor de sănătos și cumpătat, ca un călugăr budist.

“Era Facebook/Twitter a apus pentru oamenii care țin la libertatea de exprimare... În câteva zile voi ”conserva” această pagină, până la o nouă era a libertății de exprimare. Sper s-o mai prindem în acest veac... Până atunci, “scriem telegrame” unul altuia”, a scris Chicu apocaliptic, copleșit de pesimism, pe pagina sa de Facebook, sugerând că părăsește rețelele sociale administrate de americanii, care l-au cenzurat pe Trump, și migrează spre o rețea socială administrată de ruși (care îl simpatizează pe Trump).

Cui să-i dea prin cap că Chicu nu poate exista fără libertatea de exprimare, atât de bine și-a camuflat dorințele! Măine-poimăine s-ar putea să aflăm că și Dodon ține la fel sau chiar mai mult la libertatea de exprimare a lui Chicu!

Acum stau și mă gândesc: Chicu a părăsit rețelele Facebook/Twitter fiindcă este trumpist sau poate fiindcă a venit indicația ca socialiștii putiniști să se mute pe o rețea rusească? Ceea ce ar fi logic, căci cine se aseamănă trebuie să se adune, după cum spune practica transumanței transcarpatice. În felul acesta s-ar efectua un recensământ neoficial al PSRM și al dodoniștilor.

Între timp, aflăm că și Harry și Meghan, ducele și ducesa de Sussex, și viceversa, au decis să renunțe la rețelele sociale, dezamăgiți de “ura” pe care au întâlnit-o online. Ce bine e că “ura” nu-l deranjează pe Chicu, altfel nu am ști ce gândește.

Al vostru ceairograf, epuvantofob, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 17.01.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/chicu-si-recensamantul-simpatizantilor-psrm/>

4. Maia Sandu între Katiușa-cântec și Katiușa-bombă

Trustia, elegii politikoase

Maia Sandu a fucut-o boacăna tare, a dat în bară sănătos, cerând retragerea tancurilor rusești de pe pieptul suveranității și independenței noastre. Are dreptate purtătorul de cuvânt al lui Putin: “A venit Maia Sandu, a devenit președinte și iată, prima declarație: că trebuie retrase trupele rusești... De parcă în Republica Moldova nu există alte probleme”, a izbucnit, nitam-nisam, Peskov, ca un gheizer din Kamciatka.

Într-adevăr, declarația Maiei Sandu e cel puțin nepoliticoasă, nediplomatică, față de gingașul nostrum partener strategic, care este Rusia. Miroase a naționalism, dacă nu chiar a nazism și fascism, ca la bEnderoviștii galițieni. Mai rămânea să-i ceară Patriarhului Kiril să-și retragă ofițerii în sutane și preoții cu epoleți din lumea rusă (ruski mir). Să le spui rușilor să renunțe la misiunile de pacificare în lume, inclusive Republica Molotova, e cum le-ai cere să renunțe la votcă, la mesianism și la ambele Katiușa, cântec și bombe (proiectile reactive).

De altfel, între ele, Katiușa-cântec și Katiușa-bombă, este o legătură intrinsecă, unde se ascunde codul, misterul sufletului rusesc, care îi vrăjește pe tomasmani și șreoderi.

De ce nu ar lua Maia Sandu exemplul de la Dodon și nu s-ar dedica neutralității, statalității, multiculturalității și exportului merelor și roșiilor moldovenești pe piața rusă? De problemele de securitate, apărare, să se ocupe Putin, el are experiența necesară, omologii său georgieni, ucraineni etcetera și viceversa pot confirma acest lucru cu brio.

Acum stau și mă gândesc că Maia Sandu, în loc să-i mulțumească armatei ruse pentru că ne apăra pe noi de transnistreni și pe transnistreni de noi, ea o lungă ca pe niște găini, -câș!!! – sugerând că proprietarul “găinilor” ar fi ocupant. Rusia care a eliberat o șesime din uscat să fie ocupant? Sărmanul Putin, cum s-o mai fi tulburat sufletul său de kaghebiș sensibil, fragil, cum suferă el din cauza declarației jignitoare a Maiei Sandu! Să fie întâmplător faptul că succesoarea lui Dodon i-a spus armatei ruse să se care acasă, după ce Merkel l-a ofensat pe pravoslavnicul Putin că și-ar stropi cetățenii cu Noviciok în loc de agheasmă?

Al vostru hekinahdegul, nardac, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 10.01.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/maia-sandu-intre-katiusa-cantec-si-katiusa-bomba/>

5. Farmecul pandemiei: Martini cu măsline

Trustia, elegii politikoase

Pandemia își are farmecul ei. Aflându-se în autoizolare, Colesovnazadov hotărî să sărbătorească Revelionul din timp, fără grabă, temeinic, riguros, căci își putea permite acest lux. Începu cu băuturi tradiționale autohtone, întru susținerea producătorului local, ca, pe la amiază, se destupe sticla de Martini și cutia de măsline pe care i le trimise Ortenzia, nevastă-sa, aflată în autoizolare undeva pe Peninsula Apenină. “Bărbații italieni prefer Martini cu măsline. Nu mai mult de 50 de grame”, sublinie ea.

“Niște feminiști...”- gândi Colesovnazadov despre bărbații italiaeni, după primele 50 de mililitri, garnisite cu o măslină cu sămbure. “Dar să nu ne grăbim cu concluzia, să fim mai toleranți”, își zis el și mai luă 50 de mililitri, apoi încă 50... până goli sticla și înghiți toate măslinele. Se simțea mai mult oboist, decât amețit, fiindcă măslinele nu se dădeau scoase din cutie, iar sămburii din gură.

Când se trezi, telefonul arăta 23:56, incluse repede televizorul, - era cât pe ce să rateze felicitarea tradițională a președintelui republicuței, fără de care felicitare statalitatea noastră era pentru el ca buhaiul satului fără talangă sau ca un Martini fără măsline, dacă vreți! Dar în loc de Maia Sandu, care, își amintea el aproape sigur, câștigase alegerile, pe ecran apăru același Dodon. “...eu cred că noi am trecut destoinic de acest an 2020, dacă judecăm cât de greu s-a dovedit a fi el pentru fiecare familie, pentru țara noastră, dar și pentru întreaga omenire...”

“Ce dracu?!” – se miră Colesovnazadov, – parcă pierduse „Kuliokul” alegerile... Acum își bate capul de omenire.” Schimbând canalul, dădu iarăși de Dodon... „... noi am rezistat și în general am devenit mai puternici și ca societate, și fiecare în parte, în ciuda greutăților și a durerilor”, trăncănea „kuliokul”.

“Ce dracu!” – exclamă Colesovnazadov, simțind un acut deficit lexical. Schimbând canalul, nimeri din nou pentru Dodon. “... îi doresc înțelepciune și clasei politice moldovenești și cât mai mult patriotism în inimile tuturor politicienilor și cetățenilor...”

“Scaraoțchi” – se sperie Colesovnazadov. – O ajuns Kuliokul să ne țină iarăși lecții de patriotism?! Cât oare am dormit?”

Închise televizorul și își încordă circumvoluțiunile creierului. “O fi făcut bolșevicii dodoni o lovitură de stat? O fi nimerit republicuța într-o buclă temporală?(Văzuse nu demult un film american cu un prezentator TV care în fiecare dimineață relua aceeași zi din calendar – f.b.) Ce nenoroc pentru noi! Am reluat același an, cu Dodon, taman în momentul cand apăruse șansa unei schimbări...”

În momentul acesta sună telefonul. Era Ortenzia, soția. “Felice anno nuovo!”,spuse ea.

“Help! Salvează-mă!” – strigă Colesovnazadov. –Ne-am blocat, am rămas în 2020, tot cu Dodon!”.

“Ai băut toată sticla de Martini?! – se indignă Ortenzia. – Un bărbat Italian nu și-ar permite niciodată așa ceva! Du-te și te culcă!”.

“Suntem într-o buclă temporală! Nu înțelegi?! Dodon is back! NU avem viitor!” – se revoltă Colesovnazadov, dar Ortenzia închise și el se simți în impas, căci nu îi era somn.

Pentru conformitate: Frosi Buraga

Sursa: Ziarul Național, 03.01.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/farmecul-pandemiei-martini-cu-masline/>

6. FSB renunță la Noviciok sau cântecul de lebadă al lui Dodon

Trustia, elegii politikoase

Putin s-a simțit ofensat de jurnaliștii de la Bellingcat, care au dezvăluit că otrăvirea lui Navalinai a fost pusă în aplicare de o unitate FSB de elită. Dacă agenții FSB ar fi vrut să-l ucidă pe acest individ dubios, ei și-ar fi făcut treaba, a declarat Putin cu aplomb de expert onegist, revoltat nu de acuzația în sine, că statul rus își omoară cetățenii, ci de idee că nu ar fi reușit să o facă. Și într-adevăr: să acuzi de eșec un stat care a ucis zeci de milioane de cetățeni de-ai săi și din vecinătatea apropiată tare absurd, lipsit de logică. Pe de cealaltă parte, nu toți cetățenii au fost uciși din prima. În cazul lui Troțki, de exemplu, după câteva eșecuri de-al otrăvi cu ceai, s-a folosit un topor! Așa că nu sunt lipsite de logică nici afirmațiile Bellingcat-ului.

Pentru Putin, faptul că s-a eșuat e o dovadă că FSB nu a fost implicat. Apologia sa proFSB e de înțeles, e vorba la urma urmei de onoarea lui profesională, FSB purtând mantaua rămasă moștenire de la KGB, din al cărui buget și-a primit salariile și indemnizațiile secrete locotenent-colonelul Putin, delegat în Drezenul redigist. Dar dacă până și lansările Roskosmosului cosmice nu sunt scutite de rateuri dramatice, de ce nu s-ar întâmpla și la operațiunile FSB, în procesul aplicării unei substanțe neuroparalitice, când succesul depinde de dozaj. Dozajul, trebuie să recunoaștem, nu este punctul forte al inteligenței ruse. Skripal și fiica sa au scăpat vii, fiindcă, iarăși, s-a folosit Noviciok, nu ceai cu poloniu, ca în cazul lui Litvinenko. Poloniul e mai periculos de operat, decât Noviciok, în schimb e mult mai eficient. Dacă Putin ține la reputația FSB, trebuie să renunțe la Noviciok, asta-i concluzia care trebuie trasă din investigația Bellingcat. Încă un rateu ca în cazul Navalinai și FSB se va compromite iremediabil, vor râde sportivii ruși, mitropoliții și episcopii de el.

Acum stau și mă gândesc la declarația lui Dodon că, din cauza agricultorilor care protestează în PMAN, băieții săi au întârziat la școală, joi și vineri. Cine dintre ei spune minciuni? Tatăl sau fiii? Băieții l-au dezamăgit pe tată-său Dodon, în virtutea histocompatibilității, exprimată de savanți geto-daci prin formula “surceaua nu sare departe de trunchi”? Sau Dodon ne minte pen oi fără să roșească, pentru ultima data în funcția de președinte? E cumva cântecul lui de lebadă?

Al vostru ectotrop, ighemonicos, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 20.12.2020

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/fsb-renunta-la-noviciok-sau-cantecul-de-lebada-al-lui-dodon/>

7. Măgarul lui Buridan și procurorul general

Trustia, elegii politikoase

Măgarul lui Buridan a intrat în istoria civilizației europene murind de foame cumplită între două căpițe onorabile de fân, neputându-se hotărâ din care dă apuce mai întâi. Într-un mod asemănător s-a blocat procurorul nostru general Alexandr Stoianoglo, asigurându-și astfel șansa să devină faimos pe toate meridianele planetei molotovenești. El nu s-a putut hotărâ să-l interogheze pe Dodon în cazul “kuliokului” din două motive: “Dacă îl audiam în caliate de martor, nu putem să-i înaintăm învinuirea, Dacă îl audiam în calitate de învinuit, nu puteam prezenta probe”.

Cu alte cuvinte, Dodon a scăpat neinterogat, fiindcă Stoianoglo nu a fost capabil să decidă dacă Dodon era martor sau făptaș, atunci când lua sacoșa cu bani de la Plahotniuc. Și chiar dacă turcii îl vor extrăda mâine pe Plahotniuc, problema rămâne aceeași: să fie interogat ca martor prezent în momentul când Dodon lua “culoiașele” și se transmitea lui Cornel sau ca făptaș care umplea sacoșele cu eurodolari?

Acum stau și mă gândesc dacă nu cumva Dodon are cap artificial, mecanic, ca unul din primarii orașului salticovo-șcedrinian, Glupovo. Deși nu mai este “prșidinti”, Dodon se zbuciumă la fel de energic ca mai înainte, de parcă s-ar alimenta cu bacteria Durracell, el continua să se ducă la Moscova, repetă aceleași promisiuni de patru ani și ceva și nu încetează a-l da aceleași sfaturi Maiei Sandu, fără să fie solicitat. Să nu fi simțit el șutul puternic pe care i l-au aplicat cetățenii republicomoldovenești, propulsându-l peste gardul Președenției ca pe un curcan plahotniucist? Și istoria cu “kuliokul” sugerează că craniul său

este din plastic sau din alte material regenerabile, cu conținut handmade. El nu simte nici rușine, nici remușcări, fiindcă așa a fost setat de constructor. Nu cumva și-a pronunția “prșidinti” în loc de “președinte” e consecința unui defect ingineresc?

Al vostru coțobist, codobatur, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 27.12.2020

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/magarul-lui-buridan-si-procurorul-general/>

8. Vlah învață limba valahă

Trustia, elegii politikoase

Recunosc, știrea despre captura de anabolizante la frontiera moldoucraineană m-a lăsat la început indiferent, ca și declarația băscăniței Irina Vlah de la Comrat că învață limba română. Mare eveniment: Vlah învață limba valahă! De parcă ar învășa tătaro-mongola, otomana ori sanscrita!

Când dau pe Gugă, din plictiseală, ca să văd ce înseamnă “anabolizante”, mai să-mi cadă pipa din gură. Era tocmai ceea ce căutam și aveam urgentă nevoie: pastile vare să-mi crească masa musculară, fără să mă mișc din fotoliu și să-mi mai catalizeze libidoul în când în când, măcar o dată pe săptămână, fiindcă a început să slăbească mai repede decât mă așteptam.

Pentru prima dată am simțit cum mă umflă revolta împotriva mafiei și statului capturat: să exportezi în Rusia steroizii anabolizanți în condițiile în care demografia statalității e în pericol, când bărbații patrioți sunt afectați în mod vizibil de rahitism, așa încât îi mână vântul pe străzi, ca pe niște frunze verlaineze, când traiectoria natalității e în cădere abruptă ca un tobogan, - aceasta e trădare curată a intereselor naționale. Îi putem cumpătimi sincer pe bărbații ruși că au nevoie de anabolizante, dar și noi avem nevoie nu mai puțin decât ei.

Acum stau și mă gândesc și încep să-mi dau seama de ce Dodon era primit atât de des la Kremlin și de ce Putin l-a susținut în alegeri! Cu vârsta, deficitul de testosteron e în creștere proporțională cu dorința de menținere a masei musculare și de rectificare a trendurilor demografice nefavorabile planurilor de eliberare a popoarelor din vecinătatea apropiată de sub jugul imperialiștilor americani.

Dar cum s-a întâmplat că microbuzul cu numere diplomatice al Ambasadei noastre de la Moscova a fost oprit atât de inopinat și perfid? Cine a știut că parteneriatul strategic moldo-rus e baxat pe pastile anabolizante și a contribuit la scurgerea informației? Nu cumva Dodon personal, că să nu se creadă la Kremlin că furnizarea anabolizantelor și faptul că Irina Vlah studiază limba strămoșilor săi? Să fie o sincronizare întâmplătoare?

Al vostru steroidiom, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 13.12.2020

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/vlah-invata-limba-valaha/>

9. De la pro-Moldova la pro-Dodon

Trustia elegii politikoase

Încercați, ca mine, să vă puneți în pielea lui Dodon... Ieri era un hulubaș din în mâna moale și caldă a poporului, azi e un cioroi zburliț, plouat, de pe gardul Președenției, cârâind la protestatarii cu kulioașe în cap...

Ieri era omolog cu musculosul Putin, mustăciosul Lukașenko, ortomanul Erdogan, iar mâine va fi un simplu coordonator executiv, ca Plahotniuc și Șor, dați în urmărire generală de Stoiangolo... Ieri se compara cu Ștefan cel Mare, iar de mâine va trebui să se compare cu Violeta Ivanov sau Andrei Năstase, care au pierdut din prima încercare...

Și parcă a făcut tot ce se cuvenea, conform tradiției autohtone: a mers la Moscova cu iaurt și gogoșele, cu prinosuri suverane și temenele vasale, a escaladat Muntele Sfânt cu ofrande viticole, și-a făcut cucuie în frunte bătând mătânii la mănăstirile de pe Athos, dar în van, nu a ajutat... Să obții binecuvântarea lui Putin și să pierzi... Să fii blagoslovit de elita proslavnică și să fii înfrânt... Să ai atâtea televiziuni la dispoziție și să te pomenești pe făraș! A ajuns de râsul găinilor de la avicola Floreni! E, totuși, ceva în neregulă cu poporul acesta ... Sunt niște trădători! Să preferi un tătuc viguros, puhab, unui statalist cât

Ceahlăul de mare, unui familist prolific o mămucă firavă, fără obligații matrimoniale și patrimoniale, cu pașaport românesc, e o trădare curată.

Pentru prima dată, Dodon a simțit că în betonul sufletului său statalist a pătruns, ca într-un măr roșu, un viermișor de îndoială. Poporul s-a românizat și republicuța nu are viitor, îi trecu prin cap un gând ca o rachetă hipersonică. Dacă-i așa, mai bine să ardă, decât să nimerească în mâinile românilor, își spune el, și îi convocă pe zimbrii partidului: Bătrâncea, Bolea, Pascaru, Novac...

Acum stau și mă gândesc la comsomoliștii noștri, Sergiu, Ruxanda, Corneliu ș.s. Cum e să te pornești la Pro-Moldova și să ajungi la Pro-Șor și pro-Dodon? Cât de amețit, cât de tulbure la cap trebuie să fii ca să rătăcești într-un asemenea hal? Ce o fi consumat ei?

Al vostru meandertal, marionet, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 06.12.2020

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/de-la-pro-moldova-la-pro-dodon/>

10. Restricții pro-pandemie și vaccinuri pentru împuținarea populației

Trustia, elegii politikoase

Ați citit cumva restricțiile anti-Covid-19, stabilite de guvernul impropriu, de azi pe mâine, al lui Ciocoi? Nu v-a venit prin cap că sunt niște restricții PRO pandemie? Un exemplu: să nu ne plimbăm prin parcuri și păduri... Adică să nu mergem acolo unde riscul de a ne infecta e prea mic, aproape egal cu zero... Alt exemplu: să nu ieșim din casă de la 11 seara până la 5 dimineața... Adică să nu ieșim atunci când străzile sunt pustii și nu avem cum să ne infectăm...

Dar nu ni se interzice, de exemplu, să intrăm în microbuzele, troleibuzele și autobuzele ticsite, unde coronavirusii agresivi pătrund în organismul pasagerilor prin ochi și urechle neacoperite de masca protectoare...

Pe de cealaltă parte, Kozak i-a promis lui Krasnoselki 60 de mii de vaccinuri Sputnik V, la 300 de mii de oameni, iar lui Dodon—120 de mii de doze, adică doar de două ori mai mult, la o populație de peste opt ori mai mare. Nu ar sugera aceasta că și Moscova și-ar dori ca populația de pe malul drept al Nistrului să se împuțineze mai repede decât pe malul stâng al Nistrului...?

De ce ne-ar împinge guvernul inadvertent dodonoșorit pe toboganul infectării în masă nu e greu de ghicit: ca să o sperie și să o abată pe zvăpăiata președintă de la gândul dizolvării fatale a Parlamentului. Zadarnică încercare! Mai degrabă Nistrul și Prutul vor curge îndărăt, spre Carpați, decât Maia Sandu va renunța la alegeri anticipate, pentru a umplea Parlamentul cu oameni buni de stat!

Acum stau și mă gândesc de ce oamenii noștri de stat se gândesc la salvarea poporului numai după ce își dau demisia. De ce, bunăoară, Ion Chicu nu s-a gândit să dezvolte și să consolideze republicuța când era prim-ministru, de ce i-a venit această idee dacă nu mai este în funcție?

Al vostru cherdament, endimion Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 04.04.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/restrictii-pro-pandemie-si-vaccinuri-pentru-imputinarea-populatiei/?fbclid=IwAR1jeToXSTGKzIwxozqTEDZvY9VNKtLgznXU7T2aLnv9o3EPuUwD9jUcp4g>

11. Alegerile anticipate ca act sexual

Trustia, elegii politikoase

Patriarhul politicii moldave Oazu Nantoi i-a îndemănat pe membrii și simpatizanții PAS să nu încetinească, ci să împingă mai cu sârg republicuța spre alegeri parlamentare anticipate. “Și actul sexual, și schimbarea (președinților), trebuie duse până la capăt (până la dizolvarea Parlamentului). ... Alegerile parlamentare anticipate este calea cea mai directă spre depășirea tuturor crizelor la pachet!”, a promis el operativ.

Ceea ce ar însemna că acum suntem la jumătate de proces sau de act sexual, dacă e să ne exprimăm în termenii nentoieni. Și atâta timp cât Parlamentul mafiot învechit nu este dizolvat, sfârșitul crizelor la pachet (orgasmul?) nu are cum să vină, iar învestirea unui guvern e similară coitusului interruptus, care e o

metodă populară de contracepție, pe când scopul nostru este concepția cât mai grabnică a unui parlament proaspăt, nou-nouț.

De aceea Maia Sandu i-a dat un bobârnac trimisului cancelariei cerești pe plaiul mioritic (spre deliciul rânjitor al “coordonatorului executiv”) și l-a desemnat candidat la funcția de prim-ministru pe Ion Grosu. Chiar dacă nu iubește atât de mult “acest popor și această țară” și nu e procuror, ca Năstase, sau contabil ca Chicu sau Durleșteanu, Grosu este expert în coitusul politic, adică în provocarea alegerilor anticipate. Cu Igor Grosu, actul sexual al schimbării pînă la capăt va continua, iar cu Mariana Durleșteanu avea să fie întrerupt, cu toate consecințele ce decurg din coitus interruptus în politică.

Acum stau și mă gândesc că, în afară de deputații PAS, restul deputaților nu stau prea bine cu libidoul politic. Și dacă schimbarea e ca un act sexual, plăcerea schimbării ar trebui să fie reciprocă? Altfel e viol, nu-i așa?

Al vostru libidinostrum, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 21.03.2021

Disponibil: https://www.ziarulnational.md/alegerile-anticipe-ca-act-sexual/?fbclid=IwAR3zDW7l4flo_AAAdS1aABOjku2xLXtV3Biyj-SrPOS7VQdstj_dWr2xQ2e0

12. Cum se scrie un necrolog neutru, fără geopolitică

Trustia, elegii politikoase

Nu e simplu să scrii un necrolog rotund, neutru, insipid, bine răzuit, ca să nu rămână nici urmă de peliță geopolitică pe el. În cele ce urmează vă propun o monstră de necrolog pe care l-aș scrie eu la moartea unui scriitor proeminent, de talie religioasă, ca Bogdan Petriceicu Hașdeu, de exemplu.

“Zi tristă pentru comunitatea literară, comunitatea artistică, academică, sportivă etcetera și pentru oamenii buni de pretutindeni. S-a stins din viață, după o luptă crâncenă cu Covid-19, Bogdan Hașdeu (de exemplu), prozator-tribun, reprezentat de seamă al generației amintiriștilor, scriitor de literatură postbelică, autor a zeci de cărți de poezii, proză, teatru, eseuri și publicistică în limba sa maternă, care au lăsat o dără lată, luminoasă pe firmamentul culturii naționale autohtone, contribuind la educația patriotică a tinerei generații. Unul din ultimele sale romane cu multe ediții succesive – “Plăcinte cu știr”, defunctul scriitor l-a deidcat participanților la conflictual armat dintre corupții de pe malul stâng și corupții de pe malul drept al Nistrului, provocat de extratereștrii care nu agreează independența statalității noastre. Bogdan Hașdeu a fost o figură marcantă a mișcării literelor în Eși, redactor –șef al revistei cu același nume, care a propulsat în tiraje mari ideea schimbării alfabetului și a oficializării limbii noastre de stat în instituțiile de stat. Coronavirusul l-a răpus în momentul când lucra asupra Marelui Dicționar al Limbii de Stat, rămas, din păcate, neterminat pe masa de lucru a scriitorului și lingvistul cu voce inconfundabilă.

Vestea trecerii în neființă a lui Bogdan Hașdeu a îndurerat comunitatea literară, artistică și academică de pe Terra și pe cei care i-au cunoscut activitatea publicistică și politică în univers. Dumnezeu să-l odihnească în pace”.

Acum stau și mă gândesc la armistițiul politic, încheiat în Parlament: Dodon, Șor și Plahotniuc s-au înțeles să nu se mai certe pe perioada pandemiei. Dar noi, cetățenii contribuabili, ce câștigăm din aceasta? Mai bine era când se certau, cel puțin ieșea la iveală circulația sacșilor (“kulioașelor”) și genților cu bani.

Al vostru sizigid, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 14.03.2021

Disponibil: https://www.ziarulnational.md/cum-se-scrie-un-necrolog-neutru-fara-geopolitica/?fbclid=IwAR3-nFvfDW6i0XOiW6jJ68GznL-0fP-5gBwPEHb9zkiH-KKexyE883_ok

13. Plahotniuc: mai am un singur dor

Trustia, elegii politikoase

Vlad Plahotniuc ar fi fost văzut azi pe Aeroportul “Ilan Șor”, se șușotește lumea bună la piața de flori din buricul Chișinăului. El ar fi fost întâmpinat de liderul PSRM, Igor Dodon, cu un aifon nou-nouț. Procuratura Generală a refuzat să comenteze aceste “zvonuri stupide”. În afară de o borsetă bușită cu valută turcească și cadruri turcești, coordonatorul ar fi ținut în mână un buchet mare de trandafiri galbeni.

Interogat cu privire la scopul vitezei sale, ar fi răspuns că dorește cu ardoare să o felicite pe Maia Sandu cu ocazia zilei de 8 martie, când omenirea progresistă sărbătorește Ziua Feminismului Internațional.

Diversiune românească la Comrat

A fost deșeurată o diversiune românească la Comrat. Bășcănița Irina Vlah a refuzat categoric să accepte vaccinurile anti-Covid 19, donate de statul român. Aceasta este o formă subtilă de românizare a găgăuzilor, a specificat ea pentru Bugeacdzinform.md, vorbind din partea medicilor și a personalului medical de la Comrat și Ceadâr-Lunga. Cetățenilor care se vaccinează li se introduce în sistemul sanguine niște nanocipi, cu ajutorul cărora ei sunt transformați în rusofobi și adepți fervenți ai reunirii cu România.

“Noi, găgăuzii, ne vom vaccina doar cu vaccinul rusesc Sputnik-V, pentru a rămâne pe veci cu Rusia, adevărați patrioți ai statalității”, a subliniat Vlah. Solicitată să comenteze declarația bașcanului de la Tiraspol, Vadim Krasnopolski, care la început a ezitat să recunoască, apoi a mulțumit României pentru donația de vaccinuri, bășcănița Vlah a spus că e vorba de naivitate și miopie geopolitică și că curând vom observa o explozie de unionism pe malul stâng al Nistrului. Transnistria își va pierde independența, dacă Krasnopolski nu se va răzgândi și nu va renunța la vaccinurile românești, a avertizat Irina Vlah.

Pentru conformitate: Frosi Buraga

Sursa: Ziarul Național, 07.03.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/plahotniuc-mai-am-un-singur-dor/>

14. O femeie a neamului, Ștefana cea Mare a timpurilor noastre!

Trustia, elegii politikoase

Trebuie să fim obiectivi și să recunoaștem că și Dodon a avut curajul să ignore Constituția și verdictele definitive ale Curții Constituționale, dar nu a făcut-o cu eleganța, noblețea și democrația Maiei Sandu, ci grosolan, nedemocratic, egoist și capricios ca un brigadier colhoznic. Spre deosebire de el, Maia Sandu a fost foarte indulgentă și tolerantă cu magistrații, chiar dacă lor le-a lipsit înțelepciunea deputatului Popșoi și nu au fost capabili să se ridice la înălțimea interesului național, rămânând la nivelul Constituției, ca niște juriști începători.

“Într-o situație de normalitate, decizia Curții ar fi de ales, - a spus Maia Sandu matern, civilizat – dar noi nu ne aflăm în situație de normalitate, de aceea nu am de gând să mă conformez, nu am de gând să discut cu fracțiunile parlamentare, ci numai cu societatea civilă și cu analiștii deștepți, care analizează corect și obiectiv! Anticipare sau referendum! Una din două!” – puse șefa statalității condiția ferm, fără să clipească, fără ca un mușchi să tresară pe fața ei, dar în același timp modest, civilizat, democratic, neumflându-se în pene ca Dodon. Poate doar un picușor.

Cum era de așteptat, imediat s-au găsit tot felul de criticaștri, tot felul de idioți utili și slugi oligarhice care au invocat supermația legii fundamentale, statul de drept, europenismul etcetera și viceversa... “Mai întâi dezoligarhizăm, apoi respectăm legile și construim statul de drept. Nu ne vom lăsa înșelați de legile și Constituția oligarhică!” – i-a pus imediat la punct Maia Sandu.

Din fericire, psihanalistii deștepți i-au venit în ajutor. “Fapta Maiei Sandu este comparabilă cu a lui Alexandru Macedon tăind nodul gordian. Molotovenii nu s-au copt încă bine pentru parlamentarism, republică parlamentară, stat de drept, supermația legii, ca în Europa. Până atunci mai este! Profitând de ocazia că avem o președintă curajoasă, trașantă, care dă dovadă de bărbăție, să trecem mai întâi republica la sistemul prezidențial, ca în Belarus și Rusia, ca în Turkmenistan, Tagikistan, Uzbekistan, Kazahstan și Azerbaijan, apoi să organizăm alegeri dacă nu schimbăm sistemul, căci rezultatele nu se vor deosebi prea mult”, a subliniat psihanalistul Foxtrot Frosi.

“Ca un Ștefan cel Mare al timpurilor noastre, Maia Sandu face fapte mari cu mijloace mici. Ea trebuie proclamată lideră națională, ca Putin, ca Lukașenko, ca Nursultan, Turkmenbași etcetera și viceversa de genul feminine, căci, după atâția bărbați, ea este prima femeie a neamului care înfruntă deschis, anahoretic, hidra oligarhică. Abia atunci republica noastră va înflori din nou pe harta uniunii eurasiatice. Cu republica parlamentară nu vom izbuti decât să așteptăm pasiv în anticamera UE”, - profeți alt psihanalist consacrat al societății civile, Ingwar Popoțan.

Acum stau și mă gândesc că analiștii deștepți au dreptate: schimbând sistemul parlamentar cu cel prezidențial ucidem doi iepuri:dezoligarhizăm republica și împacăm Rusia, întristată de înfrângerea lui

Dodon, pe care a pariat și a pierdut niște petrodolari. Lui Putin îi va plăcea că Maia Sandu a preferat sistemul său putinist celui european, al lui Merkel, și poate ne va da niște vaccinuri Sputnik V pe gratis...

Al vostru pusilanimofob, emistihiatru, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 28.02.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/o-femeie-a-neamului-stefana-cea-mare-a-timpurilor-noastre/?fbclid=IwAR38cv038gXVEEF1GuIZjkmDCVvyl8H7BuVhhoGNbkNec61X8NfO8ojeYFA>

15. După Brexit, Moldexit sau migrația odraslelor spre est

Trustia, elegii politikoase

Marea Britanie aplică statalității noastre o lovitură perfidă, sub centură, vrând să-l lipsească pe al nostru Luca Filat de banii lui de buzunar, 644 de mii de dolari, pentru a-i vărsa în buzunarul Republicii Moldova, crezând că ne fac în felul acesta un serviciu, că ne ajută să întoarcem miliardul și să luptăm cu copuția.

E cum ai lupta cu alcoolismul amator spărgând paharele sau contra sexului pe bani – bortelind prezervativele. Afectat de coronavirus, capul lui Boris Johnson nu pricepe probabil că astfel părinții autohtoni prim-miniștri, viceprim-miniștri, miniștri, viceministri, președinți și vicepreședinți, șefi și șefi adjuncți de agenți, de departamente, de direcții, de secții și subsecții, de partide și fracțiuni, deputați, procurori, judecători, bancheri, directori, președinți și vicepreședinți de raioane, primari, conselieri, executori, funcționari etcetera și viceversa vor fi lipsiți de motivația principală a activității lor, de tot ce e mai sfânt pentru ei, ceea ce, la rândul său, poate pune în pericol funcționarea statului molotovenesc, în condițiile când acestea abia se țin pe picioare, poate provoca un val de sentimente antibritanice, antioccidentale, antieuropene în republica noastră.

Numărul adeptilor integrării europene va scădea vertiginos în folosul integrării eurastice, căci elitele noastre politice, administrative, juridice etcetera și viceversa vor căuta altă orientare geopolitică pentru investirea surplusurilor financiare în odraslele lor și în mod firesc vor stabili că cel mai sigur loc în acest sens este Rusia lui Putin, care ține la familia tradițională și valorile proslavnice, fiind un model de grijă față de copiii, soțiile și chiar soacrele sale, oficiale și neoficiale. Se vede că, după ce a scos Marea Britanie din UE, Boris Johnson vrea să scoată Republica Moldova din Parteneriatul Estic, pentru a o băga în Uniunea Eurasiatică.

Acum stau și mă gândesc dacă nu cumva vacanța lui Dodon pe Insulele Kurile anticipează o migrație a odraslelor autohtone spre estul și nord-estul Asiei (dar nu și spre sud-estul ei chinez, unde există riscul de a fi împușcați pentru corupție)?

Al vostru bentleist, liric amator, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 21.02.2021

Disponibil: https://www.ziarulnational.md/dupa-brexit-moldexit-sau-migratia-odraslelor-spre-est/?fbclid=IwAR1TdU0IOdC9RU_UA5KWYvNO6k1DiC-skCh15_aTizHmcklTwgo9b--Yy-8

16. Fundamentalistii Legii Fundamentale

Trustia, elegii politikoase

Ieri am polemizat vertiginos cu Colesovnazadov, el era pentru respectarea strictă a Constituției, iar din punctul meu de vedere nu trebuie să fim dogmatici, formalisti, fanatici, fundamentalisti ai Legii Fundamentale, căci unele încălcări sau abateri constituționale rezonabile sunt necesare, altfel cum vom construi un stat de drept?

-Nu putem permite unor jigodii de deputați răpiți, ostatici, care au participat la furtul miliardului și umblă *kirie eleison* (chiraleisa) dintr-un partid în altul, să ne aleagă ei prim-ministru statalității! – am punctat eu.

-Dar când au propus-o, în 2019, și au votat-o pe Maia Sandu prim-ministru era bine? –mă înghimpă Colesovnazadov. Și dacă l-ar propune prim-ministru pe Ștefan cel Mare? –îmi înfipse el în coasta opiniei mele judicioase cuțitoiul alegoriei sale deplasate.

-Să nu iei numele domnitorului sfânt în deșert! –m-am revoltat eu profund.

-Șordoniștii nu au dreptul moral să folosească numele atletului statalității noastre, Ștefan cel Mare și Sfânt, în scopuri politice!

-Bine, dar dacă acești deputați vor vota guvernul kamikaze format de Natalia Gavrilă, nu va fi un guvern legal? Maia Sandu nu va recunoaște votarea? – mă luă vecinul cu logica formală.

-Tu nu mă lua pe mine cu logica formală! – i-am replicat eu prompt. –Noi nu putem urma legile orbește, dacă legea ne duce în râpă sau în abis, noi suntem oameni rezonabili, respectăm numai legile bune, care ne ajută să construim statul de drept. Abaterea rezonabilă de la Constituție în interesul supremației legii este o necesitate stringentă! E vaccinul anti-Covid-19 în politică!

-Când Dodon se abătea de la Constituție și scuipa cu cinism nedisimulat pe deciziile Curții Constituționale, ție îți repugna profundamente! –manevră Colesovnazadov, lovind sub centură.

- Cum ți se dă limba să o compari pe Maia Sandu cu Dodon?! – m-am revoltat eu. - Compari merele cu perele, porcii cu porumbeii! E cum ai compara-o pe Merkel cu Putin ori Lukașenko, ori Kim Ir Sen! Maia este Angela noastră! Dodon avea intenții egoiste, corupționiste, partinice, iar Maia Sandu ne este trimisă de Cel de Sus cu intenții bune, nobile, autohtone: să se construiască un stat de drept în care să predomină supremația legii și toți să fie egali în fața legii! Maia Sandu este Ștefan cel Mare al contemporaneității noastre! Iar pentru aceasta este necesară o abatere rezonabilă de la Constituție! Toți oamenii de bună credință, 70% din popor, susțin această abatere rezonabilă! – l-am pus eu la punct.

- Cu abateri legislative rezonabile pot construi și eu un stat de drept! – își adjuceacă Colesovnozadov ultimul cuvânt.

Eu am pus la îndoială acest lucru. Fapt care l-a ofensat și a închis feisbukul.

Acum stau și mă gândesc la ce se referea Zamolxe când spunea că dacogetilor le poți lua, dar nu le poți da cu de-a sila? Nu cumva la statul drept? Căci restul se poate băga pe gât...

Al vostru delabrador, novațianist, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 14.02.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/fundamentalistii-legii-fundamentale/>

17. Mareșalul Dodon

Trustia, elegii politikoase

Așa cum era de așteptat, la redacție ne-a parvenit discret o nouă înregistrare obscură a unei convorbiri telefonice (a cărei autenticitate mai urmează să o elucidăm cu rigoare corespunzătoare), între medicul de serviciu al unei faimoase instituții curative autohtone cu o cetățeană stresată profund, care a dorit să-și păstreze anonimatul din motive lesne de înțeles.

-Alo, Costiujeni?

-Medicul de serviciu, Visarion Falcă, la telefon.

-Am nevoie de o consultație, dar să nu afle nimeni că am sunat, se poate?

-Vă ascult.

-Îi vorba de soțul meu, am impresia că oleacă s-o deranjat la cap după ce o pierdut alegerile...

-Cum se manifestă acest deranj?

-În primul rând, ne obligă să-i spunem “domnule președinte”, ca mai înainte, dacă îl numești altfel, nu îți răspunde...

-Nu-i ceva grav. Ce fel de președinte a fost el? Mare?

-De raion.

-Îi va trece, aveți răbdare...

-Au trecut niște luni de la alegeri...Și am impresia că se agravează: l-a obligat și pe fratele său să-i spună “domnule președinte”, cu mine practic nu vorbește, dare u nu pot să-l spun “domnule președinte” în pat...Și-a făcut rost de un birou, exact ca biroul președintelui de raion, a pus stema raionului pe perete...

-Raionul are stemă?

-D-apăi cum fără stemă și drapel? A luat cu el setul de birou, inclusive suportul de pixuri de pe biroul președintelui de raion...

-A furat, ca să fim mai exacți.

-Mi-I rușine de comportamentul lui...

-Dodom a făcut exact la fel, o fi fiind dintr-un partid?

-Da, dar el o început oleacă înaintea lui Dodon. Are și un blog “președintele răspunde”, nu a renunțat la el, desi nu mai este președinte...Îi spun: nu mai e;ți pre;edinte de raion, ce-ai putut ai făcut, mai devreme se va descurca lumea și fără tine...”Cuvântul președinte nu-l monopolul nimănui și sunt în drept să-l folosesc”, îmi răspunde.

-Exact ca Dodon! Nu vă cheamă cumva “doamna Galia”?

-Nu, nu mă cheamă altfel. Oamenii râd de dânsul, își bat joc, să vedeți cum comentează emisiunea lui, și se ridică părul în cap, are puține laicuri, dar nu se lasă, zice că feisbucul îi fură laicurile... ce-l de făcut domnule doctor?

-E sindromul postnapolienian, așa numim noi. Peste 90 la sută din foștii șefi suferă de acest sinfrom. Se tratează domiciliu, numai în cazuri de recidive îi spitalizăm...

-Și cât durează?

-Depinde de la caz la caz. Urmăriți-l pe Dodon, când îi va trece lui, cred că îi va trece și soțului Dvs.

-Și dacă nu-l trece? Îi pornit tare împotriva actualului președinte și a cetățenilor care muncesc peste hotare, zice că-s paraleli cu realitatea noastră, în disonanță cu preferințele poporului rămas acasă. Zice că diaspoza l-a lucrat, că a încărunțit din cauza ei...

-E sindromul victimizării, colerat cu sindromul postnapoleonian. E mai răspîndit decât alcoolismul și hepatita.

-Zice că împotriva lui au lucrat NATO, România, UE și SUA...

-Bine că nu extratereștrii. Dacă va pretinde că-I Putin, ne telefonați și venim după el, căci poate să otrăvească pe cineva ori să împuște...

-Mulțumesc, domnule doctor. Înseamnă că trebuie să ne adresăm cu “domnule președinte” în continuare?

-Sigur. Tratați-l ca pe un bolnav. Pot să vă propun un test. Spuneți-i “domnule Mareșal” sau chiar “domnule Generalism”

-Chiar “Mareșal”, ”Generalisim”... Să nu se supere.

-Dacă se supără, înseamnă că sunt șanse de însănătoșire...

Pentru conformitate: Frosi Buraga

Sursa: Ziarul Național, 07.02.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/maresalul-dodon/?fbclid=IwAR3Lp16AUOOiasHcFBPKt5eT1dfcDmYXdcQlnOTz-J3XQ4pPR71Lj6F0bzw>

18. Degetare pentru polițiști acum, apoi monument pentru Andrei Năstase

Trustia, elegii politikoase

Ieri am discutat despre nesimțirea himalaiană a lui Dodon care a spus că Andrei Năstase ar visa la funcția de președinte al Parlamentului ca vrabia la mălai. Este imposibil, e un feicniuz! Faptul că Năstase pretinde la funcția respectivă nu înseamnă că aceasta este echivalentă mălaiului passeridic.

Afirmația lui Dodon este cu atât mai monstruoasă, cu cât el cunoaște foarte bine, de la consilierii săi și de la cei din societatea civilă, că Năstase nu are nevoie de această funcție pentru el personal, ci pentru multpătimitul nostru popor. Și, totuși, deformează realitatea cu logica sa rectilinie marxist-leninistă. Da, Năstase recunoaște că este un visător. Este un om care visează, „doar că nu la funcții trecătoare, efemere, ci la libertatea acestui popor, la bunăstarea și viitorimea lui!”. Cine dintre politicienii moldoveni mai visează ca el în public la bunăstarea și viitorimea acestui popor? Nici măcar Maia Sandu nu trăiește asemenea halucinații pozitive.

Năstase visează „la o dimineață în care Republica Molotova ar fi liberă de Plahotniuc și gruparea sa criminală, ca după un lung și obositor coșmar”. Și nu doar visează, ci și muncește cu sacrificiu prometeic pentru a-l materializa, a-l transpune în viață. „E un vis la care muncesc cu sacrificiu de atâția ani..., pentru a-l materializa, pentru a deveni aievea! - a recunoscut, cu franchețe dezarmantă de ciobănaș la oi m-aș duce, Andrei Năstase. - Să fie clar pentru toată lumea (progresistă), eu nu-mi doresc nimic pentru mine, totul pentru țară, așa cum spunea președintele John F. Kennedy. Am demonstrat (cu multă prisosință) acest lucru în 2016, atunci când am renunțat la prezidențiale pentru a sprijini un singur candidat proeuropean,

continuând să lupt cu mafia ani de zile fără nicio funcție!", a punctat ferm, ca un castravete murat corect, liderul PPD

Cine s-a mai sacrificat multianual ca Năstase, luptând împotriva mafiei fără pârghee, doar cu două ciocănele de țambal? Și acum, când în sfârșit a cerut o pârghie, este tratat cu refuz, luat în râs, în loc să fie îmbrățișat! - se revoltă Colesovnazadov. Or poporul nostru nu a avut până acum un politician care să nu-și dorească nimic pentru el și să fie întreținut de familia lui. Socialiștii ar trebui să nu-și dea rând ca să-i strângă mâna! El este un Kennedy de „Air Moldova” și merită un monument acum! Să nu așteptăm să treacă în eternitate pentru a-l prețui la justa lui valoare! - spuse Cozonac care conspectează toate discursurile lui Năstase.

Dar cum protejăm polițiștii, ca să nu fie mușcați de șoferi? - se interesă, nitam-nisam, dr P. Stuh, ca să deraieze trenul discuției, confirmând astfel suspiciunile noastre că s-a vândut lui Plahotniuc.

Acum stau și mă gândesc obiectiv la degetul polițistului mușcat de un șofer agresiv. Pare să aibă dreptate dr Stuh (chiar dacă este plătit de oligarh): câștile, bastoanele, pistoalele etcetera nu le asigură polițiștilor o protecție adecvată, europeană. Nu ar fi cazul ca mai întâi să-i dotăm cu degetare, apoi să construim monumentul lui Năstase?

Al vostru inflictor, conflictolog, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 21.04.2019

Disponibil: https://www.ziarulnational.md/degetare-pentru-politisti-acum-apoi-monument-pentru-andrei-nastase/?fbclid=IwAR2xf1-0_HfNbfpELP3fhKSX3GOlrIyUbml92a34IeJjRNdREIeq92vfjz4

19. Boronin, omul dintre secole

Trustia, elegii politikoase

BIP-Magazie l-a declarat pe generalul de miliție Boronin „om al secolului” (că al secolului XX, că al secolului XXI - nu se precizează) stârnind invidia celorlalte persoane importante cu Ego-uri mari (Big Important Persons), care s-au ales doar cu titlul de „oameni ai anului” trecut, 2020. Să fii numit „omul anului” când te consideri „omul secolului” și - de ce nu? - al mileniului și al erei noastre, e frustrant de bună seamă, așa că nu e de mirare că unii dintre bipiști s-au simțit jigniți în sentimentele lor importante de calibru mare și au anunțat că renunță la distincție în semn de protest, sub pretextul că Boronin a bătut cu bastonul și a torturat niște protestatari. Douăzeci sau treizeci, sau poate patruzeci... Păi, mânguirea bastonului e una din calitățile importante ale unui general de miliție adevărat!

Rodica Boronica, CEO-ua BIP-Magaziei, a explicat orifleimic că această reacție este superfluă, după ce, anul trecut, același juriu, i-a acordat cu succes titlul de „om al anului” trecut Maiei Sandu. Sugera ea astfel că după o faptă bună era justificată și o faptă ticăloasă, sau că între Maia Sandu și Boronin diferența e ca între un an și un secol? Rămâne să ghicim. Colesovnazadov consideră că generalul de miliție Boronin este omul care nu a reușit încă să iasă bine din secolul XX și nu a intrat încă în secolul XXI. „Boronin este omul dintre secole”, a subliniat vecinul meu tradițional.

Acum stau și mă gândesc că nouă ne-a revenit extraordinara misiune să corectăm cunoscutul principiu al dreptului roman: dura lex sed lex. Adică fie legea oricât de grea, dar nu ai voie să o încălci, așa stipulau ciobanii coborâtori din munții latiniei. Ceea ce nu corespunde standardelor de azi. Legea poate fi încălcată dacă o faci cu intenții bune, nobile, altruiste, ca Maia Sandu, și este inadmisibil să o încălci, dacă o faci cu intenții rele, dubioase, mercantile, ca Dodon sau dodoniștii. Și prezumpția nevinovăției este aplicabilă numai oamenilor buni sau de bună credință (sau prieteni ai procurorului general), și nu se aplică în cazul mafioților și transfugilor!

Al vostru chihuahuac, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 30.05.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/boronin-omul-dintre-secole/>

20. #Mi tu/Je suis Nata Albot

Trustia, elegii politikoase

Un june general de poliție a bulversat mapamondul din Nădușită până-n Toronto, dezvăluind că una dintre oamenii buni ai vremurilor bune, care se arată pe traiectoria gazoductului Nord Stream 2, ar fi fost detectată în stare euforică, acum patru ani și ceva, în aeroportul lui Șor, la plecări în direcția opusă stătalității și neutralității. Să arunce cu piatra în Nata nord-atlantică cei care nu au fumat măcar o dată-n viața lor titiu sau hlândan, frunze de nuc sau pănuși cu mătase sau nu au regretat că nu au fumat.

Dar trebuie să fii tare afectat de coronavirus la cap, ca general de poliție al unui stat debil (în sensul omologat de DEX), din a cărui BNM s-a scos un miliard în valută internațională, dacă asurzești lumea „cotcodăcind” pentru 0,78 grame de cânepă, pe care le-ai capturat cu cinci ani în urmă. Găina babei ouând o mărgică era mult mai motivată să cotcodăcească. De la un general de poliție care se vrea slugă a poporului ne-am fi așteptat să-l informeze pe Stoianoglo unde-i miliardul sau măcar ce era în „kuliocul” pe care l-a primit Dodon de la Plahotniuc. Junele general pârâcios merită să fie retrogradat până la cel mai mic posibil grad și obligat să cultive cânepă în scopuri medicinale.

Acum stau și mă gândesc că totul e logic: după sac și petic, cum e Tanda e și Manda, cum e societatea, e și societatea civilă, cum e statul, e și generalul... Iar Nata Albot, dacă e klumea, bine a făcut că a demisionat, altfel cine avea să ne organizeze festivaluri cu plăcinte, cu bostani, cu iimanii... Iar deputați și depute se vor găsi câtă frunză și iarbă...

Al vostru narghileard, stuficolon, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 23.05.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/mi-tu-je-suis-nata-albot/>

21. Diversiunea unirii unioniștilor sau copiii colorați ai soldaților NATO și ai jandarmilor români

Trustia, elegii politikoase

„Ce strategie abilă au construit politrucii roșii, instrumentalizând cu bună știință, vehiculând atât de pe stânga, cât și de pe dreapta ideea că unioniștii trebuie să se unească între ei. Că dacă nu se pot uni între ei, nu pot face Unirea. Aberant! Fals! Diversiune! Fiindcă, oricât s-ar uni, tot va ieși un unionist care va declara că este mai unionist decât ceilalți! Mai ales când există forțe, din interior și din exterior care au interesul perfid să arate cu degetul la dezbinarea unioniștilor.

Prin urmare, nu trebuie să le facem jocul, să le dăm apă la moară, nu trebuie să încercăm să ne unim. Nu trebuie nici măcar să pomenim despre unirea unioniștilor.

Unioniștii se pot uni cu stătațiștii, cu naționaliștii civici, cu socialiștii-putiniști, cu pasiștii, dadaști, cu oricine altul, dar în niciun caz unioniștii nu trebuie să se unească cu unioniștii, fiindcă se vor face de râs!

Și-apoi de ce să le dăm mură-n gură alegătorilor, trebuie să-i învățăm să gândească, să aleagă grâul de neghină. Nu vor reuși data aceasta, vor încerca data viitoare. Noi le vom fi mereu la dispoziție”.

Am reprodus mai sus postarea de pe FB a liderului unionist Augustin Cățu. Acum stau și mă gândesc la pericolul NATO. Voronin spune că, după ce a eșuat cu 30 de mii de sirieni, Maia Sandu planifică să anuleze statutul de neutralitate, iar unioniștii vor deschide crăcii stătalității pentru soldații NATO, care vor produce copii de culori netradiționale, antipravoslavnice, antistatale, antipatriotice. „Asta vă doriți? Iar după ei (soldații NATO - n.n.) să vină jandarmii români?” - îi întreabă pe alegători liderul blocului comunisto-socialist (sau bolșeviko-menșevic). E o întrebare retorică, firește. Ceea ce intrigă e ce vor face jandarmii români după soldații NATO? Tot copii colorați? Ținând cont de faptul că majoritatea femeilor sunt plecate la muncă peste hotare, pe bărbați ortodocși, promotori ai valorilor tradiționale, nu ar trebui să-i pască acest pericol.... La ce face aluzie Voronin? Oricum, pericolul demografic dinspre NATO și jandarmul român trebuie oprit!

Al vostru oumuamuan. Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 16.05.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/diversiunea-unirii-unionistilor-sau-copiii-colorati-ai-soldatilor-nato-si-ai-jandarmilor-romani/>

22. Dodon, groparul comuniștilor

Trustia, elegii politikoase

Ieri l-aș fi considerat bolnav de Covi-19 pe cel care îmi spunea că Dodon se va șterge pe față și îi va propune lui Voronin să formeze împreună un bloc electoral și că generalul de miliție va accepta cu inocență, de parcă nu el îl scuipase, la figurat vorbind, pe îngâmfatul lider socialist. Acum iese că eu eram afectat de coronavirus, crezând că Voronin are demnitate și nu va accepta pomană electorală de la cel pe care îl disprețuiește profund. Sau nu îl mai disprețuiește?

Pe de cealaltă parte, de ce ne-am mira? De ce atunci când Maia Sandu și Andrei Năstase s-au cuplat platonice, antioligarhic, cu Dodon, lumea progresistă a aplaudat frenetic, iar când Voronin se cuplează cu Dodon pentru salvarea statalității de hoardele româno-europenești, prooccidentale, lumea progresistă se arată surprinsă? E ipocrizie sau duble standarde? Un bloc electoral comunisto-socialist e ca o familie de același sex politic, adică e cât se poate de natural. Nenormal, o mezalianță, a fost mariajul dintre Sandu și Dodon. De aceea nu a durat mult.

Voronin și Dodon au tot dreptul să se cupleze politic, fiindcă sunt homogheni din punct de vedere ideologic. Mariajul lor ar merita o romanță, compozitorii și textierii noștri trebuie puși la treabă! Unii propun ca alianța socialisto-comunistă să se numească Dodonvor, alții - Vordodon, adică ori cu piatra-n cap, ori cu capul de piatră...

Acum stau și mă gândesc cum ar proceda Lenin în locul lui Voronin. Căci liderul PCRM riscă mult. El ar putea rămâne fără membri de partid și ar văduvi statalitatea de Partidul Comuniștilor. Visul despre o republică Voroninfree și comunistfree, pe care promisese să-l realizeze Filat, s-ar putea să-l realizeze un fost tânăr comunist, căruia Voronin i-a înmănat personal biletul de partid. Căci nu e a cui se menește, ci a cui se nimerește.

Al vostru cumbhac, alfatox, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 09.05.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/dodon-groparul-comunistilor/>

23. Junele popor civil și hoții mizericordioși

Trustia, elegii politikoase

Mie mi se pare cam deșăntată, chiar perversă propunerea lui Han Șor ca el să întoarcă miliardul furat, cu condiția să fie scutit de închisoare. Iar certitudinea lui că își va recupera banii de la cei care au furat miliardul propriu-zis este de-a dreptul batjocoritoare. Eu m-am simțit ofensat în locul lui Stoianoglo: adică Șor poate recupera miliardul, iar Stoianoglo nu e capabil să aducă înapoi nici măcar un euraș? Se pune întrebarea de ce am avea noi nevoie de un asemenea procuror general? De ce nu l-am numi pe Stoianoglo Șor?

Dar să trecem peste asta. Eu cred că, acceptând propunerea lui Șor, republica se mai face o dată de răs, mai tare decât atunci când s-a furat miliardul. Fiindcă atunci lumea ne-a admirat: al dracului multoveni, nu te uita că-s cei mai săraci din Europa, ei fură miliarde, bat recordul mondial pe cap de locuitor la ciordit din bugetul auster! Acum lumea va zice: sărmanii multoveni, până și tâlharilor mizericordioși li s-a făcut milă de ei, restituindu-le miliardul în scopuri caritabile. Un june popor civil în primăvara existenței sale stataliste trebuie ajutat...

Pe de cealaltă parte, oricum ai da, un miliard pentru un mandat de deputat nu-i o afacere deloc rea pentru statalism. De ce nu am vinde toate cele 101 de mandate cu câte un miliard? Iar dacă am dubla numărul deputaților, am egala la venituri PIB-ul României!

Acum stau și mă gândesc de unde are Șor primul miliard? Primul, fiindcă nu cred că le dă pe toate și nu își lasă niciunul...

Al vostru cromagnon, kogaiononsens, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 03.05.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/junele-popor-civil-si-hotii-mizericordiosi/>

24. În lumea asta sunt femeii... „Azi în Republica Moldova sunt doi eroi și ambii sunt femeii, cu ouă de oțel”

Trustia, elegii politikoase

Inundație, potop, fluvii și râuri, afluenți și pâraie de elogii la adresa Maiei și a Domnicăi sau viceversa, după ce Curtea Constituțională a decis că Parlamentul nostru, cel mai corupt din istoria de treizeci de ani a republicății noastre, poate fi dizolvat în orice moment.

„Azi în Republica Moldova sunt doi eroi și ambii sunt femeii, cu ouă de oțel: Domnica și Maia!", striga, on-line, îmbujorat de surplusul de emoții pozitive, Colesovnazadov, vecinul meu de dreapta, emigrat, subit, în Germania, la fiică-sa. „Să luăm câte un șnaps în sănătatea lor!". Și își turnă în gură un păhărel cu lichid opac.

„Asemeni lui Hercule, care a reușit să curețe într-o zi grajdurile lui Augias, necurățate timp de treizeci de ani, Maia Sandu va curăța Republica Moldova de corupți, tâlhari și oigarhi, care, ce coincidență, sug de treizeci de ani finanțele publice...", își reluă el, și mai energic, apologia.

„Dar fii de acord, - am intervenit eu - Domnica și Maia au avut un pic de noroc, ele nu ar fi reușit fără Dodon, pe când Hercule nu a fost ajutat de nimeni. Ca să-și realizeze misiunea, el a schimbat cursurile a două râuri, îndreptându-le spre grajduri. Va putea schimba Maia Sandu cursurile Prutului și Nistrului în așa fel, încât acestea să treacă prin Parlamentul republicății noastre?", încercai eu să-l cobor pe Colesovnazadov cu picioarele pe pământul fertil al patriei.

„Cum nu ar fi reușit fără Dodon?! - se indignă Colesovnazadov, de parcă l-aș fi numit moldovenist primitiv. - El a pus bețe în roate, dar a fost înfrânt zdrobitor, căci Maia joacă șah mai bine decât el!".

„Dacă era puțin mai deștept, Dodon ar fi putut opri acțiunile eroice ale Maiei și Domnicăi foarte simplu: poruncindu-le deputaților săi să voteze Guvernul Maiei Sandu. Dar Dodon nu a fost deștept. Eroismul Maiei și al Domnicăi a depins de prostia lui Dodon. Nu putem vorbi despre eroism în acest caz, e o întâmplare fericită.../", am precizat eu.

„Maia va aduce în Parlament o clasă politică nouă, curată, cinstită, altruistă, patrioată, proeuropeană...", nu se lăsă Colesovnazadov.

„Dar ea promitea asta și în 2019...", am replicat.

„Atunci a încurcat-o Plahotniuc".

„Și crezi că Plahotniuc nu o poate încurca și de data aceasta? Sau nu mai are bani? Sau a murit mama proștilor noștri?".

„Iată de ce am plecat eu în străinătate! Din cauza unor tipi ca tine, cârcotași, pesimiști, care nu știu să se bucure de succese... Trebuie să te înveți a gândi pozitiv, Ioane. De-acu înainte, Moldova are viitor!".

„Până acum, Republica Moldova a avut viitor cu Dodon, iar de acum înainte va avea cu Maia Sandu...", am căzut eu de acord, dar lui Colesovnazadov nu i-a plăcut consensul nostru și a închis.

Acum stau și mă gândesc pozitiv: dacă e așa de ușor să devii eroin la noi, eu de ce nu-s eroin până acum?

Al vostru pachioană, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 18.04.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/in-lumea-asta-sunt-femei/>

25. Ghid pentru constructorul de partid

Trustia, elegii politikoase

Fantoma alegerilor parlamentare anticipate arătându-se la geamul republicății a suscitât mare agitație printre iubitorii acestei Patrii și al acestui Popor. Ei au început a-și pregăti în grabă sculele pentru un început de sezon timpuriu, a-și antrena partidele pentru marea captură electorală, a-și revizui programele

și statutele... Dar nu toți dispun de o structură necesară pentru pescuitul alegătorilor. Așa că, în mod firesc, s-a intensificat procesul negoțului și construcției de partid.

Fiindcă denumirea partidelor contează mult mai mult decât componența lor, venim în ajutorul constructorilor de formațiuni politice cu un ghid corespunzător, lată, din punctul nostru de vedere competent, care sunt denumirile de partide care se potrivesc cel mai bine în condițiile social-politice și economice actuale.

1) Denumiri de partide noi

Partidul Dezvoltării Subite sau „Saltul Tigrului Moldav”
Partidul Schimbării Subtile (Invizibile)
Partidul Făcătorilor de Minuni

Partidul Construim Europa la Domiciliu sau Construim Europa la Comandă (telefon:...)

Partidul Consolidării Stabile sau Partidul Stabilității Consolidate

Partidul Pomangiilor Principiali

Partidul Feroviarilor Amatori

Partidul Veteranilor Transpartinici

Congresul Civic Modest sau Partidul Dă-i la Bot

Partidul „Hrișcă, Orez, Cartofi și Ulei”

Alianța Unirii Repetate (AUR)

2) Denumiri de partide vechi, de restructurat

Platforma DA și NU Prea
Partidul PAS Tiptil
Partidul Democrat Orfan
Partidul Liberal Democrat
Pătimit
Partidul Comuniștilor Omogeni

Partidul Socialiștilor Antrenați Olecuțică/
Partidul Kuliokului Fără Fund
Partidul Acțiunii Energice
și al Solidarității Sincere
Partidul Răspunderii Asumate

Partidul Cleptomanului Altruist (Darnic) sau
Partidul Șor Plus
Partidul Nostru Cel de Toate Zilele
sau
Partidul Dubai-Dubai
Partidul Pro-Moldova încotro?

Partidul Unității Naționale Sublime (Care Lipsește cu Desăvârșire)
Mișcarea Unionistă „Salvați
Partidul Liberal”

Pentru conformitate: Frosi Buraga

Sursa: Ziarul Național, 11.04.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/ghid-pentru-constructorul-de-partid/>

26. Cine-i mai deștept ?

Trustia, elegii politikoase

Renato Mustăciosul s-a supărat pe bălțeni că nu l-au votat proporțional cu numărul de concerte pe care le-a organizat la Bălți, declarând că pleacă într-o nouă vacanță, iar la întoarcere își va da demisia din funcția de primar. De ce nu a demisionat imediat? Ca bălțenii să aibă timp să-l roage să nu plece. Apoi e una când te odihnești în Dubai ca primar al celui de-al doilea ca mărime oraș din Republica Molotova și alta e când te duci acolo ca un perdant ordinar cu selfestimul la pământ.

Și primarul de Hâncești, Alexandru Botnari, le-a reproșat alegătorilor lipsa de recunoștință pentru investițiile de peste un miliard de lei pe care le-a făcut în urbea lor rurală timp de 18 ani, obținând doar 200 de voturi. „Nici cei pe care i-am angajat nu au votat. Straniu, care e rostul să stau aici?”, puse el, dezamăgit, o întrebare logică. E bine că poate gândi în condiții de stres postelectoral.

Ceea ce nu se poate spune despre Andrei Năstase care așteaptă o explicație de la alegătorii din Trușeni, unde Platforma DA a inițiat „proiecte serioase”, în valoare de peste 250 de milioane de lei. „Este bine? PAS a luat acolo 1 000 de voturi, Platforma DA - 93 de voturi. Cu ce am greșit?” - se lamentează, justificat, trimisul de cândva al cancelariei cerești (care, între timp, pare să-și fi schimbat preferințele). Dar de ce pune întrebări retorice unui electorat fericit?

Și răsfățatul Ilan Șor s-a arătat nemulțumit de rezultatul alegerilor, deși a reușit să devină deputat. Considerându-se „unica formațiune care a furnizat un rezultat concret prin fapte, nu prin vorbe”, el se aștepta la o recunoștință mai numeroasă din partea alegătorilor șorheieni. Dar nu se grăbește să-i învinuiască. „Cine este vinovat de rezultat? Eu sunt vinovat. Eu nu am creat strategia corectă, nu mi-am

ascultat echipa. îmi asum vina", a spus Ilan Șor. Deși își asumă vina pentru că nu a reușit să aburească alegătorii așa cum și-a dorit, el aruncă imediat o parte de vină pe umerii alegătorilor de peste hotare. „Nu sunt sigur că cei care trăiesc peste hotarele Republicii Moldova, care vin rar acasă, pot să analizeze dacă au luat o decizie corectă", se consolează el. Adică nu e sigur dacă cetățenii plecați peste hotare pot să aprecieze binefacerile virtualului lider al Partidului Șor.

Dar departe de el ideea să-i ferească pe alegători cu disparția sa, ca Renato Mustăciosul sau Alexandru Botnari. Dimpotrivă, fugarul bancher și deja deputat i-a asigurat că va continua să transforme orașul Orhei în Monaco. Așa-i să-l ajute Plahotniuc!

Acum stau și mă gândesc cine dintre ei e mai deștept? Și de ce?

Al vostru trufandator, latifundist, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 18.07.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/cine-i-mai-destept/>

27. „Un creștin nu trage în confrății său cu arma cu lunetă”

Trustia, elegii politikoase

Lucururi ciudate s-au întâmplat la noi înainte de ziua alegerilor, ca în Dikanka lui Gogol, în noaptea de Crăciun:

La început apăru Dodon, ținând în mână stângă arma cu lunetă, lângă trofeul său cinegetic - un zimbru doborât, simbol al statalității capturate. Sărea în ochi expresia sa facială de ogar satisfăcut, potolit, care și-a realizat visul.

Brusc, comunistul Voronin, care striga că republicuța e în pericol, dacă va câștiga Maia Sandu alegerile, căci ea o va da pe mâna străinilor, a declarat că dezideratul integrării europene trebuie introdus în Constituție. „Noi trebuie să stabilim cum să ne dezvoltăm. Pentru că vine un guvern și spune că vrea încolo, altul că vrea în cealaltă parte", și-a explicat el dorința arzătoare.

Aceasta l-a surpris pe Dodon-kuliok, care țipa că Maia Sandu vrea să dea republicuța pe mâna europenilor destrăbălați, nu a rușilor pravoslavnici și aghezmuiți, cum sugera generalul Voronin, căruia i-a reproșat că nu s-a informat cum se cuvine. Adică e senil.

Voronin adormi ofensat, în schimb ieși din tufișuri Usatii cu mitraliera și lansă un filmuleț, în care se lăsa să se înțeleagă că Dodon este fascist și nazist, nu creștin pravoslavnic, căci un creștin nu-și ucide confrății cu arma cu lunetă și trebuie deferit Tribunalului Internațional de la Haga pentru crime de război împotriva semenilor săi mistreți. Dodon a răspuns șăgalnic că nu-și amintește ce a fost și cum a fost, sugerând că fusese vrăjit de forțele antistataliste... „Moldova are viitor!", strigă, imaginându-se călare pe zimbrul doborât de el.

Ceva li s-o fi întâmplat și șorheienilor, care, nitam-nisam, s-au burzului și s-au plâns că Marina Tauber le fură permanent curentul, le stinge lumina în case și le provoacă descărcări electrice intermitente. După ce au răbdat patru ani, nu au mai putut răbda încă o zi? Tauber, la rândul său, i-a pus imediat la punct: „Știți ce, e casa mea și eu acolo fac ce vreau eu. Ce, chiar nu am voie să-mi încarc microfonul pe care-l folosesc de fiecare dată pe scenă pentru ca lumea să mă audă mai bine? Cât despre altele, am și eu patru mașini electrice pe care le încarc la rozetcă, așa ca orice moldovean, și nu văd nimic rău în asta. Două le-am primit cadou, iar pe celelalte două mi le-am cumpărat din bani muncii cinstiți, dacă nu mă credeți uitați-vă în declarația mea de avere".

Într-adevăr, unde să-și încarce un deputat mașinile electrice, dacă nu acasă, de la priza de alimentare? Ca să calmeze spiritele, apăru Han Șor pe mătură în cerul Orheiului și le promise șorheienilor că va împrumuta 20 de milioane de lei de la BEM și le va construi centrale eoliene, care vor furniza curent electric din belșug, ca în Monaco. Și șorheienii s-au liniștit până la alegeri.

Acum stau și mă gândesc: Tauber a primit în dar două mașini electrice, ca să aibă una de schimb, în cazul în care se strică cealaltă. Dar de ce și-a mai cumpărat două? Nu reușește să le încarce la timp pe primele?

Al vostru serendipitar, Ion Buraga

28. Dodon îi scrie curajos ambasadorului rus Oleg Vasnețov

Trustia, elegii politikoase

Excelența voastră, domnule ambasador Oleg Vasnețov,

Poporul moldav apreciază la nivel înalt faptul că Federația Rusă, de-a lungul timpului, a susținut dreptul Republicii Moldova de a-și alege propria cale și de a spori rezistența față de cei care subminează suveranitatea sa. Aceasta în pofida creării unei republici separatiste pe Nistru și a refuzului de a-și retrage trupele ruse de ocupație și depozitul de muniție și armament de pe teritoriul nostru. Acest suport se datorează inclusiv activității diplomaților ruși întru consolidarea relațiilor moldo-ruse.

Cu regret, astăzi, mă simt constrâns să Vă adresez o scrisoare deschisă în condițiile în care Dvs. personal, în calitate de reprezentant al unei țări străine, ignorați valorile unanim acceptate la nivel internațional: suveranitatea, independența, supremația dreptului internațional. Și nu e vorba, repet, de trupele menționate mai sus, pe care refuzați cu obstinația ce vă caracterizează să le cărați acasă sub pretextul că ne apărați pe noi de noi înșine.

A acțiunile și discursurile din ultima perioadă subminează încercarea poporului moldav față de statul pe care îl reprezentați.

Vă amintesc că art.41 al Convenției de la Viena stipulează clar:

1. Fără prejudiciul privilegiilor și imunităților lor, toate persoanele care beneficiază de aceste privilegii și imunități au datoria de a respecta legile și regulamentele statului acreditar. Cu atât mai mult, se cuvine respectată Constituția statului respectiv, care stipulează fără echivoc interdicția aflării trupelor străine de ocupație pe teritoriul Republicii Moldova. Ele (persoanele) au, de asemenea, datoria de a nu se amesteca în treburile interne ale acestui stat. Or vizitele dvs. la Procuratura Generală, la Președinție (în perioada de mandat al subsemnatului), la Tiraspol pot fi calificate drept imixtiuni și drept băgare a nasului unde nu vă fierbe oala. În egală măsură, apar tot mai multe semnale de imixtiune în afacerile interne ale Republicii Moldova prin măsuri de susținere și finanțare masivă a așa-numitei „societăți civile” aservite unor forțe politice, prin intermediul unor fonduri și organizații neguvernamentale. Iar cele 11 milioane 453 de mii de dolari destinate imixtiunii ruse în alegerile prezidențiale din Republica Moldova, chiar dacă în scopul și folosul subsemnatului, au ajuns subiect de investigații și contraacțiuni SIS și de răsul tabloidului german Bild, care a speriat opinia publică germană cu posibila implicare a Kremlinului în alegerile parlamentare din Germania.

Și „dosarul Kremlinovici” publicat de așa-zisa presă independentă de pe Bâc, expunând note informative, rapoarte ale subsemnatului, indicațiile secției moldovenești a departamentului relațiilor regionale și culturale din cadrul administrației prezidențiale a Rusiei, departament condus de generalul FSB Vladimir Cernov, m-au pus în situație jenantă nu numai pe mine, dar și pe doamna Irina Vlah și alți tovarăși care iubesc Rusia. Iar reintroducerea taxelor vamale pentru produsele noastre pe piața Rusiei, ca urmare a embargourilor și presiunilor economice la care a fost supusă Republica Moldova pentru a o determina să renunțe la integrarea europeană, este o consecință a eșecului meu electoral, a faptului că am pierdut alegerile prezidențiale în pofida sprijinului direct și indirect acordat de multstimatul Vladimir Vladimirovici. Fac apel către dvs., solicitând insistent manifestarea respectului față de independența și suveranitatea Republicii Moldova, pe teritoriul căreia vă aflați și activați, față de principiile dreptului internațional, promotor al cărora este în primul rând statul dumneavoastră.

Excelență! Sunt nevoit să Vă scriu aceste rânduri, mișcat de sentimentul de mare regret, cauzat de neîmplinirea așteptărilor optimiste, care au apărut îndată după recenta întâlnire istorică din Elveția, care la sigur mai urmează să aibă impact atât la nivel global, cât și pentru regiunea noastră. Toată omenirea, inclusiv cetățenii ambelor noastre popoare prietene, sunt în așteptarea marilor schimbări în atmosfera încordată de nerespect și neîncredere, încărată cu agresivitate și acțiuni ce contravin codului internațional. Și mă refer aici nu numai la sprijinul financiar, politic, economic, social, informațional, acordat separatiștilor din Republica Moldova, ci și la ocuparea teritoriului georgian, la anexarea Crimeii, la provocarea separatismului și vărsările de sânge în Donbas etcetera și viceversa... Nu mai vreau să vă amintesc de Skripali, Navalnii și ceilalți răpuși de Novichiok etcetera și viceversa, căci nu vreau să fac jocul forțelor rusofobe și antiruse...

Sper că evenimentele regretabile menționate mai sus sunt pur și simplu niște anacronisme politice, niște umbre ale trecutului imperial, pe care trebuie să le depășim pe drumul nostru de consolidare a suveranității și independenței Republicii Moldova către un viitor mai democratic, mai liber și mai prosper în familia unită a Europei de la Lisabona la Bladibostok.

**Cu respect profund,
Igor Dodon,
Președintele Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, Președintele moldovenilor care iubesc PSRM**

Sursa: Ziarul Național, 04.07.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/dodon-ii-scrie-curajos-ambasadorului-rus-oleg-vasnetov/>

29. Pas la pescuit, Da la reproducere

Trustia, elegii politikoase

Două știri au produs cele mai puernice unde seismice pe suprafața feisbucului în ultimile zile: 1) că bărbaii au dreptul să nască în UE, cu excepția celor din Ungaria, unde li se va cere aprobarea părinților; 2) că, după ce a fost maltratată de Maia Sandu în alegerile prezidențiale, Dodon s-a răzbunat perfid, poruncind să fie scoși toți peștii din iazul reședinței de la Condița, ca să nu-i rămână Maiei Sandu pentru pescuit în timpul liber cu echipa ei. Cu alte cuvinte, da la reproducere și pas l-a pescuit.

Prima știre s-a dovedit a fi fake numai parțial, căci dreptul respectiv de a concepe și a naște le este acordat doar bărbaiilor cu sistem reproductiv feminin, adică femeilor în ultima instanță, iar a doua știre este incompletă, nu se cunoaște nici numărul peștilor prinși, nici ce a făcut Dodon cu peștele de la Condița.

Ascultând știrile respective la radio, Colesovnazadov, care sărbătorește de câteva zile bune sfârșitul pandemiei, a ieșit de mai multe ori la balcon și a făcut declarații cu conținut licențios subtil și referințe abundente la organele genitale bărbătești și femeiești, declarații al căror sens era că nu mai are de gând să participe la rezolvarea problemelor demografice ale republicutei, decât dacă i se plătește bine, că, pentru golirea iazului de la Condița de pești, Dodon trebuie obligat să nască în fiecare an, că Maia Sandu este o diversiune româno-ungurească, sprijinită de UE, de aceea toată lumea trebuie să iasă la alegeri ca să salveze blocul comuniștilor și socialiștilor, dacă mai vrem să mâncăm pește proaspăt.

Acum stau și mă gândesc la cele 11 milioane 453 de mii de euro, pe care Puțin le alocase pentru campania electorală a lui Dodon. Cine zicea că Puțin e deștept?

Al vostru ștromeleagd, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 27.06.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/pas-l-a-pescuit-da-la-reproducere/>

30. Oameni buni, nu fiți naivi și creduli ca bourii și zimbrii

Trustia, elegii politikoase

Ce mă miră pe mine cel mai mult e că oamenii noștri mai continuă să se mire, că mai reacționează cu inocență epistemică la faptele politicianilor noștri. După sublimarea miliardului din sistemul bancar, după spălătoria mafiei rusești, după fuga lui II Coordonatore, după „războiul civil” și trupele rusești de „pacificare”, după ce Șor a promis că reface colhozurile și transformă republica în Monte Carlo al CSI-iului, după eliberarea „deținutului politic” Platon și lecțiile sale antimafie, după mariajul lui Dodon cu Voroin, după ce etcetera și viceversa credeam că molotovenii au văzut totul și și-au pierdut definitiv capacitatea de a se minuna ca taurii la poartă nouă.

Dar am greșit. Ultimul caz e cu Patrioții Moldovei care au spus că vor înapoi în URSS și toți băgătorii de seamă au căscat gura de mirare, cotcodăcind ca niște găini la apariția lui Rogozin. Păi, oameni buni, v-ați așteptat ca Patrioții Moldovei să vrea să refacă Moldova Mare sau - horribile dictu! - România Mare? Nostalgia și vrerea patrioților molotoveni are sens, e firească. Fiecare dorește să se întoarcă acolo de unde a ieșit. Ei au ieșit din patria URSS și doresc să reîntre la locul obișnuit. Dacă mâine republica se reunește cu România, partidul se va numi Patrioții României. Doar scopul rămâne același: reîntoarcerea de unde s-a ieșit, adică în URSS.

Acum stau și mă gândesc la zimbrul împușcat de Dodon. Ce animal naiv și credul a fost. Credea probabil că un tip care s-a pretins președinte al statalității moldave nu va trage în întruchiparea vie a stemei Țării Moldovei. Cât de mult s-a înșelat! Le-aș atrage atenția asupra acestui fapt și oamenilor noștri buni: nu fiți naivi ca bourii și zimbrii, care au fost exterminați. Să nu-l credeți pe Dodon, el nu este ceea ce pretinde că a fost. Să nu pățiți ca bietul zimbru împușcat de el.

Al vostru orificios, ascaridolog, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 20.06.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/oameni-buni-nu-fiti-naivi-si-creduli-ca-bourii-si-zimbrii/>

31. Partidul Vorbelor Dulci

Trustia, elegii politikoase

Stimați compatrioți și compatreoni! Doar 24 de concurenți - 22 de partide/ blocuri și 2 candidați independenți - s-au înscris în cursa electorală a alegerilor parlamentare anticipate. E mai bine decât în 2019, când am avut 15 partide/ blocuri și niciun candidat independent, dar e mai puțin decât în 2014, când au fost 25 de concurenți.

Și există potențial în acest sens! De doi ani își așteaptă, ca un taur priponit, ieșirea în arenă un nou partid politic patriotic statal - Partidul Vorbelor Dulci, fondat de, iertată-mi fie modestia, subsemnatul. Dacă nu am fi fost sabotat, PVD era deja la putere și declanșa revoluția totală a statalității, faptele bune aveau să curgă gârlă, ca din cornul abundenței. Căci celelalte partidele aleargă, mă scuzați, cu pantalonii în vine, în urma trenului, reacționează, nu anticipează, se scarpină în mod tradițional la ceafă, postfactum, excitându-și mintea de pe urmă, când ar trebui să se scarpine la frunte, antefactum, excitându-și mintea dinainte! De exemplu, să luăm Partidul Schimbării... Ce să mai schimbi, stimabile, după treizeci de ani? E totul anchilozat, e calcar! Nici calgonul nu ajută! Unde ați fost până acum? într-un buzunar? Prea târziu v-ați trezit cu schimbarea în cap! Sau pretinsul partid chicuist al Dezvoltării și Consolidării... Ce să mai dezvolt, nene, ce să mai consolidezi, după ce s-a distribuit și s-a repartizat totul în „kulioașe”? Și restul partidelor sunt la fel! A tunat și le-a adunat!

Partidul Vorbelor Dulci e altceva, e un partid de tip nou, cu o clasă politică nouă, proaspătă, e zarzavat, e vârzare a politicii eficiente, e ceea ce îi lipsește multpătimitului popor, noi declanșăm atitudinea, acțiunile și faptele bune, noi pornim carul națiunii civice din loc, printr-o magie națională, autohtonă, căci se știe din bătrâni că „vorba dulce mult aduce”. Fără prea mari eforturi, decât eforturi lingvistice, firește, pe care nu le divulgăm, deocamdată, noi vom transforma Republica Moldova într-un Monaco... pardon, Monaco a fost promis deja, vom transforma Republica Moldova într-o nouă Elveție -pardon, se pare că și Eleveția a fost promisă, nu o singură dată... Mai pe scurt, noi nu vom transforma, ci, pur și simplu, vom

transfera republica noastră de la coada continentului eurasiatic în fruntea Europei, spre invidia tuturor membrilor UE, a României în special! Aceasta dacă Georgeta nu ar refuza categoric să aloce suma respectivă pentru înregistrarea PVD (Partidul Vorbelor Dulci). Poate se găsește vreun sponsor patriot sau patreon? Îi promitem un loc onorabil pe lista partidului.

Acum stau și mă gândesc eu cu cine votez? Care partid e mai aproape din punct de vedere ideologic de Partidul Vorbelor Dulci? Niciunul, stimați compatrioți sau compatreoni! Quod erat demonstrandum!

Al vostru calamandros, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 13.06.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/partidul-vorbelor-dulci/>

32. Guvernul la feminin

Trustia, elegii politikoase

„Acest guvern nu va fura”, a spus Natalia Gavrilă, a doua femeie primă-ministră după Zinaida Greceanii. Orice guvern fură de la cetățean, spuneau clasicii marxism-leninismului, dar și ai liberalismului, și anarhismului. Aceasta e funcția lui.

Pentru deputatul socialist Vasile Bolea, cea mai mare problemă a noului guvern e numărul mic de femei. I se trage cumva de la rugby sau de la faptul că e consăteanul lui Dodon? Apropos, cum ar fi „guvernul” la feminin? Guvernă?

„Este o zi mare pentru Republica Moldova”, a declarat expremierul României Dacian Cioloș, pus pe reînnoirea Europei, entuziasmat de faptul că Natalia Gavrilă a promis să nu fure. „Pentru noi, românii, este de asemenea o zi în care privim cu admirație la vecinii și prietenii noștri, a mai adăugat Cioloș, degradându-ne de la „frați” la „vecini și prieteni”. Chiar crede el că guvernării noastre nu vor mai fura și drumurile frățeste se despart pentru totdeauna?

Apropos, în SUA e mare tăraș: s-a pierdut o sticlă de whisky de 6 000 de dolari, primită în dar de fostul secretar de stat Mike Pompeo de la poporul japonez. La noi a dispărut un miliard și nu s-a făcut atâta zarvă...

Din toate vârfurile României, Maia Sandu a ales să escaladeze vârful Moldoveanu din Munții Făgărașului. Fiindcă e cel mai înalt sau fiindcă e Moldoveanu? Sau fiindcă e și una, și alta? (Fiindcă veni vorba, molotovenii cu cetățenie română, care vor dori să-și schimbe buletinul de identitate, vor trebui să se decida de sex în folosul genului, f(emenin) sau m(asculin).

Cum s-a întâmplat că Maia Sandu a fost observată stând la coadă la vama Albița, de dincolo de Prut, dar nu și la Leușeni, pe malul stâng al Prutului? De ce polițiștii de frontieră români i-au propus să treacă peste rând, iar polițiștii de frontieră molotoveni nu? Nu au îndrăznit? Sau nu le-au permis șefii să îndrăznească?

Acum stau și mă gândesc la reacția omologilor săi. Cum vor traversa ei frontierele de acum înainte? Vor lua exemplul de la Maia Sandu sau se vor preface că nu-i privește?

Al vostru aschimodiest, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 08.08.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/guvernul-la-feminin/>

33. Separarea puterilor în cap

Trustia, elegii politikoase

Nu-mi iese din cap indicația Nataliei Gavrilă, cea de-a doua primă-ministră de genul feminin, către miniștrii/strele cabinetului guvernamental: să fie în serviciul poporului „pe jumătate miniștri și pe jumătate procurori”.

Asta cum ar veni? De la cap până la mijloc - ministru, iar mai jos - procuror sau viceversa? Sau de dimineată până la amiază - procuror, iar după masă - ministru sau viceversa? Sau cu mâna dreaptă conduce

ministerul, iar cu cealaltă scotocește în buzunarul predecesorului sau predecesoarei sale? Sau viceversa? Dat fiind că emisferile creierului, stânga și dreapta, îndeplinesc funcții diferite, cum ar funcționa capul ministru-procurorului sau procuror-ministrului? Iar dacă mai ținem cont de faptul că funcțiile de ministru și procuror aparțin unor puteri diferite, separate, respectiv, - puterii executive și puterii judecătorești, riscăm să încălcăm principiile geometriei euclidiene.

Și dacă jumătatea mea de procuror începe să suspecteze că cealaltă jumătate a mea, de ministru, nu dă în vileag schemele de corupție, vrând să le mențină în beneficiul său, ce face doimea mea de procuror? Scrie denunț? Dar dacă jumătatea mea de ministru îi promite să împartă cu el, adică cu mine, ca procuror, suma obținută clandestin, eu ministru-procuror sau procuror-ministrul ce fac? Accept solidar sau refuz categoric, ca un egoist? Cine ia decizia în acest caz de schizofrenie pură? Nu ar fi cazul ca doamna primă-ministră să împartă mai concret funcțiile?

Acum stau și mă gândesc la separarea puterilor, stipulată de Constituție, cum le separăm în cap? De aceea ar fi bine ca miniștrii molotoveni să aibă două capete, ca vulturul tătar-mongol, cu un cap privind spre Lisabona, iar cu celălalt spre Bladibostok. În cazul miniștrilor noștri, un cap ar putea fi orientat spre Maia Sandu, iar celălalt spre Natalia Gavriliță. Sau viceversa. În timp ce un cap ministerial va avea grijă de creșterea PIB-ului, celălalt va lupta cu hidra corupției. Așa se vor porni vremurile bune!

Al vostru grifond, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 15.08.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/separarea-puterilor-in-cap/>

34. Deja e bine, de ce să riscăm?

Trustia, elegii politicoase

Deja e bine! Treaba e ca și făcută! Pentru prima dată în istoria iData, mai mult de jumătate din cetățeni chestionați (52,4%) consideră că sunt lucruri în Republica Moldova care merg într-o direcție corectă. Nota bene: acest rezultat remarcabil a fost obținut în lipsa Guvernului, care încă se mai zămislește în burta transgenderistă a Parlamentului. Cifra optimiștilor va crește vertiginos după ce miniștrii / ministrele noastre-născuți / te se vor așeza în scaunele lor și vor începe să conducă sub bagheta magică a prim-ministrei Natalia Gavriliță. Iar dacă noua guvernare va demonstra că nu fură, „va fi deja un progres uriaș în raport cu guvernarile anterioare”, după cum bine spunea deputatul-parașutist sau viceversa, Oazu Nantoi, și multpătimitul nostru popor va atinge culmea fericirii existențiale înainte de a fi admiși în raiul UE.

Căci molotovenii sunt simplu de fericiți. Pentru ei contează nu atât de rezultate, cât intenții. Și dacă intențiile sunt bune, greșelile se mai iartă, căci a greși și omenește, numai cine nu face nimic, nu greșește.

Acum stau și mă gândesc: pentru PAS au votat 52,8% din alegători și doar 52,4% consideră că lucrurile merg într-o direcție corectă, unde s-au pierdut 0,4%? S-au dezamăgit înainte de pornirea vremurilor bune sau au votat fără să creadă? Și dacă oamenii sunt atât de mulțumiți înainte de pornirea vremurilor bune, atunci poate nu sunt rost ca ele să pornească? De ce să riscăm?

Al tău pilostrat, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 01.08.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/deja-e-bine-de-ce-sa-riscam/>

35. Cui cu cui se scoate: Vlad Ulinici sau Vladimir Novak, viceprim-ministru anticorupție

Trustia, elegii politicoase

Un cititor indignat îmi scrie că șef al serviciului anticorupție la MAI ar fi fost numit un om foarte bun, dar corupt. Dovada corupției, crede el, e faptul că proaspătul șef trăiește din donații și împrumuturi.

În 2016, noul Cattani de pe Bâc a declarat un venit de 40 000 de lei și de 8 000 de euro, primiți de la donatori generoși neidentificați. În același an, o rudă i-a împrumutat 5 000 de euro și 4 000 de dolari, fără dobândă.

În 2018, socrii săi, muncind în Italia, îi donează 21 000 de euro, iar tată-său - 25 de mii de lei. În 2019, i-a mers nu mai rău: a primit donații de 30 000 de lei și de 12 800 de euro și a reușit să împrumute 36 000 de euro. Fără dobândă, firește, de la o persoană fizică anonimă.

„Nu avem timp de pierdut! Curățenia trebuie să înceapă de la propriul sistem!”, a subliniat ministra de Interne, Ana Revenco, aprobându-l în funcție cât ai clipi din ochii ei pătrunzători pe norocosul recipient de donații și împrumuturi.

„Au pus lupul paznic la oi, compromis lupta cu corupția!”, se revoltă curajosul cititor anonim.

Mă văd nevoit să nu fiu de acord cu el. Donațiile și împrumuturile generoase pentru un funcționar de stat e doar o dovadă că funcționarul respectiv (judecătorul, procurorul, polițistul etcetera și viceversa) e om bun, ca fiu, ginere, prieten, vecin etcetera și viceversa. În al doilea rând, un funcționar corupt, cunoscând în detalii mecanismele corupției, va stârpi mai eficient flagelul în cauză, decât un funcționar cu mâinile curate, care poate nu este îndeajuns de competent ca să însușească niște scheme elementare sau nu este îndeajuns de curajos, ca să le aplice. Cui cu cui se scoate. Cei mai buni polițiști sunt foștii bandiți sau criminali, o știe oricine a vizionat măcar un western american.

Fiindcă veni vorba, cred că cel mai bun luptător cu corupția în republica noastră ar fi Plahotniuc. Cine cunoaște mai bine decât el cum se fură din buzunarul public? De ce să apelăm la serviciile unor corupți de mână a doua? Plahotniuc trebuie pus la treabă, numit în funcția de adjunct al Nataliei Gavrilă, viceprim-ministru anticorupție. Ca să nu bată la ochi, se poate folosi unul dintre numele lui secrete, Ulinici sau Novak, sau oricare altul necunoscut pentru feisbuciști. Sunt sigur că în jumătate de an patriuța noastră devine corruption free!

Acum stau și mă gândesc la felicitarea lui Putin pentru „Maia Grigorievna”? De ce el nu i se adresează lui Merkel cu „Angela Horstovna” sau cu „Hillary Hughovna” lui Hillary Clinton? E din respect pentru independența Republicii Molotova sau ca Maia Sandu să nu uite în a cui sferă de influență se află?

Al vostru amfigurier, detroiter, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 29.08.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/cui-cu-cui-se-scoate-vlad-ulinici-sau-vladimir-novak-viceprim-ministru-anti-coruptie/>

36. Nădejdea numai în Voronin

Trustia, elegii politikoase

Nu vi se pare, stimați molotoveni, că abia s-au terminat alegerile și viața a devenit mai plicticoasă, mai searbădă, ca o dietă fără sare sau ca vinul fără alcool, ș când nici măcar nu avem guvern, nu știm nici cine va fi prim-ministru, nici cine va fi spicher. Presupunem noi, dar nu știm. Oricum, nu are cum să fie zglobiu c stufos și flexibil ca Ciocoi, după cum nici Maia Sandu nu atinge volumul ambițiilor lui Dodon, nu are haz, nu zâmbește, vorbește sacadat, ca și cum trage din m Ritmul e tratata-tratatata-tratatata-trata! O să mai plângem noi după Dodon, după minciunile lui de motan încălțat care își camuflează excrementele.

Vă amintiți ce a răspuns el la întrebarea de unde ia bani ca să-și înalțe castele și să-și cumpere Mercedesuri? „Mă ajută părinții!” – a mienuat el cochet, ștergân botișor. Iar istoria cu kulioașele cât face, va intra cu siguranță în analele statalității, și-l va trage în vârtejul lor (al anelelor) și pe Stoianoglo. Fraza procurorului ce era în kuliok le-a stârnit subalternilor săi zâmbete pe sub mustăți și a devenit celebră în mediul procurorilor de pretutindeni! Un procuror să spună că nu știe a dat Plahotniuc lui Dodon, vă imaginați așa ceva? Erau semințe de răsărită, domnule Stoianoglo! Dar cum a râs tot mapamodul CSI-ului când Putin i-a răspuns impertinent: „Întrebați-l pe Dodon, el știe.”

Dodon s-a autodepășit când a anunțat că va câștiga alegerile prezidențiale din primul tur, bazându-se pe precizarea în ouă a unei cetățene de la Vulcănești. Po la justa valoare, preferând-o pe Maia, care n-a furat nimic în viața ei, nici măcar un bănuț. Nu vă vine să căscați? Și cine va mai organiza chiulhanuri și partiuri Condrița, cine va merge pe arătură în șase Mercedesuri, cine se va ocupa cu producția vinului de casă și a conservelor pentru jurnaliști și șoubiznesmani? Să sp măcar o funcție în Parlament – Dodon fără funcție e ca motanul încălțat fără beretă, e ca boul fără car.

Și fiindcă la cel sărac nici boii nu trag, ne părăsesc Platon și Usatii, alte două figuri care dădeau culoare vieții noastre. Despre primul se spune că a spălat zeci d s-a înfruptat din miliardul furat (fiind spălat

la rândul său de Stoianoglo), iar cel de-al doilea se lăuda că a contribuit la mersul trenurilor în Rusia, dar îi unea pe consultau pe Stoianoglo și ne dădeau lecții de viață live. Și fiindcă veni vorba de sărăcie... Noi suntem cei mai săraci din Europa, în schimb ne puteam lăuda că de la noi s-a furat un miliard și nu ne pasă, că nu suntem gândim doar cum să ne umplem burta, că ținem la familie și valorile tradiționale, că suntem veseli și optimiști, iar cu alegerea Maiei Sandu și după victoria PAS nu ne mai deosebește nimic de alte populații vaccinate și nevaccinate.

Acum stau și mă gândesc că nădejdea noastră a mai rămas doar Voronin. Noroc că a reușit să intre în Parlament. Numai el ne mai poate distra! Da, eram să u strangulat în direct pe un veteran al războiului de pe Nistru... E ceva, dar e puțin... Cu o rândunică nu faci primăvara. Dacă și alți oameni buni, dornici de schim fel, specificul nostru nu e pierdut...

Al vostru prerogativ, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 25.07.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/nadejdea-e-numai-la-voronin/>

37. Verișori puși să fure și verișoare puse să lucreze pentru patrie

Trustia, elegii politikoase

S-a început căutatul petelor pe soare, plahotniuciștii, dodoniștii, șoriștii vor să descurajeze poporul optimist, povestindu-i istorii horror despre invazia verișoarelor și verișorilor, a finelor și finilor, nepoatelor și nepoților, cumnatelor și cumnaților, nurorilor și ginerilor, surorilor și fraților în structurile prezidențiale, parlamentare, guvernamentale... Se atentează la boțisorul de speranță cu care ne-am ales după alegerile parlamentare anticipate!

Dar pe cine să se bizuie Maia Sandu, Igor Grosu, Natalia Gavrilița, în cine să aibă ei încredere, dacă nu în neamuri și prieteni? Dacă Donald Trump a putut să-și angajeze fiica și ginerele la Casa Albă, de ce la ai noștri nu li se permite acest lucru? Știți de ce? Fiindcă cei din opoziție sunt niște provinciali, niște troglodiți rămași în urma trotinetei progresului tehnico-științific și social al PAS-ului. Ei compară merele cu perele, pun semnul egalității dintre rudele liderilor socialiști și comuniști și rudele liderilor PAS. Diferența între ele e ca între cer și pământ. Să fie clar: rudele guvernelor trecute erau puse ca să fure republicuța, iar rudele puse de actuala guvernare sunt puse ca să lucreze pentru oamenii buni și republiuța lor. În loc să ieșim în PMAN să manifestăm recunoștință profundă, nemărginită, pentru că guvernarea și-a luat această grea povară pe umerii firavi, noi căutăm nod în papură, estimăm dinții calului de dar. Orice popor european și-ar dori să fie condus de trioul nostru fantastic, suntem invidiați pentru că destinul a fost atât de generos cu noi, căci nu merităm, nemulțumitului i se ia darul, așa că mai atent cu pianul criticii pe scările unei statalități ca vai de ea.

Acum stau și mă gândesc că unor gangsteri și victime ale tranziției permanente le-ar putea veni prin cap năstrușnica idee că eu ironizez sau glumesc. Dezmint categoric o asemenea intenție simplistă, primitivă. Cei care vor râde, o vor face pe propria răspundere.

Al vostru tramvaivaivai, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 22.08.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/verisori-pusi-sa-fure-si-verisoare-puse-sa-lucreze-pentru-patrie/>

38. Cine discreditează industria autohtonă?

Trustia, elegii politikoase

Guvernarea oamenilor buni trece cu ușurință iresponsabilă peste încurcătura de cadavre de la Hâncești, unde o familie îndoliată profund a primit de la morga raională trupul unui bărbat îmbrăcat în haine de femeie, în loc de trupul mamei lor decedate inopinat de Covid. Uitându-se să vadă dacă îngroapă pe cine trebuie, familia vigilentă a descoperit diversiunea. Căci, fără îndoială a fost o diversiune, ai cărei protagoniști, motive și scopuri mai urmează a fi elucidate până la capăt.

Cum poți să îmbraci în haine de femeie un cadavru cu penis, în loc de un cadavru cu vagin? Doar pe întuneric sau premeditat! Ipoteza ebrietății dezinteresate nu ține, căci în cazul acesta îmbrăcarea nu ar fi fost posibilă. Cei care au încercat măcar o dată să se îmbrace sau să îmbrace pe cineva după ce au consumat băuturi alcoolice în mod tradițional știu despre ce vorbesc eu.

Așadar, cui prodest? Ce mesaj ne transmite comanditarul acestei substituiri perfide, cu bătaie lungă, a cadavrelor? Să fie întâmplător faptul că această încercătură bizară s-a produs exact în perioada când președinta noastră se întâlnea la New York cu Soros-junior și cerea de la tribuna ONU retragerea trupelor ruse de pe teritoriul Republicii Moldova? Cine a vrut să bruieze declarația ei?

Sau poate cineva vrea să inoculeze ideea că un corp cu penis poate fi femeie și, respectiv, un corp cu vagin poate fi bărbat, compromițându-se astfel valorile și familia tradiționale? Cine este interesat să creeze impresia că la noi se cedează în fața occidentului progresist, decadent, transgenderist, substituindu-se femeile cu bărbații și viceversa, schimbându-se sexul morților? Nu asistăm cumva impasibil la o operațiune de subminare a luptei cu corupția, a procesului de curățare a instituțiilor de stat și de consolidare astatalității?

Acum stau și mă gândesc că în pandemie industria pompelor funebre contribuie cel mai mult la creșterea PIB-ului statal. Cine este interesat să discrediteze industria autohtonă, să torpileze economia națională?

Al vostru agathaholms, pidosnic, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 26.09.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/cine-discrediteaza-industria-autohtona/>

39. Microcomunismul sau nu aruncați cu pietre în oligarhi!

Trustia, elegii politikoase

Dar dacă societatea noastră e într-adevăr bolnavă? De ce oamenii nu cred că poți să dormi într-un pat, să faci sex cu un oligarh și să lupți eficient cu oligarhia? Lupți mai productiv, fiindcă ajungi să cunoști fenomenul din interior, comprehensiv, în cele mai mici detalii. Un procuror care prietenește cu hoții, tâlharii, spoliatorii, falsificatorii, raiderii etcetera și viceversa va găsi mai repede ac de cojocul lor și va da de urmele miliardului furat, decât cel care nu îi agreează, nu le cunoaște caracterul, apucăturile, secretele, preferințele... Dacă cei mai buni polițiști, șerifi, sunt foștii bandiți, cei mai buni procurori, jurnaliști antimafie pot fi cei care au în familie măcar un mafiot sau o mafioată, nu-i așa? Ei nu vor acționa orbește, vor scrie în cunoștință de cauză.

De aceea, trebuie să fim mai toleranți, mai indulgenți, nu e bine deloc să le sărim în cap și să le ținem lecții de morală, aceasta îi face să se simtă incomod, îi timorează, îi întristează.

Și fiindcă veni vorba, nu îi tratăm cum se cuvine nici pe oligarhii, mafioții, tâlharii, corupții noștri. Sunt și ei oameni, au familii, amante și amanți, suferă pentru că li se atribuie toate nenorocirile poporului trudit. De ce nu crede nimeni că ei și-au câștigat sutele de milioane cinstit? Pare imposibil? E vina lor că majoritatea cetățenilor nu sunt capabili să-și asigure un minim de existență, așteptând pomeni? Oligarhii sunt mult mai corecți și liberi în gândire decât mulți dintre cei care astăzi aruncă în ei cu pietre, silindu-i să fugă cu tot cu bani. Nu aruncați cu pietre în oligarhi! Dacă vor emigra cu toții, vom săraci și mai mult, media venitului pe cap de locuitor va fi mai mică. Acum suntem cei mai săraci din Europa, iar fără oligarhi vom fi cei mai săraci din lume. Gândiți-vă la imaginea republicii noastre!

Acum stau și mă gândesc că politicienii, funcționarii, oamenii noștri de stat în genunchi ar putea lua exemplul de la cei din Rusia. În loc să recurgă primitiv la ajutorul părinților, socrilor, bunicilor etcetera pentru a-și ascunde veniturile, ei ar putea apela la serviciile oligarhilor, care să le pună la dispoziție case de vacanțe, iahturi, mașini, avioane, bani de buzunar etcetera și viceversa... S-ar construi în felul acesta un microcomunism, măcar pentru o parte a societății, dacă nu ne-a reușit construcția comunismului pentru societatea întreagă.

Al vostru nugafil, tunderbolt, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 19.09.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/micrcomunismul-sau-nu-aruncati-cu-pietre-in-oligarhi/>

40. De la stat capturat la stat-telenovelă

Trustia, elegii politikoase

Nu aveți impresia că am fost înșelați, stimați compatrioți? Ni s-a spus că trăim într-un stat capturat, dar în realitate e un stat-telenovelă, în care furtul miliardului nici măcar nu e cel mai interesant episod, în care orice zi îți poate aduce surprize incomensurabile și orice deznodământ nu e decât o iluzie, după care urmează alt episod și mai captivant.

Episodul de ieri a fost despre iubirea tainică, grotescă, dintre jurnalista Antalia Măcinari, simbol al luptei antioligarhice, cu oligarhul Veaceslav Platon, care a fugit ca un șoarece fricos de motanul gras al justiției moldave dirijate de Stoianoglo.

Colesovnazadov era cât pe ce să leșine în fața ecranului, când Antașa, cum o dizmierda el hipocoristic, care întruchipa pentru el pe Janna Darc în jurnalism, ca Maia Sandu în politică, își lua temporar rămas-bun de la telespectatori, fiindcă nu e civilizat, nu e europenește să lupte cu oligarhia dormind în același pat cu ea.

Lacrimile curgeau șiroaie pe fața tânjindă după Gilette a lui Colesovnazadov: ca după filmul Frumoasa și Bestia, dragostea triumfa pentru a câta oară asupra rațiunii sterile, asupra calculului politic și geopolitic meschin! Pe de cealaltă parte, el se simțea trădat, numai Dodon cu kuliokul ridicol îl dezamăgise mai tare decât Antașa, cădea un alt bust de pe aleea idolilor săi și sentimentul care îl încerca era de prăbușire și abandon postimperial uresesist.

Ce mai poate urma? Lorena Bogza sau Alina Radu să se îndrăgostească de zbuciumatul bancher Ilan Șor? Andrei Năstase, intoxicat cu ihtiomercur, să se amorezeze de amazonica Marina Tauber? Maia Sandu să dezvolte pasiune neoplatonică față de neîmpăcatul Plahotniuc? - se întreba Colesovnazadov în disperare de cauză, într-o pornire sadomasochistă, neronică, autodevastatoare.

Acum stau și mă gândesc oare cine scrie scenariul telenovelei statale? Nu cumva cineva care îmi citește gândurile?

Al vostru taliban, tauberfild, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 12.09.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/de-la-stat-capturat-la-stat-telenovela/>

41. Premiu pentru cea mai groasă carte

Trustia, elegii politikoase

Ieri la noi s-au dat premii beletristice. Bradicardie Botoșeneanu, președintele societății grafofililor, s-a aflat la propriu și la figurat în fața unei probleme grele: cum să-l premieze pe Il Duce, Benito Amilcare Andreea, care a publicat la bătrânețe o carte voluminoasă despre frustrările sale politico-erotice în perioada de tranziție tulbure spre senectute.

Juriul nici măcar nu o menționase, o trecuse cu vederea ca pe un calup de maculatură și consiliul de administrație îi respinsese propunerea de a-i acorda un premiu oricât de minuscul. Iar psihiatrul-șef tot insista: să fie premiat și basta, e om de-al nostru, cu ochi albaștri, merită un premiu. „Voronin l-a decorat, iar voi îl boicotați?”

„Nu e simplu, - se lamentă Bradicardie, - dacă nici juriul și nici consiliul nu au găsit de cuviință... ce pot face eu, domnul meu?”

„Dar nu ești cumva președinte?” - întrebă aluziv psihiatrul-șef, al cărui nume nu se pronunță, spunându-i-se pur și simplu „Șefu”. - Apropo, tu ai citit cartea?”

„Eu nu sunt obligat să citesc, domnule, - se burzului Bradicardie. - Și nici nu e simplu, e cam groasă, e chiar cea mai groasă din acest an și chiar din ultimii ani... Am atâtea pe capul meu la sfârșit de mandat. De-ați ști câte cărți proprii am nimicit eu, adică pur și simplu nu le-am scris, de unde să iau timp pentru cărțoiul ăsta?”

„Păi, iată argumentul necesar: premiaz-o pentru că e cea mai groasă și imposibil de citit!”

„E o idee, își zise Bradicardie, închizând. - Și ca să fim political correct, să nu-i discriminăm pe cei cu cărți subțirele, îl voi premia și pe autorul celei mai subțire cărți!”. Dar când credea că rezolvase problema,

secretarul general, Testimonia Stăniloae, îi atrase atenția că există o carte mai groasă decât a pretinsului Benito... Asta l-a scos definitiv din echilibru pe Bradicardie Botoșeneanu. El se îmbotoșă, trădându-și originea numelui. Din fericire, cartea respectivă nu era roman și Bradicardie se suci încă o dată: premiem cel mai gros și cel mai subțire roman!

Acum stau și mă gândesc ce va fi la anul. Vor prevala romanele groase sau subțiri, vor câștiga grafomanii sau grafofobii?

Al vostru hegemon, grafoman moderat, Ion Buraga

Sursa: Ziarul Național, 05.09.2021

Disponibil: <https://www.ziarulnational.md/premiu-pentru-cea-mai-groasa-carte/>

42. Pamflet. Igor Dodon și generalii coronaviridelor

După ce s-au terminat alegerile la Hâncești, cu tot cu procedurile de împărțit butelii de gaze și alte forme de pomeni prin raion, după ce s-au împărțit pomelnicele prin biserici și s-a asigurat că slujbele religioase se fac la timp și cu multă lume care-l va pomeni, Igor Dodon a decis să ia măsuri în legătură cu răspândirea coronavirusului și propria securitate.

Așadar, a telefonat la Academia de Științe, pentru a afla de ce anume este nevoie pentru cea mai bună protecție.

— Alo, dom' profesor, președintele vă deranjează. Ce-i cu acest virus? Cum de protejat?

— Păi este un virus care aparține familiei Coronaviridelor, din ordinul Nidovirales, cu genom ARN de mari dimensiuni...

— Ei, întrebam pentru mine, ce trebuie să fac pentru mine, nu pentru genom și ce mai e acolo!

— Păi, cum să vă zic, ca să fie mai simplu, la modul general, securitatea dvs...

— Da, corect, mulțumesc, avem nevoie de generali! Niște generali apropiați, care să se ocupe de securitate și de lupta cu armatele de viruși!

În următoarele câteva ore Igor Dodon a fost foarte ocupat. A scris multe decrete de generare a generalilor. Biroul său chiar părea o mini-fabrică de creat generali.

Primul pe listă a fost Victor Gaiciuc. De ce? Există o ordine și la fabrica de generali. Primii primesc decretul cu epoleți oamenii apropiați. Victor Gaiciuc e tatăl finilor lui Igor Dodon, deci merită un decret aparte. Devine general de divizie. De care divizie? Avem în Moldova vreo divizie? N-avem? Nu prea mai avem militari? Nu mai sunt tineri ca să-i înrolăm la armată? Păi, trebuie să începem cu ceva. Să-mi dau copiii la armată? Și elita PSRM să trimită copiii la armată? La armata asta moldovenească, săracă? Nu. Începem cu generalii, restul – data viitoare.

Lista generalilor generați pe timp de carantină totală a continuat cu generalii Esaulenco și Gumeniuc de la SIS, generalul Flocea de la CNA. Dodon a examinat lista de generali și s-a gândit că ceva lipsește. „Bine, Gaiciuc are să mă apere de virușii care vin cu tancurile, cei de la SIS mă vor apăra de virușii secreți, generalul de la CNA mă va apăra de virusul corupției, adică vor apăra virusul corupției, să nu mi-l omoare cineva. Dar cred că mai am nevoie de câțiva generali: un general pentru vacanțe, un general pentru Bahamas, un general pentru fabrica de tușonkă”. E mult de scris. A lăsat câteva decrete abia începute și pentru zilele viitoare.

Deocamdată i-a chemat pe primii la ceremonia de încoronare. Coronare? Nu, de convertire. Coronovertire? Nu, de generalizare. Gene-ralizare? Genomi?

I-a chemat, i-a generalizat, i-a decretat, s-au îmbrățișat, și-au strâns mâinile, s-au bătut pe umeri, s-au mângâiat prietenește pe spate, au băut un pahar-două de șampanie, au degustat vișniovkă de la vila prezidențială, iar și-au strâns mâinile.

Îl ardeau ochii de atâta strălucire de generali. Și-a dus ambii pumnișori la ochi și s-a scărpinat îndelung. Globii ochilor, închiși, au început a genera cercuri, care aveau pe circumferință niște papile crețe.

La un moment dat, a auzit un țipăt. Era Conștiința. Tocmai se trezise de la presiunea oculară. „Vai, după ce ai dat mâna cu toți, nu trebuia să te atingi de față, de ochi! Așa poți genera o infectare cu viruși!”

Igor Dodon s-a apropiat de oglindă. Avea pleoapele roșii. Și genele negre. „Negre?! Dacă genele mele sunt negre, genofondul meu de generali de ce este roșu?”

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 22.03.2020

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/pamflet-igor-dodon-si-generalii-coronaviridelor/>

43. Circ în Tramvai: Reparație la Parlament. Se face o piscină în sala plenului

„Orice Guvern, dacă nu livrează rezultate, dacă nu oferă o zonă de confort parlamentarilor, care au votat pentru acest Guvern, va cădea mai devreme sau mai târziu. Dacă lucrurile nu aveau să se schimbe, dar lucrurile evoluau total greșit, eu cred că aveau să apară întrebări în Parlament”, Ion Chicu, prim-ministru al R. Moldova, votat de deputații PSRM și PDM.

Premierul Ion Chicu a lansat un know-how politic, care de acum încolo va ajuta toate guvernele lumii să se mențină în funcții. Este vorba de principiul confortului parlamentar. Astfel, noul premier a explicat de ce deputații socialiști și democrați au demis-o pe Maia Sandu și de ce aceiași deputați l-au votat pe Ion Chicu și pe miniștrii săi. Nu, nu e vorba de criterii de profesionism, Harvard, Oxford, Karolinska, etc. Nu ajută aceste diplome și experiențe pentru o guvernare de durată în R. Moldova. Aici este important să fii consilier al președintelui care deține și majoritatea fotoliilor în parlament și să faci o ofertă bună asociațiilor politici ai președintelui.

În ce constă oferta bună pentru parlamentari? O ofertă de confort maxim. Așa un confort, încât parlamentarii să nu vrea pentru nimic în lume să atingă guvernul nici măcar cu unghia de la degetul mic de la piciorul stâng.

Dar cum o fi el oare, confortul acela al parlamentarilor care să nu deranjeze niciodată guvernul măcar cu o întrebare? Foștii consilieri ai lui Dodon au analizat demult această problemă, au făcut sondaje, studii, evaluări și măsurări și au stabilit cel mai bun model de confort pentru un legislativ! Rețeta nu e simplă, conține două mari capitole de îmbunătățire a vieții parlamentare, dar totul e în mâna Guvernului. Deci, planul de acțiuni pentru confortul Guvernului conține următoarele: asigurarea confortului fizic prin repararea încăperilor parlamentare, astfel încât sala mare de ședințe să fie transformată într-o piscină mare, cu ape termale, cu bar de băuturi exotice, cu solariu, cu palmieri, cocotieri, mango și alte mangoseli care țin umbră și scapă fructe gata curățate de coajă direct în farfuria din fața fiecărui deputat. Desigur în jurul piscinei vor fi 101 șezlonguri cu microfon și tricolor pentru deputați. Totuși, șezlongurile opoziției vor fi oferite oaspeților din Turcia, China, Azerbaijan, iar în față, un rond de fotolii cu drapelul Rusiei va fi instalat pentru oaspeții de la Moscova. Dereticătoarele de la Parlament vor face brize cu șomoioage de frunze de lauri și vor plimba deputații cu bărcuța prin piscină.

Bine, la capitolul confort fizic atâta se poate face la prima oră, dar mai există un capitol, care poate e și mai important: confortul psihic, iată cu asta ce faceți domnule prim-ministru Chicu? Adevărul e că există o soluție interesantă și pentru această problemă. Consilierii prezidențiali au discutat îndelung cu deputații socialiști și i-au întrebat ce anume le creează disconfort psihic. Mai mult, Igor Dodon s-a întâlnit personal cu liderul democraților (până deunăzi) Vlad Plahotniuc și l-a întrebat și pe acesta, ce le-ar trebui democraților în Parlament pentru confortul lor psihic?

Ei bine, lista a ieșit lungă dar nu imposibilă. Deci iată Soluția: guvernul nu va aborda în niciun fel problema integrității deputaților, procurorilor, judecătorilor, a altor funcționari care ar putea deranja deputații. Deputații nu trebuie să audă deloc în spațiul public cuvinte ca transparență, integritate, confiscarea averilor – toate acestea creează un deranj enorm, irită, îi face irascibili. Mai departe, toți deputații au dreptul la cetățenii multiple, cu nume care mai de care, pentru fiecare identitate – câte un pașaport diplomatic. În plus la acestea, Guvernul dispune mărirea salariilor și pensiilor pentru aleșii poporului până la cât vor ei, fiecare deputat primind câte un card alimentat direct din bugetul statului. Presa nu va avea voie în sală, pentru că ar putea să tulbure apele din piscină. Pentru jurnaliști va exista o cameră separată unde vor putea vedea la ecran doar capurile deputaților, nu și costumele de vacanță.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 01.12.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/reparatie-la-parlament-se-face-o-piscina-in-sala-plenului/>

44. Vezi unde a fost găsit Plahotniuc ...a fost identificat în inima lui Dodon

L-au căutat peste tot: în cabinet, în bibliotecă, în debara, în dormitor, în sala de forță, în camera de baie, în tot sediul partidului, dar Plahotniuc nu era. Au început să-l caute în apartamentul de pe strada Bulgară, în „Casa Albă” de la Valea Morilor, la GBC, la GMG, dar Plahotniuc nu era nicăieri. Parcă-l răpise cineva, devenise invizibil. „Poate pizza pe care am mâncat-o în ultima zi avea așa efecte, te prefăcea în om invizibil?”- s-a gândit Pavel Filip. Mușcase cu Vlad dintr-o felie și după asta lumea îl cam ignora. Poate nu se mai vede nici el? Se repezi la oglindă. Ba da, se vede bine, adică nu arată bine, dar totul se vede. Deci nu e de la pizza. „Curcanii???!!!”, îl străfulgeră un gând pe fostul premier democrat. „L-o fi aruncat peste gardul Președinției cu tot cu curcani?! L-or fi dus la Grădina Zoologică?!”, se gândi cu îngrijorare domnul Pavel și porni Mercedesul în viteză a patra spre menajerie. Acolo a căutat în cotețe, în bârlag, în serpentariu, în vivariu – dar Plahotniuc nu era nicăieri.

Peste câteva săptămâni, autoritățile l-au declarat pierdut oficial și l-au anunțat în căutare. Dar credeți că l-a căutat cineva în serios? Pe naiba. De-atâta Plahotniuc așa și nu a fost găsit nicăieri? Într-un moment, colegii de partid s-au apucat să-l caute on-line, dar vești bune n-au găsit: pagina www.plahotniuc.md a fost închisă, practic a dispărut cu tot cu protagonist.

Totuși, Pavel Filip nu a renunțat. I-a bătut pe toți la cap că el o să-l găsească. Și l-a găsit! Mai întâi a crezut că e în cap la Maia Sandu. I-a și zis direct: „Plahotniuc e în capul vostru și vă recomand să vi-l scoateți din cap”. Maia Sandu a scuturat supărată din cap, dar Plahotniuc n-a picat de acolo. Dacă era la ea, pica, căci el nu s-ar fi simțit comod acolo, în capul ei e plin de transparență și întrebări incomode, nu-i trebuie lui așa tortură.

În schimb, în vremea asta, Igor Dodon a început să sufere niște fisuri pe la tâmple. Îi plesnise obrazul întâi, dar lumea credea că de la vin roșu sau, poate, de la ceai de păducel. Dar când prinse a i se „diorgăi” ceva în creier, domnul Igor a strigat tare: „Băi, care-i acolo, chem consiliul de securitate! Gaiciți, ia vezi cine mă deranjează în cap!”. „Dom președinte, poate e gălăgie de la NATO la DeVeSe”. „La mine-n cap nu-i Deveselu! E Republica Moldova lui Ștefan cel Vodolei! Zinaida Petrovna, sună la FSB!”. Securitatea gândirii prezidențiale era vădit violată. Socialiștii se gândeau să telefoneze deja la Gazprom.

În timp ce doamna Zina s-a apropiat cu o băsmăluță chinezească să amortizeze pulsațiile de la polul temporal prezidențial, Pavel Filip și-a dat seama imediat ce se întâmplă – Dodon era cu Plahotniuc sub tâmplă! „Ni l-ai furat pe Plahotniuc! L-ai ascuns în cap și te folosești de mintea lui din întuneric! Scoate-l chiar acum din cap!”, s-a răstit fostul premier. Igor Dodon s-a făcut palid. Da, simțea de ceva vreme că ceva parcă i-a stropșit mințile!

Pavel Filip a decis să-l scoată chiar el pe Plahotniuc din capul lui Dodon. A scos căpăcelul de la bolul prezidențial și a început a trage omulețul din interior. Dar omulețul părea concrescut. „Cum așa, aici este atâta spațiu gol, dar nu se văd picioarele!”, s-a mâhnit Filip. Apoi a înțeles. Plahotniuc stă cu capul în creierul lui Dodon, dar picioarele-s tocmai în inima acestuia. „Cum ți-ai băgat, Vlad, piciorul în asta? Chiar așa să-i calci pe inimă?”, l-a întrebat Pavel dojenitor și l-a lăsat acolo. „De-atâta!” – s-a auzit răspunsul. Filip avea inima în călcăie. „Acum, dacă îl scoți pe Plahotniuc, iese cu tot cu creierul lui Dodon”, se gândi. Bengoase mutații se mai întâmplă în politica moldovenească.

Mariana Șura Mura

Acest text este un pamflet. Orice asemănare cu oamenii din viața reală trebuie ignorată.

Sursa: Ziarul de Gardă, 23.11.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/vezi-unde-a-fost-gasit-plahotniuc-a-fost-identificat-in-inima-lui-dodon/>

45. Pamflet/Ce fel de femei le plac bărbaților politici?

De 8 martie 2019, bărbații de stat vor fi liberi. Dar înainte de asta, liderii masculini ai politiciii moldovenești vor face acțiuni publice și vor felicita femeile. Dar, atenție, nu pe toate.

Președintele Igor Dodon, după ce va oferi niște distincții de stat femeilor din partid, sau din televiziunile care i se supun, va face o urare publică, similară cu cea din anul trecut: „Vă mulțumim pentru că existați și pentru că ne faceți lumea mai frumoasă prin prezența voastră!” Deci, Igor Dodon recunoaște că lumea este a lui și a altor bărbați și ce bine e că femeile vin să i-o facă mai frumoasă. Totuși, există femei care îi fac viața mai urâtă, de aceea, pe parcursul anului, președintele Dodon le mai ceartă, le dă din deget, și chiar le atacă public. Din această categorie a femeilor care nu fac viața președintelui Dodon mai frumoasă fac parte: toate femeile românce din R. Moldova, toate femeile LGBT, toate femeile care nu-l iubesc pe Putin, toate femeile care nu-s măritate și nu au copii, toate femeile pro-europene, toate femeile imigrante și femeile care nu merg la bisericile Patriarhiei Ruse.

Și Vlad Plahotniuc va felicita femeile. Dar nu pe toate. Sunt o mulțime de femei care nu merită flori și atenție de la coordonator. De exemplu, ce femei sunt acelea, care au luat mai multe voturi decât Plahotniuc la uninominale? Acestea-s femei de felicitat? N-aveau vreo ocupație prin bucătărie? Nu degeaba bloggerii lui le stropșesc pe femeile politice care nu-s măritate, nu au copii dar fac politică. Măcar de 8 martie să nu iasă în față. De asemenea, femeile care critică oligarhii, nu vor primi nici felicitări, nici cartofi, nici cizme albe de 8 martie. Nu mai poate fi vorba de femeile cărora nu le plac concertele electorale ale PD și cântăreții acestora. Dacă ar exista femei oligarhe, Curtea Constituțională ar invalida această sărbătoare cu totul. Femeile cu tobe de la „Occupy Guguță” și femeile-jurnaliste de la alte media care sar cu gura și adresează întrebări aiurea sunt definitiv în lista neagră de 8 martie.

Ilan Șor e și el printre cei mai nemulțumiți de femeile din Moldova. Probabil, de 8 martie, va scoate cureaua și va plesni vreo câteva „jurnaliughi” și activiste. Femeile care nu mănâncă hrișcă și „tușonkă” în general trebuie exilate. Și cele care întreabă despre miliard, nu felicitate, dar pedepsite ar trebui. Desigur, nu merită nicio felicitare femeile care nu fac shopping la magazinele sociale „Merishor”.

Pavel Filip și Andrian Candu au pregătit și ei lista de femei care nu merită o urare bărbătească de 8 martie, inclusiv cele care solicită supremația legii și respectarea hotărârilor Guvernului. Totuși, cele mai multe femei nu vor fi felicitate de către Chiril Gaburici: toate femeile care au diplomă de BAC sunt nesolidare și nu merită să fie mângâiate nici chiar cu o floare.

După ce-și vor felicita doar femeile convenabile, bărbații politici vor fi deserviți acasă de soții în spiritul zilei de 8 martie, prezentându-se ca cea mai frumoasă, gingașă, senzuală, zâmbitoare, sexy, elegantă, calmă, blândă, înțeleaptă, gospodină, primitoare, binevoitoare, neobosită, optimistă, grijulie, harnică, deșteaptă, strălucitoare, îngăduitoare, răbdătoare, într-un cuvânt, plăcută în toate sensurile pe care le înțelege un bărbat puternic, născut să facă politică.

Simion NueNae

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 10.03.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/ce-fel-de-femei-le-plac-barbatilor-politici/>

46. Plahotniuc la shopping

Vine primăvara, Vlad Plahotniuc are o sarcină grea. În timp ce țărani de la Grozești își scot hârlețele, târnăcoapele, sapele, topoarele, furcile, ca să se apuce de muncile agricole de primăvară, nisporeneanul-coordonator are de rezolvat probleme de importanță națională: cumpăratul de deputați. Nu-i vorba, cu o borsetă plină și mută rezolvi orice problemă în acest stat, dar în comparație cu 2014, nemaivorbind despre 2009, lucrurile s-au complicat. Au apărut noi standarde la bazarul de politicieni.

Dacă în 2014 procurările s-au făcut en-gros, într-o singură noapte, și a doua zi de dimineață noii procurați au ieșit în grup, umili și împăcați, și au declarat franc că au părăsit partidul de la fața căruia au supt ani de zile, și în poala căruia s-au lăfăit toată campania și pentru care au rupt cămașa până în ziua votării, acum așa comportamente deviate nu mai dau bine la CV-ul partidului care și așa a înglobat prea mulți arierăți.

Trebuie schimbată tactica, dar cum să cumperi deputați devianți primăvara, când se acutizează procesele, și să nu se vadă? Plahotniuc a și început repetițiile. În buncărul său de la partid, o sală a fost amenajată sub formă de bazar. Pe polițe stau borcane și saci de diferite mărimi și forme, pe care sunt scrise numele vandabililor. Ca jocul să nu fie plicticos, borcanele și pachetele au fost înfrumusețate cu fotografii și etichete, fiind puși pe 4 polițe diferite. A cincea poliță a fost instalată jos, sub plinta subsolului sediului PD. În timpul jocului, Vlad Plahotniuc ia un obiect cu nume politic de pe un raft de partid și îl mută sub plintă. Primele au fost mutate conservele „TuȘORKa” și „Op-Jora”. A mai fost dat jos de pe poliță un borcan cu 5 castraveci marinați în suc roșu de pe polița socialiștilor, la fel au fost trecute în jos și niște borcănase cu fructe de mare, cum ar fi „Steaua de mare. Socialistă” și „Căluțul cu stea”. La desert, Plahotniuc planifică să servească niște „Clafoutis cu conopiDA” și niște bruschette cu PAstramă, dar are indigestie și stări de vomă la borsetcă. Deocamdată, coordonatorul republicii uninominale și uni-oligarhice Moldova a decis să facă o pauză muzicală. A cântat la tobe „Am să beau până face mîța miau”, privind cu euforie spre raftul cu băuturi.

Da, pe un raft separat din „supermarketul” din buncărul PD stau sticle cu băuturi tari și droguri moi. Acestea poartă nume de judecători și procurori. Cel mai sus e Divinul „Pădurea Domnească”, pe polița alăturată este Tequila Berdilo, vodca „CEC-in”, sub ele stă un butoi mare cu „Spumantul Miliardarului”, iar în sticlute mici, aurite, se păstrează licori cu denumirile „Arde Gurul”, „Off-shore”, „Nobil-drug”, „7aprilix2”, „Amfet-Amin”.

În curând, jocul se va finaliza, numele politice cele mai vandabile vor fi trecute sub plinta PD, iar borsetka va fi pusă la alimentat la priza bugetului național.

Simion NueNae

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 02.03.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/plahotniuc-la-shopping/>

47. Țara Glodului Uninominal

Campania electorală parlamentară din 2019 coincide cu marea glodărie națională. Candidații au pornit oficial prin sate, să dialogheze cu alegătorii, dar acolo îi aștepta o mare provocare: gloduri mai bune și mai adânci.

Frustrarea cea mare a avut loc în rândul deputaților actuali, ajunși la final de mandat. Deprinși cu oficii curate, cu încălțări scumpe din piei de crocodil sau de antilope, s-au pomenit nepregătiți în fața marelui glod.

Și mai mare a fost contrastul când autobuzul albastru, cu fotolii moi și calde, care i-a dus până la primul drum, i-a lăsat singuri în fața glodului. Oripilați, foștii aleși ai altor partide, transfugi recent în partidul autocarului albastru, au rugat șoferul să-i ducă înapoi la „drumuri mai bune”, dar coordonatorul autocarului i-a atenționat că glodul e o terapie obligatorie și că uscat acum e doar la clădirea cu nr.13, de pe strada Bernardazzi din Chișinău, dar e cam strâmt în camere.

* * *

Primul s-a conformat Sergiu Sârbu, care nu doar a mișcat glodurile rurale cu târnăcopul, dar a reușit să instaleze și câteva plăci de trotuar. Și Constantin Țuțu nu s-a lăsat mult așteptat, a adus niște cizme albe din ajutoarele umanitare și s-a apucat să le împartă pe la copiii înglodaților.

Marian Lupu nu era în autobuz. El a călătorit deja cu acest autobuz în campania electorală din 2016. A împrôscat atunci noroi, cât s-a putut, dar președinte oricum nu a devenit. De data aceasta are un alt plan. Să contabilizeze glodul moldovenesc, căci limba moldovenească a contabilizat-o deja.

În 2019, Marian Lupu n-a mai vrut să audă de glod, nici să asculte înglodății, nici să rezolve noroiul. „Cum să rezolvi problema glodului? Ce asta e problemă? E avuția noastră națională!”, a exclamat Lupu și și-a înaintat candidatura la Curtea de Conturi. Deoarece e singura candidatură, nu vor exista impedimente în a deveni rapid șeful acestei instituții. La Curtea în cauză va fi inaugurat în curând un departament de contabilizare a utilizării glodului.

„Ca formă și ca caracter, glodul va fi declarat în curând monedă națională, iar în acest mod Moldova ar putea deveni una dintre cele mai bogate state din lume. Nici vin nu este în Moldova atâta cât glod, e o afacere profitabilă sută la sută”, a spus candidatul care aude și se vede în funcție de șef la orice curte, dar și la orice fel de conturi.

* * *

Între timp, Monica Babuc a decis să dezvolte cultura glodului. „Vom avea wi-fi de calitate chiar și în glod! Nimeni nu are internet de viteză în noroi”, a declarat ea la întâlnirea cu alegătorii de drumuri bune din Glodeni. Ea a promis un Festival al Înglodării Naționale, care va conține mai multe concursuri și competiții, inclusiv internaționale.

„Vom crea rute turistice. Oamenii vor plăti ca să vină în Moldova să navigheze prin glod,” a spus entuziasmată ministra, enunțând câteva dintre competiții: sliding pe glod negru, galben și roșu; înglodare de toamnă, de vară, de primăvară și de iarnă; Concurs între partide „Gloduri mai bune și gloduri mai rele”; Concurs de cântece și dansuri „Aud, ascult în-glod”.

La festivități va participa și președinția, dar și partidul socialiștilor. Igor Dodon va patrona concursul „Из грязи в князи”, la care va fi invitată echipa de umoriști de la postul NTV cu show-ul de împrôscat cu noroi în președinția din Moldova. De asemenea, va fi invitat președintele Turciei, să-l șteargă pe Dodon de glod, iar Filip Kirkorov va cânta imnul festivalului „Цвет настроения грязный”. Ilan Șor va aduce la festival un tren de glod de la Monaco, care va fi oferit în farfurii de plastic, tuturor participanților.

* * *

Cei mai activi participanți la festival vor primi și distincții de stat, în special Medalia „Corupția, ca glodul”, Diploma „Gloduri, nu vorbe”. Titlul „Glodul Uninominal” va fi oferit partidului care va îngloba cel mai bine alegerile.

Și desigur, pentru că e Anul Porcului, deviza anului va fi: „Porcul glod găsește. Doar în Republica Moldova”.

Marian Aud-și-Tac

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 10.02.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/tara-glodului-uninominal/>

48. Dodon și florile „din suflet”

Președintele celui mai sărac stat din Europa, Igor Dodon, se plimba îngândurat prin Palatul Prezidențial. Din urma lui, se mișca silențios Vera Solonceac, dereticătoarea, cu una din mașinile noi de curățat podelele, marca „Karcher”.

—Vera, ce umbli din urma mea, cu Karțaru ista?

—Tovarăș președinte, dapu v-am auzit la telefon când ați zis că „Să fim atenți, din urma noastră trebuie să rămână curat!” și mă uitam că nu sunteți tare murdar din urmă, dar zic ia să vin și eu cu Karțeru să mai șterg.

—Vera, cine ți-a dat voie să ascuți ce vorbesc la telefon?

—Eu nu ascult, Igor Nicolaevici, dar când Karțeru nu-i pornit, e așa pustiu în clădirea asta că totul răsună. Eu nu vă ascult, eu doar vă aud.

—Fii atentă, Vera, dacă apare ceva în Ziarul de Gardă despre ce avem aici, schimbăm Karțaru pe unul cu lăcată.

—Of, Igor Nicolaevici, eu doar fac curat, nu-s carispandentă aici. Dar la gazeta ceea scrie tă drept. Iaca, când s-o cumărat spalatoru ista de podele să fac curat din urma lu sânșur, *așa și o scris ziarul cât costă: 338292 de lei*. Chiar și Gheorghe al meu o citit și o crezut. Și o zis că mai bine cumpărați 10 motosape din banii ceea și el avea cu ce cultiva popușoi, da chiar venea și la Condrița și cultiva căpșunile lui Kirkorov.

—Vera! Dacă nu taci, ai să ajungi la motosapă.

—Tac, Igor Nicolaevici, tac și fac. Curat din urma lu sânșur fac.

—Faci tu curat, dar nu știu ce miroase aici, ceea nu miroase a bine.

—Da, miroase oleacă, chiar dacă o fost mitropolitul și o sfîșțit, totuna miroase... Poate aici sudoarea e mai puternică, poate de la atăta lucru?

—Vera, aici se lucrează cu creierii, nu cu subțioara.

—A, eu de așa ceea nu știu, noi cu Gheorghe lucrăm cu sapa, la noi miroase așa, ca la moldoveni. Dar eu pun flori, și iarna și vara am vazoane cu flori, și la noi în casă e ca în cântecul lu Sofia Rotaru "Luna-luna, Țvety-țvety".

"Țvet nastroyenia sinii", se auzi vocea lui Kirkorov. Nu, artistul rus nu era la președinție, așa ringtone au telefoanele mobile ale președintelui. "Alo, Galea? Galea, nu știu ce nu miroase a bine aici la prezidentură. Umblă Vera cu Karțeru toată ziua din urma mea, dar ceea parcă a putred miroase. Ia fă comandă de niște flori. *Să fie multe flori, știi, ca în cântecul cela al lui Kirkorov*. Cum de câți bani? Ce e problema de bani? Vezi vreo 300 de mii de lei, ca să punem jumate la suflet, sau "Din suflet", că iaca vin alegerile și 8 martie, *să avem cu ce-o felicita pe Zinaida Petrovna*".

Peste câteva zile, la 17 ianuarie 2019, Președinția a procurat flori de 360.000 de lei. La 18 ianuarie, a pozat la președinție cu straturi de flori roșii în față. Dar tot nu mirosea bine. La 19 ianuarie, Igor Dodon s-a dus la Catedrală, a stat cu Mitropolitul la spovedanie. Nu știm ce i-a spus Mitropolitul, dar după asta Igor Dodon s-a scăldat singur într-o gaură dintr-un lac înghețat.

Vera Solonceac nu a primit majorare de salariu nici pentru ideea cu florile, nici pentru faptul că, de azi încolo, are de udat, plivit și îngrijit niște straturi de flori la președinție. Dar Vera tace și face curat. Poate într-o zi va mirosi mai bine la Președinție.

Marian Aud-și-Tac

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 27.01.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-si-florile-din-suflet/>

49. Circ în Tramvai: Plahotniuc și-a dus bodyguardii la biserică

Veniseră sărbătorile de Crăciun și cei 365 de bodygarzi ai lui Vlad Plahotniuc cântau colinde. Se așezau în fața portretului stăpânului lor și cântau „Domn, domn să-nălțăm, domn-domn să apărăm”. Apoi se închinau, ca la un iconostas. Plin de evlavie, Plahotniuc a decis să îi ducă la o Biserică adevărată, în toiul sărbătorilor de iarnă.

A aranjat o vizită la Mănăstirea Curchi. Nu, nu e pe circumscripția lui, dar de fapt circumscripția lui e toată Moldova, nu are de ce fi circumspect la acest aspect.

La Curchi, a fost întâmpinat frumos. Bodyguardii au ieșit ca săgețile din mașini. Paznicul-șef, Constantin, a țâșnit din Mercedesul blindat și a început imediat o „trenirofkă” pentru circumvoluțiuni (3 la număr), citind inscripția de la intrarea în locaș: „Mă-nă-stiii-rea Cuuu-rechi!”. O voce iute de femeie l-a corectat: „Curchi, Constantine!”. Paznicul-șef a zâmbit către bodyguarda-șefă: „Păi, doamna Monica,

cineva a mâncat o literă! Mânca vreun curechi când scria denumirea și a înghițit și o literă, așa-i?”. Bodyguarda-șefă a dat ochii peste cap și Constantin, dar și Vlad au înțeles că ea se roagă. Și-au făcut toți cruce și au tăcut.

Cei 365 de bodyguarzi nu prea sunt merși la Biserică. Dar au auzit că șeful lor nu-i deloc cheie de Biserică, de aceea se gândeau oleacă cu îngrijorare cum o să deschidă ușa, dacă ceva.

Apoi și-au amintit că Zeul Oligarh poate deschide orice ușă cu piciorul. Da, așa își bagă el piciorul, dacă îi trebuie. De data asta îi trebuie la Biserică, pentru fotografii. Știți, oamenii în ziua de azi își fac sesiuni foto, închiriază o sală decorată cum vor ei (cu brad, sau cu atmosferă de Paști, sau cu lux, sau cu mașini scumpe) și se fotografiază ca să pună pe rețele sociale aceste poze și să creadă lumea că așa e viața, taman exact așa. Dar lui Vlad i-a trebuit sesiune foto la Biserică. De ce? Dacă tot își face lumea cruce la el, măcar să o facă la Biserică.

În mănăstire, bodyguarzii au stat cuminți, au ascultat cântecele, s-au închinat la icoane, și au avut grijă să nu se atingă nimeni de zeul lor. De câteva ori, de zeul Plahotniuc s-au apropiat șefii de la mănăstire, dar se vedea că zeului îi place apropierea, se lăsa fotografiat și filmat, de aceea bodyguarzii au avut o zi liniștitoare.

Oamenii din jur tot s-au închinat la icoane, dar și la însuși zeul Vlad, au fost cuminți. „Iaca dacă ar fi așa peste tot, Doamne Ferește, într-o zi zeul poate să nu mai aibă nevoie de 360 de bodyguarzi. Atunci ce mâncăm noi toți după „trenirofkă”?”, s-a gândit cutremurat paznicul-șef, Constantin. Dar și-a revenit repede. „Oameni răi sunt mulți, mai ales în țările sărace”, asta a citit el într-o carte, pe pagina ceea întreagă pe care a citit-o anul trecut. „Oameni răi sunt, pentru că e sărăcie, și toți vor ceva de la zeul nostru Vlad. Probabil, oamenii îs invidioși că zeul nostru e miliardar. Dar dacă n-ar exista Zeul Miliardului, cum am putea să trăim? N-ar avea niciun sens nici Parlamentul, nici Guvernul, nici opoziția! Tare-i bine că domnul Vlad este zeul nostru, al Miliardului și în vecii vecilor,” și-a făcut semnul crucii Constantin Celfărădecarte, șef de pază.

După ce a finalizat slujba, bodyguarzii nu au stat la masă. Pentru că șeful lor nu mănâncă, nu doarme. De frică să nu se întâmple ceva cu miliardul. Așa că toți au pornit cu mercedesurile spre casă. Pe drum au discutat despre cum a fost.

„Ați observat, nu toate icoanele seamănă cu zeul Vlad. Parcă nu le-a pictat un pictor cum trebuie”, a spus gânditor paznicul-șef. S-a așternut o liniște periculoasă. Situația a fost salvată de bodyguarda-șefă, Monica.

„Păi avem noi pictori, care pot desena frumos. Chiar azi am să contactez Uniunea Artiștilor Afiliați, să identificăm cel mai bun pictor, să picteze cele mai reale icoane cu domnul Vlad!”, a spus ea cu osârdie în glas.

„Auzi, Monica. Dar pictorii ceea plastici și a-feliați, ar putea să deseneze niște cifre?”- a răsunat întrebarea. Întreba însuși Zeul. Monica a pus și mai multă osârdie în răspuns:

„Da, sigur! De care cifre vă trebuie, romane sau arabe? Poate arabe – că aveți firmele acestea mari în Emiratele Arabe Unite și trebuie să fie numere frumoase, nu ieroglife. Chiar acum îi sun, pe ce dată vă trebuie cifrele?”, s-a exaltat Monica, punând degetele pe celular.

„Pe 24 februarie, noaptea. Ca pe 25, dimineața, să le putem arăta la televizor”, a spus zeul miliardului.

Marian Aud-și-Tac

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 13.01.2019

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/plahotniuc-si-a-dus-bodyguarzii-la-biserica/>

50. Tokerberg lansează un proiect în Moldova. Vine și Tesla din Cosmos

Mark Tokerberg va lansa un proiect revoluționar în Moldova: I-Deputat. Ideea și proiectul au fost stabilite după vizita lui Filip și Candu în SUA.

Aparent, premierul Pavel Filip și președintele Parlamentului au avut o agendă foarte încărcată în SUA, în interesul statului moldovenesc. De facto, după o întâlnire de câteva secunde la Departamentul de Stat, Pavel Filip, alături de Andrian Candu, au fost liberi de activitățile de stat. După aceasta desigur că nu au mers la shopping sau la plajă, căci alta era sarcina. Vlad Plahotniuc i-a delegat să găsească în SUA o tehnologie nouă, revoluționară, pentru a câștiga alegerile parlamentare din toamna anului 2018.

Cei doi trebuie să găsească o tehnologie care să producă deputați pentru Partidul Democrat, căci la acest moment – situația e mai mult decât dramatică. PD este într-o mare criză de oameni care ar fi aleși, căci alegerile nu s-au soldat cu rezultate foarte bune în noiembrie 2014, în cadrul ultimelor parlamentare. Iar tot ceea ce a urmat nu a crescut șansele acestui partid, ci dimpotrivă – le-a redus. După alegerile din 2014, PD a încercat să cumpere mai mulți deputați și parcă a reușit o performanță, dar ceva n-a funcționat prea bine. Or, cumpărații, parcă au dat bine la numărul de deputați și la ridicat mâna la comandă, dar, pe de altă parte – au stricat imaginea și la puținii necumpărați din partid. Iar poporul, nesimțitul, zice că nu-i va mai vota!

În prezidențialele din 2016 s-a decis să nu se mai cumpere candidați la președinție, ci să fie înaintat cel mai frumos bărbat și purtat și arătat prin fața alegătorilor. A fost ales Lupu, care e și înalt, și ușor de arătat, căci nu refuza sesiunile de du-te-vino. Dar, nesimțiii de alegători se buluceau după alți candidați, așa că Lupu a fost scos din competiție înainte de alegeri, să nu mai cheltuie benzina.

La alegerile pentru fotoliul de primar al Primăriei Chișinău s-a mers pe câteva variante. Au fost lansați candidați pre-fabricați în pepiniera PD, dar de toate tipurile: și "independenți", și "unioniști", și "pro-europeni", și "semi-occidentali", și "stataliști". Dar așa mulți și diverși, au luat câte un mănunches de voturi fiecare. Păi nici așa nu se poate! Alegerile au fost câștigate de unul care nu place partidului de guvernământ! Și de ce acest partid este de guvernământ, dacă alegerile le câștigă unul care nu-i este pe plac? E un nonsens. Așa că justiția, în toate instanțele sale, a ținut cu partidul de guvernământ și a invalidat alegerile. Dacă PD nu are primar la Chișinău, să nu aibă nimeni!

Până aici toate au mers cum au mers, dar alegerile parlamentare din toamnă se apropie vertiginos. E nevoie de un fleac, ca cetățenii să aleagă 101 deputați democrați, dar se pare că e o problemă la mijloc. O problemă binomă macină acum PD: nu mai are nici candidați, nici alegători. După ce a avut loc și procedura de invalidare în trei instanțe a alegerilor locale din Chișinău, e și mai complicat. Datele preliminare arată că nu vor mai ieși la vot decât actualii deputați, miniștrii, familiile acestora și Ilan Șor cu câțiva cântăreți. Restul alegătorilor nu mai au ce pierde, nici ce câștiga la votare.

Aceasta fiind situația, Candu și Filip au bătut la ușa lui Mark Țukerberg de la Faceboog. Au promis bani, dar să se identifice o soluție bună, care să asigure dacă nu 101 deputați PD, măcar 99 de democrați în viitorul Parlament. Țukerberg i-a ascultat și nu i-a refuzat. Datele arată că au bani și plătesc repede. Practic fiecare postare pe Facebook a lui Candu, Filip, Plahotniuc și alți democrați rămași în partid intră pe rețele sponsorizată. O fi Moldova o țară bogată, deci se poate de câștigat un ban.

Da, sarcina e cam grea și tare binomă: pe de o parte – să fie convinși oamenii să meargă la vot, după ce au fost convinși că votul lor e aruncat la gunoi, iar pe de alta – să identifice oameni buni, deștepți, atrăgători de alegători. Iaca asta e dificil.

Țukerberg le-a promis democraților de la Chișinău o tehnologie nouă, care va fi testată pentru prima dată în Moldova, iar dacă va funcționa – va fi vândută și tehnologilor politici din Rusia, SUA, Iran, Coreea, Libia și oriunde va fi nevoie. Deci, s-a creat o tehnologie care produce deputați virtuali: ei sunt frumoși, îmbrăcați bine, vorbesc deștept, vorbesc când trebuie, votează cum le spui, iar când liderul de partid obosește de oricare dintre ei – îi deconectează chipul. Ideea e chiar revoluționară, căci acești deputați electronici vor consuma doar oleacă de energie electrică de la priza Parlamentului, iar salariile lor, diurnele, banii de deplasări – vor merge în contul părintelui lor financiar-tehnologic, liderul de partid Vlad Plahotniuc. Tehnologia se va numi sugestiv I-Deputat, existând și aplicații de mobil pentru a descărca deputați din internet în format 3D.

În aceeași zi, Chiril Gaburici a invitat Tesla în Moldova. Ce să mai piardă timpul prin cosmos, dacă vidul perfect legal e în Moldova?

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 04.07.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/tukerberg-lanseaza-un-proiect-in-moldova-vine-si-tesla-din-cosmos/>

51. Țuțu – mironosițul

„50 de femei din comuna Băcioi, împreună cu preoții, au pornit spre mai multe mănăstiri din Republica Moldova. Acest lucru a fost posibil după ce s-au adresat deputatului PDM Constantin Țuțu, cunoscut pentru atașamentul său față de biserică și credința ortodoxă”, se spune într-o postare recentă pe Facebook a Partidului Democrat/Primăria Băcioi.

Problema pare foarte serioasă: 50 de femei merse la biserică, împreună cu duhovnicii lor, nu găseau drumul la mănăstire. În schimb, din acest comunicat reiese că femeile și duhovnicii lor au găsit drumul spre Țuțu, iar acesta le-a arătat calea drept la mănăstire! A fost o călăuzire dumnezeiască și cine este credincios, dar nu are un Țuțu, degeaba se chinuie să ajungă la mănăstire.

Să ne imaginăm că nu exista deputatul cu dosar penal Constantin Țuțu, cum ar fi putut cele 50 de femei să ajungă la mănăstire? Practic imposibil. Poate, în alte circumstanțe, cele 50 de femei ar fi aprins cu o lumânare mai puțin pe la biserica din sat, ca să adune de un bilet la autobuz la mănăstire. Dar poate duhovnicii celor 50 de femei, văzând cazna lor și rugăciunile de a ajunge la mănăstire, le-ar fi jelit duhovnicește, telefonând la Mitropolia Moldovei și întrebând Mitropolitul cu Mercedes scump dacă nu ar putea acesta să jertfească Mercedesul sau una din celelalte mașini, și o parte din benzina cu care ar pleca la mare, ca să le îndrume pe femeile credincioase și plătitoare de lumânări către mănăstire, unde, garantat, vor plăti slujbe mari de sănătate și de pomenire a tuturor răposaților, procurând și lumânări, și anafură, și mir, și câte o iconiță-două, și de toate câte se mai vând prin mănăstiri.

Dar, cum să deranjezi Mercedesul mitropolitului cu așa chestiuni? Cea mai scurtă cale spre mănăstire trece pe la deputatul Constantin Țuțu. Da, salariul de deputat nu este prea mare, nici reputația acestuia nu e prea bună, fiind acuzat de omor, dosar pe care l-a câștigat taman când a ajuns în Parlament, iar anterior, preocupându-se cu bătaile, că de, bătaia e ruptă din Rai. Deci, pentru un show politico-religios, pare să fie cel mai adecvat element: bătaș pocăit care ajută femeile să ajungă la mănăstire.

Da, în alte țări, un deputat ar ajuta toate femeile din țara sa, de rând cu toți bărbații, să aibă un trai decent și să ajungă cu toții la mănăstirile pe care le doresc. Dar în Moldova, unde Mitropolitul merge cu Mercedesul, femeile nu au bani de autobuz, și atunci – intervine marele rol al deputatului – să ofere o căldare-două de benzină unui autocar care va duce femeile din satul său la mănăstire. Și atunci, lumea să învețe lecția, că dumnezeirea nu lucrează prin Mitropolie, ci prin partidul cu trandafiri frumos mirositori.

Frumoasă acțiune a făcut Constantin Țuțu, femeile l-au asemănat chiar cu chipul de pe icoană. Un fel de heruvim al Parlamentului și al partidului. Un fel de mironosiț al Republicii Moldova. La toamnă cele 50 de femei vor fi îndemnate să iasă la vot.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 24.06.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/tutu-mironositul/>

52. Ce ban aduce primăria? 10 sfaturi de la PSRM

Socialiștii iar au pierdut alegerile la Chișinău. Și se bucură, e o victorie a lor, pe care acum o analizează și o vor replica, cu succes, de fiecare dată, în fiecare electorală.

Care sunt succesele socialiștilor în această electorală? Deși păstrează tehnologiile acestui mare succes în taină, în safeul cel din spatele dulapului de stejar din sediul central al PSRM, încuiat cu 4 lacăte electronice, mecanice, cu wi-fi și laser, s-a aflat, totuși, câte ceva.

Sunt câteva elemente considerate grețose în Chișinău, care ar face un mare deserviciu socialiștilor, dacă ar vota. Iată lista lor cu scurte explicații.

1. Românii, vorbitorii de română. Acești oameni vorbesc o limbă fascistă, ei nici nu trebuie considerați oameni, ei sunt rămășițe ale lui Hitler, nu e nevoie de voturile lor. Dacă ar vota ei pentru un candidat socialist, l-ar face de rușine.

2. Pro-europenii. Sunt printre cei mai inutili cetățeni, umblă prin Europa, observă lucruri, vin înapoi și fac gălăgie că vor să fie ca acolo, să trăiască mai mult și mai bine. Pentru socialiștii din Chișinău e o rușine să aibă așa votanți, norma promovată de socialiști este ca oamenii să trăiască mai rău, dar mai puțin. Planeta este suprapopulată, oamenii trebuie să moară mai degrabă, dar cum scapi de ei dacă le faci condiții bune de trai? Să rămână doar socialiștii-capitaliști, restul – să mai și moară, sau să se care în Europa și să nu mai revină să tulbure mințile anti-europenilor.

3. Pro-NATO. Aceștia îl enervează nu doar pe Ceban și Dodon, ci chiar pe Putin. Iar Putin nu trebuie supărat, căci e singurul președinte care îl primește pe liderul socialist în ospetie și îi ajută cu fotografii în electorale. Dacă Putin ar afla că vreun pro-NATO a votat pentru PSRM, reputația acestuia ar fi pătată.

4. Femeile emancipate. Mai enervantă categorie de femei nu există. În loc să caute de bărbați, de bucătărie, de copii, ele se bagă la facultăți, la proteste, la instituții oficiale, se dau cu părerea. Ar fi normal ca femeile nemăritate să aștepte când le va invita un bărbat la film, să aștepte când le va spune cineva cu cine să voteze, dar nu să sară în față, că așa vor rămâne fete bătrâne și rele. Așa femeii nu le fac cinste socialiștilor, de votul lor nu este nevoie.

5. LGBT. Nu! Nu e voie să primim voturile lor, căci sunt contagioase. Dacă ei se ating de numele lui Ceban, înscris pe buletinele de vot, aceasta ar putea afecta organele reproductive ale candidatului, iar el se întâlnește des cu Dodon, și așa se poate transmite mai departe!

6. Oamenii care nu cred în Patriarhia Rusă. Până îi pedepsește dumnezeul cel rus pe acești necredincioși în Kremlin, îi pedepsește PSRM cu interdicția de a vota. Patriarhia de la Moscova are tare mult aur, și are nevoie de și mai mult, iar oameni, care nu cred în această patriarhie nu aduc aur la bisericile pro-moscovite. De ce ar fi nevoie de votul lor? Să se pocăiască mai întâi!

7. Oamenii care nu cred în sirieni. Ce fel de oameni sunt ei, dacă nu cred în sperietori? Le spui că vor veni sirienii și vor cotropi totul, mai ceva decât rușii în 1940, iar ei sar cu contraargumentele, cu proteste, cu declarații. Aceștia sunt votanți buni? Nu!

8. Militanții pentru drepturile omului. S-au învățat de la europeni, dar și prin Rusia sunt câțiva, care în loc să plece capul și să rabde, încep a căuta nod în papură, că nu se respectă drepturile. Ba chiar se respectă în Moldova drepturile omului, ba chiar la doi oameni și la femeile lor, și la copiii lor – drepturile lui Dodon și Plahotniuc se respectă în totalitate. Dar nu pot fi toți egali, că așa nu ar fi nevoie de oligarhi! Bine că nu au votat pentru socialiști, că ar fi adus mai multă scârbă și gălăgie decât bucurie.

9. Anti-corupți. PSRM nu are nevoie, categoric, nu doar de votul lor, dar și de atenția lor! Umblă mereu și întreabă pe ce cheltuie Dodon banii statului, de parcă președintele are timp să numere banii, el e ocupat cu cheltuitul, nu are timp de numărare și de lămurit la fiecare. În alegerile municipale s-au apucat să calculeze câți bani a cheltuit ne-primarul Ceban. Oamenii aceștia nu au de mers la prășit, la scos piatră, la spălat podele? E atâta murdărie în orașul acesta, dar ei umblă cu lumânarea și socot banii altora!

10. Anti-concertiștii. Îs periculoși și nemulțumitori. Atâtea concerte frumoase au organizat socialiștii, Kirkorov, Magomaev, Leșcenko, Deni Pobedî. Le dă Dodon concert în PMAN pe gratis, și iubitorii de concerte vin, se veselesc, mai primesc câte un balon, câte o panglică negru-oranj pe gratis, iar anti-concertiștii stau acasă, ascultă de după perdea, se lăfăiesc în muzică bună, apoi intră pe Facebook sau pe ZdG și toarnă comentarii negative. Acești oameni nu merită să voteze pentru candidații socialiști niciodată!

Socialiștii s-au înțeles să nu conducă acest oraș de oameni ne-normali, să și-i ia Andrei Năstase să-i conducă. Iar PSRM va continua așa și la alegerile parlamentare din toamnă, să colecteze voturi doar de la

oamenii care nu doresc democrație și drepturi respectate. În timp, poate se va reuși ca aceste 10 categorii de alegători să fie lipsiți de dreptul de a participa la alegeri, de a candida și de a fi aleși. Atunci socialismul se va transforma în comunism?

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 09.06.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/ce-ban-aduce-primaria-10-sfaturi-de-la-psrm/>

53. De ce a tăcut Dodon la TV Rossia 1?

Zilele trecute, Igor Dodon, președintele R. Moldova, iarăși s-a dus în vizită la Vladimir Putin. De aproape doi ani de când e președinte, nu prea a reușit să vadă alte capitale din lume, pentru că se plimbă mai mult prin Rusia, și nu doar la Moscova, a fost și la Soci, și pe la Sankt Petersburg, și pe la niște lacuri, și pe niște insulițe. Au mai rămas satele rusești, dar primăvara, vara și toamna acolo e glod. Iar iarna e prea frig pentru un președinte de „solnecinaia Moldavia”.

Oricum, deși Putin nu l-a invitat pe Dodon la 9 mai la Parada Patriotismului Rusesc, țarul l-a lăsat să se prezinte la Forumul de la Sankt Petersburg. Igor Dodon s-a bucurat, Rusia e singura care îl mai invită și așa mai iese și el în lume. S-ar duce în frumoasele țări din Europa, căci îi place acolo, și soției îi place, și copiilor, dar pot merge doar pe furiș, căci e rușine ca un anti-european să meargă în Europa și să își arate satisfacția.

Dodon s-a pregătit minuțios de forumul economic de la Sankt Petersburg. Adică nu de alocuțiunea sau participarea sa la acest forum, căci asta nu contează. Cine te vede la un forum la care este Putin? Nu e voie să vezi pe altcineva. Dar cetățenii din R.Moldova trebuie, totuși, să își vadă președintele la televizor, cum e invitat și e important la Sankt Petersburg.

Scenariul a fost îndelung discutat și planificat. Igor Dodon a dorit jumătate de oră la Rossia 1, să vorbească numai el singur, și să-l arate doar pe el (poate oleacă și pe Zinaida Petrovna sau Ivan Ceban) în cadru. După ce s-au făcut estimările, cât ar costa emisia și ce pierderi ar aduce televiziunii prezența lui Dodon în cadru timp de jumătate de oră, conducerea televiziunii i-a întors spatele, camera și i-a restituit ideea. Dodon a telefonat la anticamera lui Putin și a insistat să primească emisie mai multă, ca oamenii din Moldova care văd cam rău să reușească să-l vadă bine. Ping-pongul dintre Dodon și Rossia 1 a durat mult, dar până la urmă s-a acceptat. Dodon a auzit doar prima parte a ofertei și, de bucurie, n-a auzit și a doua parte. „Vă dăm 20 de minute în emisie directă la Rossia 1”, a fost prima frază și președintele R. Moldova a acceptat bucuros.

În ziua în care a fost emisia și transmisia cu Dodon în direct, Dodon chiar a fost prezent. Da, el stătea mereu în poziție de drepti, la spatele unei reportere care discuta cu președintele Dumei Ruse. Da, el a stat în tăcere minute în șir la spatele celor doi care discuta. Da, într-un final, i s-a dat și lui Dodon voie să vorbească, însă doar 4 minute. Dar nu a pierdut nimeni nimic, toți au avut de câștigat! Poporul rus l-a auzit pe președintele Dumei lor și a văzut că, la spatele lui, stă în poziție de drepti președintele R. Moldova. Poporul moldovenesc și-a văzut propriul președinte cum stă la spatele unei reportere și tace! În sfârșit tace, nu spune nimic, nu dă din gură, nu pronunță enormități. Da, oamenii cu vederea mai slabă au avut posibilitatea să îl vadă fără să le fie deranjate urechile. Da, s-a odihnit și Dodon, în emisie directă, și-a odihnit creierul, gândurile, limba. Merită și el, președintele, să se odihnească, și a fost un act foarte transparent – s-a odihnit în emisie directă pe contul Rossia 1.

În final, cetățenii R.Moldova vor să adreseze o scrisoare de mulțumire către Rossia 1, pentru oportunitatea de a-l vedea pe Dodon din picioare, tăcând. Și vor să-l roage pe Putin să-l mai invite, mai des, să se odihnească așa, transparent și în tăcere.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 03.06.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/de-ce-a-tacut-dodon-la-tv-rossia-1/>

54. CANDidatul și CANDiluatul PD la Primăria Chișinău

Alegerile municipale sunt aproape de final. Partidul principal dintre partidele mici cu dorințe mari a susținut la televizoarele sale o candidată independentă, pe care nu a susținut-o nicio majoritate.

Acum, în turul doi, Partidul Democrat s-a pomenit fără candidat, dar cu o promisiune repetată: să susțină candidatura forțelor proeuropene. Sarcina a fost una grea, dar nu imposibilă. Chiar interesantă.

Deci, între cei doi candidați, unul al socialiștilor-proPutin și altul al alianței forțelor pro-europene, Partidul Democrat a decis să îl călească pe candidatul pro-european, ca să devină mai bun și mai puternic.

Pentru ca un politician să devină puternic, el trebuie supus linșajului public de dimineață până seara, folosind armele proprii și ale tuturor adversarilor politici: televiziuni, posturi de radio, portaluri, ziare, turme de trolli, fabrici de zvonuri, cirezi de postaci, scârte de minciuni, tone de interceptări, cisterne cu venin. Toate pe furiș, pe ascuns, dar dacă, totuși, cineva prinde cățelușii cu puful lui Andrei Năstase în gură, va trebui atacat și cel care i-a prins.

Zis și făcut. Vlad Plahotniuc l-a desemnat șef al campaniei de promovare a candidatului forțelor pro-europene la Primărie (turul doi) pe Vladimir Cebotari, vicepreședinte al Partidului Democrat, ex-ministru al Justiției, posesor de rute avia. El știe cel mai bine cum să arunci din avion o pălărie cu dohot, respectând legislația în vigoare.

Vladimir Cebotari a ieșit a treia zi după alegeri, ca să anunțe că PD și-a revenit din tristețea pierderii unui independent, și că planul e să nu susțină fățiș pe nimeni. Partea a doua a planului nu a fost explicată, dar gesturile au spus totul.

Deja de câteva zile, mașinăria de împrăștiat zvonuri, falsuri, ghionturi și poante se rotește, din inerția turului întâi. Cisternele cu zoi au făcut plinul, iar latrinele și chiuvetele se adună masiv în jurul unui singur candidat, poate dobândesc, pentru satisfacția șefului, un strop sărățel, fie de sudoare, fie de cerumen.

Dar sunt pregătite, suplimentar, cisternele, căruțele, bidoanele și utilajele de mare tonaj, pentru împrăștierea ceții pe mintea publicului larg. În paralel, câțiva membri ai sistemului democrat merg cu stetoscopul și ascultă pe la ușile latrinelor publice, poate înregistrează vreun om pântecărind, sau oftând, sau vorbind, la oboseală, cu cei dragi, poate scapă vreun sughiț, vreun reproș, vreo rugămintă, sau vreun strănut.

Miza cea mare este ca acest candidat să treacă prin cât mai multe greutateți și să obosească, poate renunță. De ce? Pentru că asta ar ajuta Partidul Democrat să devină și mai pro-european. Cu cât mai puțini pro-europeni în Moldova, cu atât PD va părea că este ceea ce nu este. Altfel, dacă nu lupti cu alții, ei te înving!

Dar cum poate îndrăzni oricine să fie candidat pro-european la Primărie, dacă însăși sintagma „candidat” conține numele celui mai bun fin al principalului aprobator de candidați din Moldova? Dacă candidatul pro-european nu va obosi și va participa până la capăt în campanie, atunci termenul Cand(u)idatul va fi patentat de PD și cei care vor avea dreptul să se folosească de acest termen vor fi obligați să poarte trandafiri, restul vor fi Candiluati.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 27.05.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/candidatul-si-candiluatul-pd-la-primaria-chisinau/>

55. Ce „a observat” Dodon la Soci?

Dodon n-a mai fost invitat la 9 mai 2018 la Moscova, nici la ceremonia de re-inaugurare a lui Vladimir Putin. Nu a fost anunțat oficial de ce nu a fost invitat, dar explicația a circulat prin culisele Kremlinului: Putin nu a observat lipsa lui Dodon.

Cert este că marele președinte de statuleț micuț, Igor Dodon, și-a pus scopul să se facă observat și să apară cât de curând posibil în niște poze cu Vladimir Putin.

A citit cu atenție agenda acțiunilor țarului rus și a identificat un loc foarte bun: să meargă la Soci, la Consiliul Eurasiatic (o structură construită pe epava Uniunii Vamale care nu s-a mai constituit). Consiliul întrunește tocmai 5 lideri vechi de state ex-sovietice anti-europene: Rusia, Belarus, Kazahstan, Kîrgîzstan și Armenia. De notat că președinții acestor state se adună o dată pe an să discute starea „uniunii vamale”, dar în acest an președintele Armeniei nu a mai venit, deoarece vechiul prieten al acestei găști, Serj Sargsean, nu a mai fost reales președinte, iar tentativa acestuia de a deveni premier s-a soldat cu o revoluție. Astfel, printre cei 5 președinți vechi a apărut și un premier nou, cel al Armeniei.

Pentru Republica Moldova nu era un loc clar, deoarece Moldova, după Voronin, nu a pus niciodată problema să fie membră a Uniunii Vamale moarte din fașă. Dar Igor Dodon a observat că acest consiliu nu are un... observator. Așa că a luat imediat bani din buget, a cumpărat bilete de avion sie și suitei sale, și s-a dus la Soci să observe.

Puține lucruri erau de observat între cei 4 președinți ai celor 5 state. Igor Dodon a observat că Vladimir Putin s-a făcut mai mic după ultima inaugurare, dar nu i-a spus, i-a spus, dimpotrivă, că arată mai mare. Dodon a mai observat că Lukașenko, președintele Belarusului, seamănă tot mai mult cu un tractor, dar nu i-a spus asta, i-a spus că pomana sa recentă a fost tare bine folosită în calitate de material electoral. Cu președinții Kazahstanului și Kîrgîzstanului Dodon a observat că nu are ce vorbi, căci de ei se ocupă Plahotniuc, și Dodon a observat de mult că nu e bine să pășească peste ierarhii. Dodon s-a mai întâlnit cu noul premier al Armeniei, dar de frică să nu se molipsească de vreun virus al protestelor, președintele Moldovei n-a reușit să observe ceva concludent.

Pentru că a observat că Dodon e sânguincios în calitate de observator, Vladimir Putin a recomandat celor 3 președinți de state ex-sovietice ne-vamale să îl accepte pe Dodon în calitate de observator principal și singular. Cei 3 au acceptat, dar i-au sugerat să nu se „diorgăiască” prea mult prin Europa, că așa, cu șezutul în 2 luni, ar putea să își strice vederea.

Dodon a mai observat că, dacă pune fotografiile cu Putin pe Facebook și scrie texte în limba rusă, adună niște like-uri, așa că l-a rugat pe Ion Ceban să scrie o postare pe contul prezidențial de observator eurasiatic. Ceban a scris o postare laudăroasă, dar a observat că Dodon alteori, când Zinaida Greceanîi candida la primărie, a organizat niște poze ale candidatei cu Putin, iar acum – Ceban a rămas fără poze cu Putin. Dodon i-a promis, totuși, lui Ceban că, dacă câștigă alegerile din 20 mai, la 24 mai îl va lua în călătorie la Sankt Petersburg, unde îi va organiza poze cu Putin și cu Petru I.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 20.05.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/ce-a-observat-dodon-la-soci/>

56. La urma urmei lui Țuțu

Deputatul democrat Constantin Țuțu aproape că nu s-a odihnit de Paști. A avut „trenirofkă”, nu, nu în ring. Acolo e simplu. Dacă ai pumni, restul nu contează. Dar Țuțu a devenit deputat de ceva vreme, și

asta îi complică o grămadă de simțuri pe care nu și le-a dezvoltat, pentru că nu avea nevoie de ele în ring, sau pe la uciderile de prin pădurile Orheiului. De când e deputat, are nevoie de abilități de a citi coerent, de a scrie fără greșeli, de a pricepe ceva în procesul legislativ, o mulțime de chestii care nu i-au trebuit nicicând. Țuțu se simte ca o marionetă, ghidată de un păpușar, care doar îl trage de mânecă în sus – când trebuie să voteze pentru vreo nouă arenă.

Așa că atunci când a primit comanda să înceapă „trenirofca” preelectorală, Țuțu a fost aproape bucuros să meargă prin sate cu pomeni, că e altfel, totuși, decât să citești legi pe care nu le înțelegi.

Dar ce pomeni să ducă? Orez și conserve deja au fost. Zahăr, făină, mazăre, ulei – tot au cam fost împărțite. Țuțu căzuse pe gânduri și chiar s-a gândit vreo jumătate de oră, enumerând ce pomeni pascale preelectorale ar prinde bine la... aparatul foto pentru un reportaj pe Facebook. Și-a amintit că în sate e glod. Glod de tot.

„Aaaaa, le dau la oameni câte un djîp! Să se poată deplasa pe drumurile rurale, să se ducă la păscut vitele, la semănat, la curățat livezile!”- a exclamat Țuțu bucuros. A și telefonat la stafful democrat să comande niște jeepuri pentru oamenii din sate. Vocile de la sediul PD l-au calmat repede. „Oamenii de rând nu au dreptul să aibă djipuri în Moldova. Ei trebuie să rămână săraci, să lucreze pământul din greu. Dacă le dăm acum djipuri – s-ar putea să plece din Moldova, sau și mai rău – să vină la proteste, să ceară drepturi, bunăstare, democrație, combaterea corupției. Doamne ferește, Țuțu! Ție asta îți trebuie? Ia-te în mâini și gândește-te mai bine! Dacă-i glod – dă-le ciubote! Să poată merge până la livadă, dar să nu ajungă până la Chișinău, să ne ceară una-alta!”

Țuțu a căzut iar pe gânduri. Gânduri grele cât sacul de box. Da, cum a putut să se gândească atât de greșit? Cum de s-a gândit la oameni, și nu s-a gândit la partid?! Trebuie reparată situația, urgent! Partidul și șeful său nu trebuie măhniți, ei fac o muncă atât de importantă, ei controlează totul în Moldova, ei obosesc! Constantin s-a gândit să le facă o surpriză, una plăcută.

A luat o scârță de cizme albe și a mers să le împartă la țărani. Le-a dat cizme albe, s-a fotografiat și a pus imaginile pe Facebook. A fost obositor, dar a rămas mulțumit. Chiar dacă mai multă lume l-a deranjat. Oamenii nu-și dau seama bine că vorbesc cu un deputat, înșfăcau cizmele albe cu mâinile murdare, le pătau. Câțiva aveau mâinile atât de crăpate, încât au zgâriat la prima atingere luciul cizmilor. Iar unul chiar i-a strâns mâna deputatului Țuțu, și i-a impregnat pielea a pulpă de vacă. Altul i-a atins jeepul cu mâinile cu care tocmai cărase paiele cu bălegar. Mda, îi cam murdară viața la țară. Mai des de o campanie pe an nu trebuie, că te murdărești, s-a gândit Constantin Țuțu. I-a sunat telefonul. Sunau de la partid. A zâmbit în sinea lui: „Cred că le-au plăcut pozele cu cizmele donate, știu eu cum să bucur partidul”.

– Măi Costea, măi, tu gândești cu capul când mergi în sate?

– Da, iaca m-am gândit la partid și le-am dus cizme albe.

– De ce albe? Prin glod cu ciubote albe? Negre nu erau bune?

– Păi m-am gândit că unii dintre ei totuna n-au să stea pe loc, au să ajungă pe la Chișinău. Și dacă vin pe la partid cu cizme negre și fac urme pe la sediul nou? Dar așa – cu cizme albe, chiar dacă lasă urme, sunt urme albe! Sunt urme curate! Așa cum vrem să fie partidul, la urma urmei!

Peste câteva zile, Partidul Democrat a anunțat că va elabora un manual de bune practici privind ajutoarele electorale. Inclusiv pentru deputații cu cizme sau mânuși albe.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 21.04.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/la-urma-urmei-lui-tutu/>

57. Pamflet: Omul invizibil – candidatul democrat la Primărie

Alegerile municipale sunt foarte aproape. Partidul principal dintre partidele mici cu dorințe mari a decis să candideze la Primăria Chișinău. Consiliul de bărbați ai PDM a făcut o adunare, ca să decidă cine va fi candidatul ideal de democrat pentru primăria capitalei, căci încă sunt terenuri importante care trebuie

acaparate, inclusiv restaurantul „Guguță”, dar și clădirea ultra-centrală a Primăriei nu e de neglijat. Sfatul bărbătesc a durat lung, iar soluția de final a fost genială.

Mai întâi consiliul politic a venit cu niște candidaturi concrete. Primul în lista de candidați a fost Marian Lupu. Un bărbat înalt, la costum, care e cuminte în fața patronului PD, care nu iese din cuvânt, de ce nu? Se poate de scos din garaj autobuzul cea mare, din alegerile prezidențiale din 2016, pe care scria cu litere cât omul: Marian Lupu. Cu acest autocar se poate merge prin suburbii, pe la preturi, pe la spitale, pe la... circ. Apoi, experții PD au privit performanța electorală a candidatului Lupu din alegerile prezidențiale și au făcut semn lui Plahotniuc să nu-l accepte, căci de la acel eșec s-au ofilit trandafirii din toată Moldova.

Următorul candidat a fost ex-deputatul Constantin Botnari, poreclit de mapamond Costea-Barsetka. Scenariul campaniei electorale arăta bine: Umblă Costea pe la piețe, pe la gări, prin parcuri, cu o borsetă mare și donează bani, informând oamenii să voteze cu trandafirii. Se poate de făcut și un concert în PMAN, cu Kirkorov și Kobzon, iar la saxofon pe scenă să cânte de data aceasta candidatul Costea Botnari. Aici a apărut o nedumerire: dacă Botnari va cânta pe scenă la saxofon, cine va ține borseta cu bani? Dacă se fură borseta – s-a dus totul de răpă. Între timp, analiștii PD au lansat semnale de alertă: omul cu banii patronului nu e bine să umble teleleu cu borseta peste tot, căci în cel mai sărac stat din Europa e destul de periculos. Când și-a dat seama ce se poate întâmpla cu banii, Plahotniuc a pus cruce pe candidatul Botnari.

Privirile au căzut pe Constantin Țuțu. „Poate faci, Costea, o trenirofkă preelectorală? Mai ieși în fața poporului, mai lupti pentru Primăria Chișinău?”, l-a întrebat provocator Plahotniuc pe deputatul Țuțu. „De ce nu? Eu pot și până la obed, și după. Eu, Vladimir Gheorghevi, pot chiar să-i apredelesc repede pe oamenii din Chișinău. Punem niște afișe cum le arăt pumnul la trenirofkă și scriem „Cine nu votează, ia un pumn de-amiază”. Privirile celor prezenți s-au încrucișat. Strategia e și bună, oamenii de frică ar putea să voteze. Dar e și rea, precis că se găsește vreun Oleg Brega care va depune plângeri pe violență, va face proteste cu fluier la MAI, și așa Jizdan abia de face față la plângerile oamenilor. Mai nou, oamenii în Moldova se plâng la poliție că-s bătuți de soartă, și cum să le spui că soarta lor cea crudă și nedreaptă se numește Plahotniuc? Așa Țuțu și-a pierdut capacitatea de candidat la primăria Chișinău.

Poate Cornel Dudnic? E tânăr, sportiv, arată bine. Pentru el ar vota și electoratul de fashion, și găgăuzii, și democrații. Dar cine n-ar vota? Da, nu ar vota românii, intelectualii, cetățenii reponsabili, femeile independente, bărbații cu creier. Mda, lista e cam numeroasă. „Eu le spun verde în ochi, cine nu votează pentru mine, înseamnă că-s cu unionistul Chirtoacă, și îi împușc personal cu mitraliera mea”, s-a pronunțat răspicat Dudnic în singura limbă rusă pe care o posedă. Plahotniuc s-a simțit bine. Îi plac oamenii hotărâți, care știu a face curat în electorat. Totuși, consilierii democrați au găsit și aici o problemă – dacă mitraliezi atâta amar de oameni, trebuie să îi îngropi? La moldoveni e tare scump cu înmormântările, îl ruinezi pe borsetka ireversibil. De ce să înmormântezi banii, dacă se poate de folosit de ei? Așa, Cornel Dudnic a fost mitraliat din lista candidaților la primărie.

Au fost trecute prin purgatoriu și candidaturile lui Sergiu Sârbu, Andrian Candu, ba chiar s-a discutat posibilitatea de a-l cumpăra pe Ivan Ceban de la socialiști, dar fiecare avea câte un cusur, care putea ruina acest proiect atât de important.

Plahotniuc i-a privit pe colegii de partid cu supărare. „Voi la ce veniți la lucru? Să nu aveți nicio soluție? Pentru asta v-am salvat pe toți de dosare penale?” Toți știau ce e asta, supărarea șefului. Dosarele sunt peste tot, mai bine să nu se facă referință la ele. Au început a turna idei, care mai de care. Una a fost pe placul lui Vladimir Gheorghevi: candidatul invizibil! Omul-surpriză, nu se vede, nu se aude, nu i se știe numele, dar este! Moldovenilor le plac obscuritățile, ceața, fumul fără foc, aburii de tot felul, neclaritățile, surprizele.

Așa a și rămas: PD are un candidat invizibil, iar după alegeri – va fi cumpărat cel care va fi ales. Probabil, va fi vorba despre pro-europeanul Ivan Ceban.

Marian Șura-Mura în cooperare cu Charles Perrault

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 18.03.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/omul-invizibil-candidatul-democrat-la-primarie/>

58. Plahotniuc va depozita țărani de sapele de lemn

S-a întâmplat odată ca niciodată, că un oligarh pe nume Vlad Plahotniuc a dobândit controlul asupra unui stat întreg. Numai că statul acela era sărac, se apropiau cu viteză alegerile, lumea era nemulțumită, iar singurul consilier al oligarhului era un troll lacom, mincinos și slugarnic.

„Ce folos de la atâta sărăcie?”- spuse, amărât, Plahotniuc, privind din reședința sa luxoasă peste biata Moldova. „Cu atâta sărăcie, oponenții mei vor putea câștiga alegerile cu ușurință, dar asta înseamnă că nu vom mai conduce acest stat”, se lamentă oligarhul.

„Nu fi trist, stăpâne!” – îi zise trollul, cu glas omenesc. „Fă-mi doar rost de o pereche de cizme, ca să pot umbla mai ușor prin glodurile Moldovei. Îți promit că n-are să-ți pară rău!”

Nu trecu mult și trollul află că partenerii de dezvoltare ai R. Moldova ieșiseră împreună la plimbare, să mai vadă cum arată democrația.

Așa că trollul alergă înainte caștii partenerilor și le strigă țăranilor care munceau din greu: „Dacă vă întreabă partenerii de dezvoltare ale cui sunt câmpurile acestea mănoase, să-i spuneți că sunt ale marchizului Vlad Plahotniuc. Altfel vă paște ștreangul! Ați înțeles?!”

La auzul vorbelor trollului, țărani se speriaseră strașnic. Astfel că, atunci când se apropie trăsura partenerilor de dezvoltare, aceștia făcură întocmai cum le poruncise trollul încălțat.

„Ale cui sunt câmpurile acestea bine lucrate?” – întreabă europenii.

„Ale marchizului Plahotniuc!” – răspunseră-n cor țărani.

„Plahotniuc asta pare a fi un gospodar foarte bun”, se șoptiseră între ei partenerii de dezvoltare.

Apoi, trollul îi porunci stăpânului să se pregătească de o înscenare salvatoare. Zis și făcut! Atunci când trăsura partenerilor de dezvoltare se apropie de dâșii, Plahotniuc își scoase hainele de lux, iar trollul, care îi ascunse repede hainele, începu numaidecât să strige, cât îl țineau puterile: „Ajutor! Moldova a fost jefuită! Hoții i-au furat miliardul! Plahotniuc a luptat să o apere, dar a fost rănit!”

Auzind așa o grozăvie, partenerii, buni la inimă și săritori la nevoie, îi întinseră mâna, îi făcură loc în trăsura. Între timp, trollul cel viclean plecă și înlătură, prin șiretlic, toți căpcaunii din cale, eliberând chiar și castelul construit cu 8 ani în urmă de Vladimir Voronin.

De îndată ce trăsura cu parteneri de dezvoltare și cu Plahotniuc în ea ajunse la castel, trollul încălțat a ieșit în față strigând: „Bine ați venit, dragi parteneri, în castelul marchizului Plahotniuc!”

Apoi, îi pofti înăuntru, unde îi aștepta o masă îmbelșugată, aranjată după toate regulile artei. Partenerii, ahtiați de atâta ospitalitate, au întrebat, cu ce ar putea să răsplătească bunătatea, filantropia și perseverența. „Cu niște drumuri, spitale, școli, alocații bugetare pentru popor”, a spus trollul cu voce blândă și ochi înlăcrimați. În 2018, partenerii de dezvoltare au alocat peste 2 miliarde de lei pentru restabilirea drumurilor în Moldova. Apoi marchizul Plahotniuc a declarat într-o conferință de presă că el va construi în acest an drumuri pentru fiecare sat. Apoi trollul a pornit printre țărani, amenințându-i că, dacă nu votează pentru marchizul-oligarh, le va lua drumurile, grâul, sapele de lemn și saltelele de paie.

Marian Șura-Mura în cooperare cu Charles Perrault

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 04.03.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/plahotniuc-va-deposeda-taranii-de-sapele-de-lemn/>

59. Fabrica de scos petele în campania electorală

În R. Moldova va fi deschisă o nouă fabrică, una mare, modernă în concordanță cu standardele europene. Fabrica va fi deschisă de Guvernul (Partidul) Democrat, cu prilejul lansării campaniei electorale. Se va numi „Fabrica de Producere a Integrității Aleșilor Poporului” (FPIAP).

Potrivit noilor prevederi legale, în următoarea campanie electorală, candidații și aleșii poporului vor trebui să prezinte dovezi de integritate, inclusiv un Certificat de Integritate, solicitat de Codul Electoral. Apropierea alegerilor a creat un val de solicitări la Piața Centrală, la piața de vechituri de lângă Gara Feroviară și la piața care se mai cheamă Talcioak, dar și pe piețele on-line, unde sunt tot mai multe apeluri „Cumpăr certificat de integritate”, „Cumpăr aparat de produs certificate de Integritate”, „Cumpăr 3 loturi de certificate de integritate”, „Vând, la preț redus, certificate de integritate”. Mirosea a business murdar în toate piețele, de aceea Vlad Plahotniuc a decis să salveze Moldova și de această dată.

Zis și făcut. În consecință, în Moldova va fi deschisă o fabrică, una care va produce nu doar certificate de integritate, dar va spăla, curăța, cârpi, machia integritatea pătată a candidaților electorali din partea acestui partid. Or, partidul nu are nevoie de candidați curați, că e greu sau chiar imposibil să-i ții la umbra trandafirilor, iar candidații pătați – vin singuri, doar că arată urât și neconform standardelor europene, deci, trebuie curățați.

FPIAP va avea mai multe hale, principala fiind Hala de Spălare a Imaginii. În acest compartiment, dotat cu multe dușuri, căzi, furtunuri, dotat cu săpun și soluții de curățat, oamenii pătați vor fi introduși, ținuti la înmuiat, la săpunit, la macerat, la puricat. Se vor utiliza soluții și tehnologii moderne, până vor fi scoase toate petele de corupție, petele de sânge de la vânătoria din Pădurea Domnească, petele de sos de stridii, răsturnat la beție în zonele off-shore, petele de suc de marijuana, petele de praf de diamante, aduse prin contrabandă, petele de praf de pușcă din traficul de arme, amprente de adulter, parfumul de penal, urmele de accidente rutiere din culpă, petele de violență în familie, petele de cleptomanie.

Apoi, se va merge la stomatolog, care va curăța cavitatea bucală de venin, de înjurături și blesteme. Va urma oftalmologul – care le va curăța retina de filme porno, va urma chirurgul și neurologul, care le vor mai îndrepta, pe cât e posibil, coloana vertebrală.

În cazurile în care unele pete nu vor putea fi scoase, vor fi mascate cu tatuaje de genul: „Iubesc poporul”, „Democrații salvează”, „Creștem Moldova”.

Pentru exemplarele mai complicate va fi recomandată și secția de chirurgie craniană, unde se vor face trepanări ale craniilor pentru extragerea sectoarelor responsabile de interes pentru adevăr, activism civic, responsabilitate socială, combaterea corupției.

Când vor ieși pe ușa fabricii, membrii PD vor avea toate petele mascate, vor mirosi a concentrat de trandafir și vor ține în mâini un document mare, înrămat, pe care scrie „Certificat de Integritate”, semnat de Vlad Plahotniuc.

Paralel cu halele de curățare, spălare și tatuare, FPIAP va avea și o secție de troli. În momentul în care un candidat va ieși cu documentul de integritate în mâini, trolii îl vor lansa direct pe rețelele de socializare, la televiziuni și la alte media controlate de stăpânul fabricii, aruncând praf în ochi cititorilor, ca să îi vadă pe candidații democrați cât mai albi și mai pufoși.

Tot în această fabrică, la subsol, va exista o secție de pătare a oponentilor, care se va ocupa cu pătatul forțat al oricărui contracandidat sau oponent politic. Oricine nu va vrea să asculte sau să colaboreze cu PD, va primi o găleată de pete cleioase în frunte. Cu cât mai imaculat și mai curat contracandidatul – cu atât mai vizibile petele, de aceea trolii din secția de zoi îi vor urmări în primul rând pe cei imaculați. De zoi nu se va duce lipsă, materie primă este, e vorba de zoile scurse de la spălarea candidaților PD de crime, adulter, furturi, abuzuri și violențe.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de gardă, 25.02.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/fabrica-de-scos-petele-in-campania-electorala/>

60. Dodon a citit Coranul de Sf. Valentin

Președintele Igor Dodon a sărbătorit Sfântul Valentin la Dubai, în Emiratele Arabe Unite. Cu inimi, ciocolată albă cu glazură roșie, halat imaculat, hammamuri, șampanie franceză cu aur, mult aur (african).

Faptul că președintele ortodox-socialist Dodon a ajuns la Dubai exact în preajma Zilei Mondiale a Îndrăgostiților nu este întâmplător. Igor Dodon a fost îndrăgit de comunitățile arabe încă din timpul campaniei electorale din 2016. Atunci, Dodon a decis să facă o glumă proastă cu sirienii. Au fost lansate mituri despre sirieni care vin cu milioanele în Moldova, că vor cu toții să trăiască anume în metropola de mare succes – Sadova. Au urmat reportaje și interviuri organizate la posturile de televiziune ale lui Vlad Plahotniuc, Oleg Cristal, Igor Dodon și Corneliu Furculiță, unde sirienii se dădeau amăgiți că vor să trăiască în Moldova tot restul vieții lor și a neamului lor. Deși acțiunile erau făcute în acuzarea concurenței Maia Sandu, imamii arabi, care nu cunosc moldoveneasca lui Igor Dodon, dar urăsc și ei femeile din politică, au crezut că e vorba, pe bune, despre un act de mare prietenie ortodox-socialistă în raport cu lumea arabă. Astfel a început marea curtoazie.

Liderii celor două partide aflate la guvernare au preluat imediat ideea acestei prietenii dintre bogăția capitalismului arab și sărăcia socialist-democrată și au decis să dezvolte relațiile. Întâi, cei doi lideri politici și-au mutat banii prin locuri bine-păzite din Dubai, apoi – au mers să verifice dacă banii au fost bine plasați, la loc ferit și fertil. După ce banii au ajuns cu bine, prinții în halate albe au început să zâmbescă mai des președintelui cu halat alb și i-au făcut declarații și alte semne de curtoazie, printre care – și invitația de a sărbători Ziua Îndrăgostiților la Dubai.

Invitația de Sfântul Valentin a fost făcută din timp, pregătirile fiind minuțioase: numărul în care Igor Dodon urma să se întâlnească cu prinții era presărat cu petale de trandafiri de Șiraz, fără spini, cu flori de orhidee fără tulpini și frunze de mentă fără rădăcini. În centrul camerei a fost instalat un havuz cu apă de mare în care plutesc homari gata prăjiți, scoici gata marinate și caviar gata sărat. În același havuz, oricine poate contempla și gusta din căpățâna de varză murată adusă tocmai de la Sadova, de acolo unde s-au cazat cei mai mulți sirieni aduși în ultima campanie electorală.

Camera a fost decorată cu draperii din halate albe-flașuate, cu stema Moldovei, având vulturul fără cruce în cioc, iar înaltul oaspete a fost încălțat în cizme de vară cu semilună.

Apartamentul prezidențial i-a fost oferit lui Dodon pentru relaxare profundă, având în dotare o saună privată și o cameră de meditații, unde oaspetele trebuia să citească Coranul și să primească toate bucuriile islamului pentru perioada șederii în Dubai, inclusiv bucuria de a fuma narghilea, de a bea ceai, de a mânca rahat și alte dulciuri din Asia, de a număra banii și de a uita de săracii de acasă.

Când nu era ocupat cu baia, ceaiul și rahatul, Dodon mergea la shopping, căci avea o listă mare de cumpărături pentru colegii din Parlament, din CMC și din Partidul Socialist.

Lista de vizite în statele arabe este lungă, totul pe banii câștigați cinstit de liderul socialist. În prezent, lista vizitelor nu poate fi făcută publică, deoarece este discutată de Patriarhia de la Moscova și în Parlamentul de la Chișinău.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de gardă, 17.02.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-a-citit-coranul-de-sf-valentin/>

61. Anul Dodon cel Tare și Frânt

Zilele trecute președintele Igor Dodon și ÎPS Vladimir au stat unul de dreapta celuilalt și au lansat o acțiune cu stângul: Anul lui Ștefan cel Mare – an electoral-bisericesc.

Ceremonia de inaugurare a anului socialist-bisericesc-împărătesc a avut loc la Palatul Republicii, pe banii cetățenilor moldoveni, președinția a publicat mai multe imagini cu sărbătoarea de pe scenă și din sală, când mulți bărbați și câteva femei erau sub ascultarea șefilor de stat laic și de biserică capitalistă.

„A fost o atmosferă extraordinară”, a scris Igor Dodon pe pagina de Facebook, afișând fotografii în care atmosfera era absolut ordinară: capete socialiste privind spre un președinte capitalist.

„Sala a fost arhiplină, iar mulți au stat chiar și în picioare. Am remarcat că unii au și lăcrimat pe parcursul festivității. A fost unul din puținele momente când tot publicul emana energie pozitivă”, a mai scris Igor Dodon, punându-ne serios pe gânduri. Oare cum de s-au ținut unii în picioare la un eveniment la care puteai să cazi jos de atâta ipocrizie? Oare cum a observat Igor Dodon, care a stat în rândul întâi, că unii lăcrimau pe tot parcursul festivității? N-a privit deloc la scenă? S-a întors cu spatele la scenă și a urmărit sala? Are un ochi la ceafă? Are camere de supraveghere montate în nasturi? Și dacă lăcrimau, de ce oare lăcrimau? De mila lui Ștefan cel Mare? De disperarea lui Igor Dodon? De căderea Mitropolitului? De jalea banilor publici? De tristețea anului electoral?

Și mai dramatică pare faza cu „unul din puținele momente când tot publicul emana energie pozitivă”. Psihologii „Circ în tramvai” consideră că Igor Dodon suferă profund de sindromul energiei negative. S-ar putea că a înțeles că el însuși, pe unde ajunge, tot emană energii negative și nu a trăit de mult experiența energiilor pozitive complexe. Dar de ce crede el că acum toți au emanat energie pozitivă? Psihologii au un răspuns explicit: „În primul rând, a stat cu spatele la mulțime și nu a văzut cum unii emanau de toate, nu doar energii. În cel de-al doilea rând, Igor Dodon a crezut cu toată puterea, privind la icoana lui Ștefan cel Mare, că anul care vine e Anul lui Dodon cel Tare, și a început a emana energia iubirii de sine, pe care fizicienii o califică cu +, adică „pozitivă pentru corpul emanator”. Spre finalul evenimentului, după atâta emanare de energie pozitivă, Igor Dodon a început a emana un lichid sudoripar, despre care Tarele a crezut că e mir. Oamenii din anturaj, însă, n-au crezut așa, și l-au poreclit Dodon cel Tare și Frânt.

„Știu că avem de făcut foarte multe pentru a recăpăta încrederea tuturor cetățenilor în stat, în instituțiile statului, în speranța pentru o viață mai bună aici – acasă, în viitorul Republicii Moldova!”, a mai spus Igor Dodon și a mai înșirat imediat un șir de cuvinte, ca să capete și mai multă neîncredere din partea cetățenilor, blamându-i pe cei care nu cred în proiectul său socialist-capitalist.

Dar, cel mai important, în toate postările sale despre falnica lansare a unui an electoral cu icoana lui Ștefan cel Mare – un domnitor cu experiență de 50 de ani, care tăia capete boierești pentru corupție și trădare de principii și valori, Igor Dodon nu a suflat un cuvânt despre misiunea sa de „domnitor” socialist de a se implica în războiul cu corupția, de a deranja măcar cu un tăiș de mohor hoții de miliarde publice, de a face publice date cu privire la spălările de bani și abuzurile în funcții publice. Se vede că acestea au trecut în istorie, în istoria unei lozinci care l-a adus, alături de alte fraude, la președinție. Devenind președinte, Igor Dodon nu mai vrea să sperie pe nimeni că ar lupta cu corupția, mai bine face sărbători cu icoane, cu emanații și închinări.

„Moldova are viitor!”, a conchis președintele, dar a tănuțit portretul viitorului. Viitorul salutat de el arată ca un stătuțel rarefiat, în care au loc preponderent Igor Dodon cel Tare și Frânt, Vlad Plahotniuc cel Mare și Mic, Vladimir cel Înalt Prea-Socialist și enoriașii lor cu lumânări și portretele lui Ilan Șor cel Anchetat.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 11.02.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/anul-dodon-cel-tare-si-frant/>

62. Marina Tauber: Tenis cu Kroll, business cu Șor

Marina Tauber abia a trecut de 30 de ani, dar are o carieră de invidiat. Absolventă a Universității de Educație Fizică și Sport, a atins performanțe alese și în domeniul businessului politic. În curând va deschide o școală a tenisului politic cu fraude financiare.

La 25 de ani, opera deja cu cifre de milioane, făcând tranzacții cu băncile implicate în spălarea miliardului. La 30 de ani, figura deja în primul Raport Kroll, în special la capitolul spălare de bani prin accesarea de credite neperformante.

Tot atunci avea și conștiința curată. Probabil, procedura spălării banilor are și o secțiune specială de spălare a conștiinței. Or, în 2015, când a fost publicat primul Raport Kroll, sportiva Marina Tauber a declarat pentru Komsomolskaya Pravda: „Conștiința mea este curată. Eu sunt o persoană curată și nu am motive să mă tem. Nu pot spune dacă acest raport este unul fals sau nu. Autoritățile abilitate trebuie să se pronunțe pe marginea subiectului”. Au trecut anii, dar raportul în cauză așa și nu a fost declarat fals, doar incomplet, de aceea experții consideră că nu ar fi vorba de spălarea conștiinței, ci de procedee moderne de spălare a creierilor.

Procedeele acestea au fost considerate foarte necesare de mai mulți „oameni onești” care figurează în Raportul Kroll, de aceea Marina Tauber s-a afiliat cu „onestul-șef”, Ilan Shor, devenit prin alegeri cu spălare de imagine primar al orașului Orhei. Deci, la nici 30 de ani împliniți, sportiva-finanțistă Marina Tauber a devenit vicepreședintă a Partidului Șor.

La 31 de ani, sportiva milionară a devenit deja master în organizarea protestelor în interes politic. După mai multe proteste la ușa judecătorei care l-a condamnat pe onestul-șef al fostei Bănci de Economii la 7 ani de închisoare (care nu s-au primit cu executare), politiciană de performanță sportivă Marina Tauber a decis să se extindă cu businessul protestatar. Dar unde să meargă cu megafonul?

Inițial, s-a gândit să meargă la oficiul Kroll, să le spună verde în ochi că milioanele spălate prin cele 3 bănci falimentate sunt curate și să nu-i păteze numele. Apoi, și-a dat seama că nu va putea duce bătrânii de la Orhei să protesteze tocmai la oficiul de la Londra, căci acolo nu este pâine socială și va fi scump să-i alimenteze doar cu mesaje de ură.

Următoarea alegere a fost Parlamentul R.Moldova, condus de Andrian Candu, cel care a publicat raportul Kroll 1. Dar când s-a pornit spre Parlament cu autobuzul cu oameni (a)sociali a primit un mesaj că raportul nu e fals și că urmări(ri)le pot fi adevărate. Marina a făcut un salt sportiv și a luat-o spre noul sediu al Partidului Democrat, să protesteze acolo împotriva ambelor rapoarte Kroll, dar și a tuturor miliardelor spălate și a oamenilor onești-pătați. Dar a primit un mesaj usturător, din care a aflat că toți eroii Kroll au dosare pe o poliță anume din acest sediu, fie persoana cât de onestă, de spălată pe cap sau pe creier, pe mâini sau pe pedichiură, dosare ajung la toți.

În acel moment, Marina Tauber a înțeles cine nu poate să îi deschidă un dosar la comandă în R. Moldova: Maia Sandu. Atunci onesta tenismană a luat mulțimea hrănită cu pâine socială și a înghesuit-o în fața partidului PAS, strigând acolo toate nemulțumirile față de corupția și manipularea justiției din R.Moldova. Deși mesajele erau adresate puterii actuale care controlează toate instituțiile statului, Marina Tauber a rămas mulțumită de faptul că puterea actuală era departe și nu i-a auzit bine. Satisfăcută de mersul protestului și de rezultatele acestuia, de succesul său de Krollistă onestă, Marina Tauber, în semn de mulțumire, a trimis a doua zi niște bărbați hrăniți cu cârnăShori să curețe trotuarul de gheață din fața Partidului PAS, ca să-și facă poftă de altă porție de mici sociali.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 28.01.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/marina-tauber-tenis-cu-kroll-business-cu-shor/>

63. De ce n-a participat Plahotniuc la sărbătoarea de la Nisporeni?

Duminica trecută, la Nisporeni, raionul de baștină al lui Vlad Plahotniuc, a avut loc un show mare, cu mulți cântăreți scumpi și politicieni înalți. Pe lângă muzică și promisiuni politice, oamenii au fost serviți pe gratis cu 10 tone de izvar și cu cârnăciori în stilul lui Ilan Șor.

Ceva mai devreme, premierul Pavel Filip a participat la ceremonia de învestire a noilor miniștri numiți de liderul PD, anunțând declarativ că se va ține mai departe de campania electorală: „Anul acesta, un an electoral, vom încerca să ne ținem mai departe de campania electorală”. Apoi a mers la Nisporeni, unde a declarat de pe scenă: „Sunt recunoscător pentru invitația pe care mi-a lansat-o dl Vlad Plahotniuc (șeful partidului de guvernământ), care m-a rugat să vă transmit că întotdeauna va fi alături de pământeni lui, și dvs. la sigur o să simțiți energia pozitivă care vine din partea acestui om (șeful partidului de guvernământ)”.

Totuși, Pavel Filip are dreptate și este un mare talent al ipocriziei. El, duminică, s-a ținut departe de campania electorală de la Chișinău, căci a fost aproape de campania electorală de la Nisporeni. Este absolut clar că nu poți să te implici în campania electorală de peste tot, concomitent, de aceea premierul și acoliții săi vor face campanie aproape în fiecare localitate, ținându-se în acele momente departe de campania din alte localități.

Și finul de cununie al președintelui PD, Andrian Candu, s-a ținut aproape de campania de la Nisporeni și a făcut promisiuni de viitor fericit, celor care l-au ascultat. Iar șefa educației și cercetării, Monica Babuc, a vorbit fierbinte ca izvarul de pe scenă. Vă mai amintiți? Anterior ea laudase partidul care o ține șefă la minister atât pentru internet, cât și pentru toate intervențiile politice în actul de guvernare. Acum, ea, membră a Guvernului, și-a exprimat recunoștința personală față de politicianul care o ține în funcție deja de câțiva ani: „Sunt recunoscătoare și eu domnului președinte, Vlad Plahotniuc, pentru multiplele sale acte de susținere a culturii, inclusiv a activităților dedicate conservării patrimoniului nostru cultural”. Exact, noul patrimoniu cultural al R. Moldova este servitutea, vânzarea și cumpărarea de politicieni, livrarea de concerte cu cârnăciori, lauda liderului de partid în ritmul melodiilor plătite.

Mai pe scurt, Sfântul Vasile pe vechi a fost grandios și îmbelșugat. La doar 10 km de hotarul cu UE, spectacolul politic pe stil vechi a fost plin cu de toate: cântăreți scumpi, plătiți din fonduri obscure, politicieni ieftini cu vorbe scumpe, dar cel mai interesant, potrivit posturilor TV Publika, Prime, Canal 2 și Canal 3, „oamenii s-au distrat pe cînste la Târgul de Iarnă, au putut lua gratis o gustare și s-au încălzit cu un pahar de vin fiert. Organizatorii au pregătit câteva tone de izvar. Într-adevăr, reportajele video ale celor 4 televiziuni, care aparțin pe documente la doi bărbați diferiți, au arătat exact aceleași cazane cu izvar și aceiași cârnăciori care semănau leit cu cârnăciorii oferiți de Ilan Șor la Orhei. Surse de la Sanepid au declarat însă că aceștia erau alți cârnăciori, căci cei de la Orhei deja s-au mâncat.

Pentru că miniștrii PD consideră că Vlad Plahotniuc este cel mai bun organizator al tuturor distracțiilor din toate timpurile (concerte politice, electorale, pro-europene, pro-guvernamentale, pro-personale, pro-democrate), având și experiența multor discoteci, cazinouri și saune, un grup de miniștri vor să îl investească pe în funcția de coordonator al distracțiilor naționale, mai ales că într-un an electoral va fi mare nevoie de distracție, circ și cârnăciori cu pâine.

Marele absent al sărbătorii de la Nisporeni a fost însuși Plahotniuc. Oamenii s-au cam stresat pe alocuri, mai ales că și-au amintit că el nu a fost nici la sărbătoarea de la Zahoreni, Orhei, unde a fost declarat cetățean de onoare. De aceea, oamenii din anturajul coordonatorului marii distracții naționale au venit cu explicații calmante:

„Vlad Plahotniuc nu a fost prezent la festivitate pentru că la Nisporeni e glod, iar pantofii din piele de la Elveția nu suportă glodul moldovenesc. În același timp, caloșii moldovenești nu i se potrivesc domnului Vlad, căci are pielea fină la călcâie și face bătăături. Și cum să conduci o mare distracție națională dacă te doare-n călcâi?”

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 21.01.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/de-ce-n-a-participat-plahotniuc-la-sarbatoarea-de-la-nisporeni/>

64. Dodon, adoptat de o familie numeroasă de indieni

Politicienii din Republica Moldova devin tot mai nemulțumiți de cetățenii rămași în acest stătuț. Pe zi ce trece, ei, parlamentarii și guvernarii, lucrează tot mai mult, iar cetățenii, bată-i alegerile, îi iubesc tot mai puțin. Văzând una ca asta, liderii R.Moldova au declarat într-un glas „Nemulțumitorului i se ia darul” și au pornit în căutare de cetățeni mai buni.

Deocamdată, căutările se dau pe internet. Președintele Igor Dodon, dar și președintele partidului de guvernământ, Vlad Plahotniuc, dar și premierul Filip, au pornit o vânătoare pe Facebook, cine le dă mai multe [like-uri], ceea ce în traducere din engleză înseamnă plăceri, adică aprecieri. Așa cum, moldovenii pe facebook nu s-au năpustit cu aprecierile și nu le-au oferit politicienilor de top plăcerea sublimă de a fi mega-apreciați, ba chiar câțiva, cu totul nerușinați, i-au criticat pentru sărăcia în care trăiește poporul și luxul în care trăiesc ei, politicienii s-au enervat și au schimbat filosofia.

„Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau”, zicea Lăpușneanu. Dar Dodon, Plahotniuc, Filip și Candu l-au depășit, zicând: „Dacă voi nu ne vreți degeaba – să ne vrea alții, pe bani”. Zis și făcut, așa cum fiecare dintre ei – are bani mulți, guvernând cel mai sărac stat din Europa, ei au zis să își cumpere plăcerea de a fi apreciați de la cetățenii altor state. Or, Facebook oferă contra bani plăcerea aprecierii din orice stat al lumii. Politicienii au solicitat întâi la agenția americană de lustruit politicieni, dacă se poate de cumpărat aprecierea oamenilor din Moldova, dar experții au spus clar să nu deranjeze oamenii până la alegeri, că sunt flămânzi și nervoși. „Înainte de alegeri – le dați niște macaroane cu ulei, ceva biscuiți și calendare – și, pe stomacul sătul, poate mai votează odată, acum, însă, mai bine trebuie lăsați să hiberneze”- au declarat specialiștii consultanți de politicieni bogați din state sărace.

Așa că au fost alese state bogate în cetățeni, care se găsesc în Orient, în Africa, Asia. Igor Dodon a ales India, căci, ortodox fundamentalist fiind, vroia să fie lăcuit/apreciat de musulmanii din Iran, dar după ce acolo a pornit o revoluție, s-a gândit că nici islamistii nu mai sunt ce-au fost și ar putea ațâța vreo revoluție în Moldova, de care nici Patriarhul întregii Rusii, Kirill, nu-l va scăpa. Așa că a ales India, ei nu-s ortodoci, dar sunt tare pacifiști în credința lor în Buddha. S-a împăcat cu indienii mai ales când a aflat că budiștii nu omoară nici muștele, nici vitele, considerând toate vietățile purtătoare de suflet, cu drepturi la viață. Nu de alta, dar de când este suspendat una-două de către guvernul democrat, se simte tot mai mult în stare de muscă pe căciula președinției.

Zis și făcut, președintele statului sărac Moldova, Igor Dodon, a plătit miliardarului Facebook ca să cumpere ieftin niște aprecieri de la statul India cu cetățeni mulți. Indienii nu s-au lăsat mult înduplecați și au năvălit pe pagina lui Dodon, dându-i aprecieri până la plăceri electronice. Mai mult chiar, o familie numeroasă din India, a decis să-l adopte. „Cum așa, președinte de stat fără cetățeni? Numai familia noastră are 3 milioane de membri. Să vină la noi, orez și curcuma avem, vedem că poate pescui, a mai prinde vreun pește în râul Gange, a mai vâna vreo cobră, noi i-om mai da câte un like. E suflet și el, îl primim!”

Președintele Dodon a apreciat profund gestul familiei numeroase din India, dar are o dilemă: să meargă el în țara lui Budha sau să aducă familia de indieni, lângă cea de sirieni, la Sadova?

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 14.01.2018

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-adoptat-de-o-familie-numeroasa-de-indieni/>

65. Toate satele din Moldova îl vor avea cetățean de onoare

Zilele trecute Vlad Plahotniuc, liderul Partidului Democrat, dar și asistentul său financiar Constantin Botnari, au devenit cetățeni de onoare la Zahoreni. Nu știți exact unde e Zahoreni? Nu înțelegeți de ce la Zahoreni? Există o explicație.

Precum știți, Vlad Plahotniuc a fost deja de câteva ori în America, unde se întâlnește și se fotografiază cu diferite persoane din diferite organizații, dar nimeni nu îi oferă nicio medalie, nicio diplomă, niciun titlu onorific. Între timp, sfârșit de an fiind, diferite persoane din show-biz, din sport, din VIP, au primit diferite premii, statui și medalii, dar nimeni nu i-a oferit ceva lui Vlad Plahotniuc.

Colegii de partid au decis să îi facă o surpriză și să îi ofere ceva bun, de care nu are nimeni. Să îl facă cetățean de onoare în fiecare sat din Moldova. Să existe străzi care îi poartă numele, școli, magazine, saune, oficii poștale, bănci, parcuri, fiecare sat cu ce are. Până la viitoarele alegeri – totul în R.Moldova să se numească ”Vlad Plahotniuc”.

Consiliul bărbaților importanți din PD a făcut un plan. ”Dar cu ce sat să începem? Eu cred că începem cu un sat din raionul Orhei, acolo Ilan Shor ne ajută cu logistica, cu tot ce trebuie”, a zis Constantin Țuțu, explicând că se poate în orice sat din raionul Orhei, ”acolo probleme nu vor fi, acolo toți știu că omul care nu ascultă e vizitat de brigada mea, și pe urmă dispare și omul și problema, și toți știu că nici nu trebuie să apelezi la justiție, că totuna nici Țuțu, nici PD nu pot fi pedepsiți”.

Au fost puricate satele din raionul Orhei și s-a ajuns la Zahoreni. ”Numele ista de Zahoreni sună așa frumos, parcă e despre reni, dar și despre zahăr, și despre hore, lui șefu’ o să îi placă”, a spus Țuțu melancolic. Zis și făcut.

La 17 decembrie 2017, bătrânii și copiii din Zahoreni au fost mânați spre Casa de Cultură. Câteva fetițe în bluzițe naționale de vară, în ștrampi albi și pantofiori de luna mai au întâmpinat ceata de bărbați de la PD îmbrăcați în paltoane, cu fulare calde și încălțări de decembrie. Fetițele îmbrăcate festiv de vară au ținut foarfeca pentru ca politicienii PD să taie panglica în drum, apoi, alaiul politic a mers spre Casa de Cultură. Acolo niște tinere îmbrăcate în bluzițe naționale de vară i-au întâmpinat cu colaci pe prosop pe oaspeții de la partid, îmbrăcați în paltoane. Apoi, niște femei în toată legea, îmbrăcate în bluzițe naționale de vară și cu ștrampi străvezii, fini, de import – le-au turnat câte un pahar de vin. Apoi, alte fete și femei, îmbrăcate tot cu bluzițe naționale de vară și ciorapi fini – le-au ținut un concert pe scenă. Bărbații de la PD au ieșit pe scenă bine îmbrăcați. Constantin Botnari era în palton, când femeile din sat îmbrăcate de vară i-au oferit panglica de cetățean de onoare. Panglica era de un albastru PD cu litere aurii ca stelele de pe steagul UE. Vlad Plahotniuc n-a fost prezent. Țuțu și Botnari i-au dus panglica la oficiu.

Oamenii din Zahoreni nu au rămas tare mulțumiți. În fotografiile afișate de deputatul Constantin Țuțu pe pagina sa de Facebook se vede că oamenii priveau triști la spectacolul despre onoare și cetățenie. Reporterii Circ în Tramvai au aflat că oamenii au așteptat măcar să îl vadă pe Vlad Plahotniuc, poate aducea vreo cutie cu daruri, măcar pampersi, cum a dat la femeile de la Centrul Mamei și Copilului, că și la Zahoreni sunt femei care au născut. Una chiar a născut recent un băiețel și vroia să îi pună numele Plăhuț, dar dacă n-a venit, mai bine îi pune numele Neculăeș, că taman a fost sfântu’.

În seara de 17 decembrie, un bărbat din Zahoreni și-a bătut soția, supărat că ea a umblat în bluză de vară și ”golgoci de capron” prin fața deputaților în luna decembrie. ”Când o fost ziua mea în noiembrie, ai umblat îmbrăcată în costum de lână și retuji groși, ziceai că ți-i frig în casă, dar când să vină Barsetka – ai umblat cu cămeșă de vară și kolgoteci de kapron în decembrie pe afară? Ai vrut Plahotniuc? Stai că îți arăt eu cum pot ca Țuțu”, a strigat bărbatul, aplicând lovituri în stânga și în dreapta. Femeia ar fi vrut să se adreseze la poliție, dar vecinii i-au spus că este ordin că tot ce e legat de Țuțu, Plahotniuc, Veretco, PD – nu se înregistrează și nu se investighează. Femeia a îmbrăcat ”retujii” de lână peste vânătaile de pe șolduri, a tras baticul cel cald peste obraji vătămați și s-a gândit ce sughiț bun la cetățenii de onoare ai satului.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 24.12.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/toate-satele-din-moldova-il-vor-avea-cetatean-de-onoare/>

66. Bradul interimar. Scurtă biografie

Operația „Bradul din Piața Marii Adunări Naționale 2017” s-a dovedit a fi destul de interesantă, fiind îndeplinită după ritualurile create încă pe vremea lui Voronin, cu intrigă, conflict, punct culminant și mult spectacol. Dar spectacolul încă nu s-a terminat. O comisie specială a fost creată în cadrul municipalității pentru a elucida cine e vinovat.

* * *

În anul 2017 bradul de la Chișinău s-a instalat în conformitate cu tradițiile Republicii Moldova: statul care sărbătorește în fiecare sezon două Crăciunuri, doi Ani Noi, doi Sfinți Nicolai, două Boboteze, vorbind două limbi moldovenești, cu politicieni care au câte două cetățenii, miniștri care au câte două soții și parlamentari care stau în câte două luni, nu poate avea doar un brad, de aceea în Spectacolul Sărbătorilor de Iarnă 2017-2018 s-au înscris doi brazi.

* * *

Primul brad a fost anunțat cu pompă și mult fast: va fi cel mai înalt – mai înalt decât toți brazii pe care i-a avut Chișinăul până acum, va avea 30 de metri și va fi adus din Carpații ucraineni, din zona Bukovel. Așteptat cu mare fast la 2 decembrie, bradul a reușit să uimească și să devină eroul zilei, spre invidia unor deputați în Parlament care, fiind și ei înalți și muți ca brazii, n-au ajuns de mult pe la știri. Bradul cumpărat pe bani publici de la Bukovel semăna tare-tare mult cu cel care a fost aruncat anul trecut de Vatican după ce s-au terminat sărbătorile: cu crengi puține și golașe.

Proaspăt interimara primară, când a văzut nuiaua, l-a sunat imediat pe coordonatorul Republicii Moldova, Vlad Plahotniuc.

- Bradul acesta e o diversiune. Trebuie să facem ceva cu el, căci chișinăuienii râd pe Facebook.
- Și ce, eu trebuie să mă ocup de brad?
- D’apoi cine e șeful aici, în Republica Moldova?
- Ieși afară și te ocupă de brad. Eu sunt șef, nu pădurar.

* * *

Silvia Radu a telefonat la SIS și a cerut fotografii de pe satelit, de pe traseul Bukovel-Chișinău, să afle la ce kilometru anume liberalii au urcat în camion și au scuturat acele de brad. SIS a spus că sateliții sunt în subordinea agenției Argus, iar în subordinea statului au rămas doar niște microfoane. Interceptările arată că de vină ar fi niște veverițe amestecate, care au ajuns în camion cu tot cu bradul în care trăiau. Pentru că drumurile în Ucraina, dar și în R. Moldova nu sunt tocmai foarte bune, la fiecare hop, veverițele se apucau cu dinții de crengi, crezând că e furtună, iar crengile se rupeau.

Lucrătorii de la spații verzi, când au văzut bradul, l-au jelit ca pe un bolnav cronic. Dar au decis să-i facă toate procedurile cosmetice și de spa: să-i adauge crengi, ace, pe unde naturale, pe unde artificiale, ca să aibă de ce prinde pe ici-colea câte o jucărie adusă tocmai din Germania. În timp ce masajul tulpinii moarte de brad era în toi, premierul Filip i-a telefonat primarei interimare și i-a sugerat să scoată prăjina mumificată din fața Guvernului: ”Ce va zice lumea? Știți proverbul moldovenesc ”Înalt ca prăjina, penit ca găina”? Păi, să nu se facă asociere că e înalt ca Guvernul, puneți-l la Primărie, că noi vrem să fim asociați doar cu Uniunea Europeană”.

* * *

De necaz, Silvia Radu a dispus hăcuirea bradului interimar și a telefonat furioasă președintelui Ucrainei, Piotr Poroșenko, reproșându-i că corupția a ajuns până în Carpați și urmează un scandal diplomatic, căci jucăriile de la partenerul european Germania nu pot fi aplicate pe un brad distrus de la ucraineni. Poroșenko a sugerat că vinovat de deteriorarea bradului ar fi Mihail Saakașvili și va dispune ca acesta să fie arestat zilele următoare, dar a avut și o ofertă pentru Chișinău: ”Silvia, vă trimitem un brad de ciocolată, decorat cu torturi „Kievski”. N-o să vă coste scump, că ciocolata e cu soia și margarină, dar să vedeți că lumea va sta la rând să ajungă la brad”, a spus Poroșenko. ”Glumiți? În Moldova oamenii sunt săraci, flămânzi, îl mănâncă de pe drum, nici nu ajunge în PMAN. Nouă ne trebuie un brad care să ajungă până la Bobotează pe vechi!”, a declarat înfuriată primara.

* * *

Următorul brad a fost identificat la o grădiniță. Copiii s-au revoltat, dar nu i-a auzit nimeni, iar părinții lor nu s-au revoltat, căci erau cu ochii în farfuriile copiilor – uneori lor li se servesc la grădinițe crupe cu viermi sau cartofi muceziți.

La inaugurarea bradului s-a dat și un concert, în statele sărace oamenii au nevoie de concerte gratuite din bani publici. Păcat că Șor a patentat operația cu cârnăciorii gratuită din miliardul furat, că ar fi

prins bine și câte un cârnăcior la oameni, căci n-au mai rămas atât de mulți. Probabil, în momentul de față, în Moldova sunt mai mulți cârnăciori decât oameni. Cam câte ace erau pe bradul interimar.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 10.12.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/bradul-interimar-scurta-biografie/>

67. Dodon îi imită pe Plahotniuc și pe Șor

După ce Vlad Plahotniuc s-a afișat în repetate rânduri în compania unor cântăreți ruși, în special în campaniile electorale, când, de unul singur, nu se simțea capabil să „încante” urechea posibililor alegători, Igor Dodon a decis să ia în serios pregătirile pentru electorala din 2018. Totodată, Igor Dodon a luat lecții de înlănțuire a lui Kirkorov și de la Ilan Șor, care a reușit mai mult decât un concert. Cu câțiva ani în urmă Filip Kirkorov și alți artiști ruși au reușit să organizeze o sesiune fotografică privată, cu mesaje spectaculoase „FreeShor” (Libertate lui Șor). Igor Dodon a considerat că atât concertele, cât și o campanie fotografică „FreeDodon” poate prinde foarte bine în condițiile statului de drept Republica Moldova, mai ales dacă va decide în electorală se se „diorgăiască” în afara scenariului.

Igor Dodon a decis să își depășească rivalii politici, arătându-le cine e regele vedetelor rusești. Așa că, zilele trecute, Igor Dodon a aterizat la Moscova și și-a făcut poze cu Filip Kirkorov chiar în cadrul unei ceremonii de premiere a divei ruse, în care acesta apărea ca un rege al scenei. Experții în artiști de vânzare susțin că ideea cu regele/împăratul/țarul va fi dezvoltată și ulterior, când la Chișinău va porni o campanie socialistă de identificare a președintelui Dodon cu un monarh bogat și important.

Filip Kirkorov a transmis un mesaj călduros întregii clase politice moldovenești, care l-a plătit sau vrea să îl plătească. El este gata nu doar să cânte, ci și să pozeze cu diferite mesaje cum ar fi „FreeDodon” sau „HaiPLahotniuc”, „PrivetȚutu”, „VîbiraiMaldovu”. Kirkorov chiar ar dori o poză nouă cu Vlad Plahotniuc sau Dodon sau Șor, principalul să participe și Borsetka.

Dodon s-ar fi făcut că nu înțelege despre ce barsetka e vorba și i-a propus lui Kirkorov cetățenie moldovenească, că tot are dezlegare la semnat decrete, ar putea chiar și un ordin sau o medalie să îi dea, dacă va cânta frumos și socialist în viitoarea campanie. Kirkorov ar fi refuzat, spunându-i lui Dodon să se ducă să ia lecții de cumpărat artiști de la Plahotniuc și Șor.

Plahotniuc și Șor au promis să organizeze un master class contra plată pentru Igor Dodon. Vrei să ne calci pe urme? Vrei să ne imiți? Fii bun și plătește, iar noi îți vom spune cum să te folosești de Kirkorov, Galkin, Baskov și alte vedete contra plată.

Experții consideră că nici vizitele repetate în Italia ale lui Dodon nu sunt întâmplătoare. Imitându-l pe Plahotniuc, a decis să își facă fotografii și să îl invite la concerte și pe Toto Cutugno. În timpul vizitelor sale în Italia, Dodon l-a și contactat pe vestitul cântăreț italian, doar că acesta nu înțelege nimic în „limba moldovenească”. Acum la președinție se pregătește un dicționar italian-moldovenesc, pentru ca să existe în sfârșit o înțelegere între el și artiștii de la Roma.

Deși a făcut repetate încercări să meargă să facă poze și cu artiștii din Elveția, se pare că Dodon încă nu a primit dezlegare să viziteze această țară, unde trăiesc copiii unor politicieni din cel mai sărac stat din Europa.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 18.11.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-ii-imita-pe-plahotniuc-si-pe-sor/>

68. Dodon și Plahotniuc la un spectacol de Halloween cu artificii

Se apropie noaptea de Halloween și conducerea Republicii Moldova pregătește un spectacol impresionant, intitulat "Integrarea Europeană a Republicii Moldova în noaptea strigoilor".

Pentru că, în zilele obișnuite, integrarea europeană a Republicii Moldova nu se observă prea bine, autoritățile au decis să facă un spectacol de noapte, care ar clarifica situația și ar convinge oamenii că europenizarea Republicii Moldova s-a produs, în special în ultimii 2-3 ani, și că am ajuns să trăim conform standardelor UE.

Spectacolul, care în alți ani se dădea la Hotelul "Codru", care mai întâi a fost al statului, apoi al lui Vlad Plahotniuc, acum nu mai poate fi organizat în acel local, cu ocazia unei mari reconstrucții în zonă. Locația încă se discută: ar putea fi arendat un mall, ca să se simtă toată lumea bine și în largul său.

Vor participa membrii Guvernului proaspăt reformat, care vor fi deghizați în miniștri transparenți. Și parlamentarii vor purta uniforme transparente, ca să convingă pe toată lumea că în structurile puterii secrete nu mai sunt, totul e la vedere. Totuși, s-a stabilit că nu toți deputații arată bine când sunt transparenți, de aceea s-au comandat un fel de mulaje, care pe dinafară par transparente, dar pe dinăuntru sunt desenate cu formele pe care vor oamenii să le vadă, nu cu cele reale. Cele mai transparente vor fi buzunarele deputaților, care pe dinafară vor părea să fie din celofan străveziu, iar pe dinăuntru vor avea câte o "borsetă" plină.

Și conducerea Procuraturii va fi deghizată în transparență de celofan, iar pe dinăuntru procurorii vor purta de asemenea borsete, arme, castele, mistreți și alte fragmente de vânătoare ilegală, și desigur dosare, multe dosare. La fel și judecătorii, vor purta cam aceeași uniformă, doar că – cu bavetă albă.

Undeva, în culisele sărbătorii, se va organiza și un târg de Halloween, unde, printre dovleci gigantici, se vor vinde și produse hand-made: dosare făcute la comandă, fotolii de funcționar cu salariu asigurat, porții de nepotism, cumetism și nănășism, drapele tricolore și albastre cu stelute aurii.

Personajele din centrul spectacolului îi vor reprezenta pe cei trei președinți oficiali ai Republicii Moldova. Igor Dodon va fi deghizat în ministrul Apărării, ca să demonstreze tuturor că este flexibil și deschis în fața coordonării. Acesta va fi fotografiat non-stop cu aparatul cel de 162000 de lei de către Ivan Ceban, deghizat în fotografii Constantin Grigoriță.

Și președintele Andrian Candu va fi prezent, deghizat în însăși integrarea europeană. Va purta o mantie albastră cu stele aurii, iar de ici-colo, câte un buchetel din 3 trandafiri roșii.

Pavel Filip, președintele de serviciu al R. Moldova, pentru orele când Dodon e înlăturat iar Candu e prins, se va deghiza în Moldova europeană, purtând o togă tricoloră, cu un rucsac mare pe care scrie "finanțare externă".

Vlad Plahotniuc va lipsi, el nu se duce la evenimente unde sunt oameni cu măști, și unde bodyguardii lui nu pot vedea pupilele fiecărui participant. El va privi la televizor transmisiunea live de la sărbătoare, iar ca absența sa să nu se facă simțită, în sală vor fi afișate multe portrete ale coordonatorului întregii Europe, Vlad.

După frigăruul de mistreț, Nistor Grozavu, deghizat în Dorin Chirtoacă, va da un spectacol de artificii, susținut de CNA.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 28.10.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-si-plahotniuc-la-un-spectacol-de-halloween-cu-artificii/>

69. Plahotniuc va merge la dezbatere televizate

Chestiunea a ieșit iar la suprafață: Vlad Plahotniuc nu a putut merge la dezbatere publică la TVM, l-a trimis pe finul său Andrian Candu să se confrunte cu Maia Sandu. Dar, după acest refuz al său, toată lumea parcă a înnebunit: ”De ce nu iese Plahotniuc la dezbatere?”, ”De ce stă ascuns în vizuină?”, ”De ce nu iese să răspundă deschis la întrebări?”, acest soi de întrebări s-au înmulțit și zumzăiau peste tot, mai ceva ca drozofilele la vinul cel nou.

Vlad Plahotniuc s-a gândit cât e de nedreaptă lumea din Moldova. Cât bine îi face el cu Fundația, cu concertele, cu electoralele. S-au distribuit zeci de saci de orez, mii de pampersi, pachete igienice pentru femei, fotolii de deputat pentru bărbați, de ce oare nu stă lumea liniștită, fiecare cu darul său, dar caută deja altceva? Le-a venit pofta de dezbatere politică cu Vlad Plahotniuc! Afară-i toamnă, trebuie de curățit popușoi și de dat poama la teasc, de bătut nucile, iar ei umblă cu dezbatere la televizor.

Mai mult chiar, le-a oferit atâtea prilejuri și ocazii ca să îl vadă la televizor, iar de câteva ori – chiar pe viu, doar că fără răspunsuri la întrebări. Oare asta e puțin? Credeți că e ușor să mergi la casa de bătrâni de la Strășeni, să pozezi cu bătrânii de acolo? Pentru orice alt bătrân sărman asta ar fi ușor, dar pentru orice om care vine din luxul Elveției – asta e, practic, imposibil! Credeți că e ușor să duci scutece la gravidele de la Centrul Mamei și Copilului și să pozezi zâmbind, când, de fapt, ești nervos că nu merge construcția hotelului în Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt, pe locul Cafenelei Guguță?

Dar s-a gândit cineva cât de mult a transpirat atunci când a ieșit în fața Operei Naționale să vorbească oamenilor adunați cu autocarele din sate și raioane? De la ei mirosea a sărăcie, n-aveai cu ce respira, dar a trebuit de ținut cuvântare. Noroc de umbrelele antiglonț că mai diluau oleacă mirosul de sărăcie, că, altfel, făceai șoc respiratoriu.

Dar cine s-a gândit cât de greu a fost să iasă la parada de 9 mai? Da, nu a mers la memorial cu toți colegii din PDM, dar dacă tot au trecut pe lângă blocul lui din centru, s-a alăturat, de ce nu. N-a ținut cuvântare, n-a răspuns la întrebări, dar a pozat, a mers în primul rând, a făcut selfie cu fetele din aripa tânără. La drept vorbind, nu-i trebuiau toate astea, dar a făcut un compromis pentru popor! Dar se mulțumește oare vreodată poporul? Acum vrea deja dezbatere televizată cu întrebări directe în studio.

Vlad n-a avut încotro, mai devreme sau mai târziu va trebui să iasă la o dezbatere. Așa că a început să o pregătească din timp. Prima sa dezbatere televizată în direct trebuie să se producă la sfârșitul anului 2018, înainte de alegerile parlamentare. Timp a rămas puțin. Sunt o mulțime de lucruri complicate care trebuie rezolvate până atunci, dar nu e imposibil.

Planul organizării dezbaterii este deja gata: studioul TVM va fi blindat, cameramanii vor avea liber, între timp bodyguardii vor face cursuri de cameramani, regizorii vor fi trimiși la pensie, un alt grup de bodyguardi vor învăța să mimeze regia. Camerele tot vor fi scoase din studio, în loc vor fi procurate camere antiglonț.

Și protagonistul emisiunii, Vlad Plahotniuc, va purta costum din umbrelă antiglonț.

Toți posesorii de televizoare din Republica Moldova vor primi câte un ecran antiglonț. În caz că vreunul va dori să arunce cu polonicul cu borș de sfeclă sau cu boțul de mămăligă în Plahotniuc, să nu-l ajungă și să nu-l frigă. Poate chiar pentru ziua dezbaterii vor fi interzise borșul și mămăliga fierbinte. Dar poate că Vlad Plahotniuc îi va jeli, și îi va lăsa să mănânce, în timp ce el va transpira la dezbateră publică blindată.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 01.10.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/plahotniuc-va-merge-la-dezbateri-televizate/>

70. Aparatul a stricat imaginea lui Igor Dodon

”Mi-ați stricat imaginea! Din rău în mai rău! Eu voi schimba aparatul! Voi lua un aparat bun, care să îmi facă o imagine reușită, nu să mi-o strice!”, a răcnit președintele Igor Dodon în fața consilierilor, roșind de mânie până în vârful urechilor, apoi a trântit ușa și a mers în cabinetul său cu canapea să vorbească cu Putin. Era o zi toridă de august. Consilierii tot erau roșii, simțeau că nu e de bine. Au înțeles cu toții la ce fel de aparat s-a referit Igor Nikolaevici, dar niciunul nu a numit acest aparat în glas. Toți au preferat să discute despre alte aparate.

”Cred că se referă la aparatul digestiv. Are blocaje biliare și uneori se revarsă fierea prea tare, îi face amar până în creier. Dar cum să-i schimbăm președintelui socialist aparatul digestiv, dacă chirurgii cei mai buni de la Spitalul Clinic Republican îs controlați de PD? I-or pune un stomac care să digere doar flori de Edelweiss și pierdem președinția”, s-a exprimat consilierul prezidențial pe probleme de securitate.

”Îmi pare că sunt probleme și cu aparatul genital-urinar. N-am văzut, dar se aude. Dar acest aparat nu știu dacă se schimbă, te naști și mori cu el”, s-a exprimat consilierul pe rețele de canalizare.

”Să nu umblăm la aparatul urinar al președintelui, că șefi pe acest domeniu sunt chirurgii din PL, și vă imaginați să se pomenească cu un aparat reproductiv românesc?! Mai bine îl lăsăm cu ce are, că la cât aleargă cu 40 km pe oră, se mai deshidratează și prin sudoare, nu e neapărat să se folosească frecvent de aparatul clasic”, a menționat consilierul pe probleme strategice.

”Aparatul de tuns iarba la Condrița deja a fost schimbat. Și aparatele de ras din cele trei camere de baie au fost renovate. Și aparatele de făcut tușonkă sunt noi”, a vorbit posac consilierul pe aprovizionare.

”Poate totuși să-i schimbăm aparatul de cafea?”, s-a exprimat secretarul responsabil de cești. Consilierii au fost intrigați, chiar au solicitat să li se aducă câte o cafea cu caimac, frișcă și gustări cu caviar. Au servit, au băut cafele cu prăjiturile cu cremă de căpșuni proaspete, dar le-a rămas un gust amar.

”Am o idee, cred că e genială. Îi luăm președintelui un aparat foto. Unul scump, cel mai scump, să aibă senzația că acest aparat nou face imagine frumoasă definitiv,” a declarat consilierul de imagine. Celorlalti le-a plăcut ideea. Au navigat puțin pe internet și au aflat că un aparat foto nou și bun poate costa la 10-20000 de lei, dar au triplat prețul, ca să ajungă și de ”udat” aparatul cu niște vodcă, să țină mult și să arate bine.

Astfel, potrivit datelor din Registrul de Stat al Achizițiilor Publice, la 22 august 2017 președinția a achiziționat un aparat foto pentru care a plătit 162 de mii de lei. Toți consilierii știau că președintele voia să schimbe aparatul administrativ, căci nu este mulțumit de modul în care este consiliat și imaginea care i se face print acțiunile președinției, realizate de consilieri. La 22 august Igor Dodon a devenit din nou ostatic al aparatului său administrativ, pomenindu-se cu o nouă cheltuială nejustificată în mapa groasă de la CNA.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 24.09.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/aparatul-a-stricat-imaginea-lui-igor-dodon/>

71. Cârnăciorul lui Șor la prezidențiale

Operațiunea „Cârnăciorul (in)dependenței /Cârnăcior de la Șor” s-a încununat cu succes. Cu mult succes. Totalurile acestei acțiuni au inclus următoarele cifre șocante: 10.000 de cârnăciori au fost aduși la prăjit, 8495 de cârnăciori au fost prăjiți, 7219 cârnăciori au fost oferiți cetățenilor (restul 2781 de cârnăciori au ajuns la frigare privată la persoanele implicate în acțiune). Alte cifre completează tabloul succesului cârnățării generale șoriene: 16579 de oameni au stat la rând după cârnăciori, 6014 oameni au obținut cârnăciori, 314 oameni au obținut câte 2 cârnăciori, 9 oameni au mâncat câte 4 cârnăciori, 1 om a stat de 7 ori la rând (uneori fără rând), schimbându-și hainele și peruca, și a obținut 7 cârnăciori. 13 cârnăciori au fost scăpați pe jos, lăsând 13 oameni nenorociți.

Și statistica medicală confirmă un succes al operațiunii „Cârnăciorul (in)dependenței”. 7219 persoane au suferit de anxietate că nu vor obține cârnăciorul, 6992 de persoane au trăit dezamăgire că cârnățelul e prea mic, 8282 persoane au suferit călcături pe încălțăminte, pe unghiile de la picioare, coate sub coaste, haine boțite, coafuri deteriorate, păr zmulș, portmonee furate, părți intime palpate, transpirație abundentă, balonare agresivă, lacrimare de la fum. 127 de persoane au avut indigestie pentru că au înghițit cârnățelușul întreg. Niciunul dintre ei nu a acceptat îngrijiri medicale, de teamă să nu li se facă spălături stomacale forțate și să le fie luat cârnațul din stomac, gata dobândit și gata îngurgitat.

Majoritatea celor 7000 de oameni care au dobândit cârnăciori au rămas, totuși, satisfăcuți, arată sondajele de opinie. „Da, am venit la Ziua Independenței îmbrăcați frumos, cu haine călcate și coafuri aranjate, dar am ieșit de acolo boțiți, ruși, prăfuiți și scofâlciți. În schimp – cu un cârnăcior neted în mâini! Asta înseamnă că am trăit mai bine de Ziua Independenței. Am auzit că în alte țări ale lumii primarii nu le dau cârnăciori pe gratis oamenilor, și oamenii rămân așa, cu hainele călcate și fără nimic primit pe degeaba”, ne-a spus Ileana Șoricuț, angajată a Primăriei Orhei. Ea consideră că, totuși, ar fi bine să fie elaborat un ghid, pentru oamenii care vin la cârnăciori pe degeaba: să vină desculți, cu veste antiglonț și căști de protecție, dar și cu ochelari de cal, ca să nu vadă cârnăciorul vecinului, iar cardiicii să își ia corvalol de rezervă.

Stafurile partidelor politice de la guvernare au urmărit cu sufletul la gură „Cârnăciorul (in)dependenței /Cârnăcior de la Șor”. Analistii politici au calificat manifestarea cultural-digestivă drept un mare succes. S-a constatat că mai mulți oameni au adulat spectacolul de împărțire a cârnăciorilor decât pe Jasmin pe scenă, unii au considerat că e un mix ideal pentru acțiuni populiste. „Nu, oamenii nu mai vor pâine și circ, ei vor cârnăciori și concerte!”, a declarat în studioul Biblika TV bloggerul Teo Cârnațlung.

După analiza acestor fapte și declarații, staful Partidului Socialiștilor a scris o plângere Consiliului Superior de Securitate al R. Moldova: „La Orhei se creează o concurență acerbă președintelui socialist Igor Dodon. După pâinea socială, pentru care oamenii trebuiau să plătească câte 5 lei, acum li s-a dat cârnați pe gratis. Oamenii care au obținut cârnăciori mâncau fără pâine, cu ochii sticlind, bolmojind că dacă la alegeri le dă câte un cârnăcior pe gratis – îl votează pe Șor președinte și deputat și prim-ministru, toate în una. Exemplul cu cârnăciorul trebuie stopat. Căci acum, dacă socialiștii vor da cârnăciori – oricum oamenii vor crede că-s de la Șor. Solicităm Consiliului de Securitate să emită un ordin prin care ar interzice utilizarea de cârnăciori gratuit pentru satisfacerea plăcerilor electorale ale cetățenilor”, se spune în scrisoarea socialiștilor.

De cealaltă parte, cei 6000 de oameni de la Orhei care au mâncat cei 7219 cârnăciori au decis să se unească în asociația obștească „Apărătorii cârnăciorului lui Șor” și să militeze pentru promovarea acestui produs. Monumentul lui Vasile Lupu va fi schimbat cu monumentul cârnăciorului gratuit, pe stema orașului Orhei va apărea un cârnaț, la fel în școli, în spitale, în azilurile de bătrâni vor fi afișate pe pereți fotografii cu Ilan Șor cu un cârnăcior, cu inscripția „Vă dau degeaba”. De asemenea, foștii clienți ai Băncii de Economii vor primi câte o poză gratuită cu cârnăciori, iar procurorii care investighează fraudă bancară vor primi câte un grătar plin cu valută, camuflată cu cârnăciori parfumați cu jasmin.

Trandafirii de la Orhei,
Spune bade ce mai vrei.
Mândro, când o fi să mor,
Adă-un cârnăcior de Șor
Și-un pahar din verde vii
Ca Banca d-Economii
Cum dai, bade, ochii mei
Pe-un cârnaț de la Orhei?
Lele, ia-o mai ușor,
Ce te legi de cârnăcior?
Iau și eu ce-mi dă degeaba.
Ilan Șor își face treaba.
Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 10.09.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/carnaciorul-lui-sor-la-prezidentiale/>

72. 100 de ani de închisoare pentru măturile de la Criva

Zilele trecute, Poliția de Frontieră a depistat un caz abominabil, de contrabandă, lângă punctul de hotar moldo-ucrainean Criva. Asta e deja culmea, așa ceva nu au văzut nici regii contrabandelor. Două pachete stranii de tot au fost descoperite de grăniceri, la 5 metri de frontieră. Absolut neobișnuite! Două pachete a câte 50 de mături: aranjate în straturi: câte 25 cu coada de mătură la nord, câte 25 cu coada de mătură la sud. Și, cel mai straniu, nu erau ascunse, împachetate în genți, containere, stăteau așa liber, jos, în iarbă, nesupravegheate.

Polițiștii de frontieră au alertat imediat trupele speciale. Au venit cu radare și echipamente. Asta nu ți-i trafic de țigări sau de carne împuțită. Ba chiar și cu pachetele cu uraniu sau mercur e mai simplu: ia acolo o capsulă într-o geantă. Dar aici – 100 de mături neînvelite, nesupravegheate, 50 cu coada la sud, 50 – cu coada la nord. A fost alertat chiar ministrul Jizdan. Jizdan a făcut o solicitare la SIS. SIS a decis să îl alerteze și pe șeful Departamentului Vamal, Vitalie Vrabie.

Vrabie visa. Ațipise în răcoarea biroului, și visa mălai. Un lan mare-mare de mălai. Ca aurul. Galben-galben, cu spice coapte-răscoapte. Vrabie se simțea bine în vis, deasupra lanului de mălai. Taman atunci a sunat telefonul, era un apel de la SIS. ”Domnule Vrabie, alertă de gradul zero. Contrabandă cu mălai și mături!”. Șeful Departamentului Vamal a clipit din gene nedumerit: ”Da’ ce e rău în asta? Măturile sunt obiecte de curățenie, oamenii trebuie încurajați să facă curat cât mai des, să avem o Moldovă curată”. Din receptorul SIS s-a auzit un fluierat. O fi Vrabie neinforma? Sau e contra noii directive gurvamentale?

După ce a fost dispusă blindarea geamurilor la Parlament, dar și după contracararea tentativei de atac organizat în nisipărie privind managerul R. Moldova, Vlad Plahotniuc, Consiliul Suprem de Securitate a făcut o analiză a riscurilor asupra clasei politice democrate și s-a constatat că măturile sunt un pericol care afectează bunăstarea clasei politice. ”Oamenii nu mai au nici sapă de lemn în Moldova. Tot ce le-a rămas – e mătura. Există pericolul să vină la proteste în fața Guvernului sau a Parlamentului cu măturile. Ar ieși o Mare Măturătoare Națională. E periculos! Dar dacă vreo parlamentară iese în blana sa de samur și vreun țaran se atinge cu mătura și îi sporcă blana? Dar dacă vreo țarancă neîndemânică zgârie o mașină de lux a parlamentarilor? Măturile trebuie interzise. Dar mai ales – aglomerarea de mături. Adunarea cu mai mult de 5 mături împreună trebuie pedepsită cu 5 ani de închisoare”, se spune în stenograma Consiliului de Securitate. La 14 august, la Otaci, au fost descoperite 100 de mături împreună, ceea ce ar constitui minimum 100 de ani de închisoare.

PS: La 14 august 2016, Poliția de Frontieră a plasat pe pagina web border.gov.md un comunicat de presă în care se spunea că „Polițiștii de frontieră au depistat în zona de competență a Sectorului Poliției de Frontieră Criva două legături de mături, care urmau să ajungă ilegal în Ucraina”. Peste câteva ore acest comunicat a fost șters, fără explicații. La acest moment, cetățenii nu cunosc dacă „Operațiunea suprimarea măturilor” este un secret de stat, sau comunicatul despre 50 de mături a fost considerat hilar și neadecvat.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 20.08.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/100-de-ani-de-inchisoare-pentru-maturile-de-la-criva/>

73. Țuțu la închisoare: antrenamente la răcoare

Deputatul Țuțu a ajuns zilele trecute la închisoarea nr.10 din Goian. Departamentul Instituțiilor Penitenciare spune că închisoarea l-a primit cu multă căldură, chiar dacă în celule era răcoare. Pentru că nu știa la ce să se aștepte, Țuțu și-a luat și mănușile de box. La văzul acestora, angajații s-au bucurat și le-au cerut cadou. Țuțu le-a dăruit, promițând că, de azi, deținuții vor fi mai cuminți.

Constantin Țuțu nu a putut explica șefilor închisorii care anume este scopul vizitei sale la penitenciar. Tot ce știa este că șeful i-a ordonat să vină la închisoare, dar așa cum el nu știe să pună întrebări, nici să afle răspunsuri, s-a sculat de dimineață și s-a dus unde i s-a spus. Primul lucru ce i-a venit în gând e că i-o fi venit și lui timpul să facă închisoare, văzând în jur că, din când în când, mai mulți prieteni, colegi, parteneri ai șefului său, ajung tam-nisam, într-un moment dat, în arest. Țuțu și-a amintit de omorul de la Orhei, de alte bătăi și n-a mai pus întrebări. Și-a luat geanta cu costumul sportiv, câțiva prieteni să-l însoțească, inima în dinți și a mers la penitenciar. Da, și-a luat și mănușile de box, căci a auzit că acolo uneori astea te ajută să îți obții un loc pe patul de la geam, sau chiar felul doi la prânz.

Ajuns la fața locului, a spus buna ziua și a întins mâinile, ca pentru cătușe. Cei din penitenciar i le-au strâns cu căldură și mergeau în jurul lui în vârful degetelor ca la balet K1. Văzând că angajații penitenciarului nu i-au pus cătușe și nu l-au dus în celulă, a înțeles că e foarte important să se împrietenească cu ei, căci așa prieteni sunt de mare ajutor ori de câte ori ai nevoie.

Deputatul Țuțu le-a comunicat că, deși munca sa de bază este „trinirofka”, de a-l apăra pe șef de orice, oricând și oriunde, uneori mai merge la ședințele din Parlament, unde vorbește foarte rar, gândește și mai puțin și nu scrie deloc. Apoi le-a arătat mănușile de box și le-a lămurit la ce prind bine.

Angajații penitenciarului au cerut mănușile pentru muzeul torturii din penitenciar. I-au solicitat și ajutor pentru dezvoltarea abilităților de dezbătut duhul libertății din unii deținuți. Totodată, i-au comunicat parlamentarului că se aude că, în curând, la răcoare vor ajunge un șir de deputați și membri ai Guvernului, iar aceștia trebuie păziți în mod special și chiar apărați de furia deținuților. Țuțu a fost întrebat ce le place deputaților, cum le place, de ce le place. Pentru că nu știe nimic despre alții, Țuțu le-a vorbit în baza propriei experiențe, spunând că tuturor le place „trinirofka” și „abedul”.

Stresați, angajații penitenciarului au murmurat că, în acest caz, e nevoie de o sală de antrenamente. Bucuros, campionul parlamentar le-a promis o sală de pomină. În curând, penitenciarul va primi saci de box, pentru antrenamente. Pentru ca angajații penitenciarului, dar și viitorii ortaci să fie mai inspirați la boxat, sacii vor fi personalizați, purtând huse pictate pe următoarele subiecte: Zâmbetul lui Plahotniuc, Cămașa Maiei, Posteriorul lui Dodon pe munte, Rușinea lui Cristi Tabără, Pelincuța Buligată, Markovka lui Voronin, Perna lui Marian Lupu, Averele lui Nae, Borsetka Constantinovna.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 06.08.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/tutu-la-inchisoare-antrenamente-la-racoare/>

74. Marea cumetrie națională la Condița

Președintele ne-tuturor, Igor Dodon, a devenit și președinte al vilei de la Condița. Doar că, vila care a servit și alți președinți ai stătuțului corupt R. Moldova nu arăta foarte proaspătă și în stilul necesităților de confort ale capitalistului-socialist Igor Dodon. Da, e un loc tare frumos, care cuprinde multe hectare de pădure virgină, cu lac, cu trotuare, cu poienite, cu verdeață, cu ozon, cu foșoare, dar însăși vila, cum să vă spunem, nu e chiar în pas cu ultimele tendințe ale „evro-remontului”. De ce „evro-remont” la vila unui președinte pro-uniune-vamală? Ei, Dodon vrea viață ca în Uniunea Vamală pentru cetățeni, că e mai ieftin și mai simplu, dar pentru sine, ca pentru președinte de stat asociat cu Uniunea Europeană, standardul e altul, totuși.

Deci, ce nu era în regulă la această vilă? Da, avea încăperi spațioase, geamuri luminoase, pereți curați... Avea și cămin, și mobilier scump, și beci răcoros. Dar încercați să vă imaginați, cum ar putea Igor Dodon să doarmă liniștit în patul în care a dormit Vladimir Voronin? Dar cum să stea el la masa de scris la care a scris și Nicolae Timofti? Cum? Dar cel mai dramatic, cum să mănânce în bucătăria în care a mâncat și președintele (fie și interimar) Mihai Ghimpu? Se știe că unionismul este molipsitor, asta mai trebuie, să mănânce un borș roșu și să te pomenști pro-rus-ionist? Ce va zice Rogozin? Dar Vladimir Vladimirovici? Ferească Sfântul Duș și Steaua Roșie!

Astea fiind spuse, Igor Dodon a dispus o reparație specială la vila prezidențială de la Condița. Nu s-a obosit tare cu discutarea bugetelor și concursul firmelor, căci iarăși, poate nimerește o firmă pro-ionistă sau pro-americană, sau pro-NATO, și atunci ce reparație își fac ei? Firma a fost aleasă în baza altui modul: ca muncitorii, constructorii, tencuitorii să vorbească rusa, să fie ortodocși, să nu fie homosexuali, să nu fie unioniști sau proeuropeni. Deci, muncitorii au fost dezbrăcați până la piele și verificați să nu aibă panglici tricolore sau însemne UE ascunse. Totodată, au fost supuși la un test de scris. Cei care au scris în limba română corect – au fost eliminați de la lucrări. Cei care au scris cu greșeli în română, sau corect în rusă – au fost selectați, după ce au trecut anterior și proba de control corporal.

Reparația a reușit. Ca să se asigure izgonirea duhurilor unioniste, pro-americe sau pro-europene („evro-remont” este despre gradul de lux, nu despre gradul de europeanizare), Igor Dodon a chemat toți preoții pro-moscoviți să sfințească cu agheazmă și cruci roșii toate colțișoarele vilei prezidențiale. Dar, înainte de a chema preoții – le-a dat tuturor medalii și distincții de stat, ca să sfințească mai cu sârg vila.

Reparația fiind sfințită, Igor Dodon a decis să inaugureze sezonul marilor petreceri prezidențiale. A fost greu să aleagă o ocazie potrivită.

Sărbătoarea inaugurală trebuia să fie complexă, dar cum să faci? Dacă o faci în calitate de președinte al R. Moldova – trebuie să inviți partenerii de dezvoltare, dar nu toți îs simpatici, iar unii chiar îs prea europeni și români, și ar strica energetica socialisto-capitalistă a locului. Să dai o petrecere în numele sosirii lui Rogozin – va genera o grămadă de discuții nedorite. A încercat ceva cu absolvenții, dar printre ei s-au nimerit câțiva antisocialiști gălăgioși care au stricat tot. Să dea o petrecere în cinstea Armatei a 14-a la Condița ar fi tare bine, dar combatanții plătiți cu câte 600 de lei de Plahotniuc pot cere și ei banchet.

Ar fi fost tare frumos să fie o petrecere în cinstea primei roade de mere din Moldova, exportate în Rusia, dar taman le-au călcat rușii cu buldozerele.

Dodon voia o sărbătoare veselă, cu muzică, cu mâncare, cu plăcinte și sarmale, unde toată lumea să îi zâmbească, să îl laude, să îi spună cuvinte mărețe, înălțătoare.

Evrika! O cumetrie! Moldovenilor le plac cumetriile cu 99 de cumetri și cu masa încărcată! E taman modelul perfect: la cumetrie inviți doar pe cine vrei, nu trebuie să ții cont de liste diplomatice.

Dar cine să fie botezat? Ei bine, însuși Dodon. Să primească botezul de nou stăpân al vilei renovate de la Condița. În fața vilei, a fost amenajată o cristelniță enormă, cu șampanie. Dodon a ieșit în fața oaspeților în halat alb cu stemă și șlapi albaștri. Și-a lăsat haina și a intrat în jacuzzi de botez cu spumant, iar Merkel i-a scufundat capul pe câteva clipe, care lui Dodon i-au părut prea lungi, iar lui Merkel prea scurte. Apoi toți invitații au băut din cristelniță, ca să îi arate președintelui ne-tuturor cât de mult le place să fie cumetri cu el.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 30.07..2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/marea-cumetrie-nationala-la-condrita/>

75. Plahotniuc are probleme tehnice?

La începutul lunii iulie, președintele Partidului de Guvernământ Democrat a luat din nou avionul privat, scump și luxos, și a plecat în SUA, la lucrările Internaționalei Socialiste. Nu s-a dus singur, a plecat cu câțiva însoțitori: 3 oficiali și 4 neoficiali. Bărbații care l-au însoțit pe Plahotniuc sunt din Guvern, chiar dacă evenimentul la care participa era pe linie de partid: ministrul apolitic al Justiției, Vladimir Cebotari, viceministrul apolitic al Economiei, Vitalie Iurcu, și Cristina Balan, vicepreședinta PD. Alte 4 femei au nume, dar nu au nicio poziție oficială nici în guvernul apolitic, nici în partidul hiperdemocrat: Tatiana Solomon, Xenia Piciughin, Tatiana Borozan și Cristina Nazari. Unii jurnaliști și-au rupt capul, căutând să afle ce rost a avut călătoria în SUA a acestor tinere. Au urmat câteva explicații oficiale, dar fără a se numi o profesie sau o funcție oficială pentru vreuna dintre ele. Vitalie Gămurari, purtătorul de cuvânt al PD, a spus așa, pentru Jurnal TV: „Unica ce pot să vă spun că ele activează zi de zi” și că ele „au contact nemijlocit” cu acest partid. Și Valentina Stratan, parlamentară din partea acestui partid, a declarat pentru același post TV că aceste 4 tinere nu muncesc „neapărat în birou”, că ele, poate, „fac lucrul tehnic”.

Consiliul de Securitate al Internaționalei, în colaborare cu NATO, au analizat intens această parte misterioasă a delegației moldovenești-democrate. Informația despre ele a fost analizată minuțios. „Activează zi de zi”, „au contact nemijlocit”, „fac lucru tehnic”. S-a conectat și FSB-ul din Rusia. Prima versiune a fost că sunt spioane!

Cercetătorii au analizat profilurile publice ale acestor tinere. Majoritatea afișează biografii de modele. Xenia Piciughin a dat niște interviuri pe la site-uri despre nimic, declarând că preocuparea ei preferată este dansul, că urăște fățărnicia și îi place să petreacă timpul în magazinul de lenjerie. Cristina Nazari preferă discoteca Drive a lui Vladimir Plahotniuc. Tatiana Borozan a lucrat pe la businessuri tare înalte, prietene cu puterea, iar Tatiana Solomon a devenit vestită după serialul de fotografii glamuroase cu familia Trump, chiar dacă lucrează din 2009 la Ambasada R. Moldova la Washington.

Totuși, securiștii americani, ruși și cei socialiști au considerat că ar fi prea simplist ca cele 4 femei să fie, pur și simplu, spioane. După analiza faptelor, inclusiv a declarațiilor lor publice, concluzia a fost fascinantă.

„— Care este cea mai mare slăbiciune a ta? — a fost întrebată Xenia Piciughin de un site. — Sunt o mulțime, dar prefer să nu vorbesc despre ele, ci să lupt cu ele. De fapt, sunt unele slăbiciuni în prada cărora mă las cu plăcere”.

Concluzia a fost șocantă: să faci ceva în fiecare zi, cu elemente tehnice și să te lași pradă cu plăcere slăbiciunilor, nu e simplu! De ce îi trebuie lui Plahotniuc niște fete fotomodele care fac lucruri tehnice în fiecare zi și se lasă cu plăcere pradă slăbiciunilor? Evrica! Plahotniuc se defectează cam des, o dată sau de mai multe ori pe zi, și ele îl repară, fac munca tehnică, dar cu plăcere, că omul e sensibil, și se poate defecta și mai tare.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 23.07.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/plahotniuc-are-probleme-tehnice/>

76. Dumnezeu i-a răspuns lui Mihai Ghimpu

Zilele trecute, liderul PL, ex-președinte al R. Moldova, Mihai Ghimpu, a publicat pe Facebook (o rețea de socializare pe Internet, unde oamenii intră să spună ce cred, ce vor, ce visează, ce mănâncă, ce fumează, ce li se năzare) o scrisoare adresată lui Dumnezeu.

„Scrisoare către Dumnezeu

Sfinte Doamne, unii procurori și judecători arestează fără vină unele suflete lăsate de Măria Ta pe pământ, arătând cu degetul în sus și spunând că-i comandă de Sus. Sus, deasupra tuturor, știu că ești doar Tu, Dumnezeul nostru. Să fie oare adevărat, Măria Ta, că dai asemenea ordine?... Ori mai este ceva

deasupra Măriei Tale și păcătoșii de noi nu cunosc acest lucru... Dacă e adevărat că este cineva deasupra Măriei Tale, rog să-mi spui și să-mi dai și numele lui, ca să nu păcătuim în continuare, închinându-ne doar Ție.

Păcătosul tău rob, Mihai”.

Reporterii Circ în Tramvai au așteptat cu sufletul la gură un răspuns de la Dumnezeu, dar singurul semn de Sus a fost o ploaie torențială, urmată de un incendiu devastator, și nu invers. Văzând această tăcere plină de semne, reporterii au îndrăznit și au telefonat în anticamera cerească, solicitând un răspuns oficial de la Dumnezeu pentru persoana publică Mihai Ghimpu. Heruvimii de la serviciul de comunicare al lui Dumnezeu au fost surprinși să afle că ar exista o vreo solicitare de informații de la robul Mihai Ghimpu. „În registrele Cancelariei Dumnezeiești nu există așa o solicitare. Nu, noi nu lucrăm cu Facebook, nici cu Odnoklassniki, nu, nici cu SMS sau cu Viber. Adică Dumnezeu poate lucra prin toate, dar formele pur tehnologice de adresare către Dumnezeu nu funcționează. Unii scriu cărți întregi despre Dumnezeu, dar mesajele nu ajung, pentru că ei fac asta pentru show public, nu ca să vorbească cu adevărat cu Dumnezeu”, a explicat Heruvimul de presă.

Dat fiind că întreaga R. Moldova e într-un mare suspans legat de această adresare publică a lui Mihai Ghimpu, reporterii Circ în Tramvai au insistat ca Dumnezeu să citească totuși scrisoarea de pe Facebook și să lămurească oamenii credincioși din acest teritoriu cum stau lucrurile cu procurorii și referința acestora la Cel de Sus. După câteva zile-lumină, Dumnezeu a transmis, prin intermediul redacției Circ în Tramvai, un scurt mesaj:

„Preacucernice rob Mihai Ghimpu! Îți scrie Dumnezeu. N-am primit scrisoarea ta și matale știi că n-am primit-o. Pentru că atunci când o scriai pe Facebook, nu te gândeai la mine. Cuvintele tale dădeau să sară în sus la mine, dar se opreau de norul de ceață creat de gândurile tale și cădeau jos. Deci, scrisorile și rugăciunile care fâțiș mi se adresează mie, dar în suflet – altcuiva – nu ajung la destinație. Desigur că am văzut scrisoarea, căci Eu le văd pe toate. Dar am lăsat să îți răspundă cel căruia te-ai adresat cu adevărat: Plahotniuc și cititorii de pe Facebook. Plahotniuc nu ți-a răspuns cu scrisoare, căci el răspunde altfel. Iar cititorii de pe Facebook au răspuns, că ei nu-s prea merși la Biserică – ai văzut că te-au ocărât. Eu am tăcut. Pentru că eu am văzut tare multe, inclusiv politicieni care colaborează cu Iadul, dar pe urmă scriu cerere să se mute în Rai. Eu nu bat cu bățul. Nici cu pușcăria. Eu, în genere, nu bat. Oamenii se osândesc singuri, se vând, se cumpără, se omoară în gând și în fapte. Apoi intră pe Facebook și se dau curați. De asta n-am cont pe Facebook.

PS. Nu disperați. Cancelaria Cerească e mereu deschisă. Când decideți să vă lepădați cu adevărat de cel rău, adresați-vă. Acum știți cum. Cu drag de deasupra Lumii Mici, Dumnezeul Mare”.

Scrisoarea a fost însoțită de cântecul trupei O-Zone cu versurile „Nu răspuzi la SMS, eu îți scriu atât de des”.

A intermediat poșta

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 15.07.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dumnezeu-i-a-raspuns-lui-mihai-ghimpu/>

77. Dodon adaugă semiluna pe drapelul socialist

Lumea musulmană are o nouă preocupare: cum să aranjeze vacanțele președintelui R. Moldova, Igor Dodon, și a familiei sale. Primul care a răspuns provocării a fost președintele Turciei, Recep Tayyip Erdogan, dar urmează noi și noi oferte.

De fapt, prima odihnă musulmană a șefului statului a fost în Iran, dar vacanța s-a scurtat, deoarece Dodon venise cu un drapel cu un vultur care ținea în gură o cruce ortodoxă. E adevărat, crucea a fost scoasă de pe drapel, dar s-a început o gălăgie pe internet, încât s-au enervat ambii, și Ali Khameni și Igor Dodon.

Lecția învățată de Dodon în Iran a fost simplă – niciun fel de drapеле cu cruci la odihnă. Lepădarea de cruce pe perioada odihnei face bine.

Zis și făcut. Plecat la odihnă la Antalia, președintele Igor Dodon a pozat falnic pe fundalul drapelului roșu cu semilună, fără să adie măcar că ar veni dintr-un stat cu steag tricolor cu stemă cu vultur cu cruce în cioc. Să-și țină vulturul pliscul la Chișinău, dar în lumea arabă – președinții ultraortodocși se odihnesc fără cruce.

Taman începuse postul Sfinților Apostoli Creștini Petru și Pavel, când președintele ortodox Igor Dodon își pornise vacanța lângă drapelul musulman, pe un vapor, în Antalya. Și ce? Postul e pentru cei care stau în Chișinău, în Moldova. Pentru oamenii care nu au ce mânca. Dar suita prezidențială călătorește post ortodox nu are! Așa s-a servit cu savoare kebab de bovină, șașlăc de miel, caviar, fructe de mare, brânzeturi cu mușegai, înghețată cu fistic, toate trebuie acceptate, căci omul aflat în ospetie trebuie să guste din bucatele gazdei cu respect și untură pe barbă. Iar Erdogan nu s-a zgârcit la bunătăți, i-a oferit lui Dodon bucate într-ales. Ba chiar i-a servit și ceva de post – ceai turcesc. Erdogan i-a adus personal ceaiul. În vis, Dodon bea ceai, nici nu se „diorgăia”. Apoi pupa mâna lui Erdogan. Și se trezea.

După frumoasa vacanță din Antalya și după semivacanța iraniană, o nouă destinație musulmană l-a întâmpinat pe ortodoxul Dodon la Baku, capitala Azerbaianului. Postul Apostolilor Petru și Pavel continuă, la fel și călătoria culinară prin Baku. Acolo e Ramadan, postul musulman. Dodon va respecta regula casei, nu va mânca ziua, dar va mânca șașlăc și dolma din miel noaptea, căci asta-i regula casei.

Urmează o vizită în Siria. Sirienii îl așteaptă cu ce au mai bun. Milioane de sirieni din întreaga lume îi sunt recunoscători lui Igor Dodon pentru că a salvat cei 30.000 de sirieni care urmau să ajungă în Moldova după alegerile prezidențiale din 2016. Bucuria sirienilor e că Dodon a devenit apoi președinte al R.Moldova și nu doar că în Moldova nu a mai venit niciun sirian, ci chiar și cei care erau la sute de kilometri de hotarele R.Moldova s-au mutat cu încă câte o sută de kilometri mai departe, pentru orice eventualitate. De asta sirienii îi sunt recunoscători. De ce ar fi trebuit să vină bieții sirieni în Moldova, la Sadova, de unde fug mii și mii de moldoveni în fiecare an, iar de când e Dodon președinte, șirul de emigranți din Moldova nu conținește? De ce ar fi trebuit să ajungă 30.000 de sirieni la Sadova, dacă nici măcar președintele însuși, născut acolo, nu trece prin sat decât să facă vreun guleai la tabăra de copii și la balul căpșunelor? Cum să își aducă sirienii copiii la tabăra de la Sadova, dacă pentru aceasta părinții trebuie să plătească mii de lei? Între timp, statele europene oferă condiții gratuite pentru odihna sau studiile copiilor, atât sirieni, cât și moldoveni. Și asta a fost șansa sirienilor – să evite capcana de a ajunge în Moldova, unde totul e scump și complicat, inclusiv politicienii, și să ajungă în Europa. Pentru aceasta sirienii, dar și toată lumea arabă, îi sunt recunoscători lui Dodon. Comunitatea musulmană internațională a pregătit un program amplu al vacanțelor prezidențiale ale lui Igor Dodon pentru următorii 4 ani: Afganistan, Burkina Faso, Gambia, Iraq, Somalia și – nu în ultimul rând – ISIS.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 24.06.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-adauga-semiluna-pe-drapelul-socialist/>

78. Scurgeri de gunoi de pe Bulevardul Cantemir

În ultimul timp orașul Chișinău a devenit ostaticul propriului gunoi. Munți întregi de deșeuri menajere s-au adunat lângă gunoiști, lângă ușile blocurilor de locuit, lângă terenurile de joacă pentru copii, lângă maternități, lângă magazine și reșaurante, lângă partidele de guvernământ și de opoziție. Gunoiul nu a fost transportat timp de mai multe zile, iar isngurele locuri unde funcționa salubritatea, Parlamentul și Guvernul, oricum au fost și ele împânzite de gunoaie.

Atunci când se părea că mai mult gunoi nu se poate de suportat, un val amețitor de deșeuri în putrefacție s-a răspândit peste Chișinău de undeva de pe bulevardul Cantemir. Mirosul greu de scurgeri menajere ieșea și învăluia ca o ceață întreaga zonă, s-a răspândit la nord, la sud, spre Nistru și spre Prut, a ajuns la Lipcani și chiar la Vulcănești.

Partenerii de dezvoltare ai R.Moldova, dar și serviciile de securitate ale statelor vecine, dar și ale statelor membre ale bazinului Mării Negre și ale Oceanului Planetar s-au întrunit pentru o discuție pe acest subiect îngrijorător: deșeurile de la Chișinău devin tot mai agresive, produc deja mutații în societate. Ancheta comunității internaționale a identificat originea problemei.

Raportul secret al acestei comunități arată că în sediul de GbC de pe bulevardul Cantemir a apărut o bacterie periculoasă, care produce mult gunoi informațional, politic, propagandistic, psihologic. Inițial, acest gunoi era scurs prin câteva canale media, dar se umpluseră canalele de atâtea deșeuri, astfel încât oamenii au închis televizoarele, să nu le curgă gunoiul în case. Canalele TV fiind blocate, au mai fost trase niște țevi pe internet, astfel prin niște bloguri se scurgeau o parte din deșeuri. Dar bacteria produce tot mai mult și mai mult, iar comunitatea moldovenească a încetat să mai deschidă aceste bloguri. S-au tras canale de evacuare pe Facebook, pe Odnoklassniki, dar oricum, gunoi e mai mult decât încape.

Astfel, gonuiul ajunsese întâi la genunchiul celor de la GbC (dar cum ei stau mai mult în genunchi, au crezut că așa trebuie), apoi la brâu, apoi la umeri, se apropia tot mai mult de nas. Există pericol de sufocare. Astfel, managerii clădirii au decis să deschidă supapa și să elibereze gonuiul, să curgă liber, ca să fie salvați angajații. Pe marea de gunoi, s-au lansat la suprafață niște cartoane murdărite de noroi, pe care scria "Renato Usatîi", "Opoziția", "Platforma DA", "Balabol", ca să creeze impresia că altcineva intoxica orașul, dar dacă ștergeai oleacă glodul de pe carton, se vedeau autografele bloggerilor care au murdărit cartoanele de gunoi.

Între timp, au început a se revolta oamenii de rând. Mirosul acela specific de gunoi politico-oligarhic a devenit tot mai deranjant. Se duce omul la un minister, miroase a deșeuri, se duce la o primărie – același miros. "Știți, nu e miros clasic de gunoi, cum ar mirosi un măr stricat sau un lapte înăcrit, sau o pâine mecețită. Cu acestea noi ne-am deprins, dacă chiar s-au stricat niște legume sau niște lactate, le reciclăm, le dăm la găini, la pisici. Dar gonuiul istic politic nu merge la animale, ele fug. Pentru că are așa un iz de fum, parcă arde ceva, chiar parcă arde o parte moale de om", ne-a spus unul dintre cititorii Circ în Tramvai.

Oamenii au început chiar să telefoneze la salvatori și la pompieri, anunțându-i că pe strada Cantemir arde ceva de mai multe zile, mocnește și fumegă.

Pompierii au descins de câteva ori la clădirea în cauză, dar au fost opriți de modiguarzi murdari de glod, care le spuneau că nu arde nimic, și arătau la cartoanele pe care scrie "Balabol", sugerând că fumul vine de la un primar care trăiește la Moscova.

Fiind deranjați mereu de apelurile cetățenilor, dar și de interdicția de a intra în clădirea cu pricina, pompierii și salvatorii au înscris un mesaj pe robotul telefonic, pe care îl poate asculta oricine vrea să semnaleze un incendiu pe adresa cu pricina: "Pe bulevardul Cantemir din Chișinău arde niște gunoi. Soarta gonuiului este să ardă, până la capăt. Gonuiul trebuie salvat".

Comunitatea internațională pregătește, totuși, o donație de măști antigaz, pentru cetățenii R.Moldova, care vor fi distribuite tuturor cetățenilor pe parcursul următoarei campanii electorale, când fumigenele de la gunoiștea politică se vor intensifica.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 10.06.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/scurgeri-de-gunoi-de-pe-bulevardul-cantemir/>

79. Dodon dă lecții de business politic în Rusia

Dodon a plecat iar în Federația Rusă. La Sankt Petersburg. Va participa la lucrările unui for economic. Ca un businessman de succes. Oameni de afaceri și experți în economie din întreaga lume se adună să discute cele mai de succes modele de business. Un nou trend în statele CSI este îmbinarea businessului personal sau de familie cu viața de partid pentru accederea la banii publici.

Astfel, Dodon va ține o prelegere în care să explice cum a ajuns să combine afacerile personale cu socialismul doctrinar ca să devină președinte de stat. Dodon va inaugura la forum și o expoziție cu realizările personale: ministru comunist, parlamentar traseist, businessman bugetar, și, în final, președinte socialist-capitalist.

El va prezenta și câteva studii de caz. De exemplu, cum să fii bugetar și să îți cumperi un imobil de lux, atunci când alți bugetari cu stagiul dublu de muncă nu își pot procura măcar o cameră în cămin.

El va explica în detalii cum e să îți cumperi un palat, să trăiești în el, dar să te prefaci că nu-i al tău, dar pe urmă să te prefaci că te-ai prefăcut că nu-i al tău. De exemplu, recent, președintele R. Moldova, Igor Dodon, și-a instalat cabine cu pază de stat lângă palatul său de pe strada Xenopol din Chișinău. Dar în 2011, Igor Dodon, fiind întrebat de ZdG, cum se simte cu așa salariu modest în așa palat luxos, a răspuns „Nu comentez bârfele și zvonurile. Acolo, în vecinătate, în blocurile cu multe etaje, locuiește fratele și nănașul meu. Poate acolo, când vin în vizită la ei, m-au văzut vecinii?”. Lecția lui Dodon este că întâi acuzi oamenii din vecinătate și jurnaliștii că n-au văzut bine și trăiești liniștit în palat, pe urmă îți tragi pază de stat și trăiești mai departe și încă mai liniștit în palatul deja păzit. Dacă, totuși, se leagă cineva cu vreo amintire din trecut, spui că vecinii îs invidioși, iar jurnaliștii în general îs niște bârfitori inutili.

Dar cel mai solicitat masterclass al lui Igor Dodon la forumul economic din Rusia va fi: cum să fii lider socialist total capitalist. Cum e să lucrezi la stat cu salarii modeste, dar să ai bani de tot ce vrei, cum să ai afaceri controlate prin interpuși, cum să fii capitalist în viață, purtând mască socialistă.

Unul dintre momentele cruciale va fi work-shopul electoral: cum să speculezi tragedia poporului sirian, dar și Biblia, și sărăcia, și persoanele LGBT, și românismul, și familia, și orice slăbiciune sau virtute a poporului moldovenesc, doar ca să acumulezi mai multe voturi și mai multe dezamăgiri post-electorale. Un subcapitol al workshopului electoral va fi: cum să obții bani pentru alegeri de la Moscova – scurt ghid de sărutat mâinile lui Vladimir Putin și ale Patriarhului Kiril.

Ateliere mai mici se vor desfășura la următoarele teme: odihnă de lux cu bodiguarzi de stat în Uniunea Europeană, declarată în putrefacție; simpatia lui Putin pentru trădare de patrie; cum e să transformitabăra de pionieri de la Sadova în afacere proprie.

Despre afacerea cu prefacerea combaterii corupției Igor Dodon nu va vorbi. El va prezenta doar un clit de cuvântări despre corupție, pe care le-a ținut în fața cetățenilor în campania electorală și câteva fotografii de la ziua ultimului sunet, din 30 mai 2017, la Sadova, Călărași, unde președintele Dodon, imitându-l pe democratul Constantin Țuțu, a dat plicuri cu bani la copii, fără să le explice din ce fonduri au fost sustrași acești bani și de ce li se dă doar copiilor din satul său dacă e președintele tuturor copiilor.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 04.06.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/dodon-da-lectii-de-business-politic-in-rusia/>

80. De la Miami la azilul din Strășeni

Săptămâna trecută, Vlad Plahotniuc a călătorit în SUA. Zborul președintelui partidului de guvernământ din cel mai sărac stat din Europa s-a efectuat, precum era și de așteptat, cu un avion privat, separat de mulțimea bogătașă europeană, care se înghesuie câte 200 într-un avion. Oare nu le e rușine liderilor statelor europene, cum ar fi Franța, Germania, Belgia, Norvegia, Danemarca și alte vreo 20

supranumite state cu cea mai ridicată bunăstare a cetățenilor, să își înghesuie oamenii în avioane transatlantice, cum sunt înghesuite șprotele în cutia de conserve?

Liderul Plahotniuc le-a dat o lecție nu doar europenilor, ci și americanilor, căci și ei au un nivel înalt de bunăstare, dar americanii tot se înghesuie cu sutele în aeronave. „Moldova primește ajutoare din UE și SUA, dar măcar efectul se vede. Omul în Moldova își poate permite să închirieze un avion privat, cu dormitoare, spa, jakuzi, solariu, sală de jocuri, restaurant și toate cele necesare unei persoane care se respectă, și să zboare unde vrea”. Ajuns la Washington, pe 16 mai, seara, Plahotniuc a petrecut o zi și jumătate în capitala americană, a făcut trei poze pe două coridoare și într-un birou, după care, oboist de muncă în interesul comunității moldovenești, a luat-o spre Miami, Florida, cu acelaș avion de lux, închiriat.

Miami este bijuteria sudului american, cu plaje de lux, lume selectă și viață nocturnă opulentă. Oamenii care vin cu aeronave private la Miami beach se simt bine. Vlad Plahotniuc a petrecut 2 zile încântătoare. Ar fi stat mai mult, dar a verificat în geamantanul cu valută și, în loc de dolari, finul său i-a pus câteva pachete cu tickete de masă. Bine că nu i-a pus și taloane de benzină. Cât s-a plimbat prin Miami, Vlad Plahotniuc a văzut oameni. Cei mai bogați erau vârstnici. Mergeau în bastoane, în cărucioare, căruți, cu chelii, cu dantură artificială, dar erau parcă prea mulțumiți de viață, chiar cam aroganți. Deși se prezenta Vlad Plahotniuc, managerul celui mai sărac stat din Europa, maiamezii se prefăceau proști, strângeau din umeri. Vreo doi dintre ei chiar au îndrăznit și i-au dat sfaturi, cum să facă mai frumoasă viața în Moldova, sugerându-i să combată corupția și să facă în fel și chip ca cetățenii să se simtă egali cu politicienii.

Asta a pus capac la toate. Plahotniuc a urcat în avionul său cu restaurant și a revenit acasă. În 2016, când a călătorit în SUA, pe pagina sa de Facebook se puneau în fiecare zi noi și noi poze de la tot felul de întâlniri oficiale. Anul acesta, n-a pus nicio poză pe pagina sa. Doar cele 3 poze de pe 2 coridoare au fost încărcate pe pagina web a partidului.

La Chișinău și-a dat seama că nu are rost să iasă într-o conferință de presă, căci nu are ce spune, așa că l-a trimis pe purtătorul său de cuvânt să inventeze singur ce vrea.

Ca să nu existe un vid de comunicare, Vlad Plahotniuc s-a gândit că tot ar fi bine să se întâlnească cu ceva public, să povestească despre vizita sa în SUA. Dar cui? Tinerilor? Nu, mulți dintre ei au călătorit în SUA mai mult și mai liber ca el, cu avion comun, dar și cu multă comunicare. Jurnaliștilor? Nuuu. Ambasada SUA a organizat pentru zeci de reporteri din Moldova călătorii de săptămâni în șir prin SUA, s-au întâlnit și ei cu mai mulți congresmeni, mai mulți chiar decât toți membrii PD luați la un loc. Consilierii i-au sugerat să se întâlnească cu oamenii care aud rău, văd rău, înțeleg rău și nu prea pun întrebări. Bingo, bătrânii! Întrebarea lui a fost unde poate vedea niște bătrâni cumiți și ascultători. Reprezentanții Guvernului, participanți la ședință, au sărit cu răspunsurile: în sate, în orașe, la piață, pe străzi, în spitale, la farmacii, la gunoști, la colțuri de stradă, cu mâna întinsă, la piețele de second-hand, prin cimitire, peste tot, doar ei au rămas în Moldova!

Liderul democrat a decis să viziteze un grup de bătrâni, dar care să fie mai curăței și mai cumiți și nu departe, căci era obosit după plaja din Miami. S-a ordonat o curățenie generală la Azilul din Strășeni. Din tichetele de masă rămase după călătoria din SUA, Vlad Plahotniuc le-a procurat bătrânilor cărți de desenat și creioane colorate. Ajuns acolo, le-a povestit ce a vrut despre cât de măreț a fost întâmpinat în SUA, despre cum tot senatul american i-a cerut prietenie pe Facebook, despre cum s-a întâlnit cu Trump, care le-a transmis cărți de desenat cu autografe. Le-a arătat cum se colorează americanește, cum se dansează în Miami. Ce drăguți sunt bătrânii din Moldova. Tac, te ascultă. De-ar fi și ambasadorii europeni ca ei.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 27.05.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/de-la-miami-la-azilul-din-straseni/>

81. Presa Democrată și eșecul ascuns

După mitingul de duminică, 14 mai, în fața Parlamentului R.Moldova, Vlad Plahotniuc nu a mai rezistat și a scris o scrisoare opoziției extraparlamentare și tuturor participanților. El le-a vorbit acestora despre eșec.

„Dragi participanți la miting, v-am privit azi din geamurile Parlamentului și am înțeles ce înseamnă un eșec. Stăteam în biroul meu secret, proaspăt mobilat, cu geamuri blindate, amenajat cu tot confortul unui manager al alianței pro-europene de guvernare, și mă gândeam cât de tare ați eșuat.

Erați de partea cealaltă a geamului, în ploaie, cu umbrele, cu cartoane scrise cu pixul. Eu așa ceva de mult n-am văzut. Eu, când aduc oameni la miting, le organizez autobuze, microbuze, chipiuri, umbrele (eu îmi iau chiar mai multe umbrele, le țin bodiguarzii mei), le dau apă, chiar și de un „abed” ceva, oamenii simt că este un stăpân pe miting, și știu ce au de făcut: au venit, au băut din palme, au băut apă, o bere, au urcat în Ikarus și au plecat, cu ei totul e clar.

Voi, aceștia care ați venit din contul vostru de prin raioane, sunteți niște eșuați mari. Știu, trenurile au fost blocate. Voi v-ați zvârcolit și v-ați ghemuit în microbuzele rămase pe rută. Ploua, biletul era scump, dar voi v-ați înghesuit așa în microbuz, ca să ajungeți la acest protest și gata. Tare naivi. Pe drum microbuzele au fost oprite de ANTA, ținute în drum, șoferii amendați, toți înjurau furioși, dar voi ați răbdat și v-ați dus la Parlament, să stați în ploaie și să protestați.

Aveați niște cartoane în mâini, pe care ați scris lozinci cu pixul. Sunteți penibili. Partidul Democrat când organizează un miting, face lozinci mari, la comandă, vopsite frumos, cu trandafiri.

Eu, când organizez un miting, organizez și concerte. Aduc scena cea mai scumpă din oraș (Dodon mi-a dat adresa), aduc artiști scumpi, cum ar fi Geta Burlacu, Dobrânin, O-zone, Pupo. Voi ați cântat cu o singură chitară ”Hai să căutăm dretate”. Nu trebuie să o căutați, voi doar știți că dreptatea e la mine. Să veniți să o cereți. Mulți, tare mulți ca voi, au venit și au cerut. Nici eu nu am avut-o dintr-o dată, am cheltuit vreo 15 ani ca să o dobândesc. Acum o am, aproape pe toată. A mai rămas un pic. Și picul cela sunteți voi, eșuaților.

Mă uitam la voi prin geam din fotoliul meu din piele galbenă. Dacă ați cere, eu aș discuta. V-aș da autobuz, umbrele, lozinci tipărite frumos din timp, ați scăpa de cartoane și ploaie, și nu v-ați plăti biletul din buzunarul propriu. Și dacă aveți neamuri de aranjat – aș ajuta. Și dacă aveți pe cineva la pușcărie care trebuie scos – aș ajuta. Dar să veniți, să cereți. Da voi stați în ploaie și strigați ”Arde Guru!”. Doar le dați de lucru jurnaliștilor. Da, eu am mulți jurnaliști, și multe televiziuni, și multe site-uri, eu îi plătesc și le spun ce să facă.

Mi-ați ținut duminică jurnaliștii în ploaie. Noroc că-s șmecheri și nu mai stau ei chiar în ploaie, stă câte unul, restul – copie unul de la altul. Îi vedeam și pe ei din geam. De la mine era doar unul. Oricum, jurnaliștii plătiți de mine au scris duminică, între ora 12 și miezul nopții, 427 de știri despre acest miting. Bravo cei de la Publika, Prime, Canal 2, Canal 3, Hotnews, Mesaj.md, Politics, 24h.md, Momentul.info, Evenimentul, StiridinMoldova, Zugo, Today, Moldova24, Democracy, Livenews. Au scris frumos, citiți: „17:57. Eșecul protestului de astăzi a determinat opoziția să ia o pauză #HotNews; După eșecurile rușinoase de la proteste, opoziția anunță că ia PAUZĂ #Mesaj.md; 17:06. Protest EȘUAT al opoziției care se opune dreptului cetățenilor de a alege direct deputatul (FOTO) #Publika; 16:46 Descurajată de prezența atât de mică la proteste, opoziția a hotărât să ia o PAUZĂ #Politics; 16:36 Protestul celor cinci partide de opoziție a suferit un nou fiasco #24h.md;

16:26 Efectul celor 7 zile de proteste eșuate! Opoziția și cele câteva ong-uri politizate pleacă în „pauză” (GALERIE FOTO) #Publika; 16:06 Reacția unui cunoscut analist politic: protestul de astăzi a fost un eșec #Evenimentul; 16:57 Opinie: Eșec pentru opoziție și pretinsa societate civilă. Oamenii au demonstrat că nu au nevoie de aceste proteste #HotNews”

Sunt doar jumătate din titlurile unei singure ore. Au obosit, că-s oameni și ei. Marți, când în Parlamentul UE se discuta situația critică a democrației din Moldova, reporterii de la cele 4 televiziuni ale mele și 26 de site-uri erau obosiți. Le-au ajuns puteri să scrie doar despre Baba Vanga. Că doar nu erau să scrie că guvernarea a eșuat. Înțelegeți? Eu chiar dacă eșuez, reporterii mei nu scriu. Nimeni nu îmi spune. Nici eu nu recunosc. Poate eșuez deseori, poate eșuez în fiecare zi, chiar de mai multe ori pe zi. Dar presa mea nu va spune asta niciodată. Ea e dresată să spună când eșuați voi. Chiar dacă eșuați de un centimetru, ei transformă asta în kilometri de eșec și vorbesc despre asta săptămâni în șir. Și oficialii europeni, dacă nu vor da bani, vor fi trecuți în lista eșuaților. Oricine nu mă ascultă și nu-mi dă banii – eșuat”.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 21.05.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/presa-democrata-si-esecul-ascuns/>

82. Plahotniuc+Dodon = „Un amore grande”

Relația lor a început cu timiditate. Ca la mulți adolescenți pe lumea asta. Întâi s-au privit pe furiș. Și-au examinat jucăriile. Au înțeles că sunt liderii grămezii de nisip. S-au hârjnit public, de parcă n-ar fi putut împărți jucăriile-ideologiile.

Cel în tricou albastru cu trandafiri brodați la piept zicea că cel mai vesel joc din lume este „Votul Uninominal”. Cică acest joc nu are termen de valabilitate, nu se strică, și dacă intri în el, toți deputații din Parlament vor dori să se joace cu tine și vor sta la rând pentru asta. Când vrei tu, atunci îi primești în joc. Când vrei, atunci îi poți dirija, organiza, le spui că cei care se vor purta frumos – se vor juca cu 5 minute mai mult. Iar cei care vor bate din palme – cu 10 minute mai mult. Iar cei care îți sărută mâna – cu 15 minute mai mult. Iar cel care îți linge papucii de praf, poate să sară peste rând. E bine să ai o jucărie pe care o doresc băieții! Tu ești stăpânul jocului!

Celălalt, în tricou roșu cu ciocan și seceră de aur pe el, a zis că jucărica uninominală pare minunată, că, într-adevăr, îl face pe posesorul acestui joc să se simtă stăpân al întregii Moldove. Dar are și unele dezavantaje. Cei care întrețin movila de nisip și jucărica s-ar putea să nu fie proști, ar putea să înțeleagă că o jucărică produsă pentru toți ajunge controlată de o singură persoană, și atunci – ar putea strica jocul.

Cei doi parteneri de nisipărie au stat de vorbă, închipuindu-și că sunt doi oameni mari. Au analizat cât costă compromisul, au adușmeșat avantajele și dezavantajele și, ca niște copii bine crescuți, au acceptat un compromis. Au unit jucăriile și le-a ieșit una mixtă. Deși nu le place să fie tocmai doi stăpâni într-o singură grămadă de nisip, totuși alte grămezi de nisip libere nu-s, îs ocupate, iar copiii care stau la rând să se joace cu jucăria lor mixtă s-ar putea risipi pe la alte nisipării, și atunci cine o să le lustruiască pantofii și o să le bată din palme?

La 9 mai 2017, Plahotniuc și Dodon au sărbătorit jucărica mixtă. Unul a mărșăluit prin cartierul de nisip, urmat de băieții și fetițele care s-au înscris la rând să se joace oleacă cu jucărica. Copiii politici care mergeau din urma lui Plahotniuc ca să se joace, erau și ei mixti. Cândva au curățat pantofii liderilor comuniști, socialiști, peledemiști, iar acum sunt pediști.

Celălalt s-a dus la nisipăria vecină, ca să se laude că are o jucărie mixtă și are cine îi ține drapelul și îi șterge pantofii. Ambii posesori ai jucăriei mixte au fost arătați la televizor. În așteptarea partenerului său de jucărică, Vlad Plahotniuc a organizat în PMAN un concert cu cântece de dragoste. O-zone a cântat „Mă înec în ochii tăi”, iar apoi italianul Pupo a interpretat cu sârg „Un amore grande”. În acest răstimp, Marian Lupu purta la piept o panglică negru-oranj și se gândea la Europa. Totul în jur era mixt.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 14.05.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/plahotniucdodon-un-amore-grande/>

83. Violență în familie după mitingul de 1 Mai

La 30 aprilie 2017, la președintele Igor Dodon au venit revizori de la Moscova, din partea partidului „Edinaya Rossiya”, condus de Vladimir Putin. Este vorba de politicianul-boxer Valuev și soția sa. La televizor, Valuev și controlatul său, Igor Dodon, zâmbeau amical, prezentându-se ca vechi prieteni. În realitate, revizorul Valuev a fost trimis să verifice ce face Dodon în Moldova cu banii Moscovei și de ce a scăpat atât de mult situația de sub control.

Valuev a constatat că, la Chișinău, există probleme cu dragostea față de Putin. De 3 ani, cetățenii R.Moldova călătoresc în UE liber și văd cu ochii lor avantajele UE, de aceea propaganda rusească nu mai are efectul dorit! Și asta e considerată greșeala lui Dodon! Trebuie să facă ce a promis, să denunțe acordul cu UE, să închidă hotarele și să forțeze oamenii să rămână în Moldova și să se uite la televizoarele rusești, să-i bată din palme lui Putin. În acest scop, Dodon a primit și licențe TV de retransmitere a canalelor rusești, și contracte de publicitate cu aceste televiziuni, și onorarii pentru denunțarea acordului de asociere. Dodon a luat toți banii oferiți, dar nu a făcut nimic.

Putin l-a trimis special pe Valuev, căci are pumnul mai mare. Fiind în ospeție la Chișinău, Valuev a ridicat de câteva ori pumnul să se scarpine în cap, și Igor Nikolaevici a tresărit. Îi cădea pe față umbra pumnului lui Valuev și se făcea verde ca urma unei vânătaii expirate. Ca să-l scoată oleacă din casă, Igor Dodon a decis să-i arate lui Valuev frumusețile orașului Chișinău.

Zeci de microbuze au încărcat oameni din mai multe sate și orașe, promițându-le bere gratis, îmbrăcăminte gratis, chipiuri gratis, plimbare gratis și diverse ajutoare pe viitor. Oamenii au năvălit, dar deziluziile au urmat una după alta. Haine li s-au dat numai roșii. În primul rând, o serie de bătrâni nu prea poartă roșu, au cerut niște haine mai întunecățele, dar li s-a dat de un fel. În rândul doi, au fost chiar și câteva cazuri de violență în familie: câteva femei de prin sate s-au îmbrăcat în maiouri roșii, mulate pe bust, și-au scos broboadele negre de pe cap și au mășăluit într-o veselie pe bulevardul central, iar în jurul lor – bărbați străini îmbrăcați în roșu. Seara, au venit pe la casele cui le are, le-au adus soților câte o bere și o votcă. Bărbații au băut, apoi le-au văzut la televizor, prin preajma lui Valuev, și totul s-a terminat trist.

Parada a culminat cu un incident istoric, în PMAN. În timp ce treceau pe lângă piatra lui Ghimpu și cântau „Moi adress sovietskii soiuz”, dinspre piatră se înălța o melodie care mai n-a spart timpanele lui Valuev: „Deșteaptă-te, române!”. Oaspetele de la Putin a rămas nedumerit, asculta cuvintele și nu înțelegea sensul: „Igor, eto cito: „Sognul celde Marțe”? Kogo sognuli? Pocemu oni poiut pro varvarî-dușmani? Eto pro nas?”. Dodon s-a făcut mai roșu la față decât maiourile mulate pe femeile de la țară. Mai ales că a auzit că și soția sa îngâna imnul „Deșteaptă-te, române”, alături de copiii săi. S-o fi încălzit la soare, s-o fi încurcat de stres?

Valuev nu a rămas prea mulțumit de plimbarea prin Chișinău. I-a spus-o direct lui Igor Dodon, că atunci când a fost în Crimeea, a fost primit mai bine, oamenii au declarat mai ferm că îl iubesc pe Putin. De acolo nimeni nu poate pleca în UE și toți stau cuminiți și ascultă ce o să li se spună de la Moscova. Pe când la Chișinău, ai impresia că toți stau cu geamantanele în mâini, ca să fugă mai repede în UE, iar cei care nu mai pot pleca, fie din cauza vârstei sau din cauza faptului că nu pot învăța nicio limbă și nu pot să comunice cu nimeni din lume, afară de ruși și moldoveni, tot nu sunt foarte deschiși față de Putin, dar privesc dragostea față de Moscova ca o formă de business. Dă-le haine, dă-le transport gratuit, dă-le bere, dă-le votcă. Unii s-au obrăznicit și au cerut chiar de mâncare la paradă! Păi ce, Valuev le este bucătar-șef? El e boxer-politician și revizor. Atât! Valuev a plecat cu inima grea din Moldova și cu gânduri negre. Dodon a rămas cu umbra pumnilor lui Valuev pe față.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 06.05.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/violenta-in-familie-dupa-mitingul-de-1-mai/>

84. Cum vor trăi și cum vor muri deputații uninominali

S-a clarificat situația. De câteva săptămâni se face agitație mare în favoarea deputatului fiecăruia, dar lumea, ocupată la arat, la semănat, așa și nu apuca să înțeleagă ce înseamnă „deputatul tău”. Până acum nimeni nu a priceput nici măcar ce însemna „deputații lor”. Totuși, încetul cu încetul, după sute de ore de propagandă așa democrată, oamenii au înțeles: fiecare cetățean rămas în Moldova după recensământ – va primi câte un deputat al său.

În prezent, Vlad Plahotniuc face mari eforturi în Parlament și cumpără toți deputații posibili, ca în 2018 să poată oferi fiecăruia doritor câte unul. Dacă nu vor ajunge deputații din Parlament, mai sunt candidați printre liderii raionali ai PD, câțiva – prin primării. În curând, magazinul de deputați se va muta în subsolurile CNA, cui nu-i place partidul, va trebui să stea la umbră, restul – se vor vinde repede și ieftin. Principalul e ca, în ziua alegerilor din 2018, marfa electorală să stea în poziție de drept: fiecare cetățean să primească câte un deputat, să îl aibă fiecare pe al său.

Se pare că e cel mai reușit model electoral. Există o serie de schelălăiți care vor face gălăgie, că e un fals, că de fapt nu e posibil, că în Parlament sunt doar 101 deputați, dar cetățeni rămași vii în peste 2 milioane. Aceștia în special plătiți de Soros să încurce izele, dar dacă privim realist la situația actuală, proiectul „Un deputat pentru fiecare cetățean” este absolut realizabil! Priviți aglomerația de la hotare: zilnic, zeci de aeronave, sute de autocare, mii de autoturisme scot și cară oameni din Moldova. În doi ani, avem vreo 730 de zile, vămile n-au zile libere, oamenii nu se opresc. În 730 de zile pot pleca mai mulți decât sunt! E adevărat că o mică parte vor rămâne: posesorii de palate n-au unde se duce, în străinătate nu le dă nimeni tot ce au aici. Și din aceștia în câteva mii bunișoare. Dar nu poți să dai fiecăruia câte un deputat, că de dragul lor lucrează Plahotniuc. Ca ceilalți să stea în poziție de drept la alegeri, o parte vor fi cazați în beci la CNA, pe la izolatorul nr.13, câteva femei mai cu brâu, mai cu pelincuțe – pe la Rusca, o parte de zăpăciți – în beci la PD, pe strada Tighina din Chișinău. O parte din cetățenii rămași vor fi copiii minori, care nici nu au drept de vot, nici posibilitate de plecare. Deci, în total, oameni cu drept de vot rămași în R. Moldova neemigrați și nearestați vor fi taman câte unul de fiecare deputat.

Să ai deputatul tău e un mare confort. Vezi o lege care nu îți place – îi spui direct. Crezi că primarul sau ministrul nu fac treabă – îi zici deputatului. Auzi că polițistul din sat sau primarul ia mită – îi zici pe loc deputatului tău. Cetățeanul se va simți stăpân adevărat pe deputat: îi spui și el face, îi dai ordin și el execută.

Dar a apărut, totuși, o nuanță: fiecare alegător va trebui să își întrețină deputatul. Că doar n-o să fie sclavie cu deputați într-o țară asociată cu UE! Deputatul va sluji cetățeanul, iar cetățeanul va întreține deputatul, îi va oferi cele necesare pentru masă, casă, vacanță. Sluga poporului să fie tratată cu demnitate.

În acest moment, cetățenii au intrat în dezbateri. Parcă și până acum au întreținut non-stop deputați, dar când îl ai pe al tău, cine știe cum ți se nimerește unul nepotrivit? Dar dacă deputatul tău se îmbolnăvește? Că ei uneori în nesăbuiți, se duc pe la mare, pe la vânătoare, se mai joacă cu focul uneori. Dacă îl sperie un mistreț? Și îi apare enureza? Cui îi trebuie un deputat care se scapă în pat? Trebuie mai multe lenjerii, detergenți, se aude că pampersii pentru maturi se scumpesc.

Dar dacă e la plajă pe insule și se sperie de o balenă albastră și rămâne cu maxilarul blocat și nu mai poate vorbi? Cui îi trebuie deputat speriat de balenă? Cui îi trebuie deputat care nu poate vorbi? Să stea în Parlament și să se joace cu degetele? Să intre în internet și să caște gura?

Dar dacă îți nimerește un deputat mândăcios? Iaca sunt de aiștia, parcă nici nu-s grași, dar mănâncă mereu! Unii umblă și noaptea la frigider! Dar dacă nu mănâncă fasole, curechi, urzici și leurdă, dar cere răcitură?

Însă cel mai mult s-a stresat poporul când a ajuns la situația terminală: ce faci când deputatul moare? Să întreții un deputat nu e ieftin, dar să-l îngropi o fi și mai scump: la masa de pomenire ar trebui să vină toți colegii săi deputați. Și fiecare ar putea să vrea să vină cu cetățeanul său. Asta înseamnă să hrănești toată republica? Și alte cheltuieli, de pomeni, de transport, de cavou. Se aude că există un nou proiect, ca deputații să fie culcați pentru somnul de veci într-un mausoleu construit în PMAN. Cică Dorin Chirtoacă a și aprobat proiectul, că de altfel, era dus și el în beci la Tighina. Să întreții o mumie de deputat în mausoleu e prea scump. Cetățenii s-au consultat și au votat pentru o groapă comună, e cea mai rezonabilă variantă pentru cel mai sărac stat din Europa.

Majoritatea parlamentară s-a întrunit imediat și a retras inițiativa legislativă privind votul uninominal.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 16.04.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/cum-vor-trai-si-cum-vor-muri-deputatii-uninominali/>

85. Filip, nemulțumit de presa lui Plahotniuc

Zilele trecute, premierul Filip a făcut-o pe jurnalistul, dar și pe marele suferind pentru independența mass-media. Nu l-ați auzit? Nici n-aveați cum. Căci a făcut-o pe fanatul jurnalismului liber, la Bruxelles, în limba engleză.

La finele lunii martie, Pavel Filip a semnat un articol de opinie pe un portal european, Euractiv. Articolul se numește „O invitație de a investi în piața media din Moldova”. Articolul trebuie citit rând cu rând, cu pauze lungi de răs, la fiecare alineat.

„Asigurarea unei piețe media diverse este foarte importantă, de aceea instituțiile media din Vest sunt invitate să facă investiții în Moldova”. A făcut-o pe șmecherul. Nu i-o spune direct în față magnatului mediatic Vlad Plahotniuc, nu-i dă de înțeles că piața media e capturată, univocă, plictisitoare și abuzivă. Pavel Filip a făcut-o pe furiș, a ieșit tiptil din Moldova, a zdrobit un articol în engleză, în care aproape strigă: Salvați-ne, fraților europeni! Veniți să diversificați media în Moldova, că e jale! Frecvențele TV și Radio cu acoperire națională sunt distribuite între politicieni și CCA nu mișcă din deget, decât dacă e un interes politic!

Ca să nu trezească suspiciuni, nici în tabăra politică de acasă, nici în cea din UE, Pavel Filip continuă cu mesaje sexy, de sar jartierele de poftă de a veni și a investi în presa de la Chișinău: „Moldova a lăsat în urmă criza politică și financiară, dar și stagnarea economică din 2015 și a decis să ia calea reformelor ambițioase”. Haideți să fim sinceri, când citești așa ceva, dacă nu ești în Moldova – vrei imediat să mergi în Moldova: crize nu-s, sărăcie nu-i, probleme nu-s, doar proiecte ambițioase de viitor! Pentru investitorii străini care mai stăteau la îndoială, Pavel Filip adaugă următoarea propoziție în editorial: „Ca o mantra guvernamentală, noi am denumit anul 2016 ca an al stabilității”. Pentru cei care nu știu ce e o mantra, e o formulă sacră cu valoare magică și educativă, în unele practici și religii orientale (yoga, budism, hinduism, tantrism). Înțelegeți, europenii aceștia nu umblă cu biserica ortodoxă rusă, cu canoane și icoane făcătoare de minuni. Europenii îs cu mantrale, cu magiile spirituale imateriale. N-ați simțit această mantră? N-ați simțit că anul 2016 a fost al stabilității? Da, sărăcia a fost stabilă, da, decepțiile, deznădejdea, fluxul de migrație au fost stabile. Nu e o minciună. E un fel de mantră.

„Împreună cu colegii mei din fracțiunea parlamentară majoritară, sunt absolut sigur de faptul că consolidarea democrației necesită o mass-media activă și diversificată. Orice manual de democrație descrie acest rol central al presei libere”. Înțelegeți, Filip vorbește de democrația ca la carte. Ca în manual. Cu instituții depolitizate și presă liberă. Plahotniuc și întreg partidul au primit o mare palmă, ei încearcă din greu să construiască aici un model de stat capturat, cu majoritate parlamentară de adunătură traseistă, și când colo, premierul umblă cu cărți europene despre libertăți.

Ca să nu supere prea mult patronul politic de acasă, Filip a trecut ușurel la interesul financiar. Cu acest interes magnific calmezi supărarea oricărui patron din lume. Filip a chemat presa străină să aducă bani în Moldova și asta e atât de necesar, groapa deficitară după furtul miliardului e atât de mare, încât oleacă de critică e iertată, dacă asta aduce foloase. „Media este un business ghidat nu doar de interesul public, dar și de profit. În final, capacitatea unui ziar sau a unui canal TV de a-și informa cititorii sau telespectatorii depinde de situația financiară a instituției media”, spune Filip, vorbind în continuare în termeni elogioși despre eliberare de taxe pentru reporteri, independență editorială, despre rezistența și integritatea presei. Tare frumos a mai scris. E adevărat, aici la Chișinău, premierul Filip nu a organizat niciodată nicio consultare publică cu editorii și managerii de media, în special cu cei neafiliați politic. Dar ce contează presa liberă de la Chișinău? La ce folosește? Doar deranjează? Principalul e să spună frumos în engleză cât de mult apreciază presa de calitate, căci acțiunile Guvernului de la Chișinău nu se fac pentru binele societății moldovenești, care e o sărăntoacă și o frustrată, ci de ochii partenerilor de dezvoltare

europeni, care au bani și trebuie mințiți frumos. Bravo, Pavel Filip. Așteaptă investițiile străine în media, că iaca-iaca vin. O parte vin din Rusia, cu Pervîi Kanal direct la Prime, o parte – de la Cosmin Gușă, magnatul de presă care a adus Publika la Chișinău, și care acum e anunțat în urmărire generală.

Marian Șura-Mura

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 08.04.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/filip-nemultumit-de-presa-lui-plahotniuc/>

86. Federația Rusă își schimbă denumirea. Devine Moldorusia

Moldova se va uni cu Rusia. E decizia declarată a președintelui Dodon în cadrul ultimei sale conferințe de presă. Ușor de spus, dar mai greu de realizat, deși nimic nu e imposibil, atunci când Dodon poate. Mai ales că unirea se va face cu gura, iar el are capacități bucale speciale.

Mai întâi va trebui ca cetățenii ruși să aibă nevoie de această unire. Da, e greu. Hotar comun nu există, rădăcini etnice comune – pe unde și unde câte una, dar unirea e necesară!

Mai întâi se va face un Referendum în Federația Rusă, ca să consulte poporul cu privire la dorința cetățenilor de a se uni. Buletinul de vot va fi sub forma unei sticle de vin de Moldova cu o etichetă pe care va fi scris simplu, pe înțelesul tuturor: „Vrei sau nu vrei să te unești?”. Cine va răspunde negativ, nu va primi sticla. Pentru succesul referendumului din Rusia se pregătesc intens câteva fabrici de vinuri din anturajul lui Igor Dodon, care introduc o nouă aromă vinică „Запах боярышника”, astfel încât vinul nostru să fie mai familiar consumatorilor ruși.

În timp ce referendumul din Rusia cu privire la unirea cu R. Moldova e aproape garantat, cel de la Chișinău s-ar putea lăsa cu probleme. Există variante și pentru populația de aici. Pregătirile sunt în toi. După modelul anului 1992, câte o armată a 14-a rusă va fi dislocată în fiecare centru raional, cu unități militare de serviciu lângă fiecare secție de votare. Oamenii vor fi scoși la referendum cu tancul, cine va refuza – trenurile marfare vor fi pregătite, și nemulțumiții și înfierbântații, inclusiv românii din R. Moldova, vor fi duși direct în Siberia să se răcorească, să mai construiască niște sate pro-europene prin taiga.

Așa planificate lucrurile, unirea Moldovei cu Federația Rusă e foarte probabilă. Singurul aspect incomod este unirea fizică, de vreme ce R. Moldova nu are și nu a avut și parcă nu poate avea hotar geografic comun cu Rusia. Teoretic, și asta e rezolvabil. La moment, Putin a dat ordin să fie săpat un tunel subteran pentru unire și comunicare directă. Tunelul va fi secret, cu o capacitate limitată, intrarea fiind permisă doar în baza unor legitimații speciale. Din partea Moldovei de legitimații se ocupă PSRM, care eliberează, în baza simpatiilor politice, legitimații cu stea roșie. Prin acest tunel Dodon îi va duce lui Putin în fiecare săptămână o desagă cu sticle de vin de cel bun, care lungește viața.

Uniforma de serviciu în tunel va fi halatul alb, cu stema de neon moldo-rusă, ca să se vadă bine pe întuneric.

Dar proiectul ar putea fi compromis de Frontera Resources, care tocmai acum s-a apucat să sape tunele prin toată Moldova. Datele serviciilor secrete arată că Frontera Resources nu caută petrol, ci sapă tunele să unească Moldova cu SUA.

Noua capitală a noului stat imaginar Moldorusia va fi la Sadova, la tabăra de odihnă a lui Dodon. De acolo președintele va transmite la televiziunile moldo-ruse emisiuni despre fericirea de a trăi în Moldorusia. Acum se pregătesc mesaje propagandistice, o listă de scribi pregătiți de KGB fac vânt din penițe. Contra unui salariu decent ei trebuie să convingă cetățenii de 3 lucruri:

În Uniunea Europeană oamenii trăiesc cu 10 ani mai mult și de 10 ori mai calitativ ca în Rusia, dar oricum trebuie de unit cu Rusia. Uniunea Europeană și România au hotar direct cu R. Moldova, iar Rusia nu are hotar direct, dar totuna trebuie de unit cu Rusia. Uniunea Europeană ne oferă ajutor pentru combaterea corupției și a sărăciei, iar Federația Rusă ține ilegal armata pe teritoriul R. Moldova, de aceea trebuie de unit cu statul abuzator.

! Acest text este un pamflet și trebuie citit ca atare

Pamfletul este o scriere jurnalistică, care vizează senzaționalul prin exploatarea realității imediate. El își propune să informeze, să formeze dar și să amuze publicul, capabil „să guste” din trăsăturile menite să-l definească drept specie literară: satira, parodia, ironia și umorul.

Sursa: Ziarul de Gardă, 01.04.2017

Disponibil: <https://www.zdg.md/diverse/pamflet/federatia-rusa-isi-schimba-denumirea-devine-moldorusia/>

87. Traian Băsescu recunoaște: "Toți bășiștii au fost niște lingăi!"

Traian Băsescu le mulțumește azi, în stilul personal, celor care l-au susținut în trecut: "N-am avut niciun aranjament cu ei, fie că se numeau Tăpălagă, Bot, Ciocăzanu. Erau lingăi voluntari. Această hoardă de propagandiști, dacă spui ceva despre Kövesi... Tăpălagă, unul care m-a lins fără să-i cer. Voluntar a fost. Acum și-a schimbat obiectul lingerii. Eu nu le-am cerut nici lui Tăpălagă, nici lui Ciocăzanu, nici lui Bot, nici lui Mircea Marian să mă susțină."

- Dle Traian Băsescu, bine ați revenit în studioul Antenei 3! O emisiune cu Traian Băsescu, față în față, este întotdeauna o provocare jurnalistică de cea mai înaltă calitate intelectuală...

- Mihai... un moment, te rog... știi că mie nu-mi place să fiu lins sau să suport tratamentul cu periuța... hai să trecem, bărbătește, la subiectul principal.

- Vă mulțumesc, dle Băsescu, pentru stilul dvs franc și inimitabil. Mă ajută să-mi depășesc vechile inhibiții când mă aflu singur cu dvs.

- Hăhăhă!... asta cam așa este... te-ai pierdut mereu în discuțiile directe cu mine, deși te vitejeai ca Badea când nu eram de față!

- Sunteți, recunosc, un tip intimidant... dar sugerez să abandonăm fricțiunile revoluate pentru că acum, în fața națiunii, avem onoarea de a prezenta un nou Băsescu, fapt subliniat telefonic și de dl Voiculescu într-o convorbire dinaintea emisiunii. Mi-a spus așa: "Mihăiță, trăim un moment istoric! În sfârșit, îl recunosc azi pe bunul meu amic Băsescu așa cum îl știam din vremurile prieteniei și colaborării noastre. Invită-l în emisiune și spune-i lui Mircică că am zis eu că de-aia i-am dat Premiul pentru Curaj Jurnalistic, să nu mai spună nimic de-acum încolo despre luptătorul pentru o Justiție independentă Traian Băsescu!"

- Dle Gâdea... Mihai... ce a făcut Justiția cu prietenul meu Dan Voiculescu se înscrie în linia abuzurilor bolșevice impuse de această Codruța Kövesi... (își șterge o lacrimă)... pe care nici măcar eu nu am cuvinte să le descriu în toată ticăloșia lor... (plânge)... cum să-i dai atâția ani de pușcărie unui investitor patriot care n-a făcut altceva decât locuri de muncă pentru români?!

- Așa este, dle Băsescu, dar n-am vrea să fim acuzați de lipsă a obiectivității, dl Voiculescu este și va fi mereu Patronul nostru. Vă propun ca subiect al emisiunii tagma ziariștilor care v-au înălțat osanale pe vremea când erați considerat... mă scuzați, s-a mai întâmplat și pe la noi câteodată, dar dl Ciuvică e un tip mai impulsiv... dictator al României, tiran și satrap al salariilor națiunii.

- Cine, Tăpălagă? Ăla-i un lingău congenital, linge-blide îi ziceam eu când eram între prieteni. Domnule, n-am văzut așa om să te lingă peste tot fără să i-o ceri, nici măcar pe site-urile porno!

- Vă uitați pe atunci la porno?

- Nu, mă uit acum, să văd și eu unii care să-l întreacă pe libidinosul Tăpălagă! Ce să mai zic de Ciocăzanu sau Bot, numele lor spun tot, nu-i așa? Hahahaha...

- Au mai fost și alții... Mircea Marian... pe urmă răspopitul ăla, nu-mi amintesc acum numele...

- Domnu Gâdea, eu n-am cerut nimănui vreodată să-mi dea vreo limbă! Mă rog... nu unor ziariști, care ar trebui, totuși, să fie și oameni de cultură ai neamului...

- Apropo de oameni de cultură, și dl Pleșu v-a cam lllll... ădat într-o vreme, v-a fost chiar și consilier, nu?

- Umflatul ăla?? S-a crezut el consilier, eu nu l-am considerat niciodată așa ceva!

- Păi și de ce l-ați adus la Cotroceni?
- Domne... mi-a fost puțin milă de el. Auzisem că stă prost cu banii deoarece mănâncă 50-60 de eclere pe zi, numai din alea franțuzești și austriece. M-am gândit să-i ofer omului un ajutor, doar-doar o mai scoate și el ceva scris pe înțelesul poporului român. Ți-ai găsit, ăsta și când vorbeam despre femei o ținea tot în parabole cu Iisus și citate din Seneca! I-am și spus odată, de la obraz: "Dle Pleșu, lasă-mă-n plm, eu am fost marinar, nu muncitor necalificat la Bacău ca dumneata, să mă pricep la filosofie! Nu înțeleg nimic din ce spui, nici cu consiliera Elena lângă mine!" Se vede treaba că dl Pleșu nu se uita pe atunci la seriale ca "Las Fierbinți", între timp pare să mai fi revenit puțin printre muritori.
- Noi am lămurit, la rându-ne, care-i situația cu acest Pleșu: un pupincurist al tuturor regimurilor și un profitor pe banii oamenilor simpli! Dar sunt sigur că ați constatat și singur asta...
- Absolut, mă lingea și el ca toți ceilalți de mă apuca greața ca după 100 de eclere! Ia să-ți dau un exemplu din ce-mi spunea când mi-era, chipurile, consilier: "Îngerii convertesc abisul dintre Dumnezeu și om într-un spațiu al comunicării. Ei dau consistență și viață acestui spațiu, transmițând omului semnele lui Dumnezeu și lui Dumnezeu rugăciunile omului". Vezi bine unde bătea el... adică eu eram un înger pentru viața politică românească. Băi, eu am fost orice numai înger nu, dă-mă dracului!... hăhăhă...
- Corect, dle Băsescu, noi nu v-am bănuț niciodată de angelism. S-a văzut doar ce-a pățit dl Emil Constantinescu dacă a fost angelic ca Președinte. Trebuie să fii drăcos ca să te lupți cu Sistemul!
- Ei... și tu acum... a fost și Emiliică drăcos, când se lupta cu Rona... hăhă... informația nu-mi aparține, știi că Maestrul Vadim a lansat-o... eu, personal, nu cred așa ceva, deși am găsit într-un scrin o poză a Ronei... cum să zic... decoltată de tot...
- Păi n-o fi fost rămasă de la dl Iliescu, nu?
- Nu, de la dl Iliescu erau rămase numai cu mineri și tovarășa Corina... dar cred că datau de când era dânsa bebelușă, prea erau toate fără scutece... hăhăhăhă!... am glumit, mă, e pamflet!
- Că tot veni vorba, toți ziariștii care v-au lins acum scriu pamflete despre dvs și o ling pe doamna Kövesi... de ce credeți că s-au întors așa, la 180 de grade?
- Mihai, orice lingău simte nevoia să schimbe din când în când obiectivul de lins... nu poți să lingi mereu banane, mai trebuie să treci și la piersicuțe, nu?
- Nu știu, o să-l întreb pe dl Profesor dacă nouă ne sunt permise piersicile. Dle Băsescu, vă mulțumim pentru prezența în emisiune și promitem să vă invităm regulat, până când în România vom avea, și cu sprijinul unei competențe ca dvs, o Justiție adevărată, liberă și obiectivă. Doriți, în final, să transmiteți ceva telespectatorilor noștri?
- Desigur. Dragi români, nu vă pierdeți speranța! Votați în decembrie numai ce-i verde în politica românească și lucrurile vor reveni la normal, așa cum au fost pe vremea mandatelor mele! Luptăm până la capăt, Antena 3 și Băsescu sunt încă aici!

Sursa: Academia Cațavencu, 30.09.2016

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/actualitate/traian-basescu-recunoaste---toti-basistii-au-fost-niste-lingai---40363>

88. PSD a dat, PSD plus PNL au luat, fie numele lor de rahat!

Uniți în cuget și-n nesimțiri cu urmașii torționarilor care-i omorâseră pe adevărații liberali, ai lui Brătianu și Argetoianu, pe la Aiud, Sighet și Gherla, liberalii de cumetrie ai Alinuței și Ralucuței și-au adus aminte de zilele roz în care se pupau cu pesedeii pe gingii în USL, așa că au votat cot la cot cu aceștia un amendament la ordonanța de urgență care acorda gratuitate pe CFR tuturor studenților. Că pesediștii s-au pus de-a curmezișul ordonanței e de înțeles: au văzut și ei că tocmai și-au dat cu tesla-n... ce n-au, ca să zicem așa, când s-au trezit cu sute de studenți veniți din toată țara să protesteze la București contra guvernului Grindeanu. Dar de ce-a trebuit să se pună de-a curmezișul și PNL, asta chiar nu pot pricepe.

Pentru că, teoretic, chiar dacă n-au propus ei măsura, aceasta le venea liberalilor mânășă și deci ar fi trebuit să se bată pentru ea până-n pânzele albe, răcnind, eventual, să-i audă toată planeta: "Uitați, lume, cum își încalcă PSD promisiunile! Au zis în campanie că oferă călătorii gratuite cu trenul studenților și acum canci mocangeală totală! Dar noi ne opunem, noi suntem cu studenții, cu tineretul studios, cu liberalii de mâine! Huo! Jos ciuma roșie! Jos guvernul mincinos!" Așa ar fi trebuit procedat, dacă avea măcar unul din Partid neuronii la el. În schimb, ce-au făcut liberalii? Au bătut chiar ei, prin ciocănarul de serviciu Florin Cățu, cuie în sicriul gratuității totale la transportul pe CFR, astfel că acum studenții nu mai pot circula unde

vor ei, adicătelea la București, la revoluție, soro, ci doar între orașul de baștină și cel unde au facultatea. Frumos, coane Cățule, liberalism scrie pe fruntea matale!

Dar mai știi? I-o fi apucat pe liberali spiritul de economie, o fi dat zgârcenia-n ei, l-or fi dat dracu pe laissez faire et laissez passer fiindcă-și fac griji că toacă alde Grindeanu bugetul. Dar, dacă e așa, de ce nu s-au opus vajnicii liberali și când tovarășul Dragnea a aruncat cu pomeni în toți bugetarii și pensionarii, când a tăiat o sută și una de taxe și când bagă în curul sărăciei din Teleorman de cinci ori mai mulți bani decât acordă județelor din Ardeal? Unde a fost atunci economistul economist Cățu? S-a trezit acum spiritul chiverniselii în el, să dea în studenți, unde mănâncă din sudoarea boborului? Da, între timp domnul Cățu și-a retras amendamentul, dar răul a fost deja făcut. De ce nu s-or gândi liberalii ăștia mai întâi, înainte să deschidă gura și să ridice mâna?

Când vezi asemenea inițiative, ai impresia că un duh, dar nu unul malefic, ci unul prost băta, bătut în cap și repetent cinci clase la școala de duhuri, a pus stăpânire pe PNL. Că doar se știe: când vrea să piardă pe cineva, Dumnezeu îi ia mai întâi mințile. Nu știu dacă de la peneliști a avut ce lua, că pe-acolo e mai greu cu inteligența pe scări, dar ce-au făcut în ultimul an liberalii mă îndeamnă să cred că ăștia, de la Alinuța la Florinel, și-au propus să facă praf moștenirea Brătienilor, scuipându-și repetat în cap propriul electorat, până o fugi cu totul la URSS. Bă-băieți, băi, dragi liberali, pe care v-am tot votat până anul trecut, treziți-vă la realitate, că USL e moartă și-ngropată, și nu mai pactizați cu dușmanul de clasă. Altfel, în doi-trei ani, n-o să mai fiți ”partid istoric”, cum vă place vouă să vă umflați în pene, căci o să deveniți de-a dreptul istorie!

Sursa: Academia Cațavencu, 30.09.2016

Disponibil: <https://www.academiakatavencu.info/actualitate/psd-a-dat--psd-plus-pnl-au-luat--fie-numele-lor-de-rahata--40828>

89. De ce iubim pramatiile?

Într-o postare scrisă ieri pe pagina dumnealui de Facebook, poetul și romancierul Mircea Cărtărescu se întreba dacă nu cumva e momentul înființării unui nou partid politic, care să reprezinte vocea protestatarilor din stradă. Cineva l-a întrebat de ce nu-l înființează chiar el, dar scriitorul a răspuns, tranșant: ”Niciodată”. Altă întrebare, vorba lui Ciordache, nu-și mai avea rostul.

Pentru că atitudinea asta de „mi-ar plăcea să se schimbe ceva în România, dar nu mă puneți pe mine să încep schimbarea” reprezintă mentalitatea unei întregi generații de români onești, inteligenți, pro-europeni, poate nu chiar așa de talentați ca domnul Cărtărescu, dar cu siguranță la fel de dornici ca și el ca lucrurile să se miște, în timp ce ei rămân imobili. Și mai reprezintă ceva: garanția că, atâta vreme cât milioane de români tineri, frumoși, liberi și deștepți vor gândi așa, ne vor conduce tot niște domni, ca să nu zic tovarăși, mai puțin tineri, mai puțin frumoși și muuuuult mai puțin deștepți, de teapa ălor care cred că plătești impulsuri dacă-ți aprinzi lanterna telefonului mobil.

Asta este marea meteahnă a românilor și, mai ales, a celor mai deștepți dintre ei: lipsa de implicare. Dacă ar fi măcar cu un pahar de vin în plus mai îndrăzneț, Cărtărescu ar putea fi un Havel al nostru. Pentru că Havel, atunci când a intrat în politică, n-avea habar cu ce se mănâncă asta, știa doar că, dacă nu intră el, o să-i mănânce iarăși comuniștii nefript un întreg popor. În schimb, Havel avea charismă, avea bun simț, avea onestitate și, mai ales, avea curaj. Ceea ce intelectualilor noștri pare că le lipsește.

Dintr-un misterios sentiment românesc al neființei politice, ei vor întotdeauna ca alții să aibă inițiativa. Ieri, bunăoară, Mircea Cărtărescu spunea că i-ar plăcea ca Dacian Cioloș să-și facă un partid, la care să adere toți cei care vor ca România să nu mai fie condusă de hoți și corupți. Domnule Cărtărescu, dar nu știți că Dacian e ardelean? Până să se încumete el să-și facă partid, trebuie să cujete și să tot cujete. Nouă ne trebuie cineva care să acționeze acum, când bandiții ne sunt cu șuriul la gât, nu să cujete. Dacă lideri de opinie, precum Cărtărescu, Chirilă și mulți alții, a căror voce strada o ascultă și o acceptă, s-ar aduna la o singură masă, într-o conducere colectivă, să înființeze acest partid de care spuneți că e nevoie, fiți siguri că s-ar urni ceva.

După Colectiv s-a propus înființarea Partidului Colectiv. Nu l-a înființat nimeni. Acum, se propune înființarea Partidului Rezist. Iarăși, nu se înghesuie nimeni să-l înființeze. Avem în Parlament o voce timidă, dar curată, cea a URSS, și cam atât. În rest, PSD/PNL/PMP/ALDE/UDMR sunt aceeași mizerie și nimic nu ne poate face să sperăm că peste patru ani va fi altfel. Și asta pentru că, spre deosebire de alte țări, unde intelectualii, scriitorii, artiștii, și-au suflectat mânele, au lăsat naibii pana, dalta sau chitara, și au luat cu

asalt puterea, la noi oamenii deștepți le e foarte greu să iasă din turnul lor de fildeș ori din bula lor de Facebook. În schimb, hoții, slugoi, curvetele și alte pramatii fără obraz, dar și fără frică, se agregă imediat, când e vorba să amușineze ciolanul guvernării, ca un haitac de hiene care simte prada. Și, culmea, de fiecare dată se găsesc cel puțin trei milioane de guțulani care să voteze aceste pramatii cu ifose și sclipici, pentru că, în viclenia lor, pramatiile știu să lase firimituri din halca lor și prostimii. Iar în acest timp, oamenii inteligenți și curați din România nu merg la vot, zicând că n-au cu cine vota. Și n-au cu cine vota pentru că alți oameni inteligenți și curați, dar și faimoși, refuză să se implice și să preia ei inițiativa.

Acest lanț al slăbiciunilor se repetă de 27 de ani și n-avem, din păcate, nicio speranță că nu se va mai repeta și în viitor. Blestemul României curate, dar furate, al României conduse de jigodii înfipite și de sfertodocti cu tupeu va înceta doar atunci când oameni precum scriitorul nostru de Nobel vor pricepe că nu trebuie să fii neapărat și „cel Bătrân” ca să redai mândria acestei țări. E suficient să fii Cărtărescu, dar să-ți faci curaj ca să lupți cu liftele.

Sursa: Academia Cațavencu, 17.02.2017

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/actualitate/de-ce-iubim-pramatiile--40826?c=q2561>

90. Îl poți scoate pe Dragnea din Teleorman, dar nu poți scoate Teleormanul din Dragnea

"Parveniții sunt ca maimuțele, având aceeași dibăcie ca ele; te uiți la ei de jos în sus, le admiri agilitatea la cățărare; dar când ajung pe culme, nu le mai vezi decât părțile rușinoase." - Balzac.

Domnule, nimic nu se compară cu tenacitatea și consecvența parvenitului iar pentru asta Liviu Dragnea merită o strângere de mână. Iar când parvenitismul se îmbină cu cocălărismul, atunci putem spune că tocmai am descoperit "Moțul la Treabă", "Miezul la Patrie", Esența cu Mustață care îi face pe dușmani să facă atac cerebral de atâta invidie iar pe adoratori să mai agațe trei icoane în cui.

Domnule Dragnea, da, pe noiăștia care nu dăm doi bani pe tine, care simțim un fel de milo-silă vizavi de tine, care știm că ți-ai plătit un bilet de câteva sute de mii de Euro ca să faci 6 fotografii strâmbe când Trump te observă cu privirea periferică, ne perpelim de invidie. Nu, nu râdem de tine, doamne ferește. Având în vedere țara în care trăim și știind câte ai îndurat ca să ajungi aici, recunoaștem: ne roade pizma. Să fii lipsit de simțul ridicolului, de conștiință, de moralitate, de modestie, de rațiune și de bun simț reprezintă azi un lux al caracterului, pe care puțini îl au. Cred că nu ți-a fost ușor să devii de la un simplu consilier local în Turnu Măgurele, ditamai șefu la PSD. Pentru asta, numai tu știi câte ai îndurat: ordinele lui Miron Mitrea, lătratul lui Gabriel Oprea, aerele lui Emil Boc, scuipații lui Marian Vanghelie, fonfleurile lui Mircea Geoană sau golănismele ieftine ale lui Victor Ponta. Toate astea pentru ca azi, în sfârșit, să te eliberezi de toți acești oameni care te-au traumatizat și te-au umilit ca pe un orfan de la Casa de Copii și să le arăți tu lor pozele cu Trump. Și nouă, bineînțeles,ăștia care facem mișto de tine pe Facebook.

Dar să știi, dragă Dragnea, că noi, proștii care mergem la muncă, fraierii care ne plătim taxele și impozitele, naivii care nu suntem condamnați cu suspendare, habarniștii care nu am îndurat niciodată umilința de a-i avea șefi pe Geoană sau Ponta, în adâncul sufletelor noastre te admirăm. Pentru răbdarea ta de a fi slugă atâta ani până în momentul zvâcului, noi îți dăm like la poze și pentru 5 minute ne vom imagina că Trump știe cine ești și cum te cheamă.

Domnule Dragnea, ți-ai câștigat dreptul de a fi invidiat! Pentru că, a izbuti în viață, așa cum ai făcut-o dumneata, este numai datorită unei munci asidue în jurul unei idei fixe: să moară într-o zi dușmanii! Ca orice parvenit, ai nevoie de expunere, îți inventezi blazoane, te dai emancipat, te consideri important, ești snob de ieri, cauți să fii văzut în companii selecte, afiliat la grupuri elitiste, cică ești rafinat. Din păcate, domnule Dragnea, în pozele cu Trump tot sclav ești. Că, vorba aia, poți scoate domnul din Teleorman dar nu poți scoate Teleormanul din domn.

Sursa: Academia Cațavencu, 21.01.2017

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/il-poti-scoate-pe-dragnea-din-teleorman--dar-nu-poti-scoate-teleormanul-din-dragnea-40761>

91. Femeia politică în România: tendințe și comportamente

Femeia, în politică, este o specie aparte. Politica ei nu e nici de dreapta, nu e nici de stânga, nici de mijloc și nici de nemijloc. E cum vrea ea să fie. Azi susține anarhia, mâine monarhia, poimăine democrația, răspoimăine autocrația. Părerea sa asupra conducerii unei țări se bazează pe gândirea unei alogene aterizate în Capitală, dusă la magazine de lux și întrebată ce vrea să cumpere. Vrea totul sau nimic, numai să fie la un preț convenabil.

Campaniile sale sunt inspirate din cruciadele medievale. Se plimbă la sat, la provincie, fie cu trenul, cu cupeul, cu căruța sau cu limuzina. Împarte lucruri, zâmbește, vorbește și se dă pe lângă alegători. Frumusețea ei poate fi pusă sub semnul întrebării, exclamării sau radicalului, depinde de rochia sau blugii purtați în ziua respectivă. Se luptă cât poate pentru voturi, adesea confruntându-se cu certitudinea că, cel puțin în materie de politică, bărbații români au devenit, după 50 de ani de comunism și 100 de ani de domnie fanariotă, extraordinari de fideli soților.

Femeia politică română poate să aibă soț sau poate să nu aibă soț. Când soțul există, de multe ori este doar o constantă în viața ei. El o alimentează cu bani, genți, mașini, case, copii care să nu ia BAC-ul și alte chestii. Când nu mai are chef de mariaj, se descotorosește de el, asemeni unui instalator care se debarasează de propriile garnituri fixate. Ia averea, îl lasă pe moș la DNA, în caz că e corupt, sau la tribunal, dacă e corupt și infidel. Soțul, ca și orice constantă are un „dead end” până la care poate să-și facă treaba. 60% din salariu vine pe cardul femeii politice, chit că el plătește toate datoriile, facturile și fițele soției.

Pe lângă soț, copil, purcel, cățel, soacră, amant și alte lucruri de genul ăsta, femeia politică are și unul, două, trei, patruzeci și nouă de animale de casă. Poate să fie orice, de la pisică norvegiană de pădure până la Marea Călugăriță din nordul Tibetului. Cu pet-ul își face poze, selfieuri, natură moartă sau artă profund modernistă, căci femeia politică e artistă prin definiție. Maestră în photoshop și trucaje, putând să pună într-o singură fotografie, propria imagine, alături de un cozonac, un miel, un borș marinăresc și niște bocitoare din Ciorogârla, exemplarul nostru l-ar putea întrece până și pe Dali, dacă și-ar flutura un pic bretonul.

Femeia politică este, deci, o ființă complexă. Nici prea-prea, nici foarte-foarte, nici așa, dar nici așa, nici pe acolo, nici pe dincoace. E așa, dacă e să o luăm pe axa numerelor, undeva între 0,5 și 6. Procente la secțiile de votare. Ba chiar 9, dacă prinde un decolteu puțin mai larg. Sau 11, peste contracandidat, în cazul în care a prins trenul ”Dreptei Unite” la sector...

Sursa: Academia Cațavencu, 08.10.2020

Disponibil: <https://www.academiakatavencu.info/monden/femeia-politica-in-romania--tendinte-si-comportamente-42965>

92. Delir în PSD! Bulldogul Blaga, priponit în lesa controlului judiciar!

Buldogul Vasile a fost pus în lesă de DNA pe motiv că a sifonat mălai la gri și negru în campania electorală. Fazele de antologie pe care le anchetează acum DNA datează din perioada 2011-2012, iar buldo-excavatorul Vasile este acuzat că ar fi zăbrelit vreo 700.000 de coco din cele 25 de milioane de lei atrași pentru finanțarea campaniei PDL.

Combinația descrisă de procurori s-a derulat în doi timpi. Într-o primă fază s-a numit pe post de director la o companie energetică națională un gigel de partid dispus să dea contracte unui fânel de aceeași culoare politică. Pe post de selecționar al celor doi șeptari de partid s-a aflat domnul primar „11 metri”, de la Piatra Neamț, adică dl. Penalti, pentru neinițiatii în ale fotbalului. Din valoarea contractelor, care potrivit DNA se cifra la circa 25 de milioane de lei, primarul Penalti umfla între 10 și 25% drept comision de succes. O parte din bani ajungea la partid pentru campanie iar o alta se zăbrelea pentru acasă de către cei doi mari bărbați de stat.

Cum suspectul Penalti a avut și el niște contrăcțele urât mirositoare fiind vânzător de energie electrică taman ca Varanul, este de presupus că ancheta va analiza TOATE afacerile bazate pe bișniță cu purtători de sarcină cu deplasare dirijată. Adică ne așteptăm ca la beci să ajungă TOȚI mafioții care cumpărau energie electrică ieftină de la stat și o vindeau la privați sau tot la stat, dar mai scump. Pentru că absolut toți au decartat în mod similar la TOATE partidele.

Audiată în cauză doamna Lenuța Udrea s-a arătat surprinsă de priponirea bulldogului liberal pe care-l credea imun la anchete. Apoi s-a exprimat că partidele făceau astfel de golănii deoarece aveau plafoane pentru donații și nu se puteau descurca altfel. Faptul că Vasiliță (și nu numai el) a dus bani căcălău și pe

acasă ne arată că coana Leana minte de îngheață apa. Realitatea este că din colecta pentru alegeri liderii partidelor strângeau mici averi. De exemplu Prostănacul, adică Mircea Geoană, a fost filmat când primea 5000 de euro de la coana Ana Bitch-all, bani care nu s-au regăsit ca donații în registrele PSD și pe care Mircică i-a dat soacră-sii, că-i lua hoasca tot mălaiul (zice lumea). Așa că d-aia venim și zicem: măi DNA, hai cu egalarea și umflați și un pesedist d-sta sărac și cinstit.

PS. Alooo, doamna doctor Laura, ia uitați la Dragnea, râde ca muta la prună acolo în spate! Dar să știți că și el a băgat câteva sute de mii de euro la PSD în 2009, la europarlamentare, drept contribuții de câte 10.000 de coco provenite de la mai mulți săraci de la el din județ. Sunați-ne că vă dăm noi Monitorul Oficial în care s-a publicat hoția. Sărut-mâna!

Sursa: Academia Cațavencu, 29.09.2016

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/actualitate/delir-in-psd--buldogul-bлага--priponit-in-lesa-controlului-judiciar---40358?c=q2561>

93. România, țara cu prea mulți "dottori" și prea puțini doctori

Înțelepciunea milenară a strămoșilor a scornit o zicală dureros de adevărată: copilul cu două moașe rămâne cu buricul netăiat. Dacă acest minunat popor, coborât din daci și din romani, ar avea timp, între un mic cu muștar, și-o manea de import a auto-exilatului Salam, ar scorni azi o altă zicală, la fel de adevărată: bolnavul cu trei Salvări rămâne cu infarctul netratat. Cazul Gyuri Pascu e doar degetul pus pe o rană care mustește de ani de zile și pentru vindecarea căreia nu s-a făcut nimic. Probabil că mulți dintre voi ați chemat, la un moment dat, Salvarea, ca să vă cruciți apoi de incompetența medicului de pe ea, incompetență depășită doar de aroganța și de miserupismul lui. Diagnosticul de "n-are, domle, nimic, dă-i niște pastile din alea" e clasic pentru mulți medici de pe ambulanță. Iar tu, cetățean onorabil, vezi că ăla e bătă, e un nimeni în proză medicală, un impostor în halat alb, dar tot îi strecuri în buzunar vreo două de lei, că, de, s-a deranjat să vină în toiul nopții - de parcă nu pentru asta ar fi plătit.

Ce i s-a întâmplat lui Gyuri Pascu e doar vârful aisbergului. Cine a stat să contabilizeze câți medici din ăștia plictisiți au omorât cu zile pacienți grav bolnavi? Câte cazuri similare n-or fi existat și nu le-a mai făcut nimeni publice, ca nu cumva prestigiul gloriosului serviciu de Ambulanță supervizat de intangibilul domn Arafat să fie știrbit? La noi trebuie să mai moară, din când în când, o vedetă, ca Gyuri Pascu sau Tecuceanu, ca să ne dăm seama cât de adâncă e rana și cât puroi supurează, fără ca nimeni, vreodată, să ia măsuri.

Bun, în cazul de față însuși Ministerul Sănătății recunoaște o "posibilă abordare terapeutică superficială", iar Colegiul Medicilor s-a autosesizat. Și ce se va întâmpla mai departe? Se va constata, probabil, că medicii au acționat corect, atât cei de la Ambulanță, cât și cei de la SMURD, și că, normal, mortu-i de vină: de ce-a făcut infarct când el nu dormea de trei zile? Asta deși până și un stagiar știe că tulburările de somn sunt unul dintre cele mai clare simptome ale infarctului. Medicul venit prima oară la caz a constatat, ne-a spus ieri șefa lui, că tensiunea și pulsul erau bune. Și totuși, medicul l-a diagnosticat pe Gyuri cu "atac de panică". Alo, tovarăși, ați văzut vreodată un bolnav în atac de panică? Are tensiunea 22 cu 16 și pulsul mai iute ca la pasărea colibri, e disperat, e transpirat, face ca toate alea. Iar unui om cu tensiune de aviator ("12 cu ceva", zice doamna de la Ambulanță) și puls de yoghin (74 de bătăi pe minut), cum s-a constatat, în noaptea aceea, că avea Gyuri, dumneata, medic pe Salvare, îi pui diagnosticul "atac de panică"?

Un medic cu simț de răspundere și, mai ales, un medic care nu voia să fie tras ulterior la răspundere, ar fi trebuit să ceară internarea de urgență a pacientului, care avea tulburări grave de somn, era diabetic, era supraponderal, deci era un potențial candidat la infarct. Eventual să ceară familiei semnătură, dacă aceasta refuza internarea. Și ar fi fost perfect acoperit. În schimb, medicul de pe Salvare nu i-a făcut bolnavului nici măcar un EKG, care sigur ar fi scos la iveală problema, ci a preferat să-i dea un diazepam, ca să-l ajute să adoarmă. Nu știu dacă diazepamul l-a ajutat, dar Gyuri, într-adevăr, a adormit. De tot.

Asemenea cazuri s-au întâmplat, se întâmplă și se vor mai întâmpla, atâta timp cât o să avem în sistemul medical oameni care practică o "posibilă abordare terapeutică superficială". Suntem țara cu cei mai mulți "dottori" pe centimetru pătrat de teză plagiată și cu cei mai puțini doctori adevărați. Nu mă refer neapărat la medicii care l-au diagnosticat și l-au pasat pe Gyuri de la unii la alții. Pe ei doar a picat acum măgăreata, unii dintre ei poate au fost bine intenționați, iar incompetența altora se revărsă acum și asupra

lor. Pentru că nu doctorul de pe Ambulanță e principalul vinovat de ce s-a întâmplat, chiar dacă probabil el va fi transformat, ca de atâtea alte ori, într-un Acar Păun.

Aș vrea să se facă o anchetă corectă, care să stabilească vinovații adevărați. Să se vadă dacă dispecceratul a procedat corect trimițând la un caz grav un medic de familie, fără competențe speciale în cardiologie, să se vadă dacă procedurile de salvare impuse de eternul domn Arafat sunt chiar infailibile, mai ales după cazurile Apuseni și Siutghiol. Aș vrea să plătească adevăratul vinovat, care este întregul sistem medical românesc, împruțit, ca peștele, de la cap. Un sistem care perpetuează abordarea lui ”n-are, domle, nimic” și care trimite prematur în groapă mii și mii de ”domni Lăzărescu”. Și nu, nu vă faceți speranțe deșarte că într-o zi și nemuritorul Ion Iliescu ar putea suna la Salvare, dând peste un medic care să-l bage în groapă tratându-l de infarct cu ceai de laba-gâștei. Pentru că Iliescu e vulpe bătrână: el nu sună niciodată la Salvare, el sună doar la Moscova.

Sursa: Academia Cațavencu, 29.09.2016

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/actualitate/romania--tara-cu-prea-multi-%E2%80%9Ddottori%E2%80%9D-si-prea-putini-doctori-40359>

94. „Cugetările Vioricăi Dăncilă”, volum cu file albe

Cu ajutorul unei jurnaliste, Viorica Vasilica Dăncilă, fost premier și președinte al Partidului Social Democrat (PSD), își va publica memoriile.

Volumul este deja anunțat drept unul de real succes, astfel încât, autoarea intenționează să publice și “Cugetările Vioricăi Dăncilă”.

Evident, volumul cugetărilor Vioricăi Dăncilă va conține file imaculate.

Criticii literari explică această abordare a autorului, fie prin faptul că atât poate gândi fostul premier și lider social-democrat, fie prin faptul că nu a fost descoperit încă un traducător care să poată reda cugetările Vioricăi Dăncilă.

Sursa: Academia Cațavencu, 20.01.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/actualitate/%E2%80%9CCugetarile-vioricai-dancila%E2%80%9D--volum-cu-file-albe-43150>

95. Diversitari și multiculturali: rromul, cel mai bun prieten al omului!

Pentru că, din motive de securitate vamală, au trebuit să lase săbiile și topoarele acasă, două haite de cetățeni români pur sânge s-au încăierat weekendul trecut, după tradiții și obiceiuri, pe Aeroportul Luton, cu pumni, picioare, fuste în cap, flegme, înjurături și tot tacâmul.

Evenimentul a înfuriat din nou opinia publică britanică, care s-a inflammat pe rețelele de socializare solicitând, pentru a câta oră?, măsuri represive și de-a dreptul fascistoide, cum ar fi accesul limitat pentru magraonii cu pașaport românesc, ba chiar și sterilizarea forțată a baragladinelor prinse că se împuiază fără număr prin locuințele sociale londoneze, numai ca să își creeze propriile rețele familiale de cerșetorie.

Fiindcă suntem deja cetățeni mai europeni decât britanicii, asemenea măsuri ne-au indignat profund. Ca să vă spunem sincer, noi n-am mai fost așa de indignați de când i-a ciordit un cetățean cu ten măsliiniu – egiptean sau algerian, probabil – portofelul redactorului șef în mașina 331, sensul de mers spre Piața Presei.

Păi, băi, nene, cum să vii cu harfe din astea naziste, de deceniu 3 al secolului trecut taman într-una dintre patriile simbol ale democrației europene? Astfel de măsuri sunt inadmisibile într-un stat de drept! Cum să vii tu, activist Ukip, fascist și impertinent, care ai pus umărul, pe banii lui Putin, la scoaterea Regatului din Uniunea Europeană, și să-i spui cetățencei Vitrina, cetățencei Justiția, cetățencei Mercedes sau cetățencei Expertiza: „Fă, fir-ați ale dreacu”, nu vă mai împuiati, că vă ia mama lui proces verbal de contravenție și vă legăm trompele de nu vă vedeți!”?

Ce inimă să ai ca să faci asta? De piatră să fii și tot ți se înmoaie inima văzând cum dintr-o casă de paiantă vin brusc spre tine vreo douăj’ de puradei, urlând: „Dă și mie un leu, să trăiască copilașii matala, că ne-o jucat taicu’ la barbut toată alocăția!”. Poți să-i lipsești pe acești copilași de bucuria de a mai avea unul, doi, cinci sau zece frățiori? Aia e, că nu poți, deși mulți ar vrea! Și, cine știe, poate că vor și reuși dacă

într-o zi la cârma țării se va instala vreun tiran care, în loc să danseze geamparale cu romulancele, o să le trimită la sterilizare chimică!

Ce-o să se întâmple dacă această grozăvie devine realitate? Cu siguranță, etnia rromă va dispărea, în decurs de doar câteva generații, de pe fața Regatului Unit, mai ceva ca dinozaurii și mamuții! Nu putem lăsa să se întâmple așa ceva, dragi compatrioți! De aceea, intenționăm să lansăm o campanie pentru a determina autoritățile române să declare rromul ca fiind cel mai bun prieten al omului și să înființeze bănci de spermă destinate exclusiv cetățenilor rromi, în eventualitatea în care soțiile, fiicele și surorile lor vor fi sterilizate de un viitor guvern fascist britanic.

La fiecare donare de spermatozoizi-campioni, cetățenii rromi vor primi o burtă caldă (de mâncare, nu vă gândiți la prostii!), un bon de masă și suma de o mie de euro. Cei care fac dovada, prin cazier, desigur, că posedă un material genetic valoros, pot primi și până la 3.000 de euro pentru o singură prestație manuală.

Dacă nu se va lua cât mai grabnic această măsură, frați români, ne paște o catastrofă globală! Un cercetător din domeniul biologiei, căruia i-am expus cazul, este de părere că „sterilizarea femeilor rrome ar putea duce la dispariția unui întreg lanț trofic, așa cum s-a întâmplat de multe ori în istoria planetei. Dacă pier rromii, pier și o mulțime de vietăți care trăiesc în interacțiune cu aceștia, și nu mă refer la păduchi, cum greșit ar putea crede indivizii cu tendințe rasiste, ci la leii lui Sile Cămătaru, la fazanii, bibilicile și curcile crescute prin curtea palatelor cu turnulețe și, în primul rând, la cai. Cum credeți că vor rezista caii dacă n-o să-i mai țină nimeni în sufragerie? La prima iarnă geroasă vor pieri și ei, până la unul!”.

Un etnolog complet autohton, și cu abilități deosebite în a vedea perspectivă de ansamblu a lucrurilor, a întregit acest tablou sumbru, afirmând că sterilizarea femeilor rrome ar însemna pierderea multor tradiții ancestrale. „De pildă, căsătoriile între minori. Cine credeți că o să-și mai cunune copiii la 10 zece ani dacă rromii nu vor mai fi? Pe urmă, sunt o serie întreagă de obiceiuri care s-ar putea pierde – alba-neagra, bătutul nevestei, purtatul a zece fuste concomitent, ghicitul în palmă, cu palmarea banilor clientului în chiloți, magia albă, neagră și maro și, nu în ultimul rând, furtul cu tira din autobuze și tramvaie.

V-ați întrebat vreodată cum ar arăta o lume în care oamenii s-ar fura între ei numai din acte, prin bănci? Unde ar mai fi spiritul de aventură caracteristic speciei umane, unde ar mai fi plăcerea de a trăi periculos? Nu mai zic că s-ar pierde pentru totdeauna și șansa ca România să mai fie vreodată monarhie! Pe când așa, dacă reușim să-i salvăm pe rromi, în ritmul în care se înmulțesc ei, cu siguranță vom avea, peste 20-30 de ani, chiar aici, în Carpați, un minunat Regat al Rromâniei, în frunte cu maiestatea sa Cioabă, Coarbă sau cine o veni la rând regele internațional al rromilor!”

Sursa: Academia Cațavencu, 18.05.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/actualitate/diversitari-si-multiculturali--rromul-cel-mai-bun-prieten-al-omului--43269>

96. Nea Nelu, de la IRR, intră în istorie!

Iertător din fire, și fără a se supăra prea tare în ultimele două cincinale, la toate bancurile și aluziile tâmpite legate de așteptata sa ieșire în decor (a se citi intrare în legendă, dar fără popi și biserică, pe motiv de ateism științific), tovarășul Ion Iliescu nu a mai putut suporta, totuși, tupeul nesimțit al procurorilor nației, fapt pentru care a ținut să facă parte și din istoria evenimentelor neașteptate ale anului curent, anunțându-și demisia de la șefia Institutului Revoluției Române.

Ca urmare a acestui bărbătesc gest de protest, nu numai că la casa din Primăverii nu au fost coborâte în bernă drapelele URSS și RPR, ci, dimpotrivă, toată ziua au zbârnâit telefoanele la reședința familiei iar doamna Nina a trebuit să facă, vrând-nevrând, pe telefonista. Jovial ca întotdeauna, sărbătoritul a răspuns încurajărilor apropiaților, cu tradiționalul său zâmbet-împrejur, mulțumind călduros tuturor că și-au mai adus aminte de el.

Din câte ne-au anunțat surse bine informate, care au fost reale și vor fi autentice, momentul trist s-a transformat chiar într-o paranghelie în toată regula, nelipsind nici vizitele de cadorisire, pe modelul marilor capi de clan care se retrag la pensie. La moaștele tot mai dolofane ale preacinstului și preacuratului a avut loc un adevărat pelerinaj de la care nimeni n-a lipsit de la pupat mâna care i-a crescut și i-a hrănit. A fost și Năstase, aducând cu el un tablou renașcentist cu tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul, care oricum nu-i mai încăpea în baie de când și-a pus și bideu. A venit și Ponta, care i-a adus o cască de copilot roșie, având, în loc de vizor, un lămpaș, să-i amintească lui nea Nelu de vremurile bune de odinioară.

Vanghelie i-a adus sărbătoritului două almanahuri Cutezători, ediție de lux, îmbrăcate în piele, scriindu-i, pe pagina de gardă: „Nea Nelule, care ești un secol să ne trăiești!”. Dar cel mai mult, dintre toate cadourile lui Iliescu, l-a impresionat cel al lui Geoană. Fostul coleg de partid a dovedit că cei săraci cu duhul sunt nu doar fericiți, ci și iertători, și i-a trimis în dar o carte în care se recunoaște și pe sine, așa amărât cum e el acum, exilat la Dăbuleni: „Tristele” lui Ovidius Publius Naso. Ba, din câte susțin sursele noastre, i-ar fi scris sub titlu și o dedicație pe măsură: „Băi, triste, să nu-mi spui mie Prostănelul dacă mâine – poimâine, din partidul pe care l-ai creat, nu o să mai apuci să-ți dai demisia, că o să te dea Ciolacu afară, pe ușa din dos!”.

Sursa: Academia Cațavencu, 27.04.2021

Disponibil: <https://www.academiakatavencu.info/politic/nea-nelu--de-la-irr--intra-in-istorie--43246>

97. Economia lui Cîțu: Un sistem de Sănătate fără spitale merge și fără ministru

Premierul Florin Cîțu, prin demiterea ministrului Sănătății, Vlad Voiculescu, a luat o decizie care a adus dreptate în sistem.

Deși multă lume este îngrijorată că liderul USR PLUS, vicepremierul Dan Barna, nu va dori să preia interimatul la conducerea Ministerului Sănătății, premierul Florin Cîțu nu își face emoții.

Florin Cîțu este conștient că un sistem de Sănătate care funcționează fără spitale, medicamente și personal suficient, poate merge înainte și fără un ministru.

În acest sens, așteptăm ca premierul să constate că și Educația, fără școli și manuale, și Transporturile, fără drumuri și autostrăzi, pot, ca și Sănătatea, să funcționeze la aceiași parametri, fără miniștri.

Sursa: Academia Cațavencu, 14.04.2021

Disponibil: <https://www.academiakatavencu.info/politic/economia-lui-citu--un-sistem-de-sanatate-fara-spitale-merge-si-fara-ministru-43236>

98. Doamna și Vagabondul: stenogramele unui divorț doctrinar cu final îndelung așteptat

Ruptă pe genunchi de justiția română în dosarul finanțării campaniei din 2009, Elena Udrea e foc și pară pentru faptul că, dincolo de sentința injustă, care o trimite în primă instanță pentru 8 ani la brutărie, ba mai mult, a vrut să o țină și sub obrocul controlului judiciar ca să nu mai poată face piața în Costa Rica, a trebuit să înfrunte de una singură și condamnările nenumăraților judecători de fotoliu din presa națională, fără a mai primi, ca în alte dăți, sprijinul beneficiarului real al mișmașurilor pentru care a ajuns în fața judecătorilor.

Ca atare, până la decizia definitivă și irevocabilă, fosta sinistră a Turismului a anunțat că va dezvălui public, cu titlu de răzbunare și pe modelul schimbului de SMS-uri cu Sebastian Ghiță, conținutul câtorva discuții pe care le-a avut de-a lungul vremii, și mai ales în trecutul apropiat, cu mai mulți potențai care au avut de câștigat de pe urma relațiilor mai mult sau mai puțin principiale cu ex-politicianca pedelistă.

Prima șarjă de dialoguri intime, avute cu ”Tati”, un misterios oficial de rang înalt, fost barosan de țară, retras în prezent la spa-urile Parlamentului European de la Bruxelles, a fost desecretizată voluntar, la începutul acestei săptămâni, prin publicarea conținutului în periodicul sporadic ”Contraatac la Persoană”, după cum urmează:

Elena Udrea: ”Îți mulțumesc deoarece, precum un mare bărbat politic al acestei țări, stai ascuns sub mese, când la Strasboug când la Bruxelles, în timp ce eu sunt dezonorată din toate pozițiile. Puteai să-mi spui sincer că ți-ai găsit altă muză pentru marea ta carieră politică și așa fi avut putere să înțeleg. Dacă nu mai este nimic doctrinar comun și atrăgător ideologic între noi sunt sigură că vom afla o cale amiabilă pentru despărțire, nu aranjamentele pe care le faci tu în continuare cu capra aia care a fost la DNA și pe care tras-o după tine într-o funcție calduță de procuror european”.

”Tati”: ”Elena, crede-mă pe cuvânt de fost Președinte, nu sunt sub masă ci la masa de lucru, că ăștia au montat aici nu numai senzori de fum ci și detectoare de spirtoase. Mi-am turnat niște smoothie de ovăz peste cele două cuburi de gheață și m-am apucat să-mi scriu memoriile, cred că am ceva de spus după

10 ani la Cotroceni. Te asigur că vei ocupa în carte un loc de frunte, așa cum ai ocupat și în mandatele mele. Ce se întâmplă, mă acuzi și tu acum de control asupra justiției? Mie nu-mi mai trebuie politică națională, m-am jucat nițel la alegerile locale dar gata, prefer aerul umed al Bruxelles-ului și liniștea din sânul familiei!"

Elena Udrea: "Îngeraș, pe-asta cu familia și plimbatul nepoților să i-o spui uneia mai proaste ca mine, da? Eu sunt partenerul politic care te-a cunoscut cel mai amănunțit! Acum înțeleg de ce nu ți-ai respectat promisiunile. Vrei încă să scapi de mine, bănuiesc că șarpele de Ponta ți-a băgat de mult timp asta în cap și nici acum nu ți-a ieșit. Trebuia să-l destitui eu când era avocatul familiei Cocoș, doar știam ce parșiv e cocoșelul lui Năstase!"

"Tati": "Nuțo, fată, ești sub imperiul emoțiilor din ultima vreme, n-am nimic de-a face cu hotărârile instanțelor. Crezi că pe mine or să mă ierte? Codruța n-are mamă și tată și acum dă indicații de sus, direct de la Bruxelles. Țștia zic c-a ajuns corupția la noi mai a dracului decât Statul Islamic și vor ca justiția română să nu facă economie de bombe. Vorbeai serios acum 5 ani, când spuneai că i-a dat Cocoș bani lui Ghiță pentru televiziune? Păi ar trebui să mă plâng că tu și Cocoș mă lucrați pe la spate, nu eu pe tine! Ah!"

Elena Udrea: "Niciun "ah", să vezi ce "of" o să fie când o să spun tot ce știu cu adevărat, băi, marinare de uscat! Astea sunt doar fumigene, am învățat și eu ceva de la tine și Ponta. Scoate-mă din memoriile tale cum mă scot acum judecătorii din viața politică, dacă nu vrei să îți fac mega scandal cu fustele în cap, ca în cortul lui Bercea Mondial!"

"Tati": "Stai dragă liniștită, totul e doar un foc de paie, ce Biruința mea! Ce se poate întâmpla, crezi că o să faci pușcărie mai mult decât Adrian Năstase? Bani pe care-i făceați tu și Cocoș pe la spatele meu nu ți-i ia nimeni. Pe Codruța nu pot să o sun, nu ți-e clar că ăștia stau cu sateliții pe mine ca americanii pe jihadiști? Bănuiesc doar puțină invidie din partea ei și a prins momentul favorabil. Știu eu din sursele mele că avea boală pe Vuittoanele tale, nu-ți mai zic de shoppingul la Paris și Monte Carlo!"

Elena Udrea: "Ba nu stau liniștită deloc, acum îmi dau seama că te-ai folosit de mine ca să navighezi în ape tulburi ca de o plută din silicon, deși la mine e totul natural cum ai avut fericita ocazie de a constata, în mod repetat, personal. Să vezi la ce memorii o să dau eu drumul pe piață, mă îmbogățesc cinstit dacă scriu o carte! Sau să le păstrez pentru cartea pe care-o s-o redactez în celulă, cu poza ta pe perete? Pentru darts, dragule, s-au dus vremurile când erai icoana dreptei mele românești! Fii sigur că tu o să ocupi nu doar un loc de frunte în amintirile mele ci o să fii personajul principal!"

Sursa: Academia Cațavencu, 29.03.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/doamna-si-vagabondul--stenogramele-unui-divort-doctrinar-cu-final-indelung-asteptat-43223>

99. Iliescu și borna 91 versus România fără anticorpi

2021 este anul în care ciclul aniversărilor lui Ion Iliescu a ajuns la nescontata bornă cu numărul 91. Prilej cu care, la tv și prin presa online, i-am numărat din nou onorabilului florile. Nu alea de pe coroane, ci cele din buchetele festive. Căci, după 30 de ani, memoria faptelor mitraliorului primordial de la Revoluție și a căpeteniei minerești de mai târziu este din ce în ce mai estompată. Fapt pentru care sunt tot mai puțini cei apti sau dispuși astăzi să-i analizeze ciclul de viață întâiului promoter al capitalismului național și al socialismului cu față umană, din perspectiva relației gazdă-parazit, rolurile în ecuație fiind evidente.

În 1990, nea Ion s-a instalat în corpul țărișoarei ca o entitate parazitară bolșevică și și-a croit drum până la centrul de comandă. În CAP-ul nației, la guvernare, Ilici a ajuns după ce, cu ajutorul clasei muncitoare intrată prematur în paradis, a călcat în picioare anticorpii sociali. În această metaforă rolul de anticorpi l-au jucat protestatarii din Piața Universității, cu tot cu Ioan, aka Marian Munteanu, liderul informal al mișcărilor de protest. Din lupta între Ion și Ioan a câștigat cine trebuia, dovadă că băieții albaștrii au vegheat adânc. Dar asta-i altă discuție pentru altă dată.

De 31 de ani, Ilici reprezintă răul primordial în această țară. Mineriade, capitalism de cumetrie, corupție până-n măruntaiele statului, toate sunt doar câteva dintre efectele pe care intrusul Ilici le-a produs în corpul nației. Ca și nucleul dur al anti-pesedismului, consider că personajul merită un final de carieră în care să guste câte puțin din toate nenorocirile pe care le-a produs concetățenilor săi. Teama din 1990, sărăcia și tranziția nesfârșită care i-a urmat, migrarea în masă a elitelor culturale și tehnice n-ar putea avea un

corespondent în forma sălbatică de răzbunare pe care generația abia ieșită din adolescență în acei ani i-ar aplica-o lui Ilici.

Întrebarea care se pune este ce anume ne spune prezența și remanența virusului Ion Iliescu în corpul social mioritic? Ce s-a întâmplat cu anticorpii poporului cum ar fi bunul simț, spiritul civic, solidaritatea, care n-au acționat pentru anihilarea microbului? Cum se face că anticorpii sistemului judiciar au abandonat lupta și l-au lăsat, până în prezent, în afara procedurilor de reeducare de la Gherla la care bolșevicul trebuia să fie înscris cu toți ticăloșii din alaiul său?

Pândit de moarte oricând de acum încolo, Iliescu a lăsat în urmă mii de larve la fel de toxice ca el, care rânjesc azi de la înălțimea celor aproape 30% din voturile cu care au câștigat din nou alegerile parlamentare. Au suferit mutații, și-au schimbat moacele, nu mai par veniți de la colhoz și, chiar dacă în intimitate încă își șterg muci pe fața de masă, sunt mai versatili și mai europeni, sărind stalinist în bocanci, cu mâinile la chipiu, doar la semnalul tătucilor lor vremelnici.

De ce? Pentru că, într-o Românie de trei decenii aparent democrată, Ion Iliescu rămâne o specie indicatoare, a cărei prezență și supraviețuire la cel mai înalt nivel al societății indică un mediu favorabil în care bacteria s-a hrănit, a procreat și s-a multiplicat în voie. Ion Iliescu este o toxină pe care ficatul n-o recunoaște și n-o poate descompune. Depozitat în organism ca un corp străin a devenit organ de sine stătător care a acaparat gazda pe care o manipulează cum vrea.

Sursa: Academia Cațavencu, 03.03.2021

Disponibil: <https://www.academiakatavencu.info/politic/iliescu-si-borna-91-versus-romania-fara-anticorpi-43203>

100. Nu mai sunt tichete de vacanță pentru bugetari, după comanda primului turist al țării

Guvernul Florin Cîțu a anunțat că nu se vor mai tipări tichete de vacanță pentru angajații din sectorul bugetar.

Aceasta nu este însă o măsură luată împotriva bugetarilor și a sectorului HoReCa, așa cum au precizat numeroși analiști.

Comaniile de profil au informat Executivul cu nu ar putea onora comenzi de tipărire a unor noi tichete, deoarece sunt suprasolicitate să producă vouchere pentru primul turist al țării, Klaus Iohannis.

Șeful statului vine după un an dificil, marcat de pandemia COVID-19, și a rămas cu numeroase zile de concediu pe care nu și le-a luat și pe care este nevoit să le consume în 2021.

Astfel, companiile de profil sunt nevoite, acum, să lucreze zi și noapte pentru a putea tipări tichete de vacanță suficiente și a onora comanda prezidențială.

Sursa: Academia Cațavencu, 16.02.2021

Disponibil: <https://www.academiakatavencu.info/politic/nu-mai-sunt-tichete-de-vacanta-pentru-bugetari--dupa-comanda-primului-turist-al-tarii-43189>

101. După excluderea din AUR, senatoarea Diana Șoșoacă își va deschide cabinet parlamentar într-un salon de la Spitalul Obregia!

Dată afară cu șuturi și trâmbețe din AUR după escapada ilegală din cârciuma de cartier, din urmă cu o săptămână, senatoarea Diana Șoșoacă s-a exprimat mai mult decât nepoliticos la adresa liderului George Simion - "Nu mă dai tu pe mine afară, somâldoc nenorocit ce ești! Plec eu, bă, tristule!" - și a anunțat că lucrurile nu vor rămâne așa, în topul activității sale urmând să intre un nou obiectiv, acela de a-l lăsa pe Simion fără mare parte dintre votanții săi bucureșteni.

Cum, în ultimul an, Diana Șoșoacă s-a dedublat în cele mai neașteptate personalități din istorie, politică sau din mediul artistic, crezându-se când Ana Ipătescu, Zoia Kosmodemianskaia, Evita Peron, Dolores Ibárruri, când Dana Grecu, Irina Loghin sau Florica Dansatoarea, intrând mai întâi în pielea Reginei Tunelurilor Dacice de sub Bucegi, ca mai apoi să anunțe că va candida la Președinția României, după "ejacularea sa prematură" din AUR, Șoșoacă i-a venit ideea năstrușnică să-l facă la electorat pe Simion, deschizându-și un cabinet Parlamentar fix într-unul dintre saloanele Spitalului Obregia, din Capitală.

Șoșoacă a anunțat nu numai că se va întâlni zi de zi cu alegătorii, la noul sediu, ci și faptul că va transmite non stop live-uri de la inedita locație, dotata cu cea mai sofisticată aparatură de televiziune.

„Am transformat camerele de supraveghere din salon într-un modern car de reportaj și pe patul meu vor sta invitații. Asistente îmi vor fi surorile medicale iar bodyguardzi – brancardierii. Voi transmite în special emisuni exclusive, realizate de mine, cu mine însămi, că doar nu ma obligă nimeni să-l aduc în direct pe rusofilul Călin Georgescu sau pe rapsodul comunist, Tudor Gheorghe. Voi chema decât pe cine are carul meu chef”, a precizat volubila Diana Șoșoacă, mai vocală ca niciodată după excludere.

Sursa: Academia Cațavencu, 11.02.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/dupa-excluderea-din-aur--senatoarea-diana-sosoaca-isi-va-deschide-cabinet-parlamentar-intr-un-salon-de-la-spitalul-obregia--43182>

102. Cu habotnicii, nu-i de șagă: râdem, glumim, dar nu părăsim cimitirul!

Tot încerc de la o vreme să-i înțeleg algoritmul ăsta ciudat al lui Țuc, cel care, pe meleagurile noastre de exemplu, a permis tot mai multor fanatici religioși să ia cu asalt rețeaua de de socializare. Nu reușesc. În schimb ei au reușit să-și trimită în Parlament, folosind uneltele Facebookului, prea aplecătorii și fals cucernicii de la AUR.

Să revin. Frate, cum faci o glumă despre preoți, cutume, cum pui un trucaj cu Sfântul Gheorghe care are în loc de sulită o frigăruie, cum primești comentarii la care tot ce poți să faci este să te crucești: „chiar așa am ajuns, ne batem joc de religie”, „d-aia ne merge rău, că nu-l primim pe Iisus!”, „n-aveți pic de respect pentru cele sfinte”, precum și comentarii pur creștinești cu trimiteri la origine și alte găuri.

Cu alte cuvinte, râdem, glumim, dar nu părăsim cimitirul. Cu habotnicii nu-i de glumă. Iar asta mi se pare atât de ironic și de un cinism atât de crunt încât nu-ți rămâne decât să-ți faci cruce cu limba în timp ce râzi. Marea Religie a Toleranței, Creștinismul, care propovăduiește în tot felul de pilde, pildulițe și pildușoare iubirea față de aproape din principiu și nu din interes, să n-arunci cu piatra că și tu ai păcatele tale și să te uiți mai întâi la bârna din ochiul tău și nu la paiul aproapelui, să întorci obrazul celălalt și să nu fie constrângere în religie. Dar mulți enoriași habotnici n-au de unde să știe lucrurile astea, căci n-au deschis niciodată cartea aia neagră cu cruce. Are prea mult scris și prea puține poze, spre deloc.

Apoi spui că Dumnezeu e atotputernic, atotcunoscător, bun, iubitor, perfect. Păi, simțul umorului e o calitate. Dacă Șeful Suprem nu râde la glume, sau nu înțelege o glumă, ce fel de perfecțiune e asta? Parcă-l și văd pe Petre la Porțile Raiului: ”Meștere, tu ai făcut o glumă despre religie, treci la demisol”. Sau pe PFA Daniel, o entitate foarte tristă și plângăcioasă, după chipul și asemănarea enoriașilor săi, băgând speciale seara, de unul singur, prin altar: ”Doamne, fraierii ăștia tot fac mișto de mine, trăsnește-i!”

Și dacă tot suntem la Al Bătrân, până și el a realizat că a greșit în Vechiul Testament când i-a nenorocit pe desfrânații ăia din Sodoma și Gomora. Ce-i drept, e mult mai simplu să dai cu un om de pământ, decât să stai să-i explici unde a greșit. Și pentru că nu putea să recunoască greșeala, căci are și el orgoliul lui și, pe deasupra, e perfect, l-a trimis pe Âla Micu, Iisus, să-i ia pe partea ailaltă, cu argumente, cu exemple. Și uite că a funcționat. Iar Iisus, al cărui fan declarat sunt, în afară de faptul că e puțin cam hipiot pentru gusturile unora, a devenit numărul unu în ceea ce privește simțul umorului, propovăduind numai lucruri bune: Imagine all the people, iubire, respect față de persoanele cu dizabilități, față de colorați, săraci, curve, turnători și a atras atenția asupra preoților de orice fel că sunt corupți și le stă gândul doar la bani și alte treburile d-astea pe care le-au plagiat ăia de la The Beatles.

Sursa: Academia Cațavencu, 19.01.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/cu-habotnicii--nu-i-de-saga--radem--glumim--dar-nu-parasim-cimitirul--43149>

103. Tărice, arest in peace!

Alunecat, pe noroiul combinațiilor proprii sale guvernări, pe canalizarea urât mirositoare către tubulatură, fostul premier și șef al Senatului, Călin Popescu Tăriceanu, s-a arătat indignată de decizia procurorilor anticorupție, strigând în stânga și în dreapta că nici 800.000 de euro mascați în servicii de consultanță nu a luat, nici comunicatul DNA nu a i-a fost prezentat iar revenirea dosarului în lucru nu ar fi decât consecința dorinței de răzbunare a dictatorului Iohannis, ăla care vrea înlăturarea totală de pe scena politică românească a singurului opozant, vezi Doamne, pe care prezidentul îl mai avea.

Mai mult decât atât, în loc să zică mersi că, de Sărbătorile astea, n-a fost sorcovit de mascați pe la uși, Tăriceanu atacă din nou la baionetă și sistemul de justiție, despre care spunea că a revenit în câmpul „tactic” și politic, anunțând că ”se va lupta în continuare cu toți cei care vor să repună pe picioare sistemul nășit de Băsescu”.

La general vorbind, atâta lipsă de nerecunoștință precum cea întâlnită la pușcăriabilii cu gulere albe din România, cu greu mai vezi în altă parte. În țara asta, dacă o babă a furat două pâini și apoi recidivează cu trei legături de leuștean vândute pe neve în piață, în perioada de probațiune, nimeni nu-l întreabă pe președinte dacă-i încuviințează femeii urmărirea penală, ci făptuitoarea e băgată imediat la zdup. Ba te pomenești că judecătorului i se pare că-i face un favor, căci cine știe în ce maghernită stătea amărășteanca. Așa, la pușcărie, măcar are curent electric, apă potabilă, dușuri și nici nu trebuie să plece-n tocmai în fundul grădinii, dac-o apucă pârdașnica de burtă vineri noaptea. Și-n vremea asta, politicienii, acuzați de procurori că au luat spăgi de sute de mii de euro, fac nazuri pentru faptul că sunt agresați în spațiul public cu ”însăilari de presupuneri și de aberații juridice” care încearcă să îi pună ”într-o lumină defavorabilă”.

Dacă ar fi să ne luăm după procurorii DNA, care spun că probele lor împotriva lui Tăriceanu sunt zdrobitoare, într-o țară normală, Călin și-ar face azi valiza, și-ar lua kitul de protecție pentru dușuri, și-ar pupa nevestele, amantele, valizele cu parai sau pe cine mai are el pe acasă și s-ar prezenta, discret, la poarta Rahovei, să-l bage ăia șase săptămâni în carantină. Dar România e mai curând o țară paranormală, e țara unde banii dispar de la bugetul de stat ca să se teleporteze taman în Insulele Cayman, unde trecerile de pietoni se mută singure, peste noapte, în caz de accident făcut de vreun șmecher cu BMW, o sută de metri mai încolo, și unde mulți bugetari par să fi descoperit piatra filosofală, care le-a permis să-și transforme chițumia de apartament confort II din Berceni în vilă cu opt camere în Pipera și Dacia Nova cu îmbunătățiri în Q7 metalizat.

Nea Căline, bre, ca un defunct politic ce te afli, după alegerile de anul trecut, stai locului și zi sărumană colegilor tăi penali din Parlament, cu care îți mânărit împreună procedurile și legile justiției, de nu mai pot bieții procurori să instrumenteze nici un act fără să vă ceară voie înainte. Mai bine taci și las-o cum a căzut, stai în arest în pace, cum ar zice englezu, cât se poate, prin sufragerie și pe contul de facebook, cât încă mai poți, că la Rahova n-au ăia nevoie de specialiști în motociclete la atelierul auto, iar posturile de președinte de cameră se obțin pe baza anilor de pușcărie efectuați, și nu a celor petrecuți prin Parlament, la frecat menta...

Sursa: Academia Cațavencu, 12.01.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/taricene--arest-in-peace--43138>

104. (Aproape) Nimic despre Iliescu, totul despre Sfântul Ioan Botezătorul!

Am trecut și prin ultima sărbătoare importantă a începutului de an, aceea a Sfântului Ioan Botezătorul. Nu știm cum se face că, deși România e plină de sfinți și Ioni pe deasupra, mai toată presa își amintește în această zi de Ion Iliescu. Așa că, cel puțin azi, noi vom fi excepția care confirmă regula și nu-l vom pomeni pe nea Nelu.

Sfântul Ioan Botezătorul a fost un Înaintemergător al Domnului Iisus Hristos, a cărui sosire a anunțat-o prin harul său de proroc. La fel cum Ion Iliescu s-a dovedit un Premergător al Revoluției Române, a cărei sosire n-o anunța nimic și nimeni, nici măcar Ion Iliescu. Ocupația de bază a Botezătorului era aceea de Botezător, procedea pe care îl aplica utilizând apa Iordanului. Destul de asemănător cu botezarea de către Ion Iliescu a evenimentelor din decembrie '89 cu numele de "Revoluție", prin servirea către enoriașii fesenști majoritari a unor iordane meșteșugite. Sfântul Ioan nu uita să le amintească celor botezați cu apă că demersul său era provizoriu și adevăratul botez le va fi dăruit de Mântuitor, folosind Duh Sfânt și Foc. Aici ar fi o mică diferență: Ion Iliescu susținea că FSN-ul era provizoriu și doar pregătitor al alegerilor, dar nu uita să le amintească credincioșilor că tot FSN-ul le va fi Duh Sfânt și pe viitor, în caz contrar urmând ca poporul și bogățiile sale să fie mântuite de legionarii care voiau să-i ia locul și România. Gata, asta a fost ultima, de acum încolo îl uităm pe Ion Iliescu.

Există unele controverse cauzate de cercetători biblici, susținători ai ideii că Ioan Botezătorul avea puteri chiar mai mari decât ale lui Iisus. Analog, despre Ion Iliescu se afirmă că ar fi existat Puteri mai mari decât a lui ce l-ar fi anunțat și nominalizat.

Ioan Botezătorul era vestit prin austeritatea sa, purtând îmbrăcăminte din păr aspru, de cămilă, și hrănindu-se doar cu lăcuste și miere sălbatică. Le refuza botezul fariseilor și saducheilor veniți la el,

certându-i aprig pentru falsa lor pocăire și numindu-i "pui de năpârci". Deși se poate spune că, în raport cu tradițiile congregației sale, Ion Iliescu a fost mereu un adevărat pustnic nededit la răsfațurile materiale, s-a dovedit mult mai tolerant cu fariseii și saducheii din Partid; pe care îi muștra pentru aplecările spre desfătare pe banii mulțimii, dar totodată îi și încălzea la sân ca pe niște pui de năpârcă.

Mai departe, ați citit și voi în carte: acuzându-l pe Irod Antipa de preacurvie cu soția fratelui aflat încă în viață, Ioan își află sfârșitul prin decapitare, la cererea curvei în cauză. Aici ni se pare o exagerare, specifică timpurilor, din partea ambelor părți. Botezătorul ar fi trebuit să fie și el, precum Ion Iliescu, mai înțelegător cu păcatele omenești, iar respectivii curvari îl puteau lăsa pe acuzator să acuze în legea lui, așa cum s-a făcut pe timpul Justiției lui Iliescu. Totul s-ar fi sfârșit cu un NUP din partea ambelor părți conflictuale, căci și DNA a apărut abia după izolarea stălpnică a lui Ion Iliescu.

În final, menționăm că din Ioan Botezătorul mai sunt astăzi active câteva moaște despre care se știe că fac minuni plăcute Domnului, în timp ce moaștele lui Ion Iliescu se străduie degeaba să mai facă minuni în Partidul rămas al saducheilor și fariseilor. Fiecare lucru la timpul său, chiar dacă Ion Iliescu pare să fi intrat spre conservare veșnică în vitrina social-democrației românești. Dar despre asta la anul și la mulți ani; când vom încerca din nou în zadar să vorbim despre Botezătorul fără să ne amintim despre Retezătorul cu lămpaș, vestit și dăruit României în '89 dinspre Răsărit.

Sursa: Academia Cațavencu, 09.01.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/-aproape--nimic-despre-iliescu--total-despre-sfantul-ioan-botezatorul--43130>

105. Plugușorul, pe moment, umflă prețul la curent! Mânați, măi!..

Moșul proaspăt de la Palatul Victoria le aduce românilor, începând cu 1 ianuarie, o ditamai creștere a prețului energiei electrice pentru populație, care se va scumpi cu procente între 13 și 26 la sută, pe motiv că piața din România va deveni complet liberalizată.

Vom afla, bineînțeles, că de data asta se întâmplă din vina exclusivă a Moșului de la Cotroceni, sabotorul de serviciu al Guvernului și al nivelului de trai al poporului. Ca să fim corecți până la capăt, scumpirile nici nu sunt așa de spectaculoase și vor avea un impact neglijabil asupra veniturilor reprezentative; de exemplu - luăm la întâmplare - cel al parlamentarilor. Oricum, în cazul menționat s-au luat măsuri anticipatorii de atenuare a șocului; iar pentru cei cu salariul minim a fost alocată o creștere spectaculoasă, între 40 și 70 de lei, adică fix cam cât i-ar arde la buzunar pe români creșterea lunară a facturii de energie electrică.

Totuși, cum la noi omătul se amână după 1 ianuarie, la fel se va întâmpla și cu efectul bulgărelui de zăpada numit "scumpirea de curent". Cel mai mișto o să fie pentru obedienții sistemului centralizat de încălzire, prețul gigacaloriei completând minunat valul înghețului la portofel. Când vin alegerile locale, candidații umblă cu planuri de restructurare în mâini și în care poate vedea tot electorul prost cum CET-urile vor fi strânse de ouăle lor de aur pentru managerii numiți pe clientelism familial. Și cum prețuluierea căldurii o va lua vertiginos la vale, în uralele consumatorilor casnici. După climaxul urnelor, organismul social se destinde brusc, atât al votanților cât, mai ales, al primarilor (re)înscăunați. Restructurarea pleacă și ea, împreună cu aleșii, prin țările calde, mulțumindu-se să revină în iarnă, pentru a dilata încă o dată cu dărnicie costurile. Procesul se repetă ciclic, politicienii nepărând altceva decât niște trimiși speciali pe Pământ, însărcinați cu ridicarea la ceruri a scumpetei numite nivelul nostru de trai.

De ce nu se schimbă nimic într-un ritual atât de bine pus la punct? Păi, zic eu fără să dau cu parul, atât timp cât vajnicii alegători vor fi convinși că țuica și fasolea primite gratis în campanii le țin de foame și, evident, sete patru ani, șansele schimbării sunt egale cu acelea pe care le are Bianca Drăgușanu în aprofundarea dilemei lui Protagoras. Așa că să ne fie de bine și țuica și fasolea și clasa de șmecherași a căror "acțiune politică" se lasă doar cu gol în buzunarele noastre și umflături indecente în ale lor.

La anul și la mulți ani, cum îi place românului care a uitat să umble cu plugușorul, preferând vicleimul ălor de îl pun capră și îl sorcovesc cu prețurile porcești imediat după ciorba de potroace. Mânați, măi!

Sursa: Academia Cațavencu, 01.01.2021

Disponibil: <https://www.academiacatavencu.info/politic/plugusorul--pe-moment--umfla-pretul-la-curent--manati--mai---43116>

**106. Vorbim despre politică alături de un cititor extrem de bine informat,
așa cum v-am obișnuit**

– Alo, bună seara, Mărgărit Viroagă-Steinberg mă numesc. Deci ce facem cu alegerile președențiale, care sunt demențiale?

– Adică?

– Doamna Viorica dacă iese și prim-premier și președinte din turul unu, atunci o să fim ca la americani.

– Cum așa?

– Care la ei, prim premierul prim-ministru este și președintele țării. Așa îi la ei. Deci va fi la noi ca în America.

– Într-un fel da.

– Că văd că Barna ăsta e un lache ceferistul, care nu a reușit să fure până la 45 de ani decât niște câteva milioane sau zeci de milioane de euro, deci e fraier tare pă furat, nu ca ălanți.

– Nu a furat. A cheltuit niște bani care nu s-au regăsit ca beneficii pentru societate. Doar asta spune ancheta Rise Project. Adică a încasat banii, dar proiectele dumnealui nu au produs vreun câștig societății. Asta nu e furt.

– Păi și alde Teldrum, care au prestat servicii de asfaltări, care proaste fiind, nu au produs beneficii pentru societate, nu tot aia e? Doresc să fac și io consultanță pentru propășirea spre bine a patriei.

– Ce știți să faceți pe consultanță?

– Păi, de exemplu pot să le zic la primăriile alea să cumpere acțiuni pe bursă când e acțiunile cu prețuri mici și să le vândă când e prețurile mari. În felul acesta, în baza la consultația mea, ei va face miliarouri de bani, fără ca măcar să se angajeze oameni. Sau să se scoale oamenii dimineața să vie la serviciu. Eu știu care a făcut așa și a ajuns bine.

– Cine a făcut așa?

– Alde domnul Soroș a speculat pe bursă cum trebuia, care a făcut cifre de ordinul miliardurilor decât cumpărând ieftin și vânzând când era scump. ăsta e secretul. Că, dacă cumperi când e scump și vinzi când e ieftin, nu-ți iese așa bine. Iese și așa, dar nu iese prea mișto.

– Deci când cumperi scump și vinzi ieftin nu e frumos? Așa ne spuneți?

– E frumos, da' nu prea. Deci asta e consultanța care v-o dau și vreau să trimit și io o chitanță, care să-mi deie un milion de euro pentru această consultanță.

– Un milioooooon? Uauuu!

– Bine, atunci zece euro.

– Așa mai merge.

– Dar știți cine se va folosi cel mai tare de ancheta lui Rise Project, care arată ce prost e folosiți milioanele de fonduri europene?

– Cine?

– Se va folosi Boris Johnson, care va arunca în obrazul la europeni ce prost e cheltuiți banii lor, care o să spuie că d-asta și vrea să iasă din UE, că fondurile e prost risipite fără rost aiurea.

– S-ar putea să aveți dreptate.

– Deci io vreau să se facă fonduri de băut, care să se cheme consultanță, să bem noi pe banii primăriei, și să spuie că s-a făcut studii de fezabilitate. Că și așa este canci aceste POSDRU.

– Pare corect!

– Deci la revedere și vă trimit nota, care am io pă caiet la bufet, ca să fie trecute la consultanță, să deie banii de la POSDRU. Mersi! PUP!

– La revedere.

Kamikaze Prost Restant

Sursa: Kamikaze, 24.09.2019

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/vorbim-despre-politica-alaturi-de-un-cititor-extrem-de-bine-informat-asa-cum-v%e2%80%91am-obișnuit/>

107. Trick or Trick

TRICK OR TRICK

este programul electoral al politicienilor noștri, de când s-a inventat democrația pe pământul României. În timp ce copiii au voie doar într-o singură zi pe an să sune la ușa oamenilor și să-i sperie cu măști de monștri pe față, aleșii neamului au liber să ne scârbească șapte zile pe săptămână. E drept, politicienii nu au nevoie să strice bani pe măști, natura i-a dăruit din naștere cu niște faciesuri de Frankenstein, numai bune să bage groaza-n oameni. Nici de felinar din dovreac n-au nevoie, îl poartă pe umeri, cu lumânarea-n gură.

La noapte ne vom aminti, poate, cum mulți au murit la Colectiv din corupție, impostură și ticăloșia reprezentanților statului. Așa cum a zis Băsescu (dacă nici el nu are ochiul format la chelneri), ospătarii din Bamboo s-au dovedit mai pricepuți decât pompierii și smurdiștii lui Arafat. Ne așteptam la așa ceva, dar realitatea a fost totuși incredibil de oribilă.

Totul a continuat apoi ca într-un coșmar: interdicția lui Arafat de a lăsa ambulanțele particulare să participe, spitale nepregătite pentru a face față situației, spital de arși unde se tratau de riduri cocotele din showbiz, dezinfectante care nu dezinfectau, obstacole birocratice la trimiterea răniților în străinătate.

Asta n-a împiedicat sistemul să se umfle de la un dezastru la altul.

Un singur lucru ne-a arătat (fără ca asta să ne ajute cumva) dezastrul de la Colectiv: cât de hâd e statul pe care-l hrănim cu bombonele și care ne oferă la schimb doar glume proaste.

O să ziceți că, măcar, am scăpat de Ponta.

Da, dar a venit Dragnea și a adus vreo trei ani de Halloween non-stop, în care hoții au strâmbat legile ca să scape de pușcărie, în timp ce noi urlam ca lupii în Piața Victoriei.

Pentru comparație, scufundarea feribotului Sewol în Coreea de Sud a dus la sinucideri, condamnări la închisoare pe viață sau pe zeci de ani, demisia președintei țării și primenirea clasei politice corupte. Toate acestea, în decurs de șase luni de la accident.

Nu știu dacă la noi actuala clasă politică are cu cine să se primenească. Dar știu că, măcar din când în când, trebuie să schimbăm rolurile. Să le sunăm noi la ușa politicienilor și să-i speriem.

Să le arătăm ștampila.

(N.D.)

Sursa: Kamikaze, 05.11.2019

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/trick-or-trick/>

108. PSD N-A EXISTAT

PSD N-A EXISTAT,

au existat niște generali de armată și miliție care, până-n decembrie 1989 n-au tras niciun glonț în vreun dușman al țării și nici atunci n-au tras în dușmani, ci doar în niște români care-și strigau exasperarea pe străzi (1). Au existat niște inși care și-au lepădat halatul de gestionar când au înțeles că pot fura într-o zi din fotoliul de primari sau de parlamentari cât furau în zece ani la tejghea (cu inima ticăindu-le că-i saltă miliția economică dacă au prea multe beculțe la Dacie). Au existat niște profesori universitari de socialism științific (de parcă putea fi și vreun socialism mistic, citit în ghioc sau bobi) care s-au săturat să se toarne între ei la securitate și s-au făcut miniștri. Au existat chelneri pe trei sferturi analfabeți, care s-au făcut generali sau profesori universitari, conducători de doctorate (uneori, direct din pușcărie) și miniștri. Au existat oameni-stomac, de o lăcomie și ticăloșie abisale, gata oricând să taie gâtul vacii ca să-i fure talanga. Au existat ziariști transformați în mâncători de căcat și, mai ales, mâncători de căcat transformați în ziariști. A existat o populație primitivă (indiferent de școlile absolvite), terorizată de grija zilei de mâine, având ca normă morală „lasă-i să fure, dar să-mi dea și mie o pâine“, gata să gireze prin vot orice infractori.

Și, siropos cum mă știți, îl citez pe Sorescu: pentru că toți ăștia trebuiau să poarte un nume, li s-au spus PSD.

După nici treizeci de ani (vă dați seama, interminabilul regim comunist a ținut doar 41 de ani, abia cu 11 ani mai mult), vom scăpa curând de aceste trei litere alăturate care sună șchiop fără urarea „muie“ în față, dar ce ne facem cu cernoziomul din care-și trag rădăcinile trei decenii de corupție și primitivism?

Problema este că toți ne naștem pesediști: venim pe lume neajutorați, analfabeți, flămânzi și speriați. Spre sfârșitul vieții, mulți dintre cei care au reușit să se maturizeze redevin pesediști, cu ochii pe

măririle de pensii despre care nu-și dau seama că sunt absorbite de inflație, și pe autocarele primăriei, care-i duc la pupat moaște.

Hai să fim însă optimiști, să sperăm că o mână binevoitoare va face ca, de acum înainte, pruncii să se nască gata liberali și să se ia la bătaie cu jandarmii în Piața Victoriei, la 102 ani.

Un semn astral de încurajare ne-a transmis Tamara Buciuceanu, care s-a găsit să moară taman în ziua când a înviat Orban din moartea electorală. Hodoronc-tronc, după ce l-a înfierat pe Orban cu mânia proletară livrată contra cost de Doruleț, Marea Țoapă a politicii românești a simțit nevoia să o elogieze taman pe actrița care se amuza în sinea ei jucând roluri de țate, ba chiar imitând pe scenă vorbirea peltică a lui Ceașcă. O fi crezut Dăncila că-și elogiază vreo cumătră de-a ei, de la scara blocului, care, murind, i-a împușcat șeptelul de votanți. (N.D.)

1. De fapt, greșesc, a existat un general care a tras într-un dușman al țării, anume Vasile Milea, ministrul apărării sub Ceaușescu, care s-a împușcat singur după ce a dat ordin armatei să omoare civili.

Sursa: Kamikaze, 24.10.2019

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/psd-n%e2%80%91a-existat/>

109. CURAT NECONSTITUȚIONALĂ, COANE VALERICĂ!

Da, amenzile alea mirobolante cât pensia pe douăzeci de luni a babei, aplicate cu generozitate de către caralii lui Vela având șase luni de școală (șase luni, nu cu șapte clase, cum se zicea pe vremuri despre cei cocoțați în funcții prea înalte pentru prea puțina lor școală), or fi neconstituționale.

Dacă o luăm pe firul apei în sus, multe lucruri sunt neconstituționale în România. Nu mai departe de săptămâna asta, pe 5 mai, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că pisica moartă se află chiar în curtea ta, Dornene, în Curtea Constituțională. Decizia CCR de demitere a Codruței Kovesi este, surpriză, neconstituțională.

Cu dexteritate de contorsionist, Valer Dorneanu încearcă să demonstreze că aversa de căcat revărsată dinspre CEDO nu l-a stropit nici pe el, nici pe complicii de la CCR. Că mersul în limbă prin crevasa dintre bucle PSD-ului e constituțional, moral și igienic.

Ce surpriză! Noi credeam că, în loc să se dezvinovățească, o să-și dea demisia în bloc judecătorii cu bavete de bebeluși și capoate mov de cocote venețiene. (Un gând pios de recunoștință ar trebui să îndreptăm aici către creatorul de modă care a conceput uniformele acestor judecători ai judecătorilor României. O fi vrut designerul să sugereze prin țesătură și zorzoane ceea ce limbajul pompos și morga purtătorilor încearcă cu disperare calmă să ascundă: infantilismul din capul aflat deasupra bavei și năravurile din trupul învelit în halatul de madamă.)

Dacă mai urcăm nițel în timp, ne amintim cum judecătorii Curții Constituționale au decis împotriva abrogării pensiilor speciale, neținând seama de conflictul de interese, căci decizia dată îi avantaja chiar pe ei.

N-are rost să înșirăm acum de câte ori Curtea Constituțională a fost de partea hoților din parlament sau de pe stradă. Fiecare infractor scăpat de pușcărie printr-o chichiță scoasă din mâneca largă a capoatelor mov e un fel de răboj viu al acestor derapaje. Din păcate, există și răboaie moarte, oameni uciși de cei pe care deciziile Curții i-au ajutat să scape de pușcărie pentru a recidiva. Unul dintre cele mai absurde războaie duse de CCR împotriva legii a fost cel în care a cerut rejudecarea dosarelor care aveau la bază înregistrări făcute de SRI în baza protocoalelor cu parchetul. Întreb ca prostul: de ce țin din impozite o namilă de instituție cum e SRI, dacă nu ca angajații ei să asculte ce pun la cale infractorii? De ce ar trebui să le cumpăr alt rând de microfoane procurorilor, ca să se ocupe de asta ei, care și așa abia fac față cu instrumentarea dosarelor? Ce ar trebui să facă SRI, dacă nu să tragă cu urechea?

De la înființare încoace, CCR a fost privită ca aservită politic (când colo, ce să vezi, 66,6% dintre membrii ei sunt numiți de parlamentari și unii așteaptă și după expirarea mandatului posturi-pomană, tot din partea politicianilor – vezi numirea lui Tudorel Toader la frâna justiției după ce a plecat de la CCR – garanție că sunt cumiți cât poartă capotul mov). Altă judecătoare la CCR și fostă ministă a justiției, Mona Pivniceru, se plimba cu mașina fiului lui Adrian Năstase, la vremea când Năstase tocmai fusese arestat.

Cetățenii unei țări în care drepturile constituționale le sunt apărate de o curte cum este CCR nu mai au de ce să se teamă de poliție și procurori. E destul să se păzească de judecătorii mov. Pe ansamblu, e bine. Într-o subtilă separare constituțională a puterilor în Stat, poliția ne ocrotează de hoți și de microbi, CCR ne păzește de poliție iar microbii ar putea să ne apere de CCR. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 11.05.2020

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/curat-neconstitutionala-coane-valerica/>

110. VÂNĂTOAREA DE CĂCAT

Dăncilă nici măcar nu mai este premier cu adevărat, iar la prezidențiale nu are nici o șansă. Cu limba română se știe de mult că nu operează prea bine. În acest context, oricine îi vânează încă o eroare gramaticală minoră, mai ales una care vine din neatenție (ceea ce i se întâmplă și lui Pleșu), mi se pare mai prost decât Dăncilă. Și că e proastă lumea, hai, probabil știți deja, treacă-meargă. Dar nu e doar asta. Toți care stau la rând s-o scuipă pe femeia asta simplă de la țară pentru NIMIC sunt niște oameni răi și pur și simplu nocivi pentru țară și pentru orice noțiune de bine.

”Lupt împotriva (sic!) unei țări în care să se regăsească toți românii”, a zis Dăncilă, și toate instituțiile de știri amărâte și mizere, toți formatorii de opinie care au ei înșiși de luat lecții de gramatică multe și serioase, s-au grăbit s-o facă de râs pe internet. Normal, o făceau pentru că știau că le va da share tot poporul care iată, se simte super-bine că e mai deștept decât Dăncilă. N-or ști ei românașii gramatică prea multă și prea bună, dar măcar știu ce înseamnă ”împotriva”, no? ”URA, SUNTEM DEȘTEPTI!”. Doar că nu sunteți.

E absurd să credem că Dăncilă nu știe ce înseamnă să fii ÎMPOTRIVĂ. Atât de absurd încât trebuie să fii (probabil mă repet) foarte prost încât să crezi că a greșit din prostie.

Și, dacă nu a făcut-o din prostie, ci din neatenție, care plm e știrea? Ce ați făcut voi aici, măi, impecabililor? Ce ați vrut să subliniați? Ce clopoțel v-a zăngănit în superego-ul ăla de individ care vânează nimicuri la oamenii din jur (în loc să se uite mai atent în el însuși) atunci când ați dat share la o greșeală făcută de UN OM dintr-o NEATENȚIE?

Mi-e scârbă să trăiesc într-o țară condusă de PSD. În același timp, mi-e scârbă să trăiesc într-o țară în care turma anti-PSD vede totul în alb și negru și în care musai pe ea se vede mereu albă. Mi-e scârbă să trăiesc într-o țară în care scopul scuza mijloacele, în care oameni sunt călcați în picioare și umiliți pentru absolut nici o vină, doar pentru că ne-am propus noi să desființăm PSD-ul, iar acei oameni sunt întâmplător pesediști.

Nu de la erorile gramaticale ale Vioricăi Dăncilă nu merge nimic în țara asta. Ba aș zice chiar din contră: nu ne iese nimic pentru că prea puțini dintre noi mai cred că au de lucrat și de schimbat lucruri la ei înșiși. Nu ne iese nimic nu pentru că suntem proști, ci pentru că ne credem prea deștepți, prea perfecți, prea fără de păcat.

Și da, vă vorbește cel mai mare nazist gramatical de pe internet. Dar serios, v-o spun și-a treia oară: trebuie să fii tare prost încât să nu vezi ditamai pădurea din cauza unei frunze care vi s-a pus împotriva. Fie ea și o frunză tapată și neștiutoare de gramatică.

PS – dacă nu eram noi înșine ăia proștii, de fapt, Dăncilă nici nu mai ajungea vreodată acolo.

Sursa: Kamikaze, 04.11.2019

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/vanatoarea-de-cacat/>

111. TRUMP SAU TROLLINGUL CA FORMĂ DE TERAPIE PENTRU ABSURDITATEA EXISTENȚEI UMANE

În materie de nihilism și absurditate, Donald Trump perfecționează opera ilustrațiilor săi înaintași: Nietzsche, Kafka și Camus.

Nietzsche nu înțelegea cum este posibil ca atâția oameni să pară fericiți sau măcar senini și mulțumimți, în ciuda faptului că blestemul morții, al uitării și al lipsei de însemnătate este o condamnare pe care toți o cunosc dinainte. Cum poți să nu-ți zbori creierii sau să nu fii cel puțin extrem de deprimat, când știi că, în cele din urmă, nimic nu are sens?

Câțiva ani mai târziu, veselii Kafka și Camus își dau mâna să ne explice că, de fapt, e mult mai grav de-atât: existența nu e doar neînsemnată, ci absurdă de-a dreptul. Viața nu e doar o întâmplare nefericită, ci pare o farsă jucată cu intenție de providență, iar toate ironiile sorții, toate ghinioanele, dramele și tragediile, fie ele individuale sau universale, sunt pur și simplu niște glumițe răutăcioase, chiar unele

destul de amuzante, cel puțin dacă le treci prin filtrul irelevanței vieții. S-arunca primul cu piatra ăla care n-a răs deloc citind Procesul sau Străinul.

INTRĂ ÎN SCENĂ THE JOKER

A mai fost nevoie de juma de secol până când să apară omul care nu a mai scris despre absurdul existenței, ci l-a trăit și chiar l-a provocat.

Donald Trump are 73 de ani, o vârstă pe care cei mai mulți oameni (chiar și cu medicina de astăzi) nu apucă să o experimenteze. Tipul a ars-o cu femei mișto, a făcut milioane și le-a pierdut peste noapte, și-a pus numele cu litere de aur pe clădiri înalte, a lucrat în media, a scris cărți, a apărut pe coperta Times de s-a plictisit, a cumpărat Miss Universe (voi ce ați cumpărat azi?), a fost gazdă de reality show și mă rog, mă opresc aici. Să zicem că până la 70 de ani făcuse cam orice își poate dori cineva. Orice mai puțin să fie președintele Americii. Și atunci a împlinit 70 de ani și s-a hotărât s-o facă și pe asta.

A câștigat alegerile ignorând orice sfat al specialiștilor și orice mod curat și plin de filtre de a face politică. A răs în nas unui sistem politic prăfuit, ipocrit și, evident, ridicol.

A zis toate tâmpeniile scandaloase pe care le zisese și în primii 70 de ani de viață, doar că le-a zis chiar și mai apăsător. A fost rasist, scârbos, misogin, crud, tâmpit, deplasat și deseori nebun de-a binelea. Și, foarte probabil spre propria lui surprindere, a câștigat alegerile destul de lejer. Nu orice alegeri, ci cele mai importante alegeri de pe Pământ. Adică a luat cel mai serios proces inventat de umanitate – alegerile pentru președintele SUA – și și-a bătut joc de el cu lipsa de scrupule și de empatie care i-au caracterizat întreaga viață. A răs de oamenii serioși și de normele lor create anume ca să dea falsa impresie de sens al vieții. Cred că s-ar fi mulțumit cu atât, doar cu râsul, doar că Trump a și câștigat. După ce și-a bătut joc de toate miturile astea pe care oamenii serioși le consideră sfinte și inviolabile, a mai devenit și șeful oamenilor serioși, la final.

Exact ca în timp ce citești Procesul sau Străinul, nu ai cum să nu râzi. E trist și apăsător să vezi cum tot ceea ce prețuiam mai mult se năruie în jurul tău și cum mulți oameni suferă enorm din cauza asta, dar e ceva irezistibil în natura acestui Joker din lumea reală, băiatul rău care (nu știu cu cât de multă intenție, dar în orice caz mai multă decât se mint detractorii lui c-ar fi) ne arată cu degetul exact înspre absurdul nostru, al tuturor.

PROST? NEBUN? SAU DOAR UN TROLL CARE SE DISTREAZĂ DE MINUNE?

Este complet nerezonabil să ne imaginăm că Donald Trump este atât de prost încât să nu-și dea seama că deseori este de un ridicol exagerat și nefiresc.

Știm cu toții oameni proști, dar nici unul nu ar spune "Nu contează ce spune toată presa despre tine, dacă ai un fund mișto". Pare prea absurd ca un prost să spună așa ceva, nu?

Sau "Voi construi un zid la granița cu Mexic (nota mea – 3145 km) și voi obliga Mexicul să plătească pentru asta".

Sau "E îngrozitor de frig în New York, avem cu toții nevoie să vină mai repede încălzirea aia globală".

Sau "Dacă ești vedetă, femeile te lasă să le faci orice. Apucă-le de pizdă, fă-le orice".

Sau "Degetele mele sunt lungi și frumoase, la fel cum este deja bine documentat că sunt și alte părți ale corpului meu" (asta a venit pe fondul unei cascade de aluzii la mărimea propriului penis, în campanie, apropo).

Sau ce ziceți de cele mai bune momente din această declarație recentă:

Și, evident, nici un prost ajuns președinte de țară nu s-ar adresa public liderilor altor națiuni în așa hal, făcând constant glume fizice și scandaloase pe seama lor (Kim Jong Un a fost făcut "Little Rocket Boy" și "pitic gras", iar "butonul meu nuclear e mult mai mare și mai puternic decât al lui, plus că al meu funcționează" etc.), toate astea în timp ce se complimentează singur pentru "nețărmitura mea înțelepciune".

Trump este un bully și un clown, dar mai presus de toate este un troll. Adeseori pare că râde pur și simplu de oamenii care iau viața prea în serios, iar acum o face din poziția celui mai important om din lume. Un troll este acela care mimează o reacție serioasă (în general foarte radicală și fără legătură cu subiectul aflat în discuție) pentru a te face să te enervezi și să intri în jocul lui, încercând să-l contracarezi logic. Dar, dacă faci asta, ai pierdut. Troll-ul perfect este acela care face cât mai mulți oameni să-l înjure și să îl arate cu degetul, dar face asta într-un spațiu creat și controlat de el, fără scrupule, fără regrete și mai ales fără nimic de pierdut, pentru că el nu crede în nimic.

Sigur, judecând după absolut orice norme și așteptări umane, Trump este un ticălos, însăși definiția a ceea ce am numi un "om rău". Dar ce altceva sunt normele și așteptările umane decât niște mituri create

pentru a da o oarecare logică acestei existențe tulburi? Într-un fel, Trump își respectă propriul job: este președintele țării care s-a autoproclamat cea mai liberă de pe planetă. Așa că s-a eliberat de toate regulile și, de la înălțimea amenințătoare și grețosă a propriei funcții, râde de omenire de i se zguduie peruca. Nietzsche și Kafka sigur râd și ei, de pe unde or fi.

Andrei Manțog

Sursa: Kamikaze, 31.10.2019

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/trump-sau-trollingul-ca-forma-de-terapie-pentru-absurditatea-existentei-umane/>

112. CURPIZDON

L-ar chema pe zeul dragostei dacă mitologia antică ar fi apărut în zilele noastre și pe meleagurile astea, ale lor. Și, în loc să fie un băiețel bucălat și aripat, susnumitul ar avea mustați á la Nae Girimea, dinți de hârcă și nu ar lucra individual, cu arcul și săgeata, ci ar decide pentru toată populația României, dintr-o lovitură, prin referendum, cine de cine se îndrăgostește, cine cu cine se mărlită.

Povestea spune că și adevăratul Cupidon fura, de mic copil. Nu fura bani de la buget, nu fura insule, nu-și angaja pipițele pe post de ministre sau pe la agenții de stat. Fura miere din stupi. Și albinele s-au supărat și l-au condamnat la înțepătură cu executare. Pe puștiul Cupidon nu l-a durut atât pișcătura în sine, cât s-a simțit vexat că o vietate atât de mică ca albina poate cauza o durere atât de mare. Normal. Cum e să fii locuitor al Olimpului, să decizi destinele multorilor și să te pedepsească pentru furt niște gânganii erijate în judecători? E scandalos!

Mă-sa, Venus, i-a spus, spre consolare, că și el e destul de mic, dar săgețile dragostei trase de el dor al dracului. Probabil că de aici s-a inspirat și asta de acum, folosindu-și puterea pe care o are asupra vieții intime a populației României pentru a-și ogoi durerea pe care ar avea-o de suferit din cauza furăciunilor. Și, desigur, mulți bătrâni, ale căror inimi sunt străpunse mai mult de stenturi decât de săgețile lui Cupidon, se vor alinia conștiincios la ora 7, în dimineața referendumului, ca să le ardă o șampilă păcătoșilor acolo pe unde au păcătuit. Apoi se vor întoarce satisfăcuți în sânul familiei lor tradiționale, să dea ceai cu biscuiți nepoțelor, a căror mamă tradițională face Italia și al căror tată tradițional iese anul viitor.

Ai grijă, bă! S-ar putea să pățești și tu ca Cupidon! Din nebăgare de seamă, bucălatul s-a înțepat cu propria săgeată și a simțit pe pielea și în inima lui durerile pe care le provoca altora. S-ar putea să te înțepi și tu cu propriul referendum și să nu mai ai voie să-ți întemeiezi o familie, când o fi să fie, la Jilava. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 21.09.2018

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/curpizdon/>

113. TE URĂSC, VIORICO!

Da, Viorico, ai citit bine, TE URĂSC!

Te urăsc nu pentru că habar nu ai ce cauți la Palatul Victoria. Probabil aveai și tu nevoie, ca orice gospodină, de o curte fără vecini, să nu mai primești reclamații când faci zacuscă la ceaun în fața casei, cu cocul puțin deranjat de transpirație și mirosind a fum.

Nu te urăsc nici măcar pentru gafele pe care le faci cu o constanță și o perseverență de invidiat. Sper din tot sufletul că le faci intenționat ca să distragi atenția de la incompetența-ți crasă. Și dacă diversunile asta te ajută să pari doar neatentă și să dormi bine noaptea, eu sunt de acord cu asta.

Nu te urăsc pentru că după ani de zile de frecat menta în Parlamentul European, nu ai învățat să legi trei cuvinte în engleză. Știu, la shopping e ușor, ici bluza de pe umeraș, o dai la împachetat, întinzi cardul și apeși patru butoane cu cifre pe ele. Patru cifre sunt ușor de ținut minte, mai ales când le ai notate pe spatele iconiței sfințite de un călugăr dubios, cumpărată de la Târgul de Vară din Videle ediția 1997.

Nu te urăsc pentru că ai ajuns să faci tâmpenii pe banii noștri. Dacă nu erai tu, era altcineva, erau bani pierduți oricum. Tu nici măcar nu știi că faci tâmpenii, ai memorie de pește. A doua zi te trezești ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Și sunt OK cu asta, pe bune! Exact așa făcea și vecinul meu Costică în diminețile de mahmureală cruntă când cerea 5 lei pentru o țiucă „să se dreagă”. Faptul că, cu doar 10 ore înainte, amenințase un cartier întreg cu bătaia, era amintirea altcuiva, nu a lui. Te bănuiesc chiar că, dimineața când îți faci siesta acolo unde și regina merge singură, chicotești așa singurică cu părul vâlvoi citind prin ziare ce „prostioare” ai făcut cu o zi înainte.

Nu te urăsc nici pentru că din când în când te duci la Gâdea la Antenă și îi asculți domnului pastor predicile puerile. Dacă mă întrebi pe mine, ești cea mai tare asistentă TV din istorie. Daniela Crudu, Bianca Drăgușanu și toate de dinaintea ta erau slabe rău în comparație cu tine. Râdeau cu gura până la urechi ca proastele, mai mereu erau aproximativ îmbrăcate, dansau total pe lângă muzică, pe scurt, erau caraghioase tare. Dar tu, Viorico, nuuu! Ești coafată exact ca în revista *Femeia* (știi tu, ediția '87), iar taiorul moștenit de la bunica parcă a fost croit pentru tine. Chiar, tu ce detergent folosești? Îmi place atât de mult și să te privesc cum stai pe scăunelul ăla de grădiniță modificat ca să poți ține și tu picioarele pe podea și să nu-ți cadă pantofiorii împrumutați acum doi ani de la doamna Ionescu, vecina de la parter. Iar tăcerea ta, ah, tăcerea, mă umple de extaz! Cum taci tu, Viorico, nu tace nimeni. Îmi aduci aminte de cățelușa mea atunci când cerșea de mâncare din poziția șezut. Erau în ochii ăia atâta tragedie și atâta candoare, că puteai jura că o auzi vorbind. Nu îmi pot imagina când ai apucat tu să citești că tăcerea e de aur, dar mă bucur că ai aflat. Iar când totuși ești nevoită să deschizi gura, că na, mai pune și Mihăiță câte-o întrebare... (tocmai am făcut o pauză de 40 de minute de scris să îmi revin)... acel „da, domnule Gâdea!” e poezia lumii. Tu, Viorico, reușești să sintetizezi în trei cuvinte și o virgulă esența existenței. Pentru că ce ne dorim cu toții până la urmă, Viorico?! Să fim liberi să spunem DA. Iar tu ne-ai arătat cum se face.

Sper că nu te-am plictisit și că încă ești trează chiar și după 3404 de caractere cu tot cu spații (scuze, treispatruzeropatru).

Nu te urăsc Viorico nici pentru că te caci în ea de diplomație românească așa cum se cacă vacile și caii, din mers. Nu, Viorico, faptul că Adrian Năstase sau Adrian Severin (ca să iau așa la întâmplare doi condamnați penal definitiv) sunt repere ale diplomației românești în comparație cu tine nu e chiar atât de grav. Ce îți trebuie ție să știi diferența între Priștina și Podgorița (scriu cum se citește, ca să nu te încurc)? Îți dau astea de mâncare? Nu, evident. De ce să mai stai tu să asculți imnul Croației, ca să pierzi programarea la coafor?! Nu are nici cuvinte și vorba aia, nici nu e sârbă (tu nu ai prins gluma, știi, asta e pentru ceilalți cititori).

Așa, Viorico, dă cu puțină apă rece pe față și fii atentă aici, că urmează să îți spun de ce te urăsc.

TE URĂSC, cucoană, pentru că tu reprezinți tot ce e mai rău la țara asta. Da, tu ești simbolul lenei, al imposturii, al prostului gust și al mentalității de slugă a neamului ăstuia, de care nu mai scăpăm naibii odată!!! Te urăsc, madam, pentru că ai reușit să strici busola morală a unui întreg popor. Prin felul tău de a fi (al tău și al tuturor celor de pe lângă tine) ai omorât neuronii unei generații. O generație ca are avea deja reperele bruiate de oameni de sport ca gigi becali, de cântăreți ca florin salam, de scriitori ca vadim tudor și de actori ca poponeț vede acum în tine un om politic de succes.

Te implor, termină în toamna asta zacusca aia și întoarce-te la Videle. Du-te cu ea în târg să o vinzi sau ține-o pe balcon, fă ce vrei cu ea, dar lasă-ne, te rog din suflet! Nu vreau să văd puștoaice de 18 ani cu freză ca a ta pe stradă, arată ca dracu', femeie! Și lasă-ne să ne amintim de Hagi, Darclée și Eminescu. Lasă politica, Viorico și fii femeie cumsecade așa cum ai fost o viață!

Lasă-ne țara în pace, Viorico!

(CM)

Sursa: Kamikaze, 31.07.2018

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/te-urasc-viorico/>

114. AL TREILEA SEX

Tot încerc să înțeleg ce rost are referendumul ăsta pentru familia tradițională.

Cum se face că într-o țară unde reprezentanții puterii au lacune de moralitate, unde toți cei patru președinți postdecembriști, (bașca cei doi interimari) și-au dat ghionturi cu justiția, unde un sfert dintre parlamentari au probleme penale descoperite (și, probabil, trei sferturi au probleme penale acoperite), societatea e măcinată de grija pentru ce se-ntâmplă în dormitor. „Națiune, nu dormi“, zicea Caragiale iar Dragnea, pișicher, adaugă: „decât cu persoane de sex opus“. Având însă grijă să admită că și gheul e om. Sau femeie, după caz. Și că trebuie să ținem seama și de el.

Păi, atunci, ce rost mai are rost vâlva asta? Dacă referendumul ăla pentru reducerea numărului de parlamentari nu a reușit să stârpească o mână de politicieni, aceia dimpotrivă, prinzând să se agite și mai tare, ca gândacii de bucătărie când le dai cu verde de Paris expirat, ce se dorește de la acest referendum? Să readucă moralitatea în societate? Să stârpească abaterile de la norma heterosexuală? Păi, înainte de 1990, se făcea închisoare pentru homosexualitate și aceasta tot persista, probabil la aceleași procente ca acum.

Refuz să cred că Dragnea se pretează la o manevră populistă sau la cuplarea machiavelică a referendumului ăsta cu altul, pentru o eventuală demitere a lui Iohannis, astfel încât să vină lume puhoi și să nu mai existe porțița de scăpare a lipsei de cvorum, prin care s-a strecurat, abil, Băsescu.

Simt cumva că explicația e mai subtilă, mai metafizică. Ceea ce se vrea trecut în sfânta Constituțiune după ce-și va da poporul aminul e ceva mai înalt decât ecuația banală $\text{Ion} + \text{Maria} = \text{Love}$. E vorba de un contract social, nu de unul matrimonial.

Revelația am avut-o azi, trecând din întâmplare pe lângă un vecu abandonat, ale cărui uși mi-au dezvăluit candid cine pe cine în țara noastră. În varianta teoretică, abstractizată, acel contract social ar suna așa: $\text{VIP} + \text{Pulime} = \text{Fut}$. Unde Pulime cuprinde atât parte bărbătească, cât și femeiască, iar VIP este sexul suprem, care ne reglementează fiecare aspect al vieții.

VIP decide ce și cât ne intră pe gură, prin urechi și prin ochi. Când vine cu chef de la serviciu, VIP ne tăvăleşte, apoi adoarme, sforăind un discurs.

Să nu vă închipuiți însă că VIP ne privește doar ca pe o bucată de carne. Ca în orice familie tradițională, VIP ne cordește fiindcă ne iubește. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 23.05.2018

Disponibil: <http://kamikazeonline.ro/al-treilea-sex/>

115. SIMT CĂ ÎNCEP SĂ-L ADOR PE PONTA

Da, chiar pe el, pe Micul Titulescu, pe Plagiator, pe Michi Maus, pe susținătorul din oficiu al tuturor șnapanilor din parlament care au probleme cu justiția. Pe cel care a pus umărul la lovitura de stat din 2012. Pe cel după a cărui vizită, procurorul Panait a simțit brusc o dorință irepresibilă să se arunce de la fereastră. Pe cel care strâmbă legile ca să-i ocrotească pe hoți. Pe cel care nu se zgârcește să ciuruiască bugetul pentru a-și cumpăra voturi la alegerile din noiembrie.

Da, pe cel mai dezastruos și mai iresponsabil candidat la președinție pe care l-a scos până acum partidul pe care îl vom numi, pentru simplitate (și pentru a respecta realitatea de fond) FSN.

Vi se pare că-l nedreptățesc? Hai să vedem. S-o luăm în ordine: primul pe listă, cu voia dumneavoastră și a celor 85,07 % dintre alegători (mai exact, 12.232.498 inși), Iliescu. Încearca să facă rău și îi ieșea bine, fără să vrea. Dădea un puci și ne scăpa de Ceașcă. Chema minerii, iar ăia plantau panseluțe. Bine, îi mai crăpau capul atletului democrației, dar se vădea apoi că ăla nu era chiar așa atlet, ba chiar ajungea mare comersant de armament, milionar. Oprea mașina să-l strângă de gât pe un animal care-l huiduia și ăla ajungea primar milionar la Constanța, cu proprietăți prin Madagascar. Ați prins ideea, era ca diavolul în Faust („Cine ești tu, la urma urmei, spune? O parte din acea putere, ce veșnic răul îl voiește și veșnic face numai bine!”).

Următorul: Năstase, alintat și 0049 de angajații răutăcioși ai sistemului penitenciar. A iubit banii și girofarele. A sfârșit prin a avea mai mulți bani decât și-a dorit, așa că a mai dat înapoi statului. Și, după ce, prin anii 90, a dat o lege cum că președintele camerei deputaților (cum era el atunci) are voie să se plimbe cu girofar pe capacul mașinii, mersul cu girofar i-a devenit o a doua natură, cel puțin în cursele pe care le făcea cu duba între tribunal și Rahova. „A făcut” niște săli de sport, a ridicat corupția la rang de politică de stat, dar nu bea, venea la serviciu, nu făcea prostii prea mari.

Mai coborâm o treaptă, ajungem în 2009 și poporul are marea bucurie să-l cunoască pe Geoană. Prostănac, prostănac, dar l-a dus mintea să zboare cu un avion privat la Putin cu o săptămână înainte de alegeri. L-a dus mintea să se scalde cu Vîntu în spa, la ceas de seară (și acum mă întreb dacă și-o fi dat jos cravata când a intrat în clăbuci). L-a dus mintea să pună de o rețea mafiotă cu Cătălin Voicu. Mai rău ca Năstase, deci.

2012. Crin Antonescu. Mai iresponsabil ca Geoană, mai disperat de putere ca Iliescu și Năstase la un loc. Mai antioccidental ca toți cei dinainte. Mă treceau fiorii când îl auzeam. Am crezut că mai rău nu se poate, dar am uitat că avem de-a face cu FSN, un fascinant rezervor de resurse umane din categoria scursori. Hopa, apare Ponta. Nu-i mai repet performanțele, recitiți voi începutul textului.

Și, atunci, de ce-l adori așa, soro? o să mă luați la refec. Păi tocmai de aia, că e cel mai rău de până acum. Și, văzând trendul descendent pe care îl urmează acești candidați, înseamnă că e muuult mai bun decât cel care-i va urma. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 22.11.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/simt-ca-incep-sa-l-ador-pe-ponta/>

116. SIMT CĂ ÎNCEP SĂ-L ADOR PE DRAGNEA

Știu, știu, o să spuneți că așa-i iubesc eu pe toți liderii pesede. Dar judecați și voi dacă nu am de ce. Pe Ponta îl adoram fiindcă știam cu certitudine că oricine îi va urma la butoanele partidului va fi și mai toxic. Sunt sigur că și Dragnea e mult mai decent decât cel care va veni după el, dar nu de asta îl venerez acum.

Dragnea e de departe omul care a făcut cel mai mult pentru democratizarea României. Iliescu ne-a scos cu o mână din ceaușism și ne-a cufundat cu amândouă în iliism. Țapu? Mă faceți să râd. Băsescu? Și acum simt un nod în gât, mă scuzați dacă recunoștința pentru ce a construit e egalată de dezamăgirea pentru ce a dăruit.

În toțiăștia trei ne-am pus speranțele câteva zile sau câțiva ani.

Dimpotrivă, în Dragnea nu și-a pus nimeni speranțe. Și totuși, el i-a surprins plăcut pe toți. Morților din Teleorman le-a redat câteva ore de viață în duminica referendumului. Pesediștilor le-a adus un procentaj în alegeri la care nu se așteptau nici ei.

Iar nouă, care speram că măcar inspectorii sanitari îi vor închide gura dacă judecătorii nu vor reuși, ne-a arătat cât de mult ne-am înșelat.

În cinci zile a scos țara din lehamite, a adus armonie și frăție între cei care nu ies la vot, cei care spun „dă-i dreicu, toți au furat!”, șomeri, corporatiști, studenți, tineri, bătrâni, tectuali și oameni simpli, chiar și votanți ai pesedeului. Era mai multă înțelegere între cei 150 000 de oameni adunați în piață decât într-o familie care discută la masa de Crăciun. Aici includ și polițiștii, care îi invitau pe cei ce se îndreptau spre Piața Victoriei „puteți circula și pe carosabil, dacă vă este mai comod”.

Ce zicea Grindeanu de România rupă în două?

Cea mai bună pancartă pe care am văzut-o zilele astea a fost: „Dragnea. Connecting people”.

Pesede a fost câștigătorul relaxat al tuturor alegerilor parlamentare din 90 încoace. Aliat întotdeauna cu partide încă și mai grețoase (da! există: PRM, UNPR, ALDE, PRU, inventate și păpușate de ei) și cu altele nițel mai spălate la guler, PSD a putut întotdeauna să blocheze sau măcar să frâneze în parlament orice inițiativă benefică. Multe inițiative radicale nici nu au mai fost propuse, știindu-se că nu au nicio șansă să treacă. Azi sunt vesel, așa că nu mai amintesc faptul că și partidele care reprezentau speranțele noastre au fost infestate de la început cu oamenii și mentalitatea pesedeului.

Nimeni, nici Piața Universității, nici Alianța Civică, nici intelectualii, nici personajele simbol ale luptei anticomuniste, nici gazetarii, nici politicienii din țară sau din Europa, nici extraterestrul Cioloș nu au putut convinge timp de 27 de ani grosul populației României că PSD e căh.

Dragnea a reușit asta într-o noapte. Ca în povestea porcului, a făcut puff! prin mustață și a așternut la picioarele noastre un pod de argint pe care să putem pași peste mocirlă.

Mulțumim, Liviu, fără tine mai prindeam trei legislaturi PSD.

Cel mai mare pericol acum ar fi ca pesedeaua să se spargă și acest grup infracțional organizat să se disperseze sau să se regroupeze sub altă identitate, ușor cosmetizată. Sper din toată inima ca Liviu Dragnea să rămână președintele PSD și să fie ovaționat de membrii săi la ieșirea din pușcărie, la fel ca 0049. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 22.11.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/simt-ca-incep-sa-l-ador-pe-dragnea/>

117. GUVERNUL DIN STRADĂ

A prins iarăși damf. De 80 de ani încoace, paradigma e aceeași, anume o piramidă a valorilor inversată, cu non-valori, corupți și ticăloși ajungând în poziții guvernamentale cheie, preferabil de premieri. Dintre cei 13 prim-miniștri postdecembriști, abia vreo 4 scapă de etichetele de tâmpiți și ticăloși (scuze, doamnelor de la Apaca, Petre nu e printre ei). Dar efectele au început să apară abia recent.

Au mai ieșit în stradă oamenii exasperați (Brașov 1987, Timișoara și București 1989, Piața Universității 1990 etc.) dar atunci era vorba de nemulțumirea generală, oamenii nu mai puteau suporta. Au mai existat și proteste sindicale, dar alea nu se pun, erau păpușate de lideri afiliați politic.

În anul din urmă, însă, oamenii au început să înțeleagă efectele pe care le au deciziile proaste ale puterii. În lipsa unei opoziții și a unui guvern din umbră, avem unul din stradă. Și cei din stradă tot în umbră lucrează, ziua fiind ocupați să-și câștige pâinea și, prin impozitele plătite, untul celor aflați de partea moale a cordonului, a celor care văd de la ferestrele palatului Victoria doar bucle jandarmilor, nu și pulanele.

Vestea bună e că nu trebuie să plătim pentru miile de membri ai guvernului din stradă. Aceștia muncesc benevol sau îi plătește Soroș. Bine, dacă ANAF-ul ar fi mai conștiincios, ar trimite înștiințări de plată fiecărui participant, inclusiv câinilor, în funcție de numărul de ședințe la care au participat în cursul unui an. Vestea proastă e că singurele arme ale guvernanților nocturni sunt luminițele de la telefon și sulurile de hârtie igienică.

Și, după cum am văzut din 22 decembrie 1989 încoace, în lupta dintre hârtie și căcat, biruie acesta din urmă. Între lumină și beznă, învinge beznă. Între Rebengiuc și Hrebenciuc, câștigă Dragnea.

Există totuși încă o veste bună: spre deosebire de protestele din Grecia de acum ceva ani și de cele din Franța de oricând, cele din România au ceva unic: sunt proteste pentru respectarea legii, nu pentru protecția buzunarului propriu. Desigur, pe termen lung, respectarea unor legi drepte protejează și buzunarul. Și tocmai aici e speranța. În timp ce guvernanții devin tot mai rupți de realitate, oamenii din stradă încep să înțeleagă legătura dintre lege și bunăstare.

La ultimul său congres, Ceașescu a spus și un adevăr: „Toarăși, la aceste lucrări a luat cuvântul academicieni, telectuali, muncitori și țărani. Și mă bucur să constat că nu a existat nicio deosebire între felul în care au vorbit muncitorii și țăranii și cel în care au vorbit academicienii. Ba chiar mă bucur să pot spune că oamenii simpli au înțeles mai bine decât telectualii realitățile construcției socialismului.” Mutatis mutandis, putem spune și noi că ne bucurăm să constatăm că oamenii simplii, fără doctorate de la academii cu științele apărării și politice, au înțeles mai bine realitățile deconstrucției socialismului. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 15.11.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/guvernul-din-strada/>

118. DECÂT O CHESTIUNE DE LIMBAJ

Tot încerc să înțeleg de ce PSD (nu e nevoie să mai adaug și ALDE, așa cum, atunci când vorbești de o fosă septică, nu mai trebuie să menționezi și căcatul depus la fundul ei, acela se subînțelege) are atâta succes la oameni.

Am luat-o pe băjbăite, pe calea bătătorită: pesedul o fi așa iubit ba pentru că dă pomeni electorale (fals, nu pentru punga de mălai sunt votați), ba că nu taie pensiile, ba că nu vinde țara (fals, vinde părțile pe care nu le poate fura), ba că ne apără de unguri (mai puțin de UDMR, care îi stă mereu alături atunci când este pe val) și de americani.

Aiureli. Nu pentru bunăstarea promisă (bunăstare care a gonit din țară trei milioane de români și îi ține pe fanii cei mai fideli la nivelul subzistenței – vezi poza) sunt votați de 27 de ani primari și parlamentari gușați, semianalfabeți și cu dosare penale. Aș zice că aceia sunt votați tocmai fiindcă sunt gușați, semianalfabeți și hoți.

Aflându-mă ieri seara printre cei ieșiți să protesteze, am avut, ca de fiecare dată, o senzație surdă că ceva nu era în regulă. Fiind mai atent, am reușit să identific ce-mi zgâria urechile: de la tineri până la doamne care păreau desprinse din pozele de familie ale 22-ului, toți vorbeau corect. Până și câinii aveau aerul că nu au făcut în viața lor vreun dezacord.

Cum dracu să nu te alieneze așa ceva? Cu atâta gramatică, e clar mâna lui Soroș, a trădătorilor de țară. Privind în urmă, toți conducătorii carismatici ai României au știut să vorbească pe limba noastră. Umbla vorba că Ceașescu lua în particular lecții de gângăveală, ca să-l iubească și mai mult poporul. Iliescu, pișicher, compensa lipsa dezacordurilor prin întorsături ale limbii de lemn și o pronunție de activist

PCR. Dacă Băsescu nu s-ar fi ajutat cu câteva expresii marinărești, mira-m-aș să fi reușit să se aburce peste procentele anemice care l-au despărțit de 0049 (pe numele de fată, Năstase) și de Geoană.

Pentru cei care au supt anacolutul o dată cu laptele matern, oricine vorbește corect e suspect din start. În timpul războiului, englezii au reușit să depisteze și să ducă la spânzurătoare agenți nemți parașutați, doar fiindcă neamțul, perfecționist, vorbea o engleză fără cusur. Nu am date certe, dar sunt sigur că în România anilor cincizeci, mulți au ajuns să sape la Canal doar pentru că vorbeau bine și, imprudență maximă, foloseau în scris litere dușmănoase: Y, W, Q, K.

O confirmare a teoriei mele este faptul că, de la o vreme, Vanghelie a început să vorbească corect. Și tot de atunci a fost exclus din partid și a ajuns la pușcărie.

Așa că, dragi politicieni, dacă vreți să puneți gajba pe putere, ieșiți la o bere cu vecinul de la parter, care să îl ascultați cu atenție, sigur o să aibă de spus ceva de folos. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 14.11.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/decat-o-chestiune-de-limbaj/>

119. NU MAI RÂDEȚI!

NU MAI RÂDEȚI!

De mustața lui Dragnea. În locul vostru, aș organiza un pelerinaj la ea și mi-ar plăcea să văd zeci de mii de oameni sătui de pesedie îmbulzindu-se pe dealul Parlamentului să i-o pupe.

Gândiți-vă cum ar fi dacă Dragnea ar fi un om normal: fără mustăți, fără dosare penale, fără dinții ăia de hârcă, fără Teldrum, fără ordonanța 13. Dacă, având aceste bube-n cap și încă altele pe care mi-e silă să le mai enumăr aici, sondajele arată pentru pesedeu și complicii săi de la guvernare o încredere de vreo 22%, cum ar fi cu un Dragnea spălat? Este că ar fi cam cât avea pesedul lui Iliescu prin 1990?

Și singurul care luptă zi și noapte ca să ne apere de reinstaurarea partidului unic în România este chiar Liviu. Credeți-mă, nu îi este ușor. Cu o populație din care peste jumătate visează la bunăstarea din vremea comunismului, e greu să convingi oamenii că clica aflată la putere nu este compusă din lideri providențiali, al căror scop în viață este bunăstarea fiecăruia dintre noi. Cu atât mai mult cu cât opoziția (!) nu se deosebește de putere decât atunci când doarme.

Și, ca să aducă o fărâmă de zvâc civic și politic în viețile noastre, Domnul Dragnea nu are odihnă.

Scoate, ca un magician, din joben, unul după altul, trei premieri de coșmar și, sub ochii fascinați ai publicului, reușește să-i întoarcă împotriva lui. Conduce un Parlament având la activ o condamnare definitivă care mie nu mi-ar da dreptul nici să mă angajez casier la Megaimage.

Scoate sute de mii de oameni la proteste de stradă în toiul iernii. Vorbește și arată ca frizerul și subchirurgul de bătături Nae Girimea, încercând să ne amuze sau să ne trezească la realitate.

Și, după toate aceste eforturi, erectoratul e mai excitat de pesedism decât de orice alt partid. Aici simt că nu mai înțeleg nimic. Toate partidele sunt corupte, inepte și incompetente, dar PSD reprezintă limita de jos (asta dacă nu luăm în considerație ALDE, adică hârtia igienică cu care PSD șterge urmele de rahat ca să nu se murdărească pe mâini).

În aceste condiții, mă întreb ce ne-am face fără Dragnea? Mustața lui e zidul firav care ne apără de un pesedeu în care ar avea încredere 80% din populația României.

(N.D.)

Sursa: Kamikaze, 21.10.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/nu-mai-radeti/>

120. MULȚUMIM ȚIE, GĂINĂ,

Mulțumim ție găină

MULȚUMIM ȚIE, GĂINĂ,
CĂ NE DAI, DIN CUR, LUMINĂ!
SLAVĂ POPORULUI RUS,
CARE-N CUR SONDĂ ȚI-A PUS!

Hai, că asta-i grea! Nu o să-i dați de cap singuri, nu ați învățat-o la școală iar Google păstrează un mucle absolut pe acest subiect. Vă spun eu ce-a vrut să spună autorul popular: prin 1947, după război, era criză de de toate. Lipsea și banalul petrol lampant, gazul care pe atunci ținea loc și de lumină electrică, și de butelie, căci majoritatea sătenilor foloseau lămpi cu gaz, neavând curent, iar majoritatea orașenilor găteau la lampa de gătit sau la primus, neavând gaz la țevă și nici butelie.

La oraș, era criză și de ouă, fiindcă țărani egoiști nu doreau să le vândă pe nimic statului, deși li se impuseseră tot felul de cote de produse agricole.

Într-o sclipire de geniu, consilierii sovietici de atunci au transformat problema în oportunitate. Erai țăran și doreai să cumperi gaz de la comparativă? Perfect, dar nu pe bani, ci pe ouă. Astfel, țărănimea s-a mai înfrățit o dată cu clasa muncitoare, dându-i proteine în schimbul hidrocarburilor.

Făcând haz de necaz, oamenii au înțeles că trebuiau să sacrifice câteva ouă dacă voiau să aibă gaz în lampă. Pe urmă s-a rezolvat cumva, au apărut combinate avicole și s-a tras curent la sate.

A trebuit să treacă șaptezeci de ani, ca problema mileniului trecut să devină din nou acută. Mirul pe care și l-a frecat de scăfârlie Femeia cu barbă ca să-l ferească Doamne-Doamne de pușcărie i-a dezmoștit așa bine sinapsele lui Vosganian, încât fostul merceolog a început să aibă revelații macroeconomice. Și-a dat seama de ce nu intră la buget destui bani să poată avea el și ceilalți bugetari salarii mai frumoase: din cauza babei care crește două găini în curte și le mănâncă ouăle, în loc să și le numere și să le declare la fisc.

Poate credeți că Tăriceanu e cel mai cretin politician ticălos (scuzați pleonasmul) la ora actuală. Nu, oameni buni, sunteți în eroare. Ascultați aici calculul fostului ministru al economiei:

„Oul fermierului va lua calea pieței și va fi vândut, în medie, cu 1 leu. Oul gospodaruului va trece direct din coteț în tigaie. Oul vândut va aduce bugetului TVA, impozit pe profit și pe dividende, impozit pe salarii și contribuții la asigurările sociale. [Parcă nici cocoșul moșului, din Punguța cu doi bani, nu a reușit să verse din gușă atâtea bogății ca oul lui Vosganian – nota mea, de cititor frustrat că vicepreședintele Uniunii Scriitorilor nu și-a publicat panseul într-o revistă pentru copii, eventual sub titlul Să vă numărați ouăle!] În schimb, oul din coteț, în drumul său spre tigaie, nu produce niciun ban.”

Stimate domn, ai uitat un lucru. Spre deosebire de tine, găina aia din coteț nu se hrănește cu căcat. Gospodarul cumpără boabe, dă bani pe prafuri de păduchi și plătește impozit pe terenul din curte.

Cine se duce la magazin să ia un ou (cu 50 de bani, contabile, nu cu 1 leu) nu mai cumpără și grăunțele date găinii. Și cine cumpără grăunțe nu mai dă bani pe ou. Economiștii îi spun segregarea costurilor.

Mai pe mîntea ta, dacă, să zicem, în calitate de ministru, iei o șpagă de la Vîntu, nu mai trebuie să furi alături de el. Tu furi de la el și îl lași pe el să fure de la noi. Se cheamă diviziunea muncii.

Dar nu tembelismul vosganian mă îngrijorează. Ci, de unde a știut el că cele două găini pe care le-am cumpărat în vară și pe care le cresc în fundul curții din București, încalcând probabil zeci de legi și ordonanțe sanitar-veterinare, au început să ouă fix ieri, cu o zi înainte ca el să-și publice descoperirea? Și că, mîncînd primul lor ou, fiul meu a devenit evazionist fiscal înainte de a învăța tabla înmulțirii? (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 07.10.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/multumim-tie-gaina/>

121. NU ȘTIU ALȚII CUM SUNT,

dar eu, când mă gîndesc la revoluția din '89, parcă-mi saltă și acum inima de bucurie când îmi amintesc cum, chiar în seara zilei de 22 decembrie, a apărut la televizor șeful Securității, chiar capul monstrului cu o mie de urechi împotriva căruia se ridicaseră sutele de mii de români, și ne-a asigurat, ca un tataie de treabă cu chipiu, că totul e bine, că securiștii luptă de partea noastră, că apără și ei revoluția, după puteri. Țăla a fost pentru mine momentul de luciditate. Păi, soro, noi cu cine ne luptam? Am înțeles, poporul s-a trezit, s-a scuturat de dictatură, armata s-a trezit din beția de a împușca civili și a intra cu camioanele în mulțime, a trecut de partea noastră, televiziunea s-a șters la gură de căcat cu sulul de igienică oferit de Rebenjiuc crainicului care ne regalase/ regulase până mai deunăzi cu realizările toarășului. Acum aflăm din

gura lui Iulian Vlad că organul de represiune și intimidare al lui Ceaușescu era cel mai devotat susținător al nostru! Prea bine, prea frumos ca să fie adevărat, dar cine mai erau răii? Eram prea bucuros ca să las luciditatea să dureze. Am refuzat să accept că răii se adunaseră pe ecranul televizorului și că eram din nou noi contra lor. Mi-am spus că o avea motivele lui tovărășelul ăla zâmbăreț și simpatic, care părea că se pricepe la toate, că e doar o manevră pentru a-i pune cu botul pe labe pe securiști, că politica e treabă grea, pentru oameni mari. Între timp, revoluția mergea mai departe, condusă mai mult de actori, poeți și regizori decât de militari. Deși se trăgea cu tunul și cu mitralierele, pe ecran abia de apăruse un general pensionar cam mototolit și un căpitan care părea că-și pusese prima dată hamurile de la pistol. Ce a urmat, știm cu toții. Ultimul pe listă, Nu ne vindem țara, Nu vrem blugi, nu vrem valută, doar pe Roman să ne fută etc. Abia acum, după ce am văzut cum ziarști care nu lăsau democrația din gură, capitaliști care păreau că au învățat buchile pe cărțile lui Adam Smith și judecători ai căror motocei de la togă mă fascinau mai mult decât pe pisicile lui Creangă erau și sunt în solda cooperativei Ochiul și Timpanul, am pătruns cu adevărat adevărul spuselor lui Vlad. Da, securitatea a trecut de partea poporului. Și poporul de partea securității. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 05.10.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/nu-stiu-altii-cum-sunt/>

122. MERSUL LA STAT

MOTTO: „MERSUL ESTE O DEPRINDERE MOTRICĂ NATURALĂ CARE ASIGURĂ DEPLASAREA OMULUI PRIN ALTERNAREA SPRIJINULUI PICIOARELOR PE SOL”

N-am vrut să fac serial după Statul la stat, de acum 2 săptămâni, dar uite că mă obligă chiar statul, cu manualul din care copiii află că, în timpul mersului, piciorul păstrează permanent contactul (sprijin) cu solul. Deși de sport, manualul nu spune nimic despre cei care merg pe sol, însă în mâini, și nici despre ceicare merg în picioare, dar pe apă sau pe sârmă.

Am lămurit data trecută că e mai bine să fii slujbaş la stat decât patron fără proptele. Însă, dacă există ceva maibun decât statul la stat, acesta nu poate fi decât mersul la stat. Ca într-un puzzle, setea de șpagă a unor șefi ale organizațiilor de stat, cum este Burcea, se-mbucă perfect cu calitățile de șpaguitori ai patronilor unor firme născute pentru a fura de la stat, cum este Condrea. Și, dacă cele două piese nu se potrivesc, sigur se găsește o piesă intermediară, să-i spunem Dragnea.

Vreți exemple? Palmierii lui Mazăre, jardinierele din beton piedonești, de peste 3500 de euro bucata, gheretele de paznic care costă cât un apartament, scena de 75.000 euro a lui Ridzi, Loganurile vândute poliției de un intermediar, la 50.000 euro bucata, deoarece erau echipate special, cu girofar, stație de emisie și chiar roți.

Din modestie, trec sub tăcere lucrările de anvergură, cele care sar de suta de mii sau chiar de suta de milioane de euro. Hexipharma, borduri schimbate la doi ani, TelDrum, catedrale, consultanțe la preț de catedrale și tot așa. O să spuneți că statul cumpără prin sistemul de achiziții publice, prin licitație, unde câștigă ofertantul cu cel mai bun raport calitate/preț. Nimic mai fals.

Legislația croită cu premeditare oferă nenumărate găuri prin care să se strecoare favoriții. Un exemplu: în situații de urgență se pot contracta lucrări direct, fără licitație. Poate că acum o să înțelegeți de unde ne-am pricopsit cu avalanșa asta de coduri roșii după fiecare ploicică sau ninsoare de un sfert de oră. Ca să poată băieții să contracteze. Altă metodă e cea a licitațiilor cu dedicație.

De exemplu, are poliția nevoie de mașini? Atunci trece în caietul de sarcini că motorul trebuie să aibă fix puterea cutare iar caroseria, fix lățimea cutare. Ca prin minune, doar două mașini fabricate în lume de la începuturile automobilismului și până azi îndeplinesc aceste condiții cumulative: una dintre cele două este un model care nu se mai produce din anii 50, iar cealaltă – ce coincidență! – e un Volkswagen modelul X, importat de patronul Y. Dar, desigur, toate firmele pot participa la licitație, că așa e în capitalism.

Până la urmă, hulitul conștopist de stat, care doarme-n pix pentru maxim 2.000 euro pe lună (dacă nu e de-al nostru, director, parlamentar, primar sau ministru), mai mișcă o hârtie de colo până colo, iar noaptea mai are câte un coșmar în care se vede restructurat fiindcă a vărsat freudian zațul de la cafea pe referatul șefului (deși, după Petre Stoica, universul lui oniric e ceva mai roz: „Funcționarii de la primărie dorm cu muștele bâzâindu-le le la gură/Și, în somn, își semnează cu cerneală violetă propria lor avansare”). Ba, uneori, poți avea norocul, ca mine, să dai peste câte unul amabil sau măcar atât de concentrat pe chițibușuri birocratice, încât să nu bage de seamă că hârtiile pe care i le-ai băgat sub nas au lacune de fond.

Nici nu simți când trece termenul legal de 30 de zile și-ți bate cu ștampila-n aprobare. În schimb, patronul de stat e o specie aparte. Nu are cine să-l dea afară. Nu are cine să-l taie de la licitații, fiindcă ministrul cel nou este întotdeauna mai flămând decât cel care tocmai a plecat. Singurele sale griji sunt să poarte de dimineață costumul negru de chelner și să ungă. De câte ori îi văd, îmi vin în minte scenele din filmele americane, în care patronul măgăoaiei e așteptat de toți directorii trepădând la patru ace, iar el apare zâmbăreț, în pantaloni scurți și cămașă hawaiană, abia de are timp să domolească vreun pupincurist prea zelos, fiind grăbit să ajungă pe te miri ce plajă, la o partidă de golf. O fi ungând și el. Dar nu e unsuros și nu poartă costum de cioclu. De ce o fi așa sprinten, de degajat? Poate pentru că nu a învățat mersul din manualele românești. Și nici economie de la Iliescuromanghermannăstasegeoanăpontatăriceanudragnea. (N.D.)

Sursa: Kamikaze, 06.09.2017

Disponibil: <https://kamikazeonline.ro/mersul-la-stat/>

123. DOMNUL A DAT, DA' MAI MULT NE-A LUAT

Motto:

„... am vrut să ne calificăm, da' am ratat calificarea la scorul care ne trebuia ca să ne calificăm...”

NICOLAE DICĂ – antrenor secund FCSB, după dubla cu Rapid Viena (3-4)

Probabil că locuitorul Oieromonahului Gigi s-a fâstăcit din cauza semifacției momentului, ori poate arșita cea păcătoasă să fi fost de vină... nu putem ști. Altfel cum să explicăm fractura neuronală care l-a îndepărtat de cele sfinte, până într-atât încât să uite cine se face de obicei responsabil pentru înfrângerile echipei de suflet?

Așa a vrut Hristos!

Că doar n-o fi vina preacuviosului din Pipera, întâiul stătător între penalii fotbalului românesc și îndrumătorul spiritual al presei sportive! El nu greșește niciodată, căci prin el se manifestă voința Sfântului Duh, păgânilor care sunteți și care huliți cât e ziua de lungă pe internet (instrumentul necuratului)!

Acum că am lămurit chestiunea cu profetul care nu este pe craca lui, putem să ne liniștim și în privința celorlalte formații sătești din Liga 1, cu toate mânate în luptă de aceleași idealuri creștinești (cum ar fi arginții cuveniți drepturilor de televizare). Așa că nu vă mai frământați degeaba și alungați gândurile negre. Ce dacă am ajuns ultimii în rândul națiunilor fotbalistice din Europa? La sfârșit le arătăm noi tuturor! Cei din urmă vor fi cei dintâi! E drept că pe lumea cealaltă, dar să nu ne pierdem în detalii.

Dacă așa a vrut Hristos...

Și dacă Cel de Sus a zis să se facă toate cluburile din Grădina Maicii Domnului pe persoană fizică (neapărat cu executare), înseamnă că discuția s-a încheiat! Nu mai batjocoriți, voi aștia care nu aveți locuri în strana VIP! Ziceți mersi că ni le-a dat și pe astea, așa cum sunt ele.

În lipsa îndurării divine ce s-ar fi făcut Felix Farfuridi, Costi Brânzovenescu, Radu Namcum și toată strânsura de televiziune, ha? Ar fi trebuit să se apuce serios de jurnalism (Doamne ferește!), îndepărtându-se astfel de adevărata credință strămoșească! Adică aia care zice că ce-i al meu e al meu, iar ce-i al tău e tot al meu, că așa vrea Dumnezeu, m-ai înțeles?

Și dacă asta e vrerea Lui...

Ce vă tot plângeți de lipsa „rezultatelor”? Apără și păzește că doar ele nu lipsesc, slavă Domnului! Decât că sunt negative, vorba cuiva, dar cine a zis că trebuie să fie altfel? Ați uitat că răsplata adevărată se primește în ceruri?

Așa că lăsați nevoile cele lumești și băgați post și rugăciune înainte, în timpul regulamentar și după, căci aceasta este calea cea dreaptă și nu pregătirea tehnico-tactică a personalului, după modelul iudelor din vestul continentului nostru, căzute în greaua patimă a vanității cea degrabă stricătoare de minți și suflete!

Așa trebuie să fie!

Sau poate că nu.

Numai Dumnezeu știe.

Andy Stanescu

Sursa: Kamikaze, 15.09.2018

Disponibil: <http://kamikazeonline.ro/domnul-a-dat-da-mai-mult-ne-a-luat/>

Anexa 2. Libertatea de exprimare

A. Acte normative care reglementează libertatea de exprimare

La nivel internațional:

- Declarația universală a drepturilor omului (art. 19)
- Convenția europeană a drepturilor omului (art. 10)
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (art. 11)

La nivel național:

- Constituția României (art. 30, cap. III)
- Constituția Republicii Moldova (art. 32)
- Codul civil al Republicii Moldova (art. 43)
- Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare (art. 3-13)
- Legea presei nr. 243/1994 (art. 1, 4, 19, 20)
- Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație
- Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260/2006
- Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional
- Legea nr. 30/2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației
- Legea nr. 939/2000 cu privire la activitatea editorială

B. Exemplu de amendare a unei publicații pentru un pamflet

Text preluat:

„Consiliul pentru Combaterea Discriminării a amendat Timesnewroman.ro cu 16.000 lei, pentru un pamflet în care era criticată iubita lui Dragnea

Consiliul pentru Combaterea Discriminării a sancționat publicația Timesnewroman.ro, pentru articolul “Curva lui Dragnea, asaltată de PSD-iști, ...”. Într-un comunicat remis HotNews.ro, CNCD anunță că a amendat cu 5.000 de lei societatea care administrează publicația, tot cu 5.000 lei pe autorul articolului, cu 3.000 lei pe editorul șef și tot cu 3.000 lei pe administratorul Infant Media SRL.

Pamfletul făcea referire la iubita lui Liviu Dragnea, Irina Alexandra Tănase, prezentă în martie la Congresul extraordinar al PSD în primul rând al Sălii Palatului, alături de premierul Viorica Dăncilă și de primarul Capitalei, Gabriela Firea.

Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) s-a întrunit miercuri, 25.04.2018, în ședință de soluționare a petițiilor.

Consiliul a decis că “articolul postat pe pagina de internet www.timesnewroman.ro, din data de 12.03.2018, cu titlul “Curva lui Dragnea, asaltată de PSD-iști, ...”, prin care se creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa femeilor membre PSD reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate al acestora”, anunță instituția.

CNCD a “aplicat sancțiunea amenzii contravenționale în cuantum de 5.000 lei pentru Infant Media SRL, care administrează publicația, 5.000 lei pentru autorul articolului, 3.000 lei pentru editorul șef și 3.000 lei pentru administratorul Infant Media SRL și obligația de a publica pe www.timesnewroman.ro un rezumat al hotărârii în speță (pentru o perioadă de 30 de zile) precum și în două cotidiane naționale”, se arată în comunicat.

Hotărârea a fost adoptată cu unanimitatea de voturi a celor prezenți (8), cu excepția amenzii privind administratorul societății comerciale (două voturi împotriva).

Alex Dona, managing partner la Times News Roman, consideră că sancționarea publicației umoristice de către Consiliul pentru Combaterea Discriminării, pentru articolul “Curva lui Dragnea, asaltată de PSD-iști”, „mai rapid decăt a făcut-o vreodată și cu o proporție covârșitoare de voturi”, arată „un servilism ieșit din comun”.

„CNCD s-a pronunțat în cazul intentat nouă de către cele 5 doamne ale PSD-ului. A făcut-o mai rapid decăt a făcut-o vreodată și cu o proporție covârșitoare de voturi arătând un servilism ieșit din comun. Mai mult, eu am fost amendat și pe firmă și pe persoană fizică. Nu rămâne așa, asta pot să o garantez”, a scris acesta, pe contul lui de Facebook.

Irina Tănase, Viorica Dăncilă, Gabriela Firea, Carmen Dan și Olga Vasilescu au depus la Tribunalul București, Secția a-III-a Civilă, pe 30.03.2018, o „acțiune în răspundere delictuală” împotriva firmei Infant Media SRL, a administratorului acesteia, Dona Alexandru Lucian, a lui Ovidiu Eftimie și Petrar Călin.”

Sursa: <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-22413761-cncd-amendat-timesnewroman-16-000-lei-pentru-pamflet-care-era-criticata-iubita-lui-dragnea.htm>

Anexa 3. Trăsăturile discursului pamfletar

Nr. crt.	Trăsături	Explicații	Reprezentanți
1.	Subiect de actualitate (preponderent politic)	Scriere de circumstanțe Din cauza strânsei sale legături cu realitatea, P. își pierde repede actualitatea	G.Vignoux, S.Anton
2.	Atac la persoană/grup de persoane	Mai rar, P. poate ataca „tare morale, concepții politice retrograde, negative, aspecte ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane etc.” (<i>Dicționarul de terminologie literară</i>)	M.Răduță, A.Matei-Săvulescu
3.	Brevilocvență	Există excepții: T.Arghezi „Cimitirul Buna-Vestire” (200 p.); V.Hugo „Napoléon le Petit” (130 p.); d’Aubigné „Les Tragiques” (9360 versuri); Bernanos „Les Grands cimetières sous la Lune” (400+ p.); Lucien Rebatet „Décombres” (700 p.)	P.-L.Courier, Ch.Goémé, <i>Le nouveau Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française</i>
4.	Participare afectivă	- ură (T.Arghezi, M.Răduță); - sinceritate (N.D.Cocea, C.Mihuleac); - sentiment de urgență (Y.Avril); - spirit de revoltă, indignare, tonalitate pamfletară (A.Matei-Săvulescu, R.Zafiu)	M.Angenot, R.Zafiu, <i>Dicționarul de terminologie literară</i>
5.	Subiectiv/unilateral	Nu prezintă diferite puncte de vedere, ci doar punctul de vedere al pamfletarului. Mijloace: interjecții, puncte de suspensie, exclamații și interogații retorice, elemente de oralitate, antifraze, argouri...	Y.Avril, M.Angenot
6.	Dimensiune retorică	Urmărește să convingă publicul de adevărul său și să pară credibil	T.Arghezi
7.	Proclamarea adevărului	Adevăr subiectiv, bineînțeles	G.Nițu, Y.Avril
8.	Expresivitate verbală (creativitate)	Încearcă să fie „simpatic” și interesant publicului	P.-L.Courier, S.Preda
9.	Limba violent (vulgar)	Deprecierea defectelor (mai ales a celor fizice) <i>Injuria</i> : element-cheie	M.Răduță, DEX, S.Anton, <i>Dicționarul-antologie de istorie și teorie literară</i> ;

			<i>Dicționarul de terminologie literară</i>
10.	Obiectiv: discreditarea și distrugerea adversarului	Ură față de adversar	M.Răduță
11.	Doar <u>critică</u>, nu urmărește să schimbe ceva	Nu propune soluții pentru problemele abordate	M.Răduță, M.Angenot
12.	Încinge spiritele	Temperament pasional	S.Preda, M.Anghelescu
13.	Umor: ironie, sarcasm, hiperbolă, oximoron	Ironia este un element de bază în construcția discursului pamfletar	S.Preda, R.Zafiu

Sursa: elaborat de autoare

Anexa 4. Bilete de papagal

Luni 23 Iulie 1928

bilete de papagal

Director
T. ARGHEZI

No.143

apar
zilnic

2 lei

DE CE „NECONDITIONATA“?

C a în toate parlamentele din lume, și în cel românesc, toate acordurile sunt condiționate, nu sunt acorduri absolute. Într-un acord, o condiție este o condiție care trebuie să fie îndeplinită înainte ca acordul să fie aplicat. Într-un acord, o condiție este o condiție care trebuie să fie îndeplinită înainte ca acordul să fie aplicat.

10 lei exemplarul

bilete de papagal

Director
TUDOR ARGHEZI

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
Dr. Academician 17, Et. IV
Telef. 4.34.76 / 3.96.30

ABONAMENTE
Cătretoare anual lei 6.000
Trimestriale și săptămânale
Trimestriale anual lei 18.000

PUDOARE

Creșterea în viața păsărilor

Creeșterea în viața păsărilor

Creeșterea în viața păsărilor

ALFA

**POZIȚIA GUVERNULUI
A FOST ÎNTĂRITĂ**

O nouă afirmare a României, în perspectivă

— Coborârea și raportul de forțe politice —

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
Dr. Academician 17, Et. IV
Telef. 4.34.76 / 3.96.30

ABONAMENTE
Cătretoare anual lei 6.000
Trimestriale și săptămânale
Trimestriale anual lei 18.000

DE CE „NECONDITIONATA“?

C a în toate parlamentele din lume, și în cel românesc, toate acordurile sunt condiționate, nu sunt acorduri absolute. Într-un acord, o condiție este o condiție care trebuie să fie îndeplinită înainte ca acordul să fie aplicat. Într-un acord, o condiție este o condiție care trebuie să fie îndeplinită înainte ca acordul să fie aplicat.

**POZIȚIA GUVERNULUI
A FOST ÎNTĂRITĂ**

O nouă afirmare a României, în perspectivă

— Coborârea și raportul de forțe politice —

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
Dr. Academician 17, Et. IV
Telef. 4.34.76 / 3.96.30

ABONAMENTE
Cătretoare anual lei 6.000
Trimestriale și săptămânale
Trimestriale anual lei 18.000

DE CE „NECONDITIONATA“?

C a în toate parlamentele din lume, și în cel românesc, toate acordurile sunt condiționate, nu sunt acorduri absolute. Într-un acord, o condiție este o condiție care trebuie să fie îndeplinită înainte ca acordul să fie aplicat. Într-un acord, o condiție este o condiție care trebuie să fie îndeplinită înainte ca acordul să fie aplicat.

**POZIȚIA GUVERNULUI
A FOST ÎNTĂRITĂ**

O nouă afirmare a României, în perspectivă

— Coborârea și raportul de forțe politice —

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
Dr. Academician 17, Et. IV
Telef. 4.34.76 / 3.96.30

ABONAMENTE
Cătretoare anual lei 6.000
Trimestriale și săptămânale
Trimestriale anual lei 18.000

Joi. 2 Februar 1928

No 1.

bilete

DIRECTOR
T. ARGHEZI

de papagal

BILETELE DE PAPAGAL

Un ziar atât de mic n'a mai apărut niciodată, nici la furnici. Neavând ziarul mare, în care să scrie nerozii importante, redactorul acestei foite de țigare, dă la lumină mai puțin de cât o fițuică și se mărginește să publice crîmpeie surâzătoare. Idealul lui nu era de altfel decât să realizeze în universul hîrtiei tipărite, un echivalent al puricelui din lumea de carne și oase. Un purice nervos, dotat cu o re-remarcabilă natură de inspector general, atîtat de o inițiativă și o ipoteză nouă la fiecă săritură și zigzag, este orîșicum o creațiune catalogată în albumul ilustrat al lucrurilor făcute de Dumnezeu, în ziua lui a șaptea, de odihnă.

De ce să fie omul liniștit, s'a întrebat Ziditorul, înființînd Duminica pentru repaos? Gîndiți-vă că puricile, evaziv, absent și provizoriu, mai trăește și după ce limba latină, în care i s'a zis *pulex*, a murit. E mai vechi decât istoria: s'au scărpinat de el Fenicienii, Persii, Chinezii, Atila, Iuliu Cezar, Napoleon și Antropitecul. Un om călare nu se poate ține după el, săgeata nu-l găsește, glonțul încă nu l-a nimerit, există realmente și totuș dubitativ, mai mic decât el însuș, invizibil și preferînd costumului pielea.

Anexa 5. Imaginea în pamflet

Figura A5.1. „Simt că încep să-l ador pe Ponta” (A1, 115)

Figura A5.2. „Simt că încep să-l ador pe Dragnea” (A1, 116)

Figura A5.3. „Trump sau trollingul ca formă de terapie pentru absurditatea existenței umane” (A1, 111)

Figura A5.4. „Tăricene, arest in peace!” (A1, 103)

Figura A5.5. „«Cugetările Vioricăi Dăncilă», volum cu file albe” (A1, 94)

Figura A5.6. „Dodon a citit Coranul de Sf. Valentin” (A1, 60)

Figura A5.7. „Țara Glodului Uninominal” (A1, 47)

Figura A5.8. „Femeia politică în România: tendințe și comportamente” (A1, 91)

Figura A5.9. „Plugușorul, pe moment, umflă prețul la curent! Mânați, măi!...” (A1, 105)

Figura A5.10. „100 de ani închisoare pentru măturile de la Criva” (A1, 72)

Figura A5.11. „Plahotniuc va depozita țăranii de sapele de lemn” (A1, 58)

Figura A5.12. „Fabrica de scos petele în campania electorală” (A1, 59)

Figura A5.13. Imaginea atașată pamfletelor din *Ziarul Național*

Anexa 6. Tipologia pamfletului – sinteză

	T. Arghezi: 1) pamfletul bun 2) imitație R. Zafiu: 1) modelul arghezian 2) modelul actual S. Preda: 1) pamflet 2) elemente de pamflet I. Comănescu: 1) pamflet veritabil 2) last night show/divertisment D. Mabrouk: 1) pamflet 2) dimensiune pamfletară M. Anghelescu: 1) pamflet literar 2) pamflet politic, gazetăresc G. Vignoux: 1) pamflet politic 2) pamflet social G. Nițu: 1) blestem 2) comedie-pamflet 3) satira ménipée 4) scrisoare deschisă:	directă, anonimă, imaginară, dialog închipuit, articol de presă, eseu polemic, parabolă, ars poetica
a) după criteriul tematic:	C. Munteanu: 1) politic 2) social 3) religios 4) cultural	
b) după criteriul ideologic:	1) antidinastic 2) antimonarhic 3) antimonahal 4) antisemit 5) reformat 6) protestant	
c) după criteriul structural:	1) alegoric 2) parodic 3) retoric 4) parabolic 5) scrisoare	
d) după criteriul obiectual:	1) general 2) individual	
e) după criteriul enunțiativ:	1) oral 2) scris	

Sursa: elaborat de autoare

Anexa 7. Lista lexemelor violente identificate în textele analizate

Subuman	Igienizant	Infracțional	Bestiaru	Religios	Putrid și excremențial	Sexual sau libidinos	Funebru	Xenofob și rasist
Ziarul Național								
- Bostănosul Dodon (om prostănac) - Gheizer de Kamciatka - Brigadier colhoznic - Ciobănaș la oi (Năstase) - Moldovenist primitiv - Castravete murat (Năstase) - Marionet - Dodon are cap artificial, mecanic... craniul său este din plastic - Kuliokul - Idioți - Debil - Pachioană - Dodon-kuliok		- Lași - Zvăpăiata președintă - Mafia (gruparea lui Plahotniuc) - Guvernul kamikaze - Parlamentul mafiot - Individ dubios (Navalnîi) - Corupți - Tâlhari - Oligarhi - Hoți - Mafioți - Bolșevicii dodoni - Cârcotași - Slugi oligarhice - Bărbații patrioți sunt afectați de rahitism	- Jigodii de deputați - Porci - Șoriceii - Găini (armata rusă) - Proprietarul „găinilor” (Putin) - Vrabia - Porumbei - Hulubaș - Cioroi - Zimbrii partidului (Bătrâncea, Bolea, Pascaru, Novac) - Măgarul lui Buridan (Stoianoglo, indirect) - Curcan plahotniucist - Hidra oligarhică	- Călugăr budist - Pravoslavnicul Putin - Fanatici - Patriarhul politiciii moldave - Oazu Nantoi - Scaraoțchi - Partidul Făcătorilor de Minuni - Partidul Nostru Cel de Toate Zilele - Trimisul cancelariei cerești (Năstase) - Ruși aghesmuiți		- Expert în coitusul politic - Act sexual (alegerile anticipate) - Orgasm (sfârșitul crizelor) - Coitus interruptus (întreținerea unui guvern) - Libidoul politic - Viol - Feminisți (bărbații italieni) - Voronin se cuplează cu Dodon	- Groparul comuniștilor - Senil (Voronin)	- Rusofon - Vorbitori ai limbii lui Lenin - Venetici - Fasciști români - Rusca - Rusofobi - Negrii matusalemici - Logica sa rectilinie marxist-leninistă (Dodon) - Hoardele româno-europenești

Subuman	Igienizant	Infracțional	Bestiaru	Religios	Putrid și excremențial	Sexual sau libidinos	Funebru	Xenofob și rasist
		- Transfugi - Partidul Cleptomanului Altruist - Fugarul bancher - Diversiune româno-ungurească	- Cotcodăcind (Cavaliuc) - Saltul Tigrului Moldav - Ogar satisfăcut - Semenilor săi mistreți - Bouri - Zimbri - Tauri					
Ziarul de Gardă								
- Castraveciori marinați în suc roșu - Marionetă - Bârfitori inutili - Borsetka (Constantin Botnari)		- „Trenirofka” preelectorală - Rămășițe ale lui Hitler	- Căpcăuni - Muscă pe căciula președinției	- Țuțu – mironițul - Bătăuș pocăit - Heruvim al Parlamentului și al partidului - Mironosiț al Republicii Moldova - Pomeni pascale preelectorale - Iconostas - Cheie de Biserică - Zeul Oligarh	- Indigestie - Sudoarea (acțiunile) - Stări de vomă - Am să beau până face mâța miau - Bălegar - Putrefacție (UE) - Putred - Latrine - Cerumen - Pântecărind - Trolii din secția de zoi - Rahat	- Țâța - Au supt (politicienii) - LGBT - Liderii masculini ai politicii moldovenești - Sexy (soțiile oamenilor politici) - Aparat reproductiv românesc - Cârnăciorul lui Șor	- Linșaj public - Moartă din fașă (Uniunea Vamală)	

Subuman	Igienizant	Infracțional	Bestiariu	Religios	Putrid și excremențial	Sexual sau libidinos	Funebru	Xenofob și rasist
				- Zeul nostru, al Miliardului și în vecii vecilor	- Aparatul genital-urinar			
ACADEMIA CAȚAVENCU								
- Umflatul ăla - Cocălărism - Proști - Fraieri - Habarniști - Snob - Prostănacul - Hoasca - Auto-exilatul Salam - Bătă - Intrusul - Ticăloși	- Ciurma roșie - Mizerie - Entitate parazitară bolșevică - Anticorprii sociali - Virusul Ion Iliescu - Anticorprii poporului - Larve la fel de toxice ca el - Bacteria - Ion Iliescu este o toxină pe care ficatul n-o recunoaște și n-o poate descompune	- Lingău - Sfertodoști cu tupeu - Hoardă de propagandiști - Linge-blide - Pupincurist - Profitor pe banii oamenilor - Torționari - Guvernul mincinos - Scuiându-și în cap propriul electorat - Hoți - Corupți - Bandiții - Slugoi - Pramatii - Parvenit - Slugă - Sclav - Mafioți - Impostor în halat alb	- Hiene - Jigodii - Maimuțe - Lătratul lui Gabriel Oprea - Buldogul liberal - Vulpe bătrână - Șarpele de Ponta - Capra aia - Pui de năpârcă	- Răspopitul ăla - Drăcos - La moaștele mai dolofane ale preacinstului și preacuratului a avut loc un adevărat pelerinaj - Răul primordial - Hăbotnici - Prea aplecătorii și fals cucernicii de la AUR - Ăl Bătrân - Ăla Micu - Fanatici religioși - Premergător al Revoluției Române - Enoriașii fenesiști - Pustnic	- Mă apuca greața - Puroi supurează - (sistem medical) împutit - Chiar dacă în intimitate încă își șterg muci pe fața de masă	- N-am cerut nimănui vreodată să-mi dea vreo limbă - Plm - Se pupau cu pesedeii - Curvete - Gigel - Colorați - Curve - Curvari	- USL e moartă și-ngropată - Defunct politic - Moaștele lui Ion Iliescu	- Magraonii cu pașaport românesc - Baragladine - Cetățean cu ten măsliniu - Fascist - Romulance - Rromă

Subuman	Igienizant	Infracțional	Bestiariu	Religios	Putrid și excremențial	Sexual sau libidinos	Funebru	Xenofob și rasist
		- Capi de clan - Turnători - Dictator - Pușcăriabilii cu gulere albe		- Fariseii și saducheii de Partid				
KAMIKAZE								
- Lache - Fraier - Prost - Oameni-stomac, de o lăcomie și ticăloșie abisale - Populație primitivă - Marea Țoapă a politiciii românești - Proști - Scârbos - Deplasat - Nebun - Troll - Clovn - Proaste - Prostănac - Scursori - Extraterestrul Cioloș - Tâmpiți	- Microbi - Oameni nocivi pentru țară - Având bube-n cap	- Hoții - Infracțor scăpat din pușcărie - Crud - Ticălos - Om rău - Condamnați penal definitiv - Șnapani - Rețea mafiotă - Grup infracțional - Corupți - Trădători de țară - Pișicher - Parlamentari cu dosare penale - Premieri de coșmar	- Lupii - Memorie de pește - Cățelușă - Gândacii de bucătărie - Câini - Muște	- Moaște - A înviat Orban din moartea electorală - Păcătoși - Domnul pastor - Ca diavolul în Faust - Pomeni electorale - Pelerinaj (la mustața lui Dragnea) - Oieromonahul Gigi - Preacuviosul din Pipera - Păgâni - Strana VIP	- Mâncători de căcat - Aversa de căcat revărsată dinspre CEDO - Te caci în ea de diplomație - Partide grețose - Hârtia igienică cu care PSD șterge urmele de rahat - Televiziunea s-a șters la gură de căcat	- Cocotele din showbiz - Mersul în limbă prin crevasa dintre bucle PSD-ului - Plm - A ars-o cu femei - Misogin - Fund mișto - Pizdă - Penis - Curpizdon - Cine cu cine se mârliță - Bucălat - Gheu - VIP + Pulime = Fut - Sexul suprem - Ne cordește		

Subuman	Igienizant	Infracțional	Bestiariu	Religios	Putrid și excremențial	Sexual sau libidinos	Funebru	Xenofob și rasist
- Parlamentari semianalfabeți - Parlamentari gușați - Monstru - Măgoaie - Strânsura de televiziune		- Clică aflată la putere - Toate partidele sunt corupte, inepte și incompetente - Cel mai cretin politician ticălos - Șpăguitori - Penalii fotbalului românesc				- Bucile jandarmilor - Erectoratul e mai excitat de pesedism decât de orice alt partid - Cur - Nu vrem valută, doar pe Roman să ne fută		

Sursa: elaborat de autoare

Anexa 8. Deformarea onomastică

Poreclă:

Ceașcă
Ștefana cea Mare
Kuliok
Tarele
Borsetka
Costea-Barsetka
Zeul
Zeul Oligarh
Zeul Miliardului

Modificare prin substituție:

Han Șor (Ilan Șor)
Boronin (Voronin)
Ivan Ceban (Ion)
Mark Țukerberg (Zucherberg)
Rodica Boronica (Ciorănică)
Vadim Krasnopolski (Kransnoselski)
Renato Mustăciosul (Usatîi)
Vladimir cel Înalt Prea-Socialist (Înalt Preasfințitul Vladimir)
Constantin Celfărădecarte (Constantin Țuțu)

Modificare prin adăugare:

Dodon-kuliok
Irina Vlah de la Comrat
Dodon cel Tare și Frânt
Ilan Șor cel Anchetat

Derivare:

Plăhuț
Pro-Șor
Pro-Dodon
Pro-Putin
șoricei
dodonști
nantoieni
marxist-leninistă
tomasmani (Thomas Mann)
șreoderi (Gerhard Schröder)
pinocchios

Compunere (/+derivare):

Dodonoșorist
Dodonvor
Vordodon
Voroninfree
Șorheieni
Șordoniști
Teo Cârnațlung

Scrierea cu minuscule:

florin salam
gigi becali
vadim tudor
poponeț

Sursa: elaborat de autoare

Anexa 9. Distincția pamflet – polemică

Nr. crt.	Pamflet	Polemică	Sursă
1.	Confruntare războinică de cuvinte	Confruntare pașnică de idei	Manolescu
2.	Impulsivitate/emoție	Logică	
3.	Mai expresiv literar	Mai puțin expresivă literar, întemeiată pe spiritul critic	
4.	Absolutism	Relativism	
5.	Urmărește să distrugă, să condamne	Urmărește să convingă	
6.	Arma principală – temperamentul	Arma principală – demonstrația logică	Marcea
7.	Urmărește persoane	Urmărește adevărul	Lovinescu
8.	În serviciul unor persoane sau grupuri	În serviciul culturii	
9.	Se referă la persoane concrete, își fixează obiectivele în viața publică	Vizează viciile societății luate în întregime	Nițu
10.	Este mai direct	Este mai puțin directă	

Sursa: elaborat de autoare

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnata, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Ferafontov Ana

24.02.2023

CURRICULUM VITAE AL AUTORULUI

INFORMAȚII PERSONALE

Ferafontov Ana

mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1

022250232

anaferafontov@gov.md

Sexul feminin | Data nașterii 23/09/1993 | Naționalitatea MDA

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

2017-2022	Doctorat – Școala doctorală Științe umanistice, Universitatea de Stat din Moldova, specialitatea: 621.06 – Teoria textului, analiza discursului, stilistică
2015-2017	Master în științe umanistice, programul Lingvistică și comunicare, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere
2012-2015	Licență în științe umanistice, specialitatea Limba și literatura română și limba franceză, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

13.02.17 – prezent	Consultant principal în Direcția pregătire ședințe ale Guvernului, Cancelaria de Stat
01.07.15 – 10.02.17	Redactor-coordonator în Secția redactare, Universitatea de Stat din Moldova

COMPETENȚE PERSONALE

Limba maternă Limba română

Alte limbi străine cunoscute	ÎNȚELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
Limba franceză	Mediu	Avansat	Mediu	Mediu	Avansat
Limba rusă	Avansat	Avansat	Avansat	Avansat	Avansat
Limba engleză	Mediu	Mediu	Slab	Slab	Mediu

DOMENII DE INTERES

- Teoria textului
- Analiza discursului
- Stilistica

PUBLICAȚII

1. FERAFontov, A. Mijloace de construcție a discursului pamfletar. În: *Limba română actuală: Normă și diversitate stilistică. Simpozion științific cu participare internațională*, 11 mai 2018. Chișinău: CEP USM, 2018, p. 165-171. ISBN 978-9975-142-02-1.
2. FERAFontov, A. Modalități de sporire a expresivității în limbajul pamfletar. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”*, Științe umanistice, 8-9 noiembrie 2018, Chișinău 2018, p. 101-104. ISBN 978-9975-142-48-9.
3. FERAFontov, A. Evoluția genului pamfletar în spațiul românesc. În: *Materialele simpozionului științific internațional „Anatol Ciobanu – omul cetății limba română. In memoriam: 85 de ani de la naștere”*, 17 mai 2019, Chișinău, p. 140-148. ISBN 978-9975-149-05-1.
4. FERAFontov, A. Expresivitatea limbajului în pamfletul publicistic. În: *Philologia*, LXI, nr. 3-4 (303-304), Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al MECC, p. 90-94. CZU: 81’42:070.
5. FERAFontov, A. Pamfletul și libertatea de exprimare. În: *Lumina verbului matern. Materiale ale conferinței științifice „Profesorul și savantul Irina Condrea – prezență remarcabilă în mediul academic și cultural din Republica Moldova”*, 25 octombrie 2019. Chișinău: USM, 2019, p. 171-177. ISBN 978-9975-149-53-2.
6. FERAFontov, A. Repere teoretice privind definiția pamfletului. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională. „Integrare prin cercetare și inovare”*, Științe sociale, vol. II, 7-8 noiembrie 2019, Chișinău, 2019, p. 237-240. ISBN 978-9975-149-51-8.
7. FERAFontov, A. Funcții ale paratextului în pamfletul publicistic. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, Seria „Științe umanistice”, 2020, nr. 10(140), p. 106-110. ISSN 1811 2668.
8. FERAFontov, A. Rapul – o nouă formă de pamflet. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, Seria „Științe umanistice”, 2021, nr. 4(144), p. 83-87. ISSN 1811-2668.
9. FERAFontov, A. Elemente de creativitate a limbajului în pamfletul publicistic românesc. În: *Volumul aniversar al Colocviului Internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu” (CISL)*, ediția a XVI-a, 24-25 septembrie 2021, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău. CEP USM, 2021, p.326-331. ISBN978-9975-158-66-4.
- 10.FERAFontov, A. Registre ale comicului în discursul pamfletar. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, Seria „Științe umanistice”, 2022, nr. 4(154), p. 58-64, ISSN 1811-2668.
11. FERAFontov, A. Trăsături de bază ale discursului pamfletar. În: *Studia Universitatis Moldaviae*, Seria „Științe umanistice”, 2022, nr. 10(160), p. 73-76, ISSN 1811 2668.

PARTICIPĂRI LA CONFERINȚE

1. Limba română actuală: Normă și diversitate stilistică. Simpozionul științific cu participare internațională, Chișinău, 11 mai 2018.
2. Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, Chișinău, 8-9 noiembrie 2018.
3. Conferința științifică națională cu participare internațională „Profesorul și savantul Irina Condrea – prezență remarcabilă în mediul academic și cultural din Republica Moldova”, Chișinău, 25 octombrie 2019.

4. Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, Chișinău, 7-8 noiembrie 2019.
5. Conferința științifică națională a doctoranzilor, Școala Doctorală Științe Umanistice, „Metodologii contemporane de cercetare și evaluare”, 22-23 aprilie 2021.
6. Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu” (CISL), ediția a XVI-a, 24-25 septembrie 2021, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău.
7. Conferința științifică națională „Rigoare exegetică și vocație pedagogică. In memoriam Elena Țau”, Chișinău, 17 martie 2022.

DATE DE CONTACT Adresa electronică: anaferafontov@gmail.com
Telefon: (+373)68118175